Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ມຊ຺ຌິມນິກາເຍ

ອຸປຣິປຓ຺ຓາສ-ຏີກາ

໑ຯ ເທວທຫວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ເທວທຫສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑ຯ ທິພ຺ພນ຺ຕິ ກາມຄຸເຓຫິ ກີຬນ຺ຕິ, ລຬນ຺ຕິ, ເຕສຸ ວາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ວິຊຍສມຕ຺ຖຕາໂຍເຄນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກ ວິເຊຕຸໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ; ອິສ຺ສຣິຍຏ຺ຐານາທິສກ຺ກາຣທານຄ຺ຄຫຓໍ ຕໍຕໍອຕ຺ຖານຸສາສນຎ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕາ ໂວຫຣນ຺ຕິ, ປຸຎ຺ຎານຸຠາວປ຺ປຕ຺ຕາຍ ຊຸຕິຍາ ໂຊເຕນ຺ຕິ ວາຕິ ເທວາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ຣາຊາໂນຯ ຕຖາ ຫິ ເຕ ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ຊນໍ ຣຎ຺ຊຍນ຺ຕາ ສຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ວິເສເສຫິ ຣາຊນ຺ຕິ ທິພ຺ພນ຺ຕິ ໂສຠນ຺ຕີຕິ ຈ, ‘‘ຣາຊາໂນ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ນິຄມເທເສຯ ສາຕິ ໂປກ຺ຂຣຓີຯ ຕນ຺ຕິ ຕໍ, ‘‘ເທວທຫ’’ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ໂປກ຺ຂຣຓີ ອຸປາທາຍ, ຕສ຺ສ ອທູຣຠາວຕ຺ຕາຕິ ເກຈິຯ ສພ຺ພໍ ສຸຂາທິເຠທໍ ເວທຍິຕໍຯ ປຸພ຺ເພຕິ ປຸຣິມ ຊາຕິຍໍຯ ກຕກມ຺ມປຈ຺ຈຍາຕິ ກຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠາວໂຕ ຊາຕໍ ກມ຺ມໍ ປຏິຈ຺ຈຯ ເຕນ ສພ຺ພາປິ ເວທນາ ກມ຺ມຜລຠູຕາ ເອວ ອນຸຠາວິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິມິນາ’’ຕິອາທິຯ ອນິຍເມຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ, ‘‘ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ’’ຕິ ເອວໍ ອິເມ ນາມາຕິ ອວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍຯ ນິຍເມຕ຺ວາຕິ, ‘‘ເອວໍວາທິໂນ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ’’ຕິ ເອວໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ

ກລິສາສນນ຺ຕິ ປຣາຊຍໍຯ ກລີຕິ ຫິ ອນຕ຺ໂຖ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກລີຕິ ສສຕິ ວິປ຺ຜຣຕີຕິ ກລິສາສນໍ, ປຣາຊໂຍຯ ກລີຕິ ວາ ໂກຘມານາ ທີກິເລສຊາຕິ, ຕາຍ ປນ ອຍຸຕ຺ຕວາທີຕາ ກລິສາສນໍຯ ຕໍ ອາໂຣເປຕຸກາໂມ ວິຠາເວຕຸກາໂມ ຯ ເຍ ກມ຺ມໍ ກຕໍ ອກຕໍ ວາຕິ ນ ຊານນ຺ຕິ, ເຕ ກຖໍ ຕໍ ເອທິສນ຺ຕິ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິຯ ເຍ ຈ ກມ຺ມໍ ປເຠທໂຕ ນ ຊານນ຺ຕິ, ເຕ ກຖໍ ຕສ຺ສ ວິປາກໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ; ວິ ປາກປ຺ປຣິໂຍສິຕຠາວໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຍ ຈ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂເມວ ນ ຊານນ຺ຕິ; ເຕ ກຖໍ ຕສ຺ສ ປຫານໍ ກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ຈ ສມ຺ປາທນວິຘິໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ອຸຕ຺ຕຣິ ປຸຈ຺ຉາຍປິ ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິ ອາຫຯ

໔ຯ ກິຎ຺ຈາປິ ຈູຬທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ເຘປິ, (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໐) ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕ’’ຕິ ອິມິນາ ເຕສໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ອຊານນຠາໂວ ເອວ ອຸຊຸກໍ ປ ກາສິໂຕ ເຫຏ຺ຐາ ເທສນາຍ ຕຖາ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຫິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໗໐) ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕຕິ ຕຸມ຺ ຫາກໍ ເອວໍ ອຊານນຠາເວ ສຕີ’’ຕິ, ຕຖາປິ ຕຕ຺ຖ ອຸປຣິເທສນາຍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເອວມຕ຺ໂຖ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ອິຘ, ‘‘ມຫານິຄຓ຺ຐສ຺ສ ວຈເນ ສຈ຺ເຈ ສນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ຕກສ຺ສ ຐານສ຺ສາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຎ຺ຈປຣິ ມາຓສ຺ສ ກາຣຓສ຺ສຯ

໕ຯ ອເນກາວາຣໍ ວິສຣຎ຺ຊນໍ ອິຘ ຄາລ຺ຫາປເລປນໍ, ນ ສາຏກສ຺ສ ວິຍ ລິຕ຺ຕຕາຕິ ອາຫ – ‘‘ພຫລູປ…ເປ… ລິຕ຺ເຕນ ວິຍາ’’ຕິຯ ວຸຕ຺ຕເມວ, ນ ປຸນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອິເມສໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ຕາທິສສ຺ສ ເຕສໍ ອຠາວໂຕ, ‘‘ຊານນກາໂລ ສິຍາ’’ຕິ ປຣິກປ຺ປວເສນ ວທຕິຯ ເຕນ ເອວໍ ຊານິຕຸໍ ເຕຫິ ສກ຺ ກາ ສິຍາ, ເຕສຎ຺ຈ ທສ຺ສນໍ ສຈ຺ຈໍ ສິຍາຯ ຍສ຺ມາ ເຕສໍ ທສ຺ສນໍ ອສຈ຺ຈໍ, ຕສ຺ມາ ເຕ ນ ຊານິໍສູຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຈຕູສຸ ກາເລສູຕິ ວຓມຸຂສ຺ສ ປຣິກນ຺ຕນກາໂລ, ສລ຺ລສ຺ສ ເອສນກາໂລ, ອພ຺ພຸຫນກາໂລ, ວຓມຸເຂ ອຄທງ຺ຄາຣໂອທຫນກາໂລຕິ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ກາເລສຸຯ ສຸທ຺ຘນ຺ເຕຕິ ສຸທ຺ຘໂກຏ຺ຐາເສ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນວເສສໂຕ ນິຊ຺ຊີຣຓຏ຺ເຐນ ນິທ຺ທຸກ຺ຂຠາເວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກາຍ ອຸປ ມາຍາຕິ, ‘‘ສລ຺ເລນ ວິທ຺ຘສ຺ສ ຫິ ວິທ຺ຘກາເລ ເວທນາຍ ປາກຏກາໂລ ວິຍາ’’ຕິ ອິມາຍ ເອກາຍ ອຸປມາຍຯ ຕໂຍ ອຕ຺ຖາຕິ ປຸພ຺ ເພ ອຫຸວມ຺ຫາ ວາ ໂນ ວາ, ປາປກມ຺ມໍ ອກຣິມ຺ຫາ ວາ ໂນ ວາ, ເອວຣູປໍ ວາ ປາປກມ຺ມໍ ອກຣິມ຺ຫາຕິ ອິເມ ຕໂຍ ອຕ຺ຖາຯ ຈຕູຫິ

ອຸປ຺ມາທີຕິ ວຕ຺ມຸຂປ຺ຣີກນ຺ຕນາທີຫິ ຈຕູທິ ອຸປ຺ມາທີ຺ ເອໂກ ອຕ຺ໂຖຕິ, ‘‘ເອຕ຺ຕກໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊີຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ໂຕ ເອໂກ ອຕ຺ໂຖ຺ ໂສ ຫິ ທຸກ຺ຂນິຊ຺ຊີຣຕາກາວສາມຸຄ຺ຄາ ເອໂກ ອຕ຺ໂຖຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺

໔຺ອິເມປ຺ນ ນິຄຕ຺ຖາ຺ ອາສຽກາຍ ວິທຸໂຂສ຺ມີຕິ ສຄ຺ຄໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ຺ ປ຺ຈ຺ຈາຫຣິຕ຺ນ຺ຕິ ປ຺ຈ຺ຈາວຕ຺ຕິຕ຺ວໍ, ປ຺ຣິຫຣິຕ຺ນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໔຺ອຕີຕວາທໍ ສຫ຺ທຫນ຺ຕານນ຺ຕິ, ‘‘ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ໂກ, ນິຄຕ຺ຖາ ປຸພ຺ເພ ປາປ຺ກມ຺ມໍ ກຕ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ອຕີຕໍສໍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕໍ ມ ຫານິຄຕ຺ຖສ຺ສ ວາທໍ ສຫ຺ທຫນ຺ຕານໍ຺ ກູຕຕ຺ຕາຕິ ຍຖາກູຕຕ຺ຕາ ກີ ອວິປ຺ຣີຕເມວ ອຕ຺ຖໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉ ຕີ຺ ເສສປ຺ເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ຺ ສຫ ຆມ຺ເມນາຕິ ສຫຆມ຺ໂມ, ໂສ ເອວ ສຫຆມ຺ມິໂກ ຍຖາ ‘‘ເວນຍິໂກ’’ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໘຺໑໑; ປາຣາ຺ ໘)຺ ‘‘ຆມ຺ໂມ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ການຕໍ ອຜິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ສເຫຕຸກໍ ສການຕ’’ນ຺ຕິ຺ ປ຺ຝິຫຣຕີ ປ຺ຝິວຕ຺ເຕຕີຕິ ປ຺ຝິຫາໂຣ, ວາໂທ ເອວ ປ຺ຝິຫາໂຣ ວາທປ຺ຝິຫາໂຣ; ຕໍ, ອຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ປ຺ຈ຺ຈາຄມນກວາທ’’ນ຺ຕິ, ໂຈທນໍ ປ຺ຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປ຺ຝິປາກຕິກກຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເຕສນ຺ຕິ ອິທໍ ອາວຸຕ຺ຕິວເສນ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ‘‘ເຕສໍ ສຫ຺ຆາເລທກວາທໍ ນາມ ເຕສໍ ທສ຺ເສຕີ’’ຕີ຺

໖຺ອວິຊ຺ຊາ ອຄ຺ຄາຕາ ສມ຺ໂມຫາຕິ ປ຺ຣິຍາຍວຈນເມຕໍ຺ ອວິຊ຺ຊາຕິ ວາ ອວິຊ຺ຊາຍ ກຣຕກູຕາຍ຺ ອຄ຺ຄາເຕນາຕິ ອຊານ ເນນ຺ ສມ຺ໂມເຫນາຕິ ສມ຺ມຸຍ຺ຫເນນ ມຫາມຸລ຺ຫຕາຍ຺ ສາມໍເຍວ ໂອປ຺ກ຺ກມິກາ ເອຕຣຫິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ກ຺ກມເຫຕຸ ທຸກ຺ຂເວທນໍ ເວທິຍມານໍ – ‘‘ຍໍກິຄ຺ຈາຍໍ…ເປ… ປຸພ຺ເພກຕເຫຕູ’’ຕິ ວິປ຺ຣີຕໂຕ ສຫ຺ທຫຖ຺ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸວາທສຄ຺ຄິຕໍ ວິປລ຺ລາສຄ຺ຄາຫໍ ຄຕ຺ຫຖ຺

໗຺ທີຍ຺ຖຆມ຺ໂມ ວຸຈ຺ຈຕີ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂກູໂຕ, ຕຕ຺ຖ ເວທິຕພ຺ພໍ ຜລໍ ທີຍ຺ຖຆມ຺ມເວທນີຍໍ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ອິມສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ ວິປາກທາຍກ’’ນ຺ຕີ຺ ປໂຍເຄນາຕິ ກາຍິເກນ ປໂຍເຄນ ວາ ວາຈສິເກນ ວາ ປໂຍເຄນ຺ ປ຺ຊາເນນາຕິ ປ຺ທຫເນນ ເຈຕສິເກນ ອຸສ຺ສາຫເນນ຺ ອາສນ຺ເນ ກວນ຺ຕເຣ ວິປາເຈຕຸ໌ ນ ສກ຺ກາ, ປ຺ເຄວ ທູເຣຕີ ທສ຺ເສຕຸ໌, ‘‘ທຸຕິເຍ ວາ ຕຕິເຍ ວາ ອຕ຺ຕກາເວ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ນິພ຺ພຕ຺ຕກກາວໂຕ ສຸຂເວທນາຍ ຫີຕນ຺ຕິ ສຸຂເວທນີຍໍ຺ ສາ ປ຺ນ ວິປາກເວທນາກາວໂຕ ເອກນ຺ຕໂຕ ອິຍ຺ຖາຣມ຺ມຕາ ເອວ ໂຫ ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອິຍ຺ຖາຣມ຺ມຕວິປາກທາຍກ’’ນ຺ຕີ຺ ວິປ຺ຣີຕນ຺ຕິ ອນິຍ຺ຖາຣມ຺ມຕວິປາກທາຍກໍ຺ ນິປ຺ຜນ຺ເນຕີ ສຫ຺ຂີ ອຄ຺ເຄນ ກມ຺ເມນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕ຺ ສມ຺ປຣາຍເວທນີຍສ຺ສາຕິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊເວທນີຍສ຺ສ ອປຣາປ຺ຣີຍເວທນີຍສ຺ສ຺ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີຕິ ການໍ ປ຺ຣິປ຺ກ຺ກເວທນີຍນ຺ຕິ ທີຍ຺ຖຆມ຺ມເວທນີຍເມວ ວຸຈ຺ຈຕີ, ຕຖາປີ ອຕ຺ເຖຕ຺ຖ ອຕິສໂຍ ທີຍ຺ຖຆມ຺ມວິເສສກາວໂຕ ປ຺ຣິປ຺ກ຺ກເວທນີຍສ຺ສາຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌, ‘‘ອຍເມຕ຺ຖາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຍສ຺ມີ ທີວເສ ກຕໍ, ຕໂຕ ສຕ຺ຕທີວສພ຺ກນ຺ຕເຣ຺

ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມີ ປ຺ຣິປ຺ກ຺ກເວທນີຍກມ຺ມສ຺ສ ສຕ຺ຕທີວສພ຺ກນ຺ຕເຣ ວິປາກທາເນ຺ ເອກວາຣໍ ກສິຕ຺ວາ ນິສີທີ ລາຕຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ຺ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ອຸສ຺ສູເຣ ກຕ຺ຕໍ ອາຫຣິຍິຕ຺ຖາ’’ຕິ ໂທມນສ຺ສໍ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຍຖາ ກຕປຸຄ຺ຄໍ ອນຸໂມທທີ຺ ວິຊ ໂຊຕມານໍ ທີສ຺ວາ, ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ອິທມ຺ປີ ຕປ຺ປ຺ກາໂຣ, ມມ ຈິຕ຺ຕວິກປ຺ປ຺ມຕ຺ຕໍ, ອຸທາຫຸ ສຸວຕ຺ຕເມວາ’’ຕິ ວີມໍສນ຺ໂຕ ຍຄ຺ກິຍາ ປ຺ຫຣີຕ຺ວາ຺

ວາລຸອຍກ຺ຂສຄ຺ຈຣຕຕ຺ຕາ ຣາຊຄຫູປ຺ຈາຣສ຺ສ ນຄເຣ ສຫສ຺ສກຕ຺ຜີກໍ ຈາເຣສຸໍ຺ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນຣາໂຄ ຈູລຸອາຍ ສໍສີ຺ ຣຄ຺ໂຍ ອາຈິກ຺ ຂິຕ຺ວາຕິ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ຣຄ຺ໂຍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ຺ ມລ຺ລິກາຍ ວຕ຺ຖຸ ຆມ຺ມປ຺ທວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ (ຆ຺ ປ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔຺ມລ຺ລິກາເທວີວຕ຺ຖຸ) ອາຄ ເຕນ ນເຍນ ກເຖຕພ຺ພໍ຺

ມຣຕສນ຺ຕິເກປີ ກຕໍ, ປ຺ເຄວ ຕໂຕ ປ຺ຸເຣຕຣໍ ອຕີຕຕ຺ຕກາເວສຸ ຈ ກຕໍ຺ ອິຜ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕວິປາໂກຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ອວສ຺ສໍກາວິກາວໂຕ຺ ສມ຺ປຣາຍເວທນີຍເມວ ກວນ຺ຕເຣ ວິປາກທາຍກກາວໂຕ຺ ອິຜ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຄຸໂຕຕ຺ເວວ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ອິຜ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕວິປາໂກຕິ ວິມຸຕ຺ຕິກາວໂຕ຺ ປ຺ຣິປ຺ກ຺ກເວທນີຍນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕປ຺ຣິປ຺ກ຺ກເວທນີຍລກ຺ຂຕານຕິວຕ຺ຕນໂຕ຺ ສພ຺ພລຫຸໍ ຜລ ທາຍິກາຕິ ເອເຕນ ຜລຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາໂຍເຄນ ກມ຺ມສ຺ສ ປ຺ຣິປ຺ກ຺ກເວທນີຍຕາຕິ ທສ຺ເສຕີ຺

ຈຕຸປ຺ປ຺ຄ຺ຈກ຺ຂນ຺ຆຜລຕາຍ ສຄ຺ຄາກວູປ຺ຄໍ ກມ຺ມໍ ພຫຸເວທນີຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເອກຂນ຺ຆຜລຕ຺ຕາ ອສຄ຺ຄາກວູປ຺ຄໍ ກມ຺ມໍ ອປ຺ປ຺ເວທນີຍໍ຺ ເກຈິ ປ຺ນ, ‘‘ອຣູປາວຈຣກມ຺ມໍ ພຫຸກາລໍ ເວທິຕພ຺ພຜລຕ຺ຕາ ພຫຸເວທນີຍໍ, ອິຕຣໍ ອປ຺ປ຺ເວທນີຍໍ຺ ຣູປາຣູ ປາວຈຣກມ຺ມໍ ວາ ພຫຸເວທນີຍໍ, ປ຺ຣິຕ຺ຕກມ຺ມໍ ອປ຺ປ຺ເວທນີຍ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີ຺ ສວິປາກໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ປ຺ຈ຺ຈຍນ຺ຕຣສມວາເຍ ວິປາກຸປ຺

ປາຫນສມຕຸຖໍ, ນ ອາຣທຸຮວິປາກເມວ໗ ອວິປາກໍ ກມຸມນຸຕິ ປຈຸຈຍເວກລຸເລນ ວິປຈຸຈິຕຸ ອສມຕຸຖໍ ອໂຫສິກມຸມາທິເກຫໍ໗

໙໗ທິຍຸຖຮມຸມເວທນີຍາທີນຸຕິ ທິຍຸຖຮມຸມເວທນີຍາທີນໍ ທສນຸນໍ ກມຸມານໍ ອຸປກຸກເມນ ກມຸມານໍ ອຍຸລາຖາກາວສຸສ ອນາປາຫນີຍຕຸຕາ ຍຖາສກາເວເນວ ກມຸມານິ ຕິຍຸຖນຸຕີ໗ ຕຕຸຖ ນິຄຕຸຖານໍ ອຸປກຸກໂມ ນິປຸປີໂຍຊໂນຕິ ອາຫ “ອຜໂລ”ຕິ໗ ນິຄຕຸຖານໍ ປທຫນສຸສ ມິຈຸຈາວາຍາມສຸສ ນິປຸຜລກາວປຸປເວທໂນ ປຮານຈຸເຈທກວາໂທ໗ ປເຣຫີ ວຸຕຸຕກາຣເຕາທີຕິ ເຍທີ ກາຣເຕາທີ ນິຄຕຸຖານໍ ວາເທສຸ ໂທສໍ ທສຸເສນຸຕີ໗ ເຕທີ ປເຣທີ ວຸຕຸຕກາຣເຕາທີ໗ ນ ທີ ລກຸຂຕາຍຸຕຸເຕນ ເຫຕຸນາ ວິນາ ປຣວາເທສຸ ໂທສໍ ທສຸເສຕຸ ສກຸກາ໗ ເຕນາຫ “ສກາຣຕາ ທຸຕຸວາ”ຕິ໗ ນິຄຕຸຖານໍ ວາທາ ຈ ອນຸວາທາ ຈາຕິ ນິຄຕຸເຖທີ ວຸຈຸຈມານາ ສກສກສມຍປຸປເວທິກາ ວາທາເຈວ ສາວເກທີ ວຸຈຸຈມານາ ເຕສໍ ອນຸວາທາ ຈ໗ ວິຍຸຍູທີ ຄຣຫິຕພຸພໍ ກາຣຕໍ ອາຄຈຸຉນຸຕີຕິ, “ອຍເມຕຸຖ ໂທໂສ”ຕິ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ວິຍຸຍູທີ ປຕຸທິເຕທີ ຄຣຫາຣທໍ ກາຣຕໍ ອຸປຄຈຸຉນຸຕີ, ປາປຸຕານຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ໗ ຕສຸສຕຸໂຖຕິ ອາທີສຸ ອຍໍ ສງເຂປຕຸໂຖ , “ວຸຕຸຕນເຍນ ປເຣທີ ວຸຕຸເຕນ ກາຣເຕນ ສກາຣຕາ ທຸຕຸວາ ໂທສທສຸສນວເສນ ນິຄຕຸຖານໍ ວາທາ ອນຸປຸປຕຸຕາ, ຕໂຕ ເອວ ຕໍ ວາທໍ ອປຸປສາທນີຍກາວທສຸສເນນ ໂສເສນຸຕາ ເຫຕຸສມຸປຕຸຕິໂວຫາຣສຸກຸຂເມນ ມິລາເປນຸຕາ ທຸກຸກຍກມຸມກາຣິໂນຕິອາທໂຍ ທສ ຄາຣຍຸຫາປເທສາ ອຸປຄຈຸຉນຸຕີ”ຕິ໗

໘໗ສງຄຕິກາວເຫຕູຕິ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ຍທິຈຸຉາຍ ສມຸຍຸຖິຕສງຄຕິນິມິຕຸຕໍ໗ ສາ ປນ ສງຄຕິ ນິຍຕິລກຸຂຕາຕິ ອາຫ “ນິຍຕິກາວກາຣຕາ”ຕິ໗ ອຈຸເຈຊຊສຸຕຸຕາວຸຕອເກຊຊມຕີ ວິຍ ທີ ປຜິນິຍຕຕາ ນິຍຕິປວຕຸຕີຕິ໗ ຉລຸອກິຊາຕິເຫຕູຕີ ກຕຸຫາກິຊາຕີ ນີລາກິຊາຕີ ໂລຫິຕາກິຊາຕີ ຫລິທຸທາກິຊາຕີ ສຸກຸກາກິຊາຕີ ປຣມສຸກຸກາກິຊາຕີຕີ ອິມາສຸ ອກິຊາຕີສຸ ຊາຕີນິມິຕຸຕໍ໗ ປາປສງຄຕິກາຕິ ນິທີນສງຄຕິກາ໗

໑໐໗ອນທຸຮກູຕນຸຕິ ເອຕຸຖ ອສິ-ສທຸເທນ ສມານຕຸໂຖ ອທຸຮ-ສທຸໂທຕິ ອາຫ – “ອນທຸຮກູຕນຸຕິ ອນຣິກູຕ”ນຸຕີ໗ ຍຖາ ອາປາຍິໂກ ອຕຸຕກາໂວ ມທາຕາ ທຸກຸເຂນ ອກິກຸຍຸຍຕີ, ນ ຕຖາ ອຍນຸຕິ ອາຫ – “ທຸກຸເຂນ ອນຣິກູໂຕ ນາມ ມນຸສຸສຕຸຕກາໂວ ວຸຈຸຈຕີ”ຕິ໗ “ອເຈລໂກ ໂຫຕີ”ຕິອາທີນາ (ທີ໗ ນິ໗ ໑໗໓໔໘) ວຸຕຸຕາຍ ນານປຸປກາຣາຍ ທຸກຸກຣກາຣິກາຍ ກິລມເຖນ໗ ຍທີ ເອວໍ ກາໍ ຮຸຕຸງຄຮຣາຕີ ອາຫ “ເຍ ປນາ”ຕິອາທີ໗ ນິຍຸຍານິກສາສນສຸມິຍຸທີ ວິຣິຍນຸຕີ ວິວຍຸຍສນຸນິສຸສິຕໍ ກຕຸວາ ປວຕຸຕິຍມານໍ ວິຣິຍໍ ສຣີຣໍ ເຂທນຸຕມຸປີ ສມຸມາວາຍາໂມ ນາມ ໂຫຕີ ລາຍາຣທຸຮກາວໂຕ໗

ຖຸໂຣຕິ ເອຕຸຖ ອາຄຕມຫາຣກຸຂິຕຕຸຖຸໂຣ໗ ຕິສຸໂສ ສມຸປຕຸຕິໂຍ ມນຸສຸສເທວນິພຸພານສມຸປຕຸຕິໂຍ, ສີລສມາຣິປຍຸລາສມຸປຕຸຕິໂຍ ວາ໗ ຂຸຣຄຸເຄເຍວາຕິ ຂຸເຣ ສີສຄຸເຄ ເອວ, ຂຸເຣ ສີສຄຸຄໂຕ ອປນິເຕ ເອວາຕິ ອຣິປຸປາໂຍ໗ ອຍນຸຕິ, “ອິສຸສຣກຸເລ ນິພຸພຕຸໂຕ”ຕິອາທີນາ ວຸຕຸໂຕ໗ ນ ສພຸເພ ເອວ ສກຸກາຣປຸພຸພກໍ ປພຸພຊິຕຸວາ ອຣຫຕຸຕໍ ປາປຸຕານຸຕີຕິ ອາຫ ‘‘ໂຍ ທາສີກຸຈຸຉິຍ’’ນຸຕິອາທີ໗ ຣຊຕມຸທຸທິກນຸຕິ ຣຊຕມຍໍ ອງຄຸລີມຸທຸທິກໍ໗ ໂຄຣາປີຍງຄຸມຕຸເຕນປີຕິ ກປີຕຸຖຉລຸລີກງຄຸປຸປຜຄນຸຮມຕຸເຕນປີ໗

ຮມຸເມນ ລາເຍນ ອາຄຕສຸຂໍ ຮມຸມສຸຂນຸຕິ ອາຫ – “ສງໝໂຕ ວາ...ເປ... ປຈຸຈຍສຸຂ”ນຸຕິ໗ ອມຸຈຸຉິໂຕຕິ ອນຊຸຊາປນຸໂນ໗ ອິທານິ ຕໍ ອນຊຸຊາປນຸນຕໍ ຕສຸສ ຈ ຜລໍ ທສຸເສຕຸ “ຮມຸມິກໍ ທີ”ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ໗ ອິມສຸສາຕີ ສມຸທຍສຸສ໗ ໂສ ທີ ປຍຸຈກຸຂນຸຮສຸສ ທຸກຸຂສຸສ ກາຣຕກູຕຕຸຕາ ອາສນຸໂນ ປຈຸຈກຸໂຂ ກຕຸວາ ວຸຕຸໂຕ໗ ເຕນາຫ “ປຈຸຈຸປຸປນຸນານ”ນຸຕິອາທີ໗ ສງຂາຣນຸຕິ ຍຖາຣທຸຮາຍ ສາຕິສຍໍ ກຣຕໂຕ ສງຂາຣນຸຕິ ລທຸຮນາມໍ ພລວວິຣິຍໍ ອຸສຸໂສລຸຫີ໗ ປທຫໂຕຕິ ປຍຸລຸຊນຸຕສຸສ ປວຕຸເຕນຸຕສຸສ໗ ມຄຸເຄນ ວິຣາໂຄ ໂຫຕີຕິ ອຣິຍມຄຸເຄນ ທຸກຸຂນິທານສຸສ ວິຣຊຸຊນາ ໂຫຕີ໗ ເຕນາຫ “ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ”ຕິ໗ ອິມິນາ ສຸຂາປຜິປທາ ຂິປຸປາກິຍຸລາ ກຖິຕາ ອກສິເຣເນວ ສິໝຕຣໍ ມຄຸຄປຊານຕາຍ ໂພຮິຕຕຸຕາ໗ ມຊຸຊຕຸຕຕາກາໂຣຕິ ວິຣິຍູເປກຸຂມາຫ໗ ສງຂາຣໍ ຕຕຸຖ ປທຫຕີຕິ ປຮານສງຂາຣໍ ຕຕຸຖ ທຸກຸຂນິທານສຸສ ວິຣຊຸຊນນິມິຕຸຕໍ ວິຣຊຸຊນຕຸຖໍ ປທຫຕີ໗ ກາໍ? ມຄຸຄປຸປຮາເນນ ຈຕຸກິຈຸຈປຸປຮາເນ ອຣິຍມຄຸເຄ ວາຍາເມນ ປທຫຕີ ວາຍມຕີ໗ ອຊຸຊຸເປກຸຂໂຕຕິ ວິຣິຍສຸສ ອນຈຸຈາຣທຸຮນາຕິສິຖິລຕາຍ ວິຣິຍສມຕາໂຍຊເນ ພຸຍາປາຣາກຣເຕນ ອຊຸຊຸເປກຸຂໂຕ໗ ເຕນາຫ “ອຸເປກຸຂໍ ກາເວນຸຕສຸສາ”ຕິ໗ ອຸເປກຸຂາກາວນາ ຈ ນາເມຕຸຖ ຕຖາປວຕຸຕາ ອຣິຍມຄຸຄກາວນາ ເອວາຕິ ອາຫ – “ມຄຸຄກາວນາຍ ກາເວຕີ”ຕິ໗

ເອຕຸຖ ຈ ເອວໍ ປາລຸອິຍາ ປທໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ, – ‘‘ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ໗ ກາໍ? ສງຂາຣໍ ເມ ປທຫໂຕ ສງຂາຣປທຫນາ ອິມສຸສ ທຸກຸຂນິທານສຸສ ວິຣາໂຄ ໂຫຕີ , ອຊຸຊຸເປກຸຂໂຕ ເມ ອຸເປກຸຂນາ ອິມສຸສ ທຸກຸຂນິທານສຸສ ວິຣາໂຄ ໂຫຕີ’’ຕິ໗ ປຜິປຊຊມານສຸສ ຈາຍໍ ປຸພຸພກາຄວີມໍສສຸສາຕີ ຄເຫຕພຸພໍ໗ ຕຕຸຖ ສງຂາຣປຸປຮານາຕີ ສມຸມສນປເທນ ສຸເຂເນວ ຂິປຸປຕຣໍ ກາວນາອຸສຸ

ສຸກຸກາປນວິຣິຍໍ ທສຸສິຕນຸຕິ ສຸຂາປຜິປທາ ຂິປຸປາພິຌຸຌາ ທສຸສິຕາ฿ ອຊຸຊຸເປກຸຂໂຕຕິ ເອຕຸຖ ກສຸສຈິ ນາຕິທລຸຫໍ ກຕຸວາ ປວຕຸຕິຕວິຣິເຍນປີ ທຸກຸຂນິທານສຸສ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ ວິປສຸສນມນຸຍຸຌຸຊຕີຕິ ທສຸສິຕໍ฿ ອຸກຍຕຸຖາປີ ຈຕຸຕຸຖິເຍວ ປຜິປທາ ວິກາວິຕາຕິ ທຜຸຖພຸພໍ฿ ອິທານິ, "ຍສຸສ ຫີ ຂຸວາສຸສ…ເປ… ອຸເປກຸຂໍ ຕຕຸຖ ກາເວຕີ"ຕິ ວາເຣຫິ ຕາສໍເຍວ ປຜິປທານໍ ວເສນ ເຕສໍ ປຸຄຸຄລານໍ ປຜິປຕຸຕິ ທສຸສິຕາ฿ ວຜຸຜທຸກຸຂນິທານສຸສ ປຣິຊິຕຸຕໍ ອິເມຫິ ວາເຣຫິ ທຸກຸຂກຸຂໂຍ ວິກາວິໂຕ฿

໑໑฿ພຫຸຌຈິຕຸໂຕຕິ ສມຸພຫຸຌຈິຕຸໂຕ฿ ພຫລຈຸຉນຸໂທຕິ ພຫລຕຕຸຫາຉນຸໂທ฿ ອຕິຈຣິຕຸວາຕິ ອຕິກຸກມິຕຸວາ฿ ນຜສຕຸຖວິຌິນາ ນຈຸຈນກາ ນຜາ, ນຈຸຈກາ ອິຕເຣ฿ ໂສມນສຸສໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, "ອິທິສໍ ນາມ ອິຕຸຖີ ປຣິຈຸຈຊິ"ນຸຕິ฿ ຌິຊຸຊາຕິ ທຸວິຌາ ໂຫຕຸ฿ ກິຊ ຊາຕິ ກິຊຸຊຕຸ฿ "ຌິຊຸຊ ວາ ກິຊຸຊວາ"ຕິ ປທທຸວເຍນປີ ວິນາສເມວ ວທຕິ฿ ລຕຸວາຕິ ປຸພຸພກາຄລາເຕນ ຊານິຕຸວາ฿ ຕທຸກຍນຸຕິ ສງຂາຣປທຫເນົາເປກຸຂາກາວນໍ฿

໑໔฿ເປເສນຸຕສຸສາຕິ ວາຍມນຸຕສຸສ฿ ຕໍ ສນຸຌາຍາຕິ ທຸກຸຂາຍ ປຜິປທາຍ ນິຍຸຍານຕໍ ສນຸຌາຍ฿

ອຸສຸກາໂຣ ວິຍ ໂຍຄີ ເຕຊນສຸສ ວິຍ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸຊຸກຣຕາໂຕ฿ ໂຄມຸຕຸຕວງກໍ, ຈນຸທເລຂາກຸຜິລໍ, ນງຄລໂກຜິຊິມຸຫໍ ຈິຕຸຕໍ฿ ອລາ ຕາ ວິຍ ວີຣິຍໍ ອາຕາປນ-ປຣິຕາປນໂຕ฿ ກລຸຈິກເຕລໍວິຍ ສທຸຌາ ສິເນຫນໂຕ฿ ນມນທຕຸໜໂກ ວິຍ ໂລກຸຕຸຕຣມຄຸໂຄ ນິພຸພາ ນາຣມຸມເຕ ຈິຕຸຕສຸສ ນາມນໂຕ฿ ໂລກຸຕຸຕຣມຄຸເຄນ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸຊຸກຣຕໍ ກາວນາກິສມຍໂຕ ທຜຸຖພຸພໍ฿ ອນຸຕທຸວຍວຊຸຊິຕາ ມຊຸຊິມາ ປຜິປຕຸຕີຕິ ກຕຸວາ ກິເລສຄຕວິຊຸຊນໍ ປຫານາກິສມໂຍ฿ ອິຕຣາ ປນ ປຜິປທາ ທນຸຌາກິຌຸຌາຕິ ອິເມສໍ ທຸວິນຸນໍ ກິກຸຂູນໍ ອິມາສຸ ທຸວີສຸ ຍຖາວຸຕຸຕາສຸ ຂິປຸປາກິຌຸຌາສຸ ກຖິຕາສຸ, ອິຕຣາປີ ກຖິຕາວ ໂຫນຸຕິ ລກຸຂຕຫາຣນເຍນ ປຜິປທາສາມ ຌຸຌໂຕ฿ ສຫາຄມນິຍາປີ ວາ ປຜິປທາ ກຖິຕາວ, "ນ ເຫວ ອນທຸຌກູຕໍ ອຕຸຖານ"ນຸຕິອາທິນາ ປຸພຸພກາຄປຜິປທາຍ ກຖິຕຕຸ ຕາ฿ "ອາຄມນິຍປຜິປທາ ປນ ນ ກຖິຕາ"ຕິ ອິທໍ ສວິເສສໍ ອຊຸຊຸເປກຸຂສຸສ ອກຖິຕຕໍ ສນຸຌາຍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທຜຸຖພຸພໍ฿ ນິກຸຂມນ ເທສນນຸຕິ ນິກຸຂມນຸປາຍໍ ເທສນໍ฿ ເສສໍ ສຸວິຌຸເຌຍຸຍເມວ฿

ເທວທຫສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ฿

໔฿ ປຌຸຈຕຸຕຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໔໑฿ເອເກຕິ ເອຕຸຖ ເອກ-ສທຸໂທ ອຌຸຌຕຸໂຖ, ນ ຄຕນາທິອຕຸໂຖຕິ ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ເອກຈຸເຈ"ຕິ ອາຫ฿ ຍໍ ປນ ປາລຸອິຍໍ "ສນຸ ຕີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ฿ ເຕນ ເຕສໍ ທິຜຸຖິຄຕິການໍ ວິຊຸຊມານຕາຍ ອວິຈຸຌິນຸນຕາ; ຕໂຕ ຈ ເນສໍ ມິຈຸຉາຄຫຕໂຕ ສີຖິລກຣຕວິເວຈເນຫິ ອຕຸຕໂນ ເທສນາຍ ກິຈຸຈກາຣິຕາ ອວິຕຖຕາ ຈ ທີປີຕາ ໂຫຕີ฿ ປຣມຕຸຖສມຕພຸຣາຫຸມເຕສຸ ອປຣນຸຕກປຸປີກຕາຍ ເລໂສປີ ນຕຸຖີຕິ ອາຫ "ປຣິພຸພຊປຄຕກາເວນາ"ຕິອາທິ฿ ສສຸສຕາທິວເສນ ອປຣນຸຕໍ ກປຸເປນຸຕີຕິ ອປຣນຸຕກປຸປີໂນ, ເຕ ເອວ ອປຣນຸຕກປຸປີກາ฿ ຍສຸມາ ເຕຫິ ອປຣນຸຕໍ ປຸຣິມຕຣສິທຸເຌຫິ ຕຕຸຫາທິຜຸຖິກປຸເປຫິ ກປຸເປຕຸວາ ອາເສວນພລວຕາຍ ຈ ວິກປຸ ເປຕຸວາ ອປຣກາຄສິທຸເຌຫິ ອກິນິເວສກູເຕຫິ ຕຕຸຫາທິຜຸຖິຄຸຄາເຫຫິ ຄຕຸຫນຸຕິ ອກິນິວິສນຸຕິ ປຣາມສນຸຕີ; ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ – "ອປຣນຸຕໍ ກປຸເປຕຸວາ ວິກປຸເປຕຸວາ ຄຕຸຫນຸຕີ"ຕີ฿ ຕຕຸຫຸປາທານວເສນ ກປຸປນຄຫຕານີ ເວທິຕພຸພານີ฿ ຕຕຸຫາປຈຸຈຍາ ທິ ອຸປາທານໍ฿ ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ ມຫານິທຸເທເສ ອຸທຸທານໂຕ ສງເຂປໂຕ฿ ຕຕຸຫາທິຜຸຖິວເສນາຕິ ຕຕຸຫາຍ ທິຜຸຖິຍາ ຈ ວເສນ฿ ທິຜຸຜິຍາ ວາ ອຸປນິສຸສຍກູຕາຍ ສຫຊາຕາຍ ອກິນນຸທນກາຍ ຈ ຕຕຸຫາຍ ສສຸສຕາທິອາກາເຣນ ອກິນິວິສນຸຕສຸສ ມິຈຸຉາ ຄາຫສຸສ ຈ ວເສນ฿ ອນາຄຕຌມຸມວິສຍາຍ ອຌິປຸເປຕຕຸຕາ ອນາຄຕກາລວາຈໂກ ອິຌ ອປຣ-ສທຸໂທ฿ ຣູປາທິຂນຸຌວິນິ ມຸຕຸຕສຸສ ກປຸປນວຕຸຖຸໂນ ອກາວາ ອນຸຕ-ສທຸໂທ ກາຄວາຈໂກຕິ ອາຫ – "ອນາຄຕໍ ຂນຸຌໂກຜຸຖາສ"ນຸຕີ฿ ກປຸເປຕຸວາຕິ ຈ ຕສຸມິ ອປຣນຸເຕ ຕຕຸຫາຍ ນາກິນິເວສານໍ ສມຕຸຕນໍ ປຣິນິຜຸຖາປນມາຫ฿ ຖິຕາຕິ ຕສຸສາ ລທຸຌິຍາ ອວິຊຫນໍ฿

ອນຸຄຕາຕິ ອາຣມຸມຕກຣຕວເສນ ອນຸ ອນຸ ຄຕາ ອປຣນຸເຕ ປວຕຸຕາ฿ ອາຣພຸກາຕິ ອາລມຸພິຕຸວາ฿ ວິສໂຍ ທິ ຕສຸສາ ທິຜຸຖິ ຍາ ອປຣນຸໂຕ฿ ວິສຍກາວໂຕ ເອວ ທິ ໂສ ຕສຸສາ ອາຄມນຜຸຖານໍ ອາຣມຸມຕປຈຸຈໂຍ ຈາຕິ ວຸຕຸຕໍ "ອາຄມຸມ ປຜິຈຸຈາ"ຕີ฿ ອຌິວຈນປທານີຕິ ປຌຸຌຕຸຕິປທານິ, ທາສາທີສຸ ສິຣິວຑຸຒກາທິສທຸໂທ ວິຍ ວຈນມຕຸຕເມວ ອຌິກາຣໍ ກຕຸວາ ປວຕຸຕິຍາ ອຌິວຈນໍ ປຌຸຌຕຸຕີ฿ ອຖ ວາ ອຌິ-ສທຸໂທ ອຸປຣິກາເວ, ວຸຈຸຈຕີຕິ ວຈນໍ, ອຸປຣິ ວຈນໍ ອຌິວຈນໍ, ອຸປາທານກູຕຣູປາທີນໍ ອຸປຣິ ປຌຸຌາປີຍມານາ ອຸປາທາປຌຸຌຕຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ, ຕສຸມາ ປຌຸຌຕຸຕິທີປກປທານີຕິ ອຕຸໂຖ฿ ປຌຸຌຕຸຕິມຕຸຕຌຸເຫຕໍ ວຸຈຸຈຕີ, ຍທິ

ທໍ, ‘‘ອຕ຺ຕາ ໂລໂກ’’ຕິ ຈ, ນ ຣູປເວທນາທໂຍ ວິຍ ປຣມຕ຺ໂຖ຺ ອນິກວຸຕ຺ຕິຕາຍ ວາ ອນິສຸຕ຺ຕິໂຍຕິ ທິຍ຺ກິໂຍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ຺
ອນິກລ຺ທີ ສກາວສມ຺ເມສຸ ສສ຺ສຕາທີ ປກຕິອາທີ ທ຺ຣພ຺ຍາທີ ຊີວາທີ ກາຍາທິລ຺ຈ ອກູຕມຕ຺ຖໍ ອຊ຺ຊາໂຣເປຕ຺ວາ ທິຍ຺ກິໂຍ
ປວຕ຺ຕນ຺ຕິຕິ຺ ອກິວທນ຺ຕິຕິ, ‘‘ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລ’’ນ຺ຕິ ອກິນິວິສິຕ຺ວາ ວທນ຺ຕິ, ‘‘ອຍໍ ສມ຺ໂມ, ນາຍໍ ສມ຺ໂມ’’ຕິອາທິ
ນາ ວິວທນ຺ຕິ຺ ອກິວທນກິຣິຍາຍ ອຊ຺ຊາປິ ອວິຈ຺ເຈທກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຕ຺ຕມານກາລວຈນໍ຺

ສລ຺ລາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ສລ຺ລິຕິ ອາຫ ‘‘ສລ຺ລາສມງ຺ຄີ’’ຕິ຺ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ໂຣໂຄ ກງ຺ໂຄຕິ ອໂຣໂຄຕິ ອໂຣຄສທ຺ທສ຺ສ
ນິຈ຺ຈປຣິຍາຍຕາ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ໂຣຄຣທິຕຕາສີເສນ ວາ ນິພ຺ພິກາຣຕາຍ ນິຈ຺ຈຕໍ ປຜິຊານາຕີ ທິຍ຺ກິຄຕິໂກຕິ ອາຫ ‘‘ອໂຣໂຄຕິ
ນິຈ຺ໂຈ’’ຕິ຺ ອິມິນາຕີ, ‘‘ສລ຺ລີ ອຕ຺ຕາ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຕາ’’ຕິ ອິມິນາ ວຈເນນ຺ ໂສລຸອສ ສລ຺ລີວາທາຕິ – ຣູປີຈຕ຺ກ຺ກໍ, ອຣູ
ປີຈຕ຺ກ຺ກໍ, ອນ຺ຕວາຈຕ຺ກ຺ກໍ, ເອກນ຺ຕສຸຂີຈຕ຺ກ຺ກນ຺ຕິ – ອິເມສໍ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ຈຕ຺ກ຺ການໍ ວເສນ ໂສລຸອສ ສລ຺ລີວາທາ ກຖິຕາ຺ ອິເມ
ສ຺ເຍວ ປ຺ຣິມານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຈຕ຺ກ຺ການໍ ວເສນ ອຜ຺ຖ ສລ຺ລີວາທາ ອຜ຺ຖ ຈ ເນວສລ຺ລີນາສລ຺ລີວາທາ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ສຕ຺ຕ
ອຸຈ຺ເຈທວາທາຕິ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາເວ ກາມາວຈຣເທວຕ຺ຕກາເວ ຣູປາວຈຣເທວຕ຺ຕກາເວ ຈຕ຺ພ຺ພິຣາຣຸປ຺ປຕ຺ຕກາເວ ຈວິຕ຺ວາ
ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ເຈທປລ຺ລາປນວເສນ ສຕ຺ຕ ອຸຈ຺ເຈທວາທາ ກຖິຕາ຺ ອສໂຕ ວິນາສາສມ຺ກວໂຕ ອຕ຺ຖິກາວນິພນ຺ຜໂນ ອຸຈ຺ເຈທ
ວາໂທຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສໂຕຕິ ວິຊ຺ຊມານສ຺ສາ’’ຕິ຺ ຍາວາຍໍ ອຕ຺ຕາ ນ ອຸຈ຺ຊິຊ຺ຊຕິ, ຕາວ ວິຊ຺ຊຕີ ເອວາຕິ ຄໜາໂຕ ນິຣຸທຍວິນາໂສ
ອິຜ ອຸຈ຺ເຈໂທຕິ ອທິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປຈ຺ເຈທ’’ນ຺ຕິ຺ ວິເສເສນ ນາໂສ ວິນາໂສ, ອກາໂວ, ໂສ ປນ ມໍສຈກ຺ຂຸ-ປລ຺ລາຈກ຺ຂຸ-
ທສ຺ສນປຖາຕີກ຺ກໂມວາຕິ ອາຫ ‘‘ອທສ຺ສນ’’ນ຺ຕິ຺ ອທສ຺ສເນ ທີ ນາສ-ສທ຺ໂທ ໂລເກ ນິຣຸລ຺ໂຫ຺ ກວວິຄມນ຺ຕິ ສກາວາປຄມນໍ
ໂຍ ທີ ນິຣຸທຍວິນາສວເສນ ອຸຈ຺ຊິຊ຺ຊຕິ, ນ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ສກາເວເນວ ຕິຜ຺ຖຕິ຺

ປລ຺ຈ ທິຜ຺ຖສມ຺ມນິພ຺ພານວາທາຕິ ປລ຺ຈກາມຄຸຕສຸຂມນຸໂກຄວເສນ ຈຕ຺ພ຺ພິຜຣູປຊ຺ຊານສຸຂປຣິໂກຄວເສນ ຈ ທິຜ຺ຖສມ຺ເມ
ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິປລ຺ລາປນວາທາ຺ ທິຜ຺ຖສມ຺ໂມຕິ ທສ຺ສນກູເຕນ ລາເຕນ ອຸປລທ຺ຜສມ຺ໂມ຺ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ອນິນ຺ທ຺ຣິຍວິສໂຍ,
ໂສປິ ສຸປາກຜກາເວນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິສໂຍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ທິຜ຺ຖສມ຺ໂມຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂສມ຺ໂມ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ຺ ເຕເນວ ຈ, ‘‘ຕຕ຺ຖ
ຕຕ຺ຖ ປຜິລທ຺ຜອຕ຺ຕກາວສ຺ເສຕໍ ອນິວຈນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສລ຺ລີຕິ ອາທິວເສນ ຕີຫາກາເຣທີ ສນ຺ຕນ຺ຕີ ສລ຺ລີ ອສລ຺ລີ
ເນວສລ຺ລີນາສລ຺ລີຕິ ອິເມທີ ອາກາເຣທີ ວິຊ຺ຊມານໍ, ສທາ ອຸປລພ຺ກມານໍ ສສ຺ສຕນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ສລ຺ລີ ອຕ຺ຕາຕີອາທີນີ ຕີນີ
ທສ຺ສນານີ຺ ສນ຺ຕອຕ຺ຖວເສນ ເອກນ຺ຕີ ສສ຺ສຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ວເສນ ເອກໍ ທສ຺ສນໍ຺ ອິຕຣານີ ທ຺ເວຕີ ອຸຈ຺ເຈທວາທ-
ທິຜ຺ຖສມ຺ມນິພ຺ພານວາທສລ຺ລີຕານີ ທ຺ເວ ທສ຺ສນານີ຺ ຕີນີ ຫຸຕ຺ວາ ປລ຺ຈ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອິທໍ, ‘‘ສນ຺ຕອຕ຺ຖວເສນ ເອກ’’ນ຺ຕິ
ສງ຺ຄຫວເສນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສລ຺ລີຕິ ອາທິວິກາຄວເສນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍນ຺ຕີ ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ນ ອຸທ຺ຜຕໍ຺

໘໔຺ຣູປີວາຕີ ເອຕ຺ຖ (ທີ຺ ນີ຺ ຜີ຺ ໑຺ກ໖-ກ຺ກ) ຍທີ ຣູປີ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕີ ຣູປີຕີ ອຍມຕ຺ໂຖ ອທິປ຺ເປໂຕ຺ ເອວໍ ສຕີ ຣູປວິນິມຸຕ຺ເຕນ
ອຕ຺ຕນາ ກວິຕພ຺ພໍ ສລ຺ລາຍ ວິຍ ຣູປສ຺ສປີ ອຕ຺ຕນິຍຕ຺ຕາ຺ ນ ທີ ສລ຺ລີ ອຕ຺ຕາຕີ ເອຕ຺ຖ ສລ຺ລາ ອຕ຺ຕາ຺ ຕຖາ ທີ ວຸຕ຺ຕໍ
ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນິຍໍ (ທີ຺ ນີ຺ ອຜ຺ຖ຺ ໑຺ກ໖-ກ຺ກ) ‘‘ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕສລ຺ລລ຺ຈສ຺ສ ສລ຺ລາຕີ ຄເຫຕ຺ວາຕີ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ຺ ເອວໍ ສນ຺
ເຕ, ‘‘ກສິຕຣູປໍ ອຕ຺ຕາຕີ ຄຕ຺ຫາຕີ’’ຕີ ອິທໍ ກຖນ຺ຕີ? ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ – ‘‘ຣູປີ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕີ ຣູປີ’’ຕີ, ອຖ ໂຂ
‘‘ຣຸປ຺ປນສີໂລ ຣູປີ’’ຕິ຺ ຣຸປ຺ປນລ຺ເຈຕ຺ຖ ຣູປສຣິກ຺ຂຕາຍ ກສິຕຣູປສ຺ສ ວຫ຺ຒິຕາວຫ຺ຒິຕກາລວເສນ ວິເສສາປຕ຺ຕິ, ສາ ຈ
ນຕ຺ຖິຕີ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ ປຣິຕ຺ຕວິປຸລຕາທິວິເສສສພ຺ກາວໂຕ຺ ຍທີ ເອວໍ ອິມສ຺ສ ວາທສ຺ສ ສສ຺ສຕທິຜ຺ຖິສງ຺ຄໂຫ ນ ຍຸຊ຺ຊຕີ
ຕີ? ໂນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕີ ກາຍເກທໂຕ ອຸທ຺ຜໍ ອຕ຺ຕໂນ ນິພ຺ພິກາຣຕາຍ ເຕນ ອທິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ຺ ຕຖາ ທີ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອໂຣໂຄ ປຣໍ
ມຣຕາ’’ຕິ຺ ອຖ ວາ ‘‘ຣູປີ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕີ ຣູປີ’’ຕີ ວຸຈ຺ຈມາເນປີ ນ ໂທໂສ຺ ກປ຺ປນາສິທ຺ເທນປີ ທີ ເກເທນ ສາມິນິທ຺ເທສທສ຺ສນ
ໂຕ ຍຖາ ‘‘ສິລາປຸຕ຺ຕກສ຺ສ ສຣີຣ’’ນ຺ຕິ ຺ ຣຸປ຺ປນໍ ວາ ຣຸປ຺ປນສກາໂວ ຣູປໍ, ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕີ ຣູປີ, ອຕ຺ຕາ ‘‘ຣູປີໂນ ສມ຺ມາ’’ຕີ
ອາທີສຸ (ສ຺ ສ຺ ໑໑ ທຸກມາຕິກາ) ວິຍ຺ ເອວລ຺ຈ ກຕ຺ວາ ຣູປສກາວຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ‘‘ຣູປີ ອຕ຺ຕາ’’ຕີ ວຈນໍ ລາຍາຄຕເມວາຕີ
‘‘ກສິຕຣູປໍ ອຕ຺ຕາຕີ ຄຕ຺ຫາຕີ’’ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຣູປີນ຺ຕີ ເອຕ຺ຕາປີ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ຍຖາຣທໍ ອຕ຺ໂຖ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ຺ ສນ຺ຕສຸຂຸມໍ
ມຸລ຺ຈິຕ຺ວາ ຕພ຺ພິປຣີຕສ຺ສ ຄໜເຕ ການຕໍ ນຕ຺ຖິຕີ ລາກີ, ‘‘ກສິຕຣູປໍ ອຕ຺ຕາ’’ຕີ ຄຕ຺ຫາຕີຕີ ລາກິຕກ຺ກິໂນ ຖເປຕ຺ວາ,
ເສສຕກ຺ກີ ລາກິຄ຺ຄໜເຕເນວ ຄທິຕາ຺ ອນຸສ຺ສຸຕິຕກ຺ກິໂກປີ ສຸທ຺ຜຕກ຺ກິໂກປີ ວາ ນິຣງ຺ກຸສຕ຺ຕາ ຕກ຺ກນສ຺ສ ກສິຕຣູປມ຺ປີ ອຕ຺
ຕາຕີ ກທາຈິປີ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຕີ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອຸໂກປີ ຣູປານີ ຄຕ຺ຫາຕີເຍວາ’’ຕິ຺ ສຸທ຺ຜຕກ຺ກີກສ຺ສ ອຸກຍຄ຺ຄຫຕໍ ນ ກຕໍ, ຕສ຺ມາ
ສາສງ຺ກວຈນໍ຺

ກສິຕ຺ຄ຺ຆາຜິມາກາສ-ປຖມາຣຸປ຺ປວິລ຺ລາຕ-ນຕ຺ຖິກາວອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນານີ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ຺ ຖເປຕ຺ວາ

ສຄ຺ຄາກ຺ຂນ຺ຜນ຺ຕິ ອິທໍ ສຄ຺ຄາຍ ອຕ຺ຕນິຍຕໍ ທຫເຍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ''ຣູປີ ວາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປນ ອຕ຺ເຖ ວຸຈ຺ຈມາເນ ສຄ຺ຄາກ຺ຂນ຺ຜໍ ພຫິທ຺ຜາ ອກຕ຺ວາ ''ອຣູປຜມ຺ເມ''ອິຈ຺ເຈວ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ. ນິສ຺ສກຄ຺ຄາຫວເສນາຕິ ຣູປາຣູປສມາປຕ຺ຕີນໍ ນິມິຕ຺ຕານິ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ, ''ເອໂກ ອຕ຺ຕາ''ຕິ, ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕສຄ຺ຄຄ຺ຈສ຺ສ, ''ສຄ຺ຄາ''ຕິ ຄຫຕາວເສນ. ອຍຄ຺ຫິ ທິຜ຺ຄິຄຕິໂກ ຣູປາຣູປສມາປຕ຺ຕິລາກີຕາຍ ຕໍນິມິຕ຺ຕໍ ຣູປກາເວນ ອຣູປກາເວນ ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປ຺ຕິຜ຺ຄຕິ, ຕສ຺ມາ, ''ຣູປີ ອຣູປີ ຈາ''ຕິ ອກິນິເວສໍ ຊເນຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕວາທີໂນ ວິຍ ຕກ຺ກມຕ຺ເຕເນວ ວາ ຣູປາຣູປຜມ຺ເມ ນິສ຺ສກວເສນ ຄເຫຕ຺ວາ, ''ຣູປີ ຈ ອຣູປີຈ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕີ''ຕິ. ຕກ຺ກຄາເຫເນວາຕິ ສງ຺ຂາຣາວເສສສຸຂຸມກາວປ຺ປຕ຺ຕຜມ຺ມາ ວິຍ ຈ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂຸມກາວປຕ຺ຕິຍາ ສກິຈ຺ຈສາຜນາສມຕ຺ຖຕາຍ ຖມ຺ກກ຺ຍຍຫຕ຺ຖປາຫານໍ ສງ຺ຆາໂຕ ວິຍ ເນວ ຣູປີ, ຣູປສກາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕ ນ ອຣູປີຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕຕກ຺ກຄາເຫນ. ລາກີວເສນປີ ວາ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກຈຕຸຕ຺ຖວາເທ ວກ຺ຂມານນເຍນ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄປ຺ຜິປ຺ກ຺ຂວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເກວລໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ເທສກາລເກທວເສນ ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖວາທາ ອິຈ຺ຈິຕາ; ອິຜ ກາລວຕ຺ຖຸ ເກທວເສນາຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສ. ກາລເກທວເສນ ເຈຕ຺ຖ ຕຕິຍວາທສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ຣູປາຣູປນິມິຕ຺ຕານໍ ສທ ອນຸປຜ຺ຄານໂຕ; ຈຕຸຕ຺ຖວາທສ຺ສ ປນ ວຕ຺ຖຸເກທວເສນ ປວຕ຺ຕິ ຣູປາຣູປຜມ຺ມານໍ ສມູຫໂຕ, ''ເອໂກ ອຕ຺ຕາ''ຕິ ຕກ຺ກວເສນາຕິ ຕຕ຺ຖ ວກ຺ຂມານນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຍທິປີ ອຜ຺ຄສມາປຕ຺ຕິລາກີໂນ ທິຜ຺ຄິຄຕິກສ຺ສ ວເສນ ສມາປຕ຺ຕິເກເທນ ສຄ຺ຄານານຕ຺ຕສມ຺ກວໂຕ ທຸຕິຍທິຜ຺ຄິປີ ສມາປນ຺ນກວເສນ ລພ຺ກຕິ; ຕຖາປີ ສມາປຕ຺ຕິຍໍ ເອກຣູເປເນວ ສຄ຺ຄາຍ ອຸປຜ຺ຄານໂຕ, ''ປຖມທິຜ຺ຄິ ສມາປນ຺ນກວາເຣນ ກຖິຕາ''ຕິ ອາຫ. ຕເນເວຕ຺ຖ ສມາປນ຺ນກຄ຺ຄຫຕໍ ກຕໍ. ເອກສມາປຕ຺ຕິລາກີໂນ ເອວ ວາ ວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສມາປຕ຺ຕິເກເທນ ສຄ຺ຄາເກທສມ຺ກເວປີ ພຫິທ຺ຜາ ປຸຖຸຕ຺ຕາຣມ຺ມເຕ ສຄ຺ຄານານຕ຺ເຕນ ໂອລຸອາຣິເກນ ນານຕ຺ຕສຄ຺ຄີຕິ, ''ທຸຕິຍທິຜ຺ຄິ ອສມາປນ຺ນກວາເຣນາ''ຕິ ອາຫ. ອວທ຺ຜິຕກສິຕາວເສນ ປຣິຕ຺ຕສຄ຺ຄິຕໍ, ວທ຺ຜິຕກສິຕາວເສນ ອປ຺ປມາຕສຄ຺ຄິຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ຕຕິຍທິຜ຺ຄິ ສຸປ຺ປມຕ຺ເຕນ ວາ ສຣາວມຕ຺ເຕນ ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ''ອງ຺ຄຸຜ຺ຄປ຺ປມາໂຕ ວາ ອຕ຺ຕາ ຍວປ຺ປມາໂຕ, ອຕຸມຕ຺ໂຕ ວາ ອຕ຺ຕາ''ຕິອາທິທສ຺ສນວເສນ (ອຸທາ. ອຜ຺ຄ. ໕໔; ທີ. ນິ. ຜີ. ໑.ກຜ-ກກ) ປຣິຕ຺ໂຕ ສຄ຺ຄີຕິ ປຣິຕ຺ຕສຄ຺ຄີ. ກປີລກາຕາທາທໂຍ (ວິກ. ອນຸຜີ. ໑໗ລ) ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ສພ຺ພຄຕກາວປ຺ຜິຊານນວເສນ ອປ຺ປມາໂຕ ສຄ຺ຄີຕິ ອປ຺ປມາຕສຄ຺ຄີຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຜ຺ຄພ຺ໂພ.

ເອຕນ຺ຕິ, ''ຣູປີ ວາ''ຕິອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕອຕ຺ຕວາທໍ. ເອເກສນ຺ຕິ ເອກຈ຺ຈານໍ. ອຸປາຕິວຕ຺ຕຕນ຺ຕິ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕານໍ. ນິທ຺ຜາຣເຕ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍ. ວິຄ຺ຄາຕກສິຕເມເກ ອກິວທນ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາ. ເຕນາຫ – ''ສຄ຺ຄໍ...ເປ... ອກິວທນ຺ຕີ''ຕິ. ຕຕ຺ຖ ''ສຄ຺ຄໍ ຄເປຕ຺ວາ ເສສານິ ຕີຕີ''ຕິ ອິທໍ ສຄ຺ຄາຍ ຈຕຸກ຺ກມ຺ປີ ປຣິປຸຕ຺ຕເມວ ຄເຫຕ຺ວາ, ອປເຣ ອຜ຺ຄກນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີ. ຕທຸກຍນ຺ຕິ ຕໍ ສຄ຺ຄາອຜ຺ຄກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອຸກຍໍ. ປຣໂຕ ອາວິ ກວິສ຺ສຕີຕິ, ''ຈຕສ຺ໂສ ຣູປສຄ຺ຄີ''ຕິອາທິນາ ອຸປຣິ ປກາເສສ຺ສຕິ. ວກ຺ຂຕິ ຫິ – ''ໂກຜ຺ຄາສໂຕ ອຜ຺ຄ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ສຕ຺ຕ ສຄ຺ຄາ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິ (ມ. ນິ. ອຜ຺ຄ. ລ.໔໔)ໆ ເອຕ຺ຖາຕິ, ''ເອຕໍ ວາ ປນາ''ຕິ ເອຕສ຺ມິ ວາກ຺ເຍ. ສມຕິກ຺ກມິຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ອາທີນວທສ຺ສເນນ ຕທຸທ຺ຜໍ ອານິສໍສທສ຺ສເນນ ຈ ພ຺ຣູທິຕສທ຺ຜາທີ ຄຸຕຕ຺ຕາ, ວິປ຺ຣີຍາເຍນ ອສກ຺ກຸຕານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ເຍ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ເຕວ ຄທິຕາ ເຕສໍເຍວ ວເສນ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ວິເສສສ຺ສ ວຕ຺ຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ. ສກ຺ໂກນ຺ຕານຄ຺ຈ ເນສໍ ອຸປາຕິວຕ຺ຕນໍ ອຕ຺ຕໂນ ຄາຕພລານຸຣູປນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ເຕສໍ ປນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປມາຕນ຺ຕິ ອປ຺ປມາຕາຣມ຺ມໂຕ , ອປ຺ປມາຕາຣມ຺ມຕຕາ ຈສ຺ສ ອາຄມນວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ ອນນ຺ຕາຣມ຺ມຕໂຕ ວາ. ນ ຫິ ອາຣມ຺ມເຕ ອນນ຺ຕນ຺ຕິ ປຣິມານນ຺ຕສ຺ສ ປມາຕໍ ວາ ຄຕ຺ຫາຕີ. ສຸຂທຸກ຺ເຂຫິ ອນິຄ຺ຊນໂຕ ຣູປວິຣາຄກາວນາວິເສສຕາຍ ຈ ອາເນຄ຺ຊໍ ປຕ຺ວາ ຕິຜ຺ຄຕິ, ອຍໍ ໂນ ອຕ຺ຕາຕິ ອກິວທນ຺ຕາ ຕິຜ຺ຄນ຺ຕິ. ວິຄ຺ຄາຕກສິຕເມເກຕິ ວິຄ຺ຄາຕຄ຺ຈາຍຕນໍ ເອເກ ທິຜ຺ຄິຄຕິກາ ອຕ຺ຕາຕິ ວທນ຺ຕີ. ເຕນາຫ – ''ວິຄ຺ຄາຕຄ຺ຈາຍຕນໍ ຕາວ ທສ຺ເສຕຸ''ນ຺ຕີ. ຕສ຺ສ ປນ ອາຣມ຺ມຕກູຕໍ ກສິຕຸຄ຺ຆາຜິມາກາເສ ປວຕ຺ຕວິຄ຺ຄາຕນ຺ຕິ ອປເຣ. ຕຄ຺ຫິ ກສິຕໍ ມນສິກາຣວເສນ, ''ວິຄ຺ຄາຕກສິຕ''ນ຺ຕິ, ວິຄ຺ຄາຕຄ຺ຈ ຕໍ ອາຣມ຺ມຕຜ຺ເຄນ ອາຍຕນຄ຺ຈາຕິ, ''ວິຄ຺ຄາຕຄ຺ຈາຍຕນ''ນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕີ. ອາກິຄ຺ຈຄ຺ຄາຍຕນເມເກຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ.

ຕທິທນ຺ຕິ ຍ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຜິກໂຣຕິ ອາຫ ''ຕໍ ອິທ''ນ຺ຕີ. ທິຜ຺ຄິຄຕນ຺ຕິ ຍຖາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສຄ຺ຄີ ອຕ຺ຕາ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ທິຜ຺ຄີ. ທິຜ຺ຄິເຍວ ຫິ ທິຜ຺ຄິຄຕໍ ''ມຸຕ຺ຕຄຕໍ (ມ. ນິ. ໔.໑໑ລ; ອ. ນິ. ລ.໑໑), ສງ຺ຂາຣຄຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຫານິ. ໔໑) ວິຍ. ຄນ຺ຕພ຺ພາກາວໂຕ ວາ ທິຜ຺ຄິຍາ ຄຕມຕ຺ຕໍ ທິຜ຺ຄິຄຕໍ, ທິຜ຺ຄິຍາ ຄຫຕມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທິຜ຺ຄິປກາໂຣ ວາ ທິຜ຺ຄິຄຕໍ. ໂລກິຍາ ຫິ ວິຜຍຸຕ຺ຕຄຕປກາຣສທ຺ເທ ສມານຕ຺ເຖ ອິຈ຺ຈນ຺ຕີ. ທິຜ຺ຄິປຈ຺ຈໂຍ ທິຜ຺ຄິກາຣຕໍ, ອວິຊ຺ຊາທິ ທິຜ຺ຄິຜ຺ຄານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖ

ອວິຊ຺ຊາປິ ທີ ທິຍຸຄຶຍຸຄານໍ ອຸປນິສຸສຍາທິກາວໂຕ។ ຍຖາຫ – ''ອສຸສຸຕວາ, ກິກຸຂເວ, ປຸຖຸຊຸຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສຸສາວີ ອຣິຍສມຸມສຸສ ອໂກວິໂທ''ຕິອາທິ (ສ។ ສ។ ໑໐໐ກ)។ ຍສຸໂສປິ ທິຍຸຄຶຍຸຄານໍ។ ຍຖາຫ ''ຕທປິ ຍສຸສປຸຈຸຈຍາ''ຕິ (ທີ។ ນີ។ ໑໑໑ຼ-໑໔໔)។ ສລຸລາປິ ທິຍຸຄຶຍຸຄານໍ។ ຍຖາຫ ''ສລຸລານິທານາ ທີ ປປລຸຈສງຂາ''ຕິ (ສຸ។ ນີ។ ຼຼ໐; ມຫານີ។ ໑໐ລ)។ ວິຕກໂກປິ ທິຍຸຄຶຍຸຄານໍ។ ຍຖາຫ – ''ຕກຸກລຸຈ ທິຍຸຄຶສຸ ປກປຸປິຍິຕວາ, ສຈຸຈໍ ມຸສາຕິ ທວຍສມຸມມາຫູ''ຕິ (ສຸ។ ນີ។ ຼລ໔; ມ ຫານີ។ ໑໔໑)។ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣປິ ທິຍຸຄຶຍຸຄານໍ។ ຍຖາຫ – ''ຕສຸເສວໍ ມນສິກໂຣໂຕ ຉນຸນໍ ທິຍຸຄຶນໍ ອລຸລຕຣາ ທິຍຸຄິ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ອຕຸຖິ ເມ ອຕຸຕາຕິ ຕສຸສ ສຈຸຈໂຕ ເຖຕໂຕ ທິຍຸຄິ ອຸປຸປຊຸຊຕີ''ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໑໑ລ)។ ທິຍຸຄາຣມຸມຕານຸຕິ ທິຍຸຄິ ອາຣມຸມຕາກູຕໍ ອຸປາທານກຸຂນຸຮປລຸຈກໍ។ ເຕນາຫ – ''ຮູປໍ ອຕຸຕໂຕ ສມນຸປສຸສຕີ''ຕິອາທິ (ປຜິ។ ມ។ ໑໑໑໓໐)។ ຮູປເວທນາ ທິວິນິມຸຕຸຕສຸສ ທິຍຸຄິຍາ ອາຣມຸມຕສຸສ ອກາວໂຕ ອນາທິຍິຕວາ ອິທເມວ ທສຸເສຕິ – ''ອີມິນາ ປຈຸຈເຍນ ອິທໍ ນາມ ທສຸສນໍ ຄຫີຕ''ນຸຕິ។ ອິມິນາ ປຈຸຈເຍນາຕິ ວາ ເອຕຸຖ ປຈຸຈຍຄຸຄຫເນນ ອາຣມຸມຕມຸປິ ຄຫີຕເມວາຕິ ທຍຸຄພຸພໍ។

ຕເທວາຕິ ທິຍຸຄິຄຕລຸເຈວ ທິຍຸຄິປຈຸຈຍລຸຈ។ ຮູປສລຸລານນຸຕິ ເອຕຸຖ ອິຕິ-ສທຸໂທ ອາທິອຕຸໂຖ។ ເອວໍ-ສທຸໂທ ປກາຣຕຸໂຖ, ''ຍທິ ຮູປສລຸລານ''ນຸຕິອາທິນາ ປກາເຣນ ວຸຕຸຕສລຸລານນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ນິຣຸປກຸກິເລສາ ນິວຣຕາທິ ອຸປກຸກິເລສວິມຸຕຸຕິໂຕ។ ອຸຕຸຕມາ ປຕິຕກາວປຸປຕຸຕິໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ເສຍຸຄາ, ເສຍຸຄຕຸຕາ ເອວ ອຸຕຸຕຣິຕຣາກາວໂຕ ອນຸຕຸຕຣິຍາ។ ອກຸຂາຍຕີຕິ ອຸປຍຸຄາຕິ។ ອາກິລຸຈລຸລາຍຕນສລຸລາຍ ວິສໍ ວຸຈຸຈມານຕຸຕາ ຈຕຸຕຸຖາຣຸປຸປສລຸລາຍ ຈ ອິມສຸມິ ສລຸລິວາເທ ອໂນຕຣຕາໂຕ, ''ຍທິ ອາຣຸປຸປສລຸລານນຸຕິ ອິມິນາ ອາກາສານລຸຈາຍຕນ-ວິລຸລາຕລຸຈາຍຕນສລຸລາ''ອິຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍ។ ອິຕເຣຫີ ປນ ທຸວີຫີ ຕິ, ''ຍທິ ເອກຕຸຕສລຸລານໍ, ຍທິ ນານຕຸຕສລຸລານ''ນຸຕິ ອິເມຫີ ທຸວີຫີ ປເທຫີ។ ສມາປນຸນກວາໂຣ ຈ ຕຖາ ອິສ ກຖິໂຕຕິ ອສິປຸປາໂຍ។ ໂກຍຸຄາສໂຕ ອຍຸຄ ສລຸລາ ຈຕຸກຸກທວຍສງຄຫໂຕ។ ເອກຕຸຕສລຸລິປທໍ ຄເປຕວາ ອຕຸຖໂຕ ປນ ສຕຸຕ ສລຸລາ ໂຫນຸຕິ ອຄຸຄຫີຕຄຸຄຫເຕນາຕິ ອສິປຸປາໂຍ។ ເຕນາຫ – ''ສມາປນຸນກ...ເປ... ສງຄຫີໂຕເຍວາ''ຕິ។

ສລຸລາຄຕນຸຕິ ສລຸລາວເສນ ຄຕໍ, ສລຸລາສງຄຫໍ ຄຕໍ ວາ។ ຕສຸສ ປນ ອທິຍຸຄິຄຕສຸສປິ ອຸປລພຸກມານຕຸຕາ, ''ສທຸສີ ທິຍຸຄິຄເຕນາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ປຈຸຈເຍຫີ ສມາຄນຸຕວາ ກຕນຸຕິ ສທ ກາຣຕາກູເຕຫີ ປຈຸຈເຍຫີ ເຕເນວ ສທ ກາຣຕາກາເວນ ສ ມາຄນຸຕວາ ນິພຸພຕຸຕິຕໍ; ປຜິຈຸຈສມຸປຸປນຸນນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ສງຂຕຕຸຕາ ໂອລຸອາຣິກໍ ອຸປຸປາທວຍລຸລຖຕຸຕສພຸກາວໂຕ។ ຍສຸສ ທີ ອຸປຸປາໂທ ປລຸລາຍຕີ, ວໂຍ ປລຸລາຍຕີ, ຖິຕສຸສ ອລຸລຖຕຸຕໍ ປລຸລາຍຕີ, ຕໍ ຂເຕ ຂເຕ ກິຊຸຊນສກາວໂຕ ປສຸສນຸຕສຸສ ປາກ ຍກູຕວິກາຣໍ ໂອລຸອາຣິກໍ ສິຍາ។ ນ ເຈຕຸຖ ມຄຸຄພລສມຸມາ ນິທສຸເສຕພຸພາ ເຕສໍ ຕຖາ ອນນຸປສຸສິຕພຸພໂຕ; ເຕສມຸປິ ສງຂຕກາເວນ ອິຕເຣຫີ ສມານໂຍຄກຸຂມຕາຍ ທຸນຸນິວາຣຍກາວໂຕ។ ຕຖາ ທີ ''ອເສສວິຣາຄນິໂຣໂຮາ''ຕິ (ອຸທາ។ ໓) ວຈນໂຕ ມຄຸຄສຸສປິ ນິສຸສຣຕາກາເວນ ''ອຕຸຖິ ໂຂ ປນ ສງຂາຣານໍ ນິໂຣໂຮ''ຕິ ນິພຸພານເມເວຕຸຖ ປຜິໂຍຄກາເວນ ອຸທຸຮຜໍ ''ນິຣຸຊຸຊນຸຕິ ເອຕຸຖາ''ຕິ ກຕຸວາ។ ນິໂຣຮສງຂາຕໍ ນິພຸພານໍ ນາມ ອຕຸຖິຕິ ເອຕຸຖ, – ''ອຕຸຖິ, ກິກຸຂເວ, ອຊາຕໍ ອກູຕໍ ອສງຂຕ''ນຸຕິ ສຸຕຸຕປ ທໍ (ອຸທາ។ ກ໓) ອາເນຕຸວາ ວຕຸຕພຸພໍ។ ນິພຸພານທສຸສີຕິ ສຈຸຈິກິຣິຍາກິສມຍວເສນ ນິພຸພານທສຸສີ, ຕໂຕ ເອວ ອິຕຣາກິສມຍຕຸຖສິທຸຂິຍາ ຕໍ ສງຂຕໍ ອຕິກຸກນຸໂຕ។

໔໓។ອຍຸຄສຸ ອສລຸລີວາເທສູຕິ ອິທໍ ພຸຣຫຸມຊາເລ (ທີ។ ນີ។ ໑។ກ໗-໗໐) ອາຄຕນເຍນ ວຸຕຸຕເມວ ທີ ສນຸຮາຍ ເຫຍຸຄາ, ''ສລຸລີ ຕິ ອິມິນາ ອຍຸຄ ອສລຸລີວາທາ ກຖິຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອິສ ປນ ຈຕຸຕາໂຣ ວາທາ ເອວ ອຸທຸຮຜາ។ ເຕນາຫ ''ອສລຸລີ''ຕິອາທິ។ ເອສ ນໂຍ ປຣໂຕ ''ອຍຸຄສຸ ເນວສລຸລີນາສລຸລີວາເທສູ''ຕິ ເອຕຸຖາປີ។ ສລຸລາຍ ສຕິ ຕາຍ ເວທນາຄາຫສພຸກາວໂຕ ''ອາ ພາຮນຍຸເຖນ ສລຸລາ ໂຣໂຄ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ທຸກຸຂຕາສູລໂຍຄໂຕ ກິເລສາສຸຈິປຄຸຂຣຕາໂຕ ອຸປຸປາທຊຣາກງເຄຫີ ອຸທຸສຸ ມາຕປກຸກປກິຊຸຊນໂຕ ຈ ສລຸລາ ຄຕຸໂທ; ສວາຍມຕຸໂຖ ໂທສທຸຍຸຄຕາຍ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ''ສໂທສຍຸເຖນ ຄຕຸໂທ''ຕິ។ ປີລຸອາຊນນໂຕ ອນຸໂຕຕຸທນໂຕ ທຸຣຸທຸຮຣຕາໂຕ ຈ ສລຸລາ ສລຸລໍ; ສວາຍມຕຸໂຖ ອຕຸຕກາວໍ ອນຸປວິສິຕວາ ອວຍຸຄາເນນາຕິ ອາຫ ''ອນຸປວິຍຸຄຍຸເຖນ ສລຸລ''ນຸຕິ។ ປຜິສນຸຮິຄຸຄຫເຕ ວິລຸລາຕໍ ກຸໂຕຈິ ອາຄຕໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ປຜິສນຸຮິວເສນ ອາຄ ຕິ''ນຸຕິ។ ຄຕີນຸຕິ ປວຕຸຕີ។ ສາ ປນ ຕາສຸ ຕາສຸ ຄຕີສຸ ວຸຕຸຕິ ໂຫຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ – ''ຈຸຕິວເສນ ຄຕີ''ນຸຕິ; ວຫຸໝນວເສນ ຂນປພນຸຮວເສນາຕິ ອຕຸໂຖ។ ເຕນາຫ ''ອປຣາປຣ''ນຸຕິ។ ອປຣາປຣລຸຫີ ປພນຸຮວເສນ ປວຕຸຕມານໍ ວິລຸລາຕໍ ນນຸທູປເສຈນໍ; ອິຕຣໍ ຂນຸຮຕຸຕຍໍ ວາ ນິສຸສາຍ ອກິວຸທຸຂີ ປຕິຍຸຄໍ ມຫນຸຕລຸຈ ປາປຸຕາຕີຕິ។ ປວຫຸໝວເສນ ວາ ຄຕີ, ນິກຸເຂປວເສນ ຈຸຕີ, ຕໂຕ ອປຣາປຣລຸຈ ຮູປປວຕຸຕນວເສນ ອຸປປຕຸຕີ, ອິນຸທຣິຍປຣິປາກວເສນ ວຸຫຸໝີ ຕສຸສ ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ກຕູປຈິຕກາເວນ ວິຣຸລຸຫີ; ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ຜລນິພຸພຕຸຕິຍາ ເວປຸລຸລນຸຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ។

ກາມຍ຺ຈາຕິອາທີນາ “ອຍ຺ຎຕ຺ຣ ຣູປາ”ຕິອາທິກາ ໂຈທນາ ລກ຺ຂຓວເສນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຍຍ຺ຈ ນເຍ ໂຈທນາຍ ອວິສິຏ຺ຐວິສຍຕາຍ ສິຍາ; ວິສິຏ຺ຐວິສຍາ ປນາຍໍ ໂຈທນາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, “ອຍໍ ປນ ປຍ຺ໂຫ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອຕ຺ຕເກ ຂນ຺ເຘຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ຣູປເວທນາທິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ເຘ. ອຍ຺ຎຕ຺ຣ ຣູປາຕິ ອິມິນາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຣູເປນ ວິນາ ວິຍ຺ຎາຓສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖີຕິ ທີປີຕໍ ໂຫຕີ. ກວວິເສສໂຈທນາຍ ສກາວໂຕ ເອວ ວິຍ຺ຎາເຓນ ວິນາ ຣູປສ຺ສປີ ປວຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖີຕິ ທີປີຕໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – “ອຣູປກເວປີ ຣູປໍ, ອສຍ຺ຎາກເວ ຈ ວິຍ຺ຎາຓໍ ອຕ຺ຖີ”ຕິ. ນິໂຣຘສມາປນ຺ນສ຺ສາຕິ ສຍ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສປີ ວິຍ຺ຎາຓໍ ອຕ຺ຖີ. ພຸຍ຺ຊນຈຸລາຍາຍ ເຈ ອຕ຺ຖໍ ປຏິພາຫສີຕິ ຍທິ ສທ຺ທຕ຺ຖເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ອຘິປ຺ປາຍໍ ນ ຄຕ຺ຫາສິ ເນຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕີ. ເອຕ຺ຖ ຈ ອສຍ຺ຎກເວ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕວເສນ ປຖມວາໂທ; ສຍ຺ຎໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສຍ຺ຎໍເຍວ ອຕ຺ຕາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກິຍ຺ຈນກາເວນ ກິຕາຍ ອຍ຺ຎາຍ ສຍ຺ຎາຍ ອກາວໂຕ ອສຍ຺ຎີຕິ ປວຕ຺ໂຕ ທຸຕິຍວາໂທ; ຕຖາ ສຍ຺ຎາຍ ສຫ ຣູປຘມ຺ເມ ສພ຺ເພ ເອວ ວາ ຣູປາຣູປຘມ຺ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕ ຕຕິຍວາໂທ; ຕກ຺ກຄ຺ຄາຫວເສເນວ ປວຕ຺ໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖວາໂທ. ເຕສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ. ເນວສຍ຺ຎີນາສຍ຺ຎີວາເທປີ ອສຍ຺ຎກເວ ນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ຈຸຕິປຏິສນ຺ຘີສຸ; ສພ຺ພຕ຺ຖ ວາ ປຏຸສຍ຺ຎາກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາຍ ສຸຂຸມາຍ ສຍ຺ຎາຍ ອຕ຺ຖິກາວປຏິຊານນວເສນ ປຖມວາໂທ; ອສຍ຺ຎີວາເທ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສຸຂຸມາຍ ສຍ຺ຎາຍ ວເສນ ສຍ຺ຊານນສກາວຕາປຏິຊານນວເສນ ຈ ທຸຕິຍວາທາທໂຍ ປວຕ຺ຕາຕີ. ເອວເມຕ຺ຖ ເອເຕສໍ ວາທານໍ ສພ຺ກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

໘໔. ຍຕ຺ຖ ນ ສຍ຺ຎາ, ຕຕ຺ຖ ຍາຓສ຺ສ ສມ຺ກໂວ ເອວ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ – “ອສຍ຺ຎາ ສມ຺ໂມໂຫ”ຕິ, ອສຍ຺ຎກາໂວ ນາມ ສມ຺ໂມຫປ຺ປວຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍຖາ ນິຍ຺ຍນ຺ຕີຕິ ນິຍ຺ຍານິຍາຕິ ພຫຸລໍ ວຈນໂຕ ກຕ຺ຕຸສາຘໂນ ນິຍ຺ຍານິຍສທ຺ໂທ, ເອວໍ ອິຘ ວິຍ຺ຎາຕພ຺ພສທ຺ໂທຕິ ອາຫ – “ວິຊານາຕີຕິວິຍ຺ຎາຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ, ວິຊານນໍ ວິຍ຺ຎາຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວິຍ຺ຎາຕພ຺ພມຕ຺ເຕນາຕິ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວິຍ຺ຎາຓປ຺ປມາເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ເຕນາຫ – “ປຍ຺ຈທ຺ວາຣິກສຍ຺ຎາປວຕ຺ຕິມຕ຺ເຕນາ”ຕິ, ນິພ຺ພິກປ຺ປກາວໂຕ ປຍ຺ຈທ຺ວາຣິກສຍ຺ຎາປວຕ຺ຕິສເມນ ກາວນາກິນິຫາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂອລຸອາຣິກສງ຺ຂາຣປ຺ປວຕ຺ຕິມຕ຺ເຕນາຕິ ໂອລຸອາຣິການໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ປວຕ຺ຕິຍາ. ໂອລຸອາຣິກສງ຺ຂາຣາຕິ ເຈຕ຺ຖ ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຎາຍຕນປຣິໂຍສານາ ສມາປຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ອຘິປ຺ເປຕາ. ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ ເຍ ສຍ຺ຎາຍ, ອສຍ຺ຎີກາເວ ຈ ໂທສໍ ທິສ຺ວາ ເນວສຍ຺ຎານາສຍ຺ຎາຍຕນໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕາປີ ຣູປຊ຺ຊານປຏິລາກມຕ຺ເຕນ ຕສ຺ສ ສມ຺ປາທນໍ ປຏິລາກໍ ອຘິຄມໍ ປຍ຺ຎເປນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຕສ຺ສ ພຸຍສນໍ ອກ຺ຂາຍຕີ ອນຸປາຍກາວໂຕ. ເຕນາຫ “ວິນາໂສ”ຕິອາທີ. ວຸຏ຺ຐານນ຺ຕີ ສທິສສມາປຊ຺ຊນປຸພ຺ພກໍ ປຣິວຸຏ຺ຐານໍ. ສມາປຕ຺ຕີ ເອວ ເຕສໍ ນຕ຺ຖີ ອນຘິຄຕຕ຺ຕາ. ໂອລຸອາຣິກສງ຺ຂາຣປ຺ປວຕ຺ຕີຍາ ອນ຺ຕມໂສ ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຎາຍຕນສງ຺ຂາຣປ຺ປວຕ຺ຕີຍາປີ ປຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕີ ນ ອກ຺ຂາຍຕີ ເຕປີ ສມຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕພ຺ພໂຕ. ສງ຺ຂາຣານນ຺ຕີ ນິທ຺ຘາຣເຓ ສາມິວຈນໍ. ອວເສສາຕີ ອິໂຕ ປຣໍ ສຸຂຸມກາໂວ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ສຸຂຸມກາວາປຕ຺ຕີຍາ ອວເສສາ. ເຕນາຫ – “ກາວນາວເສນ ສພ຺ພສຸຂຸມກາວໍ ປຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາຣາ”ຕິ. ເອຕນ຺ຕິ ເນວສຍ຺ຎານາສຍ຺ຎາຍຕນໍ, ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ນາມ ໂຫຕີ ຕາທິສສງ຺ຂາຣປ຺ປຕ຺ຕີຍໍ ຕພ຺ໂພຫາຣໂຕ. ສງ຺ຂຕໍ ສເມຈ຺ຈ ສມ຺ກຸຍ຺ຍ ປຈ຺ຈເຍຫິ ກຕຕ຺ຕາ.

໘໕. “ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສໂຕ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວິນາສໍ ວິກວໍ ປຍ຺ຎເປນ຺ຕີ”ຕິ (ມ. ນິ. ໖.໘໕) ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ສພ຺ພທິຍໍ ວິປຣິວຕ຺ຕມາເນ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ, “ຕຕ຺ຣາ”ຕິ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – “ຕຕ຺ຣາຕິ ສຕ຺ຕສ຺ ອຸຈ຺ເຉທວາເທສຸ ກຸມ຺ມ”ນ຺ຕີ. ອຸທ຺ຘໍ ສຣນ຺ຕີ ອຸທ຺ຘໍ ຄຕໍ ສຣນ຺ຕາຕີ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ອຸທ຺ຘໍ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິອາທີ. ສຣນ຺ຕາຕີ ຍຕ຺ຖ ປຕ຺ເຖນ຺ຕີ ນ ລກນ຺ຕີ, ຕໍ ຊານນ຺ຕາ. ອາສຕ຺ຕີນ຺ຕີ ອາສີສນໍ. ເປຈ຺ຈາຕີ ປຣໂລເກ. ວາຕີຊູປມາ ວິຍາຕີ ກວປຣິຍາປນ຺ນຜລວິເສສາເປກ຺ຂາຍ ປຏິປຊ຺ຊນໂຕ. ສກ຺ກາຍສ຺ສ ກຍາຕີ ສນ຺ໂຕ ກາໂຍຕິ ສກ຺ກາໂຍ, ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມາໂນ ຘມ຺ມສມູໂຫຕິ ກຕ຺ວາ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘປຍ຺ຈກໍ, ຕໂຕ ກາຍເນນ. ມາ ຂີຍີ ມາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ອຄມາສີ. ມາ ໂອສີທີ ມາ ເຫຏ຺ຐາ ກສ຺ສີ. ອພ຺ກນ຺ຕີ ອາກາສໍ ມາ ອຸນ຺ທຣິຍີ ມາ ກິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຕີ. ຄທ຺ທຸເລນ ພທ຺ໂຘ ຄທ຺ທຸລພທ຺ໂຘ. ທລຸຫຖມ຺ໂກ ວິຍ ຂີໂລ ວິຍ ຈ ສກ຺ກາໂຍ ທຸນ຺ໂມຈນີຍໂຕ. ສາ ວິຍ ທິຏ຺ຐິຄຕິໂກ ຕສ຺ສ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນໂຕ. ທຕ຺ຫໂກ ວິຍ ທິຏ຺ຐິ ເຉທນກຣຓາຍ ອສມຕ຺ຖກາວກຣຓໂຕ. ຣຊ຺ຊ ວິຍ ຕຕ຺ຫາ ພນ຺ຘນໂຕ ຈ, ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນ ສມນ຺ນາຄມນວເສນ ຈ ສມ຺ພທ຺ຘກາວໂຕ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ທິຏ຺ຐິທຕ຺ຫເກ ປເວສິຕາຍ ຕຕ຺ຫາຣຊ຺ຊຸຍາ”ຕິ.

໘໖. ກຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາວິລາເສນ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍວເສນ (ຈຕ຺ຈຕ຺ຕາຣີສ ອປຣນ຺ຕກປ຺ປິກວາທາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ໂຕຄຘາຕີ) ອຸທ຺ເທສວເສນ ປຍ຺ເຈວ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຍຖຸທ຺ເທສໍ ນິຄເມນ຺ໂຕ, “ອິມາເນວປຍ຺ຈາຍຕນານີ”ຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕກາວໂຕ ທິຏ຺ຐິຄຕານໍ ກາຣຓພ຺ເກນ ອາຍຕນຕ຺ໂຖຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ອິມາເນວ ປຍ຺ຈ ກາຣຓານີ”ຕິ. ສຍ຺ຎີອາທິວ

ເສນ ຕິຕີ ອຸຈ຺ເຉທວາໂຫຕີ ຈຕ຺ຕາຣີ ກາຊີຕານີ. ອິຕຣໍ ປນ ທິຍ຺ຖສມ຺ມນິພ຺ພານໍ ກຸໜີ ປວິຍ຺ຖໍ? ສຣູປໂຕ ອກາຊີຕຕ຺ຕາ ຍຖາກາຊີເຕສຸ ວາເທສຸ ກຕ຺ຖ ອນ຺ໂຕຄສນ຺ຕີ ປຸຈ຺ຉຕີ. ອຸທ຺ເທເສ ປນ ສຣູປໂຕ ຄຫິຕເມວ, "ທິຍ຺ຖສມ຺ມນິພ຺ພານໍ ວາ ປເນເກ ອກິວທນ຺ຕີ"ຕີ. ອິຕໂຣ ເອກຕ຺ຕສລ຺ລີວາເທ ນານຕ຺ຕສລ຺ລີວາເທ ອນ຺ໂຕຄສນ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເອກຕ຺ຕ...ເປ... ເວທິຕພ຺ພ"ນ຺ຕີ ອາໜ ຍຖາສຸຂລ຺ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຖໂມ ຫິ ທິຍ຺ຖສມ຺ມນິພ຺ພານວາໂທ ນານຕ຺ຕສລ຺ລີວາເທ ອນ຺ໂຕຄໂສ, ອິຕເຣ ຈຕ຺ຕາໂຣ ເອກຕ຺ຕສລ຺ລີວາເທ.

໔໗.ອຕີຕໂກຍ຺ຖາສສງຂາຕນ຺ຕີ ອຕີຕໍ ຂນ຺ສໂກຍ຺ຖາສສງຂາຕໍ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ. ປຸພ຺ເພ ນິວຸຕ຺ຖສມ຺ມວິສຍາ ກປ຺ປນາ ອິສານິປ຺ເປ ຕາ, ຕສ຺ມາ ອຕີຕກາລວາຈໂກ ອິສ ປຸພ຺ພສທ຺ໂທ, ຣູປາທິຂນ຺ສວິນິມຸຕ຺ຕລ຺ຈ ກປ຺ປນາວຕ຺ຖຸ ນຕ຺ຖິ, ອນ຺ຕສທ຺ໂທ ຈ ໂກຍ຺ຖາສ ວາຈໂກ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຕີຕໂກຍ຺ຖາສສງຂາຕໍ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ກປ຺ເປຕ຺ວາ"ຕີ. "ກປ຺ເປຕ຺ວາ"ຕີ ຈ ຕສ຺ມີ ປຸພ຺ພນ຺ເຕ ຕຕ຺ຫາຍ ນາກິນິວິສານໍ ສມຕ຺ຖນໍ ປຣິນິຍ຺ຖາປນໍ ວທຕີ. ເສສມ຺ປີຕີ "ປຸພ຺ພນ຺ຕານຸທິຍ຺ຖີ"ຕີ ເອວມາທິກໍ. ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣນ຺ຕີ "ອປຣນ຺ຕານຸທິຍ຺ຖິໂນ"ຕິອາທິສຸ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ. ເອເກາສ຺ມິລ຺ຈ ອຕ຺ຕາຕີ ອາຫີໂຕ ອຫໍມາໂນ ເອຕ຺ຖາຕີ ກຕ຺ວາ, ໂລໂກຕີ ໂລກິຍນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ ປຸລ຺ລປາປານີ ຕພ຺ພິປາກາ ຈາຕີ ກຕ຺ວາ, ຕໍ ຕໍ ຄໜາວິເສສໍ ອຸປາທາຍ ປລ຺ລາປນໍ ໂໜຕີຕີ ອາໜ – "ຣູປາທິ ສຸ ອລ຺ລຕຣໍ ອຕ຺ຕາຕີ ຈ ໂລໂກຕີ ຈ ຄເໜຕ຺ວາ"ຕີ. ສພ຺ພທາກາເວນ ສສ຺ສໂຕ. ອມໂຣ ນິຈ຺ໂຈ ສຸໂວຕີ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນານີ. ມຣຕາກາເວນ ອມໂຣ, ອຸປ຺ປາທາກາເວນ ສພ຺ພກາລໍ ວຕ຺ຕນໂຕ ນິຈ຺ໂຈ, ຖີຣຍ຺ເຖນ ວິກາຣາກາເວນ ສຸໂວ, ຍຖາຫາຕິອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ນິທ຺ເທສປຜິສມ຺ກິທາປາລຸອິຫີ ວິກາເວຕີ. ອຍລ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ "ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີ, ເວທນໍ... ສລ຺ລໍ... ສງຂາເຣ... ວິລ຺ລາຕໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີ"ຕີ (ປຜິ. ມ. ໑.໑໓໐-໑໓໑) ອິມິສ຺ສາ ປລ຺ຈວິສາຍ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິຍາ ວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ. "ຣູປວນ຺ຕ"ນ຺ຕິອາທິກາຍ (ປຜິ. ມ. ໑.໑໓໐-໑໓໑) ປນ ປລ຺ຈທສວິສາຍ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິຍາ ວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈຕ຺ ຕາໂຣ ຂນ຺ເສ, "ອຕ຺ຕາ"ຕີ ຄເໜຕ຺ວາ ຕທລ຺ລໍ – "ໂລໂກ"ຕີ ປລ຺ລເປນ຺ຕີຕີ ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕີ, ຕຖາ ເອກໍ ຂນ຺ສໍ, "ອຕ຺ ຕາ"ຕີ ຄເໜຕ຺ວາ ຕທລ຺ເລ "ໂລໂກ"ຕີ ປລ຺ລເປນ຺ຕີຕີ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ເອເສວ ນໂຍຕີ ອິມິນາ ຍຖາ "ຣູປາທິສຸ ອລ຺ລຕຣໍ ອຕ຺ຕາຕີ ຈ ໂລໂກຕີ ຈ ຄເໜຕ຺ວາ ສສ຺ສໂຕ...ເປ... ສຸໂວ"ຕີ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ; ເອວໍ ອສສ຺ສໂຕ ອນິຈ຺ໂຈ ອສຸໂວ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕີ ວິນສ຺ສຕີ ນ ໂໜຕີ ປຣໍ ມຣຕາ; ນິຈ຺ໂຈ ຈ ອນິຈ຺ໂຈ ຈ ເນວນິຈ຺ໂຈ ນານິຈ຺ໂຈຕີ ເອວມາທິມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕີ.

ຈຕ຺ຕາໂຣ ສສ຺ສຕວາທາຕີ ລາກີວເສນ ຕໂຍ, ຕກ຺ກີວເສນ ເອໂກຕີ ເອວໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ. ປຸພ຺ເພນິວາສລາຕລາກີ ຕິຕ຺ຖີໂຍ ມນ຺ທປລ຺ໂລ ອເນກຊາຕິສຕສຫສ຺ສມຕ຺ຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕີ, ມຊ຺ຊິມປລ຺ໂລ ທສ ສໍວຍ຺ຜວິວຍ຺ຜກປ຺ປານີ, ຕິກ຺ຂປລ຺ໂລ ຈຕ຺ຕາຣີສ ສໍວຍ຺ຜວິວຍ຺ຜກປ຺ປານີ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ. ໂສ ເອວໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາຕີ ອກິວທຕີ. ຕກ຺ກີ ປນ ຕກ຺ກປຣິຍາຫຕໍ ວີມໍສານຸຈຣິຕໍ ສຍໍປຜິການໍ ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາຕີ ອກິວທຕີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ລາກີວເສນ ຕໂຍ, ຕກ຺ກີວເສນ ເອໂກ ຕີ ເອວໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສສ຺ສຕວາທາ"ຕີ. ເອເຕເນວ ຈ ອສິຈ຺ຈສມຸປ຺ປຕ຺ຕິກວາໂທ ວິຍ ສສ຺ສຕວາໂທ ກສ຺ມາ ທຸວິເສນ ນ ວິກຕ຺ໂຕຕີ ເຈ? ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາຕີ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ.

ເອຕ຺ຖ ຈ, "ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ"ຕີ ວາເທ ອຍມຍຸຕ຺ຕຕາວິກາວນາ – ຍທິ ຫີ ປເຣນ ປຣິກປ຺ປິໂຕ ອຕ຺ຕາ, ໂລໂກ ວາ ສສ຺ສໂຕ ສິຍາ, ຕສ຺ສ ນິພ຺ພິກາຣຕາຍ ປຸຣິມຣູປາວິຊໜນໂຕ ກສ຺ສຈິ ວິເສສາສານສ຺ສ ກາຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ອຫິຕໂຕ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ຫິເຕ ຈ ປຜິປຕ຺ຕິອຕ຺ຖໍ ອຸປເທໂສ ເອວ ນິປ຺ປໂຍຊໂນ ສິຍາ ສສ຺ສຕວາທິໂນ. ກຖໍ ວາ ໂສ ອຸປເທໂສ ປວຕ຺ຕີຍຕີ ວິ ກາຣາກາວໂຕ; ເອວລ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຊຍາກາສສ຺ສ ວິຍ ທານາທິກິຣິຍາ ຫີສາທິກິຣິຍາ ຈ ນ ສມ຺ກວຕີ; ຕຖາ ສຸຂສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ອນຸກວນນິພນ຺ໂສ ເອວ ສສ຺ສຕວາທິໂນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕີ ກມ຺ມພທ຺ສາກາວໂຕ, ຊາຕິອາທີນໍ ອສມ຺ກວໂຕ ກຸໂຕ ວິໂມກ຺ໂຂ. ອຖ ປນ ສມ຺ມມຕ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ ເຈວ ວິນສ຺ສຕີ ຈ, ຍສ຺ສ ວເສນາຍໍ ກິຣິຍາທິໂວໜາໂຣຕີ ວເທຍ຺ຍ. ເອວມ຺ປີ ປຸຣິມຣູປາວິຊໜ ເນນ ອວຍ຺ຖິຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມມຕ຺ຕນ຺ຕີ ນ ສກ຺ກາ ສມ຺ກາເວຕຸໍ; ເຕ ວາ ປນສ຺ສ ສມ຺ມາ ອວຕ຺ຖາກູຕາ ຕໂຕ ອລ຺ເລ ວາ ສິຍຸໍ ອນລ຺ເລ ວາ, ຍທິ ອລ຺ເລ, ນ ຕາຫີ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາຫີປີ ໂກຈິ ວິເສໂສ ອຕ຺ຖີ. ໂຍ ຫີ ກໂຣຕີ ປຜິສໍເວເທຕີ ຈວຕີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊ ຕີ ຈາຕີ ອິຈ຺ຉິຕໍ. ຕສ຺ມາ ຕທວຕ຺ໂຖ ເອວ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂທໂສ, ກິລ຺ຈ ສມ຺ມກປ຺ປນາປີ ນິຣຕ຺ຖກາ ສິຍາ. ອຖ ອນລ຺ເລ, ອຸປ຺ປາທ ວິນາສວນ຺ຕີຫີ ອວຕ຺ຖາຫີ ອນລ຺ລສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຕາສໍ ວິຍ ອຸປ຺ປາທວິນາສສມ຺ກວາປຕ຺ຕິໂຕ ກຸໂຕ ນິຈ຺ຈຕາວກາໂສ. ຕາສມ຺ປີ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິຍ ນິຈ຺ຈຕາຕີ ພນ຺ສນວິໂມກ຺ຂານໍ ອສມ຺ກໂວ ເອວາຕີ ນ ຍຸຊ຺ຊຕີ ເອວ ສສ຺ສຕວາໂທ; ນ ເຈຕ຺ຖ ໂກຈິ ວາທີ ສມ຺ ມານໍ ສສ຺ສຕກາເວ ປຣິສຸທ຺ສໍ ຍຸຕ຺ຕີ ວຕ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖີ; ຍຸຕ຺ຕິຣຫິຕລ຺ຈ ວຈນໍ ນ ປຕ຺ຫິຕານໍ ຈິຕ຺ຕມາຣາເສຕີຕີ ວິລ຺ລູຫິ ຉຫ຺ຫິໂຕ ເອວາຍໍ ສສ຺ສຕວາໂທຕີ.

ສຕຸຕ ອຸຈຸເຂທວາທາຕິ ເອຕຸຖ ເຕ ສຣູປມຕຸໂຕ ເຫຍຸຖາ ທສຸສິຕາ ເອວ, ຕຕຸຖ ຫຸເວ ຊນາ ອຸຈຸເຂທທິຍຸກື ຄຕຸໜນຸຕິ ລາກີ ຈ ອລາກີ ຈ. ຕຕຸຖ ລາກີ ນາມ ທິພຸພຈກຸຂຸລາຕລາກີ ທິພຸເພນ ຈກຸຂຸນາ ອຣຫໂຕ ຈຸຕື ທິສຸວາ ອຸປປຕຸຕີ ອປສຸສນຸໂຕ. ໂຍ ວາ ປຸຖຸຊຸຊນານມຸປີ ຈຸຕິມຕຸຕເມວ ທຍຸກໍ່ ສກຸໂກຕິ, ປຸພຸພໂຍຄາກາເວນ ປຣິກມຸມາກຣເຕນ ວາ ອຸປປາຕໍ ທຍຸກໍ່ ນ ສກຸໂກຕິ. ໂສ "ຕຕຸຖ ຕຕຸເຖວ ອຕຸຕາ ອຸຈຸຊິຊຸຊຕິ"ຕິ ອຸຈຸເຂທທິຍຸກື ຄຕຸຫາຕິ. ອລາກີ – "ໂກ ປຣໂລກໍ່ ຊານາຕິ, ເອຕຸຕໂກ ຊີວວິສໂຍ, ຍາວ ອິນຸທຸຣິຍໂຄຈໂຣ"ຕິ ອຕຸຕໂນ ສິຕຸຍາ ຫຕຸຖຄຸຄຕຸໜກຣາຊາ ວິຍ ການສຸຂຄິທຸສຕາຍ ວາ, "ຍຖາ ຣຸກຸຂປຕຸຕານິ ຣຸກຸຂ ໂຕ ປຕິຕານິ ນ ປຜິສນຸສິຍນຸຕິ, ເອວໍ ສພຸເພປີ ສຕຸຕາ ອປຸປຜິສນຸສິກາມຣຕເມວ ຄຈຸຊນຸຕິ, ຊລພຸພຸພຸລູອກູປມາ ສຕຸຕາ"ຕິ ຕກຸກມຕຸຕວເສນ ວາ ອຸຈຸເຂທທິຍຸກື ຄຕຸຫາຕິ. ຕຕຸຖ ຍໍ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕໍ – "ມນຸສຸສຕຸຕກາເວ ກາມາວຈຣເທວຕຸຕກາເວ ຣູ ປາວຈຣເທວຕຸຕກາເວ ຈຕຸພຸພິສອຣູປຕຸຕກາເວ ຈວິຕຸວາ ສຕຸຕສຸສ ອຸຈຸເຂທປຍຸຍາປນວເສນ ສຕຸຕ ອຸຈຸເຂທວາທາ ກຖິ ຕາ"ຕິ. ຕຕຸຖ ຍຸຕຸຕໍ ຕາວ ປຸຣິເມສຸ ຕີສຸ ວາເທສຸ "ກາຍສຸສ ເກທາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ; ປຍຸຈໂວກາຣກວປຣິຍາປນຸນໍ ອຕຸຕກາວໍ ອາຣພຸກ ປວຕຸຕຕຸຕາ ເຕສໍ ວາທານໍ, ນ ຍຸຕຸຕໍ ຈຕຸໂວກາຣກວປຣິຍາປນຸນໍ ອຕຸຕກາວໍ ນິສຸສາຍ ປວຕຸເຕສຸ ຈຕຸຕຸຖາທີສຸ ຈຕູ ສຸ ວາເທສຸ, "ກາຍສຸສ ເກທາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ນ ຫິ ອຣູປີນໍ ກາໂຍ ອຕຸຖີຕິ? ສຈຈເມຕໍ, ຣູປກເວ ປວຕຸຕໂວຫາເຣເນວ ທິຍຸກິຄຕິໂກ ອຣູປກເວປີ ກາຍໂວຫາຣມາໂຣເປຕຸວາ ອາຫ "ກາຍສຸສ ເກທາ"ຕິ. ຍຖາ ທິຍຸກິຄຕິເກຫິ ທິຍຸກິໂຍ ປຍຸລຕຸຕາ, ຕເຖວ ກຄວາ ທສຸເສສີຕິ. ອຣູປກາຍກາວໂຕ ວາ ຜສຸສາທີສມຸມສມູຫກູເຕ ອຣູປຕຸຕກາເວ ກາຍນິທຸເທໂສ ທຍຸຖພຸໂພ.

ເອຕຸຖາຫ – "ກາມາວຈຣເທວຕຸຕກາວາທີນິຣວເສສວິກາວປຕິຍຸຖາປການໍ ທຸຕິຍວາທາທີນໍ ຍຸຕຸໂຕ ອປຣນຸຕກປຸປີກກາໂວ ອ ນາຄຕທຸສວິສຍຕຸຕາ ເຕສໍ ວາທານໍ; ນ ປນ ທິຍຸກິຄຕິກ-ປຈຸຈກຸຂກູຕ-ມນຸສຸສຕຸຕກາວ-ສມຸຈຸເຂທປຕິຍຸຖາປກສຸສ ປຖມ ວາທສຸສ ປຈຸຈຸປຸປນຸນວິສຍຕຸຕາ"ຕິ. ຍທິ ເອວໍ ຍຖາ ທີ ທຸຕິຍາທິວາທານໍ, ປຸຣິມປຸຣິມວາທສງຄທິຕສຸເສວ ອຕຸຕໂນ ອຸຕຸຕຣຸຕຸຕຣກໂວປປຕຸຕິຍາ ສມຸຈຸເຂທນໂຕ ຍຸຊຸຊຕິ ອປຣນຸຕກປຸປີກຕາ, ຕຖາ ຈ "ໂນ ຈ ໂຂ, ໂກ, ອຍໍ ອຕຸຕາ ເອຕຸຕາວຕາ ສມຸມາ ສມຸຈຸຊິນຸໂນ ໂຫຕີ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ເອວໍ ອນາຄຕສຸເສວ ມນຸສຸສຕຸຕກາວສມຸຈຸເຂທສຸສ ອສິປຸເປຕຸຕາ ປຖມວາທສຸສປີ ອປຣນຸຕກປຸປີກຕາ ຍຸຊຸຊຕີ. ເອວໍ ສພຸພສຸສປີ ປຸພຸພນຸຕໂຕ ອາຄຕສຸສ ອຸຈຸເຂທປຍຸຍາປນວເສນ ອິສ ປຸພຸພນຸຕກປຸປີເກສຸ ເທສ ນາ ຄຕາ. ເອເຕ ອຸຈຸເຂທວາທາ ເຫຍຸຖາ ອປຣນຸຕກປຸປີເກສຸ ເທສນາ ຄຕາ. ເອເຕ ອຸຈຸເຂທວາທາ ເຫຍຸຖາ ອປຣນຸຕກປຸປີເກ ສຸ ຕຕຸຖ ຕຕຸເຖວ ອຸຈຸຊິຊຸຊຕິ, ນ ຕໂຕ ອຸທຸທໍ ປວຕຸຕີ ອຕຸຖີຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕາ. ຊລພຸພຸພຸລູອກູປມາ ທີ ສຕຸຕາຕິ ຕສຸສ ລທຸທີ.

ອີສາຕິ ປຸພຸພນຸຕກປຸປີເກສຸ. ອີເສວ ມນຸສຸສຕຸຕກາວາທີເກ ອຸຈຸຊິຊຸຊຕິ ວິນຍຸຖວິນາສວເສນ. ເອວໍ ອນາຄເຕ ອນຸປຸປຕຸ ຕິທສຸສນປຣານໍ ອຸຈຸເຂທວາທານໍ ອປຣນຸຕກປຸປີເກສຸ ຄທາກໍ; ປຸພຸພນຸຕໂຕ ປນ ອາຄຕສຸສ ອຕຸຕໂນ ອີເສວ ອຸຈຸເຂທທສຸສນປຣານໍ ປຸພຸພນຸຕກປຸປີເກສຸ ຄທາກໍ. ອີໂຕ ປຣໍ ນ ຄຈຸຊຕີຕິ ປນ ອີທໍ ອຕຸຖໂຕ ອາປນຸນສຸສ ອຕຸຖສຸສ ທສຸສນໍ. ສຕຸເຕສຸ ສງຂາເຣສຸ ຈ ເອກຈຸຈສສຸສຕນຸຕິ ປວຕຸໂຕ ເອກຈຸຈສສຸສຕວາໂທ ຯ ໂສ ປນ ພຸຣຫຸມກາຍິກ-ຂິທຸທາປໂທສິກ-ມໂນປ ໂທສິກຕຸຕກາວໂຕ ຈວິຕຸວາ ອີສາຄຕານໍ ຕກຸກີໂນ ຈ ອຸປຸປຊຸຊນວເສນ ຈຕຸພຸພິໂຣຕິ ອາຫ "ຈຕຸຕາໂຣ ເອກຈຸຈສສຸສຕວາ ທາ"ຕິ. "ສງຂາເຣກຈຸຈສສຸສຕິກາ"ຕິ ອີທໍ ເຕຫິ ສສຸສຕກາເວນ ຄຍຸໜມານານໍ ສມຸມານໍ ຍຖາສກາວທສຸສນວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ນ ປເນກຈຸຈສສຸສຕິກມຕທສຸສນວເສນ. ຕສຸສ ທີ ສສຸສຕາກີມຕໍ ອສງຂຕເມວາຕີ ລທຸທີ. ຕຖາ ທີ ວຸຕຸຕໍ (ທີ. ນິ. ໑.໔໙) ພຸຣຫຸມຊາເລ – "ຈິຕຸຕນຸຕິ ວາ ມໂນຕີ ວາ ວິຍຸຍາຕນຸຕິ ວາ ອຍໍ ອຕຸຕາ ນິຈຸໂຈ ຊຸໂວ ສສຸສໂຕ ອວິປຣິຕາມສມຸໂມ ສສຸສຕິສ ມໍ ຕເຖວ ຖສຸສຕີ"ຕິ. ນ ທີ ຍສຸສ ກາວສຸສ ປຈຸຈເຍທີ ອກິສງຂຕກາວໍ ປຜິຊານາຕີ; ຕສຸເສວ ນິຈຸຈຊຸວາທີກາໂວ ອນຸມຸມຕຸຕ ເກນ ນ ສກຸກາ ປຜິຍຸຍາຕຸໍ. ເອເຕນ, "ອຸປຸປາທວຍຊຸວຕາຍຸຕຸຕກາວາ ສິຍາ ນິຈຸຈາ, ສິຍາ ອນິຈຸຈາ, ສິຍາ ນ ວຕຸຕພຸພາ"ຕິ ອາທີນາ ປວຕຸຕສຸສ ສຕຸຕກງຄວາທສຸສ ອຍຸຕຸຕຕາ ວິກາວິຕາ ໂຫຕີ.

ຕຕຸຖາຍໍ (ທີ. ນິ. ຜີ. ໑.໓໗) ອຍຸຕຸຕຕາວິກາວນາ – ຍທີ, "ເຍນ ສກາເວນ ໂຍ ສມຸໂມ ອຕຸຖີຕີ ວຸຈຈຕິ, ເຕເນວ ສກາເວນ ໂສ ສມຸໂມ ນຕຸຖີ"ຕິອາທີນາ ວຸຈຸເຈຍຸຍ, ສິຍາ ອເນກນຸຕວາໂທ; ອຖ ອຍຸເຍນ, ສິຍາ ນ ອເນກນຸຕວາໂທ; ນ ເຈຕຸຖ ເທສນຸຕຣາທີສມຸພຸທຸສກາໂວ ຍຸຕຸໂຕ ວຕຸຕຸໍ ຕສຸສ ສພຸພໂລກສິທຸສຕຸຕາ ວິວາທາກາວໂຕ. ເຍ ປນ ວທນຸຕີ – "ຍຖາ ສຸວຕຸຕພເຍ ມກຸເຍ ກເຕ ພເຍກາໂວ ນສຸສຕີ, ມກຸຍກາໂວ ອຸປຸປຊຸຊຕີ, ສຸວຕຸຕກາໂວ ຕີຍຸຖຕີເຍວ, ເອວໍ ສພຸພກາວານໍ ໂກຈີ ສມຸໂມ ນສຸສຕີ, ໂກຈີ ອຸປຸປຊຸຊຕີ, ສກາໂວ ປນ ຕີຍຸຖຕີ"ຕິ. ເຕ ວຕຸຕພຸພາ – ກີ ຕໍ ສຸວຕຸຕໍ, ຍໍ ພເຍ ມກຸເຍ ຈ ອວຍຸກິຕໍ? ຍທີ ຣູປາທີ, ໂສ ສທຸໂທ ວິຍ ອນິຈຸໂຈ, ອຖ ຣູປາທີສມູໂຫ, ສມູໂຫ ນາມ ສມຸມຸຕິມຕຸຕໍ. ຕສຸສ ໂວຫາຣມຕຸຕສຸສ ອຕຸຖິຕາ ນຕຸຖີຕາ ນິຈຸຈຕາ ວາ ນ ວຕຸຕພຸພາ. ຕສຸສ ປຣມຕຸຖສກາເວນ ອນຸປລພຸການໂຕຕີ ອເນກນຸຕວາໂທ ນ ສິຍາ. ສມຸມາ ຈ ສມຸ

ມິໂຕ ອຎ຺ເຎ ວາ ສິຍາ ອນຎ຺ເຎ ວາຯ ຍທິ ອຎ຺ເຎ, ນ ເຕສໍ ອນິຈ຺ຈຕາຍ ຘມ຺ມີ ອນິຈ຺ໂຈ ອຎ຺ຎຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ຣູປາ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ອຎ຺ຎຕ຺ຕາ, ນ ຈ ຣູເປ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓສທ຺ໂທ ໂຫຕິ; ກິຎ຺ຈ ຘມ຺ມກປ຺ປນາປິ ນິຣຕ຺ຖິກາ ສິຍາ ຘມ຺ມິໂນ ນິຈ຺ຈານິຈ຺ຈຕາຍ ອສິທ຺ຘຕ຺ໂຕ ອຖ ອນຎ຺ເຎ; ອຸປ຺ປາທວິນາສວນ຺ເຕຫິ ອນຎ຺ຎສ຺ສ ຘມ຺ມິໂນ ເຕສໍ ວິຍ ອຸປ຺ປາທວິນາສສຠາວໂຕ ກຸໂຕ ນິຈ຺ຈຕາວກາໂສ, ເຕສມ຺ປິ ວາ ຘມ຺ມິໂນ ວິຍ ນິຈ຺ຈຕາປຕ຺ຕິ ສິຍາຯ ອປິຈ ນິຈ຺ຈານິຈ຺ຈນວຕ຺ຕພ຺ພຣູໂປ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມານຕາປຏິຊານນໂຕ ຍຖາ ນິຈ຺ຈາທີນໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຣູປໍ, ຍຖາ ວາ ທີປາທໂຍຯ ນ ຫິ ທີປາທີນໍ ອຸທຍພ຺ພຍສຠາວານໍ ນິຈ຺ຈານິຈ຺ຈນວຕ຺ຕພ຺ພສຠາວຕາ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ ຊີວສ຺ສ ນິຈ຺ຈາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຣູປໍ ວິຍາຕິ ເອວໍ ສຕ຺ຕກງ຺ຄສ຺ສ ວິຍ ເສສກງ຺ຄານມ຺ປິ ອສມ຺ປໂວເຍວາຕິ ສຕ຺ຕກງ຺ຄວາທສ຺ສ ອຍຸຕ຺ຕຕາ ເວທິຕພ຺ພາຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ, ‘‘ອິສ຺ສໂຣ ນິຈ຺ໂຈ, ອຎ຺ເຎ ສຕ຺ຕາ ອນິຈ຺ຈາ’’ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕວາທາ ສຕ຺ເຕກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາທາ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ອິສ຺ສຣວາທາທໂຍຯ ‘‘ປຣມາຓໂວ ນິຈ຺ຈາ ຘຸວາ, ທ຺ວິອຓຸກາທໂຍ ອນິຈ຺ຈາ’’ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕວາທາ ສງ຺ຂາເຣກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາທາ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ກຓາທວາທາທໂຍຯ ນນຸ ຈ ‘‘ເອກຈ຺ເຈ ຘມ຺ມາ ສສ຺ສຕາ, ເອກຈ຺ເຈ ອສສ຺ສຕາ’’ຕິ; ເອຕສ຺ມິໍ ວາເທ ຈກ຺ຂາທີນໍ ອສສ຺ສຕຕາສນ຺ນິຏ຺ຐານໍ ຍຖາສຠາວາວໂພໂຘ ເອວ, ຕຍິທໍ ກຖໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນນ຺ຕິ, ໂກ ເອວມາຫ – ‘‘ຈກ຺ຂາທີນໍ ອສສ຺ສຕຠາວສນ຺ນິຏ຺ຐານໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນ’’ນ຺ຕິ? ອສສ຺ສເຕສຸເຍວ ປນ ເກສຎ຺ຈິ ຘມ຺ມານໍ ສສ຺ສຕຠາວາຠິນິເວໂສ ອິຘ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ; ເຕນ ປນ ເອກວາເຣ ປວຕ຺ຕມາເນນ ຈກ຺ຂາທີນໍ ອສສ຺ສຕຠາວາວໂພໂຘ ວິທູສິໂຕ ສໍສຏ຺ຐຠາວໂຕ; ວິສສໍສຏ຺ໂຐ ວິຍ ສປ຺ປິມຓ຺ໂຑ ສກິຈ຺ຈກາຣຕາສມຕ຺ຖຕາຍ ສມ຺ມາທສ຺ສນປກ຺ເຂ ຐເປຕພ຺ພຕໍ ນາຣຫຕິຯ ອຖ ວາ ອສສ຺ສຕຠາເວນ ນິຈ຺ຈິຕາປິ ຈກ຺ຂຸອາທໂຍ ສມາໂຣປິຕຊີວສຠາວາ ເອວ ທິຏ຺ຐິຄຕິ ເກຫິ ຄຍ຺ຫນ຺ຕີຕິ ຕທວໂພຘສ຺ສ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນຠາໂວ ນ ສກ຺ກາ ນິວາເຣຕຸໍຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຊາເລ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໔໙) – ‘‘ຈກ຺ຂຸນ຺ຕິ ວາ...ເປ... ກາໂຍຕິ ວາ ອຍໍ ເມ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ອາທິຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອສງ຺ຂຕາຍ ສງ຺ຂຕາຍ ຈ ຘາຕຸຍາ ວເສນ ຍຖາກ຺ກມໍ ເອກຈ຺ເຈ ຘມ຺ມາ ສສ຺ສຕາ; ເອກຈ຺ເຈ ອສສ຺ສຕາຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ໂຕ ວິພຊ຺ຊວາໂທປິ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາໂທ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເອວໍປກາຣາ ໂຈທນາ ອໂນກາສາ ໂຫຕິ ອວິປຣີຕຘມ຺ມສຠາວສມ຺ປຏິປຕ຺ຕິຠາວໂຕຯ

ນ ມຣຕີຕິ ອມຣາຯ ກາ ສາ? ‘‘ເອວມ຺ປິ ເມ ໂນ’’ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໖໘) ນເຍນ ປຣິຍນ຺ຕຣຫິຕາ ທິຏ຺ຐິຄຕິກສ຺ສ ທິຏ຺ຐິ ຈ ວາຈາ ຈ, ອມຣາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ວາຈາຍ ວິວິໂຘ ເຂໂປຕິ ອມຣາວິກ຺ເຂໂປຯ ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອມຣາວິກ຺ເຂໂປຯ ອຖ ວາ ອມຣາຕິ ເອກາ ມຈ຺ຉຊາຕິ, ສາ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນນິມ຺ມຸຊ຺ຊນາທິວເສນ ອຸທເກ ສນ຺ຘາວມານາ ຄາຫໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ; ເອວເມວໍ ອຍມ຺ປິ ວາໂທ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສນ຺ຘາວຕິ, ຄາຫໍ ນາຄຈ຺ຉຕີຕິ ອມຣາວິກ຺ເຂໂປ, ໂສ ເອວ ອມຣາວິກ຺ເຂປີໂກຯ ສ຺ວາຍໍ ວາໂທ ມຸສາວາທານຸໂຍຄຉນ຺ທຣາຄໂມຫເຫຕຸກຕາຍ ຈຕຸຘາ ປວຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ອມຣາວິກ຺ເຂປິກາ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ນນຸ ເຈຕ຺ຖ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໖໕-໖໖) ຈຕຸພ຺ພິໂຘປິ ອມຣາວິກ຺ເຂປີໂກ ກຸສລາທິເກ ຘມ຺ເມ ປຣໂລກຕ຺ຖິກາທີນິ ຈ ຍຖາຠູຕໍ ອນວພຸຊ຺ຌມາໂນ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ປຸຈ຺ຉາຍ ວິກ຺ເຂປນມຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ຕສ຺ສ ກຖໍ ທິຏ຺ຐິຄຕິກຠາໂວຯ ນ ຫິ ອວຕ຺ຕຸກາມສ຺ສ ວິຍ ປຸຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ອຊານນ຺ຕສ຺ສ ວິກ຺ເຂປກຣຓມຕ຺ເຕນ ທິຏ຺ຐິຄຕິກຕາ ຍຸຕ຺ຕາຕິ? ນ ເຫວໍ ປຸຈ຺ຉາວິກ຺ເຂປກຣຓມຕ຺ເຕນ ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐິຄຕິກຕາ ອິຈ຺ຉິຕາ, ອຖ ໂຂ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວເສນຯ ສສ຺ສຕວເສນ ມິຈ຺ຉາຠິນິວິຏ຺ໂຐເຍວ ຫິ ມນ຺ທພຸທ຺ຘິຕາຍ ກຸສລາທິຘມ຺ເມ ປຣໂລກຕ຺ຖິກາທີນິ ຈ, ຍາຖາວໂຕ ອປ຺ປຏິປຊ຺ຊມາໂນ ອຕ຺ຕນາ ອວິຎ຺ຎາຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຣໍ ວິຎ຺ຎາເປຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ມຸສາວາທາທິຠເຍນ ຈ ວິກ຺ເຂປໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິຯ ຕຖາ ຫິສ຺ສ ວາທສ຺ສ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິສງ຺ຄໂຫ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອຖ ວາ ປຸຎ຺ຎປາປານໍ, ຕພ຺ພິປາການຎ຺ຈ ອນວໂພເຘນ, ອສທ຺ທຫເນນ ຈ, ‘‘ຕພ຺ພິສຍາຍ ປຸຈ຺ຉາຍ ວິກ຺ເຂປກຣຓໍເຍວ ຍຸຕ຺ຕໍ ສຸນ຺ທຣຎ຺ຈາ’’ຕິ, ຂນ຺ຕິໍ ຣຸຈິໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ອຠິນິວິສນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ວິສຸໍເຍເວກາ ເອສາ ທິຏ຺ຐິ ສຕ຺ຕຠງ຺ຄທິຏ຺ຐິ ວິຍາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ຕຖາ ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ປຣິຍນ຺ຕຣຫິຕາ ທິຏ຺ຐິຄຕິກສ຺ສ ທິຏ຺ຐິ ເຈວ ວາຈາ ຈາ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໖໑)ຯ ກຖໍ ປນສ຺ສາ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິສງ຺ຄໂຫ? ອຸຈ຺ເຉທວເສນ ອນຠິນິເວສໂຕຯ ‘‘ນຕ຺ຖິ ໂກຈິ ຘມ຺ມານໍ ຍຖາຠູຕເວທີ ວິວາທພຫຸລຕ຺ຕາ ໂລກສ຺ສ; ‘ເອວເມວ’ນ຺ຕິ ປນ ສທ຺ທນ຺ຕເຣນ ຘມ຺ເມ ນິຊ຺ຌານນາ ອນາທິກາລິກາ ໂລເກ’’ຕິ ຄາຫວເສນ ສສ຺ສຕເລໂສເປຕ຺ຖ ລພ຺ຠຕິເຍວຯ

ອມຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ເອຕ຺ຖ ສຠາໂວ ໂອສານນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕ, ມຣິຍາໂທ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອນ຺ຕວາຯ ເຕນາຫ ‘‘ສປ຺ປຣິຍນ຺ໂຕ’’ຕິຯ ອວຑ຺ຒິຕກສິຓສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ທຸຕິຍວາເທ ‘‘ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກ’’ຕິ ວາໂທຯ ຕຕິຍວາເທ ‘‘ອນ຺ຕວາ ຈ ອນນ຺ຕວາ ຈາ’’ຕິ ວາໂທຯ ຈຕຸຕ຺ຖວາເທ ‘‘ເນວນ຺ຕວາ ນານນ຺ຕວາ’’ຕິ ວາໂທຯ ເອເຕ ເອວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາທິໂນ ສນ຺ຘາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຊາເລ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໕໓) – ‘‘ອນ຺ຕານນ຺ຕິກາ ອນ຺ຕານນ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ຈຕູຫິ ວຕ຺ຖູຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໕໓) ຍຸຕ຺ຕໍ ຕາວ ປຸຣິມານໍ ຕິຓ຺ຓໍ ວາທີນໍ ອນ຺ຕຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນນ຺ຕຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນ຺ຕານນ຺ຕຕ຺ຕຎ຺ຈ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕ

ວາທຕຸຕາ ອນຸຕານນຸຕິກຕຸຕຳ။ ປຈຸຈິມສຸສ ປນ ຕທຸກຍປຜິເສຮວເສນ ປວຕຸຕວາທຕຸຕາ ກຖມນຸຕານນຸຕິກຕຸຕນຸຕິ? ຕທຸກຍປຜິເສຮວເສນ ປວຕຸຕວາທຕຸຕາ ເອວ။ ຍສຸມາ ປຜິເສຮວາໂທປິ ອນຸຕານນຸຕວິສໂຍ ເອວ ຕໍ ອາຣພຸກ ປວຕຸຕຕຸຕາ။ ອປເຣ ອາຫຸ – ''ຍຖາ ຕຕິຍວາເທ ສມຸເກທວເສນ ເອຕສຸເສວ ອນຸຕວນຸຕຕາ ອນນຸຕຕາ ຈ ສມຸກວຕິ, ເອວໍ ຕກຸກີວາເທປິ ກາລເກທວເສນ ອຸກຍສມຸກວໂຕ ອຍຸຍມຍຸຍປຜິເສເຮນ ອຸກຍຍຸເຍວ ວຸຈຸຈຕີ။ ກຖໍ? ອນຸຕວນຸຕຕາປຜິເສເຮນ ຫິ ອນນຸຕຕາ ວຸຈຸຈຕິ, ອນນຸຕຕາປຜິເສເຮນ ຈ ອນຸຕວນຸຕຕາ, ອນຸຕານນຸຕານຍຸຈ ຕຕິຍວາທກາໂວ ກາລເກທສຸສ ອຮິປຸເປຕຕຸຕາ။ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ ຍສຸມາ ອຍໍ ໂລກສຍຸຍິໂຕ ອຕຸຕາ ຊາຍິທີ ອຮິຄຕວິເສເສທີ ອນນຸໂຕ ກທາຈີ ສກຸຂີ ທີຍຸໂຖ ອນຸສຸຍຸຍຕີ; ຕສຸມາ ເນວນຸຕວາ။ ຍສຸມາ ປນ ເຕຫີ ເອວ ກທາຈີ ອນຸຕວາ ສກຸຂີ ທີຍຸໂຖ ອນຸສຸຍຸຍຕີ, ຕສຸມາ ນ ປນ ອນນຸຕວາ''ຕີ။ ຍຖາ ຈ ອນຸສຸສຸຕິຕກຸກີວເສນ, ເອວໍ ຊາຕິສຸສຣຕກຸກີອາທີນຍຸຈ ວເສນ ຍຖາສມຸກວໍ ໂຍເຊຕພຸພໍ။ ອຍຍຸຫີ ຕກຸກີໂກ ອວທຸໜິຕກາວປຸພຸພກຕຸຕາ ປຜິກາຄນິມິຕຸຕານໍ ວທຸໜິຕກາວສຸສ ວທຸໜິຕກາລວເສນ ອປຈຸຈກຸຂກາຣິຕາຍ ອນຸສຸສວາທິມຕຸເຕ ຖຕຸວາ – ''ເນວນຸຕວາ''ຕິ ປຜິກຸຂິປຕິ, ອວທຸໜິຕກາລວເສນ ປນ ''ນານນຸໂຕ''ຕີ။ ນ ປນ ອນຸຕວນຸຕຕານນຸຕຕານໍ ອຈຸຈນຸຕມກາເວນ ຍຖາ ຕໍ ''ເນວສຍຸຍີນາສຍຸຍີ''ຕິ, ອວສຸສຍຸຈ ເອຕໍ ເອວໍ ວິຍຸຍາຕພຸພໍ, ອຍຸຍຖາ ວິກຸເຂປປກຸຂໍເຍວ ກເຊຍຸຍ ຈຕຸຕຸຖວາໂທ။ ນ ຫິ ອນຸຕວນຸຕຕານນຸຕຕາຕທຸກຍວິນິມຸຕຸໂຕ ອຕຸຕໂນ ປກາໂຣ ອຕຸຖິ, ຕກຸກີວາທີ ຈ ຍຸຕຸຕິມຄຸຄໂກ, ກາລເກທວເສນ ຈ ຕທຸກຍມຸປິ ເອກສຸມິ ນ ນ ຍຸຊຸຊຕີຕີ။ ອນນຸຕຣຈຕຸກຸກນຸຕິ ເອກຕຸຕສຍຸຍີຕິ ອາຄຕສຍຸຍີຈຕຸກຸກໍ။

ເອກນຸຕສຸຂີຕິ ເອກນຸເຕເນວ ສຸຂີ။ ຕໍ ປນສຸສ ສຸຂໍ ທຸກຸເຂນ ອໂວມິສຸສໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ນິຣນຸຕຣສຸຂີ''ຕີ။ ເອກນຸຕສຸຂເມວາຕິ ອິທໍ ສຸຂພຫຸລຕໍ ສນຸຮາຍ ວຸຕຸຕໍ။ ອຕີຕາສຸ ສຕຸຕສຸ ຊາຕີສູຕິ ອິທໍ ຕໂຕ ປຣໍ ຊາຕິສຸສຣຍາເຕນ ອນຸສຸສຣິຕຸໍ ນ ສກຸກາຕີ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ။ ຕາທິສເມວາຕິ ສຸຂສມງຄິເມວ ອຕຸຕກາວໍ။ ''ເອວໍ ສຸຂສມງຄີ''ຕິ ຕໍ ອນຸສຸສຣນຸຕສຸສ ຊາຕິສຸສຣສຸສ ອຕີຕຊາຕີຍມຸປິ ອິຮ ວິຍ ທຸກຸຂພຸຍຸຖສຸສ ຕໍ ອນຸສຸສຣນຸຕສຸສ။

ສພຸເພສມຸປີຕິ ລາກີນໍ ຕກຸກີນມຸປີ။ ຕຖາຕິ ອິມິນາ ''ສພຸເພສມຸປີ''ຕິ ອິທໍ ປທໍ ອາກຫຸໜຕີ။ ກາມາວຈຣໍ ນາມ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ອນຸລຸອາຣໍ ອວິກູຕນຸຕິ ອາຫ ''ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານວເສນາ''ຕີ။ ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານໍ ກາຣຕກູຕໍ ເອຕສຸສ ອຕຸຖິ, ເຕນ ວາ ນິພຸພຕຸຕນຸຕິ ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານິກໍ။ ມຊຸຊຕຸຕສຸສາຕິ ມຊຸຊຕຸຕກູຕສຸສ ມຊຸຊຕຸຕເວທນາພຫຸລສຸສ။ ມຊຸຊຕຸຕກູຕຍຸຖາເນເມວ ອຕຸຕໂນ ມຊຸຊຕຸຕຕາປຕຸຕເມວ ກູຕປຸພຸພໍ ອນຸສຸສຣນຸຕສຸສ။ ເອກຈຸຈສສຸສຕິກາຕິ ເອກຈຸຈສສຸສຕວາທີໂນ ວຸຕຸຕາ။ ປຸຄຸຄລາຮິຍຸຖາເນນ ຫີ ເອກຈຸຈສສຸສຕິກາ။ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ။ ອຮິຈຸຈສມຸປຸປັນຸນວາໂທ ສສຸສຕວາທສມຸທຸທິຍຸໂຖຕິ ກຕຸວາ ''ທຸເວ ອຮິຈຸຈສມຸປຸປັນຸນິກາ''ຕິ ຈ ວຸຕຸຕໍ။

໔໗။ທິຍຸຖຸທຸຮາຣນຸຕິ ຍຖາວຸຕຸຕານໍ ທິຍຸຖີນໍ ອນິຍຸຍານິກກາວທສຸສນວເສນ ປທຸທຸຮຣຕໍ။ ປຈຸຈຕຸຕໍເຍວ ຍາຕນຸຕິ ອປຣປຸປຈຸຈຍໍ ອຕຸຕນິເຍວ ຍາຕໍ။ ຕໍ ປນ ອຕຸຕປຈຸຈກຸຂໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ປຈຸຈກຸຂຍາຕ''ນຸຕີ။ ສຸວຕຸຕາສຸສ ວິຍ ໂທສາປຄເມນ ອຸປກຸກິເລສວິຄເມນ ຍາຕາສຸສ ວິສຸທຸຮນຸຕິ ອາຫ ''ປຣິສຸທຸຮນຸຕິ ນິຣຸປກຸກິເລສ''ນຸຕີ။ ກິເລສນຸຮກາຣວິຄມໂຕ ສປຸປກາສມຸຊຸຊລເມວ ໂຫຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ – ''ປຣິໂຍທາຕນຸຕິ ປກສຸສຣ''ນຸຕິ ພາຫິຣສມຍສຸມິມຸປີ ໂຫນຸຕີ ຊານສຸສ ສມິຊຸຊນໂຕ။ ມຍມິທໍ ຊານາມາຕີ ''ສສຸສໂຕ ອຕຸຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ ອິທເມວ ສຈຸຈໍ ໂມໝມຍຸຍ''ນຸຕິ ຈ ມິຈຸຉາຄາຫວເສນ ອຍຸຍາຕກາຄເມວ ປຣິພຸຣູເຫຕຸວາ ຕໂຕ ເອວ ຍຖາຄຫີຕໍ ຄາທໍ ສນຸຮາຍ – ''ມຍມິທໍ ອຕຸຖໍ ຕຕຸຖ ຊານາມາ''ຕິ ເອວໍ ຕຕຸຖ ມິຈຸຉາຄາເທ ອວິຊຸຊມານໍ ຍາຕໂກຍຸຖາສໍ ໂອຕາເຣນຸຕິເຍວ ອນຸປຸປເວເສນຸຕິເຍວ။ ນ ຕໍ ຍາຕໍ, ມິຈຸຉາທສຸສນໍ ນາເມຕໍ, ກີ ປນ ຕໍ ມິຈຸຉາທສຸສນໍ ນາມ? ສສຸສໂຕ ອຕຸຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາຕິອາທິນາ ມິຈຸຉາກິນິເວສກາວໂຕ။ ເຕນາຫ ''ຕທປີ...ເປ... ອຕຸໂຖ''ຕີ။ ຍໍ ຕໍ ທິຍຸຖິຍາ ອຸປນິສຸສຍກູຕໍ ຍາຕໍ, ຕໍ ສນຸຮາຍາຫ – ''ຊານນມຕຸຕລກຸຂຕຕຸຕາ ຍາຕກາຄມຕຸຕເມວາ''ຕີ။ ຍາຕມຸປີ ຫີ ທິຍຸຖິຍາ ອຸປນິສຸສໂຍ ໂຫຕິເຍວ ລາກີໂນ ອິຕຣສຸສ ຈ ຕຖາ ຕຖາ ມິຈຸຉາກິນິເວສໂຕ။ ອນຸປາຕິວຕຸຕນໂຕ ອນຕິກຸກມນໂຕ။ ອສາຮາຣຕໂຕ ນ ອຸປາຕິວຕຸຕນຸຕິ ເອເຕນາຕີ ອນຸປາຕິວຕຸຕນໍ, ຕໂຕ။ ອຸປາທານປຈຸຈຍໂຕຕີ ອຸປາທານສຸສ ປຈຸຈຍກາວໂຕ။ ເອເຕນ ຜ ລູປຈາເຣເນວ ອຸປາທານມາຫ။ ຍທີ ພຸຣຫຸມຊາເລ ອາຄຕາ ສພຸພາປີ ທິຍຸຖີໂຍ ອິຮ ກຖີຕາ ໂຫນຸຕີ, ເອວໍ ສນຸເຕ ອິທໍ ສຸຕຸຕໍ ພຸຣຫຸມຊາລສຸຕຸເຕນ ເອກສທິສນຸຕີ ອາຫ – ''ພຸຣຫຸມຊາເລ ປນາ''ຕິອາທີ။ ''ອຍຸຍຕຸຣ ຣູປີ ອຍຸຍຕຸຣ ເວທນາ ສກຸກາຍໍເຍວ ອນຸປຣິຮາວນຸຕີ''ຕິ ວຈນໂຕ ອິຮ ສກຸກາຍທິຍຸຖິ ອາຄຕາ။ ພຸຣຫຸມຊາລໍ ກຖີຕເມວ ໂຫຕິ ຕຕຸຖ ອາຄຕານໍ ທຸວາສຍຸຖິຍາປີ ທິຍຸຖີນໍ ອິຮາຄຕຕຸຕາ။ ສສຸສຕຸຈຸເຉທາກິນິເວໂສ ອຕຸຕາກິນິເວສປຸພຸພໂກ, ''ອຕຸຕາ ສສຸສໂຕ ອຕຸຕາ ອຸຈຸເຉໂທ''ຕິ ປວຕຸຕນໂຕ။

໓໐໗ທຸວາສພຸຄີ...ເປ... ທສຸເສຕຸນຸຕິ ກາຖໍ ປນາຍມຕຸໂຖ ''ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ''ຕິອາທິປາລຸອິຍາ ທສຸສີໂຕ ໂຫຕີຕິ? ອປຸປ ຫີນສກຸກາຍທີພຸຄິກສຸສ ປຸພຸພນຸຕາປຣນຸຕທີພຸຄິອຸປາທິຍນໂຊຕນໂຕ໗ ປຣິຈຸຈາເຄນາຕິ ວິກຸຂມຸກເນນ໗ ຈຕຸຕຸຖຊຊານນິໂຣຣາ ຕຕິຍຊຊານໍ ອຸປສມຸປຊຊ ວິຫຣຕີຕິ ເອຕຸຖ ນ ປຣິຫີນຈຕຸຕຸຖຊຊານສຸສ ຕຕິຍຊຊານໍ ກວຕິ, ຕຕິຍຊຊານາ ວຸພຸຄິຕສຸສ ປນ ຈຕຸຕຸຖຊຊານາ ວຸພຸຄິຕສຸສ ຈ ຕຕິຍໍ ປຜິໂລມນເຍນ ສມຸກວຕິ໗ ເຕນາຫ ''ອຍໍປເນຕຸຖາ''ຕິອາທີ໗ ເອວໍສມຸປທມິທໍ ເວທິຕພຸພນຸຕິ ''ປວິເວກາ ປີຕິ ນິຣຸຊຊຕີ''ຕິ ອິທໍ, ''ນິຣາມິສສຸຂສຸສນິໂຣຣາ''ຕິ ເອຕຸຖ ວິຍ ວຸພຸຖານນິໂຣຣວເສນ ວຸຕຸຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພນຸຕິ ອຕຸໂຖ໗ ຫີນຊຊານປຣິຍາທານກໂທມນສຸສນຸຕິ ນິວຣຕາສຫຄຕໂທມນສຸສມາຫ໗ ຕລຸຫີ ຊານປຣິຍາທານກຣໍ໗ ກມຸມນິຍກາໂວຕິ ສມາປຕຸຕີ ປຕຸໂຕ ວິຍ ສມາປຕຸຕິສມາປຊຊນກາເວ ກມຸມກຸຂມກາໂວ໗ ໂສມນສຸສວິສຸຣຕຸຕາ ໂທມນສຸສໍ ວິຍາຕິ ໂທມນສຸສນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ໗ ''ອຸປຸປຊຊຕິ ປວິເວກາ ປີຕີ''ຕິ ປຸນ ວຸຕຸຕາ ປີຕິ ຊານທຸວຍປີຕີ໗ ຍໍ ຖານໍ ລາຍາ ຊຫຕີຕິ ຍໍ ປເທສໍ ອາຕເປນ ອກິກຸຍຸຍມານໍ ລາຍາ ຊຫຕິ໗ ຕຕຸຖ ອາຕເປ ລາຍາຕິ ປເທເສນ ອາຕປສລຸລິຕານໍ ກູຕສງຂຕານໍ ປຫານພຸຖານ ມາຫ໗ ເຕນາຫ ''ຍສຸມິ ຖາເນ''ຕິອາທີ໗

໓໑໗ນິຣາມິສໍ ສຸຂນຸຕິ ຕຕິຍຊຊານສຸຂໍ ທູຣສມຸສຸສາຣິຕກາມາມິສຕຸຕາ໗

໓໔໗ອທຸກຸຂມສຸຂນຸຕິ ຈຕຸຕຸຖຊຊານເວທນໍ, ນ ຍໍ ກິລຸຈິ ອຸເປກຸຂາເວທນໍ໗

໓໓໗ນິຄຸຄຫໂຕຕິ ມນໍກາຣກາເວນ ກິລຸຈິປິ ອຄຕຸຫນຸໂຕ໗ ນິພຸພານສຸສ ສປຸປາຍນຸຕິ ນິພຸພານາຣິຄມສຸສ, ນິພຸພານສຸເສວ ວາ ອວິໂລມວເສນ ເອກນຸຕິກຸປາຍຕາຍ ສປຸປາຍໍ໗ ເຕນາຫ ''ອຸປກາຣກູຕ''ນຸຕິ໗ ສພຸພຕຸຖາຕິ ສພຸເພສຸ ເຕກູມກຣມຸເມສຸ໗ ເອຕນຸຕິ ເອຕໍ ຍຖາວຸຕຸຕສມຖກາວນາຍ ກິເລສານໍ ວິກຸຂມຸກນໍ໗ ສພຸພຕຸຖ ນິກນຸຕິຍາ ອສຸກຸຂາປີຕຕຸຕາ ກາຖໍ ນິພຸພານສຸສ ອຸປກາຣປຜິປທາ ນາມ ຊາຕໍ? ນ ຊາຍເຕ ວາຕຸຍຣິປຸປາໂຍ໗ ສພຸພຕຸຖາຕິ ປຸພຸພນຸຕານຸທີພຸຄິອາທີເກ ສພຸພສຸມີ໗ ອຄຸຄຕຸຫນວເສນາຕິ ຕຕຸຫາຄາເຫນ ອຄຸຄຫຕາວເສນ໗ ຍຕຸຖ ຫີ ຕຕຸຫາຄາໂຫ ວິໂມຈິໂຕ, ຕຕຸຖ ທີພຸຄິມານຄຸຄາຫາ ສຸກຸຂາ ວິຍ ໂຫນຸຕິ ຕ ເທກພຸຖກາວໂຕ໗ ຕາທິສສຸສ ນິພຸພານຄາມິນີ ປຜິປທາ ເອວ ອາສນຸເນ, ນ ທູເຣ໗ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ – ''ອຸປກາຣປຜິປທາ ນາມ ຊາຕ''ນຸຕິ໗ ຕາທິສສຸສ ຈ ສນຸໂຕຫມສຸມີຕິອາທິກາ ສມນຸປສຸສນາ ອຣິມານປກຸເຂ ຕິພຸຖຕີຕິ ອາຫ – ''ອກິວທຕີຕິ ອກິມາເນນ ອຸປວທຕີ''ຕິ໗ ອິທເມວ ອຸປາທິຍຕີຕິ ນິຍມາກາວໂຕ ''ອພຸຖາຣສວິຣມຸປີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໗ ເສສປເທປິ ເອເສວ ນໂຍ໗ ທີພຸຖຸປາທາເນ ສຕິ ເສເສາປາທານສມຸກໂວ ອວຸຕຸຕສິທຸໂຣຕິ ຕເທວ ອຸທຸຣຜໍ໗

ເສ ອາຍຕເນ ເວທິຕພຸເພຕິ ນິໂຣຣສຸສ ກາຣຕໍ ນິພຸພານໍ ເວທິຕພຸພໍ໗ ທຸວິນຸນໍ ອາຍຕນານນຸຕິ ຈກຸຂາຍຕນາທີນໍ ທຸວິນຸນໍ ອາຍຕນານໍ໗ ປຜິກຸເຂເປນ ນິພຸພານໍ ທສຸສິຕໍ ເວເນຍຸຍຊຊາສຍວເສນ໗

ນຄາຣຕີຕິ ນ ປຕິພຸຖາຕິ໗ ອໂຕຕິ ອສຸມາ ນິພຸພານາ໗ ສຣາຕິ ຕຕຸຫາ໗ ສງຂາຣປຜິກຸເຂເປນາຕິ ສງຂາເຣາເທສກູຕານໍ ຈຕຸນຸນໍ ມຫາກູຕານໍ ປຜິກຸເຂເປນ໗

ວິລຸລາຕນຸຕິ ວິສິພຸເຖນ ລາເຕນ ຊານິຕພຸພໍ໗ ຕໂຕ ເອວ ອນິທສຸສນໍ ອຈກຸຊວິລຸເລຍຸຍໍ ອນິນຸທຸຣິຍໂຄຈຣໍ໗ ອນນຸຕນຸຕິ ອນຸຕຣຫິຕໍ, ນິຈຸຈນຸຕິ ອຕຸໂຖ໗ ສພຸພໂຕ ປກນຸຕິ ກິເລສນຸຣກາຣາກາວໂຕ ຈ ສມນຸຕໂຕ ປກາສຸສຣໍ໗ ''ສພຸພໂຕ ປປ''ນຸຕິ ວາ ປາໂຖ, ສພຸພໂຕ ປຕິຕຸຖນຸຕິ ອຕຸໂຖ໗ ຈຕຸຕາຣິສກມຸມພຸຖານສງຂາເຕຫິ ຕິຕຸເຖຫິ ໂອຕຣິຕຸວາ ອນຸປວິສິຕພຸພໍ ອມຕສຣນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ໗ ອນຸປາທາ ກລຸຈິ ຣມຸມໍ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ວິມຸຈຸຈນຸຕິ ເອຕຸຖາຕິ ອນຸປາທາວິໂມກຸໂຂ, ນິພຸພານໍ໗ ອນຸປາທາ ວິມຸຈຸຈຕິ ເອເຕນາຕິ ອນຸປາທາວິໂມກຸໂຂ, ອຄຸຄມຄຸໂຄ໗ ອນຸປາທາວິໂມກຸຂນຸຕິກຕາຍ ປນ ອຣຫຕຸຕຜລໍ ອນຸປາທາວິໂມກຸໂຂຕິ ວຸຕຸຕໍ໗ ເສສໍ ສຸວິລຸເລຍຸຍເມວ໗

ປລຸຈຕຸຕຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ໗

໔໗ ກິນຸຕິສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໓໘໗ກໂວຕິ ປຣິຕຸໂຕ໗ ອກໂວຕິ ມຫນຸໂຕ໗ ວຸທຸຣິອຕຸໂຖ ຫິ ອຍໍ ອ-ກາໂຣ, ''ສໍວຣາສໍວໂຣ, ຜລາຜລ''ນຸຕິອາທີສຸ ວິຍ, ຕສຸມາ

ກວາກວເໜຕູຕິ ຊຸທຸທກສຸສ ມໜນຸຕສຸສ ວາ ກວສຸສ ເໜຕຸ, ຕໍ ປຈຸຈາສີສມາໂນຕິ ອຕຸໂຖ។ ເຕນາໜ – ''ຕສຸມິ ຕສຸມິ ກເວ ສຸຂໍ ເວທິສຸສາມີ''ຕິອາທິ។

໓໔។ ໂລກຸຕຸຕຣໂພຊຸຊັງຄທິຍສມຸເຍ ອຸທຸທິສຸສ ປຸຖຸຊຸຊນານໍ ວິວາໂທ ສມຸກວຕິຕິ ອາໜ – ''ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣາວ ກຖິຕາ''ຕິ។ ໂລກິຍາປິ ຫີ ໂພຊຸຊັງຄທິຍສມຸມາ ໂລກຸຕຸຕຣສມຸມາຊິຄມສຸສ ອາສນຸນການຕຸຕາ ວິເສສການນຸຕິ ຍາວ ອຄຸເຄຫີ ໂລກິຍສມຸເມຫີ ອກິວິສິຍໂດຕິ ກຕຸວາ, ''ອິເມສຸ ສຕຸຕຕີສໂພຊຸຊັງຄທິຍສມຸເມສູ''ຕິ ອວິເສເສນ ວຸຕຸຕັ។ ອຕຸຖໂຕ ນານໍ ໂຫຕິຕິ ອຕຸຖໂຕ ເກໂທ ໂຫຕິ ໂພຊຸຊັງຄທິຍສມຸມານໍ ສມຊິຄຕຕຸຕາ។ ນ ຫີ ກາຍາທໂຍ ກາເວຕພຸພາ, ສຕິເຍວ ປນ ກາເວຕພຸພາຕິ។ ພຸຍຄຸຊນໂຕ ນານໍ ເກທໍ។ ອິມິນາປີ ການເຕນາຕິ ອິມາຍປີ ຍຸຕຸຕິຍາ។ ອິທານິ ຕໍ ຍຸຕຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ – ''ອຕຸຖຄຸຈ ພຸຍຄຸຊນຄຸຈາ''ຕິອາທິມາໜ ។ ຕຕຸຖ ສມາເນຕຸວາຕິ ສຸຕຸຕນຸຕຣໂຕ ສມາເນຕຸວາ, ສຸຕຸຕນຸຕຣປເທຫີ ຈ ສມາເນຕຸວາ។ ອຄຸຄຖາຕິ ອຄຸຄໂຕ, ກູຕໂຕ ອປຄຕໍ ກຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ។ ມີຈຸຊາ ໂຣປີຕກາໂວຕິ ອຍາຖາວໂຕ ຄປີຕກາໂວ។ ອຕຸຖຄຸຈ ພຸຍຄຸຊນຄຸຈ ວິຄຸຄາປນການເມວາຕິ ອວິປຣີຕຕຸຖສຸສ ສທຸທສຸສ ຈ ພຸຊຸຊນເໜຕຸຕາຍ។

໓໖។ ອິສ ສມຸມວິນຍຄຸຄາເນ ສຕິເຍວ ສຕິປຍຄຸຄານນຸຕິ ຄທິຕາ, ອຕຸຖໂຕ ສເມຕິ ນາມ ຍາຖາວໂຕ ອຕຸຖສຸສ ຄທິຕຕຸຕາ។ ອສກາວນີຣຸຕຸຕິກາວໂຕ ພຸຍຄຸຊນໂຕ ນານຕຸຕນຸຕິ ຕໍ ລິງຄເກເທນ ວຈນເກເທນ ຈ ທສຸເສນຸໂຕ, ''ສຕິປຍຄຸຄາໂນຕິ ວາ ສຕິປຍຄຸຄານາຕິ ວາ ມິຈຸຊາ ໂຣເປຖາ''ຕິ ອາໜ។ ອປຸປມຕຸຕກນຸຕິ ອຕຸມຕຸຕໍ ສລຸລຫຸກໍ, ນ ຄຣຸຕຣໍ ອສນິຕໍ ກຕຸວາ ວຕຸຕພຸພມຸປີ ສນິຕໍ ໂພສວນຸຕໍ ກຕຸວາ ໂຣປີເຕ ວຸຕຸຕໂທສາກາວໂຕຕິ ເຕນາໜ – ''ນິພຸພຸຕິ ປຕຸຕຸ ສກຸກາ ໂຫຕີ''ຕິ។

ພຸຍຄຸຊນສຸສ ມິຈຸຊາໂຣປນໍ ນ ວິເສສນຸຕຣາຍກຣໍ ໂຫຕິຕິ ຄາປນຕຸຖໍ, ຈຕຸສຸ ມຄຸເຄສຸ ປຄຸທໍ ກເຖຕຸວາວ ປຣິນິພຸພຸໂຕ។ ສຸຕຸຕນຸຕພຸຍຄຸຊນໍ ສນຸສາເຍຕໍ ວຸຕຸຕໍ – ''ອປຸປມຕຸຕກໍ ໂຂ ປນາ''ຕິ។

໓໗។ອຖ ຈຕຸຕຸຖວາເຣ ວິວາໂທ ກສຸມາ ຊາໂຕ? ຍາວຕາ ເນສໍ ວຈນໍ ອຕຸຖໂຕ ເຈວ ສເມຕິ ພຸຍຄຸຊນໂຕ ຈາຕິ ອຊິປຸປາໂຍ។ ສຄຸຄາຍ ວິວາໂທຕິ ກິຄຸຈາປີ ສເມຕິ ອຕຸຖໂຕ ເຈວ ພຸຍຄຸຊນໂຕ ຈ, ສຄຸຄາ ປນ ເນສໍ ອວິສຸທຸສາ, ຕາຍ ສຄຸຄາຍ ວເສນ ວິວາໂທ ຊາໂຕຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ອໜ''ນຸຕິອາທິມາໜ។ ອຫໍ ສຕິປຍຄຸຄານນຸຕິ ວທາມິ, ອຍໍ ສຕິປຍຄຸຄາໂນຕິ ວທຕິຕິ ເອວໍ ເຕສໍ ຄາຕໍ ໂຫຕິຕິ ອິມມຕຸຖໍ, ''ເອເສວ ນໂຍ''ຕິ ອິມິນາ ອຕິທິສຕິ។

໓໘។ນ ໂຈທນຕຸຖາຍ ເວຄາຍິຕພຸພນຸຕິ ສີໜໍ ສີໜໍ ນ ໂຈທນາ ກາຕພຸພາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕສຸມາຕິ ຍສຸມາ ເອກຈຸໂຈ ໂກຊນກາເວນ ເອວໍ ປຜິປຸຜຣີ, ຕສຸມາ។ ອນາທານທິຄຸຄີຕິ ອາທິຍິຕຸວາ ອນກິນິວິສນໂຕ ອນາທານທິຄຸຄີ ອທລຸຫຄຸຄາໜີ។ ປກຸຊິປນຸໂຕ ວິຍາຕິ ຄິລິຕຸວາ ປກຸຊິປນຸໂຕ ວິຍ។

ອຸປຆາໂຕຕິ ຈິຕຸຕປຸປຆາໂຕ ຜຣສຸປຆາໂຕ ວິຍ។ ວຓໝຍຜິຕສຸສ ວິຍາຕິ ວເຓ ໝຍຜິຕສຸສ ວິຍ ທຸກຸຂຸປຸປຕຸຕິ ຈິຕຸຕທຸກຸຂຸປຸປຕຸຕິ។ ທຸເວ ວາເຣ ວຕຸວາປີ ວິສຊຸເຊຕິຕິ ສຸປຸປຜິນິສຸສຄຸຄີ ເອວໍ ປເຄວ ໂຈທິຕມຕຸເຕ ວິສຸສຊຸເຊຕິ ເຈຕິ ອຊິປຸປາໂຍ ។ ກຖນວເສນ ຈ ກາຍຈິຕຸຕກິລມໂຖ។ ເອວຣູໂປຕິ ສຫສາ ອວິສຸສຊຸເຊນຸເຕນ ໂຈທກສຸສ ວິເໜສາວາໂທ ຫຸຕຸວາປີ ອກຸໂກຊນາທິສກາໂວ។

ອຸເປກຸຂາຕິ ສເກນ ກມຸເມນ ປຄຸຄາຍິສຸສຕິຕິ ຕສຸມິ ປຸຄຸຄເລ ອຊຸຊຸເປກຸຂຓາ។ ອຸເປກຸຂໍ ອຕິມຄຸຄຕິ ນາມ ຕສຸສ ອນາຈາຣສຸສ ອນຊຸຊຸເປກຸຂຓໂຕ។

໔໐។ວຈນສຄຸຈາໂຣຕິ ເປສຸຄຸຄວເສນ ອຄຸຄຖາວຈນຸປສໍຫາໂຣ។ ທິຍຸກິປລຸອາໂສຕິ ຍຸຄຄຸຄາໜວເສນ ລທຸຊິ។ ສາ ປນ ຈິຕຸຕສຸສ ອນາຣາຊນິຍກາໂວ ສຕຸຖຸຈິຕຸຕສຸສ ອນາຣາຊກກາໂວ។ ກລໂຫຕິ ອຊິກຣຕຸປຸປາທວເສນ ປວຕຸໂຕ ວິຄຸຄໂໜ ກຕຸໝນສຸສ ປຸພຸພກາໂຄ។

ເຍນ ການເຕນາຕິ ເຍນ ສມຸເມນ ສຕຸຖຸສາສເນນ។ ຕເມວ ຫີ ສນຸສາຍ ວທຕິ – ''ສມຸໂມຕິ ສາຣຕິຍສມຸໂມ ອຊິປຸເປໂຕ''ຕິ។ ເອຕຸຖາຕິ ''ສມຸມສຸສ ຈານຸສມຸມ''ນຸຕິ ເອຕຸຖ។ ສມຸໂມຕິ ສມຸພຸທຸສສຸສ ຕສຸສ ຕຖາ ປວຕຸຕໍ ພຸຍາກຣຕໍ ຍຖາ ວິວາທາປນຸນາ ສຄຸຄຕຸຕີ ຄຈຸຊນຸຕິ។ ເຕນາໜ – ''ເຕສໍ ກິກຸຂູນໍ ສຄຸຄຕຸຕິກຣຕ''ນຸຕິ។ ຕເທວ ພຸຍາກຣຕໍ ອນຸສມຸໂມຕິ ກິກຸຂຸນາ ວຸຈຸຈມາໂນ

ອນຸປວຕ຺ໂຕ ຌມ຺ໂມຯ ເຕນາຫ – ''ຕເຫວ ພ຺ຍາກໂຣຕິ ນາມາ''ຕິຯ ໂກຈິຕິ ໂຍ ໂກຈິຯ ສຫຌມ຺ມິໂກ ສກາຣໂຕຯ ອຌ຺ຌຕ຺ໂຖ ອຍໍ ກີ ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ ''ອຌ຺ໂຌ''ຕິຯ ອສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຏິປນ຺ນພິກ຺ຂຸໂນ, ຕສ຺ສ ປຏິປຕ຺ຕິ ນ ເກນຈິ ຄຣຫຕິຍາ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສໍ ສພ຺ພໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວຯ

ກີນ຺ຕິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔ຯ ສາມຄາມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໑ຯທ຺ເວຌິກຊາຕາຕິ ຊາຕທ຺ເວຌິກາ ສຌ຺ຊາຕເກທາຯ ທ຺ເວຊ຺ຊຊາຕາຕິ ທ຺ວິຌກາວໍ ປຕ຺ຕາຯ ກຓ຺ໜນ຺ຕິ ປຣິກາສນ຺ຕິ ເຂເຕ ນາຕິ ກຓ຺ໜນ຺, ວິຣຸທ຺ຌຈິຕ຺ຕຕາຯ ຕນ຺ຕິ ກຓ຺ໜນ຺ຯ ຌມ຺ມວິນຍນ຺ຕິ ປາວຈນ຺ຯ ວິຕຸຊ຺ຊນ຺ຕາ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິຯ ສຫິຕໍ ເມຕິ ມຍ຺ຫໍ ວຈນ຺ ສຫິຕໍ ສິລິຏ຺ຖໍ ປຸພ຺ພາປຣສມ຺ພນ຺ຌໍ ອຕ຺ຖຍຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ''ອຕ຺ຖສໍຫິຕ''ນ຺ຕິຯ ອຌິຈິຓ຺ຓນ຺ຕິ ອາຈິຓ຺ຓໍຯ ວິປຣາວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິໂຣຌທສ຺ສນວເສນ ປຣາວຕ຺ຕິຕໍ, ປຣາວຕ຺ຕໍ ທູສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ – ''ຈິຣກາລວເສນ…ເປ… ນິວຕ຺ຕ''ນ຺ຕິຯ ປຣິເຍສ ມາໂນ ຈຣ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສິກ຺ຂາຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສເຈ ສກ຺ໂກສິ, ອິທານິເມວ ມຍາ ເວຖິຕໂທສໍ ນິພ຺ເພເຖຫີຯ ມຣຕເມວາ ຕິ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໝາຕວເສນ ມຣຕເມວຯ

ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອິເມຕິ ນາຏປຸຕ຺ຕິຍາຯ ເຕ ປນ ຕສ຺ສ ສິສ຺ສາຕິ ອາຫ ''ອນ຺ເຕວາສິເກສູ''ຕິຯ ປຸຣິມປຏິປຕ຺ຕິໂຕ ປຏິນິວຕ຺ຕນໍ ປຏິວານໍ, ຕໍ ຣູປໍ ສກາໂວ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຏິວານຣູປາຯ ເຕນາຫ ''ນິວຕ຺ຕນສກາວາ''ຕິຯ ກຖນ຺ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຯ ປເວທນ຺ ຕສ຺ສ ເຫຕຸທາຫຣຕານິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ໂພຌນ຺ຯ ນ ອຸປສມາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ອນຸປສມສໍວຕ຺ຕນ຺, ຕເທວ ອນຸປສມສໍວຕ຺ຕນິກໍ, ຕສ຺ມິຯ ສມ຺ມາສິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ປຕິຍ຺ຖາເຫຕຸກາວໂຕ ຖູປໍ ປຕິຍ຺ຖາຕິ ອາຫ – ''ກິນ຺ນຖູເປຕິ ກິນ຺ນປຕິຍ຺ເຖ''ຕິຯ ຖູໂປຕິ ວາ ຌມ຺ມສ຺ສ ນິຍ຺ຍານກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ, ອຌ຺ຌຌມ຺ເມ ອກິກ຺ຍຍ ສມ຺ມາສິຕພ຺ເຖນຯ ໂສ ນິຄຕ຺ຖສ຺ສ ສມເຍ ເກຫິຈິ ອກິນ຺ນສມ຺ມໂຕປິ ກິນ຺ໂນ ວິນຏ຺ໂຖເຍວ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອກາວໂຕຕິ ກິນ຺ນຖູໂປຯ ໂສ ເອວ ນິຍ຺ຍານກາໂວ ວຏ຺ຏທ຺ຸກ຺ຂໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາມານໍ ປຏິສຣຕໍ, ຕໍ ເອຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີຕິ ອປ຺ປຏິສຣໂຓ, ຕສ຺ມິ ກິນ຺ນຖູເປ ອປ຺ປຏິສຣເຓຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອາຈຣິຍປ຺ປມາຓນ຺ຕິ ອາຈຣິຍມຸຏ຺ຖິ ຫຸຕ຺ວາ ປມາຓກູຕໍຯ ນານານີຫາເຣນາຕິ ນານາກາເຣນຯ ''ວິວາໂທ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ສຕ຺ຖາ ຫິ…ເປ… ອວິວາທກາຣຓໍ ກຕ຺ວາວ ປຣິນິພ຺ພາຍີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ວິວຣິຕຸໍ ''ກຄວຕາ ຫິ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຕິຍ຺ຖາ ຈ ອວສ຺ສໂຍ ຈ, ''ອຍໍ ຌມ຺ໂມ ອຍໍ ວິນໂຍ ອິທໍ ສຕ຺ຖຸສາສນ''ນ຺ຕິ ວິນິຈ຺ຉຍເນ ມຫາປ ເທສາ, ປຌ຺ຫພ຺ຍາກຣຓານິ ຈ, ຍສ຺ມາ ເຕສ຺ ປຕິຍ຺ຖາຍ ເຕ ອວສ຺ສາຍ ຌມ຺ມວິນຍຌຣາ ຈ ນິຈ຺ຉຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕມຫາປເທສໂຕ ວິນເຍ ເກນຈິ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ອຕ຺ໂຖ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຌ຺ຫພ຺ຍາກຣຓານໍ ວເສນ ສຸວິນິຈ຺ຉິຕຣູໂປ, ຕສ຺ມາ ຌມ຺ມວິນໂຍ ອິຌ ສຕ຺ຖຸ ກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກຕີຕິ ອາຫ – ''ເຕເນວາ''ຕິອາທິ, ຕສ຺ມາ ອຸລຸອາຣາຍ ເທສນາຍ ກາຊນ຺ຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍຯ

໔໒ຯ ປຏິປ຺ວິຍ຺ຖໍ ກຕ຺ວາ ອາຫຣິຕພ຺ພໂຕ, ສຈ຺ຈໍ ກາຣິຕພ຺ພໂຕ ປາກຕໍ ມູລນ຺ຕິ ອາຫ – ''ກຖາປາກຕ''ນ຺ຕິ, ຌມ຺ມກຖາຍ ມູ ລກາຣຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຍສໍ ວເສນ ວິວາໂທ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ເຕເຍວ ອຌມ຺ມວາທິໂນ, ເຕສໍ ຕາວ ໂສ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕຕຸ, ຕໂຕ ອຌ຺ເຌສໍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ກຖນ຺ຕິ, ໂຈທນາ ປຣມ຺ປຣາຍ ສໍກິເລສວຕ຺ຖຸກາວໂຕຕິ ປຣິຫາໂຣຯ ເຕນາຫ – ''ໂກສມ຺ພກກ຺ຂນ຺ຌເກ ວິຍາ''ຕິອາທິຯ

໔໓ຯອກິຌ຺ຌາ ເທສິຕາຕິ ອກິວິສິຏ຺ຖາຍ ປຌ຺ຌາຍ ຊານິຕ຺ວາ ໂພຌິຕາຯ ປຕິສ຺ສຍມານຣູປາຕິ ອປທິສ຺ສ ປຕິສ຺ສຍມານາ ຄຣຸກ ວເສນ ນິສ຺ສຍມານສກາວາຯ ເຕນາຫ – ''ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕີ''ຕິ, ຄຣຸຕຣໍ ນິສ຺ສຍໍ ກຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິວາເຣ ປຌ຺ຌຕ຺ຕານີຕິ, ''ອາຊີວເຫຕຸ ອາຊີວກາຣຓາ''ຕິ, ເອວໍ ນິທ຺ຌາເຣຕ຺ວາ ປຣິວາຣປາລຸອິຍໍ (ປຣິຯ ໓໓໓) ອາສຽກຣວເສນ ຖປິ ຕານິຯ ''ເອວຌ຺ຈ ປນ, ກິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ອຸທ຺ທິເສຍ຺ຍາ''ຕິ (ປາຣາຯ ໓໙, ໔໔, ໔໓) ວິກງຄປາຖວເສເນວ ຫິ ຕານິ ກຄວຕາ ປຌ຺ຌຕ຺ຕານິຯ ຕານິ ຖເປຕ຺ວາ ເສສານິ ສພ຺ພສິກ຺ຂາປທານິ ອຌິປາຕິໂມກ຺ຂໍ ນາມາຕິ, ອິທໍ ໂຄພລິພທ຺ທຌາເຍນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍ ເຕສມ຺ປີ ອຌິປາຕິໂມກ຺ຂກາວໂຕຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ນໂຍຕິ ຕສ຺ມິ ສຸປ຺ປຊ຺ຫນາຍ ອປ຺ປມຕ຺ຕກກາເວ ອຍໍ ວກ຺ຂມາໂນຯ ຕານີຕິ ປຕີຕໂກຊນານິຯ ໂຍ ໂກຈິຕິ ກິກ຺ຂຸ ວາ

ກິກ຺ຂຸນີ ວາ។ ທຸກ຺ກຜວຕ຺ຖຸການ຺ຕິ ຍໍ ກິລ຺ຈີ ທຸກ຺ກຜາປຕ຺ຕິວຕ຺ຖຸກໍ។ ເຕນາຕິ ສຸປ຺ປ໌ຊໜກາເວນ ມູລາປຕ຺ຕິວິຕິກ຺ກມສ຺ສ ອຕຸມຕ຺ຕຕາຍ។

ປຸພ຺ພກາຄມຄ຺ຄນ຺ຕິ ໂລກິຍມຄ຺ຄໍ។ ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມີ ປຸພ຺ພກາຄມຄ຺ຄໍ ນິສ຺ສາຍ ວິວາທຸປ຺ປາເທ។ ໂອກາສລາຕນ຺ຕິ ໂອກາສສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທຕຸກູຕໍ ລາຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ປນ ໂສ ມຄ຺ຄສລ຺ລິກາເວນ ມຄ຺ໂຄ ຈ ຈຕຸພ຺ພິໂຮຕິ ສຸຕຕ຺ຕາ, ''ປຜ຺ຖມມຄ຺ໂຄ ນາມາ''ຕິອາທິ ມາຫ។ ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ອສນ຺ທິທ຺ຘໍ ອປ໌ຣິສ຺ງກິຕໍ ປ໌ຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ກມ຺ມຜ຺ຖານໍ ກເຣຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ។

ເຈຕິຍໍ ນ ທິຜ຺ຖນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ກຕໍ ຖູປໍ ວທຕິ។ ນິນ຺ທິເຍ ປຸຖຸຊ຺ຊນກາເວ ກິຕໍ ປາສໍສໍ ອຣິຍກາວໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຕໍ ມິຈ຺ຆາລທ຺ຘີ ອກິນິວິສ຺ສ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ໂວຫຣຕາໂຕ ສຄ຺ໂຄປິ ມຄ຺ໂຄປິ ວາຣິໂຕເຍວາຕິ។ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ –

''ໂຍ ນິນ຺ທິຍໍ ປສໍສຕິ, ຕໍ ວາ ນິນ຺ທຕິ ໂຍ ປສໍສີໂຍ;

ວິຈິນາຕິ ມຸເຂນ ໂສ ກລີ, ກລິນາ ເຕນ ສຸຂໍ ນ ວິນ຺ທຕິ''ຕິ។ (ສຸ។ ນິ។ ໖໖໖; ສໍ។ ນິ។ ໑។໑໘໐-໑໘໑; ອ។ ນິ។ ໔។໖; ເນຕ຺ຕິ។ ໙໔);

''ຂເຕເນວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕີຕຸໍ ສມຕ຺ຖກມ຺ມຜ຺ຖານກາຖໍ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມີ''ຕິ ທີ ອິມິນາ ຕຕ຺ຖ ໂກຫລ຺ລມ຺ປີ ທິສ຺ສຕິ; ອິຕເຣສຸ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ។ ອຸປ຺ປາເຜຕ຺ວາຕິ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ។ ''ອຖ ເຕ ກິກ຺ຂູ''ຕິອາທີ ເສສໍ ນາມ។ ''ອມຕໍ ເຕ ປ໌ຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕິ, ເຍ ກາຍຄຕາສຕີ ປ໌ຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕີ''ຕິ (ອ។ ນິ។ ໑។໖໐໐) ວຈນໍ ທຸຄ຺ຄຫີຕໍ ຄຕ຺ຫາເປຕ຺ວາ, ''ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂວ ອມຕໍ ປ໌ຣິກຸຕ຺ຕໍ ນາມ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ອາຫ។

໔໔។ເອວນ຺ຕິ ອາກາຣລກ຺ຂຕເນຕໍ, ນ ອາກາຣນິຍມນໍ។ ເຕນ ອິມິນາວ ກາຣເຕນ ຈ ໂຍ ວິວາໂທ ອຸປ຺ປ໌ຊເຊຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ຄຣຸສ຺ມີ ຄຣູຕິ ປວຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຄຣຸວິສຍຕ຺ຕາ ຕໍສຫຈຣິຕຕ຺ຕາ ຄຣຸ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ຄາຣວໍ, ຄຣຸກຣຕໍ, ຕໍ ເອຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີຕິ ອ ຄາຣໂວ។ ເຕນາຫ ''ຄາຣວວິຣຫິໂຕ''ຕິ។ ຄຣຸສ຺ສ ຄາຣວວເສນ ປຕິສ຺ສຍນໍ ປຕິສ຺ໂສຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ນິຈວຸຕ຺ຕິຕາ, ຕປ຺ປຜິປກ຺ຂໂຕ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສຕິ ອາຫ – ''ອປ຺ປຕິສ຺ສໂຍ ອນິຈວຸຕ຺ຕີ''ຕິ។ ເອຕ຺ຖ ຍຖາຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ສຕ຺ຖຣີ ອຄາຣໂວ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ເອຕ຺ຖ ປນາ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຕິສ຺ກາເລສຸ ອຸປ຺ຜ຺ຖານໍ ນ ຍາຕີຕິອາທີ ສມຸທາຍກິຕ຺ຕນອນວເສສທສ຺ສນໍ, ອວຍໂວ ປນ ອຄາຣວສິທ຺ຘີ ຍຖາ ຕໍ ສາມລ຺ລໂຕ ສິກ຺ຂາປທສມາທານໍ ຕພ຺ພິເສໂສ ເກໂທ។ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ។

ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອາທຣວເສນ ນ ຄຈ຺ຉຕິ។ ສງເຜ ກໂຕເຍວ ໂຫຕິ ສງຆປ໌ຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ, ຍຖາ ສງຆໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທິນ຺ນໍ ເອເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ປຜິຄ຺ຄຫີຕໍ ສງຆສ຺ສ ທິນ຺ນເມວ ໂຫຕິ។ ອປ໌ຣິປູຣຍມາໂນວ ສິກ຺ຂາຍ ອຄາຣໂວ។ ເຕນາຫ ກຄວາ – ''ສິກ຺ຂາຍ ນ ປ໌ຣິປູຣກາຣີ''ຕິ (ມ។ ນິ។ ໔។໑໖໔)។ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ຣິສາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິວາທມູລໍ ວິເສສໂຕ ອຕ຺ຕນາ ວູປສເມຕພ຺ພໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ອນຕ຺ຖາວຫໂຕ ''ອຊ຺ຊຕ຺ຕ''ນ຺ຕ຺ເວວ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອສ ນໂຍ ພຫິທ຺ຘາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ។

໔໖។ຉຖານານີຕິ ຉມູລານີ។ ຍຖາ ສມນວເສນ ສມຖານໍ ວິວາທາທີສຸ ອຘິກຕ຺ຕຸກາໂວ, ເອວໍ ວິວາທາທີນໍ ເຕທີ ອຘິກຕ຺ຕພ຺ພຕາປີຕິ ອາຫ – ''ວູປສມນຕ຺ຖາຍ…ເປ… ອຘິກຣຕານີ''ຕິ។ ເຕນ ອຘິກຣຕສທ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມຕ຺ຖຕໍ ອາຫ។ ສມຖາ ວາ ສມນວເສນ ອຘິກຣີຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຘິກຣຕານີ, ວິວາທາທໂຍ។

ວິວາໂທ ອຸປ຺ປນ຺ນມຕ຺ໂຕວ ທຸຕ຺ວາ ປຣໂຕ ກກ຺ຂລອຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕນໂຕ ຍໍ ວຕ຺ຖຸໍ ນິສ຺ສາຍ ປຖມໍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ວິວາທານຸສາເຣນ ມູລກໍ ວິຍ ອນຸພນ຺ຘໂຣໂຄ ຕເມວ ຕທລ຺ລໍ ວາ ວຕ຺ຖຸໍ ກຕ຺ວາ ປວຑ຺ຒນ຺ໂຕ ວິວາທາຘິກຣຕໍ ປຕ຺ວາ ອຸປ໌ຣິ ວຑ຺ຒຕິ ນາມ, ອນຸວາທາປຕ຺ຕິກິຈ຺ຈາຘິກຣຕໍ ປຕ຺ວາ ວິວາທສ຺ສ ຈ ວຑ຺ຒນໍ ປາກຜເມວ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ຈຕ຺ຕາຣີ ອຘິກຣຕານີ ປຕ຺ວາ ອຸປ໌ຣິ ວຑ຺ຒນ຺ໂຕ ໂສ ວິວາໂທ''ຕິ។ ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ອຸປ຺ປນ຺ນານນ຺ຕິ (ທີ។ ນິ។ ຜີ។ ໖។໖໖໑) ອຸຜ຺ຖິຕານໍ ອຸຜ຺ຖິຕານໍ។ ສມຖຕ຺ຖນ຺ຕິ ສມນຕ຺ຖໍ។

ອຜ຺ຖາຣສທີ ວຕ຺ຖູຫີຕິ ລກ຺ຂຕວຈນເມຕໍ ຍຖາ ''ຍທີ ເມ ພ຺ຍາຘີ ທາເຫຍ຺ຍຸໍ។ ທາຕພ຺ພມີທໂມສຘ''ນ຺ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ຜີ។

໔໗໙໗໙໙-໔໘; ກງ໌ຂາ໗ ອກິ໗ ຝິ໗ ອຈິກຣຕາສມຖວຕຸຕານາ), ຕສມາ ເຕສຸ ອຄຸຄເຕເຣນ ວິວທນຸຕາ, ‘‘ອທຸຕາເຣສທີ ວຕຸຖູທີ ວິວທນຸຕີ’’ຕິ ວຸຈຈນຸຕີ໗ ອຸປວທນາຕິ ອກຸໂກໂສ໗ ໂຈທນາຕິ ອນຸໂຍໂຄ໗

ອຈິກຣຕາສຸສ ສມມຸຂາວ ວິນຍນໂຕ ສມມຸຂາວິນໂຍ໗ ສນຸນິປຕິຕປຣິສາຍ ຊມມວາທີນໍ ເຍກຸຍຍຕາຍ ເຍກຸຍຍສິກາມມສຸສ ກຣຕໍ ເຍກຸຍຍສິກາ໗ ກາຣກສງໍພສຸສ ສາມຄຸຄິວເສນ ສມມຸຂິກາໂວ, ນ ຍຖາ ຕຖາ ກາຣກປຸຄຸຄລານໍ ສມມຸຂຕາມຕຸຕໍ໗ ກູຕ ຕາຕິ ຕຈຸຊຕາ໗ ສຈຸຈປຣິຍາໂຍ ຫິ ອິຊ ຊມມ-ສທຸໂທ ‘‘ຊມມວາທີ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ໗ ນີ໗ ໑໗໙) ວິຍ໗ ວິເນຕິ ເອເຕນາຕິ ວິນໂຍ, ຕສຸສ ຕສຸສ ອຈິກຣຕາສຸສ ວູປສມາຍ ກຄວຕາ ວຸຕຕວິຊີ, ຕສຸສ ວິນຍສຸສ ສມມຸຂຕາ ວິນຍສມມຸຂຕາ໗ ວິວາທວຕຸຖຸສງໍຂາເຕ ອຕຸເຖ ປຈຸຈຕຸຖິກາ ອຕຸຖປຈຸຈຕຸຖິກາ, ເຕສໍ ອຕຸຖປຈຸຈຕຸຖິການໍ໗ ສງໍພສມມຸຂຕາ ປຣິຫາຍຕິ ສມມຕປຸຄຸຄເລເຫວ ວູປສມນ ໂຕ໗

ນນຸຕິ ວິວາທາຊິກຣຕໍ໗ ‘‘ນ ຊມຸທາຄຕີ ຄຈຸຊຕີ’’ຕິອາທີນາ (ປຣິ໗ ໓໙໓) ວຸຕຸຕໍ ປຊຸຈງຄສມນຸນາຄຕໍ໗ ຄຸລຸຫກາທີສຸ ອລຊຊຸສຸສນນາຍ ປຣິສາຍ ຄຸລຸຫໂກ ສລາກຄຸຄາໂທ ກາຕພໂພ; ລຊຊຸສຸສນນາຍ ວິວຝໂກ, ພາລຸສຸສນນາຍ ສກຕຸຕຊປຸປໂກ໗ ຍສຸສາ ກິຣິຍາຍ ຊມມວາທີໂນ ພຫຸຕຣາ, ສາ ເຍກຸຍຍສິກາຕິ ອາຫ – ‘‘ຊມມວາທີນໍ ເຍກຸຍຍຕາຍາ’’ຕິອາທີ໗

ເອວໍ ວິນິຈຸຊິຕນຸຕິ ອາປຕຸຕີ ທສຸເສຕຸວາ ໂຣປນວເສນ ວິນິຈຸຊິຕໍ, ປຝິກມມໍ ປນ ອາປຕຸຕາຊິກຣຕາສມເຖ ປຣໂຕ ອາຄມິສຸສຕິ໗ ນ ສມຕາສາຣຸປຸປໍ ອສຸສາມຕາກໍ, ສມເຕຫີ ອກາຕພໍພໍ, ຕສຸມີ໗ ອຊຊາຈາເຣ ວິຕິກຸກເມສຕິ໗ ປຝິຈຣໂຕຕິ ປຝິຈຸຊາເທນຸຕສຸສ໗ ປາປຸສຸສນນຕາຍ ປາປີໂຍ, ປຸຄຸຄໂລ, ຕສຸສ ກາຕພພກມມໍ ຕສຸສປາປີຍສິກໍ໗

ສມມຸຂາວິນເຍເນວ ວູປສໂມ ນຕຸຖິ ປຝິຄຸຄາຍ, ຕຖາຣູປາຍ ຂນຸຕິຍາ ວາ ວິນາ ອວູປສມນໂຕ ໗ ເອຕຸຖາຕິ ອາປຕຸຕິເທສນາ ຍໍ໗ ປຝິຄຸຄາເຕ ອາປນຸນກາວາທີເກ ກຣຕາກິຣິຍາ, ‘‘ອາຍຕີ ສໍວເຣຍຸຍາສີ’’ຕິ, ປຣິວາສທານາທີວເສນ ຈ ປວຕຸຕໍ ວຈີກມມໍ ປຝິຄຸຄາຕກຣຕໍ໗

ຍຖານຸຣູປນຸຕິ ‘‘ທຸວີທີ ຈຕູທີ ຕີທີ ເອເກນາ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕຕນເຍນ ຍຖານຸຣູປໍ໗ ເອຕຸຖາຕິ ອິມສຸມີ ສຸຕຸເຕ, ເອຕສຸມີ ວາ ສມຖ ວິຈາເຣ໗ ວິນິຈຸຊຍນໂຍຕິ ວິນິຈຸຊເຍ ນຍມຕຸຕໍ໗ ເຕນາຫ ‘‘ວິຕຸຖາໂຣ ປນາ’’ຕິອາທີ໗

໔ກ໗ສງເຂປໂຕວ ວຸຕຸໂຕ, ນ ສມຖກຸຂນຸຊເກ ວິຍ ວິຕຸຖາຣໂຕ໗ ຕຖາຕິ ອິມິນາ ‘‘ຊມມາ’’ຕິ ປທໍ ອາກທຸຊຕິ, ເອຕຸຖ ອິຕິ-ສທຸ ໂທ ອາທີອຕຸໂຖ, ເອວມາທີນາ ອິມິນາ ປກາເຣນາຕິ ວາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ໗ ໂພຊິປກຸຂິຍຊມມານໍ ເອການຸຕານວຊຊກາວໂຕ ນຕຸຖິ ອຊມມກາໂວ, ກຄວໂຕ ເທສິຕາກາຣໍ ຫາເປຕຸວາ ວທຸເຒຕຸວາ ວາ ກຖນໍ ຍຖາຊມມໍ ອກຕນຸຕີ ກຕຸວາ ອຊມມກາໂວຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ – ‘‘ຕໂຍ ສຕິປຝຸຖານາ’’ຕິອາທີ໗

ນິຍຸຍານິກນຸຕິ ສປາຝິຫີຣໍ ອປຸປຝິວານໍ ຫຸຕຸວາ ປວຕຸຕຕີ໗ ຕເຖວາຕິ ອິມິນາ ‘‘ເອວໍ ອນຸທາກ’’ນຸຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ອາກ ທຸຊຕີ໗ ກູເຕນ…ເປ… ກາຕພພກມມໍ ຊມໂມ ນາມ ຍຖາຊມມໍ ກຣຕໂຕ, ວຸຕຕວິປຣິຍາຍໂຕ ອິໂຕ ປຣໍ ອຊມໂມ໗ ອຍໍ ວິນໂຍ ນາມ ຣາຄາທີນໍ ສໍວຣຕາໂຕ ປຫານໂຕ ປຝິສງຂານໂຕ ຈ໗ ອຍໍ ອວິນໂຍ ນາມ ຣາຄາທີນໍ ອວິນຍນໂຕ໗ ອຍໍ ວິນໂຍ ນາມ ຍຖາ ວິນຍກຣຕາໂຕ, ວຸຕຕວິປຣິຍາເຍນ ອິຕໂຣ ອວິນໂຍ໗ ວຕຸຖຸສມຸປຕຸຕິອາທີນາ ເອວ ສພເພສໍ ວິນຍກມມານໍ ອກຸປຸປຕາຕິ ອາຫ – ‘‘ວຕຸຖຸສມຸປຕຸຕິ…ເປ… ອຍໍ ວິນໂຍ ນາມາ’’ຕິ, ຕປຸປຝິປກຸຂໂຕ ອວິນໂຍ ເວທິຕພໂພ໗ ເຕນາຫ ‘‘ວຕຸຖຸວິປຕຸຕີ’’ຕິອາທີ໗

ສມມາປຝິປຕຸຕິຍາ ນຍນຝຸເຖນ ຍຖາວຸຕຸໂຕ ຊມໂມ ເອວ ເນຕຸຕີ, ຕໂຕ ເອວ ສຕຸຕສຸສ ວິຍ ຣຊຊ ອສີຖິລປວຕຸຕິເຫຕຸຕາຍ ຊມມຣຊຊູຕິ ອຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ໗ ສຸຕຸຕນຸຕປຣິຍາເຍນ ຕາວ ທສ ກຸສລກມມປຖາ ຊມໂມຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕາ໗ ສາ ເອວ ວາ ໂຫຕຸ ຊມມເນຕຸຕີ, ໂຍ ອິຊ ອິມິສຸສາ ວຕຸຕນາຍ, ‘‘ຊຕຸຕິສ ໂພຊິປກຸຂິຍຊມມາ’’ຕິອາທີນາ ຊມເມນ ຈ ວິນເຍນ ຈ ວຸຕຸໂຕ, ໂສ ເອວ ວາ ຊມມເນຕຸຕິ ໂຫຕູຕິ ອາເນຕຸວາ ໂຍຊນາ໗ ຕາຍ ຊມມເນຕຸຕິຍາ ສເມຕິ ຕາຍ ຍຖາວຸຕຸຕາຍ ຊມມເນຕຸຕິຍາ ສໍສນຸທຕິ, ເອກລກຸຂຕເມວ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ໗ ເອວໍ ວິວາທວຕຸຖຸກູໂຕ ຊມໂມ ເຈ ‘‘ຊມໂມ’’ຕິ, ອຊມໂມ ເຈ ‘‘ອຊມໂມ’’ຕິ, ວິນໂຍ ເຈ ‘‘ວິນ ໂຍ’’ຕິ, ອວິນໂຍ ເຈ ‘‘ອວິນໂຍ’’ຕິ ນິຈຸຊິນນຸເຕນ ເອກຈຸຈານໍ ວິວາທາຊິກຣຕເມວ ທສຸສິຕໍ ຕສຸສ ວູປສມຊມມານໍ ອປຣິໂຍສາ ປິຕຕຸຕາ໗

໔໗ຯຕັ ປເນຕນ຺ຕິ ວິວາທາທິກຣຓັ ປຈ຺ຈາມສຕິຯ ວາເຣ ອຕ຺ຖສັວຕ຺ຕນາວເສນ ປຕ຺ເຕປີຯ ທ຺ວິທີຕິ ຍສ຺ມີ ອາວາເສ ວິວາທາທິກຣຓັ ອຸປ຺ປນ຺ນັ, ຕຕ຺ຖ ວາສີທີ ທ຺ວິທີປີ ກິກ຺ຂູທີ ອຕິເຣກຕຣາຯ

໔໙ຯຂນ຺ຆສາມນ຺ຕນ຺ຕິ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຆກາເວນ ສມີປົຯ ອາປຕ຺ຕິສາມນ຺ຕັ ນາມ ປຸພ຺ພກາຄາ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພອາປຕ຺ຕິຯ ເນ ຖຸນຣາຄວເສນ ກາຍສັສຄ຺ເຄ ທຸກ຺ກຝສ຺ສ ວຕ຺ຖູຕິ ອາຫ – ‘‘ປຖມປາຣາຊິກສ຺ສ ປຸພ຺ພກາເຄ ທຸກ຺ກຝ’’ນ຺ຕິຯ ເສສານັ ຕິຓ຺ຓັ ປາຣາຊິການັ ປຸພ຺ພກາເຄ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍເນວຯ

໔໐ຯປຣິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸປກ຺ກມິຕ຺ວາຯ ອາປຕ຺ຕາທິກຣຓັ ທສ຺ສິຕັ ຕຕ຺ເຖວ ວິເສສໂຕ ປຝິຍ຺ຍາຍ ກາເຣຕພ຺ພຕາຍ ອິຈ຺ຈິຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ

໔໔ຯກມ຺ມສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ທສ຺ສິຕັ ນ ສມໂຖຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ນນຸ ຈາຍັ ສມຖາທິກາໂຣຕິ? ສຈ຺ຈັ, ສມຖສ຺ສ ປນ ກາຣເຓ ທສ຺ສິເຕ ສມໂຖ ທສ຺ສິໂຕວ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ເອວຣູປສ຺ສ ທີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕັຯ

໔໖ຯອິທັ ກມ຺ມນ຺ຕິ ‘‘ອິທັ ອມ຺ຫາກັ ກຕ຺ຫນຊາຕານ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕກມ຺ມັຯ ຕິຓວຕ຺ຖາຣກາສທີສຕ຺ຕາຕີ ຕັສທີສຕາຍ ຕພ຺ໂພຫາໂຣຕີ ທສ຺ເສຕີ ຍຖາ – ‘‘ເອສ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ’’ຕິຯ ອາກາຣມຕ຺ຕເມວ ຕິຓວຕ຺ຖາຣກາກມ຺ມັ ນາມ, ນ ປນ ຕສ຺ສ ສພ຺ພໂສ ກຣຓວິຆານັຯ ເຕນາຫ ‘‘ຂນ຺ຆເກ’’ຕິອາທີຯ ຄີທີນັ ທີເນນ ຂຸ໌ສນວມ຺ກນັ ຍຖາ ‘‘ຕິລສັຄຸລຸອິກາ ນຕ຺ຖີ’’ຕິຯ ຆມ຺ມິກປຝິສ຺ສເວສຸ ວິສັວາທນວເສນ ອາປນ຺ນາ ອາປຕ຺ຕິຯ ອສ຺ສາຕີ ກິຈ຺ຈາທິກຣຕສ຺ສຯ ສມ຺ມຸຂາວິນເຍເນວ ວູປສໂມ ສງ຺ຆສມ຺ມຸຂຕາທີນາວ ວູປສມນໂຕຯ

໔໔ຯ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຈິກິຣິຍວຈນໂຕ ໂກສມ຺ພິຍສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໘໔) ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຝ຺ຖິ ກຖິຕາ, ອິຆ ປນ ‘‘ທິຝ຺ຖິສາມຄ຺ຄໂຕ ວິຫຣຕີ’’ຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ‘‘ອິມສ຺ມີ ສຸຕ຺ເຕ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສມ຺ມາທິຝ຺ຖິ ວຸຕ຺ຕາຕີ ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕັຯ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ອປ຺ປຕາ ມຫນ຺ຕຕາ ສາວຊ຺ຊກາວສ຺ສ ມຸທຸຕິກ຺ຂກາເວນ ເວທິຕພ຺ພາຕີ ອາຫ ‘‘ອຕຸນ຺ຕິ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊັຯ ຖູລນ຺ຕິ ມຫາສາວຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິຯ ເສສັ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ສາມຄາມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔ຯ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໔ຯ ເຫຍ຺ກິມຄ຺ເຄຫີ ລາຕມຣິຍາທາຍ ປຊານນໂຕ ອຄ຺ຄາ, ມຄ຺ຄປຄ຺ຄາຯ ຕສ຺ສ ຜລກາວໂຕ ອຄ຺ຄຜລປຄ຺ຄາ, ຕັສຫຄຕາ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທໂຍ ຈ ‘‘ອຄ຺ຄາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕີ ອາຫ ‘‘ອຄ຺ຄາຕີ ອຣຫຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ ຈຕູຫີ ປເທຫີ ກຖິຕາ, ‘‘ປຣິຈິຕ຺ຕາ ເນ ກຄວາ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ນ ເອກປເທເນວຯ ‘‘ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ຆມ຺ໂມ ອສິຄໂຕ ມຍາ’’ຕິ ມຄ຺ຄນາມຕ຺ຕັ ອອິມາໂນຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ອປ຺ປຕ຺ເຕ ປຕ຺ຕສຄ຺ຄີໂນ’’ຕິອາທີມາຫຯ

໔໖ຯອິທັ ຖານນ຺ຕິ ອິທັ ໂອກາສາທີສມ຺ມຸຕິເຫຕຸກູຕັ ອຸລຸອາຣຕຣັ ອຸທຍພ຺ພຍຄາຓັຯ ອຸລຸອາຣຕຣກາເວນ ທີ ຕັ ມຄ຺ຄຜລປຄ຺ຄາຍ ປຈ຺ຈໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ຍາຖາວໂຕ ທຸພ຺ພິຍ຺ເຍຍ຺ຍຕາຍ ວິປສ຺ສກັ ວິສັວາເທຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ອວິກູຕັ ອນ຺ຆກາຣ’’ນ຺ຕິຯ ອິມັ ປຄ຺ຫນ຺ຕິ ອິມັ ສຸຕ຺ຕັ ຄມ຺ກີຣັ ໂລກຸຕ຺ຕຣປຝິສັຍຸຕ຺ຕັ ອຕ຺ຕນາ ຄາຕຸ໌ ອິຈ຺ຈິຕັ ອຕ຺ຖັຯ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕີ ເກວລັ ປີຝກສມ຺ປາທນວເສເນວ ອຸຄ຺ຄຕ຺ທີຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຊານິຕ຺ວາ’’ຕິຯ ວິເສວມານາຕີ ກິເລສວິເສ ອວມາເນນ຺ຕາ, ສາສນສ຺ສ ວາ ອນຸປກາຣວິຣູປປຈ຺ຈເຍ ເສວມານາຯ ເອວມສ຺ສາຕີ ເອວັ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເຕສັ ກຣຓເຫຕຸ ອສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຆມ຺ມເທສນາວເສນ ປວຕ຺ຕສ຺ສຯ ອຄ຺ຄຖາກາໂວ ອເທເສຕຸກາມຕາ ໂຫຕິຯ ຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖັ ສນ຺ຆາຍຯ ເອຕນ຺ຕິ ‘‘ຕສ຺ສປີ ໂຫຕິ ອຄ຺ຄຖຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ເອວັ ວຸຕ຺ຕັຯ

໔໗ຯ ກິເລເສຫີ ອາມສີຍຕີຕີ ອາມິສັ, ໂລເກປຣິຍາປນ຺ນັ ອາມິສນ຺ຕິ ອິຆ ປຄ຺ຈ ກາມຄຸຓາ ອທິປ຺ເປຕາຕີ ເຕສຸ ວຝ຺ຝາ

ນິສກາເວປີ ລກິເຕ ກາມາມິສກາໂວ ສິທ຺ໂຄຕິ ອາຫ – ‘‘ວຓ຺ຓາມິສກາມາມິສໂລກາມິສພູເຕສູ’’ຕິ. ກາມຄຸຓາ ຫິ ວຓ຺ຓສ຺ສ ວຫ຺ຌນໂຕ ວຓ຺ຓາມິສັ, ກາເມຕພ຺ພໂຕ ກາມຕຓ຺ຫາຍ ອາມສິຕພ຺ພໂຕ ກາມາມິສັ, ເຍພູຍ຺ຍໂຕ ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສ ອາມິສກາວໂຕ ໂລກາມິສັ. ກາມຄຸຓສກາຄາຕິ ກາມຄຸຓານຸໂລມາ ກາມຄຸຓປ຺ຜິສ຺ຍຸຕ຺ຕາ. ອາເນຍ຺ຊສມາປຕ຺ຕິປ຺ຜິສ຺ຍຸຕ຺ຕາຍາຕິ ກິເລສິຍ຺ຊນຣຫິຕຕາຍ ອິຌ ອາເນຍ຺ຊາຕິ ອຌິປ຺ເປຕາທິ ເຫຍ຺ຖິມາທີ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິທີ ປ຺ຜິສ຺ຍຸຕ຺ຕາຍ. ເອວຣູໂປຕິ ໂລກາມິສພູເຕສຸ ປຈ຺ຈເຍສຸ ອຌິມຸຕ຺ໂຕ ຕນ຺ນິນ຺ໂນ ຕຄ຺ຄຣຸໂກ ຕປ຺ປ຺ພຸກາໂຣ. ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ເອວັ ສຫ຺ຌານັ ມນຸສ຺ສານັ ທສ຺ສເນນ ເຕສັ ປວຕ຺ຕິ ຕາສເຍນ ຈ. ສີສັ ນິກ຺ຂນ຺ຕັ ໂຫຕີຕິ ລາກາສາຍ ສີສັ ພຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕັ ວິຍ ໂຫຕິ. ອຸທຣັ ຜລິຕນ຺ຕິ ອຕິພຫຸກຕ຺ຫັ ປກ຺ຂິປິຍມານັ ປສິພ຺ພກັ ວິຍ ລທ຺ຌພ຺ພສ຺ສ ອຕິປ຺ຫູຕກາເວນ ອຸທຣັ ຜິຕັ ໂຫຕິ.

໕໙. ຍຖາ ປຸຣິມາ ຫ຺ເວ ອຣູປສມາປຕ຺ຕີໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈນີກກິເລເສຫິ ອນິຍ຺ຊນໂຕ ‘‘ອນິຍ຺ຊາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເອວັ ອິຕຣາປີ. ຕັ ປວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ໂລກາມິສສັໂຍຊນັ ວິຄຕັ.

໖໐.ນິພ຺ພສນ຺ຕີ ‘‘ເອຕ຺ຕໂກ ອຍ’’ນ຺ຕີ ປຣິຈ຺ເຈທນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ສິເລເສນາຕິ ຈມ຺ມກາຣສິເລສາທີສິເລເສນ, ວຊິຣເລປສິເລເສ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ. ຕັ ກິນ຺ນນ຺ຕີ ອາເນຍ຺ຊສັໂຍຊນັ ກິນ຺ນັ ວິຌມິຕັ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕັ ຕາສຸ ສມາປຕ຺ຕີສຸ ອເປກ຺ຂາກາວໂຕ. ອຊ຺ຊາສເຍນ ອສມ຺ພທ຺ຌຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕັ – ‘‘ທ຺ເວຌາກິນ຺ນາ ເສລາ ວິຍ ໂຫຕີ’’ຕິ. ເຕນາຫ – ‘‘ຕັ ສມາປຊ຺ຊິສ຺ສາມີຕິ ຈິຕ຺ຕັ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ.

໖໑.ວນ຺ຕນ຺ຕີ ຉທ຺ຌິຕັ, ວິສ຺ສຓ຺ຓນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ.

໖໒.ອຸປຣິສມາປຕ຺ຕິລາກິໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸປຣິສມາປຕ຺ຕີຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປຕ຺ຕິ ອຌິປ຺ເປຕາ, ອຣຫໂຕ ຈ ມຄ຺ຄາຌິຄເມເນວ ອນາຄາມິຜລສມາປຕ຺ຕິ, ເສກ຺ຂານັ ວິສຍາ ເຫຍ຺ຖິມາ ຜລສມາປຕ຺ຕີໂຍ ປ຺ຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຌາ. ໂລກິຍາ ປນ ນິກນ຺ຕິປ຺ປຫາເນນ ປ຺ຜິນິສ຺ສຓ຺ຖາຕິ ອາຫ – ‘‘ເຫຍ຺ຖາ…ເປ… ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ.

໖໓. ‘‘ປຍ຺ຈ ໂຂ ອິເມ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ກາມຄຸຓາ’’ຕິອາທິນາ ອາຣທ຺ຌເທສນາ, ‘‘ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຌິມຸຕ຺ໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ’’ຕິ ອຣຫຕ຺ຕກິຕ຺ຕເນນ ນິຍ຺ຖາປີຕາຕິ ຕໂຕ ປຣັ, ‘‘ຖານັ ໂຂ ປນາ’’ຕິອາທິກາ ເທສນາ, ‘‘ປາຜິເຍກ຺ໂກ ອນຸສນ຺ຌີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ ‘‘ເຫຍ຺ຖາ ຫີ’’ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ຂີຓາສວສ຺ສ ສມາປຕ຺ຕິລາກິໂນຕິ ໂຍຊນາ, ເອວັ ວາ ຂີຓາສວສ຺ສ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສກສ຺ສາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພາ. ປ຺ຜິກ຺ຂິຕ຺ຕັ ອຓ຺ຖກຖາຍັ. ຕສ຺ສ ປ຺ຜິກ຺ເຂປສ຺ສ ກາຣຕັ ທສ຺ເສຕຸ ‘‘ສມາປຕ຺ຕິລາກິໂນ ຫີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕັ. ຍຖາ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສໂກ ອຌິມານິໂກ ສມາປຕ຺ຕິລາກິໂນ ສມານໂຍຄກ຺ຂໂມ ອປ຺ປຕ຺ເຕ ປຕ຺ຕສຍ຺ຌິຕາຍ ເກທາກາວໂຕ, ເອວັ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສໂກ ຂີຓາສໂວ ສມານໂຍຄກ຺ຂໂມ ຂີຓາສວກາເວນ ວິເສສາກາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສມາປຕ຺ຕິລາກິມ຺ຫິ ກຖິເຕ ອິຕໂຣປີ ກຖິໂຕວ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕັ. ທ຺ວິນ຺ນັ ກິກ຺ຂູນນ຺ຕີ ສມາປຕ຺ຕິລາກິໂນ ອຌິມານິກສ຺ສ ຂີຓາສວສ຺ສ ຈ. ເຕເນວາຫ ‘‘ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ຕາວາ’’ຕິອາທີ.

ຍທຄ຺ເຄນາຕິ ເຍນ ກາເຄນ. ຍທິປີ ຂີຓາສວສ຺ສ ອສປ຺ປາຍາຣມ຺ມຕັ ກິເລສານັ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕິ ເຕສັ ສພ຺ພໂສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ. ສນ຺ຕວິຫາຣປຣິປນ຺ໂຖ ປນ ສິຍາ ວິສກາຄໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕັ – ‘‘ຂີຓາສວສ຺ສປີ ອສປ຺ປາຍເມວາ’’ຕິ. ເຕນາຫ – ‘‘ວິສັ ນາມ…ເປ… ວິສເມວາ’’ຕິ. ເອເຕນ ‘‘ຍຖາ ວິສຊານນັ ອປ຺ປມາຕັ, ວິກາຣຸປ຺ປາທນໂຕ ປນ ຕັ ປຣິຫຣິຕພ຺ພັ, ເອວັ ປຣິຍ຺ຌາຕມ຺ປີ ວຕ຺ຕຸ ອຕ຺ຖວິເສສາກາເວນ ເອກຣູປເມວາຕິ ຕັ ປຣິຫຣິຕພ຺ພເມວາ’’ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ນ ຫີ’’ຕິອາທີ. ນ ຫີ ອສັວຸເຕນ ກວິຕພ຺ພັ ອສາຣຸປ຺ປກາວໂຕ. ຍຸຕ຺ຕປຍຸຕ຺ເຕເນວາຕິ ສກາຄາຣມ຺ມຕສ຺ສ ອາໂລກນາທີສຸ ຍຸຕ຺ເຕເນວ ກວິຕຸ໌ ວຓ຺ຓຕີ.

໖໔. ຍຕ຺ຖ ສຍັ ນິປ຺ຕຕີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕານສ຺ສ ວິປ຺ປສນ຺ນວເສນ ຣຸປ຺ປນໂຕ, ວິສສ຺ງຂາຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລກາວໂຕ ຈ ‘‘ອວິຊ຺ຊາສ຺ງຂາໂຕ ວິສໂທໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕັ. ຣຸປ຺ປຕີຕິ ກຕ຺ຕພ຺ພາທິມຸຈ຺ຉາປາທເນນ ວິກາຣັ ອຸປ຺ປາເທຕີ. ອນຸທ຺ຌເສຍ຺ຍາຕິ ວິພາເຌຍ຺ຍ. ຣາໂຄ ຫີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນວ ກຸສລຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ໂອກາສັ ອເທນ຺ໂຕ ຕັ ວິພາຌຕິ; ຕຖາກູໂຕ ສທ຺ຌາສິເນຫສ຺ສ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາກິວຸຫ຺ຌິຍາ ວມເນນ ຈ ຕັ ວິໂສເສຕີ ມິລາເປຕີ. ເຕນາຫ ‘ໂສເສຍ຺ຍ ມິລາເປຍ຺ຍາ’’ຕິ. ສຄຫຓເສສນ຺ຕີ ຄເຫຕພ຺ພວິສັ ສາວເສສັ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນ ອລັ ນ ສມຕ຺ຖນ຺ຕີ ອນລັ. ສູກປຣິຍາໂຍ ປາລຸອິຍັ ວຸຕ຺ໂຕ ສຸກ-ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ –

‘‘ວິຫິສຸກາຫິ ຈ ສູກ’’ນ຺ຕິ຺

ເສົາປ໌າຫານສລ຺ລຸທ຺ສາໂຣວິຍ ອປ຺ປ໌ຫີໂນ ອວິຊ຺ຊາວິສໂຫໂສ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ມຫານຕ຺ຖຸປ຺ປ໌າຫນໂຕ຺ ອສປ຺ປ໌າຍ…ເປ໌… ອສົ໌ວຸຕ ກາໂລ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ອຕ຺ຕກາວສ຺ສ ອປ໌ຣິຫຣຕາກາວໂຕ຺ ມຣຕໍ ວິຍ ສິກ຺ຂໍ ປ໌ຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ທີນາຍາວຕ຺ຕນໍ ອຝີສີລສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອາຍຸໂນ ອເປ໌ຕຕ຺ຕາ຺ ມຣຕມຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິຍ ອາປ໌ຕ຺ຕິຍາ ອາປ໌ຊ຺ຊນໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຍຸໂນ ອຸປ໌ປີລຸອນກກາວໂຕ຺ ອີມິນາວ ນເຍນ ໂອປ໌ມ຺ມສົ໌ສນ຺ທນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອນຸປ໌າຫິເສສສລ຺ລຸທ຺ສາໂຣ ວິຍ ປ໌ຫີໂນ ອວິຊ຺ຊາວິສໂຫໂສ; ສປ຺ປ໌າຍ…ເປ໌… ສຸສົ໌ວຸຕ ກາໂລ, ຕທຸກເຍນ ວເຕ ປ຺ຖຸຕ຺ຕໍ ນ ຄເຕ ມຣຕາກາໂວ ວິຍ ສິກ຺ຂາຍ ອປ໌ຈ຺ຈກ຺ຂານໍ, ມຣຕມຕ຺ຕທຸກ຺ຂາກາໂວ ວິຍ ອຄ຺ຸລຕຣາຍ ສົ໌ກິລິຍ຺ຖາຍ ອາປ໌ຕ຺ຕິຍາ ອນາປ໌ຊ຺ຊນນ຺ຕິ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ຺

໒໕຺ສຕິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ‘‘ອຣິຍາຍາ’’ຕິ ນ ວິເສສິຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ສຕິ ປ໌ຄ຺ຸລາຄຕິກາ’’ຕິອາທິ຺ ປ໌ຄ຺ຸລາ ເຈຕ຺ຖ ໂລກິຍາ ອຝີປ຺ເປ໌ຕາ, ນ ໂລກຸຕ຺ຕຣາຕິ ອາຫ – ‘‘ປ໌ຣິສຸທ຺ສາຍ ວິປ໌ສ຺ສນາປ໌ຄ຺ຸລາຍາ’’ຕິ຺

ອີຕາສວສ຺ສ ພລນ຺ຕິ ອຸລຸອາຣຕເມສຸ ທິພ຺ພສທິເສສຸປີ ອາຣມ຺ມເຕສຸ ມນຈ຺ຊຍ຺ຖານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ອນຸປ໌ນມນເທຕຸກູຕໍ ສຸສົ໌ວຸຕ ກາຣິສງ຺ຂາຕໍ ອີຕາສວພລໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ສົ໌ວຸຕກາຣີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຸກ຺ກໍສຄຕສຕິເວປ໌ລ຺ຸລຕ຺ຕາ ຍຖາ ອສົ໌ວຣສ຺ສ ອສົ໌ວໂຣ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສຕິສມ຺ປ໌ຊຄ຺ຸລພເລນ ຈກ຺ຂາທິທ຺ວາຣານິ ສົ໌ວຣິຕ຺ວາ ທສ຺ສນາທິກິຈ຺ຈກາຣີ຺ ເອວໍ ຊານິຕ຺ວາຕິ ‘‘ອຸປ໌ຝີ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລ’’ນ຺ ຕິ ເອວໍ ວິປ໌ສ຺ສນາປ໌ຄ຺ຸລາສທິຕາຍ ມຄ຺ຄປ໌ຄ຺ຸລາຍ ຊານິຕ຺ວາ຺ ອຸປ໌ຝີຍຕິ ທຸກ຺ຂໍ ເອເຕທີຕິ ອຸປ໌ຝີ, ກິເລສາຕິ ອາຫ – ‘‘ກິເລສຸປ໌ຝີປ໌ຫານາ ນິຣຸປ໌ຝີ’’ຕິ຺ ຕໂຕ ເອວ ອຸປ໌າທິຍຕິ ທຸກ຺ຂໍ ເອເຕທີຕິ ກິເລສາ ‘‘ອຸປ໌າທານາ’’ຕິປີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ນິຣຸປ໌າທາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ຺ ອຸປ໌ຝີ ສມ຺ມເທວ ຂີຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຕາຕິ ອຸປ໌ຝີສງ຺ຂໂຍ, ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ອຸປ໌ຝີນໍ ສງ຺ຂຍພູເຕ ນິພ຺ພາເນ’’ຕິ຺ ອາຣມ຺ມຕໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ຕທາຣມ຺ມຕາຍ ຜລວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ໂຕ຺ ກາມຸປ໌ຝີສ຺ຸມີ ກາຍໍ ອຸປ໌ສົ໌ຫຣິສ຺ສຕີຕິ ‘‘ກາເມ ເສວິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕຕ຺ຖ ກາຍໍ ອຸປ໌ນາເມສ຺ສຕິ; ກາຍູປ໌ສົ໌ຫາໂຣ ຕາວ ຕິຍ຺ຖຕຸ, ຕຖາ ຈິຕ຺ຕໍ ວາ ອຸປ຺ປ໌າເທສ຺ສຕີຕິ ເອຕໍ ກາຣຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ຺ ເສສໍ ສຸວິຄ຺ຸເຍຍ຺ຍເມວ຺

ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປ໌ກາສນາ ສມຕ຺ຕາ຺

໖຺ ອາເນຄ຺ຸຊສປ຺ປ໌າຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໖໖຺ ຂຕປ໌ກງ຺ຄຸຕາຍ ນ ນິຈ຺ຈາ ນ ສຸວາຕິ ອນິຈ຺ຈາ຺ ຕໂຕ ເອວ ປ໌ຕ຺ທີເຕທີ ນ ອິຈ຺ຈາ ນ ອຸປ໌ຄນ຺ຕພ຺ພາຕິປີ ອນິຈ຺ຈາ຺ ໂສ ຈາຍໍ ອນິຈ຺ຈຕ຺ໂຖ ອຸທຍວຍປ໌ຣິຈ຺ຊິນ຺ນຕາຍ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ຫຸຕ຺ວາ ອກາວຍ຺ເຖນ ອນິຈ຺ຈາ’’ຕິ ອາຫ; ອຸປ຺ປ໌ຊີຕ຺ວາ ວິນສ຺ສນໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຍຄ຺ຸຈ ອນິຈ຺ຈຕາ ວກ຺ຂມານາ ຈ ຕຸຈ຺ຊາທິຕາ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ກາມານໍ ສາສາຣໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ວຕ຺ຖຸກາມາປີ ກິເລສກາມາປີ’’ຕິ຺ ຣິຕ຺ຕາ ວິວິຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ນິຈ຺ຈສາຣາທີນໍ ອຕ຺ຕນິ ອກາວໂຕ ເຕທີ ວິສຸ໌ກູຕາ຺ ຍຖາ ປ໌ນ ສພ຺ພໂສ ສກາວຣທີຕມາກາສໍ ‘‘ຕຸຈ຺ຊໍ ຣິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ເອວເມເຕ຺ ເອເຕ ປ໌ນ ເກວລໍ ນິຈ຺ຈສາຣາທີວິຣຫໂຕ ເອວ ຕຸຈ຺ຊາ ຣິຕ຺ຕາ ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນ ປ໌ນາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ‘‘ນ ທີ ຕຸຈ຺ຊມຸຍ຺ຖິ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ອີທໍ ໂລກສມຄ຺ຸລາວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ໂລກສມຄ຺ຸລາ ໂລກິຍກຖາ ນ ລງ຺ຝິຕພ຺ພາ຺

ມຸສາຕິ ອິຕ຺ຕຣປ໌ຈ຺ຈຸປ໌ຍ຺ຖານຕາຍ ນ ທິສ຺ສຕີຕິ ອາຫ ‘‘ມຸສາຕິ ນາສນກາ’’ຕິ຺ ວິສົ໌ວາທນຍ຺ເຖນ ວາ ມຸສາ຺ ເອເຕ ທີ ອ ສຸກາທິສກາວາປີ ພາລານໍ ສຸກາທິກາເວນ ອຸປ໌ຍ຺ຖຫນ຺ຕາ ສຸກາທິຄ຺ຄຫຕສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈກ຺ຂກາເວນ ສຕ຺ເຕ ວິສົ໌ວາເທນ຺ຕີ຺ ນສ຺ສນສກາວາຕິ ຂຕກງ຺ຄຕ຺ຕາ ອິຕ຺ຕຣປ໌ຈ຺ຈຸປ໌ຍ຺ຖານຕາຍ ທິສ຺ສມານາ ວິຍປີ ຫຸຕ຺ວາ ອປ໌ຄ຺ຸລາຍນກປ໌ກຕິກາ຺ ເຕນາຫ ‘‘ເຂຕ຺ຕໍ ວິຍາ’’ຕິອາທິ຺ ສມ຺ມສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ‘‘ຊາຕິສມ຺ມານ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໔຺໑໙໗) ວິຍ ປ໌ກຕິປ໌ຣິຍາໂຍ, ຕຖາ ສກາວສທ຺ໂທ ຈາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ໂມສສມ຺ມາຕິ ໂມສນປ໌ກຕິກາ, ກຸສລກຕ຺ຫຫຣຕາສກາວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ມາຍາກຕນ຺ຕິ ມາຍາຍ ກຕໍ ອຸທກາທິມຕິອາທິອາກາເຣນ ມາຍາທີນາ ອຸປ໌ຍ຺ຖາປີຕໍ; ມາຍາກຕໍ ວິຍ ມາຍາກຕໍ ອຄ຺ຸລສກາວາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕຖາ ອຸປ໌ຍ຺ຖຫນໂຕ຺ ເຕນາຫ ‘‘ຍຖາ’’ຕິອາທິ຺ ຈກ຺ຂຸປ໌ເຖ ເອວ ກຕວິຊ຺ຊາຍ, ນ ຕໂຕ ປ໌ຣນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ທສ຺ສນູປ໌ຈາເຣ ກິຕສ຺ເສວ ຕຖາ ປ໌ຄ຺ຸລາຍຕີ’’ຕິ຺ ຕຍິທໍ ສມ຺ພຣວິຊ຺ຊາວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ຺

ເອວံ ຕາວກາລິກາເວນ ກາມານໍ ມາຍາກຕາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕໂຕ ອຜ຺ເຜນປີ ປການເຣນ ທສ຺ເສຕ຺ ‘‘ຍຖາ ຈາ’’ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອນິຈ຺ຈາທີສກາວານໍ ກາມານໍ ນິຈ຺ຈາທີສກາວທສ຺ສນໍ ວິປ຺ລ຺ລາສສຫຄຕຕາຍ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ພາລານໍ ລາປ຺ນໂຕຕິ ອປ຺ຣິຜ຺ຜາຕວຕ຺ຖຸການໍ ອນ຺ຊພາລານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ວິປ຺ລ຺ລາສເຫຕຸໂຕ຺ ມນຸສ຺ສໂລເກ ຄຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ວເສນ ກຄວຕາ ກາສິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ທິຜ຺ຄຊມ຺ມິກາ ກາມາຕິ ມານຸສກາ ປຜ຺ຈ ກາມຄຸຕາ’’ຕິ ຯ ຕໂຕ ເອວ ຈ ‘‘ສມ຺ປຣາຍິກາຕິ ເຕ ຄເປຕ຺ວາ ອວເສສາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ທິຜ຺ຄຊມ຺ມາ ປຈ຺ຈກ຺ຂສກາວາ ອາຣມ຺ມຕາກູຕາ ເອຕາສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ທິຜ຺ຄຊມ຺ມິກາ຺ ສມ຺ປຣາຍິເກ ກາເມ ອາຣພ຺ກ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນສຜ຺ຜາ ສມ຺ປຣາຍິກາ຺ ເຕ ສເມຈ຺ຈ ສິຍຕິ ເອຕ຺ຖ ອາຕາຕິ ເຊຍ຺ຍໍ, ອາຕາປວຕ຺ຕິຜ຺ຄາ ນໍ຺ ມາຣສ຺ສ ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ ມາຣເຊຍ຺ຍໍ ຕສ຺ສ ອິສ຺ສຣິຍປວຕ຺ຕນຕ຺ຕາ຺ ເຕນາຫ ‘‘ເຍຫີ’’ຕິອາທີ຺ ຄຫິຕນ຺ຕິ ວິສຍວິສຍິກາເວນ ຄ ຫີຕໍ, ອາຣມ຺ມຕາວເສນ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາວເສນ ຈ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕຕ຺ຖ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາວເສນ ຄຫຕໍ ນາມ ‘‘ອິທໍ ມຍ຺ຫ’’ນ຺ຕິ ອວິກາເຄນ ປຣິຄ຺ຄຫກຣຕໍ; ອາຣມ຺ມຕາວເສນ ປນ ຄຫຕໍ ກາຄໂສ ອາຣມ຺ມຕານຸກວນນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີ຺ ອຸກາຍສ຺ສປີ ປນ ຕຕ຺ຫາຣາຄວເສນ ຄຫຕໍ ສນ຺ຊາຍ, ‘‘ອຸກາຍເມຕໍ ຄຫິຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ມາໂຣຕິ ກິເລສມາໂຣ຺ ຍທຄ຺ເຄນ ກິເລສມາໂຣ, ຕທຄ຺ເຄນ ເທວປຸຕ຺ຕມາໂຣປີ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ວສໍ ວຕ຺ເຕຕີ຺ ຕໍ ສນ຺ຊາຍາຕິ ຊມ຺ມມຸເຂນ ປຸຄ຺ຄລຄ຺ຄຫຕໍ ສນ຺ຊາຍ຺

ອປ຺ປຫີນວິປ຺ລ຺ລາສາ ຫີ ປຸຄ຺ຄລາ ກາມາສິມຸຕ຺ຕາ ມາຣສ຺ສ ອິສ຺ສຣິຍວຕ຺ຕນຜ຺ຄານຕາຍ ‘‘ມາຣເຊຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາ ມາຣສ຺ສ ນິວາປໂຄຈຣປຣິຍາເຍຫີປີ ເຕ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ຍຖາ ໂຈລຸອສ຺ສາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ນິວປ຺ປິຕິ ນິວາໂປ, ໂສ ເອວ ພີຊນ຺ຕິ ນິວາປພີຊໍ຺ ເຕຕິ ກາມຄຸຕາ຺ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມີ ປເທເສ຺

ມນສີ ກວາຕິ ມານສາຕິ ອາຫ ‘‘ຈິຕ຺ຕສມ຺ກູຕາ’’ຕີ຺ ເຕ ປນ ອວິຊ຺ຊາຫໂຍ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕາ຺ ເອວຜ຺ຫີ ໂລຫິຕສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ປຸພ຺ໂພ ວິຍ ອນຸໂຣຊູປນິສ຺ສໂຍ ວິໂຣໂຊຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ມມາຍິເຕ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ເຕຊາຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຊາຕິ ນິ ປາຕມຕ຺ຕໍ ‘‘ອິຊາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກຸຕ຺ຕາວີ ອສ຺ສ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໓໐) ວິຍ຺ ການໂລກນ຺ຕິ ກາມຄຸຕສງ຺ຂາຕໍ ສງ຺ຂາຣ ໂລກໍ, ຍຕ຺ຖ ວາ ໂລເກ ກາມຄຸຕວນ຺ຕໍ ໂລກໍ຺ ຈິຕ຺ເຕນ ອຊິຜ຺ຄຫີຕ຺ວາຕິ ຊານາຣມ຺ມຕໍ ປຜິກາຄນິມິຕ຺ຕໍ ກາວນາຈິຕ຺ເຕນ ອຸປ຺ ປາເທຕ຺ວາ຺ ປຣິຕ຺ຕໍ ນາມ ວິກ຺ຂມ຺ການອສມຕ຺ຖຕ຺ຕາ ກິເລເສຫິ ປຣິໂຕ ຂຕ຺ຫີຕໍ ວິຍ ໂຫຕີ຺ ຕສ຺ສ ປຜິກ຺ເຂເປນາຕິ ປຣິຕ຺ຕກາວປຜິກ຺ເຂເປນ຺ ປມາຕນ຺ຕິປີ ກາມາວຈຣເມວ ປາປການໍ ປມາຕກຣຕຊມ຺ມານໍ ວິກ຺ຂມ຺ການວເສນ ອປ຺ປຊຫນ຺ໂຕ຺ ຕປ຺ປຜິກ຺ເຂປວເສນ ອປ຺ປມາຕໍ ນາມ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ຣູປາວຈຣໍ ອຣູປາວຈຣ’’ນ຺ຕີ຺ ສມຸຈ຺ເຊທວເສນ ກິເລສານໍ ອປ຺ປ ຫາເນນ ມຫຄ຺ຄຕຊ຺ຊານມ຺ປີ ສຸກາວິຕໍ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ປເຄວ ປຣິຕ຺ຕຊ຺ຊານນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ສຸກາວິຕນ຺ຕິ…ເປ… ໂລກຸ ຕ຺ຕຣສ຺ເສເວຕໍ ນາມ’’ນ຺ຕີ຺ ເອຕສ຺ສ ວເສນາຕິ ‘‘ສຸກາວິຕ’’ນ຺ຕິ ປທສ຺ສ ວເສນ຺

ຕເມວ ປຜິປທນ຺ຕິ ຕເມວ ອກິຊ຺ຊາທິປຫານາວທໍ ຊານປຜິປທໍ຺ ອຣຫຕ຺ເຕ ຕສ຺ສ ອຸປາຍກູຕາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊາ ເນ ຕສ຺ສ ອຸປາຍກູເຕ ອຸປ຺ຈາເຣ ວາ ສຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປສນ຺ນເມວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ອຣຫຕ຺ຕໍ ວາ…ເປ… ອຸປ຺ຈາຣໍ ວາ’’ຕີ຺ ອຊິ ໂມກ຺ຂສມ຺ປສາໂທຕິ ‘‘ອຊ຺ເຊວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມິ’’ຕິ ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວີຖິປຜິປນ຺ນຕ຺ຕາ; ‘‘ອຊ຺ເຊວ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ’’ຕິ ວາ ອຸປ຺ຈາຣສມາຊິນາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມາຫິຕຕ຺ຕາ ອຊິມຸຈ຺ຈນກູໂຕ ສມ຺ປສາໂທ຺ ປຜິລາກສມ຺ປສາໂທຕິ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສ຺ສ ວາ ອຊິຄມສງ຺ຂາໂຕ ສມ຺ປສາໂທ຺ ປຜິລາໂກປີ ຫີ ກິເລສກາລຸສິຍາກິກວນໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸປ຺ປສນ຺ນກາວາວຫຕ຺ຕາ ‘‘ສມ຺ປສາໂທ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ປຈ຺ຈຍາຕິ ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ອວິຊ຺ຊາຫໂຍ຺ ສພ຺ພຖາຕິ ສມຸທຍໂຕ ອຕ຺ຖງ຺ຄມໂຕ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຕໂຕຕິ ສພ຺ພປ຺ປການເຣນ຺ ອາສາຕິ ອຊິມຸຈ຺ຈນວເສນ ອາສີສນາ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ອາສາ ສນ຺ຕິຜ຺ຄຕິ, ອຊິໂມກ຺ຂໍ ປຜິລາກຕີ’’ຕີ຺

ປາທກນ຺ຕິ ປທຜ຺ຄານໍ຺ ກິເລສາ ສນ຺ນິສີທນ຺ຕີຕິ ນິວຣຕາສຫຄຕາ ເອວ ກິເລສາ ວິກ຺ຂມ຺ການວເສນ ວູປສມນ຺ຕີ຺ ສຕີຕິ ອຸປ ຈາຣຊ຺ຊານາວຫາ ສຕິ ສນ຺ຕິຜ຺ຄຕີ຺ ສງ຺ຂາຣຄຕນ຺ຕິ ກາວນາຍ ສມຕາຍ ປວຕ຺ຕມານຕ຺ຕາ, ອິເມ ຊມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ ຄາທໂຍ ເອກຣສາ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ, ກາວນາຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິກູຕໍ ປາກຜໍ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຜ຺ຄາຕີ຺ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທຕິ ກາວນາຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ຺ ເລປ຺ປີຕ຺ເຫຕິ ສິເລສປີຕ຺ເຫ ລຄ຺ຄມາໂນ ວິຍ ອປ຺ປີໂຕ ວິຍ ໂຫຕີ຺ ອຸປ຺ຈາເຣນ ສມາຊິຍ ຕິ ອຸປ຺ຈາຣຊ຺ຊາເນນ ສມາຊິຍຕີ຺ ອຍນ຺ຕິ ອຍໍ ທຸວິໂຊປີ ອຊິມຸຈ຺ຈນາກາໂຣ ອຊິໂມກ຺ຂສມ຺ປສາໂທ ນາມ຺ ຕສ຺ມີ ສມ຺ປສາເທ ສ ຕີຕິ ເອຕສ຺ມີ ວິປ຺ສ຺ສນາລກ຺ຂເຕ, ອຸປ຺ຈາຣຊ຺ຊາເນ ວາ ອຊິໂມກ຺ຂສມ຺ປສາເທ ສຕີ຺ ໂຍ ປນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ວາ ປຜິລາກຕິ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານໍ ວາ, ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ວິປ຺ປສນ຺ນໍ ໂຫຕີເຍວ, ອຍໍ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ປຜິລາກສມ຺ປສາໂທ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ອິຊາມິປ຺ເປຕ ເມວ ທສ຺ເສຕ຺ , ‘‘ອິຊ ປນາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ວິປ຺ສ຺ສນາ ຫີຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມຕ຺ຖນໍ຺ ຕຕ຺ຖ ປຜ຺ຜາຍາຕິ

ອຣຫຕຸຕປຸຜລາຍ. ອຂີມຸຈຸຈນສຸສາຕິ ສຫຸຫໜໍ ອຸສຸສຸກຸກາປຊຸຊນສຸສ. ອຸປຈາຣນຸຕິ ອຸປຈາຣຊຸຊານໍ. ອາເນຸຊສມາປຕຸຕິ ຍາ ອຂີມຸຈຸຈນສຸສ ກາຣຕນຸຕິ ໂຢຊນາ.

ເອຕຣຫິ ວາຕິ ອິທານີເມວ. ອາເນຸຊໍ ວາຕິ ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານໍ ວາ. ສມາປຊຸຊຕີຕິ ອຂີຄຈຸຉຕີ. ອິທໍ ທີຕິອາທີນາ ສງເຂປໂຕ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ວິວຣຕີ. ອຣຫຕຸຕສຈຸຊິກີຣິຍາ ນາມ ອຄຸຄມຄຸຄກາວນາຍ ສຕິ ອຕຸຖໂຕ ອາປນຸນາ ໂຫຕີ, ອຄຸຄມຄຸຄປຸຜລາ ເອວ ຕຫຕຸຖໍ ອຂີມຸຈຸຈິຕພຸພາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ, "ອຖ ວາ"ຕິ ວິກປຸປນຸຕຣມາຫ. ຕຕຸຖ ຍຖາ ນາມ ປາສາທສຸສ ອຕຸຖາຍ ສມານີ ຕຫພຸພສມຸກາຣາວຍເວ ອປຸປໂຫນຸເຕ ກູຍາຄາຣໍ ກາຕຸໍ ນ ປໂຫນຸຕີເຍວ, ເອວໍສມຸປທມິທນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ, "ຕໍ ອນກີສມຸກຸຕນຸໂຕ ອາເນຸຊໍ ວາ ສມາປຊຸຊຕີ"ຕິ ອາຫ. ຈຕຸສຈຸຈໍວາ ສຈຸຊິກໂຣຕິ ເຫຍຸຖີມມຄຸຄາຂິຄມນວເສນ ອາເນຸຊໍ ວາ ສມາປຊຸຊຕີ ອຸກາຍສຸສປີ ເຫຕຸປຣິຄຸຄຫິຕຕຸຕາ.

ຕຕຸຣາຕີ ຕສຸມິ "ປຸຜລາຍ ວາ ອຂີມຸຈຸຈຕີ, ອາເນຸຊໍ ວາ ສມາປຊຸຊຕີ"ຕິ ຍຖາວຸຕຸເຕ ວິເສສາຂິຄເມ ອຍໍ ອິທານີ ວຸຈຸຈມາໂນ ໂຢຊນານໂຍ. ເອວໍ ໂຫຕີຕິ ອິທານີ ວຸຈຸຈມານາກາເຣນ ຈິຕຸຕາກີນີຫາໂຣ ໂຫຕີ. ກີຈຸຈນຸຕິ ປພຸພຊິຕກີຈຸຈໍ. ຕໂຕຕິ ອຣຫຕຸ ຕາຂີຄມນໂຕ. ໂອສກຸກີຕມານໂສຕິ ສໍກຸຈິຕຈິຕຸໂຕ. ອນຸຕຣາ ນ ຕິຍຸຖຕີຕິ ອສມາຫິຕຕຸມີຍໍ ນ ຕິຍຸຖຕີ. ອິທານີ ຍຖາວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ອຸປມາຍ ວິກາເວຕຸໍ "ຍຖາ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ຕຕຸຣາຍໍ ສງເຂປຕຸໂຖ – ຍຖາ ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ວນມຫິສໍ ຄເຫຕຸໍ ອຸສຸສາຫວໂຕ ໂອສກຸກນຸຕສຸສ ສສໂຄສາທິຄຸຄຫເຓ ວຕຸຕພຸພເມວ ນຕຸຖີ, ເອວໍ ອິມສຸສປີ ກີກຸຂໂນ ອຣຫຕຸຕໍ ຄເຫຕຸໍ ອຸສຸສາຫວໂຕ ຕໂຕ ໂອສກຸກີຕຸວາ ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານສມາປຊຸຊເນ ວຕຸຕພຸພເມວ ນຕຸຖີຕິ. ເອເສວ ນໂຢຕິ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ອຸປມໍ ອຸປມາ ສໍສນຸທນຸຈ ມຄຸຄກາວນາໂຢຊນາຍໍ ຈຕຸສຈຸຈສຈຸຊິກີຣິຍາໂຢຊນາຍຜຸຈ ອຕິທິສຕີ.

ເຫຕຸອຕຸຖໂຊຕໂນ ຍນຸຕິ ນິປາໂຕ, ກຣເຓ ວາ ເອຕໍ ປຈຸຈຕຸຕວຈນນຸຕິ ອາຫ "ເຍນ ກາຣເຓນາ"ຕິ. ຕສຸສ ສໍວຕຸຕນໍ ອຣຫຕີ, ຕໍ ວາ ປໂຢຊນໍ ເອຕສຸສາຕິ ຕໍສໍວຕຸຕນີກໍ. ວິຍຸຍາຓນຸຕິ ວິປາກວິຍຸຍາຓໍ. ອາເນຸຊສກາວໍ ອຸປຄຈຸຉຕີຕິ ອາເນຸຊູປຄໍ. ຍຖາ ກຸສລໍ ອາເນຸຊສກາວໍ, ເອວໍ ຕໍ ວິປາກວິຍຸຍາຓມຸປີ ອາເນຸຊສກາວໍ ອຸປຄຕໍ ອສຸສ ກເວຍຸຍ. ເຕນາຫ – "ກາທີສເມວ ກເວຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ"ຕິ. ເກຈີຕິ ອກຍຄິຣິວາສີໂນ. ກຸສລວິຍຸຍາຓນຸຕິ ວິປາກວິຍຸຍາຓມຸປີ ຕໍ ກຸສລໍ ວິຍ ວທນຸຕີ. ຕນຸນາມກເມວາຕິ ກຸສລໍ ວິຍ ອາເນຸຊນາມກເມວ ສິຍາ. ເອຕຸຖ ຈ ປຸຣິມວິກປຸເປ "ອາເນຸຊູປຄ"ນຸຕິ ຕໍສທິສຕາ ວຸຕຸຕາ, ທຸຕິຍວິກປຸເປ ຕໂຕ ເອວ ຕໍສມຸຍຸຍຕາ. ໂສ ປນາຍມຕຸໂຖຕິ ອາເນຸຊສທິສຕາຍ ວິປາກກາເລປີ ຕໍນາມກເມວ ອສຸສາຕິ ຍຖາວຸຕຸໂຕ ອຕຸໂຖ. ອິມິນາ ນເຍນາຕິ ອິມິນາ ວຸຕຸຕນເຍນ. ເອຕຸຖ ທີ ອາເນຸຊາກີສງຂາຣເຫຕຸວິປາກວິຍຸຍາຓໍ "ອາເນຸຊູປຄໍ ໂຫຕີ ວິຍຸຍາຓ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຕໍນາມກເມວ ກຕຸວາ ທີປີຕໍ. ອຣຫຕຸຕສຸສາປີຕິ ອປີສທຸເທນ ອຄຸຄມຄຸຄກາວນາຍປີ ເຫຍຸຖີມມຄຸຄກາວນາຍປີຕິ ອຕຸໂຖ ສງຄຫີໂຕຕິ ທຍຸຖພຸໂພ. ສມາຂິວເສນ ໂອສກຸກນາ ກຖິຕາຕິ "ວິປຸເລນ ມຫຄຸຄເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຍຸຍ"ນຸຕິ ສມຖນຍໍ ທສຸເສຕຸວາ ເທສນາ ກຖິຕາ.

ຜິກຸ.ອຍຸຫີ ກີກຸຂູຕິ ຍໍ ອຸທຸທິສຸສ ອຍໍ ທຸຕິຍາເນຸຊສປຸປາຍເທສນາຍ ກີກຸຂຸ ວຸຕຸໂຕ. ປຸຜລວນຸຕໂຕໂຣຕິ ວຕຸວາ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ, "ທຸວິນຸນມຸປີ ກາມມຍຸຖານໍ ເອກໂຕ ກຕຸວາ ສມຸມສຕີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ເຫຍຸຖີມສຸສ ທີ "ເຍ ຈ ທີຍຸຖຂມຸມິກາ ກາມາ"ຕິອາທີນາ ຣູປສຫຸທຄນຸຂຣສໂຜຍຸຖພຸພາເນວ ຣູປມຸເຂນ ວິປສຸສນາກີນິເວໂສ ກໂຕ, ອິມສຸສ ປນ "ຍໍ ກີຍຸຈິ ຣູປ"ນຸຕິອາທີນາ ສກລຣູປຂມຸມວເສນ. ກຄວາ ທີ ກາມມຍຸຖານໍ ກເຖນຸໂຕ ກາມມຍຸຖານີກສຸສ ກີກຸຂໂນ ກາຣຕພລານຸຣູປເມວ ປຖມໍ ກາວ ນາກີນິເວສໍ ທສຸເສຕີ; ໂສ ປຈຸຉາ ຍາເຓ ວິປຸລໍ ຄຈຸຉນຸເຕ ອນວເສສໂຕ ຂມຸມໍ ປຣິຄຸຄຕຸຫາຕີ. ຣູປປຜິພາຫເນນາຕີ ຣູປວິຣາຄກາວນາຍ ສພຸພໂສ ສມຕິກຸກເມນ. ສພຸພຕຸຖາຕີ ສພຸເພສຸ ຕຕິຍາເນຸຊາທີສຸ.

ປຸຜລວນຸຕໂຕໂຣຕິ ປຸຜລຸຕຸຕໂຣ. ຕີຕຸຕມຸປີ ກາມມຍຸຖານໍ ເອກໂຕ ກຕຸວາຕິ ກາມຄຸຕາ ສພຸພຣູປຂມຸມາ ກາມສຸຜາຕິ ເອວໍ ຕີຕຸຕໍ ປຸຄຸຄລານໍ ກາມມຍຸຖານວເສນ ຕີສາ ວຸຕຸເຕ ສມຸມສນູປຄຂມຸເມ ເອກໂຕ ກຕຸວາ, "ສພຸພເມຕໍ ອນີຈຸຈ"ນຸຕິ ເອກຊຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ, ສມຸມສຕິ ຍຖາ – "ຍໍ ກີຍຸຈິ ສມຸທຍຂມຸມໍ, ສພຸພໍ ຕໍ ນິໂຣຂຂມຸມ"ນຸຕິ (ທີ. ນິ. ໑໔໘໗; ສໍ. ນິ. ໕.໑໐໘໑; ມ ຫາວ. ໑໖; ຈູລຸອນິ. ອຊິຕມາຕວປຸຈຸຉານິທຸເທສ ໘, ກ, ໗; ຕິສຸສເມຕຸເຕຍຸຍມາຕວປຸຈຸຉານິທຸເທສ ໑໐, ໑໑; ປຜິ. ມ. ໔.໒໐). ເຕນາຫ – "ອຸກາຍເມຕໍ ອນິຈຸຈ"ນຸຕິອາທີ. ກາມຣູປສຸຜາວເສນ ທີຍຸຖຂມຸມິກສມຸປຣາຍິກເກທໂຕ ອຍຸຄ ເອເກາ ໂກຍຸຖາສາຕີ ເອວໍ ກຕໍ ອຸກາຍນຸຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອາຫ – "ທີຍຸຖຂມຸມິກ…ເປ… ວເສນ ສງຂິປີຕຸວາ ອຸກາຍນຸຕິ ວຸຕຸຕ"ນຸຕິ. ຕຕຸ ທາທີຍຸຖີວເສນາຕິ ຕຕຸທາກີນນຸທນາວເສນ "ເອຕໍ ມມາ"ຕິ, ທີຍຸຖາກີນນຸທນາວເສນ "ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາ"ຕິ ເອວໍ

ອກິນ຺ທິຕຸ໌ໆ ເອເສວ ນໂຍຕິ ອິມິນາ ຕຖາຫາທິຍ຺ຖິວເສນ ''ເອຕໍ ມມ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ''ຕິ ອກິນ຺ທິຕຸ໌ ອຊ຺ໂຊສາຍ ຄິລິຕ຺ວາ ປ໌ຣິນິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ຄາຕຸນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິໆ ການປ໌ຜິພາຫເນນາຕິ ອິທໍ ອາຄມນປ໌ຜິປ໌ທາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ວຕ຺ຕາກາຕນຕ຺ຖຍ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍໆ ຣູປ໌ປ໌ຜິພາໜນໍ ທີສ຺ສ ອາສນ຺ນໍ, ຕໂຕປີ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນສມຕິກ຺ກໂມ, ຕໍສມຕິກ຺ກເມນ ສ ເໜວ ສພ຺ເພ ຕາ ວິປ໌ສ຺ສນາວເສນ ໂອສກ຺ກນາ ກຖິຕາ ''ອຸກາຍເມຕໍ ອນິຈ຺ຈ''ນ຺ຕິອາທິວຈນໂຕໆ

ຝ຺໗ໆ ອິສ ອຕ຺ຕໂນ ຈາຕິ ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ສນ຺ສາຍາຫໆ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕປ຺ປ໌ຜິພທ຺ສອນ຺ທຣາຄນິໂຣເສນ, ສ ມາປ໌ຊ຺ຊນກ຺ຂເຕ ປ໌ນ ອນຸປ຺ປ໌າທເນນປີໆ ເຕນາຫ ''ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນໍ ປ໌ຕ຺ວາ''ຕິໆ ອຕປ຺ປ໌ກຍ຺ເຖນາຕິ ອຸລຸອາຣຕຣກາເວນ ຊານສມາປ໌ຕ຺ຕິຍາ ອຕິຕ຺ຕິກຣກາເວນໆ ຕເມວ ປ໌ຜິປ໌ທນ຺ຕິ ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນກາວນມາຫໆ ສມາສິວເສນ ໂອສກ຺ກນາ ກຖິ ຕາ ຕຕິຍາຣຸປ຺ປ໌ກມ຺ມຍ຺ຖານສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ຍຕ຺ເຖຕາ''ຕິອາທິນາໆ

ອິສ ອຕ຺ຕໂນຕິ ທ຺ວິໂກຜິກສ຺ຍ຺ຍຕາມນສິກາຣສງ຺ຂາຕໍ ວິປ໌ສ຺ສນາກມ຺ມຍ຺ຖານໍໆ ເໜຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕປ໌ຜິປ໌ທນ຺ຕິ ອນນ຺ຕຣໍ ວຸຕ຺ຕ ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນກມ຺ມຍ຺ຖານໍໆ ສຕິ ສມຖກາວນາຍໍ ສຸຍ຺ຍຕາມນສິກາຣສ຺ສ ອິສ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍໆ ''ທ຺ຕິຍາກິ ຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕເນ ວິປ໌ສ຺ສນາວເສນ ໂອສກ຺ກນາ ກຖິຕາ''ຕິໆ

ຄ຺໐ໆ ຕຕິຍາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕເນ ອຕ຺ຕໂນຕິ ຈຕ຺ໂກຜິກສ຺ຍ຺ຍຕາມນສິກາຣສງ຺ຂາຕໍ ວິປ໌ສ຺ສນາກມ຺ມຍ຺ຖານໍໆ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ສ຺ຍ຺ຍຕານຸປ໌ສ຺ສນາສິກາເຣໆ ກ຺ວຈິຕິ ກຕ຺ຖຈິ ຄາເນ, ກາເລ, ສມ຺ເມ ວາໆ ອຖ ວາ ກ຺ວຈິຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ, ພທິທ຺ສາ ວາໆ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕານນ຺ຕິ ສກຕ຺ຕານໍໆ ''ອຍໍ ໂຂ, ໂກ ພ຺ຣໜ຺ມາ...ເປ໌... ວສີ ປີຕາ ກູຕກພ຺ຍານ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ທີໆ ນິໆ ໑໗໔໘) ປ໌ຣປ໌ຣິກປ຺ປ໌ິ ຕໍ ອຕ຺ຕານຍ຺ຈ ກສ຺ສຈິ ກິຍ຺ຈນກູຕໍ ນ ປ໌ສ຺ສຕິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ກສ຺ສຈິ''ຕິອາທິມາຫໆ ຕຕ຺ຖ ປ໌ຣສ຺ສາຕິ ''ປ໌ຣາ ປ໌ຊາ''ຕິ ''ປ໌ໂຣ ປ໌ຸຣິໂສ''ຕິ ຈ ເອວໍ ຄທິຕສ຺ສໆ ນ ຈ ມມ ກ຺ວຈນິຕິ ເອຕ຺ຖ ມມ-ສທ຺ໂທ ອຍ຺ຖານປ໌ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ ''ມມສທ຺ທໍ ຕາວ ຖເປ໌ຕ຺ວາ''ຕິໆ ປ໌ຣສ຺ສ ຈາຕິ ອຕ຺ຕໂຕ ອຍ຺ຍສ຺ສ, ''ປ໌ໂຣ ປ໌ຸຣິໂສ ນາມ ອຕ຺ຖິ ມມຕ຺ຖາຍ ສຊິໂຕ, ຕສ຺ສ ວເສນ ມຍ຺ທໍ ສພ຺ພໍ ອິຊ຺ຊຕິ''ຕິ ເອວໍ ເອກຈ຺ຈທິຍ຺ຖິຄຕິກປ໌ຣິກປ຺ປ໌ິຕວເສນ ປ໌ຣໍ ອຕ຺ຕານໍ, ຕຍ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ກິຍ຺ຈນກູຕໍ ນ ປ໌ສ຺ສຕິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ນ ຈ ກ຺ວຈນິ''ຕິອາທິມາຫໆ ເອຕ຺ຖ ຈ ນາທໍ ກ຺ວຈນິຕິ ສກອຕ຺ຕໂນ ອກາວໍ ປ໌ສ຺ສຕິໆ ນ ກສ຺ສຈິ ກິຍ຺ຈນຕສ຺ມິນ຺ຕິ ສກອຕ຺ຕໂນ ເອວ ກສ຺ສຈິ ອນຕ຺ຕນິຍຕໍ ປ໌ສ຺ສຕິໆ ນ ຈ, ມມາຕິ ເອຕໍ ທ຺ວຍໍ ຍຖາສງ຺ຂຍໍ ສມ຺ພນ຺ສິຕພ຺ພໍ, ອຕ຺ຖິຕິ ປ໌ຈ຺ເຈກໍໆ ''ນ ຈ ກ຺ວຈນິ ປ໌ຣສ຺ສ ອຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖີ''ຕິ ປ໌ຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອກາວໍ ປ໌ສ຺ສຕິ, ''ຕສ຺ສ ປ໌ຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ມມ ກິສ຺ມິຍ຺ຈິ ກິຍ຺ຈນຕາ ນ ຈຕ຺ຖີ''ຕິ ປ໌ຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອນຕ຺ຕນິຍຕໍ ປ໌ສ຺ສຕິໆ ເອວໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ພທິທ຺ສາ ຈ ຂນ຺ສານໍ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍສ຺ຍ຺ຍຕາ ສ຺ທ຺ສສງ຺ຂາຣປ຺ຍ຺ຊຕາ ຈຕ຺ໂກຜິກສ຺ຍ຺ຍຕາປ໌ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫເນນ ທິຍ຺ຖາ ໂຫຕິໆ ເໜຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕປ໌ຜິປ໌ທນ຺ຕິ ອິສາປີ ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນກມ຺ມຍ຺ຖານເມວ ວທຕິໆ ວິປ໌ສ຺ສນາວເສເນວ ໂອສກ຺ກນາ ກຖິຕາ ຈຕ຺ໂກຜິກສ຺ຍ຺ຍຕາທສ຺ສນວິເສສກາວໂຕ, ຕປ຺ປ໌ສານຕ຺ຕາ ຈສ຺ສ ມນສິ ກາຣສ຺ສໆ

ອິສ ອຕ຺ຕໂນຕິ ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍາຍຕນກມ຺ມຍ຺ຖານມາຫໆ ສພ຺ພສຍ຺ຍາຕິ ຣູປ໌ສຍ຺ຍາ ປ໌ຜິຆສຍ຺ຍາ ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍາ ເໜຍ຺ຖິມາ ຕິສ຺ໂສ ອຣູປ໌ສຍ຺ຍາຕິ ເອວໍ ສພ຺ພສຍ຺ຍາ ອນວເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິຕິ ວທນ຺ຕິໆ ''ເໜຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕາ''ຕິ ປ໌ນ ວິເສສິຕຕ຺ ຕາ ອິມສ຺ມີ ອາຄຕາ ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານສຍ຺ຍາທໂຍ ອປີ ສຍ຺ຍາຕິ ອປ໌ເຣໆ ຕນ຺ຕິ ສມ຺ມຸຕິມຕ຺ຕໍ ການສຍ຺ຍາປ໌ຜິພາໜນວເສເນວ ເຕສໍ ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍາທີນິໂຣສສ຺ສ ອຕ຺ຖສິທ຺ສຕ຺ຕາໆ ສມາສິວເສນ ໂອສກ຺ກນາ ກຖິຕາ ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍາຍຕນກາວນາຍ ສມຖກມ຺ມຍ຺ຖານກາວໂຕໆ

ຄ຺໑ໆປ໌ຸພ຺ເພ ປ໌ຍ຺ຈວິສໍ ກມ຺ມວຍ຺ຍນ຺ຕິ ປ໌ຸຣິມກມ຺ມກາວສ຺ມີ ໂມໂຫ ອວິຊ຺ຊາ ອາຍູໜນາ ສງ຺ຂາຣາ ນິກນ຺ຕິຕຕ຺ຫາ ອຸປ໌ຄມນໍ ອຸປ໌າ ທານໍ ເຈຕນາ ກໂວຕິ ເອວມາຄໂຕ ສປ໌ຣິກ຺ຂາໂຣ ກມ຺ມປ຺ປ໌ພນ຺ໂສໆ ນ ອາຍູທີຕໍ ອສ຺ສາຕິ ນ ເຈຕິຕໍ ປ໌ກປ຺ປ໌ິຕໍ ກເອຍ຺ຍໆ ເອຕຣ ທິ ເອວໍ ປ໌ຍ຺ຈວິສໍ ວິປ໌າກວຍ຺ຍນ຺ຕິ ວິຍ຺ຍາຕນາມຣູປ໌ສລຸອາຍຕນຜສ຺ສເວທນາສງ຺ຂາໂຕ ປ໌ຈ຺ຈຸປ຺ປ໌ນ຺ໂນ ວິປ໌າກປ຺ປ໌ພນ຺ໂສ ນປ຺ປ໌ວຕ຺ເຕຍ຺ຍ ກາຣຕສ຺ສ ອນິປ຺ຜນ຺ນຕ຺ຕາໆ ສເຈ ອາຍູທີຕໍ ນ ກວິສ຺ສຕິຕິ ຍທິ ເຈຕິຕໍ ປ໌ກປ຺ປ໌ິຕໍ ນ ສິຍາໆ ຍໍ ອຕ຺ຖິຕິ ຍໍ ປ໌ຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມານກໍໆ ເຕນາຫ ''ກູຕ''ນ຺ຕິໆ ຕຍ຺ທິ ປ໌ຈ຺ຈຍນິພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ''ກູຕ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິໆ ຕໍ ປ໌ຊຫາມິຕິ ຕປ຺ປ໌ຜິພທ຺ສອນ຺ທຣາຄປ຺ປ໌ຫາເນນ ຕໂຕ ເອວ ອາຍຕີ ອນຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິສມ຺ມຕາປ໌າທນວເສນ ປ໌ຊຫາມິ ປ໌ຣິຈ຺ຈຊາມິໆ

ປ໌ຣິນິພ຺ພາຍີຕິ ສຫ ປ໌ຣິກປ຺ປ໌ເນນ ອຕິຕຕ຺ເຖຕິ ອາຫ ''ປ໌ຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍາ''ຕິໆ ປ໌ຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ ນ຺ ໂຂຕິ ວາ ປ໌າໂຖ, ໂສ ເອວຕ຺

ໂຖຯ ນ ກິລ຺ຈິ ກຖິຕນ຺ຕິ ເນວສລ຺ຍານາສລ຺ລາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ສງຂາຣາວເສສສຸຂຸມການວນ ລາຖຕ຺ຕຣສ຺ເສວ ວິສຍກາວ ໂຕ ສຣູປໂຕ ນ ກິລ຺ຈິ ກຖິຕ໌, ນເຍນ ປນສ຺ສ ວິເສສ໌ ລາເປຕ຺ການຕ຺ຕາຯ ກຄວໂຕ ກິຣ ເອຕທໂຫສິ – ‘‘ອິມິສ຺ສ໌ເຍວ ປຣິສຕິ ນິ ສິນ຺ໂນ ອານນ຺ໂທ ອນຸສນ຺ຣຸກຸສລຕາຍ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນ໌ ປາທກ໌ ກຕ຺ວາ ຖິຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ປຜິສນ຺ຣີ ອຣຫຕ຺ຕລ຺ຈ ສນ຺ລາຍ ປລ຺ຫ໌ ປຸຈ຺ຈິສ຺ສຕິ, ອິມິນາ ປຸຈ຺ຈານຸສນ຺ຣິນາ ຕມຕ຺ຖ໌ ເທເສສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ໂອສກ຺ການາຍ ຈ ອິທານິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ກິນ຺ນຣສ ເທສນາ ໂຫຕີຕິ ປຸຈ຺ຈານຸສນ຺ຣີ ປຸຈ຺ຈິຕາຯ ຕສ຺ມິລ຺ຫິ ອສຕິ ອນຸສນ຺ຣິເກາທກິນ຺ເນສາ ເທສນາ, ນ ຈ ພຸທ຺ຫາຈິຕ຺ຕາ ກິນ຺ນຣສ ເທສນາຕິຯ ວິປສ຺ສນານິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕ໌ຯ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນຯ ອຸປາທິຍຕິ ເອເຕນາຕິ ຈ ອຸປາທານ໌ຯ ນ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ ປ ຫາຕພ຺ພສ຺ສ ອປ຺ປຊຫນໂຕຯ ເຕນາຫ ກຄວາ – ‘‘ຣມ຺ມາປິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປຫາຕພ຺ພາ, ປເຄວ ອຣມ຺ມາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໔໐)ຯ ອຸປາທານເສຍ຺ຖນ຺ຕິ ອິທ໌ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນກວສ຺ສ ສພ຺ພກວຄ຺ຄຕາທສ຺ສນປຣ໌, ນ ປນ ອຣິຍກວຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປາທານ ເສຍ຺ຖຕາປຜິເສຣປຣ໌ຯ

ກ໙ຯນິສ຺ສາຍາຕິ ກວປຣິຍາປນ຺ນ໌ ນາມ ຣມ຺ມ໌ ນິສ຺ສາຍ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນ໌ ນາມ ນິສ຺ສາຍ ໂອໝນິຕ຺ຖຣຕາ ກຄວຕາ ອກ຺ຂາຕາ; ອໂຫ ອຈ຺ຈຣິຍເມຕ໌, ອໂຫ ອພ຺ກຸຕເມຕນ຺ຕິຯ

ນວສ຺ປີ ຖາເນສຸ ສມຖຍານິກສ຺ເສວ ວເສນ ເທສນາຍ ອາຄຕຕ຺ຕາ, ອິຣ ຈ ກສ຺ສຈິປີ ປາທກຊ຺ຊານສ຺ສ ອນາມຍ຺ຖຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕ໌ – ‘‘ອຣິຍສາວໂກຕິ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສໂກ ອຣິຍສາວໂກ’’ຕິຯ ນວນ຺ນມ຺ປີ ກມ຺ມຍ຺ຖານ໌ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ສມ຺ມສຕີຕິ ອິທ໌ ຊານຣມ຺ເມປີ ອນຸສ຺ສວລທ຺ເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ສມ຺ມສນ໌ ສມ຺ກວຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕ໌; ເຕກູມກສງຂາຣຄຕ໌ ອິຣ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນວເສສໂຕ ປຣິຄ຺ຄຫຕ໌ ສນ຺ລາຍ ວຸຕ຺ຕ໌ – ‘‘ຍາວຕາ ສກ຺ກາໂຍ’’ຕິຯ

ເອຕ໌ອມຕນ຺ຕິ ອມຕ໌ ນິພ຺ພານ໌ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕິຍາ ເອຕ໌ ອຣຫຕ຺ຕ໌ ອມຕຣສ໌ຯ ເຕນາຫ – ‘‘ເອຕ໌ ອມຕ໌ ສນ຺ຕ໌, ເອຕ໌ ປຕີຕ’’ນ຺ ຕິຯ ‘‘ອນຸປາທາຍ ກິລ຺ຈິປີ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕ໌ ວິມຸຈ຺ຈີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາປີ ອນຸປາທາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິໂມກ຺ໂຂ ນິພ຺ພານ໌ ອລ຺ລຕ຺ຖ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຈ຺ຈຕີຯ

ຕິຕ຺ຕ໌ກິກ຺ຂູນນ຺ຕິ ອກິນິເວສເກເທນ ຕິວິຣານ໌ຯ ປາທກ໌ ກຕ຺ວາ ຖິຕສ຺ສ ໂອສກ຺ການາຍ ອການວ ການຣຕ໌ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພ໌ຯ ສໂມຣາເນຕ຺ວາຕິ ສມ຺ມເທວ ໂອທຫິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ຖາເນ ອສງກຣໂຕ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາຯ ສຸກຖິຕ໌ ນາມ ໂຫຕິ ກ ເຖຕພ຺ພສ຺ສ ອນວເສເສຕ຺ວາ ກຖິຕຕ຺ຕາຯ

ອາເນລ຺ຊສປ຺ປາຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໗ຯ ຄຕກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ກ໔ຯ ຍຖາ ເຫຍ຺ຖິມໂສປານຜລກ໌ ໂອໂຣຫນ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈິມ໌ ນາມ ໂຫຕິ, ເອວ໌ ອາໂຣຫນ຺ຕສ຺ສ ປຖມ໌ ນາມ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ – ‘‘ຍາວ ປຈ຺ຈິມໂສປານກລຸເອວຣາຕິ ຍາວ ປຖມໂສປານຜລກາ’’ຕິຯ ວຕ຺ຖຸ໌ ໂສເຣຕ຺ວາຕິ ວຕ຺ຖຸວິຊ຺ຊາຈຣິເຍນ ວຸຕ຺ຕວິຣິນາ ປາສາທວຕ຺ ຖຸໂນ ໂສຣນວິຣີ ກຕ຺ວາຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ປາສາທກຣເຕຯ ສຕ຺ຕຣາ ກິນ຺ນສ຺ສ ວາລຄ຺ຄສ຺ສ ອ໌ສຸໂກຜິເວຣໂກ ວາລເວຣິ ນາມຯ ຖານສມ຺ປາທນນ຺ຕິ ເວສາຂມຕ຺ຫລາທີນ໌ ສມ຺ປາທນ໌ຯ ມຸຍ຺ຖິກຣຕາທີທີຕິ ອຸສຸມຸຍ຺ຖິກຣຕຊິຍາຄາຫຊິຍາວິຊ຺ຊາທີທີຯ ເອວ໌ ຄຕາເປມາຕິ ເອກ໌ ນາມ ເອກເມວ, ທ຺ເວ ທຸກາ ຈຕ຺ຕາຣິ, ຕີຕິ ຕິການິ ນວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຈຕຸກ຺ການິ ໂສລຸອສາຕີອາທີນາ ເອວ໌ ຄຕນ໌ ສິກ຺ຂາເປມຯ

ກ໕ຯເກຣາຜິກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສມຍສ຺ສ ອນຸປກ຺ກິລິຍ຺ຖກຣຕມາຍາສາເຖຍ຺ເຍນ ສມນ຺ນາຄຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕ໌ ທມນ໌ ຊີວິຕເຫຕຸປີ ນາ ຕິກ຺ກມຕິ, ອຍມສ຺ສ ຊາຕິໂທສາກາໂວຯ

ກ໖ຯສຕິສມ຺ປຊລ຺ລາຫີ ສມງຄີກາວຕ຺ຖາຍາຕິ ສຕຕວິຫາຣີກາວສາຣເນຫີ ສຕິສມ຺ປຊລ຺ເລຫີ ສມນ຺ນາຄມຕ຺ຖາຍຯ ນນຸ ຈ ຊີຕາສວາ ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕາ ປລ຺ລາເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕາ ຈ, ກຖ໌ ຕສ຺ສ ສຕິສມ຺ປຊລ຺ລ໌ ປໂຍຄສາຣນິຍ໌ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ທ຺ເວ ທີ’’ຕິອາທີຯ ສຕຕວິຫາຣີຕິ ສຕຕ໌ ສມາປຕ຺ຕິວິຫາຣີພຫຸລາ, ຕສ຺ມາ ເຕ ອິຈ຺ຈິຕິຈ຺ຈິຕກ຺ຂເຕ ຜລສມາປຕ຺ຕີ ສ

ມາປ຺ຊຊນ຺ຕີ. ວຸຕ຺ຕວິປ຺ຣິຍາເຍນ ໂນສຕຕວິຫາຣິໂນ ທຍ຺ຖພ຺ພາ. ເຕນາຫ "ຕຕ຺ຖາ"ຕິອາທີ. ອປ຺ເປຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ອນາຈິຕ຺ຕກາວໂຕ.

ຕໍ ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕຕິ "ສາມເຕຣສ຺ສ ເສນາສນໍ ນຕ຺ຖິ, ອຣຍ຺ຍຍ຺ຈ ສີຫາທີຫີ ສປ຺ຣິສ຺ສຍໍ, ກີ ນຸ ໂຂ ຕສ຺ສ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ຕໍ ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕ. ເອວຣູໂປຕິ ເອທີໂສ ຍຖາວຸຕ຺ຕສາມເຕຣສທີໂສ ຂີຕາສໂວ. ອິເມ ຜມ຺ເມຕິ ອິມສ຺ມີ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄເຕ ສີລາທີຜມ຺ເມ. ອາວຊ຺ຊິຕ຺ວາວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ຣິສຸທ຺ຜສີລຕາທີອາວຊ຺ຊນເຫຕຸ ເອວ ສມາປ຺ຊິຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສຕີ.

໗໘. "ເຍເມ, ໂກ ໂຄຕມາ"ຕິ ວຈນສ຺ສ ສມ຺ພນ຺ຜໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, "ຕຖາຄເຕ ກິຣາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວນ຺ຕິ "ເຍເມ, ໂກ ໂຄຕມາ"ຕິ ອາທິອາກາເຣທີ ວຕ຺ຕຸມາຣທ຺ໂຜ.

ອຊ຺ຊຜມ຺ເມສູຕິ ອປ຺ຣາຕພຜມ຺ເມສຸ. ຕກ຺ກນມຕ຺ຕານີ ທີ ເຕທີ ກປ຺ເປຕ຺ວາ ສຍໍປ຺ຜິການໍ ວິຣຈິຕານີ. ປ຺ຣາຕພຕາຍ ປ຺ຣິປຸ໌ຕ຺ຕ ຕາຍ ເອກນ຺ຕນິຍ຺ຍານິກຕາຍ ຈ ປ຺ຣໂມ ອຸຕ຺ຕໂມ. ເຕນາຫ – "ເຕສຸ…ເປ… ອຸຕ຺ຕໂມຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ. ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ.

ຄຕາກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສ຺ຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໗. ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໗໙. ກມ຺ມໍເຍວ ກມ຺ມນ຺ໂຕ, ໂສ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ກມ຺ມກຣຕຍ຺ຖານໍ "ກມ຺ມນ຺ໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ "ກມ຺ມນ຺ຕຍ຺ຖານ"ນ຺ຕິ. ເຕທີ ຜມ຺ເມທີຕິ ພຸທ຺ຜຄຸເຕທີ. ເຕ ປນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕາປ຺ປມຸຂາຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ "ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕຜມ຺ເມທີ"ຕິ. ສພ຺ເພນ ສພ຺ພນ຺ຕິ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ອນວເສສໍ, ເອຕ຺ຕໂກ ຄຸຕານໍ ປ຺ກາຣເກໂທ, ເຕສຸ ກິຍ຺ຈິປີ ປ຺ກາຣໍ ອນວເສເສຕ຺ວາ. ສພ຺ພ ໂກຍ຺ຖາເສທີ ສພ຺ພນ຺ຕິ ຍຕ຺ຕກາ ຄຸຕກາຄາ, ເຕທີ ສພ຺ເພທີ ອນວເສສໍ ນິສ຺ເສສເມວ ກຕ຺ວາ. ໂຍປີ ອໂຫສີຕິ ໂຍປີ ໂກສມ຺ພິວາ ສີນໍ ກິກ຺ຂູນໍ ວເສນ ໂກສມ຺ພິຍໍ ກລໂຫ ອໂຫສິ. ໂສປີ ຕຕ຺ເຖວ ອຸປ຺ປນ຺ນຍ຺ຖາເນເຍວ ອຸປ຺ປນ຺ນມຕ຺ໂຕ ວູປສມິໂຕ. ປ຺ຣິນິພ຺ພຸຕ ກາເລ ປນສ຺ສາຕິ ອສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ປ຺ຣິນິພ຺ພຸຕກາເລ ປນ. ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ກິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ຊາຕາ, ກຖຍ຺ຈ ສໍ ເວໂຄ ຊາໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຍ຺ຖສຍ຺ກີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ສາຕິສຍໍ ອກິຕ຺ຫຍ຺ຈ ອຸປສມປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຕິວິຍ ອຸປສນ຺ຕຸປສນ຺ຕາ. ອນຸ ສໍຍາຍມາໂນຕິ ອນຸ ອນຸ ສມ຺ມເທວ ຊານນ຺ໂຕ ວິຈາເຣນ຺ໂຕ ໂວສາສມາໂນ. "ອນຸສຍ຺ຍາຍມາໂນ"ຕິ ວາ ປາໂຖ. ຕຕ຺ຖ ຍ-ກາຣສ຺ສ ຍ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ "ອນຸວິຈຣມາໂນ"ຕິ.

໘໐. ເຫຍ຺ຖິມປ຺ຈ຺ຊເມວາຕິ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນນ ປຸຈ຺ຊິຕປຸຈ຺ຊເມວ. ໂສ ຫີ "ເຕທີ ຜມ຺ເມທີ"ຕິອາທີນາ, "ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສາສນສ຺ສ ສາຣກູໂຕ ກິກ຺ຂູ"ຕິ ປຸຈ຺ຊິ. ອຍຍ຺ຈ ຕເມວ "ປ຺ຜິສຣໂຕ"ຕິ ປ຺ຣິຍາເຍນ ປຸຈ຺ຊິ. ອປ຺ປ຺ຜິສຣເຕາຕິ ຍໍ ຕຸມ຺ເຫ ກິກ຺ຂຸໍ ປ຺ຜິ ໂພເຜຍ຺ຍາຖ, ຕາທິສສ຺ສ ອກາເວນ ອປ຺ປ຺ຜິສຣເຕາ. ຕຖາຄເຕນ ປເວທິໂຕ ຜມ຺ໂມ ປ຺ຜິສຣຕໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ຜມ຺ມປ຺ຜິສຣຕາ. ເຕ ນາຫ "ຜມ຺ໂມ ອວສ຺ສໂຍ"ຕິ.

໘໑. ອາຄຈ຺ຊຕິຕິ ວາຈຸຄ຺ຄຕກາເວນ ອາຄຈ຺ຊຕິ. ວຕ຺ຖຸວິຕິກ຺ກມສງ຺ຂາເຕ ຄຣຸຄຣຸຕຣລຫຸລຫຸຕຣາທີເກເທ ອຊ຺ຊາຈາເຣ ອາປຕ຺ຕິສມ຺ຍາຕິ ອາຫ – "ອາປຕ຺ຕິ…ເປ… ອາຕາຕິກ຺ກມນເມວາ"ຕິ. ຍຖາຜມ຺ມນ຺ຕິ ຜມ຺ມານຸຣູປໍ. ຍຖາສິຍ຺ຖນ຺ຕິ ຍຖານຸສິຍ຺ຖໍ. ຜມ຺ໂມ ໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ໂນ-ສທ຺ໂທ ອວຜາຣເຕ "ນ ໂນ ສມໍ ອຕ຺ຖິ ຕຖາຄເຕນາ"ຕິອາທີສຸ (ຂຸ. ປາ. ໖.໓; ສຸ. ນິ. ໒໒໖) ວິຍ. ເຕເນວາຫ "ຜມ຺ໂມວ ກາເຣຕີ"ຕິ.

໘໓. "ຍຖາ ຕໍ ຕຸມ຺ຫາທີເສທີ ຣກ຺ຂເກທີ ໂຄປເກທີ"ຕິ ເອວໍ ປສນ຺ນເວເສນ ອຕ຺ຕານໍ ອຸກ຺ກໍສາເປຕຸກາໂມ . ອຣິຍູປວາທປາປໍ ຂ ມາປເນ ສຕິ ອນ຺ຕຣາຍາຍ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – "ອິຈ຺ເຈຕໍ ກຸສລ"ນ຺ຕິ. ໂຄນງຄລມກ຺ກໂຜຕິ ໂຄນງຄຸຍ຺ຖມກ຺ກໂຜ.

໘໔. ອຍໍ ອຸກ຺ກໍສາເປຕຸໍ ອິຈ຺ຊິຕໍ ຍຖາຣທ຺ຜມຕ຺ຖໍ ວິສໍວາເທຕີ ອວຕ຺ຕິຕມ຺ປີ ວຕ຺ຕິຕໍ ກຕ຺ວາ ກເຖນ຺ໂຕ; ອິມສ຺ສ ວຈນສ຺ສ ປ຺ຜິກ຺ເຂເປນ ອິມິນາ ທາຕພ຺ພປີຕ຺ຫປາຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາໂຍ ມາ ໂຫຕູຕິ ເອວໍ ປີຕ຺ຫປາຕໍ ຣກ຺ຂິຕຸໍ ນ ໂຂ ປນ ສກ຺ກາຕີ ໂຍຊນາ. ອິທນ຺ຕິ "ນ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ໂສ ກຄວາ"ຕິອາທີເທສນໍ. ອພ຺ກນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາຕິ ນິພ຺ພານນ຺ໂຕຄສໍ ກຕ຺ວາ, ອນ຺ຕຣໍ ວາ ຕສ຺ສ

ນິຊ຺ຊານສ຺ສ ກາຣຕໍ ກຕ຺ວາຯ ກາມຣາຄວເສນ ຫິ ຕໍ ນິຊ຺ຊານໍ ໂຫຕີຕິຯ ອິສາຕິ ອິມສ຺ມິ ສຸຕ຺ຕປເທເສຯ ສພ຺ພສງ຺ຄາ ຫິກຊ຺ຊານນ຺ຕິ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ອນ຺ຕຣາໂຍ ມາ ໂຫຕູຕິ ເອວໍ ກຕ຺ວາປິ ຣູປາວຈຣສ຺ສ ມຄ຺ຄຊານສ຺ສ ຜລຊານສ຺ສາຕິ ສພ຺ພສ຺ສປິ ສງ຺ຄຫ຺ໜວເສນ ເທສິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫກຊ຺ຊານໍ ນາມ ກຖິຕໍຯ

ຍໍ ໂນ ມຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂນຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ໂນຕິ ອມ຺ຫາກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸສ຺ສູຍຕິ ຣາຊກິຈ຺ຈປສຸຕຕາສິນຕາຍ ເອກຕ຺ຖາກິນິເວສກາວໂຕ ຯ ມນ຺ຫປ຺ຍ຺ຍຕາຍ ວສ຺ສກາຣຄໃຕສ຺ສາກິກູຕຈິຕ຺ຕຕາຍ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖໍ ອນຸປສາເຣນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ເອກເທສເມວ ກເຖສີ’’ຕິຯ ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໙ຯ ມຫາປຸຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໘໕ຯຕສ຺ມິອຫູຕິ ຕສ຺ມິ ອຫນິຕິ ອາຫ ‘‘ຕສ຺ມິ ທິວເສ’’ຕິຯ ອນສເນນາຕິ ສພ຺ພໂສ ອາຫາຣສ຺ສ ອກຸຍ຺ຊເນນ ສາສນິກສີເລນ ພາ ຫິຣກອນສເນນ ອຸເປຕາ ຫຸຕ຺ວາຕິ ໂຍຊນາຯ ວາ-ສທ຺ເທນ ຂີຣປານມຊ຺ສາຍນາທິວິສີ ສງ຺ຄຫ຺ຫາຕິຯ ອຸເປ຺ຈ຺ຈ ວສິຕພ຺ພໂຕ ອຸ ໂປສໂຖ, ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສຯ ອຸເປເຕນ ສມນ຺ນາຄເຕນ ຫຸຕ຺ວາ ວສິຕພ຺ພໂຕ ສນ຺ຕາເນ ວາເສຕພ຺ພໂຕ ອຸໂປສໂຖ, ສີລໍຯ ອນສ ນາທີສມ຺ມາທີ ວາ ອຸເປ຺ຈ຺ຈ ວສນໍ ອຸປວາໂສ ອຸໂປສໂຖຯ ຕຖາຣູເປ ຫຕ຺ຖິຊາຕິວິເສເສ ອຸໂປສໂຖຕິ ສມຍ຺ຍາມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ອຸໂປສໂຖ ນາມ ນາຄຣາຊາຕີອາທີສຸ ປຍ຺ຍຕ຺ຕີ’’ຕິຯ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຸປວສນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຸໂປສໂຖ, ທີວໂສຯ ໂສ ປເນສ ອຸໂປສ ໂຖຯ ມາສປຸຕ຺ຕຕາຍາຕິ ມາສສ຺ສ ປູຣິຕກາເວນຯ ສມ຺ປຸຕ຺ຕາຕິ ສພ຺ພໂສ ປຸຕ຺ຕາຯ ຕາຍ ຫິ ຣຕ຺ຕິຍາ ວເສນ ມາໂສ ອນວເສສ ໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິຯ ມາສຫ຺ສມາສາທິເກາທໍ ກາລໍ ມາຕິ ມີນນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ຈ ‘‘ມາ’’ອິຕິ ຈນ຺ໂທ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕິສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາຯ ປຸຕ຺ໂຕ ປຣິປຸຕ຺ຕກໂລ ຊາໂຕຕິ ປຸຕ຺ຕມາຯ ຕຍ຺ຫິ ຈນ຺ທປາຣິປູຣິຍາ ມາສປາຣິປູຣິຍາ ເອວມາຫຯ ເອເຕນ ຕສ຺ສ ອຸ ໂປສຖກາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ທິສ຺ສຕິ ຜລໍ ສນ຺ທິສ຺ສຕີຕິ ເທໂສ, ເຫຕູຕິ ອາຫ ‘‘ເທສນ຺ຕິ ກາຣຕ’’ນ຺ຕິຯ ສພ຺ພໍ ກເຖນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ອຕ຺ຕນາ ປຣິຄ຺ຄຫິຕປ຺ປກາຣໍ ກເຖນ຺ຕິຯ ກເຖຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ອວິສຍຕ຺ຕາຯ ປາສາທປຣິເວເຕາຕິ ປາສາທສ຺ສ ປຸຣໂຕ ວິວຍ຺ຄເຕາຯ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ເສຂສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໔໗໔໘) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍຯ

໘໖ຯອິເມ ນຸ ໂຂຕິ ເອຕ຺ຖ ນູຕິ ສໍສຍໂຊຕໂນຕິ ອາຫ – ‘‘ວິມຕິປ຺ຸຈ຺ຉາ ວິຍ ກຖິຕາ’’ຕິຯ ຊານນ຺ເຕນາຕິອາທີ ປ຺ຸຈ຺ຉາວຕ຺ຕທສ຺ສນປຣໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ປ຺ຸຈ຺ຉກສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ອຕ຺ຕໂນ ອຊານນກາວທີປນປຣໍຯ ຊານາຕິ ຫິ ກຄວາຯ ອຊານນ຺ເຕນ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ປ຺ຸຈ຺ຈິເຕຯ ຍຖາກູຕສກາວໍ ຊານນ຺ໂຕ ວິຍ ປ຺ຸຈ຺ຉຕິ ໂກຫຍ຺ເຍ ຖຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ – ‘‘ເຖໂຣ ເອວຣູປໍ ວຈນໍ ກີ ກຣິສ຺ສ ຕີ’’ຕິ ກາຣຕສ຺ສ ສຸປ຺ປຫີນຕ຺ຕາຕິ ອຂີປ຺ປາໂຍຯ

ຉນ຺ທມູລກາຕິ ຕຕ຺ຫາຉນ຺ທມູລກາຯ ຕຕ຺ຫາ ຫິ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຯ ກຸສລສຍ຺ໂຍ ວາ ຖິຣວິສທນິປຸຕສຍ຺ໂຍ ວາ, ກຸສລສງ຺ຂາໂຣ ວາ ຕິຂິຕຖິຣວິສທສງ຺ຂາໂຣ ວາ; ສຸວິສຸທ຺ສວິປຸໂລທາຣວິຍ຺ຍາໂຕ ວາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ‘‘ສຍ຺ຍາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິ ອິມິນາ ອຕິ ທິສຕິຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອນາຄຕກາລວເສເນວ ເທສນາ ອາຄຕາຕິ ອາຫ ‘‘ຍສ຺ມາ ປນາ’’ຕິອາທີຯ

ຂນ຺ສານໍ ຂນ຺ສປຕ຺ຕຕ຺ຕີຕິ ຂນ຺ສສທ຺ທາກິເສຍ຺ຍານໍ ຣຸປ຺ປນາບຸກວນສຍ຺ຊານນາກິສງ຺ຂຣວິຊານນສກາວານໍ ອຕ຺ຖານໍ ‘‘ຂນ຺ໂສ’’ຕິ ອຍໍ ສມຍ຺ຍາຯ ກິຕ຺ຕເກນາຕິ ກີປຣິມາເຕນ ອຕ຺ເຖນ, ຣາສຕ຺ຖກາຄຕ຺ຖາທີສຸ ກີທິເສນາຕິ ອຂີປ຺ປາໂຍຯ

ເຫຕຸເຫຕູຕິ ເຫຕຸປ຺ຈ຺ຈຍກູໂຕ ເຫຕຸຯ ໂຍ ຫິ ໂລກາທີນໍ ສຫຊາຕສມ຺ເມສຸ ມູລຍ຺ເຖນຸປກາຣກາໂວ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ເຫຕຸຕ຺ໂຖ; ໂສ ປຖວີອາທີສຸປິ ປ຺ຈ຺ຈຍກາວມຕ຺ເຕນ ເຫຕຸປຣິຍາຍທສ຺ສນໂຕ ທຸຕິເຍນ ເຫຕຸ-ສທ຺ເທນ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ເຫຕຸເຫຕູ’’ຕິຯ ອວິຊ຺ຊາ ປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາຣາທີນໍ ສາສາຣຕປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ສາສາຣຕເຫຕຸ, ‘‘ອຕີຕານາຄຕປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກມ຺ມສມາທານານໍ ຖານໂສ ເຫຕຸໂສ ວິປາກ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊມາເນສຸປິ ອຍ຺ເຍສຸ ປ຺ຈ຺ຈເຍສຸ ອິຍ຺ຖານິຍ຺ຖວິປາກນິຍາມກຕ຺ຕາ ກມ຺ມໍ ຕສ຺ສ ປສານ ກາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ກຸສລາກຸສລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິປາກທາເນ ອຸຕ຺ຕມເຫຕູ’’ຕິຯ ‘‘ມຫາກູຕາ ເຫຕູ’’ຕິ ອຍເມວຕ຺ໂຖ ‘‘ມ

ຫາກູຕາ ປຈ຺ຈໂຍ''ຕິ ອິມິນາປິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເຫຕຸສທ຺ທປຈ຺ຈຍສທ຺ທານໍ ສມານຕ຺ຖຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈໂຍ ເອວ ເຫຕຸ ປຈ຺ຈຍເຫຕຸ, ໂຍ ຈ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ເຫຕຸ, ໂສ ເອວ ຕສ຺ສ ປຌ຺ຌາປນາຍ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ – ''ອິຘ ປຈ຺ຈຍເຫຕຸ ອຘິປ຺ເປໂຕ''ຕິຯ ຍທຄ຺ເຄນ ປຈ຺ຈຍສມ຺ໂມ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ ຖິຕິຍາ ຈ ປຈ຺ຈໂຍ, ຕທຄ຺ເຄນ ຕສ຺ສ ຠາວໂຕ ສມຌ຺ຌາໂຕ ປຌ຺ຌາປນາຍປິ ໂສ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕີຕິຯ ປາຬິຍໍ ອວິຠາເຄນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິຠາເຄນ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ຕຕ຺ຖ ປຖວິຘາຕູ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຌ຺ຌາປນາຍາຕິ ສເຫຕຸອເຫຕຸກາທິອາທິອາກາເຣຫິ ໂພຘນາຍ ຯ ຕໍ ປນ ສພ຺ໂພຘນໍ ຌາເຓນ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ທສ຺ສນຕ຺ຖາຍາ''ຕິຯ

ຜສ຺ໂສຕິ ຜສ຺ສສມງ຺ຄີຠາໂວຯ ໂສ ເຈຕ຺ຖ ສກິຈ຺ຈນິປ຺ຜາທນສມຕ຺ຖສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕີຯ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ຫິ ຜສ຺ໂສ ຕຖາຣູປາຍ ເວທນາຍ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິຯ ເອຕທຕ຺ຖເມເວຕ຺ຖ ຠຄວຕາ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາ ເທສນາ ກຕາ, ຕສ຺ມາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຕີຕກາລວເສນ ທ຺ວິກາລິໂກ ຜສ຺ສສທ຺ໂທ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຜສ຺ເສ ສຕິ ເວເທຕີ ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຯ ເສສປທທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຍເຖວ ຫິ ເວທນາຍ ເອວໍ ສຌ຺ຌາຍ ສງ຺ຂາຣານມ຺ປິ ຜສ຺ໂສ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ ຕສ຺ມິ ອສຕິ ອຠາວໂຕຯ ເຈຕນາຄ຺ຄຫເຓນ ອາຍູຫນານຸຣູປຕາຍ ຕປ຺ປຘານຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘສມ຺ມາ ຄຫີຕາຯ ຕຖາ ຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີເຍ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘຠາຊນີເຍ (ວິຠຯ ໘໑, ໘໘) ຈ ''ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເຈຕນາ''ຕິອາທິນາ ເຈຕນາວ ນິທ຺ທິຏ຺ຐາຯ ວິຌ຺ຌາຓກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ເອກສ຺ມິ ຠເວ ອາທິຠູຕວິຌ຺ຌາຓສ຺ສ ນາມຣູປປຈ຺ຈຍຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ປຏິສນ຺ຘິວິຌ຺ຌາເຓນ ຕາວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຄພ຺ຠເສຍ຺ຍກສ຺ສ ສຠາວກສ຺ສ ຣູປປວຕ຺ຕີ ສນ຺ຘາຍ ''ອຸປຣິມປຣິຈ຺ເຉເທນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສມຕິສໂຕ ອຸປຣິ ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ຕສ຺ສ ຣູປານໍ ອສມ຺ຠວໂຕຯ ອິທານິ ປວຕ຺ຕິວິຌ຺ຌາຓສ຺ສ ນາມຣູປປຈ຺ຈຍໍ ທ຺ວາຣວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນນຸ ຈ ວິຌ຺ຌາຓສ຺ສປິ ຜສ຺ໂສ ປຈ຺ຈໂຍ, ກສ຺ມາ ຕໂຍ ເອວ ຂນ຺ຘາ ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ວຸຕ຺ຕາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຍຖາ ປນ ວິຌ຺ຌາຓສຫິໂຕ ຜສ຺ໂສ ເວທນາທີນໍ ປຈ຺ຈໂຍ, ນ ເອວໍ ວິຌ຺ຌາຓສ຺ສຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ – ''ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໘໐໔; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໔໘໑, ໔໘໕, ໔໘໖; ສໍຯ ນິຯ ໘ຯ໔໔, ໔໕; ໘ຯ໔ຯ໖໐) ຜສ຺ໂສ ວິຍ ນາມຣູປໍ ວິຌ຺ຌາຓສ຺ສ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ ຍຖາ ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາປິ ວິຌ຺ຌາຓນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ອິມໍ ວິເສສໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ນາມຣູປສ຺ເສວ ວິຌ຺ຌາຓປຈ຺ຈຍຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ຜສ຺ສສ຺ສຯ

໒໗ຯ ຍາວ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ສມຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕາວ ວຏ຺ຏສ຺ສ ປຣິຍນ຺ໂຕ ນຕ຺ເຖວາຕິ ອປ຺ປຫີນສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິໂກ ວຏ຺ເຏ ປຣິພ຺ຠມຕີຕິ ອາຫ – ''ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕຕິ ວຏ຺ຏໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ''ຕິຯ ຍຖາ ຈ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິໂຍຊນາ ວຏ຺ຏປຸຈ຺ຉາ, ເອວໍ ຕພ຺ເຠທນໂຍຊນາ ວິວຏ຺ຏປຸຈ຺ຉາຕິ ອາຫ – ''ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ນ ໂຫຕີຕິ ວິວຏ຺ຏໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ''ຕິຯ

໒໘ຯອຍໍ ຣູເປ ອສ຺ສາໂທຕິ ຍາຖາວໂຕ ທສ຺ສນໍ ປຣິຌ຺ຌາຠິສມໂຍ, ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈປຣິຍາປນ຺ນຌ຺ຈ ຣູປນ຺ຕິ ອາຫ – ''ອິມິນາ ປຣິຌ຺ຌາປຏິເວໂຘ ເຈວ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈຌ຺ຈ ກຖິຕ''ນ຺ຕິຯ ''ຍໍ ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈ''ນ຺ຕິອາທິວຈນໂຕ ອນິຈ຺ຈາທິຠາໂວ ຕຕ຺ຖ ອາທີນໂວ, ໂສ ຈສ຺ສ ປຈ຺ຈຍານິນວຸຕ຺ຕິຕາຍ ປຈ຺ຈໂຍ ສມຸທຍສຈ຺ຈນ຺ຕິ ສມຸທຍປ຺ປຫາເນນ ອາທີນວສມຕິກ຺ກໂມຕິ ອາທີນວຄ຺ຄຫເຓນ ສິທ຺ຘມຕ຺ຖມາຫ – ''ປຫານປຏິເວໂຘ ເຈວ ສມຸທຍສຈ຺ຈຌ຺ຈາ''ຕິຯ ສພ຺ພສງ຺ຂຕນິສ຺ສຣຓໍ ນິພ຺ພານຌ຺ຈ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠິສມຍວເສນ ປຏິວິຊ຺ຎິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ – ''ອິມິນາ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາປຏິເວໂຘ ເຈວ ນິໂຣຘສຈ຺ຈຌ຺ຈາ''ຕິຯ ອິເມສຸ ຕີສຸ ຐາເນສູຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ຕີສຸ ອຠິສມຍຏ຺ຐາເນສຸຯ ເຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທໂຍ ຘມ຺ມາຕິ ເຍ ອຣິຍມຄ຺ຄສຌ຺ຌິຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທໂຍ ອຏ຺ຐ, ສຕ຺ຕ ວາ ຘມ຺ມາຯ ຠາວນາປຏິເວໂຘ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈນ຺ຕິ ຠາວນາຠິສມຍວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍຯ ເສສປເທສຸປີຕິ, ''ອຍໍ ເວທນາຍ ອສ຺ສາໂທ''ຕິອາທິປເທສຸປີຯ

໒໙ຯອິມສ຺ມິນ຺ຕິ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ຂຕາຍ ສກອຕ຺ຕຠາໂວ ຄຫີໂຕ, ຕເທວ ອຊ຺ຎຕ຺ຕາ ຂນ຺ຘາຕິ ຕປ຺ປຏິໂຍຄີຕາຍ, ''ພຫິທ຺ຘາຕິ ປຣສ຺ສ ສວິຌ຺ຌາຓເກ ກາເຍ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສູຕິ ສພ຺ເພສຸ ຣູປນິມິຕ຺ຕາທີສຸປີ ຯ ຕານິ ປນ ອິນ຺ທຣິຍພທ຺ຘານິປິ ອນິນ຺ທຣິຍພທ຺ຘານິປິ ຕໍສຠາວານີຕິ ອາຫ ''ອນິນ຺ທຣິຍພທ຺ຘມ຺ປິ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕີ''ຕິຯ ວິຌ຺ຌາຓຄ຺ຄຫເຓເນເວຕ຺ຖ ເວທນາທໂຍປິ ຄຫີຕາ ອວິນາຠາວໂຕຕິ, ''ສວິຌ຺ຌາຓເກ ກາເຍ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ''ກາໂຍ''ຕິ ວາ ຂນ຺ຘສມູໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໐ຯອນຕ຺ຕນີ ຄຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕຣຫິເຕ ອນຕ຺ຕສຠາເວ ຂນ຺ຘໂກຏ຺ຐາເສ ຄຕ຺ວາ ຕໍ ອາຘາຣໍ ກຕ຺ວາ ກຕານິ ກມ຺ມານິຯ ກຕຣສ຺ມິ ອຕ຺ຕນີ ຄຕ຺ວາຕີ ກິທິເສ ອຕ຺ຕນີ ນິສ຺ສຍວິປາກໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ ວິປຈ຺ຈິສ຺ສນ຺ຕີຯ ເອເຕນ ກາຣກເວທກຣຫິຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕປກ຺ຂກມ຺ມການິ ນ ຍຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ, ຂນ຺ຘານໍ ຂຓິກຕ຺ຕາ ຈ ກຕນາສອກຕພ຺ຠາຄມໂທໂສ ຈ ອາປຊ຺ຊຕີຕິຯ

ຕ຺ຕຣາຍໍ (ອິຕິວຸ. ອຏ຺ຐ. ໙໘; ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ໑໔໘) ໂຈທນາໂສຘນາວິຘີ – ປາຓາຕິປາຕວເສນ ຕາວ ກມ຺ມປຖສມ຺ພນ຺ຘວິການນາ, ຂເຓ ຂເຓ ຫິ ນິຣຸຊ຺ຌມານເກສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ໂກ ຫນ຺ຕິ, ໂກ ວາ ຫຎ຺ຎຕິ, ຍທິ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກສນ຺ຕາໂນ, ໂສ ອຣູປ຺ຕ຺ຕາ ນ ເຉທນເພທນາທິວເສນ ວິໂກປນສມຕ຺ໂຖ, ນປິ ວິໂກປນີໂຍ. ອຖ ຣູປສນ຺ຕາໂນ, ໂສ ອເຈຕນຕ຺ຕາ ກຏ຺ຐກລິງ຺ຄຣູປໂມຕິ ນ ຕຕ຺ຖ ເຉທນາທິນາ ປາຓາຕິປາໂຕ ລພ຺ພຕິ ຍຖາ ມຕສຣີເຣ. ປໂຍໂຄປິ ປາຓາຕິປາຕສ຺ສ ປຫຣຓປ຺ປຫາຣາທິໂກ ອຕີເຕສຸ ວາ ສງ຺ຂາເຣສຸ ການເຍ຺ຍ, ອນາຄເຕສຸ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ວາ, ຕຕ຺ຖ ນ ຕາວ ອຕີຕານາຄເຕສຸ ສມ຺ການຕິ ເຕສໍ ອການໂຕ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ຂຓິກຕ຺ຕາ ສຣເສເນວ ນິຣຸຊ຺ຌມານສການຕາຍ ວິນາສາການມຸເຂສຸ ນິປ຺ປໂຍຊໂນ ປໂຍໂຄ ສິຍາ, ວິນາສສ຺ສ ຈ ການຣຓຣຫິຕຕ຺ຕາ ນ ປຫຣຓປ຺ປຫາຣາທິປ຺ປໂຍຄເຫຕຸກໍ ມຣຓໍ, ນິຣີຫກ ຕາຍ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ກສ຺ສ ໂສ ປໂຍໂຄ? ຂຓິກຕ຺ຕາ ວຘາທິປ຺ປາຍສມກາລການຊ຺ຌນກສ຺ສ ກິຣິຍາປຣິໂຍສານກາລານວຏ຺ຐານໂຕ ກສ຺ສ ປາຓາຕິປາຕກມ຺ມພຘ຺ໂທຕິ?

ວຸຈ຺ຈເຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕວທກເຈຕນາສຫິໂຕ ສງ຺ຂາຣປຸຎ຺ໂຊ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາໂຕ ຫນ຺ຕິ. ເຕນ ປວຕ຺ຕິຕວຘປ຺ປໂຍຄນິມິຕ຺ຕໍ ອປຄເຕົາສ຺ມາວິຎ຺ຎາຓຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ມຕໂວຫາຣປວຕ຺ຕິນິພນ຺ຘໂນ ຍຖາວຸຕ຺ຕວປ຺ປໂຍຄກຣເຓ ອຸປ຺ປຊ຺ຌນາຣໂຫ ຣູປາຣູປຘມ຺ມສມູໂຫ ຫຎ຺ຎຕິ, ເກວໂລ ວາ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກສນ຺ຕາໂນ. ວຘປ຺ປໂຍຄາວິສຍການເວປິ ຕສ຺ສ ປຎ຺ຈໂວການຣາເວ ຣູປສນ຺ຕານາຘີນວຸຕ຺ຕິຕາຍ ຣູປສນ຺ຕາເນ ປເຣນ ປໂຍຊິຕຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຸປ຺ຈ຺ເຉທກປໂຍຄວເສນ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕວິພນ຺ຘກວິສທິຣູປຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິຄເຕ ວິຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕີຕິ ນ ປາຓາຕິປາຕສ຺ສ ອສມ຺ການໂວ; ນາປິ ອເຫຕຸໂກ ປາຓາຕິປາໂຕ, ນ ຈ ປໂຍໂຄ ນິປ຺ປໂຍຊໂນ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ກຕປ຺ປໂຍຄວເສນ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຌນາຣຫສ຺ສ ສງ຺ຂາຣກລາປສ຺ສ ຕຖາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ. ຂຓິການໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ຂຓິກມຣຓສ຺ສ ອິທ ມຣຓການວນ ອນທິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ສນ຺ຕຕິມຣຓສ຺ສ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍນ ສເຫຕຸການໂວໂຕ ນ ອເຫຕຸກໍ ມຣຓໍ ; ນ ຈ ກຕ຺ຕຸຣຫິໂຕ ປາຓາຕິປາຕປ຺ປໂຍໂຄ ນິຣີຫເກສຸປິ ສງ຺ຂາເຣສຸ ສນ຺ນິຫິຕຕາມຕ຺ເຕນ ອຸປການເກສຸ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຣູປຜລຸປ຺ປາທເນ ນິຍເຕສຸ ການເຣສຸ ກຕ຺ຕຸໂວຫາຣສິທ຺ຘິໂຕ ຍຖາ – ''ປທີໂປ ປການເສຕິ, ນິສາກໂຣ ຈນ຺ທິມາ''ຕິ. ນ ຈ ເກວລສ຺ສ ວຘາທິປ຺ປາຍສຫການໂນ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກກລາປສ຺ສ ປາຓາຕິປາໂຕ ອິຈ຺ຉິໂຕ ສນ຺ຕານວເສນ ອວຏ຺ຐິຕສ຺ເສວ ປຏິຊານນໂຕ; ສນ຺ຕານວເສນ ປວຕ຺ຕມານານຎ຺ຈ ປທີປາທີນໍ ອຕ຺ຖກິຣິຍສິທ຺ຘິ ທິສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ເຖວ ປາຓາຕິປາເຕນ ກມ຺ມຸນາ ພທ຺ໂຘ; ຕໂຕ ເອວ ຍສ຺ມິໍ ສນ຺ຕາເນ ປາຓາຕິປາຕເຈຕນາ ປວຕ຺ຕາ; ຕຕ຺ເຖວ ສນ຺ຕາເນ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕຣສມວາເຍນ ການນ຺ຕເຣ ນິຣຍາທີສຸ ຕສ຺ສາ ຜລປ຺ປວຕ຺ຕີຕິ ນຕ຺ເຖວ ກຕວິນາໂສ ອກຕພ຺ພາຄໂມ ຈ. ອິມິນາ ນເຍນ ອທິນ຺ນາທານາທີນຎ຺ຈ ວເສນ ຍຖາຣຫໍ ກມ຺ມປຖສມ຺ພນ຺ຘວິການນາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ.

ສພ຺ໂພ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາໂຫ ຕຓ຺ຫາວສຄຕສ຺ເສວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ຕຓ຺ຫານິປ຺ເຕຍ຺ເຍນາ''ຕິ. ເຕສຸ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສູຕິ ມຍາ ເທສິຍມານ ທສ຺ສນຘມ຺ເມສຸ. ປກຕິກມ຺ມຏ຺ຐານນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຫຣິຍມານກມ຺ມຏ຺ຐານໍ. ອຎ຺ຎໍ ນວກມ຺ມຏ຺ຐານນ຺ຕິ ກຄວໂຕ ເທສນານຸສາເຣນ ຄຫິຕໍ ອຎ຺ຎໍ ນວໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ. ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຍ຺ຍເມວ.

ມຫາປຸຓ຺ຓມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປການສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໑໐. ຈູລປຸຓ຺ຓມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໑. ຕຸຓ຺ຫີພູຕໍຕຸຓ຺ຫີພູຕນ຺ຕິ ອາເມຑິຕວຈນໍ ພ຺ຍາປນິຈ຺ຉາວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – ''ຍໍ ຍໍ ທິສ''ນ຺ຕິອາທິ. ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອນຸສທ຺ໂທປິ ພ຺ຍາປນິຈ຺ຉາຍເມວາຕິ ອນຸ ອນຸ ວິໂລເກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕເນວາຫ – ''ຕໂຕ ຕໂຕ ວິໂລເກຕ຺ວາ''ຕິ. ອສນ຺ໂຕ ນີໂຈ ປຸຣິໂສຕິ ອສປ຺ປຸຣິໂສຕິ ອາຫ – ''ປາປປຸຣິໂສ ລາມກປຸຣິໂສ''ຕິ. ໂສຕິ ອສປ຺ປຸຣິໂສ. ຕນ຺ຕິ ອສປ຺ປຸຣິສໍ ຊານິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມານໍ ຍາຖາວໂຕ ອຊານນໂຕ. ປາປຘມ຺ມສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິອສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຕາທິລາມກຘມ຺ມສມນ຺ນາຄໂຕ. ອສປ຺ປຸຣິເສ ກຕ຺ຕິ ເອຕສ຺ສາຕິ ອສປ຺ປຸຣິສກຕ຺ຕີ. ເຕນາຫ – ''ອສປ຺ປຸຣິສເສວໂນ''ຕິ. ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ, ເຕສໍ ຈິນ຺ຕນສີໂລຕິ ອສປ຺ປຸຣິສຈິນ຺ຕີ. ເຕນາຫ ''ອສປ຺ປຸຣິສຈິນ຺ຕາຍ ຈິນ຺ຕໂກ''ຕິ, ທຸຈ຺ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອສປ຺ປຸຣິສມນ຺ຕນນ຺ຕິ ອສາຘຸຊນວິຈາຣໍ ອສປ຺ປຸຣິສວິມໍສໍ. ອສປ຺ປຸຣິສວາຈນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ທຸພ຺ການສິຕໍ. ອສປ຺ປຸຣິສກມ຺ມນ຺ຕິ ນາມ ຕິວິຘມ຺ປິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ. ອສປ຺ປຸຣິສທິຏ຺ຐີ ນາມ ວິເສສໂຕ ທສວຕ຺ຖຸກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ, ຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອສປ຺ປຸຣິສທິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອສປ຺ປຸຣິສທານໍ ນາມ ອສກ຺ກຈ຺ຈທານາທີ. ສພ຺ໂພປາຍມຕ຺ໂຖ ປາລິອິໂຕ ເອວ

ວິຎ຺ຎາຍຕີ.

‘‘ປາຓໍ ຫນິສ຺ສາມີ’’ຕິອາທິກາ ເຈຕນາ ກາມໍ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປີ ໂຫຕິເຍວ, ຍຖາ ປນ ສາ ອຕ຺ຕໂນ ພລວຕຣທຸກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ນ ປຣສ຺ສາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ທຸກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ຈິນ຺ເຕຕີ’’ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ໂຕ. ຍຖາ ອສຸໂກ ອສຸການ຺ຕິອາທີຫີ ປາປໂກ ປາປວິປາເກາເທສໍ ພລວໍ ຄຣຸຕຣໍ ວາ ປຈ຺ຈນຸໂຠນ຺ໂຕປີ ຍຖາ ປໂຣ ປຈ຺ຈນຸໂຠຕິ, ນ ຕຖາ ສຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ປຣພ຺ຍາພາຘາຍາ’’ຕິ. ຄເຫຕ຺ວາຕິ ປາປກິຣິຍາຍ ສຫາຍຠາເວນ ຄເຫຕ຺ວາ.

ອສກ຺ກຈ຺ຈນ຺ຕິ ອນາທຣໍ ກຕ຺ວາ. ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ອສກ຺ກຣຓໍ ອປ຺ປສນ຺ນາກາໂຣ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອສກ຺ກຣຓໍ ອຄຣຸກຣຓນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ນ ສກ຺ກໂຣຕີ ນາມາ’’ຕິອາທິມາຫ. ອຈິຕ຺ຕີກຕ຺ວາຕິ ນ ຈິຕ຺ເຕ ກຕ຺ວາ, ນ ປູເຊຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປູເຊນ຺ໂຕ ຫິ ປູເຊຕພ຺ພວຕ຺ຖຸໍ ຈິຕ຺ເຕ ຐເປຕິ, ຕໂຕ ນ ພຫິ ກໂຣຕີ. ຈິຕ຺ຕໍ ວາ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ປຏິປ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕີກຣຓໍ, ສມ຺ຠາວນກິຣິຍາ. ຕປ຺ປຏິກ຺ເຂປໂຕ ອຈິຕ຺ຕີກຣຓໍ, ອສມ຺ຠາວນກິຣິຍາ. ອປວິທ຺ຘນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຉິຏ຺ຐາທີຉຑ຺ຑນີຍຘມ຺ມໍ ວິຍ ອວຊິຕ຺ຕກໍ. ເຕນາຫ – ‘‘ຉຑ຺ເຑຕຸກາໂມ ວິຍາ’’ຕິອາທີ. ໂຣຄໍ ປກ຺ຂິປນ຺ໂຕວິຍາຕິ ໂຣຄິກສຣີຣໍ ໂອທນາທີຫີ ປມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວມ຺ມິເກ ໂຣຄໍ ປກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ວິຍ. ອທ຺ຘາ ອິມສ຺ສ ທານສ຺ສ ຜລໍ ມເມວ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ເອວໍ ຍສ຺ສ ຕຖາ ທິຏ຺ຐິ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ອາຄມນທິຏ຺ຐິໂກ, ອຍໍ ປນ ນ ຕາທິໂສຕິ ອາຫ ‘‘ອນາຄມນທິຏ຺ຐິໂກ’’ຕິ. ເຕນາຫ – ‘‘ໂນ ຜລປາຏິກງ຺ຂີ ຫຸຕ຺ວາ ເທຕີ’’ຕິ.

ກາມຎ຺ຈາຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄໂລ ອສທ຺ຘມ຺ມາທີຫີ ປາປຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ເຕຫິ ປນ ສພ຺ເພຫິປີ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ ມຫາສາວຊ຺ຊນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ຕາຍ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຍາ ນິຣເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ວຸຕ຺ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂນເຍນາຕິ ກຓ຺ຫປກ຺ເຂ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິປຣິຍາເຍນ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ‘‘ສເທວກໍ ໂລກ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ປາຣາ. ໑) ເທວສທ຺ໂທ ຉກາມາວຈຣເທເວສຸ, ເອວມິຘາຕິ ອາຫ ‘‘ຉກາມາວຈຣເທວາ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ເຈ? ອິຘ ທານຜລສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓໍ , ຕຕ຺ຖາປີ ຉກາມາວຈຣຄ຺ຄຫຓໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ເທວມຫຕ຺ຕຕາທີວຈນໂຕ. ຕິຓ຺ຓໍ ກຸລານໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ຂຕ຺ຕິຍມຫຕ຺ຕາທີນໍ ຕິຓ຺ຓໍ ກຸລານໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ, ນ ເກວລໍ ກຸລສມ຺ປທາ ເອວ ອຘິປ຺ເປຕາ, ອຖ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ອາຍຸວຓ຺ຓຍສໂຠໄຄສ຺ສຣິຍາທີສມ຺ປທາປີ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອຸຬາຣສ຺ສ ທານມຍປຸຎ຺ຎສ຺ສ ວເສນ ເຕສມ຺ປີ ສມິຊ຺ຌນໂຕ. ສຸທ຺ຘວຏ຺ຏວເສເນວ ກຖິຕໍ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂປີ ສພ຺ພໂສ ວິວຏ຺ຏສ຺ສ ອນາມຏ຺ຐຕ຺ຕາ. ສທ຺ຘາທໂຍ ຫິ ໂລກິຍກຸສລສມ຺ຠາຣາ ເອເວຕ຺ຖ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ. ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວ.

ຈູຬປຸຓ຺ຓມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

ນິຏ຺ຐິຕາ ຈ ເທວທຫວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ.

໒. ອນຸປທວຄ຺ໂຄ

໑. ອນຸປທສຸຕ຺ຕວณ຺ณນາ

໙໓. ອິທ຺ນິມາຕິຄຸໂณ ປາກໂຜ ປໂຣເຕໂຜເສນ ວິນາ ປາສາທກມຸປ຺ນເທວຈາຣິກາທີຫີ ສຍເມວ ປກາສກາວໂຕ; ສຸຕວາທາທີ ຄຸณານມ຺ປິ ຕຖາກາເວ ເອເຕເນວ ນເຍນ ເຕສໍ ຄຸณານໍ ປາກຜໂຍຄໂຕ ຈ ປເຣສໍ ນິຈ຺ຈິຕກາວໂຕ ຈ. ປຍຸລວໂຕ ຄຸณາຕີ ປຍຸณາປເກທປກາວິເຕ ຄຸณວິເສເສ ສນ຺ຣາຍ ວທຕິ. ເຕ ຫິ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ປເຣສໍ ອວິສຍາ. ເຕນາຫ – ''ນ ສກ຺ກາ ອກຖິຕາ ຊານິຕຸ''ນ຺ຕິ. ວິສກາຄາ ສກາຄາ ນາມ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸເລສຸ ປຸຖຸຊ຺ຊເນສຸ, ເຕ ປນ ອປຸປ຺ຫີນຣາຄໂທສຕາຍ ປຣສ຺ສ ວິຊ຺ຊມານມ຺ປິ ຄຸຕໍ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ອວິຊ຺ຊມານໍ ອວຕ຺ณເມວ ໂຜເສນ຺ຕີຕິ ອາຫ – ''ວິສກາຄ…ເປ… ກເຖນ຺ຕີ''ຕິ.

ຍາ ອຜ຺ຖາຣສນ຺ນໍ ຮາຕູນໍ ສມ຺ຫຍໂຕ ອຕ຺ຖງຄມໂຕ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວໂຕ ຍຖາກູຕໍ ປຊານນາ, ອຍໍ ຮາຕຸກຸສລຕາ. ອາຍຕນກຸສລຕາຍປິ ເອເສວ ນໂຍ. ອວິຊ຺ຊາທີສຸ ທ຺ວາທສສຸ ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທງ຺ເຄສຸ ໂກສລ຺ລໍ ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທກຸສລຕາ. ອິທໍ ອິມສ຺ສ ຜລສ຺ສ ຖານໍ ການຣຕໍ, ອິທໍ ອຜ຺ຖານໍ ອການຣຕນ຺ຕິ ເອວໍ ຖານຍຸຈ ຖານໂຕ, ອຜ຺ຖານຍຸຈ ອຜ຺ຖານໂຕ ຍຖາກູຕໍ ປຊານນາ, ອຍໍ ຖານາຜ຺ຖານກຸສລຕາ. ໂຍ ປນ ອິເມສຸ ຮາຕຸອາທີສຸ ປຣິຍຸณາກິສມຍາທິວເສນ ນິສ຺ສງ຺ຄຄຕິຍາ ປຕ຺ທາຕີ ລທ຺ຮນາເມນ ຍາເຕນ ອິໂຕ ຄໂຕ ປວຕ຺ໂຕ, ອຍໍ ປຕ຺ຫີໂຕ ນາມາຕີ ອາຫ – ''ອິເມຫີ ຈຕູຫີ ການຣເຕຫີ ປຕ຺ຫີໂຕ''ຕິ. ມຫນ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖານໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນໂຕ ມຫຕີ ປຍຸณາ ເອຕສ຺ສາຕີ ມຫາປຍຸໂຍ. ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຕິ ອາຫ – ''ມຫາປຍຸณາທີຫີ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ.

ນານຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍາຫິ ມຫາປຍຸณາທີຫີ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເຖໂຣ ''ມຫາປຍຸໂຍ''ຕິອາທິນາ ກິຕ຺ຕິຍຕິ, ຕາສໍ ມຫາປຍຸณາທີນໍ ອິທໍ ນານຕ຺ຕໍ ອຍໍ ເວມຕ຺ຕຕາ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ (ທີ. ນິ. ຜີ. ໓.໔໑໖; ສໍ. ນິ. ຜີ. ໑.໑.໑໐; ອ. ນິ. ຜີ. ໑.໑.໔໗໔) ວິເສສໂຕ ອຣູປຮມ຺ມສ຺ສ ມຫຕ຺ຕໍ ນາມ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຮິຍາ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຕທສ຺ສ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຮິຍາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ມຫນ຺ເຕສີລກ຺ຂນ຺ເຮ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ມຫາປຍຸณາ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸມຫນ຺ຕຕາຍ ປຈ຺ຈຍມຫນ຺ຕຕາຍ ນິສ຺ສຍມຫນ຺ຕຕາຍ ປເກທມຫນ຺ຕຕາຍ ກິຈ຺ຈມຫນ຺ຕຕາຍ ຜລມຫນ຺ຕຕາຍ ອານິສໍສມຫນ຺ຕຕາຍ ຈ ສີລກ຺ຂນ຺ຮສ຺ສ ມຫນ຺ຕກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ເຫຕູ ອໂລກາທໂຍ, ປຈ຺ຈຍາ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປສທ຺ຮາສຕິວິຣິຍາທໂຍ. ນິສ຺ສຍາ ສາວກໂພຮິປຈ຺ເຈກໂພຮິສມ຺ມາສມ຺ໂພຮິນິຍຕຕາ ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ຈ ປຸຣິສວິເສສາ. ປເກໂທ ຈາຣິຕ຺ຕາທິວິກາໂຄ. ກິຈ຺ຈໍ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ປຜິປກ຺ຂສ຺ສ ວິຮມນໍ. ຜລໍ ສຄ຺ຄສມ຺ປທາ ນິພ຺ພານສມ຺ປທາ ຈ. ອານິສໍໂສ ປິຍມນາປຕາທີ. ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຮິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຮິ. ໑.໙) ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໖໔ ອາທໂຍ) ຈ ອາຄຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອິມິນາ ນເຍນ ສມາຮິກ຺ຂນ຺ຮາທີນມ຺ປິ ມຫນ຺ຕຕາ ຍຖາຣຫໍ ນິທ຺ຮາເຣຕ຺ວາ ເວທິຕພ຺ພາ, ຖານາຜ຺ຖານາທີນໍ ປນ ມຫນ຺ຕກາໂວ ມຫາວິສຍຕາຍ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ຖານາຜ຺ຖານານໍ ມຫາວິສຍຕາ ພຫຸຮາຕຸກສຸຕ຺ເຕ (ມ. ນິ. ໓.໑໒໔ ອາທໂຍ) ສຍເມວ ອາຄມິສ຺ສຕິ. ວິຫາຣສມາປຕ຺ຕີນໍ ສມາຮິກ຺ຂນ຺ເຮ ນິທ຺ຮາຣິຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາ, ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ສກລສາສນສງ຺ຄຫຓໂຕ ສຈ຺ຈວິກງ຺ເຄ (ວິກ. ໑໘໙ ອາທໂຍ) ຕໍສໍວຕ຺ณນາສຸ (ວິກ. ອຜ຺ຖ. ໑໘໙ ອາທໂຍ) ອາຄຕນເຍນ. ສຕິປຜ຺ຖານາທີນໍ ວິກງ຺ຄາທີສຸ (ວິກ. ໓໕໔ ອາທໂຍ) ຕໍສໍວຕ຺ณນາທີສຸ (ວິກ. ອຜ຺ຖ. ໓໕໔ ອາທໂຍ) ຈ ອາຄຕນເຍນ. ສາມຍຸລຜລານໍ ມຫໂຕ ຫິຕສ຺ສ ມຫໂຕ ສຸຂສ຺ສ ມຫໂຕ ອຕ຺ຖສ຺ສ ມຫໂຕ ໂຍຄກ຺ເຂມສ຺ສ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິກາວໂຕ ສນ຺ຕປ຺ຕີຕນິປຸຕອຕກ຺ກາວຈຣປຕ຺ຫີຕເວທນິຍກາວໂຕ ຈ. ອກິຍຸณານໍ ມຫາສມ຺ກາຣໂຕ ມຫາວິສຍໂຕ ມຫາກິຈ຺ຈໂຕ ມຫານຸກາວໂຕ ມຫານິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕ ຈ. ນິພ຺ພານສ຺ສ ມຫນ຺ມຫນາທີມຫຕ຺ຖສິທ຺ຮິໂຕ ມຫນ຺ຕຕາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ປຸຖຸປຍຸณາຕີ ເອຕ຺ຖາປິ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ນານາຂນ຺ເຮສຸ ຍາຕໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ, ''ອຍໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຮ ນາມ…ເປ… ອຍໍ ວິຍຸณາณກ຺ຂນ຺ໂຮ ນາມາ''ຕິ, ເອວໍ ປຍຸຈນ຺ນໍ ຂນ຺ຮານໍ ນານາການຣຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ຍາຕໍ ປວຕ຺ຕຕີ. ເຕສຸປິ ''ເອກວິເຮນ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຮ, ເອກາທສວິເຮນ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຮ, ເອກວິເຮນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຮ, ພຫຸວິເຮນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຮ, ເອກວິເຮນ ສຍຸณາກ຺ຂນ຺ໂຮ…ເປ… ເອກວິເຮນ ວິຍຸณາณກ຺ຂນ຺ໂຮ, ພຫຸວິເຮນ ວິຍຸณາณກ຺ຂນ຺ໂຮ''ຕິ ເອວໍ ເອເກກສ຺ສ ຂນ຺ຮສ຺ສ ເອກວິຮາທິວເສນ ອຕີຕາທິເກທວເສນປິ ນານາການຣຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ຍາຕໍ ປວຕ຺ຕຕີ. ຕຖາ ''ອິທໍ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ນາມ…

ເປ… ອິທໍ ຘມ຺ມາຍຕນໍ ນາມຯ ຕຕ຺ຖ ທສາຍຕນາ ກາມາວຈຣາ, ທ຺ເວ ຈຕຸຠູມກາ''ຕິ ເອວໍ ອາຍຕນນານຕ຺ຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕິຯ

ນານາຘາຕູສູຕິ ''ອຍໍ ຈກ຺ຂຸຘາຕຸ ນາມ…ເປ… ອຍໍ ມໂນວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ ນາມຯ ຕຕ຺ຖ ໂສຬສ ຘາຕຸໂຍ ກາມາວຈຣາ, ທ຺ເວ ຈຕຸຠູມກາ''ຕິ ເອວໍ ນານາຘາຕູສຸ ປຏິຈ຺ຈ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕິຯ ຕຍິທໍ ອຸປາທິຓ຺ຓກຘາຕຸວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານຎ຺ຫິ ທ຺ວິນ຺ນຎ຺ຈ ອຄ຺ຄສາວການໍ ອຸປາທິຓ຺ຓກຘາຕູສ຺ເວວ ນານາກຣຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕິຯ ຕຎ຺ຈ ໂຂ ເອກເທສໂຕວ, ໂນ ນິປ຺ປເທສໂຕ, ອນຸປາທິຓ຺ຓກຘາຕູນໍ ປນ ນານາກຣຓໍ ນ ຊານນ຺ຕິເຍວຯ ສພ຺ພຎ຺ຎຸພຸທ຺ຘານໍເຍວ ປນ, ''ອິມາຍ ນາມ ຘາຕຸຍາ ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາ ອິມສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຂນ຺ໂຘ ເສໂຕ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສ ກຓ຺ໂຫ, ອິມສ຺ສ ພຫລຕ຺ຕໂຈ, ອິມສ຺ສ ຕນຸຕ຺ຕໂຈ, ອິມສ຺ສ ປຕ຺ຕໍ ວຓ຺ຓສຓ຺ຐານາທິວເສນ ເອວຣູປໍ, ອິມສ຺ສ ປຸປ຺ຜໍ ນີລໍ ປີຕໍ ໂລຫິຕໍ ໂອທາຕໍ ສຸຄນ຺ຘໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘໍ, ຜລໍ ຂຸທ຺ທກໍ ມຫນ຺ຕໍ ທີຆໍ ວຏ຺ຏໍ ສຸສຓ຺ຐານໍ ມຏ຺ຐໍ ຜຣຸສໍ ສຸຄນ຺ຘໍ ມຘຸຣໍ ຕິຕ຺ຕກໍ ອມ຺ພິລໍ ກຏຸກໍ ກສາວໍ, ກຓ຺ຏໂກ ຕິຂິໂຓ ອຕິຂິໂຓ ອຸຊຸໂກ ກຸຏິໂລ ໂລຫິໂຕ ໂອທາໂຕ ໂຫຕີ''ຕິ ຘາຕຸນານຕ຺ຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕິຯ

ອຕ຺ເຖສູຕິ ຣູປາທີສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸຯ ນານາປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາເທສູຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາເຠທໂຕ ສນ຺ຕານເຠທໂຕ ຈ ນານປ຺ປເຠເທສຸ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທງ຺ເຄສຸຯ ອວິຊ຺ຊາທິອງ຺ຄານຎ຺ຫິ ປຈ຺ເຈກໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທສຎ຺ຎິຕາຕິຯ ເຕນາຫ – ສງ຺ຂາຣປິຏເກ ''ທ຺ວາທສ ປຈ຺ຈຍາ ທ຺ວາທສ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທາ''ຕິຯ ນານາສຸຎ຺ຎຕມນຸປລພ຺ເຠສູຕິ ນານາສຠາເວສຸ ນິຈ຺ຈສາຣາທິວິຣຫໂຕ ສຸຎ຺ຎສຠາເວສຸ, ຕໂຕ ເອວ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສອຕ຺ຕອຕ຺ຕນິຍາທິວເສນ ອນຸປລພ຺ເຠສຸ ສຠາເວສຸຯ ມ-ກາໂຣ ເຫຕ຺ຖ ປທສນ຺ຘິກໂຣຯ ນານາອຕ຺ເຖສູຕິ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາວິສເຍສຸ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນາທິນານາອຕ຺ເຖສຸຯ ຘມ຺ເມສູຕິ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາວິສເຍສຸ ປຈ຺ຈຍາທິນານາຘມ຺ເມສຸຯ ນິຣຸຕ຺ຕີສູຕິ ເຕສໍເຍວ ອຕ຺ຖຘມ຺ມານໍ ນິທ຺ຘາຣຓວຈນສງ຺ຂາຕາສຸ ນານານິຣຸຕ຺ຕີສຸຯ ປຏິຠາເນສູຕິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາທີສຸ ວິສຍຠູເຕສຸ, ''ອິມານິ ອິທມຕ຺ຖໂຊຕການີ''ຕິ (ວິຠຯ ໗໔໕-໗໔໕) ຕຖາ ຕຖາ ປຏິຠານໂຕ ປຏິຠານານິຕິ ລທ຺ຘນາເມສຸ ຎາເຓສຸຯ ປຸຖຸ ນານາສີລກ຺ຂນ຺ເຘສູຕິອາທີສຸ ສີລສ຺ສ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ນານຕ຺ຕຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ອິຕເຣສໍ ປນ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕ຺ຕາ ປາກຏເມວຯ ຍໍ ປນ ອຠິນ຺ນໍ ເອກເມວ ນິພ຺ພານໍ, ຕຕ຺ຖ ອຸປຈາຣວເສນ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ – ''ປຸຖຸ ນານາຊນສາຘາຣເຓ ຘມ຺ເມ ສມຕິກ຺ກມ຺ມາ''ຕິຯ ເຕນສ຺ສ ມທນິມ຺ມທນາທິປຣິຍາເຍນ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ປຣິທີປິຕໍ ໂຫຕິຯ

ເອວໍ ວິສຍວເສນ ປຎ຺ຎາຍ ມຫຕ຺ຕໍ ປຸຖຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມວເສນ ຫາສຠາວໍ, ປວຕ຺ຕິອາກາຣວເສນ ຊວນຠາວໍ, ກິຈ຺ຈວເສນ ຕິກ຺ຂາທິຠາວຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ກຕມາ ຫາສປຎ຺ຎາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຫາສພຫຸໂລຕິ ປີຕິພຫຸໂລຯ ເສສປທານິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນານິຯ ສີລໍ ປຣິປູເຣຕີຕິ ຫຏ຺ຐປຫຏ຺ໂຐ ອຸທຄ຺ຄຸທຄ຺ໂຄ ຫຸຕ຺ວາ ປີຕິສຫຄຕາຍ ປຎ຺ຎາຍຯ ປີຕິໂສມນສ຺ສສຫຄຕາ ຫິ ປຎ຺ຎາ ອຠິຣຕິວເສນ ອາຣມ຺ມເຓ ຜຸລ຺ລາ ວິກສິຕາ ວິຍ ປວຕ຺ຕຕິ; ນ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕາຕິ ປາຏິໂມກ຺ຂສີລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຫາສນີຍໍ ປຣໍ ຕິວິທມ຺ປິ ສີລໍ ປຣິປູເຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປນ ສີລກ຺ຂນ຺ຘສມາຫຯ ສມາທິກ຺ຂນ຺ຘນ຺ຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ຣູປໍອນິຈ຺ຈໂຕ ຂິປ຺ປໍ ຊວຕີຕິ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘໍ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ສີຆໍ ເວເຄນ ປວຕ຺ຕິຍາ ປຏິປກ຺ຂທູຣີຠາເວນ ປຸພ຺ພຠາຄິຍສງ຺ຂາຣສ຺ສ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ ອິນ຺ທວິສ຺ສຏ຺ຐວຊິຣໍ ວິຍ ລກ຺ຂຓໍ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕີ ອທນ຺ຘາຍນ຺ຕີ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຘ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ ເວຄສາ ປຏິວິຊ຺ຌຕິ, ຕສ຺ມາ ສາ ຊວນປຎ຺ຎາ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອວໍ ລກ຺ຂຓາຣມ຺ມຓິກວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ຊວນປຎ຺ຎໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ພລວວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ຣູປ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຂຍຏ຺ເຐນາຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ຠິຊ຺ຊນໂຕ ຂຍສຠາວຕ຺ຕາຯ ຠຍຏ຺ເຐນາຕິ ຠຍານກຠາວໂຕຯ ອສາຣກຏ຺ເຐນາຕິ ອຕ຺ຕສາຣວິຣຫໂຕ ນິຈ຺ຈສາຣາທິວິຣຫໂຕ ຈຯ ຕຸລຍິຕ຺ວາຕິ ຕຸລາຠູຕາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາປຎ຺ຎາຍ ຕຸເລຕ຺ວາຯ ຕີຣຍິຕ຺ວາຕິ ຕາຍ ເອວ ຕີຣຓຠູຕາຍ ຕີເຣຕ຺ວາຯ ວິຠາວຍິຕ຺ວາຕິ ຍາຖາວໂຕ ປກາເສຕ຺ວາ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘໍ ວິຠູຕໍ ກຕ຺ວາຯ ຣູປນິໂຣເຘຕິ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ນິໂຣຘຠູເຕ ນິພ຺ພາເນ ນິນ຺ນໂປຓປພ຺ຠາຣວເສນຯ ອິທານິ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ຊວນປຎ຺ຎໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ປຸນ ''ຣູປ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປ຺ສ຺ສນາວເສນາຕິ ເກຈິຯ

ຎາຓສ຺ສ ຕິກ຺ຂຠາໂວ ນາມ ສວິເສສໍ ປຏິປກ຺ຂສມຸຈ຺ຉິນ຺ທເນນ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ, ''ຂິປ຺ປໍ ກິເລເສ ຉິນ຺ທຕີຕິ ຕິກ຺ຂປຎ຺ຎາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕ ປນ ກິເລເສ ວິຠາເຄນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາມວິຕກ຺ກ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕິກ຺ຂປຎ຺ໂຎ ຫິ ຂິປ຺ປາຠິຎ຺ໂຎ ໂຫຕິ, ປຏິປທາ ຈສ຺ສ ນ ຈລຕີຕິ ອາຫ – ''ເອກສ຺ມິໍ ອາສເນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣິຍມຄ຺ຄາ ອຘິຄຕາ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິອາທິຯ

“ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ ທຸກ຺ຂາ ວິປ຺ຣິຓາມຘມ຺ມາ ສງ຺ຂຕາ ປ຺ຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ ຂຍຘມ຺ມາ ວຍຘມ຺ມາ ນິໂຣຘຘມ຺ມາ”ຕິ ຍາຖາວໂຕ ທສ຺ສເນນ ສຈ຺ຈສມ຺ປ຺ຏິເວໂຘ ອິຌ຺ຌຕິ, ນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ກາຣຓມຸເຂນ ນິພ຺ເພຘິກປ຺ຎ຺ຎໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, “ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸອຸພ຺ເພຄພຫຸໂລ ໂຫຕິ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຸພ຺ເພຄພຫຸໂລຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ອຠິຓ຺ຫໍ ປວຕ຺ຕສໍເວໂຄຯ ອຸຕ຺ຕາສພຫຸໂລຕິ ຎາຓຸຕ຺ຣາສວເສນ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ພຫຸໂສ ອຸຕ຺ຣສ຺ຕມານໂສຯ ເຕນ ອາທີນວານຸປ຺ສ຺ສນມາຫຯ ອຸກ຺ກຓ຺ຐນພຫຸໂລຕິ ປນ ອິມິນາ ນິພ຺ພິທານຸປ຺ສ຺ສນໍ ອາຫ – ອຣຕິພຫຸໂລຕິອາທີນາ ຕສ຺ສາ ເອວ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕີຯ ພຫິມຸໂຂຕິ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣໂຕ ພຫິຠູຕໍ ນິພ຺ພານໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ຕຎາຓມຸໂຂ, ຕຖາ ວາ ປວຕ຺ຕິຕວິໂມກ຺ຂມຸໂຂຯ ນິພ຺ພິຌ຺ຌນໍ ນິພ຺ເພໂຘ, ໂສ ເອຕິສ຺ສາ ອຕ຺ຖິ, ນິພ຺ພິຌ຺ຌຕີຕິ ວາ ນິພ຺ເພຘາ, ສາວ ປຎ຺ຎາ ນິພ຺ເພຘິກາຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິຠຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ປຌ຺ຌຕິ ເອເຕນ ວິປ຺ສ຺ສນາທິໂກຕິ ປທໍ, ສມາປຕ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອນຸປທນ຺ຕິ ອນຸສມາປຕ຺ຕີໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປທໍ ວາ ສມ຺ມສນຸປ຺ຄາ ຘມ຺ມາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານກາວໂຕຯ ເຕນາຫ “ສມາປຕ຺ຕິວເສນ ວາ”ຕິ ຯ ຌານງ຺ຄວເສນ ວາຕິ ຌານງ຺ຄວເສນາຕິ ຈ ອຕ຺ໂຖຯ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ກມຕ຺ໂຖ ອິຘ ປທສທ຺ໂທ, ຕສ຺ມາ ອນຸປທໍ ອນຸກ຺ກເມນາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ “ອນຸປ຺ປຏິປາຏິຍາ”ຕິຯ ຘມ຺ມວິປ຺ສ຺ສນນ຺ຕິ ຕໍຕໍສມາປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນານໍ ຘມ຺ມານໍ ວິປ຺ສ຺ສນໍຯ ວິປ຺ສ຺ສຕີຕິ ສມາປຕ຺ຕີໂຍ ຌານມຸເຂນ ເຕ ເຕ ຘມ຺ເມ ຍາຖາວໂຕ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ, “ອິຕິປິ ທຸກ຺ຂາ”ຕິອາທີນາ ສມ຺ມສຕິຯ ອທ຺ຘມາເສນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ ອຸກ຺ກໍສຄຕສ຺ສ ສາວການໍ ສມ຺ມສນຈາຣສ຺ສ ນິປ຺ປເທເສນ ປວຕ຺ຕິຍມານຕ຺ຕາ, ສາວກປາຣມີຎາຓສ຺ສ ຈ ຕຖາ ປຏິປາເທຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີຕິ ຍທິປິ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖໂຣ ນ ຈິເຣເນວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ; ຘມ຺ມເສນາປຕິ ປນ ຕໂຕ ຈິເຣນ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ຍສ຺ມາ ໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖໂຣປິ ມຫາປຎ຺ໂຎວ, ຕສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣວ ມຫາປຎ຺ຎຕໂຣຕິຯ ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ປາກຏໍ ກາຕຸໍ, “ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖໂຣ ຫິ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສມ຺ມສນໍ ຈຣຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສມ຺ມສນຈາໂຣ, ວິປ຺ສ຺ສນາຠູມິ, ຕໍ ສມ຺ມສນຈາຣໍຯ ເອກເທສເມວາຕິ ສກອຕ຺ຕກາເວ ສງ຺ຂາເຣ ອນວເສສໂຕ ປຣິຄ຺ຄເຫຕຸໍ ສມ຺ມສິຕຸໍ ຈ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຠິນີຫາຣສມຸທາຄຕຎາຓພລານຸຣູປໍ ເອກເທສເມວ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສມ຺ມສນ຺ໂຕຯ ນນຸ ຈ “ສພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຠິຊານໍ ອປຣິຊານໍ ອວິຣາຊຍໍ ອປ຺ປຊຫໍ ອຠພ຺ໂພ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍາ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໔໖) ວຈນໂຕ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາເມນ ສພ຺ພໍ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ປຣິຊານິຕພ຺ພເມວ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ສມ຺ມສນຸປ຺ຄຘມ຺ມວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ມາ ສສນ຺ຕານຄເຕ ສພ຺ພຘມ຺ເມ , ປຣສນ຺ຕານຄເຕ ຈ ເຕສໍ ສນ຺ຕານວິຠາຄໍ ອກຕ຺ວາ ພຫິທ຺ຘາກາວສາມຎ຺ຎໂຕ ສມ຺ມສນໍ, ອຍໍ ສາວການໍ ສມ຺ມສນຈາໂຣຯ ເຖໂຣ ປນ ພຫິທ຺ຘາຘມ຺ເມປິ ສນ຺ຕານວິຠາເຄນ ເກຈິ ເກຈິ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ສມ຺ມສິ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ຎາເຓນ ຜຸຏ຺ຐມຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ຍຏ຺ຐິໂກຏິຍາ ອຸປ຺ປີຬຍນ຺ໂຕ ວິຍ ເອກເທສເມວ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຎາເຓນ ນາມ ຍາວຕາ ເນຍ຺ຍໍ ປວຕ຺ຕິຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ອປວຕ຺ຕນ຺ໂຕ “ຍຏ຺ຐິໂກຏິຍາ ອຸປ຺ປີຬຍນ຺ໂຕ ວິຍາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນຸປທຘມ຺ມວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອກາວໂຕ “ເອກເທສເມວ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ພຸທ຺ຘານໍ ສມ຺ມສນຈາໂຣ ທສສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸຍໍ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານຄຕາ, ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘາ ຈ ສງ຺ຂາຣາຕິ ວທນ຺ຕິ, ໂກຏິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາຬເຍສູຕິ ອປເຣຯ ຕຖາ ຫິ ອທ຺ຘຕ຺ຕຍວເສນ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທນຍໍ ໂອສຣິຕ຺ວາ ຉຕ຺ຕຶສ ໂກຏິສຕສຫສ຺ສມຸເຂນ ພຸທ຺ຘານໍ ມຫາວຊິຣຎາຓໍ ປວຕ຺ຕໍຯ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ສສນ຺ຕານຄເຕຫິ ສທ຺ຘີ ມຌ຺ຌິມເທສວາສິສຕ຺ຕສນ຺ຕານຄຕາ ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘາ ຈ ສມ຺ມສນຈາໂຣຕິ ວທນ຺ຕິ, ຊມ຺ພຸທີປວາສິສຕ຺ຕສນ຺ຕານຄຕາຕິ ເກຈິຯ ຘມ຺ມເສນາປຕິໂນປິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສາວການໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຠູມິເຍວ ສມ຺ມສນຈາໂຣຯ ຕຕ຺ຖ ປນ ເຖໂຣ ສາຕິສຍໍ ນິຣວເສສໍ ອນຸປທຘມ຺ມໍ ວິປ຺ສ຺ສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ສາວການໍ ສມ຺ມສນຈາຣໍ ນິປ຺ປເທສໍ ສມ຺ມສີ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ “ສາວການໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຠູມີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສກາ ໂລກິຍາຠິຎ຺ຎປ຺ປຕ຺ຕາ ປກຕິສາວກາ ອຄ຺ຄສາວກາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາຕິ ຉສຸ ຊເນສຸ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສການໍ ຌານາຠິຎ຺ຎາຫິ ອນຘິຄຕປຎ຺ຎາເນປຸຎ຺ຎຕ຺ຕາ ອນ຺ຘານໍ ວິຍ ອິຈ຺ຉິຕປ຺ເທໂສກ຺ກມນໍ ວິປ຺ສ຺ສນາກາເລ ອິຈ຺ຉິຈ຺ຉິຕຘມ຺ມວິປ຺ສ຺ສນາ ນຕ຺ຖິຯ ເຕ ຍຖາປຣິຄ຺ຄຫິຕຘມ຺ມມຕ຺ເຕເຍວ ຐຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒນ຺ຕິຯ ໂລກິຍາຠິຎ຺ຎປ຺ປຕ຺ຕາ ປນ ປກຕິສາວກາ ເຍນ ມຸເຂນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອາຣຠນ຺ຕິ; ຕໂຕ ອຎ຺ເຎນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ວິປຸລຎາຓຕ຺ຕາຯ ມຫາສາວກາ ອຠິນີຫາຣສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ຕໂຕ ສາຕິສຍໍ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຯ ອຄ຺ຄສາວເກສຸ ທຸຕິໂຍ ອຠິນີຫາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມາຘານສ຺ສ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ຕໂຕປິ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ກໂຣຕິຯ ປຐໂມ ປນ ຕໂຕ ມຫາປຎ຺ຎຕາຍ ສາວເກຫິ ອສາຘາຣຓໍ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ກໂຣຕິຯ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ເຕຫິປິ ມຫາຠິນີຫາຣຕາຍ

ອຕ຺ຕໂນ ອຠິນີຫາຣານຸຣູປໍ ຕໂຕປິ ວິຕ຺ຖາຣິກວິປສ຺ສນໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ ພຸທ຺ຘານໍ, ສມ຺ມເທວ, ປຣິປູຣິຕປຎ຺ຎາປາຣມີປຠາວິຕ-
ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓາທິຄມນສ຺ສ ອນຸຣູປາຍາຕິຯ ຍຖາ ນາມ ກຕວາລເວຘປຣິຈເຍນ ສຣຠງ຺ຄສທິເສນ ຘນຸຄ຺ຄເຫນ ຂິຕ຺ໂຕ
ສໂຣ ອນ຺ຕຣາ ຣຸກ຺ຂລຕາທີສຸ ອສຊ຺ຊມາໂນ ລກ຺ຂເຕເຍວ ປຕຕິ; ນ ສຊ຺ຊຕິ ນ ວິຣຊ຺ຌຕິ, ເອວໍ ອນ຺ຕຣາ ອສຊ຺ຊມານາ
ອວິຣຊ຺ຌມານາ ວິປສ຺ສນາ ສມ຺ມສນີຍຘມ຺ເມສຸ ຍາຖາວໂຕ ນານານເຍຫິ ປວຕ຺ຕຕິຯ ຍໍ ມຫາຎາຓນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ
ອາກາຣເຠໂທ ຄຕໂຕ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ

ເອເຕສຸ ຈ ສຸກ຺ຂວິປສ຺ສການໍ ວິປສ຺ສນາຈາໂຣ ຂຊ຺ໂຊຕປຠາສທິໂສ, ອຠິຎ຺ຎປ຺ປຕ຺ຕປກຕິສາວການໍ ທີປປຠາສທິໂສ, ມຫາສາວ
ການໍ ໂອກ຺ກາປຠາສທິໂສ, ອຄ຺ຄສາວການໍ ໂອສຘິຕາຣກາປຠາສທິໂສ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ຈນ຺ທປຠາສທິໂສ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ
ນໍ ຣສ຺ມິສຫສ຺ສປຏິມຓ຺ຑິຕສຣທສູຣິຍມຓ຺ຑລສທິໂສ ອຸປຏ຺ຐາສິຯ ຕຖາ ສຸກ຺ຂວິປສ຺ສການໍ ວິປສ຺ສນາຈາໂຣ ອນ຺ຘານໍ ຍຏ຺ຐິ
ໂກຏິຍາ ຄມນສທິໂສ, ໂລກິຍາຠິຎ຺ຎປ຺ປຕ຺ຕປກຕິສາວການໍ ທຓ຺ຑກເສຕຸຄມນສທິໂສ, ມຫາສາວການໍ
ຊງ຺ຆເສຕຸຄມນສທິໂສ, ອຄ຺ຄສາວການໍ ສກຏເສຕຸຄມນສທິໂສ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ມຫາຊງ຺ຆມຄ຺ຄຄມນສທິໂສ, ສມ຺ມາສມ຺
ພຸທ຺ຘານໍ ມຫາສກຏມຄ຺ຄຄມນສທິໂສຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອຣຫຕ຺ຕຎ຺ຈ ກິຣ ປຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ກິຣ-ສທ຺ໂທ ອນຸສ຺ສວລທ຺ໂຘຍມຕ຺ໂຖຕິ ທີເປຕຸໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎາສິ ອຕ຺ຕໂນ ວິປສ຺ສ
ນາຈາຣສ຺ສ ມຫາວິສຍຕ຺ຕາ ຕິກ຺ຂວິສທສູຣຠາວສ຺ສ ຈ ສລ຺ລກ຺ຂເຓນຯ ກຖໍ ປນາຍໍ ມຫາເຖໂຣ ທນ຺ຘໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓນ຺ໂຕ
ສີຆໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ ປຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຕານໍ ສາຕິສຍໍ ກຕ຺ວາ ອຎ຺ຎາສີຕິ ອາຫ – “ຍຖາ ຫີ”ຕິອາທິຯ ມຫາຊຏນ຺ຕິ ມຫາຊາລ
ສາຂໍ ອຕິວິຍ ສິພ຺ພິຕຊາລໍຯ ຍຏ຺ຐີ ປນ ສາຣໍ ວາ ອຸຊຸໍ ວາ ນ ລຠຕິ ເວຕ຺ຕຄ຺ຄຫເຓ ອນຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ເວຕ຺ຕສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ເອ
ວໍສມ຺ປທມິທໍ ຍຖາ ເຕສຸ ປຸຣິເສສຸ ເອໂກ ເວຬຸຄ຺ຄຫເຓ ອນຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ເວຬຸຍຏ຺ຐີ ຄຓ຺ຫາຕິ, ເອໂກ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ, ເອວໍ
ນິປ຺ຜຕ຺ຕິກໍຯ ປຘານນ຺ຕິ ຠາວນານຸຍຸຎ຺ຊນໍຯ

ສຕ຺ຕສຏ຺ຐິຎາຓານີຕິ ປຏິສມ຺ຠິທາມຄ຺ເຄ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໗໓ ມາຕິກາ) ອາຄເຕສຸ ເຕສຕ຺ຕຕິຍາ ຎາເຓສຸ ຐເປຕ຺ວາ ຉ ອ
ສາຘາຣຓຎາຓານິ ສຸຕມຍຎາຓາທີນິ ປຏິຠານປຏິສມ຺ຠິທາຎາຓປຣິໂຍສານານິ ສຕ຺ຕສຏ຺ຐິ ຎາຓານິຯ ຕານິ ຫິ ສາວເກຫິ
ປວິຈິຕພ຺ພານິ, ນ ອິຕຣານິຯ ໂສຬສວິຘໍ ປຎ຺ຎນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໓ຯ໘ຯ໓໗໒; ສໍຯ ນິຯ ຏີຯ ໓ຯ໘ຯ໓໗໒) ມຫາປຎ຺ຎາທິກາ,
ນວານຸປຸພ຺ພວິຫາຣສມາປຕ຺ຕິປຎ຺ຎາຕິ ອິທໍ ໂສຬສວິຘໍ ປຎ຺ຎໍຯ

ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ສໍຯ ອິທໍ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ທານິ ວຸຈ຺ຈມານໍ ອນຸປຸພ຺ພສມ຺ມສນໍ ໂຫຕິຯ ວິປສ຺ສນາໂກຏ຺ຐາສນ຺ຕິ ວິຕກ຺ກາ
ທິສມ຺ມສິຕພ຺ພຘມ຺ມວິຠາເຄນ ວິຠຕ຺ຕວິປສ຺ສນາຠາຄໍຯ

໒໘ຯປຖເມ ຌາເນຕິ ອຸປ຺ສິເລເສ ກຸມ຺ມໍ, ຕສ຺ມາ ເຍ ປຖເມ ຌາເນ ຘມ຺ມາຕິ ເຍ ປຖມຌ຺ຌານສໍສຏ຺ຐາ ຘມ຺ມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນ຺ໂຕສ
ມາປຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ຈ ສມາປຕ຺ຕິສຫຄເຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ສມາປຕ຺ຕິສມຎ຺ຎໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວວຕ຺ຖິຕາຕິ ກຕວວຕ຺ຖນາ
ນິຈ຺ຉິຕາຯ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນາຕິ ຎາເຓນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນາ ສລກ຺ຂຓໂຕ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊ ຎາຕາຯ ໂອໂລເກນ຺ໂຕຕິ ຎາຓຈກ຺ຂຸນາ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ
ປສ຺ສນ຺ໂຕຯ ອຠິນິໂຣປນໍ ອາຣມ຺ມເຓ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາໂຣປນໍຯ ອນຸມຊ຺ຊນໍ ອາຣມ຺ມເຓ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນຸວິຈາຣຓໍຯ ຜຣຓໍ ປີຕິຣູເປ
ຫີ ກາຍສ຺ສ ພ຺ຍາປນໍ, ວິປ຺ຜາຣິກຠາໂວ ວາຯ ສາຕນ຺ຕິ ສາຕມຘຸຣຕາຯ ອວິກ຺ເຂໂປ ວິກ຺ເຂປສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂຠູຕໍ ສມາຘານໍຯ ຜຸສນໍ
ອິນ຺ທຣິຍວິສຍວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຕໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາຣມ຺ມເຓ ຜຸສນາກາເຣນ ວິຍ ປວຕ຺ຕິຯ ເວທຍິຕໍ ອາຣມ຺ມຓານຸຠວນໍຯ
ສຎ຺ຊານນໍ ນີລາທິວເສນ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓໍຯ ເຈຕຍິຕໍ ເຈຕໂສ ພ຺ຍາປາໂຣຯ ວິຊານນໍ ອາຣມ຺ມຓູປລທ຺ຘິຯ
ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມເຓນ ອຕ຺ຖິກຕາຯ ຕສ຺ມິ ອາຣມ຺ມເຓ ອຘິມຸຈ຺ຈນໍ, ສນ຺ນິຏ຺ຐານໍ ວາ ອຘິໂມກ຺ໂຂຯ
ໂກສຊ຺ຊປກ຺ເຂ ປຕິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຄ຺ຄຫນໍ ປຄ຺ຄາໂຫ, ອຘິຄ຺ຄໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາຣມ຺ມຓໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ຐານໍ,
ອນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ວາ ອຸປຏ຺ຐານໍຯ ສມປ຺ປວຕ຺ເຕສຸ ອສ຺ເສສຸ ສາຣຖິ ວິຍ ສກິຈ຺ຈປສຸເຕສຸ ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕສຸ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂນໍ ມຊ຺ຌຕ຺ຕຕາຯ
ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອາຣມ຺ມເຓ ອນຸນຍນໍ ສໍຈຣຓໍ ອນຸນໂຍຯ ສຠາວໂຕຕິ ຍຖາຠູຕສຠາວໂຕຯ ໂສຬສນ຺ນໍ ເອວ ເຈຕ຺ຖ ຘມ຺
ມານໍ ຄຫຓໍ ເຕສໍເຍວ ເຖເຣນ ວວຕ຺ຖາປິຕຠາວໂຕ, ເຕ ເອວສ຺ສ ຕທາ ອຸປຏ຺ຐຫິໍສຸ, ນ ອິຕເຣຕິ ວທນ຺ຕິຯ ວິຣິຍສຕິຄ຺ຄຫເຓນ
ເຈຕ຺ຖ ອິນ຺ທຣິຍຠາວສາມຎ຺ຎໂຕ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎາ; ສຕິຄ຺ຄຫເຓເນວ ເອກນ຺ຕານວຊ຺ຊຠາວສາມຎ຺ຎໂຕ ປສ຺ສທ຺ຘິອາທໂຍ ຉ
ຍຸຄຬາ; ອໂລຠາໂທສາ ຈ ສງ຺ຄຫິຕາ ຌານຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍຯ ເຖເຣນ ຈ ຘມ຺ມາ ວວຕ຺ຖານສາມ
ຎ຺ຎໂຕ ອາຣທ຺ຘາຯ ເຕ ນ ອຸປຏ຺ຐຫິໍສູຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ອປເຣຯ

ວິທິຕາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຸປ຺ປາເທປີ ເນສໍ ເວທນານໍ ປ຺ຊານໍ ໂຫຕິເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສປທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕໍ ຊານາຕີຕິ ຕໍລາໂຕ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ຕໍລາຕຕາ, ລາຕສ຺ສ ອຕ຺ຕສໍເວທນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍສມານໂຍຄກ຺ຂມາທີ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທມ຺ມາຯ ລາຕພຫຸຕາຕິ ລາຕສ຺ສ ພຫຸກາໂວ, ເອກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ອເນກລາຕຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທານິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ, ‘‘ຍຖາ ຫີ’’ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ສກ຺ກາ ຊານິຕຸໍ ອາຣມ຺ມຕາກາຣຕສ຺ສ ອກາວໂຕຯ ອສມ຺ໂມຫາວໂພໂຮ ຈ ອິທິສສ຺ສ ລາຕສ຺ສ ນຕ຺ຖິຯ ເອເກກເມວ ລາຕໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ເອກສ຺ເສວ ອາວ຺ຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນໂຕ, ນ ຈ ອາວ຺ຊ຺ຊເນນ ວິນາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖິຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

‘‘ຈຸລ຺ລາສີຕິສຫສ຺ສານິ, ກປ຺ປາ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ ເຍ ມຣູ;

ນ ຕ຺ເວວ ເຕປີ ຊີວນ຺ຕິ, ທ຺ວີຫີ ຈິຕ຺ເຕຫີ ສໍຍຸຕາ’’ຕິຯ (ມຫານິຯ ໑໐, ໓໙) ຈ,

‘‘ນຕ຺ຖິ ຈິຕ຺ເຕ ຍຸຄາ ຄຫີ’’ຕິ ຈ –

ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຕານໍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕາຍາຕິ ຍສ຺ມິລ຺ຈ ອາຣມ຺ມເຕ ເຍ ຊານທມ຺ມາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຕານໍ ປເຄວ ລາເຕນ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ຍຖາ ນາມ ມິຄສູກຣາທີນໍ ອາສເຍປຣິຄ຺ຄຫິເຕ ຕຕ຺ຣ ຖິຕາ ມິຄາ ວາ ສູກຣາ ວາ ຕໂຕ ອຸຍ຺ຖານໂຕປີ ອາຄມນໂຕປີ ເນສາທສ຺ສ ສຸຂຄ຺ຄຫຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍສມ຺ປທມິທໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ເຖເຣນ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ເຕນາຕິ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຕານໍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕກາເວນຯ ອສ຺ສາຕິ ເຖຣສ຺ສຯ ເຕສໍ ທມ຺ມານນ຺ຕິ ຊານຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນານໍ ທມ຺ມານໍຯ ອຸປ຺ປາທໍ ອາວ຺ຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສາຕິອາທີນາ ອຸປ຺ປາທາທີສຸ ຍໍ ຍເທວ ອາຣພ຺ກ ລາຕໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ; ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ຈສ຺ສ ປາກຍກາໂວ ທີປີໂຕຯ ນ ຫີ ອາວ຺ຊ຺ຊເນນ ວິນາ ລາຕໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິຯ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ປຸພ຺ເພ ອວິຊ຺ຊມານາ ຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸທຍໍ ປສ຺ສຕິ ເຕສໍ ທມ຺ມານໍ, ‘‘ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂກນ຺ຕີ’’ຕິ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂຕສມ຺ງຄິກາວທສ຺ສນໂຕຯ ປຸພ຺ເພ ອກາວໂພໂກ ຫິ ອຕ຺ຕລາໂກ ທມ຺ມານໍ ອຸທໂຍຯ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຸປ຺ປ຺ຊິຕ຺ວາຯ ປຕິເວນ຺ຕີຕິ ປຕິ ຂເຕ ຂເຕ ວິນສ຺ສນ຺ຕິຯ ວຍໍ ປສ຺ສຕິ, ‘‘ຫຸຕ຺ວາ ປຕິເວນ຺ຕີ’’ຕິ ເຕສໍ ທມ຺ມານໍ ກງ຺ຄກ຺ຂຕສມ຺ງຄິກາວທສ຺ສນໂຕຯ ວິທ຺ທໍສກາວໂພໂກ ຫິ ທມ຺ມານໍ ວິຊ຺ຊມານໂຕ ວໂຍຯ

ເຕສຸ ທມ຺ເມສຸ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ອຸປໂຍ ຣາຄວເສນ ອຸປຄມນນ຺ຕິ ອນຸປໂຍ, ອນນຸໂຣໂຮຯ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຖາ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ອປາໂຍ ປຕິຄວເສນ ອປຄມນນ຺ຕິ ອນປາໂຍ, ອວິໂຣໂຮຯ ‘‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຖາ’’ຕິ ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຫາ ທິຍ຺ຖິອກິນິເວສາກາວໂຕ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິນິສ຺ສເຍຫີ ອນິສ຺ສິໂຕຯ ອປ຺ປຕິພທ຺ໂຮຕິ ອນຸປຍານິສ຺ສິຕກາວໂຕ ວິປສ຺ສນາຍ ປຣິພນ຺ຣວເສນ ລນ຺ທຣາເຄນ ນ ປຕິພທ຺ໂຮ ນ ວິພນ຺ຣິໂຕຯ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕຕິ ຕໂຕ ເອວ ວິກ຺ຂມ຺ກນວິມຸຕ຺ຕິວເສນ ກາມຣາຄໂຕ ວິມຸຕ຺ໂຕຯ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສເນວ ປຕິປກ຺ຂທມ຺ເມຫີ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕຯ

ກິເລສມຣິຍາທາ ເຕນ ກຕາ ກເວຍ຺ຍາຕິ ອນ຺ໂຕສມາປຕ຺ຕິຍໍ ປວຕ຺ເຕ ໂສລຸອສ ທມ຺ເມ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕມານໍ ວິປສ຺ສນາວີຖີ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ສເຈ ຣາຄາທໂຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ; ຕສ຺ສ ວິປສ຺ສນາວີຖິຍາ ກິເລສມຣິຍາທາ ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ, ຈິຕ຺ຕສມ຺ງຄິນາ ວາ ກຕາ ກເວຍ຺ຍຯ ເຕສູຕິ ເຕສຸ ທມ຺ເມສຸຯ ອສ຺ສາຕິ ເຖຣສ຺ສຯ ເອໂກປີຕິ ຣາຄາທີສຸ ເອໂກປີຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕາກາເຣນ ເອກຈ຺ຈານໍ ອນາປາຖຄມເນ ສຕິ ວິປສ຺ສນາ ນ ເຕສຸ ທມ຺ເມສຸ ນິຣນ຺ຕຣປ຺ປວຕ຺ຕາຕິ ອາຣມ຺ມຕມຣິຍາທາ ກເວຍ຺ຍຯ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕປຈ຺ຈນີກຕ຺ຕາຕິ ວິປສ຺ສນາຍ ປຕິປກ຺ຂທມ຺ມານໍ ປເຄວ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕ຺ຕາ ອິທານິປີ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕພ຺ພາ ກິເລສາ ນຕ຺ຖີຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອິໂຕຕິ ປຖມຊ຺ຊານໂຕຯ ອນນ຺ຕໂຣຕິ ອຸປຣິໂມ ຊານາທິວິເສໂສຯ ຕສ຺ສ ປຊານນສ຺ສາຕິ, ‘‘ອຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຕ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕຊານນສ຺ສຯ ພຫຸລີກຣເຕນາຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປາທເນນຯ

ສມ຺ປສາທນຍ຺ເຖນາຕິ ກິເລສກາລຸສິຍາປຄມເນນ, ຕສ຺ສ ວິຈາຣກ຺ໂຂກວິຄເມນ ວາ ເຈຕໂສ ສມ຺ມເທວ ປາສາທິກກາເວນຯ

ວິຣິຍໍ ສຕິ ອຸເປກ຺ຂາຕິ ອາຄຕຍ຺ຖາເນ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸເປກ຺ຂາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາເວທນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຊານຸເປກ຺ຂາຕິ, ‘‘ສຸຂຍ຺ຖາເນ ເວທນຸເປກ຺ຂາວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສຸຂຍ຺ຖາເນຕິ ຈ ປຖມຊ຺ຊານາທິສຸ ສຸຂສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຖາເນ຺ ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຕາຕິ ສມຘຸຣເຈຕຍິຕກາ ເວນ ອາຣມ຺ມເຓ ວິສຍວິຕ຺ຖຕກາວໂຕ ໂຍ ໂສ ເຈຕໂສ ອາໂພໂຄ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ສາມຄ຺ຄຜລາທິສຸ ສຕິຍາ ປາຣິສຸທ຺ຘິ, ສາ ຖຸນ ອຕ຺ຖໂຕ ສຕິວິນິມຸຕ຺ຕາ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິສຸທ຺ຘາສຕິເຍວາ’’ຕິ຺ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸເປກ຺ຂາ, ນ ຊານຸເປກ຺ຂາທໂຍ຺

ລ໘຺ ອິທິເສສຸ ຖາເນສຸ ສຕິຍາ ນ ກທາຈິປີ ຓາຓວິຣໂຫ ອຕ຺ຖີຕິ ອາຫ – ‘‘ຓາເຓນ ສມ຺ປຊາໂນ ຫຸຕ຺ວາ’’ຕິ຺ ຕຖາ ຫີ ຓ ຕິຍຊ຺ຊາເນ, ‘‘ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວ ໂຫຕິ ຺ ນ ສາວການໍ ອນຸປທສມ຺ມວິປສ຺ສ ນາ ໂຫຕິ ສງຂາຣາວເສສສຸຂຸມປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ທຸວິຍ຺ເລຍ຺ຍຕ຺ຕາ ວິນິພ຺ກຸຊິຕ຺ວາ ຄເຫຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍກາວໂຕ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ກ ລາປວິປສ຺ສນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອວມາຫາ’’ຕິ຺

ລຝ຺ປຍ຺ຓາຍຈສ຺ສທິສ຺ວາ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ສນສມກາລໍ ຊິຍມານາ ອາສວາ, ‘‘ທິສ຺ວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ຺ ສມານກາເລປີ ຫີ ເອທິໂສ ສທ຺ທປ຺ປໂຍໂຄ ທິສ຺ສຕິ –

‘‘ຈກ຺ຂຸຍ຺ຈ ປຝິຈ຺ຈ ຣູເປ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຓາຓ’’ນ຺ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໔໐໘, ໔໐໐; ຆ຺໔໒໑, ໔໒໕, ໔໒໖; ສໍ຺ ນິ຺ ໒຺໔໓-໔໕; ໒຺໔຺໖໐; ກຖາ຺ ໔໖໕, ໔໖໗)຺

‘‘ນິທານ຺ຕ຺ວາ ຕິມິຣໍ ສພ຺ພໍ, ອຸຄ຺ຄເຕໂຊ ສມຸຄ຺ຄໂຕ;

ເວໂຣຈໂນ ຣສ຺ມິມາລີ, ໂລກຈກ຺ຂຸປ຺ກງກໂຣ’’ຕິ຺ (ປຍ຺ຖາ຺ ອນຸຝີ຺ ໑຺໒໕-໖໔; ວິສຸທ຺ຘີ຺ ມຫາຝີ຺ ໒຺໕໗໐) ຈ –

ເອວມາທິສ຺ຸ ເຫຕຸອຕ຺ໂຖ ວາ ອຍໍ ທິສ຺ວາສທ຺ໂທ ອສມານກຕ຺ຕຸໂກ ຍຖາ – ‘‘ຆຕໍ ປີວິຕ຺ວາ ພລໍ ໂຫຕິ, ສີຫໍ ທິສ຺ວາ ກຍໍ ໂຫ ຕີ’’ຕິ (ວິສຸທ຺ຘີ຺ ມຫາຝີ຺ ໒຺໗໐໘)຺ ທສ຺ສນເຫຕຸໂກ ຫີ ອາສວານໍ ປຣິກ຺ຂໂຍ ປຣິຍ຺ຓາສຈ຺ຈີກິຣິຍາກາວນາກິສມເຍ ສຕິ ປຫາ ນາກິສມຍສ຺ສ ລພ຺ການໂຕ຺ ຍຸຄນທ຺ຘໍ ອາຫຣິຕ຺ວາຕິ ປຖມຊ຺ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຍ຺ຖາຍ ຕຕ຺ຖ ຊານສມ຺ເມ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ສມຖວິປສ຺ສນໍ ຍຸຄນທ຺ຘໍ ກາເວຕີ຺ ເອວໍ ຍາວ ເນວສຍ຺ຓານາສຍ຺ຓາຍຕນໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຍ຺ຖາຍ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ສມຖວິປສ຺ສນໍ ຍຸຄນທ຺ຘໍ ກຕ຺ວາ ຍຖາ ເຖໂຣ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕີ຺ ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕວາໂຣ ອີຘ ຄຫີໂຕ’’ຕິ຺ ອີຘາຕິ ອິມສ຺ມີ ສຸຕ຺ເຕ຺ ທີຆນຂສຸຕ຺ຕເທສນາຍ (ມ຺ ນິ຺ ໒຺໒໐໕-໒໐໖) ຫີ ເຖໂຣ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ຺ ຕທາ ຈ ອນາຄາມີ ຫຸຕ຺ ວາ ນິໂຣຘໍ ສມາປຊ຺ຊຕີຕິ ວຈນອວສໂຣ ນຕ຺ຖີ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕວາໂຣ ອີຘ ຄຫີໂຕ’’ຕິ຺ ຍທິ ເອວໍ – ‘‘ສພ຺ພໂສ ເນວສຍ຺ຓານາສຍ຺ຓາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຍ຺ຓາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີ’’ຕິ ອິທໍ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ? ເຖເຣ ວິຊ຺ຊມາເນ ປຕ຺ຫິຕຄຸເຓ ອນວເສສໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຍນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປຕຸໍ຺ ນິໂຣຘສມາປຊ຺ຊນໍ ປນ ເຖຣສ຺ສ ອາຈິຕ຺ຓສມາຈິຕ຺ຓໍ຺ ເຕນາຫ ‘‘ນິໂຣຘໍ ປນ…ເປ… ວທນ຺ຕີ’’ຕິ຺ ເຕນ ຜລສມາປຕ຺ຕີມ຺ປີ ອນ຺ຕຣາ ສມາປຊ຺ຊຕີເຍ ວາຕິ ທສ຺ເສຕີ຺

ໂວມິສ຺ສໍ ວິວຣິຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖສ຺ສາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ‘‘ນິໂຣຘໍ ສມາປຊ຺ຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາໂກເຄນ ສມຖວິປສ຺ສນໍ ຍຸຄນທ຺ຘໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ກິຕສ຺ສ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິ ສີສໍ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ອາໂກຄວເສນ ນິໂຣຘສ຺ສ ວາໂຣ ອາຄຈ຺ຉຕີ຺ ຜລສມາປຕ຺ຕິ ຄູ ລຸໂຫ ໂຫຕິ, ‘‘ຜລສມາປຕ຺ຕີ ສມາປຊ຺ຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາໂກຄສ຺ສ ອກາວໂຕ຺ ຜລສມາປຕ຺ຕິ ສີສໍ ໂຫຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເອເຕນ ອາໂກຄປຝິພທ຺ຘເມເຕສໍ ອາຄມນນ຺ຕິ ທີປີຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ຊມ຺ພຸທີປວາສີໂນ ເຖຣາ ປນາຕິ ອາທິ ອຍ຺ຖກຖາຣຸລ຺ຫເມວ ຕໍ ວຈນໍ຺ ອນ຺ໂຕສມາປຕ຺ຕີຍນ຺ຕິ ນິໂຣຘໍ ສມາປນ຺ນກາເລ຺ ຕິສມ຺ຍ຺ຖານິກຣູປສມ຺ເມຕິ ອຸຕ຺ກມ຺ມາ ຫາຣວເສນ ຕິສມ຺ຍ຺ຖານິກຣູປສມ຺ເມ຺

ລກ຺ຈິຕ຺ຕວສີຕນ຺ຕິ ປຝິປກ຺ຂທູຣີກາເວນ ສຸກາວິຕວສີກາວໍ຺ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ປຕ຺ໂຕຕິ ອຸກ຺ກໍສປຣິນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ປຕ຺ໂຕ຺ ອຸເຣ ວາຍາມ ຊນິຕາຍ ໂອຣໂສ຺ ປກາວິຕນ຺ຕິ ອຸປ຺ປາທິຕໍ຺ ສມ຺ເມນາຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄສມ຺ເມນ຺ ຕສ຺ສ ຫີ ອຣິຄເມນ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ກຕ຺ວາ, ‘‘ສມ຺ມໂຊ ສມ຺ມນິມ຺ມິໂຕ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ຺ ສມ຺ມທາຍສ຺ສາຕິ ນວວິຘສ຺ສ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມທາຍສ຺ສ຺ ອາທິຍນ ໂຕຕິ ຄຕ຺ຫນໂຕ, ສສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປາທນໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເລຍ຺ຍເມວ຺

ອນຸປທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໒ຯ ຉພ຺ພິໂສຘນສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໙໘ຯຂີຓາຊາຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕິກ຺ຂຍໍ ປຏິຊານນ຺ເຕນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາກຕໍ ໂຫຕິ ອຣຫໂຕ ຕພ຺ຠາວໂຕຯ ຕຖາ ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ເມ ປຣິໂຍສິໂຕຕິ ປຏິຊານນ຺ເຕນປີຯ ກຕໍ ກຣຓີຍນ຺ຕິ ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ປຣິຎ຺ຎາທິວເສນ ໂສຬສວິຘສ຺ສປິ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ອຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐາປິຕຠາວໍ ປຏິຊານນ຺ເຕນປີຯ ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອາຍຕິໍ ປຸນພ຺ຠວາຠາວໍ, ອາຍຕິໍ ວາ ປຣິຎ຺ຎາທິກຣຓີຍາຠາວໍ ປຏິຊານນ຺ເຕນປີຕິ ອາຫ – ‘‘ເອເກນປິ ປເທນ ອຎ຺ຎາ ພ຺ຍາກຕາວ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ພຫຸໍ ປນ ສຸພຫຸໍ ວິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຘ ປນ ອຎ຺ຎາພ຺ຍາກຣຓໍ ຈຕູຫິ ປເທຫິ ອາຄຕໍ, ຕສ຺ມາ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ເຈຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຈຕນາຍ ທິຏ຺ຐວາທິຕາ ນາມ ອຣິຍໂວຫາໂຣຯ ສຠາໂວຕິ ປກຕິອຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ຘມ຺ມສທ຺ໂທ, ‘‘ຊາຕິຘມ຺ມາ ຊຣາຘມ຺ມາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໗໔-໒໗໕) ວິຍ ຕສ຺ມາ, ອນຸຘມ຺ໂມຕິ ອຣິຍຠາວໍ ອນຸຄຕາ ປກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣມປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ອຣິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸເຓ ອນາວິກໂຣນ຺ຕາປິ ສາສນສ຺ສ ນິຍ຺ຍານິກຠາວປ຺ປເວທນຕ຺ຖໍເຈວ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ອຸສ຺ສາຫຊນນຕ຺ຖໍຈ ຕາທິສານໍ ປຣິນິພ຺ພານສມເຍເຍວ ອາວິກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ – ‘‘ປຣິນິພ຺ພຸຕສ຺ສ…ເປ… ກາຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ

໙໙ຯທຸພ຺ພລນ຺ຕິ ເຜຄ຺ຄຸ ວິຍ ສຸເຠຊ຺ຊນີຍໍ ພລວິຣຫິຕໍ, ອສາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຣາຄຸຓນ຺ຕິ ປລຸຊ຺ຊນສຠາວໍຯ ວິຄຈ຺ຉນສຠາວນ຺ຕິ ວິນາສຄມນສຠາວໍຯ ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂວິປຣິຓາມຕ຺ຕາ ອສ຺ສາສເລສສ຺ສປິ ອຠາວໂຕ ອສ຺ສາສວິຣຫິຕໍຯ ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນ ສມ຺ມຸນາຄມນວເສນ ຈ ຍຖາຣຫໍ ອຸເປນ຺ຕິ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຸປຍາ, ‘‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ອຸປາທີຍນ຺ຕິ ທຬ຺ຫຄ຺ຄາຫໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີຕິ ອຸປາທານາຯ ອຘິຏ຺ຐຕິ ເຈຕໂສ ອຠິນ຺ທນຠູຕາຕິ ເຈຕໂສ ອຘິຏ຺ຐານໍຯ ຕາຫີຕິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐີຫິຯ ຕນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍຯ ອຠິນິວິສຕີຕິ ອຠິຣຕິວເສນ ນິວິສຕິ, ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ສກ຺ກາຍຘມ຺ເມສຸ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິວິສຕິ ‘‘ເອຕໍ ມມໍ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ ເອຕາຫິ ອຠິນິເວສາຫິ, ຕຖາ ສກ຺ກາຍຘມ຺ເມສຸ ຈິຕ຺ຕໍ ອນຸເສຕິ ເອຕາຫີຕິ ອນຸສຍາ, ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິໂຍຯ ຍທຄ຺ເຄນ ຫິ ເຕຠູມກຘມ຺ເມສຸ ຣາຄາທໂຍ ອນຸເສນ຺ຕິ, ຕທຄ຺ເຄນ ຕໍສຫຄຕຘມ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ອນຸເສນ຺ຕີຕິ ປຣິຍາເຍນ, ‘‘ຕໍ ອນຸເສຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຂຍາ ວິຣາຄາຕິ ເຫຕຸມ຺ຫິ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນນ຺ຕິ ‘‘ຂເຍນ ວິຣາເຄນາ’’ຕິ ເຫຕຸມ຺ຫິ ກຣຓວເສນ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ວິຣາເຄນາຕິ ຈ ອິຕິສທ຺ໂທ ອາທິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ເຕນ ‘‘ນິໂຣເຘນາ’’ຕິ ເອວມາທີນໍ ຄຫິຕໍ ໂຫຕິຯ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎເວວຈນາເນວ ອຸປຍາທີນໍ ສມຸຈ຺ເຉທສ຺ເສວ ໂພຘນໂຕຯ

໑໐໐ຯ ປຕິຏ຺ຐາຕິ ເອຕ຺ຖ ເສສຠູຕຕ຺ຕຍໍ ອຸປາທາຣູປຎ຺ຈາຕິ ປຕິຏ຺ຐານາ, ນິຊ຺ຊີວຏ຺ເຐນ ຘາຕຸຈາຕິ ປຕິຏ຺ຐານຘາຕຸຯ ນ຺ຫານີຍຈຸຓ຺ຓໍ ພາຫິເຣາທກໍ ວິຍ ເສສຠູຕຕ຺ຕຍໍ ອາພນ຺ຘຕີຕິ ອາພນ຺ຘນໍຯ ປຈນິຍກຕ຺ຕໍ ພາຫິຣເຕໂຊ ວິຍ ເສສຠູຕຕ຺ຕຍໍ ປຣິປາເຈຕີຕິ ປຣິປາຈນໍຯ ພາຫິຣວາໂຕ ວິຍ ເສສຠູຕຕ຺ຕຍໍ ວິຕ຺ຖມ຺ເຠຕີຕິ ວິຕ຺ຖມ຺ຠນໍຯ ຘາຕຸສທ຺ທຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ ອສມ຺ຜຸຏ຺ຐຘາຕູຕິ ອສມ຺ຜຸສິຕຠາໂວ ເຕສໍ ວິປຣິມຏ຺ຐຕາຠາວໂຕຯ ວິຊານນໍ ອາຣມ຺ມຓູປລທ຺ຘີຯ ອຫໍ ອຕ຺ຕາຕີ ອຫໍ, ‘‘ຣູປຘມ຺ໂມ ເມ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂກຏ຺ຐາເສນ ອຕ຺ຕຠາເວນ ນ ອຸປຄມິ ນ ຄຓ຺ຫິຯ ນິສ຺ສິຕນິສ຺ສິຕາປິ ນິສ຺ສິຕາ ເອວ ນາມາຕິ ອາຫ ‘‘ປຖວີຘາຕຸນິສ຺ສິຕາ ວາ’’ຕິຯ ອຕ຺ຕນາ ວາ ປນ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕາຕິ ‘‘ເອເຕນ ປຣິຍາເຍນາ’’ຕິຯ ອຸປາທາຣູປມ຺ປິ ກາມໍ ນິສ຺ສິຕມ຺ປິ ໂຫຕິຯ ຕຖາປິ ຕໍ ນິສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິເຍວາຕິ ຕໍ ນ ອຸທ຺ຘຕໍຯ ປຣິຈ຺ເຉທກຣຕ຺ຕາ ປຣິຈ຺ເຉທາກາສສ຺ສ ‘‘ອສມ຺ພ຺ໂຠຄວເສນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ຈ ຕຖາ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ສພ຺ພມ຺ປິ ຠູຕຸປາທາຣູປໍ ອາກາສຘາຕຸນິສ຺ສິຕໍ ນາມຯ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕິຍາ ອຸປາທາຣູປໍ ວິຍ ຠູຕຣູປານິ, ອຣູປກ຺ຂນ຺ຘາ ວິຍ ຈ ວຕ຺ຖຸຣູປານິ, ‘‘ຕນ຺ນິສ຺ສິຕຣູປວຕ຺ຖຸກາ ອຣູປກ຺ຂນ຺ຘາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອາກາສຘາຕຸນິສ຺ສິຕຈກ຺ຂາທິຣູປສມ຺ຠວຕ຺ຖຸກາ ເວທນາທໂຍ ອຣູປກ຺ຂນ຺ຘາ ອາກາສຘາຕຸນິສ຺ສິຕາ ນາມາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ຕຖາ-ສທ຺ເທນ ອຸປສໍຫຣຕິຯ ອິຘາປີຕິ ອາກາສຘາຕຸນິສ຺ສິຕປເທປີ, ນ ປຖວີຘາຕຸນິສ຺ສິຕປທາທີສຸ ເອວຯ ຣູປາຣູປນ຺ຕິ ສພ຺ພມ຺ປິ ຣູປາຣູປໍ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕິ, ອຄ຺ຄຫິຕໍ ນຕ຺ຖິຯ ສຫຊາຕາ…ເປ… ນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ອິທໍ ນິປ຺ປຣິຍາຍສິທ຺ຘໍ ນິສ຺ສຍຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຣິຍາຍສິທ຺ເຘ ນິສ຺ສຍຕ຺ເຕ ຄຍ຺ຫມາເນ – ‘‘ປຈ຺ຉາຊາຕປຈ຺ຈໂຍຕິ ປຈ຺ຉາຊາຕາ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ຘມ຺ມາ ປຸເຣຊາຕສ຺ສ ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ປຈ຺ຉາຊາຕປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ (ປຏ຺ຐາຯ ໑ຯ໑ຯ໑໑) ວຈນໂຕ ສພ຺ພໍ ຈຕຸສມຸຏ຺ຐານິກຣູປໍ, ‘‘ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸນິສ຺ສິຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ຕຖາ ອນນ຺ຕຣວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸປ຺ປຈ຺ຈຍາ ປວຕ຺ຕນໂຕ, ‘‘ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸນິສ຺ສິຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ

໑໐໗. ຣູປ຺ປ໌ຕິ ວຸຕ຺ຕວິກາຣໍ ອາປ຺ຊ຺ຊມານໍ ທຫຍຸຄເຕການໍ ປກາເສຕີຕີ ຣູປ຺ນຸຕີ ອຍມຕ຺ໂຖ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ອາປາຖຄເຕ ຣູປາຍ ຕເນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ລພ຺ກຕີ, ນ ອາປາຖມນາຄເຕ຺ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕວິຍ຺ຍາຕພ຺ພການີ ປນ ອາປາຖມນາຄເຕປິ ຕສ຺ມີ ລພ຺ກ ເຕວ ຕໍສການາວານິເຕວ຺ຖຸນໂຕ຺ ຣູປາຍຕນໍ ທຸວິສາ ວິກຊິຕຸວາ຺ ເຖໂຣ ປນ ອາປາຖໍ ອນາຄຕສ຺ສາປິ ຣູປາຍຕນສ຺ສ ຣູປການໍ ນ ສກ຺ກາ ປຝິກ຺ຂິປິຕຸນ຺ຕີ ທຸວິສາກາຣຕໍ ນານຸຊານນ຺ໂຕ ລນ຺ໂນວາທໍ ນິທສ຺ເສຕີ, ''ອຸປ຺ຣີ ລນ຺ໂນວາເທ ກິນ຺ຕີ ກຣິສ຺ສຖາ''ຕີ຺ ຕຕ຺ຖ ທິ ''ຈກ຺ຂຸໍ, ອາວຸໂສ ລນ຺ນ, ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕໍ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕວິຍ຺ຍາຕພ຺ເພ ຂມ຺ເມ''ຕີ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໓໙໑) ອາຄຕໍ, ນ ເຈຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ອາປາຖໍ ອາຄຕເມວ ຣູປາຍຕນໍ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕວິຍ຺ຍາຕພ຺ພປເທນ ຄທິຕໍ, ນ ອາປາຖໍ ອນາຄຕນ຺ຕີ ສກ຺ ກາ ວິຍ຺ຍາຕຸໍ ອວິເສເສເນວ ຣູປາຍຕເນນ ຕຕ຺ທາມານທິຍຸກິຄາທາການວສ຺ສ ໂຊຕິຕຕ຺ຕາ຺ ເຕນາທ ''ນ ຍິທໍ ລພ຺ກາຕີ''ຕີ຺ ຣູປ ເມວາຕີ ຣູປາຍຕນເມວ຺ ຍທິ ເອວໍ ''ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕວິຍ຺ຍາຕພ຺ເພສຸ ຂມ຺ເມສູ''ຕີ ປທໍ ກຖໍ ເນຕພ຺ພນ຺ຕີ ອາທ – ''ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ປນາ''ຕິອາທິ຺ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາເຕນ ສທ຺ຂີ ວິຍ຺ຍາຕພ຺ເພສູຕີ ເຍນ ມໂນວິຍ຺ຍາເຕນ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕໍ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິອາທິນາ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາເຕນ ສທ຺ຂີ ເຕນ ວິຍ຺ຍາຕພ຺ເພສຸ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ເມສູຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕຕ຺ ທາລນ຺ໂທຕີ ຕສ຺ສນສການໍ ລນ຺ໂທ, ນ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາ ລນ຺ໂທເຍວາຕີ ຕຕ຺ທາລນ຺ໂທ຺ ຣຊ຺ຊນວເສນາຕີ ວຕ຺ຖໍ ວິຍ ຣຽຄຊາຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນຸຣຍ຺ຊນວເສນ຺ ອກິນນ຺ທນວເສນາຕີ ອາຣມ຺ມເຕ ອກິຣມິຕຸວາ ນນ຺ທນວເສນ຺ ສປ຺ປີຕິກຕຕ຺ທາ ທິ ນນ຺ທີຕີ ວຸຈ຺ຈຕີ຺ ຕຕ຺ທາຍນວເສນ ຕຕ຺ທາ຺

໑໐໘. ອທາການໂຣຕີ ''ເສຍ຺ໂຍທມສ຺ມີ''ຕິອາທິນາ (ຂ຺ ສ຺ ໑໑໘໑, ໑໘໓; ວິກ຺ ໗໓໘, ໗໓໖; ສໍ຺ ນິ຺ ໔.໑໐໗; ມທານິ຺ ໘໑, ໑໗໗) ອທໍກາຣຕໍ຺ ເຍນ ທິ ມມໍ ກໂຣຕີ, ເອຕໍ ມມງການໂຣ຺ ສ຺ເວວາຕີ ''ອທາການໂຣ''ຕີ ວຸຕ຺ຕມານໂນ຺ ເອວໍ ຈຕ຺ຕຸຖຊ຺ຊາເນ ນິທ຺ທິຍຸເຖ ສພ຺ພາສ຺ ໂລກິຍາກິຍ຺ຍາສ຺ ວຸຈ຺ຈມານາສ຺ ເທຍຸຖາ ວິຊ຺ຊາທຸວຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕີ ອຂີປ຺ປາເຍນ, ''ປຸ໌ພ຺ເພນິວາສໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຍ຺ຈ ອວຕ຺ວາ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕີ ອາທ? ອິຕໂຣ ອິຂ ສພ຺ພວາເຣສຸປິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຂມ຺ມປ຺ຈ຺ຂາ ອຂິກຕາ ຕສ຺ມາ ''ໂສ ເອວໍ ສມາທິເຕ''ຕິອາທິນາ ຕທິຍາ ວິຊ຺ຊາ ກຖິຕາຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ກິກ຺ຂູ ໂລກິຍຂມ຺ມໍ ນ ປຸ໌ຈ຺ລນ຺ຕີ''ຕິອາທິມາທ຺ ເອກວິສ຺ສຊ ຊິຕສ຺ຕຸໍ ນາເມຕໍ ຕທິຍວິຊ຺ຊາຍ ເອວ ອາຄຕຕຕ຺ຕາ຺ ອຣິຍຂມ຺ມວເສນປີສ຺ສ ສມຍ຺ຍາ ອຕ຺ເຖວາຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ລພ຺ພິໂສຂນນ຺ຕີປີສ຺ສ ນາມ''ນ຺ຕີ ວຕ຺ວາ ເຕສ຺ ຂມ຺ເມສ຺ ເກທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ເອຕ຺ຖ ທິ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ວິສ຺ທຸຂາຕີ ຕສ຺ສາ ໂຈທນາຍ ໂສຂນວເສນ ວິໂສຂິຕາ຺ ເອກເມວ ກຕ຺ວາຕີ ເອກວາຣວເສເນວ ປາລຸອິຍໍ ເອກຊ຺ຊໍ ອາຄຕຕຕ຺ຕາ ເອກເມວ ໂກຍຸຖາສໍ ກຕ຺ວາ຺ ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ວາ ລພ຺ພິໂສຂນຕາຕີ ອາທ – ''ຈຕູທິ ອາທາເຣທິ ສທ຺ຂີ''ນ຺ຕີ ກຖໍ ປເນຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາທາຣາ ຄເທຕພ຺ພາຕີ? ເກຈິ ຕາວ ອາທຸ – ''ສາຣູຕີ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທິຕຸວາ ອນຸໂມທິຕຸວາ ອຸຕ຺ຕຣິ ປລ຺ໂຫ ປຸ໌ຈ຺ລິຕພ຺ໂພ''ຕີ ເທຍຸຖາ ອາຄເຕນ ນເຍນ ອາທາຣວາໂຣ ອາທຣິຕຸວາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕີ຺ ''ພທິທ຺ຂາ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສູ''ຕີ ເອຕ຺ຖ ອາທາຣານມ຺ປີ ສຽຄທິຕຕ຺ຕາ ອາທາຣາ ອຕ຺ຖໂຕ ອາຄຕາ ເອວາຕີ ອຍ຺ເຍ຺ ອປເຣ ປນ ຣູປກ຺ຂນ຺ຂຄ຺ຄທເຕນ ກພລຸອີກາໂຣ ອາທາໂຣ , ສຽຂາຣກ຺ຂນ຺ຂຄ຺ຄທເຕນ ຜສ຺ສາທາໂຣ, ມໂນສຍ຺ເຈຕນາທາຣຄ຺ຄທເຕນ ວິຍ຺ຍາຕາທາໂຣ ສຣູປໂຕປີ ຄທິໂຕຕີ ວທນ຺ຕີ຺

''ລພ຺ພິໂສຂນ''ນ຺ຕີ ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມຍ຺ຍາຍ ອນ຺ວຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸວາ ອາຍຕິມ຺ປີ ຕາທິເສນ ພ຺ຍາກຣເຕນ ກິກ຺ຂູນໍ ປຝິປຕ຺ ຕິມ຺ປີ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ''ອິເມ ປນາ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຂໍ຺ ວິນຍນິທ຺ເທສປຣິຍາເຍນາຕີ ວິນຍນິທ຺ເທເສ ອາຄເຕນ ກາຣເຕນ຺ ວິນເຍ ວາ ອາຄຕນິທ຺ເທສານຸກ຺ກເມນ຺

ອຂິຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ອຂິຄໂມ, ຊານາທິອຂິຄມປ຺ຈ຺ຂາ຺ ເຕນາທ – ''ຊານວິໂມກ຺ຂາທີສູ''ຕິອາທິ຺ ອຸປາຍປ຺ຈ຺ລາຕີ ອຂິຄໂມປາຍ ປ຺ຈ຺ລາ຺ ກິນ຺ຕິຕີ ເກນ ປກາເຣນ ວິຂິນາຕີ ອຕ຺ໂຖ຺

ກຕເມສໍ ຕ຺ວໍ ຂມ຺ມານໍ ລາກີຕີ ອິທໍ ປນ ປຸ໌ພ຺ເພ ''ກີ ເຕ ອຂິຄຕ''ນ຺ຕີ ອນິທ຺ຂາຣິຕເກທາ ຊານາທິວິເສສາ ປ຺ຈ຺ລິຕາຕີ ອິທານິ ເຕສໍ ນິທ຺ຂາເຣຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ລນາກາຣທສ຺ສນໍ຺ ຕສ຺ມາຕີ ຍສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕທິ ອາການເຣທິ ອຂິຄມພ຺ຍາກຣຕໍ ໂສເຂຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ ມາ຺ ເອຕ຺ຕາວຕາວາຕີ ເອຕ຺ຕເກນ ພ຺ຍາກຣຕມຕ຺ເຕເນວ ນ ສກ຺ກາໂຣ ກາຕພ຺ໂພ຺ ພ຺ຍາກຣຕາລຸທິ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ອຍາຖາວ ໂຕປີ ໂທຕີ, ຍຖາ ນາມ ຊາຕຣູປປ຺ປຕິຣູປໍ ຊາຕຣູປໍ ວິຍ ຂາຍຕີຕີ ຊາຕຣູປໍ ນິພໍສນຕາປນເລທເນທີ ໂສເຂຕພ຺ພໍ ເອວເມວໍ ອິເມສ຺ ອິທາເນວ ວຸຕ຺ເຕສຸ ລສ຺ ຖາເນສຸ ປກ຺ຂິປິຕຸວາ ໂສຂນຕ຺ຖໍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ວິໂມກ຺ຂາທີສູຕີ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ສມາຂີ-ສມາປຕ຺ຕີ-ຍາຕທສ຺ສນ-ມຄ຺ຄການນາ-ຜລສຈ຺ຈິກິຣິຍາ ສຽຄຕ຺ທາຕີ຺

ປາກໂຜ ໂທຕີ ອຂິຄຕວິເສສສ຺ສ ສຕິສມ຺ໂມສາການໂຕ຺ ເສສປ຺ຈ຺ລາສຸປີ ''ປາກໂຜ ໂທຕີ''ຕີ ປເທ ເອເສວ ນໂຍ຺

ອຸຄ຺ຄຫປຣິປຸຈ຺ຉາກຸສລາຕິ ສຊ຺ຌາຍມຄ຺ຄສໍວຓ຺ຓນາສຸ ນິປຸຓາຯ ຍາຍ ປຏິປທາຍ ຍສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ສາ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປຕ຺ຕິ ອາຄມນປຏິປທາຯ ໂສເຘຕພ຺ພາຕິ ສຸທ຺ຘາ ອຸທາຫຸ ອສຸທ຺ຘາຕິ ວິຈາຣຓາວເສນ ໂສເຘຕພ຺ພາຯ ນ ສຸຊ຺ຌຕີຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປມາທປຏິປຕ຺ຕິກາວໂຕຯ ອປເນຕພ຺ໂພ ອຕ຺ຕໂນ ປຏິຎ຺ຎາຍຯ ‘‘ສຸຊ຺ຌຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ສຸຊ຺ຌນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ທີຆຣຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ຍທີ’’ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ຍທີ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຕາຍ ປຏິປທາຍ ຍທີ ປຎ຺ຎາຍຕີ ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຂີຓາສວປຏິປຕ຺ຕິສທິສາ ປຏິປທາ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ວິກ຺ຂມ຺ຠິຕກິເລສຕ຺ຕາຯ

ນທີຍາ ສມຸທ຺ທໍ ປກ຺ຂນ຺ທນຏ຺ຐານໍ ນທີມຸຂທ຺ວາຣໍຯ ມທ຺ທມາໂນຕິ ພທຣສາລຸອວໍ ສຣສໍ ປຕ຺ເຕ ປກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມທ຺ທມາໂນຯ ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ຉພ຺ພິໂສຘນສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໓ຯ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໘ຯສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມນ຺ຕິ ສປ຺ປຸຣິສກາຣກໍ ຘມ຺ມໍຯ ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ສປ຺ປຸຣິສານໍ ປເວຓິໂກ ຘມ຺ໂມ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ອາຫ – ‘‘ສປ຺ປຸຣິສານໍ ຘມ຺ມ’’ນ຺ຕິ, ເອສ ນໂຍ ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິຯ ເອວໍ ປຘານໍ ອນຸຎ຺ຎາຕພ຺ພຎ຺ຈ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ມາຕິກໍ ຌເປຕ຺ວາ ອຍຖານຸປຸພ຺ພິຍາ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ‘‘ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຖາ ປນ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອຸທາຫຣຓປຸພ຺ພກໍ ເຫຕຸໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ຍຖາ ນາມ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພປຣິຈ຺ຈາຄປຸພ຺ພກໍ ຄເຫຕພ຺ພຄ຺ຄຫຓໍ ນາມ ຎາຍປຏິປຕ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມາ ສມ຺ປາເທຕພ຺ພາຕິ ທີເປນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອຍຖານຸປຸພ຺ພິຍາ ນິທ຺ຘາຣິຍຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຖາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖາປິ ‘‘ອເສວນາ ຈ ພາລານໍ, ປຓ຺ຑິຕານຎ຺ຈ ເສວນາ’’ຕິຯ ເອຕເທວ ຫິ ກຸລທ຺ວຍໍ ‘‘ອຸຈ຺ຈກຸລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕຯ ຕຖາຫິ ອນ຺ຕິມຠວິກາ ໂພຘິສຕ຺ຕາ ຕຕ຺ເຖວ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິຯ ໂສຕິ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸຯ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາຕິ ຕໍ ກາຣຓໍ ກຕ຺ວາຯ ປຏິປທາ ຫິ ວິຎ຺ຎູນໍ ປູຊາຍ ກາຣຓໍ, ນ ອຸຈ຺ຈກຸລີນຕາຯ ມຫາກຸລາຕິ ວິປຸລກຸລາ ອຸຬາຣິໂຕທິຕກຸລສມ຺ປວຕ຺ຕິກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໐໙ຯຍສສທ຺ໂທ ປຣິວາຣວາຈໂກຯ ຍສສ຺ສີຕິ ຈ ສາຕິສຍປຣິວາຣວນ຺ຕາ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິວາຣສມ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິຯ ອາຘິປເຕຍ຺ຍາຠາວໂຕ ປເຣສໍ ອຸປຣິນຕ຺ຕິ ເອເຕສໍ ອີໂສ ອີສນໍ ອິສ຺ສຣິຍນ຺ຕິ ອກ຺ຂາຕພ຺ພາຕິ ອປ຺ເປສກ຺ຂາຯ ເຕນາຫ ‘‘ອປ຺ປປຣິວາຣາ’’ຕິຯ ອຠາວຕ຺ໂຖ ຫິ ອີສ ອປ຺ປ-ສທ຺ໂທຯ

໑໐ຠຯນເວວ ສຸຕງ຺ຄານິ ອາຄຕານີຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປໍສຸກູລິກສ຺ສ ເຕຈີວຣິກຕາ ສຸກຣາຯ ເອວໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປິຓ຺ຑປາຕິກ ສ຺ສ ສປທານຈາຣິກຕາ ສຸກຣາຯ ເອກາສນິກສ຺ສ ຈ ປຕ຺ຕປິຓ຺ຑິກຂລຸປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕິກຕາ ສຸກຣາ ເອວາຕິ – ‘‘ປໍສຸກູລິໂກ ໂຫຕີ’’ຕິ ອາທິໂຕ ວຸຈ຺ຈມາເນ ປາຬິຍາ ອນາຄຕານມ຺ປິ ອາຄຕກາເລ ເວທິຕພ຺ໂພ ປຣິຫຣຓສຸກຣຕາຍ ເຕສມ຺ປິ ສມາທານສມ຺ຠວໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ເຕຣສ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິຯ

໑໐ຬຯ ກາມຕຓ຺ຫາທິກາຍ ຕາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ຕມ຺ມຍາ, ປຸຖຸຊ຺ຊນາ, ປກຕິຠາວູປຄມເນນ ເຕສໍ ຠາໂວ ຕມ຺ມຍຕາ, ຕປ຺ປຏິກ຺ເຂປໂຕ ອຕມ຺ມຍຕາ, ນິຕ຺ຕຓ຺ຫຕາຯ ຕໍເຍວ ກາຣຓໍ ກຕ຺ວາຕິ ປຌມຊ຺ຌາເນປິ ຕຓ຺ຫາປຫານໍເຍວ ກາຣຓໍ ກຕ຺ວາຯ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາຕິ ອຕມ຺ມຍຕາປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ເຕ ຕຓ຺ຫາຍ ປຏິປກ຺ຂຘມ຺ເມ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາຯ ນ ມຎ຺ຎຕີຕິ ມຎ຺ຎນານໍ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໂສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ໂອກາເສ ກາມຠວາທິເກ ເກນຈິ ວຕ຺ຖຸນາ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖາທິນາ ປຕ຺ຕຈີວຣວິຫາຣປຣິເວຓາທິນາ ຈ ປຸຄ຺ຄລໍ ນ ມຎ຺ຎຕີຕິຯ ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔ຯ ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐ລຯອຎ຺ຎມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອຎ຺ຎໍ ອຎ຺ຎໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຎ຺ຎໍ ເສວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ສຕ຺ຕຫີ ປເທຫີຕິ ສຕ຺ຕຫີ ວາກ຺ເຍຫິຯ ປຊ຺ຊຕີ

ເອເຕນ ຍຖານິປ຺ເປໂຕ ອຕ຺ໂຖຕິ ປທໍ, ວາກ຺ຍໍ. ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ໂອກາສກຣຓໍ ຘມ຺ມທາຍາເທ (ມ. ນິ. ໑.໓໑) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ.

໑໑໓. ທິຝ຺ຖິເຍວ ປຈ຺ຈຍວເສນ ປຜິລທ຺ຮຕາຍ ທິຝ຺ຖິປຜິລາໂກ. ສຄ຺ຌາປຜິລາເກປີ ເອເສວ ນໂຍ. ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິສມ຺ມາ ທິຝ຺ຖິໂຍ...ເປ... ນ ຄທິຕາ ກມ຺ມປຖປ຺ປຕ຺ຕານໍ ເຕສໍ ມໂນສມາຈາຣກາເວນ ຄທິຕຕ຺ຕາ. ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ທິຝ຺ຖິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາ ທວາເຣ ນ ຄທິຕາຕິ? ກາມໍ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິຍາ ອວຍວິກາໂວ ລພ຺ກຕິ, ຕຖາປີ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທສຸ ກມ຺ມປຖໂກຝ຺ຖາໂສ ນ ອຸທ຺ຮໂຜ.

໑໑໔.ກາມສຄ຺ຌາທິນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຍຖາ ພ຺ຍາປາທວິທີສາສຄ຺ຌາ ສງຄທິຕາ, ເອວໍ ອນກິຊ຺ຊາອພ຺ຍາປາທອວິທີສາສຄ຺ຌາ ສງຄທິຕາ ປຄ຺ເມນ ອາທິສທ຺ເທນ "ອນກິຊ຺ຊາສຫຄຕາຍ ສຄ຺ຌາຍາ"ຕິອາທິປາຖສ຺ສ ສງຄທິຕຕ຺ຕາ.

໑໑໗. ຕິ ກາມກວາທິນໍ ອປ຺ຣິໂຍສານາຍ ປ຺ຣິໂຍສານໍ ອິຈ຺ຉໂຕປີ ຕາທິສສ຺ສ ກວານໍ ອປ຺ຣິໂຍສານເມວ ໂຫຕິ . ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂຫນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລວເສນ. ເຕນາຫ "ປຸຖຸຊ຺ຊໂນປີ ທີ"ຕິອາທີ. ອກຸສລາ ຊມ຺ມາ ວຫຸໝນ຺ຕິຕິ ເຕສໍ ປຫານາຍ ອປ຺ປຜິປຊ຺ຊມານສ຺ສາຕິ ອຣີປ຺ປາໂຍ, ຕໂຕ ເອວ ກຸສລາ ຊມ຺ມາ ປ຺ຣິຫາຍນ຺ຕີ. ເຕນສ຺ສ ກິເລສທຸກ຺ຂເນ ວິປາກທຸກ຺ຂເນ ຈ ສທຸກ຺ຂເມວ ອຕ຺ຕກາວໍ ອກິນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ. ໂອຣມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊນານີ ປຫາຍ ສຸທ຺ຮາວາເສສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕນາຣໂຫ ອນາຄາມີ ກຖໍ...ເປ... ອກິວຫຸໝນ຺ຕິຕິ ອາຫ "ອນາຄາມີປີ"ຕິອາທີ. ສທຸກ຺ຂເມວ ອຕ຺ຕກາວໍ ອກິນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ, ຍາຍ ລພ຺ກມານອກຸສລາກິວຸທ຺ຘີ ກຸສລປ຺ຣິຫານິຄ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ອນາຄາມິໂນປີ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊອຕ຺ຕກາວາກິນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ຍຖາລພ຺ກມານໍ ອກຸສລປ຺ຣິຫານີ ກຸສລາກິວຸທ຺ຘິຄ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສປີ ອນ຺ຕິມກວິກສ຺ສ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊອຕ຺ຕກາວາກິນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ. ເຕນາຫ "ປຸຖຸຊ຺ຊໂນປີ"ຕິອາທີ. ອກຸສລເມວ ທາຍຕິ,ນ ກຸສລໍ ຕສ຺ສ ພຸທ຺ຮິປກ຺ເຂ ຄິຕຕ຺ຕາ. ຕຕ຺ຖາປີ ວິປ຺ສ຺ສນເມວ ຄພ຺ກໍ ຄຕ຺ຫາເປຕິ, ນ ວຝ຺ຜຄພ຺ກໍ ອນ຺ຕິມກວິກຕາຍ ວິວຝ຺ຝູປນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ອຊ຺ຊາສຍສ຺ສ, ຌາຓສ຺ສ ຈ ປາກຄມນໂຕ.

໑໑໙.ເອກຈ຺ຈສ຺ສາຕິ ສາມິວຈນໍ "ອກິນນ຺ທຕີ"ຕິອາທີສຸ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວເສນ ປ຺ຣິຕາເມຕພ຺ພໍ, ຕຖາ "ນິພ຺ພິນ຺ທຕີ"ຕິອາທີສຸປີ. ອຸຄ຺ຄຕ຺ທີຕ຺ວາປີຕິ ປີ-ສທ຺ໂທ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຝ຺ໂຖ. ກຄວໂຕ ກາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອຊານນ຺ຕາ ຕາວ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ທີຕສ຺ຂໂຕ ປ຺ຣິພາທີຣາ ໂຫນ຺ຕຸ ຊານນ຺ຕານມ຺ປີ ສພ຺ເພສໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ທີຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕີຕິ ອເນກໍສິກຕໍ ໂຈເທນ຺ໂຕ "ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ"ຕິອາທີມາຫ. ອິຕໂຣ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ທີຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕີເຍວາຕິ, "ອປ຺ປຜິສນ຺ຘິກາ"ຕິອາທີນາ ອເນກໍສິກຕໍ ປ຺ຣິຫຣຕີ. ເສສໍ ສຸວິຄ຺ເຍຍ຺ຍເມວ.

ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໔. ພທຸຊາຕຸກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໒໔.ກາຍນ຺ຕິ (ອ. ນີ. ຜີ. ໔.໓.໑) ຈິຕ຺ຕສໍສປ຺ປຕາຕິ ອາຫ "ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສ"ຕີ. ອຸປທ຺ທໂວຕິ ອນ຺ຕຣາໂຍ. ຕສ຺ສ ປນ ວິກ຺ເຂປການຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ "ອເນກຄ຺ຄຕາການໂຣ"ຕີ. ອຸປສຄ຺ໂຄຕິ ອຸປສຊ຺ຊນໍ. ຕໂຕ ອປ຺ປຕິການວິຆາຕາປຕ຺ຕິ ຍສ຺ມາ ປຕິກາຣາກາເວນ ວິຫຄ຺ຌມານສ຺ສ ກິຄ຺ຈິ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ຖສ຺ສ ໂອສີທນການຓໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – "ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ລຄ຺ຄນາການໂຣ"ຕີ. ວຄ຺ເຈຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕຸໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ທີວເສ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ. ພຫີ ອນິກ຺ຂມນຕ຺ຖາຍ ທ຺ວາເຣ ອຄ຺ຄື ທຕ຺ວາ.

ນລຸເອທີຕິ ນລຸອຈ຺ຉນ຺ນສງ຺ເຂເປນ ອຸປ຺ຣິ ຉາເທຕ຺ວາ ເຕທີເຍວ ທາຣຸກຈ຺ຉທນນິຍາເມນ ປ຺ຣິໂຕປີ ຉາທິຕາ. ເອເສວ ນໂຍຕິ ອິມິນາ ຕິເຓທີ ຉນ຺ນຕໍ, ເສສສມ຺ກາຣານໍ ຣຸກ຺ຂມຍຕຄ຺ຈ ອຕິທິສຕີ. ວິຮວາປຸຕ຺ເຕຕິ ອທນ຺ຕກາໂວປລກ຺ຂຓໍ. ເຕ ທີ ນິປ຺ປີຕິກາອວິນີຕາ ອສໍຍຕາ ອກິຈ຺ຈການິໂນ ໂຫນ຺ຕີ.

ມຕ຺ຖກໍ ອປາເປຕ຺ວາວ ນິຝ຺ຖາປີຕາຕິ ກສ຺ມາ ກຄວາ ເອວມກາສີຕິ? ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສ ປຸຈ຺ຉາໂກສລ຺ລທີປນຕ຺ຖເມວ, ຕຕ຺ຖ ນິສີນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕກິກ຺ຂູນໍ ເທສນາຍ ຊານນຕ຺ຖຄ຺ຈ. ເຕ ກິຣ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອຊານນ຺ຕາ ອນ຺ຘກາຣໍ ປວິຝ຺ຖາ ວິຍ ຄິຕາ. ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘິວເສນ ປ຺ຣິຄ຺ຄຍ຺ຫ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີຕິ.

໑໘໕ฯຣູປປຣິຄຸຄໂຫວ ກຖິໂຕ, ນ ອຄຸຄ໌ ກິຄຸຈິຕິ ອຕຸໂຖฯ ອິທານິ ຕໂຕ ສຈຸຈານິ ນິທຸສາເຣຕຸວາ ຈຕຸສຈຸຈກມຸມຍຸຖານໍ ທສຸເສຕຸໍ, ''ສພຸພາປີ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍฯ ປຄຸຈກຸຂນຸສາ ໂທນຸຕິຕິ ອທຸເສກາທສ ສາຕຸໂຍ ຣູປກຸຂນຸໂສ, ອທຸສຍຸຖມາ ສາຕຸໂຍ ຍຖາຣຫໍ ເວທນາທໂຍ ຈຕຸຕາໂຣ ອຣູປີໂນ ຂນຸສາຕິ ເອວໍ ອຍຸຖາຣສ ສາຕຸໂຍ ປຄຸຈກຸຂນຸສາ ໂທນຸຕິฯ ປຄຸຈປິ ຂນຸສາ ຕຕຸຫາວ ຊຊາ ທຸກຸຂສຈຸຈໍฯ ອປຸປວຕຸຕິຕິ ອປຸປວຕຸຕິນິມິຕຸຕໍฯ ນິໂຣສປຊານນາຕິ ປຄຸລາສີເສນ ມຄຸຄກິຈຸຈມາຫฯ ສມຸມາທິຍຸຖິປມຸໂຂ ຫີ ອຣິຍມຄຸໂຄฯ ມຕຸຖກໍ ປາເປຕຸວາ ກຖິຕໍ ໂຫຕີ ສມຸມສນສຸສ ກູມິຍາ ນິປຸຜຕຸຕິຍາ ຈ ກຖິຕຕຸຕາฯ ຊານາຕິ ປສຸສຕີຕິ ອິມິນາ ຄາຕທສຸສນໍ ກຖິຕໍ ຕໍ ປນ ໂລກິຍໍ ໂລກຸຕຸຕຣນຸຕິ ທຸວິສນຸຕິ ຕທຸກຍມຸປີ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ – ''ສທ ວິປສຸສນາຍ ມຄຸໂຄ ວຸຕຸ ໂຕ''ຕິฯ

ເອຕຸຕາວຕາປີ ໂຂຕິ ປີ-ສທຸທຄຸຄຫເຄນ ອຄຸເຄນ ປຣິຍາເຍນ ສຕຸຖາ ສາຕຸໂກສລຸລໍ ເທເສຕຸກາໂມຕິ ເຖໂຣ , ''ສິຍາ ປນ, ກນຸ ເຕ''ຕິ ປຸຈຸຊຕີຕິ ກຄວາ ປຖວີສາຕຸອາທິວເສນປີ ສາຕຸໂກສລຸລໍ ວິກາເວຕີฯ ຕຕຸຖ ປຖວີສາຕຸອາທິສທຸເທນ ເທສນາກາຣຕໍ ວິກາເວນຸໂຕ, ''ປຖວີສາຕຸ…ເປ… ວຸຕຸຕາ''ຕິ ອາຫฯ ຕາປີ ຫີ ອາທິໂຕ ໖ ສາຕຸໂຍฯ ''ວິຄຸລາຄສາຕຸໂຕນິຫຣິຕຸວາ ປູເຣຕພຸ ພາ''ຕິ ວຕຸວາ ກຖໍ ຣູປສາຕຸໂຍ ນິຫຣິຍນຸຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນຸສາຍ ຕໍ ນຍໍ ທສຸເສຕຸໍ, ''ວິຄຸລາຄສາຕູ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍฯ ກາມ ລຸເຈຕຸຖ ກາຍວິຄຸລາຄສາຕຸຍາ ອາຣມຸມຄໍ ໂຜຍຸຖພຸພສາຕຸປຖວີສາຕຸ ອາທິວເສນ ເທສນາຣຸລຸອເມວ, ກາຍສາຕຸ ປນ ນິຫຣິຕພຸພາຕິ ເອກໍສເມວ ນິຫຣຄວິສີ ທສຸເສນຸໂຕ, ''ເອສ ນໂຍ ສພຸພຕຸຖາ''ຕິ ອາຫฯ ປຸຣິມປຈຸຊິມວເສນ ມໂນສາຕູຕິ ປຈຸຊິມກາຄວເສນ ກິຣິຍາມໂນສາຕຸ ຄເຫຕພຸພາ ຕສຸສານຸຣູປກາວໂຕฯ ນນຸ ເຈຕຸຖ ມໂນສາຕຸ ນາມາຍໍ ມໂນວິຄຸລາຄສາຕຸຍາ ອສໍສຍຸຖາ, ວິສໍເຍວ ເຈສາ ສາຕູຕິ? ສຈຸຈເມຕໍ ອຍຸຖາຣສສາຕຸເທສນາຍ, ຈິຕຸຕວິກຕຸຕິນິທຸເທເສ ຊວິຄຸລາຄກາຍເທສນາຍໍ ປນ ສາ ມໂນວິຄຸລາຄກາຍສງຄຫີຕາວາຕິ ທຍຸຖພຸພໍฯ ຍໍ ປເນຕຸຖ ວຕຸຕພຸພໍ ຕໍ ວິສຸທຸສິມຄຸຄສໍວຕຸຄນາຍໍ (ວິສຸທຸສິฯ ມ ຫາຍິฯ ໔ฯ໕໑ກ) ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸພໍฯ ອຖ ວາ ປຸຣິມປຈຸຊິມວເສນາຕິ ປຸເຣຈຣານຸຈຣວເສນฯ ມໂນສາຕູຕິ ວິປາກມໂນສາຕຸ ຄເຫຕພຸພາ ປຸເຣຈຣຕາໂຕ, ປຣໂຕ ອຸປຸປຊຊນກິຣິຍາມໂນວິຄຸລາຄສາຕຸຍາ ອນນຸຕຣໍ ມໂນສາຕຸຍາ, ກິຣິຍາມໂນສາຕຸຍາ ອນນຸຕຣໍ ມໂນວິຄຸລາຄສາຕຸຍາ ອນຸປຸປຊຊນໂຕ ຈฯ

ສມຸມານໍ ຍາວເທວ ນິສຸສຕຸຕນິຊຊີວວິກາວນຕຸຖາຍ ສຕຸຖ ສາຕຸເທສນາຕິ ອຄຸເຄສຸ ສກາວສາຣຕາທິອຕຸເຖສຸ ລພຸກມານເມ ສຸປີ ອຍເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ປສາໂນຕິ ອາຫ – ''ເອສນໂຍ ສພຸພຕຸຖາ''ຕິฯ ສປຸປຜິປກຸຂວເສນາຕິ ສປຸປຜິກາຄວເສນ ສຸຂໍ ທຸກຸເຂນ ສປຸປຜິກາຄໍ, ທຸກຸຂໍ ສຸເຂນ, ເອວໍ ໂສມນສຸສໂທມນສຸສາຕິฯ ຍຖາ ສຸຂາທີນໍເຍວ ສມຸທາຈາໂຣ ວິກູໂຕ, ນ ອຸເປກຸຂາຍ, ເອວໍ ຣາ ຄາທີນໍເຍວ ສມຸທາຈາໂຣ ວິກູໂຕ, ນ ໂມຫສຸສ, ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ອວິກູຕກາເວນາ''ຕິฯ ກາຍວິຄຸລາຄສາຕຸ ປຣິຄຸຄຫີຕາວ ໂຫຕີ ຕທວິນາກາວໂຕฯ ເສສາສຸ ໂສມນສຸສສາຕຸອາທີສຸ, ປຣິຄຸຄຫີຕາວ ໂຫຕີ ອວິນາກາວໂຕ ເອວฯ ນ ຫີ ໂສມນສຸສາທໂຍ ມ ໂນສາຕຸຍາ ວິນາ ວຕຸຕນຸຕິฯ ອຸເປກຸຂາສາຕຸໂຕ ນິຫຣິຕຸວາຕິ ເອຕຸຖ ຈກຸຂຸວິຄຸລາຄສາຕຸອາທໂຍ ຈຕສຸໂສ ວິຄຸລາຄສາຕຸໂຍ ຕາສໍ ວຕຸຖາຣມຸມຄາກູຕາ ຈກຸຂຸສາຕຸອາທໂຍ ຈາຕິ ອຍຸຖ ຣູປສາຕຸໂຍ, ມໂນສາຕຸ, ອຸເປກຸຂາສຫຄຕາ ມໂນວິຄຸລາຄສາຕຸ, ອຸ ເປກຸຂາສຫຄຕາ ເອວ ສມຸມສາຕູຕິ ເອວໍ ປນຸນຣສ ສາຕຸໂຍ ອຸເປກຸຂາສາຕຸໂຕ ນິຫຣິຕພຸພາฯ ໂສມນສຸສສາຕຸອາທໂຍ ປນ ຈຕສຸໂສ ສາຕຸໂຍ ສມຸມສາຕຸອນຸໂຕຄສາ , ເອວໍ ສຸຂສາຕຸໂຕ ກາຍວິຄຸລາຄສາຕຸຍາ ຕສຸສາ ວຕຸຖາຣມຸມຄາກູຕານໍ ກາຍ ສາຕຸໂຜຍຸຖພຸພສາຕູນຄຸຈ ນິຫຣຄາ ເຫຍຸຖາ ທສຸສິຕນຍາຕິ, ''ອຸເປກຸຂາສາຕຸໂຕ ນິຫຣິຕຸວາ ປູເຣຕພຸພາ''ອິຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍฯ

ກາມວິຕກຸກາທໂຍ ອິສ ກາມສາຕຸອາທິປຣິຍາເຍນ ວຸຕຸຕາຕິ ''ກາມສາຕຸອາທີນໍ ທຸເວສາວິຕກຸເກ ກາມວິຕກຸກາທີສຸ ວຸຕຸຕນເຍນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ''ຕິ ອາຫฯ ຕຕຸຖ ຫີ ''ກາມວິຕກຸໂກຕິ ກາມປຜິສໍຍຸຕຸໂຕ ວິຕກຸໂກ, ພຸຍາປາທວິຕກຸໂກຕິ ພຸຍາ ປາທປຜິສໍຍຸຕຸໂຕ ວິຕກຸໂກ, ວິຫິສາວິຕກຸໂກຕິ ວິຫິສາປຜິສໍຍຸຕຸໂຕ ວິຕກຸໂກ, ເນກຸຂມຸມປຜິສໍຍຸຕຸໂຕ ວິຕກຸໂກ ເນກຸຂມຸມວິຕກຸ ໂກ, ໂສ ຍາວ ປຖມຊຊານາ ວຍຸຜຕິฯ ອພຸຍາປາທປຜິສໍຍຸຕຸໂຕ ວິຕກຸໂກ ອພຸຍາປາທວິຕກຸໂກ, ໂສ ເມຕຸຕາປຸພຸພກາຄໂຕ ປຍຸຖາຍ ຍາວ ປຖມຊຊານາ ວຍຸຜຕິฯ ອວິຫິສາປຜິສໍຍຸຕຸໂຕ ວິຕກຸໂກ ອວິຫິສາວິຕກຸໂກ, ໂສ ກຣຸຕາຍ ປຸພຸພກາຄໂຕ ປຍຸຖາຍ ຍາວ ປຖມຊຊານາ ວຍຸຜຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍฯ ອຍໍ ປນຕຸໂຖ ອກິສມຸເມ ວິຕຸຖາຣໂຕ ອາຄໂຕ ເອວາຕິ ທສຸເສຕຸໍ, ''ອກິສມຸເມ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍฯ ກາມສາຕຸໂຕ ນິຫຣິຕຸວາຕິ ເອຕຸຖ ກາມຄຸຄຫເຄນ ຄຫີຕາ ຣູປສາຕຸອາທໂຍ ໖, ຕໍວິສຍາ ສຕຸຕວິຄຸລາຄສາຕຸໂຍ, ຕຕຸຖ ປຄຸຈນຸນໍ ວິຄຸລາຄສາຕູນໍ ຈກຸຂຸສາຕຸອາທໂຍ ປຄຸຈາຕິ ອຍຸຖາຣສฯ ເນກຸຂມຸມສາຕຸອາທໂຍ ປນ ສມຸມສາຕຸອນຸໂຕຄສາ ເອວฯ

ກາມຕຌ຺ຫາຍ ວິສຍກູຕາ ສມ຺ມາ ກາມສາຕູຕິ ອາຫ – ‘‘ປຌ຺ຈ ກາມາວຈຣກ຺ຂນ຺ສາ ກາມສາຕູ’’ຕິ໚ ຕຖາ ຣູປຕຌ຺ຫາຍ ວິສຍກູຕາ ສມ຺ມາ ຣູປສາຕຸ, ອຣູປຕຌ຺ຫາຍ ວິສຍກູຕາ ສມ຺ມາ ອຣູປສາຕູຕິ ອາຫ – ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣູປາວຈຣກ຺ຂນ຺ສາ’’ຕິອາທີ໚ ກາມຕຌ຺ຫາ ກາໂມ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ, ເອວໍ ຣູປາຣູປຕຌ຺ຫາ ຣູປາຣູປໍ໚ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາວເສນ ຕາ ຍຕ຺ຖ ອວຈຣນ຺ຕິ, ເຕ ກາມາວຈຣາທໂຍຕິ ເອວໍ ກາມາວຈຣກ຺ຂນ຺ສາທີນໍ ກາມຕຌ຺ຫາທີກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ໚ ອາທິນາ ນເຍນາຕິ ເອເຕນ ‘‘ອຸປຣິ ໂຕ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີເທເວ ອນ຺ໂຕກຣິຕ຺ວາ ເອຕ຺ຖາວຈຣາ’’ຕິອາທິປາລຸອີ (ວິພ໚ ໑໐໒໐) ສງຄຕ຺ຫາຕິ໚ ເອຕ຺ຖາວຈຣາຕິ ອ ວິຈິປຣນິມ຺ມິຕປຣິຈ຺ຊິນ຺ໂນກາສາຍ ກາມຕຌ຺ຫາຍ ວິສຍກາວໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໂທກາສຕາ ຈ ຕຌ຺ຫາຍ ຕນ຺ນິນ຺ນຕ຺ຕາ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ເສສປທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ໚ ປຣິປຸຕ຺ຕາອຍ຺ຖາຣສສາຕຸກຕ຺ຕາ ກາມາວຈຣສມ຺ມານໍ ‘‘ກາມສາຕຸໂຕ ນິຫຣິຕ຺ວາ ປູເຣຕພ຺ພາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ມໂນວິຌ຺ຌາຕສາຕຸສມ຺ມສາຕຸ ເອກເທສມຕ຺ຕເມວ ຫີ ຣູປາຣູປາວຈຣສມ຺ມາຕິ໚

ສມາຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ສທິຕາ ຫຸຕ຺ວາ໚ ຍຕ຺ຕກຌ຺ຫີ ປຈ຺ຈຍສມ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ສ ກາຣຕໍ, ຕຕ຺ຖ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕເນ ສມາຄຕາ ວິຍ ໂຫຕິ ເວກລ຺ເລ ຕທນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ໚ ສງຂຕສາຕຸໂຕ ນິຫຣິຕ຺ວາ ປູເຣຕພ຺ພາ ອສງຂຕາຍ ສາຕຸຍາ ສມ຺ມສາຕຸເອກເທສກາວໂຕ໚

໑໒໖໚ ເອວໍ ປວຕ຺ຕມານາ ມຍໍ ອຕ຺ຕາຕິ ຄຫຕໍ ຄມິສ຺ສາມາຕິ ອິມິນາ ວິຍ ອສິປ຺ປາເຍນ ອຕ຺ຕານໍ ອສິກິຈ຺ຈ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ ຕາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕາ, ເຕສ຺ ກວາ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການິ໚ ຕໂຕ ພຫິກູຕານິ ພາຫິຣານິ໚ ອາຍຕນກຖາ ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທກຖາ ຈ ວິສຸທ຺ສິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ສິ໚ ໒໚໕໑໐, ໕໗໐, ໕໗໑) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ນ ວິຕ຺ຖາຣິຕາ໚

໑໒໗໚ ອວິຊ຺ຊມານໍ ຖານໍ ອຍ຺ຖານໍ (ອ໚ ນິ໚ ຜິ໚ ໑໚໑໚໒໖໓; ວິກ໚ ມູລຜິ໚ ໓໐໙), ນຕ຺ຖິ ຖານນ຺ຕິ ວາ ອຍ຺ຖານໍ໚ ອນວກາໂສຕິ ເອຕ຺ຖ ເອເສວ ນໂຍ໚ ຕທຕ຺ຖນິຄມນເມວ ຫີ ‘‘ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິ’’ຕິ ວຈນນ຺ຕິ໚ ເຕນາຫ ‘‘ອຸກເຍນປີ’’ຕິອາທິ໚ ຍນ຺ຕິ ກາຣເຕ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ, ເຫຕຸອຕ຺ໂຖ ຈ ກາຣຕຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ – ‘‘ຍນ຺ຕິ ເຍນ ກາຣເຕນາ’’ຕິ໚ ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທເສນ ເອຕ຺ຖ ທິຍ຺ຖິສມ຺ປຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ມຄ຺ຄທິຍ຺ຖິຍາ ສມ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິ໚ ກຸໂຕ ປນາຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ກາຕີຕີ? ລິງຄໂຕ໚ ລິງຄຌ຺ເຫຕໍ, ຍທິທໍ ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຄມນປຜິກ຺ເຂໂປ໚ ຈຕຸກູມເກສູຕິ ອິທໍ ຈຕຸຕ຺ຖກູມກສງຂາຣານໍ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ວິສຍກາວູປຄມນໂຕ ວຸຕ຺ ຕໍ; ນ ປນ ເຕ ອາຣພ຺ກ ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຄມນສພ຺ກາວໂຕ໚ ວກ຺ຂຕິ ຈ ‘‘ຈຕຸຕ຺ຖກູມກສງຂາຣາ ປນາ’’ຕິອາທິນາ໚ ອກີສງຂຕສງ ຂາຣອກີສງຂຣຕາກສງຂາຣານໍ ສປ຺ປເທສຕ຺ຕາ ນິປ຺ປເທສສງຂາຣຄ຺ຄຫຕຕ຺ຖໍ ‘‘ສງຂຕສງຂາເຣສູ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ໂລກຸຕ຺ຕຣສງຂາ ຣານໍ ປນ ນິວຕ຺ຕເນ ກາຣຕໍ ສຍເມວ ວກ຺ຂຕິ໚ ເອຕໍ ກາຣຕໍ ນຕ຺ຖິ ເສຕຸພາຕຕ຺ຕາ໚ ເຕຊສ຺ສທຕ຺ຕາຕິ ສໍກິເລສວິສມນ ເຕຊສ຺ສ ອສິກກາວໂຕ໚ ຕຖາ ຫີ ເຕ ຄມ຺ກີຣກາເວນ ທຸທ຺ທສາ໚ ອກຸສລານໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອິທໍ ປກຣຕາວເສນ ວຸຕ຺ ຕໍ໚ ອປ຺ປຫີນວິປລ຺ລາສານໍ ສຕ຺ຕານໍ ກຸສລສມ຺ມານມ຺ປີ ເຕ ອາຣມ຺ມຕໍ ນ ໂຫນ຺ຕິ໚

ອສຸເຂ ‘‘ສຸຂ’’ນ຺ຕິ ວິປລ຺ລາໂສ ຈ ອິສ ສຸຂໂຕ ອຸປຄມນສ຺ສ ຖານນ຺ຕິ ອສິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ເອກນ຺ຕ…ເປ… ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ໚ ອຕ຺ຕທິຍ຺ຖິວເສນາຕິ ປສານທິຍ຺ຖິມາຫ ໚ ທິຍ຺ຖິຍາ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອວິສຍກາໂວ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວາຕິ ‘‘ກສິຕາທິປຕ຺ຕາຕ຺ ຕິສງຄຫຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ປຣິຈ຺ເຂໂທຕິ ສງຂາຣານໍ ປຣິຈ຺ເຂໂທ ສງຂາຣານໍ ປຣິຈ຺ຊິຊ຺ຊຄຫຕໍ໚ ສ຺ວາຍໍ ເຍສໍ ນິຈ຺ຈາທີໂຕ ອຸປຄມນໍ ກວຕິ ເຕສໍເຍວ ວເສນ ກາຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສພ຺ພວາເຣສູ’’ຕິອາທິມາຫ໚ ສພ຺ພວາເຣສູຕິ ນິຈ຺ຈາທີສພ຺ພວາເຣ ສຸ໚ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຫີຕິ ຫີ-ສທ຺ໂທ ເຫຕຸອຕ຺ໂຖ໚ ຍສ຺ມາ ຍໍ ຍໍ ສງຂາຣໍ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ປຸຖຸຊ຺ຊນກາເລ ອຸປຄຈ຺ຊຕິ, ຕໍ ຕໍ ອຣິຍມຄ຺ ຄາສິຄເມນ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຍາຖາວໂຕ ຊານນ຺ໂຕ ຕໍ ຄາຫໍ ຕໍ ທິຍ຺ຖິໍ ວິນິເວເຖຕິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ໚ ຕສ຺ມາ ຍຕ຺ຖ ຄາໂຫ ຕຕ຺ຖ ວິສ຺ສຊ຺ຊນາຕິ ຈຕຸຕ຺ຖກູມກສງຂາຣາ ອິສ ສງຂາຣຄ຺ຄຫເຕນ ນ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໑໒໘໚ ປຸຕ຺ຕສມ຺ພນ຺ເສນ ມາຕາປິຕຸສມຌ຺ຌາ, ທຕ຺ຕກິຕ຺ຕິມາທິວເສນປີ ປຸຕ຺ຕໂວຫາໂຣ ໂລເກ ທິສ຺ສຕິ, ໂສ ຈ ໂຂ ປຣິຍາຍໂຕ ນິປ຺ປຣິຍາຍສິທ຺ສໍ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ຊນິກາ ວ ມາຕາ ຊນໂກ ປິຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຕຖາ ອານນ຺ຕຣິຍກມ຺ມສ຺ສ ອສິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ‘‘ມນຸສ຺ສກູໂຕວ ຊິຕາສໂວ ອຣຫາຕິ ອສິປ຺ເປໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ‘‘ອຍ຺ຖານເມຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ມາຕຸອາທີນໍເຍວ ຊີວິຕາ ໂວໂຣປເນ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອກພ຺ພກາວທສ຺ສນໂຕ ຕທຌ຺ຌໍ ອຣິຍສາວໂກ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕີຕິ ອິທໍ ອຕ຺ຖໂຕ ອາປນ຺ນເມວາຕິ ມຌ຺ຌມາ ໂນ ວທຕິ – ‘‘ກິໍ ປນ ອຣິຍສາວໂກ ອຌ຺ຌໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍາ’’ຕິ ? ‘‘ອຍ຺ຖານເມຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ທິຍ຺ຖິສມ຺ປນ຺ ໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ສຌ຺ຈິຈ຺ຈ ປາຕໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ວຈນໂຕ, ‘‘ເອຕມ຺ປິ ອຍ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ເຕນາຫ ‘‘ສເຈປິ ຫີ’’ຕິອາທິ໚ ພລທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ສທ຺ສາທີພລສມ຺ນາຄມທີປນຕ຺ຖໍ໚ ອຣິຍມຄ຺ເຄນາຄຕສທ຺ສາທີພລວເສນ ຫີ ອຣິຍ ສາວໂກ ຕາທິສໍ ສາວຊ຺ຊໍ ນ ກໂຣຕິ໚

ປໍ່ຈຫີ ກາຣເຕຫີຕິ ອິທໍ ອຕຸຖນິປໍ່ຍາທການີ ເຕສໍ ປຸ໌ພພກາຄິຍານີ ຈ ກາຣຕານີ ກາຣຕກາວສາມຄໍເລນ ເອກຊໍ ຄເຫຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ, ນ ປນ ສພພເສໍ ປໍ່ຈນໍ່ ສຫໂຍຄກຸຂມໂຕ. ອາກາເຣຫີຕິ ກາຣເຕຫີ. ອນຸສຸສາວເນນາຕິ ອນຸຣູປໍ ສາວເນນ. ເກາທສຸສ ອນຸຣູປໍ ຍຖາ ເກາໂຫ ໂຫຕິ, ເອວໍ ກິນຸທິຕພຸພານໍ ກິກຸຂູນໍ ອຕຸຕໂນ ວຈນສຸສ ສາວເນນ ວິຄຸຄາປເນນ. ເຕນາຫ "ນນຸ ຕຸມ ເຫ"ຕິອາທີ. ກຕຸຕມູເລ ວຈີເກາທໍ ກຕຸວາຕິ ເອເຕນ "ປາກຄໍ ກຕຸວາ ເກາທກຣວຕຸຖຸທິປນໍ ໂວຫາໂຣ, ຕຕຸຖ ອຕຸຕໂນ ນິຈຸຂິຕມຕຸຖໍ ຣຫສຸສວເສນ ວິຄຸຄາປນໍ ອນຸສຸສາວນ"ນຸຕິ ທສຸເສຕິ.

ກມຸມເມວ ອຸທຸເທໂສ ວາ ປມາຕນຸຕິ ເຕຫີ ສຽຄເກາທສິທຸຂິໂຕ ວຸຕຸຕໍ, ອິຕເຣ ປນ ເຕສໍ ປຸ໌ພພກາຄກູຕາ. ເຕນາຫ "ໂວ ຫາຣາ"ຕິອາທີ. ຕຕຸຖາຕິ ໂວຫາເຣ. ຈຸຕິອນນຸຕຣໍ ຝລໍ ອນນຸຕຣໍ ນາມ, ຕສຸມິ ອນນຸຕເຣ ນິຍຸຕຸຕານີ ຕນຸນິພຸພຕຸຕເນນ ອນນຸຕຣກາຣຕສີລານີ, ອນນຸຕຣປຸ໌ປໂຍຊນານີ ຈາຕິ ອານນຸຕຣິຍານີ, ຕານີ ເອວ "ອານນຸຕຣິຍກມຸມານີ"ຕິ ວຸຕຸຕານີ.

ກມຸມໂຕຕິ "ເອວໍ ອານນຸຕຣິຍກມຸມໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອນນຸຕຣິຍກມຸມສທິສ"ນຸຕິ ເອວໍ ກມຸມວິກາຄໂຕ. ທຸວາຣໂຕຕິ ກາຍາທິທຸ ວາຣໂຕ. ກປຸປັຍຸຄິຕິຍໂຕຕິ "ອິທໍ ກປຸປັຍຸຄິຕິກວິປາກໍ, ອິທໍ ນ ກປຸປັຍຸຄິຕິກວິປາກ"ນຸຕິ ເອວໍ ກປຸປັຍຸຄິຕິຍວິກາຄໂຕ. ປາກາຕິ "ອິທເມຕຸຖ ວິປຈຸຈຕິ, ອິທໍ ນ ວິປຈຸຈຕີ"ຕິ ວິປຈຸຈນວິກາຄໂຕ. ສາສາຣຕາທີຫີຕິ ຄຫຍຸຄປພຸພຊິຕານໍ ສາສາຣຕາສາສາຣຕາ ໂຕ, ອາທິ-ສທຸເທນ ເວທນາທິວິກາຄໂຕ ຈ.

ຍສຸມາ ມນຸສຸສຕຸຕກາເວ ຄິຕສຸເສວ ຈ ກຸສລຜມຸມານໍ ຕິກຸຂວິສທສູຣກາວາປຕຸຕິ, ຍຖາ ຕໍ ຕິຕຸຕມຸປິ ໂພຂິສຕຸຕານໍ ໂພຂິຕຸຕຍນິພຸພຕຸຕິຍໍ, ເອວໍ ມນຸສຸສກາເວ ຄິຕສຸເສວ ອກຸສລຜມຸມານມຸປິ ຕິກຸຂວິສທສູຣກາວາປຕຸຕິຕິ ອາຫ "ມນຸສຸສກູຕສຸເສ ວາ"ຕິ. ປາກຕິກມນຸສຸສານມຸປິ ຈ ກຸສລຜມຸມານໍ ວິເສສປຸ໌ປຕຸຕິ ວິມານວຕຸຖຸອຍຸຄກຖາຍໍ (ວິ. ວ. ອຍຸຄ. ໒) ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸພາ. ຍຖາ ວຸຕຸໂຕ ຈ ອຕຸໂຖ ສມານຊາຕິຍສຸສ ວິໂກປເນ ກມຸມໍ ຄຣຸຕຣໍ, ນ ຕຖາ ວິຊາຕິຍສຸສາຕິ ວຸຕຸຕໍ – "ມນຸສຸສກູ ຕໍ ມາຕຣໍ ວາ ປິຕຣໍ ວາ"ຕິ. ລິງເຄ ປຣິວຕຸເຕ ຈ ໂສ ເອວ ເອກກມຸມນິພຸພຕຸໂຕ ກວງຄປຸ໌ພນຸໂຜ, ຊີວິຕິນຸທຸຣິຍປຸ໌ພນຸໂຜ ຈ, ນ ອຄຸໂຄຕິ ອາຫ "ອປິ ປຣິວຕຸຕລິງຄ"ນຸຕິ. ອຣຫນຸເຕປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຕສຸສ ວິປາກນຸຕິອາທີ ກມຸມສຸສ ອານ ນຸຕຣິຍກາວສມຕຸຖນໍ, ຈຕຸໂກຜິກຄຸເຈຕຸຖ ສມຸກາວຕິ. ຕຕຸຖ ປຄມາ ໂກຜິ ທສຸສິຕາ, ອິຕຣາສຸ ວິສງເກຕໍ ທສຸເສຕຸໍ, "ໂຍ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ຍທິປິ ຕຕຸຖ ວິສງເກໂຕ, ກມຸມໍ ປນ ຄຣຸຕຣໍ ອານນຸຕຣິຍສທິສໍ ກາຍິຕພຸພນຸຕິ ອາຫ – "ອານນຸຕຣິຍໍ ອາຫຈຸເຈວ ຕິຍຸຄຕີ"ຕິ. ອຍໍ ປຄໂຫຕິ ຄາປນິຈຸຊານິພຸພຕຸຕາ ກຖາ.

ອານນຸຕຣິຍໍ ຝຸສຕິ ມຣຕານິປຸ໌ປາເຍເນວ ອານນຸຕຣິຍວຕຸຖຸໂນ ວິໂກປິຕຕຸຕາ. ອານນຸຕຣິຍໍ ນ ຝຸສຕິ ອານນຸຕຣິຍວຕຸຖຸອກາວ ໂຕ. ສພພຕຸຖ ຫີ ປຸຣິມໍ ອກິສນຸຂິຈິຕຸຕໍ ອປຸ໌ປມາຕໍ, ວຜກຈິຕຸຕໍ ປນ ຕທາຣມຸມຕໍ ຊີວິຕິນຸທຸຣິຍຄຸຈ ອານນຸຕຣິຍນານ ນຸຕຣິຍກາເວ ປມາຕນຸຕິ ທຍຸຄພຸພໍ. ສງຄາມຈຕຸກຸກໍ ສມຸປຕຸຕວເສນ ໂຍເຊຕພຸພໍ.

ເຕເນວາຕິ ເຕເນວ ປໂຍເຄນ. ອຣຫນຸຕຜາໂຕ ໂຫຕິເຍວ ອຣຫໂຕ ມາຣິຕຕຸຕາ. ປຸຖຸຊຊນສຸເສວ ທິນຸນໍ ໂຫຕິຕິ ຍສຸມາ ຍຖາ ວຜກຈິຕຸຕໍ ປຈຸຈຸປຸ໌ປນຸນາຣມຸມຕມຸປິ ປພນຸຜວິຈຸເຂທວເສນ ຈ ຊີວິຕິນຸທຸຣິຍໍ ອາຣມຸມຕໍ ກຕຸວາ ປວຕຸຕຕິ, ນ ເອວໍ ຈາຄເຈຕ ນາ, ສາ ຫິ ຈຊິຕພຸພວຕຸຖໍ ອາຣມຸມຕໍ ກຕຸວາ ຈຊນມຕຸຕເມວ ໂຫຕິ, ອຄຸຄສນຸຕກກາວກຣຕຄຸຈ ຕສຸສ ຈຊນໍ, ຕສຸມາ ຍສຸສ ຕໍ ສນຸຕກໍ ກຕໍ. ຕສຸເສວ ທິນຸນໍ ໂຫຕິຕິ.

ໂລຫິຕໍ ສໂມ ສຣຕິຕິ ອກິຍາເຕນ ປກຸປຸ໌ປມານໍ ສຄຸຈິຕໍ ໂຫຕິ. ມຫນຸຕຕຣນຸຕິ ຄຣຸຕຣໍ. ສຣີຣປຜິຊຄຸຄເນ ວິຍາຕິ ສຕຸຖຸຣູປ ກາຍປຜິຊຄຸຄເນ ວິຍ.

ອສນຸນິປຕິເຕຕິ ອິທໍ ສາມຄຸຄິຍທິປນໍ. ເກາໂທ ຈ ໂຫຕິຕິ ສງຄສຸສ ເກາໂທ ໂຫຕິ. ວຍຸຜຕິຕິ ສຄຸລາຍາຕິ ອິທິສກຣຕໍ ສງຄສຸສ ເກາທາຍ ນ ໂຫຕິຕິ ສຄຸລາຍ. ນວໂຕ ອູນປຣິສາຍໍ ກໂຣນຸຕສຸສ ຕຖາຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ, ຕຖາຕິ ອິມິນາ "ນ ອານນຸຕຣິຍກມຸມນຸ ຕິ" ອິມໍ ອາກຫຸຄຕິ, ນ ປນ "ເກາໂທ ໂຫຕີ"ຕິ ອິທໍ. ເຫຍຸຄິມນຸເຕນ ຫີ ນວນຸນເມວ ວເສນ ສງຄເກາໂທ. ຜມຸມວາທິໂນ ອນວຊຊາ ຍຖາຜມຸມໍ ອວຍຸຄານໂຕ. ສງຄເກາທສຸສ ປຸ໌ພພກາໂຄ ສງຄຣາຊີ.

ກາຍທ຺ວາຣເມວ ປູເຣນ຺ຕິ ກາຍກມ຺ມກາເວເນວ ລກ຺ຂິຕພ຺ພໂຕຯ

‘‘ສຕ຺ຖຫນ຺ເຕ ທີ…ເປ… ມ຺ຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ອິທໍ ກປ຺ປຜ຺ຖກຖາຍ ນ ສເມຕິຯ ຕຖາ ທີ ກປ຺ປຜ຺ຖກຖາຍໍ (ກຖາຯ ອຜ຺ຖຯ ຬ໘໔-ຬ໘ກ)
ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອາປາຍິໂກຕິ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ຍໍ ໂສ ເອກໍ ກປ຺ປໍ ອສີຕິກາເຄ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ເອກກາຄມຕ຺ຕໍ ກາລໍ ຕິຜ຺ເຖຍ຺ຍ, ຕໍ ອາຍຸກປ຺ປໍ
ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ ກປ຺ປວິນາເສເຍວາຕິ ປນ ອາຍຸກປ຺ປວິນາເສເຍວາຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ນຕ຺ຖິ ວິໂຣໂທຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສຕ຺ຖຫນ຺ເຕຕິ
ອິທມ຺ປິ ‘‘ສ຺ເວວວິນສ຺ສິສ຺ສຕິ’’ຕິ ວິຍ ອກູຕປຣິກປ຺ປວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອກທິວສເມວ ນີຣເຍ ປຈ຺ຈຕິ ຕໂຕ ປຣໍ ກປ຺ປາກາເວ ອາ
ຍຸກປ຺ປສ຺ສປີ ອກາວໂຕຕິ ອວິໂຣທໂຕ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ທຜ຺ຖພ຺ພາຯ ເສສານີຕິ ສຽພເກທໂຕ ອຄ຺ຄານິ ອານນ຺ຕຣິຍກມ຺ມານິຯ

ອໂຫສິກມ຺ມໍ…ເປ… ສຽຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ສຕິ ກຖໍ ເນສໍ ອານນ຺ຕຣິຍຕາ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣໍ ວິປາກທານາກາວໂຕຯ ອຖ ສຕິ ຜລ
ທາເນ ຈຸຕິອນນ຺ຕໂຣ ເອວ ເອເຕສໍ ຜລກາໂລ, ນ ອຄ຺ໂຄຕິ ຜລກາລນິຍເມນ ນິຍຕຕາ ນິຈ຺ຊິຕາ, ນ ຜລທານນິຍເມນ,
ເອວມ຺ປິ ນິຍຕຜລກາລານໍ ອຄ຺ເຄສມ຺ປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊເວທນິຍານໍ ທິຜ຺ຖຄມ຺ມເວທນິຍານຄ຺ຈ ນິຍຕຕາ ອາປ຺ຊເຊຍ຺ຍຯ ຕສ຺ມາ ວິ
ປາກຄມ຺ມຄມ຺ມານໍ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕຣວິກລຕາທີຫີ ອວິປຈ຺ຈມານານມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ສກາເວນ ວິປາກຄມ຺ມຕາ ວິຍ ພລວຕາ ອານ
ນ຺ຕຣິເຍນ ວິປາເກ ທິນ຺ເນ ອວິປຈ຺ຈມານານມ຺ປິ ອານນ຺ຕຣິຍານໍ ຜລທາເນ ນິຍຕສກາວາ ອານນ຺ຕຣິຍສກາວາ ຈ ປວຕ຺ຕິຕິ
ອຕ຺ຕໂນ ສກາເວນ ຜລທານນິຍເມເນວ ນິຍຕຕາ ອານນ຺ຕຣິຍຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອວສ຺ສຄ຺ຈ ອານນ຺ຕຣິຍສກາວາ ຕໂຕ
ເອວ ນິຍຕສກາວາ ຈ ເຕສໍ ປວຕ຺ຕິຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຊິຕພ຺ພເມຕໍ ອຄ຺ຄສ຺ສ ພລວໂຕ ອານນ຺ຕຣິຍສ຺ສ ອກາເວ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣໍ ເອກນ຺
ເຕນ ຜລທານໂຕຯ

ນນຸ ເອວໍ ອຄ຺ເຄສມ຺ປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊເວທນິຍານໍ ອຄ຺ຄສ຺ມິ ວິປາກທາຍເກ ອສຕິ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣເມກນ຺ເຕນ ຜລທານໂຕ ນິຍຕສກາ
ວາ ອນນ຺ຕຣິຍສກາວາ ຈ ປວຕ຺ຕິ ອາປ຺ຊຊຕີຕີ? ນາປ຺ຊຊຕີຯ ອສມານຊາຕິເກນ ເຈໂຕປກິຄົວເສນ ອຸປ຺ພາຕເກນ ຈ ນິວຕ຺
ເຕຕພ຺ພວິປາກຕ຺ຕາ ອນນ຺ຕເຣ ເອກນ຺ຕຜລທາຍກຕ຺ຕາກາວາຯ ນ ປນ ອານນ຺ຕຣິຍການໍ ປຖມຊ຺ຊານາທີນໍ ທຸຕິຍຊ຺ຊານາ
ທີນີ ວິຍ ອສມານຊາຕິກໍ ຜລນິວຕ຺ຕກໍ ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພານນ຺ຕຣິຍານໍ ອວີຈິຜລຕ຺ຕາຯ ນ ຈ ເຫຜ຺ຖູປ຺ປຕ຺ຕິ ອິຈ຺ຊໂຕ ສີລວໂຕ ເຈ
ໂຕປກິຄີ ວິຍ ອຸປ຺ຣູປ຺ປຕ຺ຕິຊນກກມ຺ມຜລໍ ອານນ຺ຕຣິຍຜລໍ ນິວຕ຺ເຕຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ເຈໂຕປກິຄີ ອຕ຺ຖິ ອນິຈ຺ຊນ຺ຕສ຺ເສວ ອວີຈິ
ປາຕນໂຕ, ນ ຈ ອານນ຺ຕຣິໂຍປ຺ພາຕກໍ ກິຄ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍເຍວ ອນນ຺ຕເຣ ເອກນ຺ຕວິປາກຊນກສກາວາ ປວຕ຺ຕິ
ຕີຯ ອເນການິ ຈ ອານນ຺ຕຣິຍານິ ກຕານິ ເອກນ຺ເຕເນວ ວິປາເກ ນິຍຕສກາວຕ຺ຕາ ອຸປ຺ຣຕາວິປຈ຺ຈນສກາວາສຽກຕ຺ຕາ ນິຈ຺ຊິ
ຕານິ ສກາວໂຕ ນິຍຕາເນວຯ ເຕສຸ ປນ ສມານສກາເວສຸ ເອເກນ ວິປາເກ ທິນ຺ເນ ອິຕຣານິ ອຕ຺ຕນາ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ເຕ
ເນວ ກຕຕ຺ຕາ ນ ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍໍ ວາ ປຜິສນ຺ຄີ ກໂຣນ຺ຕິຯ ນ ສມຕ຺ຖຕາວິພາຕຕ຺ຕາຕິ ນຕ຺ຖິ ເຕສໍ ອານນ຺ຕຣິຍກຕາ ນິວຕ຺ຕິ;
ຄຣຸຕຣກາໂວ ປນ ເຕສຸ ລພ຺ກເຕວາຕິ ສຽພເກທສ຺ສ ສິຍາ ຄຣຸຕຣກາໂວຕິ, ‘‘ເຍນ…ເປ… ວິປຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ອາຫຯ ເອກສ຺ສ ປນ
ອຄ຺ຄານິ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກການິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພານີຯ ປຜິສນ຺ຄິວເສນ ວິປຈ຺ຈຕີຕິ ວຈເນນ ອິຕເຣສໍ ປວຕ຺ຕິວິປາກທາຍິຕາ
ອນຸຄ຺ຄາຕາ ວິຍ ທິສ຺ສຕິຯ ໂນ ວາ ຕຖາ ສີລວຕີຕິ ຍຖາ ປິຕາ ສີລວາ, ຕຖາ ສີລວຕີ ໂນ ວາ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ສເຈ ມາຕາ ສີ
ລວຕີ, ມາຕຸພາໂຕ ປຜິສນ຺ຄິວເສນ ວິປຈ຺ຈຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

ປກຕຕ຺ໂຕຕິ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕຯ ສມານສໍວາສໂກຕິ ອປາຣາຊິໂກຯ ສມານສີມາຍນ຺ຕິ ເອກສີມາຍໍຯ

ສຕ຺ຖຸກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ໂຖຕິ ຍໍ ສຕ຺ຖາຣາ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ອນຸສາສນາທິ, ຕໍ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ໂຖຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍຯ
ອຄ຺ຄໍ ຕິຕ຺ຖກຣນ຺ຕິ ອຄ຺ຄໍ ສຕ຺ຖາຣໍຯ

໑໘໙ຯ ອກິຊາຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ຜີຯ ໑ຯ໑ຯ໘ກກ) ປກປ຺ປເນນ ເທວຕູປສຽກມນາທີນາ ຊາຕຈກ຺ກວາລຸເອນ ສມານໂຍຄກ຺ເຂມໍ
ທສສຫສ຺ສປຣິມາຕໍ ຖານໍ ຊາຕິເຂຕ຺ຕໍ, ສຣເສເນວ ອາຕາປວຕ຺ຕິຜ຺ຖານໍ ອາຕາເຂຕ຺ຕໍ, ວິສຍກູຕໍ ຖານໍ ວິສຍເຂຕ຺ຕໍຯ
ທສສຫສ຺ສີ ໂລກຄາຕູຕິ ອິມາຍ ໂລກຄາຕຸຍາ ສທ຺ຄີ ອິມໍ ໂລກຄາຕຸໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິຕາ ທສສຫສ຺ສີ ໂລກຄາຕຸຯ ຕຕ຺ຕການໍ
ເຍວ ຊາຕິເຂຕ຺ຕກາໂວ ຄມ຺ມຕາວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ‘‘ປຣິຕ຺ຄຫວເສນາ’’ຕິ ເກຈິຯ ‘‘ສພ຺ເພສມ຺ປິ ພຸທ຺ຄານໍ ຕຕ຺ຕກໍ ເອວ ຊາຕິ
ເຂຕ຺ຕໍ ຕນ຺ນິວາສີນໍເຍວ ຈ ເທວຕານໍ ຄມ຺ມາກິສມໂຍ’’ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ ມາຕຸກ຺ຈ຺ຊິໂອກ຺ກມນກາລາທີນໍ ຌນ຺ນໍ ເອວ ຄຫຕໍ
ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ມຫາກິນິຫາຣາທີກາເລປິ ຕສ຺ສ ປກມ຺ປນສ຺ສ ລພ຺ກມານໂຕຯ ອາຕາເຂຕ຺ຕໍ ນາມ ຍໍ ເອກຊ຺ຊໍ ສໍວຜ຺ຜຕິ ຈ
ວິວຜ຺ຜຕິ ຈຯ ອາຕາ ວຕ຺ຕຕິ ອາຕາຍ ຕນ຺ນິວາສີນໍ ເທວຕານໍ ສິຣສາ ສມ຺ປຜິຈ຺ຊເນນ, ຕຄ຺ຈ ໂຂ ເກວລໍ ພຸທ຺ຄານໍ ອານຸ

ຠາເວເນວ, ນ ອຘິປ຺ປາຍວເສນ, ອຘິປ຺ປາຍວເສນ ປນ “ຍາວຕາ ວາ ປນ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍາ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໘໑) ວຈນໂຕ ຕໂຕ ປຣມ຺ປິ ອາຓາ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍຯ

ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ປນ ອຕ຺ຖີຕິ, “ນ ເມ ອາຈຣິໂຍ ອຕ຺ຖິ, ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕີ”ຕິອາທີ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໘໕; ໒ຯ໓໔໑; ມຫາວຯ ໑໑; ກຖາຯ ໔໐໕; ມິຯ ປຯ ໔ຯ໔ຯ໑໑) ອິມິສ຺ສໍ ໂລກຘາຕຸຍໍ ຐຕ຺ວາ ວທນ຺ເຕນ ຠຄວຕາ, “ກິໍ ປນາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ເຖຕຣຫິ ອຎ຺ເຎ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ຠຄວຕາ ສມສມາ ສມ຺ໂພຘິຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ອຫໍ, ໂນຕິ ວເທຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໖໑), ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, “ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ເອກິສ຺ສາ ໂລກຘາຕຸຍາ ທ຺ເວ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ”ຕິ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໖໑; ມິຯ ປຯ ໔ຯ໑ຯ໑) ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ຘມ຺ມເສນາປຕິນາ ຈ ພຸທ຺ຘເຂຕ຺ຕຠູຕໍ ອິມໍ ໂລກຘາຕຸໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ເອກໂຕຕິ ສຫ, ເອກສ຺ມິໍ ກາເລຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂສ ປນ ກາໂລ ກາໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນຕິ ຈຣິມກເວ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ຘາຕຸປຣິນິພ຺ພານາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຕຕ຺ຖາ”ຕິອາທິມາຫຯ ນິສິນ຺ນກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ປຏິໂລມກ຺ກເມນ ວທຕິຯ ປຣິນິພ຺ພານໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພານໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣຕິ ຈຣິມກເວ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓໍ ຘາຕຸປຣິນິພ຺ພານນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ອນ຺ຕເຣຯ

ອຎ຺ຎສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນ ນິວາຣິຕາ, ຕຕ຺ຖ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕີຓິ ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຏິປຕ຺ຕິອນ຺ຕຣຘາເນນ ຫິ ສາສນສ຺ສ ໂອສກ຺ກິຕຕ຺ຕາ ອປຣສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ລທ຺ຘາວສຣາ ໂຫຕິຯ ປຏິປທາຕິ ປຏິເວຘາວຫາ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາຯ “ປຣິຍຕ຺ຕິ ປມາຓ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ນິທສ຺ສນໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ, “ຍຖາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ ຕຍິທໍ ທີນໍ ກຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ມສ຺ສ ຐິຕິຎ຺ຫິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ມໍ ນິທສ຺ເສຕິຯ

ມາຕິກາຍ ອນ຺ຕຣຫິຕາຍາຕິ, ‘ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂູ”ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕາ ສິກ຺ຂາປທປາຬີ ມາຕິກາ, ຕາຍ ອນ຺ຕຣຫິຕາຍ ນິທານຸທ຺ເທສສງ຺ຂາເຕ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທເສ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍຸປສມ຺ປທາກມ຺ເມສຸ ຈ ສາສນໍ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ຘຣນ຺ເຕ ເຍວ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ອຸປສມ຺ປທາ ຈ, ເອວໍ ສຕິ ຕທຸຠຍໍ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ອນ຺ໂຕຄຘໍ ຕທຸຠຍາຠາເວ ປາຕິໂມກ຺ຂາຠາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕທິທໍ ຕຍໍ ສາສນສ຺ສ ຐິຕິເຫຕູຕິ ອາຫ – “ປາຕິໂມກ຺ຂປພ຺ພຊ຺ຊາອຸປສມ຺ປທາສຸ ຐິຕາສຸ ສາສນໍ ຕິຏ຺ຐຕີ”ຕິຯ ຍສ຺ມາ ວາ ອຸປສມ຺ປທາຘີນໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ, ອຸປສມ຺ປທາ ຈ ປພ຺ພຊ຺ຊາຘີນາ, ຕສ຺ມາ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ສິທ຺ເຘ, ສິທ຺ຘາສຸ ປພ຺ພຊ຺ຊາອຸປສມ຺ປທາສຸ ຈ ສາສນໍ ຕິຏ຺ຐຕິຯ ປຈ຺ຉິມປຏິເວຘໂຕ ຫິ ປຣໍ ປຏິເວຘສາສນໍ, ປຈ຺ຉິມສີລໂຕ ຈ ປຣໍ ປຏິປຕ຺ຕິສາສນໍ ວິນຏ຺ຐໍ ນາມ ໂຫຕິຯ ໂອສກ຺ກິຕໍ ນາມາຕິ ປຈ຺ຉິມກປຏິເວຘສີລເຠທທ຺ວຍໍ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ວິນຏ຺ຐໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເຕນ ກາມໍ “ສາສນຏ຺ຐິຕິຍາ ປຣິຍຕ຺ຕິ ປມາຓ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຣິຍຕ຺ຕິ ປນ ປຏິປຕ຺ຕິເຫຕຸກາຕິ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອສຕິ ອປ຺ປຕິຏ຺ຐາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ປຏິປຕ຺ຕິອນ຺ຕຣຘານໍ ສາສໂນສກ຺ກນສ຺ສ ວິເສສກາຣຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕທິທໍ ສາສໂນສກ຺ກນໍ ຘາຕຸປຣິນິພ຺ພາໂນສານນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, “ຕີຓິ ປຣິນິພ຺ພານານີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ກາຣຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ປຣິເທວນກາຣຸຎ຺ຎໍຯ ຊມ຺ພຸທີເປ ທີປນ຺ຕເຣສຸ ເທວນາຄພ຺ຣຫ຺ມໂລເກສຸ ຈ ວິປ຺ປກິຣິຕ຺ວາ ຐິຕານໍ ຘາຕູນໍ ມຫາໂພຘິປລ຺ລງ຺ເກ ເອກຊ຺ຌໍ ສນ຺ນິປຕນໍ, ຣສ຺ມິວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ, ຕຕ຺ຖ ເຕໂຊຘາຕຸຍາ ອຸຏ຺ຐານໍ, ເອກຊາລີຠາໂວ ຈາຕິ ສພ຺ພເມຕໍ ສຕ຺ຖຸ ອຘິຏ຺ຐານວເສເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອນຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຕາຕິ ທ຺ວີສຸປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາເນສຸ ອຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຕາຠາວໂທສໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພຸທ຺ຘາ ນາມ ມຊ຺ເຌ ຠິນ຺ນໍ ສຸວຓ຺ຓໍ ວິຍ ເອກສທິສາຕິ ເຕສໍ ເທສນາປິ ເອກຣສາ ເອວາຕິ ອາຫ – “ເທສນາຍ ຈ ວິເສສາຠາວໂຕ”ຕິຯ ເອເຕນປິ ອນຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຕເມວ ສາເທຕິຯ ວິວາທຠາວໂຕຕິ ເອເຕນ ວິວາທຠາວຕ຺ຖໍ ທ຺ເວ ເອກໂຕ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ຕຕ຺ຖາຕິ ມິລິນ຺ທປຎ຺ເຫຯ ເອກໍ ພຸທ຺ຘໍ ຘາເຣຕີຕິ ເອກພຸທ຺ຘຘາຣຓີຯ ເອເຕນ ເອວໍ ສຠາວາ ເອເຕ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ, ເຍສໍ ທຸຕິຍພຸທ຺ຘຄຸເຓ ຘາເຣຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາ ອຍໍ ໂລກຘາຕູຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ປຈ຺ຈຍວິເສສນິປ຺ຜນ຺ນານໍ ຘມ຺ມານໍ ກາຣິໂຍ ວິເສໂສ ນ ສກ຺ກາ ຘາເຣຕຸນ຺ຕິ, “ນ ຘາເຣຍ຺ຍາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຕເມວ ອຘາຣຓໍ ປຣິຍາຍນ຺ຕເຣນປິ ປກາເສນ຺ໂຕ “ຈເລຍ຺ຍາ”ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ຈເລຍ຺ຍາຕິ ປຣິປ຺ຘນ຺ເທຍ຺ຍ຺ ກມ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ປເວເຮຍ຺ຍ຺ ນເມຍ຺ຍາຕິ ເອກປສ຺ເສນ ນເມຍ຺ຍ຺ ໂອນເມຍ຺ຍາຕິ ໂອສີເທຍ຺ຍ຺ ວິນເມຍ຺ຍາຕິ ວິວິຂໍ ອິໂຕຈິໂຕ ຈ ນເມຍ຺ຍ຺ ວິກິເຣຍ຺ຍາຕິ ວາເຕນ ຖຸສມ຺ຜຸຄ຺ ວິຍ ວິປ຺ປກິເຣຍ຺ຍ຺ ວິຂເມຍ຺ຍາຕິ ວິນສ຺ເສຍ຺ຍ຺ ວິທ຺ຂໍເສຍ຺ຍາຕິ ສພ຺ພໂສ ວິທ຺ຂສ຺ຕາ ກເວຍ຺ຍ຺ ຕຖາກູຕາ ຈ ກຕ຺ຖຈິ ນ ຕິຜ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ ອາຫ "ນ ຖານມ຺ປຄຈ຺ເຊຍ຺ຍາ"ຕິ຺

ອິທານິ ຕຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, "ຍຖາ, ມຫາຣາຊາ"ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປາທິກາຕິ ສມໍ ອຸທ຺ຂໍ ປຊ຺ຊຕິ ປວຕ຺ຕຕິຕິ ສມ຺ປາທິກາ, ອຸທກສ຺ສ ອຸປຣິ ສມໍ ຄາມິນິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ວຕ຺ເຕນາຕິ ສຕ຺ຖາເນນ຺ ປມາເຕນາຕິ ອາໂຣເທນ ຺ ກິສຖູເລນາຕິ ກິສ ຖູລກາເວນ, ປຣິຕາເຫນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ຉາເທນ຺ຕນ຺ຕິ ໂຣເຈນ຺ຕໍ ຣຸຈິ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕໍ຺ ຕນ຺ທິກໂຕຕິ ເຕນ ໂກຊເນນ ຕນ຺ທິກູໂຕ຺ ອໂນນມິຕທຕ຺ຫຊາໂຕຕິ ຍາວທຕ຺ຖໍ ໂກຊເນນ ໂອນມິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ອໂນນມິຕທຕ຺ໂຫ ວິຍ ຊາໂຕ຺ ສກີ ກຸຕ຺ໂຕ ວເມຍ຺ຍາຕິ ເອກມ຺ປິ ອາໂລປໍ ອຊ຺ໂຊຫຣິຕ຺ ວາ ວເມຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອຕິຂມ຺ມການ ປຖວີ ຈລຕີຕິ ຂມ຺ເມນ ນາມ ປຖວີ ຕິຜ຺ເຖຍ຺ຍ຺ ສາ ກີ ເຕເນວ ຈລຕີ ວິນສ຺ສຕີຕີ ອຂິປ຺ປາເຍນ ປຸຈ຺ຉຕິ຺ ປຸນ ເຖໂຣ "ຣຕນໍ ນາມ ໂລເກ ກຸຜຸມ຺ພໍ ສນ຺ຂາເຣນ຺ຕໍ ອກິມຕຄ຺ຈ ໂລເກນ ອຕ຺ຕໂນ ຄຣຸສກາວຕາຍ ສກຍກາງຄສ຺ສ ການຕໍ ອ ຕິການກູຕໍ ທິຜ຺ຖໍ຺ ເອວໍຂມ຺ໂມ ຈ ທິຕສຸຂວິເສເສທິ ຕໍສມງຄິນໍ ຂາເຣນ຺ໂຕ ອກິມໂຕ ຈ ວິຄ຺ຄູນໍ ຄມ຺ກີຣປ຺ປເມຍ຺ຍກາເວນ ຄຣຸສກາວຕ຺ຕາ ອຕິການກູໂຕ ປຖວີຈລນສ຺ສ ການຕໍ ໂຫຕີ"ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, "ອິຂ, ມຫາຣາຊ, ທ຺ເວ ສກຍາ"ຕິອາທິມາຫ຺ ເອ ເຕເນວ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂອກ຺ກມນາທິກາເລ ປຖວີກມ຺ປນການຕໍ ສໍວຕ຺ຕີຕນ຺ຕີ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ຺ ເອກສກຍໂຕ ຣຕນນ຺ຕີ ເອກສ຺ມາ, ເອກສ຺ສ ວາ ສກຍສ຺ສ ຣຕນໍ, ຕສ຺ມາ ສກຍໂຕ ຄເທຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ໂອສາຣິຕນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈາຣິຕໍ, ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຄ຺ໂຄຕີ ສພ຺ພສຕ຺ເຕທິ ອຄ຺ໂຄ຺

ສກາວປກຕີຕີ ສກາວກູຕາ ອກິຕ຺ຕິມາ ປກຕິ຺ ການຕມຫນ຺ຕຕາຍາຕີ ມຫນ຺ເຕທິ ພຸທ຺ຂການກຂມ຺ເມທິ ປາຣມິຕາສງຂາເຕທິ ການເຕທິ ພຸທ຺ຂຄຸຕານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ຺ ປຖວີອາທີນິ ມຫນ຺ຕານິ ວຕ຺ຖູນິ, ມຫນ຺ຕາ ຈ ສກ຺ກກາວາທໂຍ ອຕ຺ຕ ໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ເອເກກາ ເອວ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຂປີ ມຫນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ເອໂກວ, ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ວິສໂຍ? ພຸທ຺ຂກູມິ, ຍາວຕກໍ ວາ ເລຍ຺ຍໍ຺ ເອວໍ "ອາກາໂສ ວິຍ ອນນ຺ຕວິສໂຍ ກຄວາ ເອໂກວ ໂຫຕີ"ຕີ ວທນ຺ໂຕ ປຣຈກ຺ກວາລຸເອສ຺ ທຸຕິຍສ຺ສ ພຸທ຺ຂສ຺ສ ອກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺

ອິມິນາວປເທນາຕີ "ເອກິສ຺ສາ ໂລກຂາຕຸຍາ"ຕີ ອິມິນາ ເອວ ປເທນ຺ ທສຈກ຺ກວາລຸອສຫສ຺ສານິ ຄທິຕານິ ຊາຕິເຂຕ຺ຕຕ຺ຕາ຺ ເອກຈກ຺ກວາລຸເອເນວາຕີ ອິມິນາ ເອກຈກ຺ກວາລຸເອເນວ຺ ຍຖາ – "ອິມສ຺ມີເຍວ ຈກ຺ກວາລຸເອ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ"ຕີ ວຸຕ຺ເຕ ອິມສ຺ ມິມ຺ປີ ຈກ຺ກວາລຸເອ ຊມ຺ພຸທີເປເຍວ, ຕຕ຺ຖປີ ມຊ຺ຌິມປເທເສ ເອວາຕີ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ; ເອວໍ "ເອກິສ຺ສາ ໂລກຂາຕຸຍາ"ຕີ ຊາຕິເຂຕ຺ເຕ ອຂິປ຺ເປເຕປີ ອິມິນາວ ຈກ຺ກວາລຸເອນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິ຺

ວິວາທູປຈ຺ເຉທໂຕຕີ ວິວາທູປຈ຺ເຉທການຕາ຺ ທ຺ວີສ຺ ອຸປ຺ປນ຺ເນສ຺ ໂຍ ວິວາໂທ ກເວຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ປາໂທເຍເວຕ຺ຖ ວິວາ ທຸປຈ຺ເຉໂທ຺ ເອກສ຺ມີ ທີເປຕິອາທີນາ ທີປນ຺ຕເຣປີ ເອກຊ຺ຊໍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ, ປເຄວ ເອກທີເປຕີ ທສ຺ເສຕິ຺ ໂສ ປຣິຫາເຍຖາຕີ ຈກ຺ກວາລຸອສ຺ສ ປເທເສ ເອວ ວຕ຺ຕິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປຣິຫາເຍຍ຺ຍ຺

໑໓໐຺ມນຸສ຺ສຕ຺ຕນ຺ຕີ ມນຸສ຺ສກາໂວ ຕສ຺ເສວ ປພ຺ພຊ຺ຊາທິຄຸຕສມ຺ປຕ຺ຕິອາທີນໍ ໂຍຄ຺ຄກາວໂຕ຺ ລິງຄສມ຺ປຕ຺ຕີຕີ ປຸຣິສກາໂວ຺ ເຫຕູຕີ ມໂນວຈີປຕິຂານປຸພ຺ພິກາ ເຫຕຸສມ຺ປທາ຺ ສຕ຺ຖາຣທສ຺ສນນ຺ຕີ ສຕ຺ຖຸສມ຺ມຸຂີກາໂວ຺ ປພ຺ພຊ຺ຊາຕີ ກມ຺ມກິຣິຍວາທີສ຺ ຕາປເສສ຺, ກິກ຺ຂູສ຺ ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ຺ ຄຸຕສມ຺ປຕ຺ຕີຕີ ອກິຄ຺ຍາທິຄຸຕສມ຺ປທາ຺ ອຂິກາໂຣຕີ ພຸທ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອຂິໂກ ສກ຺ກາ ໂຣ຺ ຉນ຺ທຕາຕີ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂີ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສາຕິສໂຍ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາກຸສລຈ຺ຉນ຺ໂທ຺ ອຜ຺ຖຂມ຺ມສໂມຂານາຕີ ເອເຕສໍ ອຜ຺ຖນ຺ ນໍ ຂມ຺ມານໍ ສມາໂຍເຄນ຺ ອກິນີຫາໂຣຕີ ກາຍປຕິຂານໍ຺ ສມິຊ຺ຊຕີຕີ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕີຕີ ອຍເມຕ຺ຖ ສງເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍາ ຈຣິຍາປິຜກວຕ຺ຕນາຍ (ຈຣິຍາ຺ ອຜ຺ຖ຺ ປກິຕ຺ຕກກຖາ) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣເມວາຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓລກ຺ຂຓຕາຍ ສຕ຺ຕຸສ຺ສຫາຫິຫິ ສພ຺ພາກາເຣຫິ ສມ຺ປນ຺ນເມວຯ ນ ຫິ ອິຕ຺ຖິຍາ ໂກໂສຫິ ຕວຕ຺ຖຄຸຍ຺ຫຕາ ສມ຺ຠວຕິ, ທຸຕິຍປກຕິ ຈ ນາມ ປຐມປກຕິໂຕ ນິຫີນາ ເອວຯ ເຕເນວາຫ ອນນ຺ຕຣວາເຣ "ຍສ຺ມາ"ຕິອາທິຯ

ອິຘ ປຸຣິສສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕຕິ ອິມສ຺ມິ ມນຸສ຺ສໂລເກ ປຸຣິສຠູຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕກາເວນ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕຯ ເຕນ ອສຕິປິ ປຸຣິສລິງ຺ເຄ ປຸຣິສາກາຣາ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕໍເຍວ ຫິ ປຸຣິສາກາຣໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – "ຍໍ ປຸຣິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕໍ ກເຣຍ຺ຍາ"ຕິຯ ເຕເນວາຫ "ສມາເນປີ"ຕິອາທິຯ ຍທິ ເອວໍ ອິຕ຺ຖິໂຍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕ"ນ຺ຕິອາທິຯ

໑໖໑ຯກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສາຕິອາທິປາລຸອິຍາ ກມ຺ມນິຍາໂມ ນາມ ກຖິໂຕຯ ສມຎ຺ຊນໍ ສມງ຺ໂຄ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສມງ຺ຄີ, ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ສມຎ຺ຊນສີໂລ ວາ ສມງ຺ຄີຯ ປຸພ຺ພຠາເຄ ອາຍູຫນສມງ຺ຄິຕາ, ສນ຺ນິຏ຺ຐາປກເຈຕນາວເສນ ເຈຕນາສມງ຺ຄິຕາຯ ເຈຕນາສນ຺ຕຕິວເສນ ວາ ອາຍູຫນສມງ຺ຄິຕາ, ຕໍຕໍເຈຕນາຂຓວເສນ ເຈຕນາສມງ຺ຄິຕາຯ ກຕູປຈິຕສ຺ສ ອວິປກ຺ກວິປາກສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ກມ຺ມສມງ຺ຄິຕາ, ກມ຺ເມ ປນ ວິປຈ຺ຈິຕຸໍ ອາຣທ຺ເຘ ວິປາກປ຺ປວຕ຺ຕິວເສນ ວິປາກສມງ຺ຄິຕາຯ ກມ຺ມາທີນໍ ອຸປຏ຺ຐານກາລວເສນ ອຸປຏ຺ຐານສມງ຺ຄິຕາຯ ກຸສລາກຸສລກມ຺ມາຍູຫນກ຺ຂເຓຕິ ກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ຈ ອກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ຈ ສ ມີຫນກ຺ຂເຓຯ ຕຖາຕິ ອິມິນາ ກຸສລາກຸສລກມ຺ມປຖໍ ອາກຑ຺ຒຕິຯ ຍຖາ ກຕໍ ກມ຺ມໍ ຜລທານສມຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ກຕໍ ອຸປຈິ ຕໍຯ ວິປາກາຣຫນ຺ຕິ ທຸຕິຍຠວາທີສຸ ວິປຈ຺ຈນາຣຫໍຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານານໍ ອຸປປ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ຈລຕີຕິ ປຣິວຕ຺ຕຕິຯ ເອເກນ ຫິ ກມ຺ມຸນາ ຕຊ຺ເຊ ນິມິຕ຺ເຕ ອຸປຏ຺ຐາປິເຕ ປຈ຺ຈຍວິເສສວເສນ ຕໂຕ ອຎ຺ເຎນ ກມ຺ມຸນາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ນິ ມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐານໍ ປຣິວຕ຺ຕນໍຯ

ສຸນຂຊີວິໂກຕິ ສຸນເຂຫິ ຊີວນສີໂລຯ ຕລສນ຺ຖຣຓປູຊນ຺ຕິ ຠູມິຕລສ຺ສ ປຸປ຺ເຜຫິ ສນ຺ຕຣຓປູຊໍຯ ອາຍູຫນເຈຕນາກມ຺ມສມງ຺ຄິ ຕາວເສນາຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ອປຣາປຣໍ ອາຍູຫເນນ ສນ຺ນິຏ຺ຐາປກເຈຕນາຍ ຕສ຺ເສວ ປກປ຺ປເນ ກມ຺ມກ຺ຂຍກຣຓາເຓນ ອເຂປິຕຕ຺ຕາ ຍຖູປຈິຕກມ຺ມຸນາ ຈ ສມງ຺ຄີຠາວສ຺ສ ວເສນຯ

໑໖໔ຯເອວໍ ສສ຺ສິຣິກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ອເນກຘາຕຸວິຠຊນາທີນາ ນານານຍວິຈິຕ຺ຕຕາຍ ປຣມນິປຸຓຄມ຺ຠີຣຕາຍ ຈ ອຕ຺ຖ ໂຕ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ສໂສຠໍ ກຕ຺ວາຯ

ນໍ ຘາເຣຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ນນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ຘາຕຸອາທິວເສນ ປຣິວຏ຺ຏິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ຖາ ເອເຕຫີຕິ ປຣິວຏ຺ຏາ, ເທສນາເຠທາຯ ຈຕ຺ ຕາໂຣ ປຣິວຏ຺ຏາ ເອຕສ຺ສ, ເອຕສ຺ມິ ວາຕິ ຈຕຸປຣິວຏ຺ໂຏ, ຘມ຺ມປຣິຍາໂຍຯ ຘມ຺ໂມ ຈ ໂສ ປຣິຍຕ຺ຕິຠາວໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນຕ຺ ເຖນ ອາທາໂສຕິ ຘມ຺ມາທາໂສຯ ອຸປຏ຺ຐານຏ຺ເຐນ ຍຖາຘມ຺ມານໍ ອາທາໂສຕິປີ ຘມ຺ມາທາໂສຯ ຍຖາ ຫິ ອາທາເສນ ສຕ຺ຕານໍ ມຸເຂ ມລໂທສຫຣຓໍ, ເອວໍ ອິມິນາປີ ສຸຕ຺ເຕນ ໂຍຄີນໍ ມຸເຂ ມລໂທສຫຣຓໍຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອິມິນາ ສຸຕ຺ເຕນ ກິເລເສ ມທ຺ທິຕ຺ ວາ ສມຖາຘິຄເມນ ໂຍຄີໂນ ຊຍປ຺ປຕ຺ຕາ; ຕສ຺ມາ ອມຕປຸຣປ຺ປເວສເນ ອຸຄ຺ໂຆສນມຫາເຠຣິຕາຍ ຈ ອມຕທຸນ຺ທຸຠີຯ ອິຘ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ສງ຺ຄາມວິໂຊຕິ ອນຸຕ຺ຕຣຠາວໂຕ ກິເລສສງ຺ຄາມວິໂຊ, "ວິເຊຕິ ເອເຕນາ"ຕິ ກຕ຺ວາຯ ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ພຫຸຘາຕຸກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໖ຯ ອິສິຄິລິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໖໖ຯ ສຎ຺ຎາຍຕີ ເອຕາຍາຕິ ສຎ຺ຎາ, ນາມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຍມ຺ຍໍ ນາມາຕິ ປຎ຺ຎາເປນ຺ຕີ ເອຕາຍ, ຕຖາປຎ຺ຎາປນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ນາມເມວຯ ເຕນາຫ "ປຸຣິມປທສ຺ເສວ ເວວຈນ"ນ຺ຕິຯ ເສເສສຸປີຕິ "ປຓ຺ຑວສ຺ສ ປພ຺ພຕສ຺ສາ"ຕິອາທີສຸ ຕີສຸ ວາເຣສຸປີຯ

ສມຸຏ຺ຐານໍ ຕາວ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ກເຖຕ຺ວາ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນໍ ກາຕຸໍ "ຕທາ ກິຣາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ປພ຺ພເຕຫິ ອຕ຺ໂຖຕິ ນ ຠາຄວໂຕ ປພ຺ພເຕຫິ ກຖິເຕຫິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິສິຄິລິຠາໂວຕິ ອິສິຄິລິນາມຕາຯ ອິຕິຕິ ອິມິນາ ກາຣເຓນ, ອິມໍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕຶ ອເວກ຺ຂນ຺ໂຕ

ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເຈຕິຍຄພ຺ເຠຕິ ເຈຕິຍຆເຣ ເຈຕິຍສ຺ສ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣຯ ຍມກມຫາທ຺ວາຣນ຺ຕິ ຍມກກວາຏຍຸຕ຺ຕໍ ມຫນ຺ຕໍ ທ຺ວາຣໍຯ ທ຺ເວຘາ ກຕ຺ວາຕິ ປພ຺ພຕສ຺ສ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ມຄ຺ຄປ຺ສງເຂເປນ ເລຄໍ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ທ຺ເວຘາ ກຕ຺ວາ ຕທາ ເຕ ຕຕ຺ຖ ວສິສຸຯ

ວສິຕກາລຎ຺ຈ ກເຖນ຺ໂຕ ເຕສໍ ມາຕຸຍາ ຍາວ ຕຕິຍຠວໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສມຸທາຄມໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ອຕີເຕ ກິຣາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຕ຺ເຖສີຕິ ຕສ຺ສາ ກິຣ ເຂຕ຺ຕກຸຏິຍາ ວີຫໂຍ ຠຊ຺ຊນ຺ຕິຍາ ຕຕ຺ຖ ມຫາກຣຎ຺ຊປຸປ຺ຜປ຺ປມາຓາ ມຫນ຺ຕາ ມໂນຫຣາ ປຎ຺ຈສຕມຕ຺ຕາ ລາຊາ ຊາຍິສຸຯ ສາ ຕາ ຄເຫຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕ ປທຸມິນິປຕ຺ເຕ ຐເປສິຯ ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ສມເຍ ເອໂກ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ຕສ຺ສາ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ອວິທູເຣ ເຂຕ຺ຕປາລຸອິຍາ ຄຈ຺ຉຕິຯ ສາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ປສນ຺ນມານສາ ສຸປຸປ຺ຜິຕໍ ມຫນ຺ຕໍ ເອກໍ ປທຸມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ລາເຊ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈປຕິຏ຺ຐິເຕນ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, ''ອິມສ຺ສ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ອານຸຠາເວນ ອານຸຠາວສມ຺ປນ຺ເນ ປຎ຺ຈສຕປຸຕ຺ເຕ ລເຠຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ປຎ຺ຈ ປຸຕ຺ຕສຕານິ ປຕ຺ເຖສິຯ ຕສ຺ມິເຍວ ຂເຓຕິ ຍທາ ສາ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຖນໍ ປຏ຺ຐເປສິ; ຕສ຺ມິເຍວ ຂເຓ ປຎ຺ຈສຕາ ມິຄລຸທ຺ທກາ ສມ຺ກຕສມ຺ກາຣາ ປຣິປກ຺ກປຈ຺ເຈກໂພຘິຎາຓາ ຕສ຺ເສວ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສ຺ສ ມໍສຣໍສໍ ທຕ຺ວາ, ''ເອຕິສ຺ສາ ປຸຕ຺ຕາ ຠເວຍ຺ຍາມາ''ຕິ ປຕ຺ຖຍິສຸຯ ອຕີຕາສຸ ອເນກຊາຕີສຸ ຕສ຺ສາ ປຸຕ຺ຕຠາເວນ ອາຄຕຕ຺ຕາ ຕຖາ ເຕສໍ ອໂຫສີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ປາທຸທ຺ຘາເຣຕິ ປາທຸທ຺ຘາເຣ ປາທຸທ຺ຘາເຣຯ ປາທຸທ຺ຘາຣສີເສນ ເຈຕ຺ຖ ນິກ຺ຂິປນໍ ອາຫຯ

ຄພ຺ຠມລໍ ນິສ຺ສາຍາຕິ ພຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ຄພ຺ຠມລໍ ນິສ຺ສຍໍ ກຕ຺ວາ ສໍເສທຊຠາເວນ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຯ ໂອປປາຕິກຠາເວນາຕິ ເກຈິຯ ຂຍວຍໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາຕິ ວິປສ຺ສນໍ ອາຣຠິຕ຺ວາຯ ວິປສ຺ສນາຕິ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາປຸພ຺ພິກາ ສປ຺ປຈ຺ຈຍນາມຣູປທສ຺ສນປຸພ຺ພິກາ ຈ, ສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສນ຺ຕສ຺ສ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂເຓ ທິຏ຺ເຐ, ''ຍທນິຈ຺ຈໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ຕທນຕ຺ຕາ''ຕິ ເສສລກ຺ຂຓານິ ສຸ ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາເນວ ໂຫນ຺ຕິຯ ປຈ຺ເຈກໂພຘິຎາຓໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຍິສູຕິ ທ຺ເວ ອສງ຺ຂເຍ຺ຍານິ ກປ຺ປານໍ ສຕສຫສ຺ສຎ຺ຈ ປຈ຺ເຈກໂພຘິປາຣ ມິຕາຍ ປຣິນິປ຺ຜນ຺ນຕ຺ຕາ ຎາຓສ຺ສ ປຣິປາກຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສຍເມວ ວິປສ຺ສນໍ ປວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກ ໂພຘິຎາຓໍ ອຘິຄຈ຺ຉິສຸຯ ສພ຺ເພປິ ເຕ ຕໍເຍວ ຄາຖໍ ອຠາສິສູຕິ ອາຫ – ''ອຍໍ ເຕສໍ ພ຺ຍາກຣຓຄາຖາ ອໂຫສີ''ຕິຯ

ສໂຣຣຸຫນ຺ຕິ ສຣສິ ຊາຕໍຯ ປທຸມປລາສປຕ຺ຕຊນ຺ຕິ ຊຸທ຺ທກມຫນ຺ເຕຫີ ກມລທເລຫີ ສຫຊາຕໍຯ ຊຸທ຺ທກມຫນ຺ຕກມລທລສງ຺ຂາ ຕານິ ວາ ປທຸມປລາສປຕ຺ຕານິ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຕີຕິ ປທຸມປລາສປຕ຺ຕໍ, ປທຸມຄ຺ຉໍຯ ຕຕ຺ຖ ຊາຕນ຺ຕິ ປທຸມປລາສປຕ຺ຕຊໍຯ ສຸ ປຸປ຺ຜິຕນ຺ຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ປຸປ຺ຜິຕໍ ສມ຺ມາ ວິກສິຕໍຯ ກມຣຄຕານຸຈິຎ຺ຓນ຺ຕິ ກມຣຄເຓຫິ ອນຸກ຺ກເມນ ອນຸປຣິພ຺ກມິຕພ຺ພໍຯ ອນິຈ຺ຈ ຕາຍຸປຄຕນ຺ຕິ ຂເຓ ຂເຓ ວຓ຺ຓເກທາທິວເສນ ອນິຈ຺ຈຕາຍ ອຸປຄຕໍຯ ວິທິຕ຺ວາຕິ ວິປສ຺ສນາປຎ຺ຎາສຫິຕາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ຊານິຕ຺ວາຯ ເອໂກ ຈເຣຕິ ຕສ຺ມາ ອຎ຺ໂຎປິ ມາທິໂສ ໂຫຕຸກາໂມ ເອວໍ ປຏິປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປຕິຯ

໑໖໔ຯ ສຕິສາຣສີລສາຣາທິສມ຺ປນ຺ນາຄມເນນ ສຕ຺ເຕສຸ ສາຣຠູຕາຯ ສພ຺ພໂສ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ວິຄຕຕ຺ຕາ ນິທ຺ທຸກ຺ຂາຯ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕຓ຺ຫຕາຍ ນິຕ຺ຕຓ຺ຫາຯ ມານຈ຺ຉິໂທຕິ ຖຸຕິວຈນໍຯ

ເອເຕສໍ ເອກນາມກາເຍວາຕິ ເອເຕສໍ ອາຄຕານໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ປາລິອິຍໍ ອນາຄຕາ ອຎ຺ເຎ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ສມານນາມກາ ເອວຯ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຏກຣຓຕ຺ຖໍ ''ອິເມສຸ ຫີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວີສໍ ວີສໍ ອວຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ເຈກໍ ສຣູປໂຕ ອວຕ຺ວາຯ ອຎ຺ເຎ ຈາ ຕິ ອສາຘາຣຓຕ຺ຕາ ອາຫຯ ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ອິສິຄິລິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໗ຯ ມຫາຈຕ຺ຕາຣີສກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໓໖ຯ ໂທເສຫິ ອາຣກາຕິ ອຣິຍໍຯ ເຕນາຫ ''ນິທ຺ໂທສ''ນ຺ຕິຯ ສາ ປນ ນິທ຺ໂທສຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣຠາເວນ ສວິເສສາຕິ ອາຫ ''ໂລກຸ ຕ຺ຕຣ''ນ຺ຕິຯ ສມ຺ມາ ສຸນ຺ທໂຣ ປສຕ຺ໂຖ ນິຍ຺ຍານິໂກ ສມາຘິ ສມ຺ມາສມາຘີຕິ ອາຫ – ''ສມ຺ມາສມາຘິນ຺ຕິ ມຄ຺ຄສມາຘິ''ນ຺ຕິຯ ອຸປນິສີທຕິ ເອຕ຺ຖ ຝລໍ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘວຸຕ຺ຕິຕາຍາຕິ ອຸປນິສໍ, ກາຣຓນ຺ຕິ ອາຫ – ''ເສາປນິສນ຺ຕິ ສປ຺ປຈ຺ຈຍ''ນ຺ຕິຯ ປຣິກ຺ໂຂຕິ

ປຣິວາເຣຕີຕິ ປຣິກ຺ຂາໂຣຕິ ອາຫ – ‘‘ສປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ສປຣິວາຣ’’ນ຺ຕິຯ

ປຣິວາຣິຕາຕິ ສຫຊາຕາທິປ຺ຈ຺ຈຍຠາເວນ ປຣິວາຣນ຺ເຕຫິ ວິຍ ອຸປ຺ຄຕາຯ ປຸເຣຈາຣິກາຕິ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິຠາວນາ ສຫຊາຕາທິປ຺ຈ຺ຈຍວເສນ ປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ປຸຣສ຺ສຣາຯ ເຕນາຫ – ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນາສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ຈາ’’ຕິຯ ອິທາປິ ຕານິ ກິຈ຺ຈໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນາສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຣິວີມໍສຄ຺ຄຫຓໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ວິມໍສາຘິປເຕຍ຺ເຍນ ປວຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ເຕນສ຺ສ ມຄ຺ຄສມາຘິສ຺ສ ນານາຂຓິກໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ວິມໍສນປຣິໂຍສາເນຕິ ຕຖາປວຕ຺ຕອນຸໂລມຎາຓສ຺ສ ໂອສາເນຯ ຠູມິລທ຺ຘໍ ວຏ຺ຏໍ ສມຸຄ຺ຆາຏຍມານາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອນຸສຍິຕໍ ກິເລສວຏ຺ຏໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕີຯ ວູປສມຍມານາຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ ວູປສມຍມານາຕິ ວາ ຕໂຕ ເອວ ອວສິຏ຺ຐມ຺ປິ ວຏ຺ຏໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກຣຓວເສນ ວູປສເມນ຺ຕີຯ ເຕເນວາຫ – ‘‘ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ...ເປ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ ສາຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຯ ທຸວິຘາປີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ທຸວິຘາປີຯ ອິຘ ອຘິປ຺ເປຕາ ວິປ຺ສ຺ສນາປຎ຺ຎາສຫິຕາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາຯ

ລກ຺ຂເຓ ປຏິວິຊ຺ຌມາເນ ລກ຺ຂຓິໂກ ຘມ຺ໂມ ປຏິວິທ຺ໂຘ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ...ເປ... ອາຣມ຺ມຓໂຕ ປຊານາຕີ’’ຕິຯ ວິປ຺ສ຺ສນາສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍມ຺ປິ ເອເສວ ນເຍຯ ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ຠາວນາກິຈ຺ຈໂຕຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍໍ ຕທຘິຄຕອສມ຺ໂມຫຕາຍ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ປຊານາຕີຯ ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ປຏິເວຘກິຈ຺ຈໂຕຯ ຕໍ ປນ ສພ຺ພຖາ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ອສມ຺ໂມຫໂຕ’’ຕິຯ ເອວໍ ປຊານນາຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີຕິ ຍາຖາວໂຕ ອວໂພໂຘຯ ອສ຺ສາຕິ ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສຯ

ທ຺ວາຍນ຺ຕິ -ກາໂຣ ທີຆໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ທ຺ວຍໍ ວທາມີ’’ຕິຯ ທ຺ເວ ອວຍວາ ເອຕສ຺ສາຕິ ທ຺ວຍໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ທຸວິຘໂກຏ຺ຐາສໍ ວທາມີ’’ຕິຯ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ເອໂກ ຠາໂຄ ໂສ ເອວ ປຸຎ຺ຎຠາຄິໂກ , ກ-ກາຣສ຺ສ ຍ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ອິຕ຺ຖີລິງ຺ຄວເສນ ‘‘ປຸຎ຺ຎຠາຄິຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸປຘິສງ຺ຂາຕສ຺ສາຕິ ຂນ຺ຘປ຺ພນ຺ຘສງ຺ຂາຕສ຺ສຯ

ອມຕທ຺ວາຣນ຺ຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄໍຯ ປຎ຺ຎເປຕີຕິ ນິຍ຺ຍານາທິປ຺ປກາຣໂຕ ປຎ຺ຎເປຕີຯ ເຕນາຫ ‘‘ວິຠຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ໂມຫສ຺ສ ວິທ຺ຘໍສເນນ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ທສ຺ເສຕີຯ ຕສ຺ມິ ອຕ຺ເຖຕິ ອມຕທ຺ວາຣປຎ຺ຎາປເນ ອຕ຺ເຖຯ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄຠາວປ຺ປຕ຺ຕາຯ ມຄ຺ຄຠາເວນ ນິຍ຺ຍານຠາເວນ ປວຕ຺ຕິຍາ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ອຏ຺ຐນ຺ນມ຺ປິ ສາຘາຣຓຕ຺ຕາ ສມຸທາຍສ຺ສ ຈ ອວຍໂວ ອງ຺ຄນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ເສສຘມ຺ເມ ອງ຺ຄຠາເວນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອງ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຠິກ຺ຂູຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ ‘‘ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ’’ຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ‘‘ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ’’ຕິ ຊານນ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸຯ ປຊຫນຕ຺ຖາຍາຕິ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຊຫນາຍຯ ປຏິລາຠຕ຺ຖາຍາຕິ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ອຘິຄມາຍຯ ກຸສລວາຍາໂມຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕວ ໂກສລ຺ລສມ຺ຠູໂຕ ວາຍາໂມຯ ສຕິຕີ ສໂຕ, ຕໍ ປນສ຺ສ ສຣຓໍ ສຕິສມງ຺ຄິຕາຍາຕິ ອາຫ ‘‘ສຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ’’ຕິຯ ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ວິປ຺ສ຺ສນາສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ຍຖາຠູຕາ ສມ຺ມາວາຍາມສຕິໂຍ ສຫຊາຕາ ຈ ປຸເຣຊາຕາ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິວາເຣນ຺ຕິ, ‘‘ອິຕິຍິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ອນຸປຣິຘາວນ຺ຕິ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕີ’’ຕິ ປນ ວຈນໂຕ, ‘‘ເອຕ຺ຖ ຫີ’’ຕິອາທີນາ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ເອວ ເສສຘມ຺ມານໍ ຍຖາຣຫໍ ສຫຈຣຓຠາເວນ ປຣິວາຣຓໍ ໂຍຊິຕໍຯ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ມາວາຈາກມ຺ມນ຺ຕາຊີວານໍ ຄຫຓໍ ອິຕເຣສໍ ປຣິວາຣຠາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຯ ນ ຫີ ສກ຺ກາ ເຕ ເອວ ປຣິວາເຣ ປຣິວາຣວນ຺ເຕ ຈ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຸໍ ສງ຺ກໂຣ ສມ຺ໂມຫຊນໂນ ຈຯ ຕໂຍຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິວາຍາມສຕິໂຍ ສຫຊາຕປຣິວາຣາວ ໂຫນ຺ຕິ ມຄ຺ຄກ຺ຂຓິການໍ ເຕສໍ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ວິປ຺ສ຺ສນາຂຓວິຣຕີນໍ ອສມ຺ຠວໂຕຯ

໑ຝິຖຯຕກ຺ກນວເສນ ໂລກສິທ຺ເຘນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ‘‘ເອວຎ຺ເຈວຎ຺ຈ ຠວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວິວິທໍ ຕກ຺ກນໍ ຄູເປ ວິຍ ອຸທກສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອາກຫ຺ຌນໍ ວິຕກ຺ກນໍ ວິຕກ຺ໂກຯ ສງ຺ກປ຺ປນວເສນາຕິ ຕໍ ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກປ຺ປນວເສນຯ ຕກ຺ກນໍ ກປ຺ປນນ຺ຕິ ຈ ອຕ຺ຖສຫຊາຕານເມວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອກຕ຺ໂຖຕິ ອິມິນາ ສມາຘິນາ ລທ຺ຘຸປ຺ປກາຣສ຺ເສວ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ອປ຺ປນາປຣິຍາໂຍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ວິເສເສນ ວາ ອປ຺ປນາ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອຠິໂຣເປຕິ, ວິຕກ຺ເກ ອສຕິ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ວິຕກ຺ເກ ປນາ’’ຕິອາທິຯ ອຕ຺ຕໂນເຍວ ຘມ຺ມຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອຠິຣຸຫຕີຕິ, ເອເຕນ ອາຣມ຺ມຓຘມ຺ມານໍ ຄຫຓໍ ນາມ ສຠາວສິທ຺ຘໍ, ນ ຘມ຺ມນ຺ຕຣມເປກ຺ຂຕີ, ວິຕກ຺ໂກ ປນ ປວຕ຺ຕມາໂນ ອາຣມ຺ມຓາຠິນິໂຣປນວເສເນວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ທສ຺ເສຕີຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ສຠາວາວິຕກ຺ກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໂຕ ສວິຕກ຺ກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓຄ຺ຄຫຓວິເສໂສ ວິຕກ຺ເກນ ຊາໂຕຕິ ກຕ຺ວາ ວິຕກ຺ໂກ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓຄ຺ຄຫເຓ ວິເສສປ຺ປຈ຺ຈໂຍຕິ ປາກໂຏຍມຕ຺ໂຖຯ ອປເຣ ປນ ຠຓນ຺ຕິ – ຍຖາ ໂກຈິ ຣາຊວລ຺ລຠໍ, ຕໍສມ຺ພນ຺ຘິນໍ ມິຕ຺ຕໍ ວາ ນິສ຺ສາຍ ຣາຊເຄຫໍ ອາໂຣຫຕິ ອນຸປ຺ປວິສຕິ, ເອວໍ ວິຕກ຺ກໍ ນິສ຺ສາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອາ

ໂຣຫຕິ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓາຠິນິໂຣປນສຠາວຕ຺ຕາ, ອຎ຺ເຎສໍ ຘມ຺ມານຎ຺ຈ ອວິຕກ຺ກສຠາວໂຕຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ – ‘‘ເຈຕໂສ ອຠິນິໂຣປນາ’’ຕິ (ຘຯ ສຯ ໗)ຯ

ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ອວິຕກ຺ກຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອາໂຣຫຕີຕິ? ວິຕກ຺ກພເລເນວຯ ຍຖາ ຫິ ໂສ ປຸຣິໂສ ປຣິຈເຍນ ເຕນ ວິນາປິ ນິຣາສງ຺ໂກ ຣາຊເຄຫໍ ປວິສຕິ, ເອວໍ ປຣິຈເຍນ ວິຕກ຺ເກນ ວິນາປິ ອວິຕກ຺ກໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອາໂຣຫຕິຯ ປຣິຈເຍນາຕິ ຈ ສນ຺ຕາເນ ປວຕ຺ຕວິຕກ຺ກຠາວນາສງ຺ຂາເຕນ ປຣິຈເຍນຯ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ຫິ ສນ຺ຕາເນ ອຠິຓ຺ຫໍ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓາຠິຣຸຫນໍ ຈິຣປຣິຈິຕໍ; ເຕນ ຕໍ ກທາຈິ ວິຕກ຺ເກນ ວິນາປິ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕເຕວ; ຍຖາ ຎາຓສຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມສນວເສນ ຈິຣປຣິຈິຕໍ ກທາຈິ ຎາຓຣຫິຕມ຺ປິ ສມ຺ມສນວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ; ຍຖາ ວາ ກິເລສສຫິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕໍ ສພ຺ພໂສ ກິເລສຣຫິຕມ຺ປິ ປຣິຈເຍນ ກິເລສວາສນາວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ສມ຺ປທມິທໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ວາຈໍ ສງ຺ຂໂຣຕີຕິ ວາຈໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ວຈີໂຆສຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂລກິຍວິຕກ຺ໂກ ທຸວຕ຺ຕຶສຈິຕ຺ຕສຫຄໂຕ ວາຈໍ ສງ຺ຂໂຣຕິ ວຈີວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຊນນໂຕຯ ວຈີສງ຺ຂາໂຣຕ຺ເວວ ປນສ຺ສ ນາມໍ ໂຫຕິ ຣຸຬ຺ຫີໂຕ, ຕໍສມຕ຺ຖຕານິໂຣຘໂຕ ວາ ສມ຺ຠາວໂຕ ປນ ສງ຺ຂາໂຣຕິຯ ‘‘ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປໍ ປຣິວາເຣນ຺ຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕິວິເຘ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ເປ ກທາຈິ ກຕມໍ ປຣິວາເຣນ຺ຕີຕິ? ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ເອຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິຯ ນານາຈິຕ຺ເຕສຸ ລພ຺ຠນ຺ຕິ ນານາສມ຺ມນ຺ນາຫາຣເຫຕຸກຕ຺ຕາ, ປຸພ຺ພຠາເຄ ເຍວ ຈ ເຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິຯ ຕີຓິ ນາມານິ ລຠຕິ ຕິວິຘສ຺ສປິ ປຏິປກ຺ຂສ຺ສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທເນນ ສາຕິສຍໍ ຕິຓ຺ຓມ຺ປິ ກິຈ຺ຈກຣຓໂຕຯ ເອສ ນໂຍ ສມ຺ມາວາຈາທີສຸປິຯ

໑໗໙ຯ ວິຣມຕິ ເອຕາຍາຕິ ເວຣມຓີ ວິຣຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສາ ມຸສາວາທາໂຕ ວິຣມຕສ຺ສ ກາຣຓຠາວໂຕ ເຈຕນາປິ ເວຣສ຺ສ ມຓນໂຕ ວິນາສນໂຕ ວິຣຕີປີຕິ ອາຫ – ‘‘ວິຣຕິປິ ເຈຕນາປິ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິຯ ອາຣກາ ຣມຕີຕິ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ເນຫິ ທູຣໂຕ ສມຸສ຺ສາເຣຕິຯ ວິນາ ເຕຫິ ຣມຕີຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ເຕຫິ ວິນາ ຠວຕິຯ ຕໂຕ ຕໂຕຕິ ທິຏ຺ເຐ ອທິຏ຺ຐວາທາທິໂຕ ມຸສາວາທາຯ ວິເສສໂຕ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຘມ຺ມຕ຺ຕາ ປຏິນິວຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາຯ

໑໘໐ຯຕິວິເຘນ ກຸຫນວຕ຺ຖຸນາຕິ ປຈ຺ຈຍປຏິເສວນ-ສາມນ຺ຕຊປ຺ປນ-ອິຣິຍາປຖປວຕ຺ຕນສງ຺ຂາເຕນ ປາປິຈ຺ຉຕາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ ຕິວິເຘນ ກຸຫນວຕ຺ຖຸນາຯ ເອຕາຍ ກຸຫນາຍ ກຣຓຠູຕາຍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ສີລໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ອຕ຺ຕວິສຍລາຠເຫຕຸ ອກ຺ໂກສນຂຸໍສນວມ຺ຠນາທິວເສນ ປີສນໍ ພຍ຺ພນໍ ວິເຫຄນໍ ນິປ຺ເປໂສຯ ອິໂຕ ລທ຺ຘໍ ອຎ຺ຎສ຺ສ, ຕໂຕ ລທ຺ຘໍ ປຣສ຺ສ ທຕ຺ວາ ເອວໍ ລາເຠນ ລາຠໍ ນິຊິຄີສຕີຕິ ລາເຠນ ລາຠໍ ນິຊິຄີສນາຯ ປາລຸອິຍໍ ອາຄໂຕ ກຸຫນາທິວເສນ ມິຈ຺ຉາອາຊີໂວຯ ໂກ ປນ ໂສຕິ ອາຫ ‘‘ອາຊີວເຫຕູ’’ຕິອາທິຯ ຕາສໍເຍວາຕິ ອວຘາຣຓໍ, ‘‘ອາຊີໂວ ກຸປ຺ປມາໂນ ກາຍວຈີທ຺ວາເຣສຸ ເອວ ກຸປ຺ປຕີ’’ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໘໑ຯ ສມ຺ມາ ປສຕ຺ຖາ ໂສຠນາ ນິຍ຺ຍານິກາ ທິຏ຺ຐິ ເອຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ປຸຄ຺ຄໂລຯ ຕສ຺ສ ປນ ຍສ຺ມາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສຈ຺ຈາຠິສມຍສ຺ສ ນິພ຺ພານສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ອວສ຺ສໂຍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍໍ ຐິຕສ຺ສາ’’ຕິຯ ປໂຫຕີ ຠວຕິ ຕາຍ ສເຫວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປວຕ຺ຕຕີຯ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓໍ ຍາຖາວໂຕ ຊານນຏ຺ເຐນ ສມ຺ມາຎາຓນ຺ຕິ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ມຄ຺ຄສມາຘິມ຺ຫິ ຐິເຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອາຫ – ‘‘ມຄ຺ຄສມ຺ມາສມາຘິມ຺ຫິ...ເປ... ສມ຺ມາຎາຓໍ ປໂຫຕີ’’ຕິອາທິຯ ອິມິນາ ກິໍ ທສ຺ເສຕີຕິ? ຍຖາ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍໍ ຐິໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ, ‘‘ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ມຄ຺ຄຜລປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາເຓ ຐິໂຕ, ‘‘ສມ຺ມາຎາໂຓ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ຈ ມຄ຺ຄຜລສມ຺ມາສມາຘິປຈ຺ຈຍາ ປໂຫຕິ ສມ຺ມາຎາຓສ຺ສ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິຍາ ປໂຫຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຜລສມາຘິ ຕາວ ປວຕ຺ຕຕຸ, ມຄ຺ຄສມາຘິ ປນ ກຖນ຺ຕິ? ຕມ຺ປິ ອກຸປ຺ປຠາວຕາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕສມາຘິຠາວໂຕ ກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ປວຕ຺ຕເຕວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລຠຕິຯ ຐເປຕ຺ວາ ອຏ຺ຐຜລງ຺ຄານີຕິ ຜລຠູຕານິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນິ ອຏ຺ຐງ຺ຄານິ, ‘‘ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສ຺ສ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ປໂຫຕີ’’ຕິອາທິນາ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຐເປຕ຺ວາຯ ສມ຺ມາຎາຓໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓໍ ກຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓໍ ສມ຺ມາຎາຓໍ ກຕ຺ວາຯ ຜລໍ ກາຕຸນ຺ຕິ ຜລຘມ຺ມສຫາຈຣິຕຕາຍ ວິປາກສຠາວຕາຍ ຈ ‘‘ຜລ’’ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາເມ ຜລສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕີ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ສລ຺ເລຂສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໗໙) ‘‘ຜລສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານິ ປນ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນິ ອຏ຺ຐງ຺ຄານິ ຐເປຕ຺ວາ ເສສຘມ຺ມາ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິຯ

໑໘໔ຯນິຊ຺ຊິຓ຺ຓາຕິ ນິຊ຺ຊີຣິຕາ, ວິທ຺ຘສ຺ຕາ ວິນາສິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຜລໍ ກຖິຕນ຺ຕິ “ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓາ ໂຫຕີ”ຕິ ອິມິນາ ວາເຣນ ສາມຎ຺ຎຜລໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ນິຊ຺ຊີຣຓໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠນນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ນິຊ຺ຊີຣຓໍ ປນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ, ມຊ຺ຌິມກາຓກາ...ເປ... ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕຕິ ວທນ຺ຕິ. ທສ຺ສນຏ຺ເຐນາຕິ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍາທິວເສນ ຈຕູນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ສນຏ຺ເຐນ. ວິທິຕກຣຓຏ຺ເຐນາຕິ ປຈ຺ຈກ຺ເຂນ ຍຖາທິຏ຺ຐານໍ ມຄ຺ຄຜລານໍ ປາກຏກຣຓຏ຺ເຐນ. ຕທນິມຸຕ຺ຕຏ຺ເຐນາຕິ ຕສ຺ມິໍ ຍຖາສຈ຺ຉິກເຕ ນິພ຺ພາເນ ອຘິມຸຈ຺ຈນຠາເວນ.

ກຸສລປກ຺ຂາຕິ ອນວຊ຺ຊໂກຏ຺ຐາສາ. ມຫາວິປາກທາເນນາຕິ ມຫໂຕ ວິປຸລສ຺ສ ໂລກຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ສຸຂວິປາກສ຺ສ ເຈວ ກາຍິກາທິ ທຸກ຺ຂວິປາກສ຺ສ ຈ ທາເນນ.

ຍຖາ ມຫາວິປາກສ຺ສ ທາເນນ ມຫາຈຕ຺ຕາຣີສກໍ, ຕຖາ ພຫຸຕາຍປິ ມຫາຈຕ຺ຕາຣີສໂກຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, “ອິມສ຺ມິໍ ຈ ປນ ສຸຕ຺ເຕ ປຎ຺ຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂຍ ກຖິຕາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ພຫຸອຕ຺ເຖປິ ຫິ ມຫາ-ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ “ມຫາຊໂນ”ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໔ຯ໕໘). ເອຕ຺ຖ ຈ “ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ”ນ຺ຕິອາທິນາ ວຕ຺ຖຸເຠເທນ ທສ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຘມ຺ມາ ກຖິຕາ, ວຕ຺ຖຸເຠເທເນວ, “ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ”ນ຺ຕິອາທິນາ ທສ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຘມ຺ມາຕິ ວີສຕິ ໂຫຕິ. ຍຖາ “ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ປໂຫຕີ”ຕິອາທິນາ ມຄ຺ຄວເສນ ທສ ສມ຺ມຕ຺ຕຘມ຺ມາ, ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂຠູຕາ “ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິສ຺ສ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ໂປ ປໂຫຕີ”ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຖໂຕ ທສ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕຘມ຺ມາຕິ ວີສຕິ, ຕຖາ ຜລວເສນ ເຕສຸ ເອວໍ ວີສຕິ. ກຖໍ ວາເຣປິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທໂຍ ທສາຕິ ວີສຕິ? ເອວເມເຕ ທ຺ເວ ຈຕ຺ຕາຣີສການິ ປຸຣິເມນ ສທ຺ຘິໍ ຕໂຍ ຈຕ຺ຕາຣີສກາ ວິຠາວິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

໑໘໕ຯ ປສໍສິຍສ຺ສ ອຊ຺ຊວິປ຺ປຈ຺ຈນີກໍ ນິນ຺ທິຍໍ ປສໍສນ຺ໂຕປິ ອຕ຺ຖໂຕ ປສໍສິຍໍ ນິນ຺ທນ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ. ປສໍສິຍສ຺ສ ຄຸຓປຣິຘໍສນມຸເຂນ ຫິ ນິນ຺ທິຍສ຺ສ ປສໍສາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕຕິ ອາຫ – “ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິນາມາຍໍ ໂສຠນາຕິ ວທນ຺ໂຕປິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ຄຣຫຕິ ນາມາ”ຕິອາທີ. ເອວມາທີຕິ ອາທິສທ຺ເທນ “ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍາ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໗; ມຯ ນິຯ ໔ຯ໔໔໓) ເອວມາທີ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ; ຕສ຺ມາ ເອວໍວາທີໂນຕິ ເອວໍ ເຫຕຸ ປຏິກ຺ເຂປວາທີໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂອກ຺ກນ຺ຕນິຍາມາຕິ ໂອຄາຬ຺ຫມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍາມາ. ເອວຣູປີ ລທ຺ຘີ ຄເຫຕ຺ວາຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ຈູຬປຸຓ຺ຓມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ. ເອທິໂສ ຫິ “ພຸທ຺ຘານມ຺ປິ ອເຕກິຈ຺ໂຉ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕສທິໂສ.

ອຕ຺ຕໂນ ນິນ຺ທາຠເຍນາຕິ “ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຎ຺ຈ ນາເມເຕ ຄຣຫນ຺ຕີ”ຕິອາທິນາ ອຸປຣິ ປເຣຫິ ວຕ຺ຕພ຺ພນິນ຺ທາຠເຍນ. ຆຏ຺ຏນຠເຍນາຕິ ຕຖາ ປເຣສໍ ອາສາທນາຠເຍນ. ສຫຘມ຺ເມນ ປເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຣິ ກາຕພ຺ພນິຄ຺ຄໂຫ ອຸປາຣມ຺ໂຠ, ຄຣຫໂຕ ປຣິຕ຺ຕາໂສ ອຸປາຣມ຺ຠຠຍໍ, ຕໍ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ອຸປວາທຠຍໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອຸປວາທຠເຍນາ”ຕິ. ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວ.

ມຫາຈຕ຺ຕາຣີສກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໗ຯ ອານາປານສ຺ສຕິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໘໘ຯປຸພ຺ເພນາຕິ ນິສ຺ສກ຺ເກ ກຣຓວຈນໍ. “ອປຣໍ ວິເສສ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວິເສສວິສໂຍ ຈ ປຸພ຺ພສທ຺ໂທຕິ ອາຫ – “ສີລປຣິປູຣຓາທິໂຕ ປຸພ຺ພວິເສສໂຕ”ຕິ.

໑໘໘ຯອາຣທ຺ໂຘ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປ຺ປຕິຍາ ອາຣາຘິໂຕ. ຍທຕ຺ຖາຍ ສາສເນ ປພ຺ພຊ຺ຊາ, ວິເສສາປຕ຺ຕິ ຈ, ຕເທເວຕ຺ຖ ອປ຺ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ຕໍ ຌານວິປ຺ສ຺ສນານິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – “ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິ. ໂກມຸທີຕິ ກຸມຸທວຕີ. ຕທາ ກິຣ ກຸມຸທານິ ສຸປຸປ຺ຜິຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ. ເຕນາຫ – “ກຸມຸທານໍ ອຕ຺ຖິຕາຍ ໂກມຸທີ”ຕິ. ກຸມຸທານໍ ສມູໂຫ, ກຸມຸທານິ ເອວ ວາ ໂກມຸທາ, ເຕ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ໂກມຸທີຕິ. ປວາຣຓາສງ຺ຄຫນ຺ຕິ ມຫາປວາຣຓໍ ອກຕ຺ວາ ອາຄມນິຍສງ຺ຄຫໍ.

ອາຣທ຺ຘວິປ຺ສ຺ສກສ຺ສາຕິ ອາຣຠິຕວິປ຺ສ຺ສນສ຺ສ, ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສິສ຺ສ. ຠິກ຺ຂູ ອິຘ ໂອສຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຖວສ຺ສາ ປວາຣິຕປວາຣຓາ “ຠຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິສ຺ສາມ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ໂສເຘສ຺ສາມ, ຍຖາລທ຺ຘໍ ວິເສສຎ຺ຈ ປເວທິສ຺ສາມາ”ຕິ ອຊ຺ຌາສເຍນ. ອິເມ ຠິກ຺ຂູຕິ ອິເມ ຕຣຸຓສມຖວິປ຺ສ຺ສນາ ຠິກ຺ຂູ. ວິເສສໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ເສນາສນສປ຺ປາ

ຍາທິອລາເການ຺ ອປລິພຸທຸຌນຸຕິ ອຌຸເຌທີ ອນຸປທຸທຸຕັ຺ ເສນາສນັ ຄເຫຕຸ໌ ນ ລການຸຕິ ອນຸໂຕວສຸສກາວໂຕ຺ ເອກສຸສ ທີນຸໂນປີ ສພຸເພສັ ທີນຸໂນເຍວ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ສຸຕສຸຕຍຸຖາເນເຍວ ເອກມາສັ ວສິຕຸວາ ໂອສຣີສ຺ຸ

໑໔໖຺ອລນຸຕິ ຍຸຕຸຕັ, ໂອປາຍິກນຸຕິ ອຕຸໂຖ, “ອລເມວ ນິພຸພິນຸທິຕຸ”ນຸຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໒຺໒໗໒; ສັ຺ ນິ຺ ໒຺໑໒໔, ໑໒໙, ໑໓໔, ໑໔໓) ວິຍ຺ ປຸຜພທຸຌໍ ປຣິຫຣິຕຸວາ ອສິຕັ ປຸໂຜສັ ອ-ກາຣສຸສ ໂອ-ກາຣໍ ກຕຸວາ຺ ເຕນາຫ “ປາເຖຸຍຸຍ”ນຸຕິ຺

໑໔໗຺ວິປສຸສນາ ກຖິຕາຕິ ອນິຈຸຈສຌຸຌານຸເຂເນວ ວິປສຸສນາກາວນາ ກຖິຕາ຺ ນ ທີ ເກວລາຍ ອນິຈຸຈານຸປສຸສນາຍ ວິປສຸສ ນາກິຈຸຈໍ ສມິຊຸຊຕິ຺ ພຫູ ກິກຸຂູ ເຕ ຈ ວິຕຸຖາຣຣຸຈິກາຕິ ອຌິປຸປາໂຍ຺ ເຕນາຫ “ຕສຸມາ”ຕິອາທີ຺

໑໔໘຺ສພຸພຕຸຖາຕິ ສພຸພວາເຣສ຺ຸ “ຕສຸມາ ຕິຫ, ກິກຸຂເວ, ເວທນານຸປສຸສີ”ຕິອາທີສຸປີ ປີຕິປຜິສັເວທິຕາທີວເສເນວ ເວທ ນານຸປສຸສນາຍ ວຸຕຸຕຕຸຕາ, “ສຸຂເວທນັ ສນຸຌາເຍຕັ ວຸຕຸຕ”ນຸຕິ ອາຫ຺ ສຕິປຜຸຖານກາວນາມນສິກາຣຕາຍ ວຸຕຸຕັ – “ສາຌຸກັ ມນສິກາຣ”ນຸຕິ຺ ສຌຸຌານາເມນ ປຌຸຌາ ວຸຕຸຕາ ເຕສັ ປໂຍຄຕຸຕາ຺ ມນສິກາຣນາເມນ ເວທນາ ວຸຕຸຕາ, ກາວນາຍ ປຣິຈິຕຕຸ ຕາ ອາຣມຸມຕສຸສ ມນສິກາຣນຸຕິ ກຕຸວາ຺ ວິຕກຸກວິຈາເຣ ຄເປຕຸວາຕິ ວຸຕຸຕັ ວຈີສງຂາຣຕຸຕາ ເຕສັ຺

ເອວັ ສນຸເຕປີຕິ ຍທິປີ ມນສິກາຣປຣິຍາປນຸນຕາຍ “ມນສິກາໂຣ”ຕິ ວຸຕຸຕັ, ເອວັ ສນຸເຕ ເວທນານຸປສຸສນາກາໂວ ນ ຍຸຊຸຊຕິ, ອສຸສາສປສຸສາສາ ທີສຸສ ອາຣມຸມຕັ຺ ວຕຸຖຸນຸຕິ ສຸຂາທີນັ ເວທນານັ ປວຕຸຕິຜຸຖານກູຕັ ວຕຸຖຸ ອາຣມຸມຕັ ກຕຸວາ ເວທນາວ ເວທິຍຕິ, ເວທນາຍ ເອກນຸຕກາວທສຸສເນນ ຕສຸສ ເວທນານຸປສຸສນາກາໂວ ຍຸຊຸຊຕິ ເອວາຕິ ອິມມຕຸຖັ ທສຸເສຕິ຺ ເອຕສຸສ ອນຸໂຍຄສຸສ຺

ທຸວິຫາກາເຣຫີຕິ ເຍ ສນຸຌາຍ ວຸຕຸຕັ, ເຕ ທສຸເສນຸໂຕ “ອາຣມຸມຕໂຕ ອສມຸໂມຫໂຕ ຈາ”ຕິ ອາຫ຺ ສປຸປີຕິເກ ທຸເວ ຊາເນຕິ ປີ ຕິສຫຄຕານິ ປຖມທຸຕິຍຊຸຊານານິ ປຜິປາຜິຍາ ສມາປຊຸຊຕິ຺ ສມາປຕຸຕິກຸຂເຓຕິ ສມາປຊຸຊນກຸຂເຓ຺ ຊານປຜິລາເການາຕິ ຊາເນນ ສມງຄີກາເວນ຺ ອາຣມຸມຕໂຕ ອາຣມຸມຕມຸເຂນ ຕທາຣມຸມຕຊານປຣິຍາປນຸນາ ປີຕິ ປຜິສັວິທິຕາ ໂຫຕິ ອາຣມຸມຕສຸສ ປຜິສັວິທິຕຕຸຕາ຺ ຍຖາ ນາມ ສປຸປປຣິເຍສນັ ຈຣນຸເຕນ ຕສຸສ ອາສເຍ ປຜິສັວິທິເຕ ໂສປີ ປຜິສັວິທິໂຕວ ໂຫຕິ ມນຸຕາຄທພເລນ ຕສຸສ ຄຫຕສຸສ ສຸກຣຕຸຕາ; ເອວັ ປີຕິຍາ ອາສຍກູເຕ ອາຣມຸມເຕ ປຜິສັວິທິເຕ ສາ ປີຕິ ປຜິສັວິທິຕາ ເອວ ໂຫຕິ ສລກຸຂຕໂຕ ສາມຌຸຌລກຸຂຕໂຕ ຈ ຕສຸສາ ຄຫຕສຸສ ສຸກຣຕຸຕາ຺ ວິປສຸສນາກຸຂເຓຕິ ວິປສຸສນາປຌຸຌາປຸພຸພງຄມາຍ ມຄຸຄປຌຸຌາຍ ວິເສສໂຕ ທສຸສນກຸຂເຓ຺ ລກຸຂຕປຜິເວຌາຕິ ປີຕິຍາ ສລກຸຂຕສຸສ ສາມຌຸຌລກຸຂຕສຸສ ຈ ປຜິວິຊຸຊເນນ຺ ຍຌຸທີ ປີຕິຍາ ວິເສສໂຕ ສາມຌຸຌໂຕ ຈ ລກຸຂຕັ, ຕສຸມີ ວິທິເຕ ສາ ຍາຖາວໂຕ ວິທິຕາ ໂຫຕິ຺ ເຕນາຫ – “ອສມຸໂມຫໂຕ ປີຕິ ປຜິສັວິທິຕາ ໂຫຕີ”ຕິ຺

ອິທານິ ຕມຕຸຖັ ປາລຸອິຍາ ວິກາເວຕຸໍ, “ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕ”ນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕັ຺ ຕຕຸຖ ທີຌໍ ອສຸສາສວເສນາຕິ ທີຌສຸສ ອສຸສາສສຸສ ອາຣມຸມຕກູຕສຸສ ວເສນ຺ ຈິຕຸຕສຸສ ເອກຄຸຄຕັ ອວິກຸເຂປໍ ປຊານໂຕຕິ ຊານປຣິຍາປນຸນໍ ອວິກຸເຂໂປຕິ ລທຸຌນາມໍ ຈິຕຸຕສຸ ເສກຄຸຄຕັ ຕັສມຸປຍຸຕຸຕາຍ ປຌຸຌາຍ ປຊານໂຕ຺ ຍເຖວ ທີ ອາຣມຸມຕມຸເຂນ ປີຕິ ປຜິສັວິທິຕາ ໂຫຕິ, ເອວັ ຕັສມຸປຍຸຕຸຕຌມຸ ມາປີ ອາຣມຸມຕມຸເຂນ ປຜິສັວິທິຕາ ເອວ ໂຫນຸຕິ຺ ສຕິ ອຸປຜຸຖິຕາ ໂຫຕີຕິ ທີຌໍ ອສຸສາສວເສນ ຊານສມຸປຍຸຕຸຕາ ສຕິ ຕສຸມີ ອາຣມຸມເຕ ອຸປຜຸຖິເຕ ອາຣມຸມຕມຸເຂນ ຊາເນປີ ອຸປຜຸຖິຕາ ເອວ ນາມ ໂຫຕີ຺ ຕາຍ ສຕິຍາຕິ ເອວັ ອຸປຜຸຖິຕາຍ ຕາຍ ສຕິຍາ ຍຖາວຸຕຸເຕນ ເຕນ ຌາເຕນ ສຸປຸປຜິວິທິຕຕຸຕາ ອາຣມຸມຕສຸສ ຕສຸສ ວເສນ ຕທາຣມຸມຕາ ສາ ປີຕິ ປຜິສັວິທິຕາ ໂຫຕີ຺ ອວເສສປທານິປີຕິ “ທີຌໍ ປສຸສາສວເສນາ”ຕິອາທິປທານິປີ຺

ເອວັ ປຜິສມຸກິທາມຄຸເຄ ວຸຕຸຕມຕຸຖັ ອິມສຸມີ ສຸຕຸເຕ ໂຍເຊຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ, “ອິຕິ”ຕິອາທີ ວຸຕຸຕັ຺ ອິມິນາປີ ໂຍຄິນາ ມນສິກາ ເຣນ ປຜິລກິຕພຸພໂຕ ປຜິລາໂກຕິ ວຸຕຸຕັ – “ຊານສມຸປຍຸຕຸເຕ ເວທນາສງຂາຕມນສິກາຣປຜິລາເການາ”ຕິ຺

ອສຸສາສປສຸສາສນິມິຕຸຕນຸຕິ ອສຸສາສປສຸສາເສ ນິສຸສາຍ ປຜິລທຸຌປຜິກາຄນິມິຕຸຕັ ອາຣມຸມຕັ ກິຌຸຈາປີ ກໂຣຕິ; ສຕິຌຸຈ ສມຸປຊຌຸຌຌຸຈ ອຸປຜຸຖເປຕຸວາ ປວຕຸຕນໂຕ ອາຣມຸມຕມຸເຂນ ຕທາຣມຸມຕສຸສ ປຜິສັວິທິຕຕຸຕາ ຈິຕຸເຕ ຈິຕຸຕານຸປສຸສີເຍວ ນາເມສ ໂຫຕິ຺ ເອວັ ຈິຕຸຕານຸປສຸສນາປີ ສຕິສມຸປຊຌຸຌພເລເນວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ນ ທີ”ຕິອາທີ຺ ປຊຫຕິ ເອເຕນ, ສຍໍ ວາ

ປຊຫຕິຕິ ປຫານໍ, ຓາຕໍ຺ ໂຫມນສ຺ສເສນ ພ຺ຍາປາທນິວຣຕໍ ທສ຺ສິຕໍ ຕເທກຍ຺ຘກາວໂຕ຺ ຕສ຺ສາຕິ ນິວຣຕາປພ຺ພສ຺ສ຺ ປ຺ຫານກຣຓາຕນ຺ຕິ ປຊຫນຓາຕໍ຺ ວິປ຺ສ຺ສນາປຣມ຺ປຣນ຺ຕິ ປຜິປາຜິຍາ ວິປ຺ສ຺ສນມາຫ຺ ສມຖປຜິປ຺ນນ຺ຕິ ມຊ຺ຊິມສມຖນິມິຕ຺ ຕໍ ປຜິປ຺ນຈິຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂຕິ຺ ເອກໂຕ ອຸປຍ຺ຘານນ຺ຕິ ປຜິປກ຺ຂວິຄເມນ ເອກກາເວນ ອຸປຍ຺ຘານໍ຺ ສຫຊາຕານໍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນາ ໂຫຕິຕິ ປຄ຺ຄຫນິຄ຺ຄຫສມ຺ປຫໍສເນສ຺ ພ຺ຍາປາຣສ຺ສ ອນາປຊ຺ຊິຕຕ຺ຕາ ອາຣມ຺ມຕານໍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນາ, “ຍທຕ຺ຖິ ຍໍ ກູຕໍ ຕໍ ປຊຫຕິ ອຸເປກ຺ຂໍ ປຜິລາຕິ”ຕິ, ເອວໍ ວຸຕ຺ຕອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ປຜິປ຺ນນາ຺ ເກວລໍ ນິວຣຕາຫິສມ຺ເມຕິ ນິວຣຕາຫິສມ຺ເມ ເອວ ປຫິເນ ຫິສ຺ວາ, ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ປຊຫນຓາຕມ຺ປີ ຍາຖາວໂຕ ປຓ຺ຓາຍ ຫິສ຺ວາ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕາ ໂຫຕີ຺ ວຸຕ຺ຕຓ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ “ສມ຺ມາປີ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປຫາຕພ຺ພາ, ປເຄວ ອສມ຺ມາ”ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໔໔໐)຺

໑໔໐຺ອນິຈ຺ຈາທິວເສນປວິຈິນຕິຕິ ອນິຈ຺ຈາທິປ຺ປກາເຣຫິ ວິຈິນຕິ ປສ຺ສຕິ຺ ນິຣາມິສາຕິ ກິເລສາມິສຣຫິຕາ຺ ກາຍິ ກເຈຕສິກທຣຖປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຮິຍາຕິ ກາຍຈິຕ຺ຕານໍ ສາສຸກາວູປຄມເນນ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕ຺ຕາ຺ ສຫຊາຕສມ຺ມານໍ ເອກສກາເວນ ປວຕ຺ຕິຍາ ສຫຊາຕອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນາຍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ຺

ຕສ຺ມີ ກາເຍ ປວຕ຺ຕາ ກາຍາຣມ຺ມຕາ ສຕິ, ປ຺ພ຺ພກາຄີໂຍ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ຺ ເອສ ນໂຍ ເສເສສ຺ປີ຺ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວເສນ ເຈຕໍ ໂອກ຺ກມນໍ ໂອລີຍນໍ ໂກສຊ຺ຊໍ, ຕໂຕ ອຕິວຕ຺ຕນໍ ອຕິຊາວນໍ ອຸທ຺ຊຈ຺ຈໍ, ຕທຸກຍວິສຸຣາ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄຸເປກ຺ຂາກູຕາ ອໂນສກ຺ກນອນຕິວຕ຺ຕນສງ຺ຂາຕາ ມຊ຺ຊຕ຺ຕາກາຣຕາ຺ ອິທານິ ຍເຖວ ທິຕິອາທິນາ ຕເມວ ມຊ຺ຊຕ຺ຕາກາຣໍ ອຸປມາຍ ວິກາເວຕິ຺ ຕຸທນໍ ວາ ປໂຕເທນ຺ ອາກຫ຺ຓນໍ ວາ ຣສ຺ມິນາ຺ ນຕ຺ຖິ ນ ກາຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ຺ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕິກາຕິ ເອເກກສ຺ມີ ຈິຕ຺ເຕ ວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ສຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກາ຺ ນານາຣສລກ຺ຂຕາຕິ ນານາກິຈ຺ຈາ ເຈວ ນານາສກາວາ ຈ຺

໑໔໔຺ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖາເນວ ສພ຺ພາສວສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ (ມ຺ ນິ຺ ອຍ຺ຘ຺ ໔ກ) ອານາປານາຣມ຺ມຕາ ອປຣາປຣໍ ປວຕ຺ຕສຕິໂຍ ອາຣມ຺ມຕສີເສນ ຕທາຣມ຺ມຕາ ສມ຺ມາ ຄຫິຕາ, ຕາ ປເນກສນ຺ຕາເນ ໂລກິຍຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຕິ ໂລກິຍາ, ຕາ ວຫ຺ຓມານາ ໂລກິຍໍ ຈຕ຺ພ຺ພິສມ຺ປີ ສຕິປຍ຺ຘານໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕີ຺ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິຜລນິພ຺ພານນ຺ຕິ ວິມຸຕ຺ຕີນໍ ຜລກູຕໍ ເຕຫິເຍວ ເວທິຕພ຺ພໍ ກິເລສນິພ຺ພານໍ, ອມຕມຫານິພ຺ພານເມວ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕີນໍ ອຣີຄເມນ ອຣີຄນ຺ຕພ຺ພຕາຍ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ປຣິປູຣຕຓ຺ຈສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ອມຕສ຺ສານຸກວນເມວ຺ ອິຊ ສຸຕ຺ເຕ ໂລກິຍາປີ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ກຖິຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາປີຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ຄເຫຕ຺ວາ, “ອິຕິ ໂລກິຍສ຺ສ ອາຄຕຍ຺ຘາເນ ໂລກິຍໍ ກຖິຕ”ນ຺ຕິ ຈ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາວເສນ ອຍ຺ຘກຖາຍໍ ກຖິຕໍ຺ ເຖໂຣຕິ ມຫາສມ຺ມຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖໂຣ຺ ອຓ຺ຓຕ຺ຖ ເອວໍ ໂຫຕິຕິ ອຓ຺ຓສ຺ມີ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ໂວມິສ຺ສກນເຍນ ອາຄຕສຸຕ຺ເຕ ເອວໍ ໂລກິຍໍ ອາຄຕໍ, ອິຊ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ອາຄຕນ຺ຕິ ກເຖຕພ຺ພໍ ໂຫຕີ຺ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ອຸປຣິ ອາຄຕນ຺ຕິ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕີ ປຣິປູເຣນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ອຸປຣິ ເທສນາຍໍ ອາຄຕໍ; ຕສ຺ມາ ໂລກິຍາ ເອວ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິ ປຣິປູຣິກາ ກເຖຕພ຺ພາ ໂລກຸຕ຺ຕຣານໍ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄານໍ ວິຊ຺ຊາຄຫເຕນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ເຖເຣນ ວຸຕ຺ໂຕເຍເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ຺ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຓ຺ເຍຍ຺ເມວ຺

ອານາປານສ຺ສຕິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ຺

ຓ຺ ກາຍຄຕາສຕິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໔໓-໔຺ ຕປ຺ປຜິສຣຕານໍ ກາມາວຈຣສຕ຺ຕານໍ ປຜິສຣຕຍ຺ເຘນ ເຄຫາ ກາມຄຸຕາ, ເຄເຫ ສິຕາ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕິຍາ ອລ຺ລີນາຕິ ເຄຫສ຺ສິຕາ຺ ສຣນ຺ຕິຕິ ເວຄສາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ຺ ເວເຄນ ຫິ ປວຕ຺ຕິ ຊາວຕິຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ຺ ສງ຺ກປ຺ປາຕິ ເຍ ເກຈິ ມິຈ຺ຊາສງ຺ກປ຺ປາ, ພ຺ຍາປາທວິຫິສາສງ຺ກປ຺ປາທໂຍປີ ກາມຄຸຕສິຕາ ເອວາຕີ຺ ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ຕສ຺ມີເຍວາຕິ ປຣິຄ຺ຄຫິເຕ ກມ຺ມຍ຺ຘາເນ ເອວ ວຕ຺ຕນ຺ຕີ຺ ຕຓ຺ຫິ ສມ຺ມວເສນ ອຸປຍ຺ຘິຕາຍ ກາວນາຍ ໂຄຈຣກາວໂຕ “ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສກາເຍ ຄຕາ ປວຕ຺ຕາຕິ ກາຍຄຕາ, ຕໍ ກາຍຄຕາສຕີ຺ ສຕິສີເສນ ຕໍສຫຄເຕ ກາວນາສມ຺ເມ ວທຕິ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສກາຍາທິເກ ຕໍຕໍ ໂກຍ຺ຘາເສ ສມຖວຕ຺ຖຸກາເວນ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຕິຍາ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ; ຕຖາປຣິຄ຺ຄຫິເຕ ວາ ເຕ ອາຣພ຺ກ ອນິຈ຺ຈາທິມນສິກາຣວເສນ ປວຕ຺ຕາ ກາຍາຣມ຺ມຕາ ສຕິ ສຕິກາເວນ ວຕ຺ວາ ເອກຊ຺ຊໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ກາຍປຣິຄ຺ຄາຫິກ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺

ສຕິປຍ຺ຘາເນຕິ ມຫາສຕິປຍ຺ຘານສຸຕ຺ເຕ (ທີ຺ ນິ຺ ໔຺໓ກ຺ຯ; ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໑໑), ຈຸທ຺ທສວິເຊນ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາ ກຖິຕາ,

ຈຸຕ຺ຕາກຊາຕານິ ອຍ຺ຖິການິ ປຣິໂຍສານໍ ກຕ຺ວາ ກາຍານຸປສ຺ສນາ ນິຫ຺ທິຍ຺ຖາ, ອິຮ ປນ ເກສາທີສຸ ວຕ຺ຕກສິຕາວເສນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ວເສນ ອຸປຣິເທສນາຍ ວທ຺ຒິຕຕ຺ຕາ ອຍ຺ຖາຣສວິເຮນ ກາຍຄຕາສຕິກາວນາຯ

໑໘໖ຯຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນຕິ ໂຍ ກາຍຄຕາສຕິກາວນາຍ ວສີກູໂຕ, ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນຯ ສມ຺ປໂຍຄວເສນ ວິຊ຺ຊໍ ກຊນ຺ຕິຕິ ສຫຊາຕ-ອຄ຺ຄມຄ຺ຄ-ນິສ຺ສຍ-ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕ-ອຕ຺ຖິ-ອວິຄຕປຈ຺ຈຍວເສນ ວິຊ຺ຊໍ ກຊນ຺ຕິ, ຕາຍ ສຫ ເອກີກາວມິວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຊ຺ຊາກາເຄ ວິຊ຺ຊາໂກຍ຺ຖາເສວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ວິຊ຺ຊາສກາຄຕາຍ ຕເທກເທເສ ວິຊ຺ຊາໂກຍ຺ຖາເສ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຯ ຕາຫີ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຮມ຺ມາ ຜສ຺ສາທໂຍຯ ນນຸ ເຈຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊານໍ ວິຊ຺ຊາກາຄິຍຕາ ນ ສມ຺ກວຕີຕິ? ໂນ ນ ສມ຺ກວຕີຯ ຍາຍ ຫີ ວິຊ຺ຊາຍ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ວິຊ຺ຊາກາຄິຍຕາ, ສາ ຕໍນິມິຕ຺ຕາຍ ວິຊ຺ຊາຍ ອຸປຈຣິຍຕີຕິຯ ເອກາ ວິຊ຺ຊາ ວິຊ຺ຊາ, ເສສາ ວິຊ຺ຊາກາຄິຍາຕິ ອຍ຺ຖສ຺ ວິຊ຺ຊາສ຺ ເອກໍ "ວິຊ຺ຊາ"ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ອິຕຣາ ຕສ຺ສາ ກາຄຕາຍ "ວິຊ຺ຊາກາຄິຍາ"ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສຫ຺ຮີ ປວຕ຺ຕນສກາວາສ຺ ອຍເມວ ວິຊ຺ຊາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ນິຍມສ຺ສ ອກາວໂຕ ວິຊ຺ຊາກາໂຄ ວິຍ ວິຊ຺ຊາກາຄິຍາປີ ປວຕ຺ຕຕິ ເອວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ອາໂປຜຣຕນ຺ຕິ ປຜິກາຄນິມິຕ຺ຕກູເຕນ ອາໂປກສິເຕນ ສພ຺ພໂສ ມຫາສມຸທ຺ທຜຣຕໍ ອາໂປຜຣຕໍ ນາມຯ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸລາຕສ຺ສ ກິຈ຺ຈໍ ຜຣຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸອຕ຺ຖໍ ວາ ອາໂລກຜຣຕໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຜຣຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ອຸກຍສ຺ມິມ຺ປີ ປກ຺ເຂ ສມຸທ຺ທງຄມານໍ ກຸນ຺ນທີນໍ ສມຸທ຺ທນ຺ໂຕຄຮຕ຺ຕາ ເຕສໍ ເຈຕສາ ຟຸຜຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ກຸນ຺ນທີຄ຺ຄຫຕຄ຺ເຈຕ຺ຖ ກຄ຺ຈິເມວ ກາລໍ ສນ຺ທິຕ຺ວາ ຕາສໍ ອຸທກສ຺ສ ສມຸທ຺ທປຣິຍາປນ຺ນກາວູປຄມນຕ຺ຕາ, ນ ພທີ ມຫານທີໂຍ ວິຍ ປຣິຕ຺ຕກາລຍ຺ຖິຕິກາຕີຯ

ໂອຕາຣນ຺ຕິ ກິເລສ຺ປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອວສຣໍ, ຕໍ ປນ ວິວຣໍ ຊິທ຺ທນ຺ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ກິເລສ຺ປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂອລມ຺ພນໍຯ ຍາວ ປຣິໂຍສານາຕິ ມຕ຺ຕິກາປຸຄ຺ຊສ຺ສ ຍາວ ປຣິໂຍສານາຯ

໑໘໗ຯອກິຄ຺ລາຍາຕິ ອິທ຺ຮິວິຮາທິອກິຄ຺ລາຍຯ ສຈ຺ຊິກາຕພ຺ພສ຺ສາຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ກາຕພ຺ພສ຺ສ ອຮິຍ຺ຖານວິກຸພ຺ພນາທິຮມ຺ມສ຺ສຯ ອກິຄ຺ລາວ ກາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ – "ສຈ຺ຊິກິຣິຍາເປກ຺ຂາຍ, ອກິຄ຺ລາກາຣຕສ຺ສ ປນ ສິທ຺ຮິຍາ ປາກຍາ"ຕີຯ ມຣິຍາທພທ຺ຮາຕິ ອຸທກມາຕິກາມຸເຂ ກຕາຯ

ຍຸຕ຺ຕຍານໍ ວິຍ ກຕາຍ ອິຈ຺ຊິຕິຈ຺ຊິເຕ ກາເລ ສ຺ເຂນ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ປຕິຍ຺ຖາກຕາຍາຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປຕິຍ຺ຖາກາວໍ ປາປີຕາຍຯ ອນຸປ຺ປວຕ຺ຕິຕາຍາຕິ ກາວນາພທຸລີກາເຣຫີ ອນຸປ຺ປວຕ຺ຕິຕາຍຯ ປຣິຈຍກຕາຍາຕິ ອາເສວນທລຸຫຕາຍ ສ຺ຈິຣໍ ປຣິຈຍາຍຯ ສ຺ສມ຺ປຄ຺ຄທີຕາຍາຕິ ສພ຺ພໂສ ອຸກ຺ກໍສໍ ປາປີຕາຍຯ ສ຺ສມາຣທ຺ຮາຍາຕິ ອຕິວິຍ ສມ຺ມເທວ ນິພ຺ພຕ຺ຕິກຕາຍຯ ເສສໍ ສຸວິຄ຺ເຄຍ຺ຍເມວຯ

ກາຍຄຕາສຕິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໑໐ຯ ສງ຺ຂາຣຸປປ຺ຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໖໐ຯສງ຺ຂາຣຸປປຕ຺ຕີນ຺ຕິ ວິປາກກ຺ຂນ຺ຮສຄ຺ຄິຕານໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີ, ນິພ຺ພຕ຺ຕີນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍສ຺ມາ ອວຮາຣຕໍ ເອຕສ຺ມິປເທ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ, "ສງ຺ຂາຣານໍເຍວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ນິວຕ຺ຕິຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, "ນ ສຕ຺ຕສ຺ສາ"ຕິ ອາຫຯ ເຕນ ສຕ຺ໂຕ ຊີໂວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ມິຈ຺ຉາວາທໍ ປຜິກ຺ຂິປຕີຯ ເອວໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກຮມ຺ມວເສນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຊນກຮມ຺ມວເສນປີ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, "ປຸຄ຺ລາກິສງ຺ຂາເຣນ ວາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ກາເມສ຺ ປຸຄ຺ລາກິສງ຺ຂາເຣນປີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຫຕິ, ສາ ປນ ອິມສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ຄທີຕາຕີຯ ປຸຄ຺ລາກິສງ຺ຂາເຣນ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ໂທ ອວຸຕ຺ຕຕຕ຺ຖາເປກ຺ຂຕວິກປ຺ປຕ຺ໂຖ, ອວຸຕ຺ຕຕຕ຺ຖາເປກ຺ຂາຍ ປນ ນ ອາຄໂຕ "ອາເນຄ຺ຊາກິສງ຺ຂາເຣນາ"ຕີຯ ອຖ ວາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອາຄຕາ, ເອວໍ ກິຈ຺ຈໍ ອາຄຕໍ, ອາເນຄ຺ຊາກິສງ຺ຂາໂຣ ປເນຕ຺ຖ ສຣູເປນ ອນາຄໂຕປີ ປຸຄ຺ລາກິສງ຺ຂາຣຄ຺ຄຫເຕເນວ ຄທີໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ເກຈິ ປນ "ປຸຄ຺ລາເນຄ຺ຊາກິສງ຺ຂາເຣນາ"ຕິ ປຖນ຺ຕີຯ ກວູປຄກ຺ຂນ຺ຮານນ຺ຕິ ສຸຄຕິກວູປຄານໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຮານໍຯ

໑໖໑ຯໂລກິກາ ວຍ຺ຍນ຺ຕິ ກມ຺ມວຍ຺ຍສ຺ສ ຄທກໂຕຯ ກວູປປຕ຺ຕິເຫຕຸກູຕາ ໂອກປ຺ປນິຍສທ຺ຮາ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຮີສີລໍ ຕາທິສໍ ພຸທ຺ຮວຈນພາຫຸສຈ຺ຈໍ ອາມິສປຣິຈ຺ຈາໂຄ ກມ຺ມສ຺ສກຕາລາຕໍ ກມ຺ມຜລທິຍ຺ຖິ ຈ ອິເມ ສທ຺ຮາທໂຍ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຄເປຕີຕິ ປກິທຫນວເສນ ຄເປຕີຯ ປກິທຫຕີຕິ ທີ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຯ ປຕິຍ຺ຖາເປຕີຕິ ຕຕ຺ຖ ສຸປ຺ປຕິຍ຺ຖິຕໍ ກຕ຺ວາ ຄເປຕີຯ ສທປຕ຺ຖນາ

ຍາຕິ, ‘‘ອໂຫ ວຕາຫໍ…ເປ… ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ປ຺ວຕ຺ຕປ຺ຕ຺ຖນາຍ ສຫຯ ສຫ຺ຊາໂຕວາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ສຫ຺ຊາໂຕ ເອວ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສງ຺ຂຣຓຏ຺ເຐນ ສງ຺ຂາຣາ, ຕສ຺ສາ ເອວ ອຎ຺ເຎຫິ ວິສິຏ຺ຐຠາວູປ຺ຫຣຓຏ຺ເຐນ ວິຫາຣາ ນາມາຕິຯ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນຕິ ຕສ຺ມິໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐາເນຯ

ປຎ຺ຈຘມ຺ມາວ ຕໍສມງ຺ຄີປຸຄ຺ຄໂລ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ມຄ຺ຄຕິ ຄເວສຕິ ເອເຕນາຕິ ມຄ຺ໂຄຯ ປຏິປ຺ຊ຺ຊຕິ ເອຕາຍາຕິ ປຏິປທາຯ ເຈຕນາ ປເນຕ຺ຖ ສຸທ຺ຘສງ຺ຂາຣຕາຍ ສທ຺ຘາທິຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕາ, ຕສ຺ມາ ອວຘາຣຓໍ ກຕໍຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກປ຺ປນວເສເນວ ປ຺ວຕ຺ຕິຍາ ປ຺ຕ຺ຖນາຄຫເຓເນວ ຕສ຺ສາ ຄຫຓນ຺ຕິ ເກຈິຯ ຈິຕ຺ຕາກຣຍຸຕ຺ຕຄຕິນິພ຺ພຕ຺ຕນສມ຺ມວເສນ ອວຘາຣຓສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາຯ ເຈຕນາ ຫິ ນາມ ກມ຺ມໍ, ຕສ຺ສາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິພ຺ພຕ຺ຕເນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສາ ປນ ກິຈ຺ຈກຣຓາ ສຫ຺ຊາໂຕ ປ຺ຕ຺ຖນາ ຈາຕິ ອິເມ ຘມ຺ມາ ສຫກາຣີໂນ ຠວູປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນິຍາມກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕຕ຺ຣູປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປ຺ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ເຕສໍ ມຄ຺ຄາທິຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍສ຺ສ ຫິ’’ຕິອາທິຯ ເຕນ ສທ຺ຘາ ປ຺ຕ຺ຖນາ ຈາຕິ ອຸຠເຍ ຘມ຺ມາ ສຫິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ກມ຺ມໍ ວິເສເສນ຺ຕາ ຄຕີ ນິຍເມນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ, ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓໍ ອນິຍຕໍ ເກວລສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວເສນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ‘‘ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກມ຺ມາຍູຫນໂຕ ປນ ປເຄວ ປ຺ຕ຺ຖນໍ ຐເປຕຸມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕີເຍວຯ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຕິ ເຈຕ຺ຖ ‘‘ຕາເປຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊຕິ, ຠຸຕ຺ວາ ສຍຕິ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ນ ກາລນິຍໂມ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຍທາ ກທາຈິ ປ຺ຕ຺ຖນໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ຈ ອິທໍ ຈາຣິຕ຺ຕທສ຺ສນໍ ວິຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍຖາ ຫິ ຠວປ຺ຕ຺ຖນາ ຍາວ ມຄ຺ເຄນ ນ ສມຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິ, ຕາວ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຠິນວກຕູປ຺ຈິຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິເຍວຯ ປຸນ ຕຖາ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ຍຖາ ນິຍເມຕ຺ວາ ອຸປ຺ປາທິຕາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ຍສ຺ສ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ ອຕ຺ຖິ, ນ ປ຺ຕ຺ຖນາ ຕສ຺ສ ຄຕິ ອນິພທ຺ຘາ’’ຕິຯ

໑໖໔ຯສພ຺ພໂສວາຕິ ‘‘ອິທໍ ກາຬກໍ ສາມໍ ເສຕໍ ຫຣິຕໍ ມຓ຺ຑລໍ ອປຣິມຓ຺ຑລໍ ຈຕຸຣໍສໍ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ຂຸທ຺ທກໍ ມຫນ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ສພ຺ພໂສວ ປາກຏໍ ໂຫຕິຯ

໑໖໕ຯສຸນ຺ທໂຣຕິ ກາຬກາທິໂທສຣຫິຕຕາຍ ໂສຠໂນຯ ອາກາຣສມ຺ປນ຺ໂນ ສມ຺ປນ຺ນອາກາຣຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ໂສວນາທີຫີຕິ ໂສວນຕາປນມຊ຺ຊນາທີຫີຯ

໑໖໖ຯ ໂລກຘາຕູນໍ ສຕສຫສ຺ສໍ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ສຕສຫສ຺ໂສຯ ຕສ຺ສ ປນ ຕຕ຺ຖ ໂອກາສກຣຓໍ ປາກຏນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອາໂລກຜຣຓພ຺ຣຫ຺ມາ’’ຕິຯ ອຍເມວ ນໂຍ ເຫຏ຺ຐາ ‘‘ສຫສ຺ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມາ’’ຕິອາທີສຸປິຯ ນິກ຺ເຂນ ກຕນ຺ຕິ ນິກ຺ຂປ຺ປຣິມາເຓນ ຊມ຺ໂພນເທນ ກຕໍຯ ນິກ຺ຂໍ ປນ ວີສຕິສຸວຓ຺ຓນ຺ຕິ ເກຈິຯ ປຎ຺ຈວີສຕິສຸວຓ຺ຓນ຺ຕິ ອປເຣຯ ສຸວຓ຺ຓໍ ນາມ ຈຕຸຘຣຓນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຂມ຺ພູນມຊ຺ຊນກ຺ຂໍ ນ ໂຫຕິ ປຣິຕ຺ຕຠາວໂຕຯ ອຕິເຣເກນາຕິ ປຎ຺ຈສຸວຓ຺ຓາອຕິເຣເກນ ນິກ຺ຂປ຺ປມາເຓນ ອສມ຺ປຕ຺ເຕນຯ ວຓ຺ຓວນ຺ຕໍ ປນ ນ ໂຫຕິ ອວິປຸລຕາຍ ອຸຬາຣໍ ຫຸຕ຺ວາ ອນຸປຏ຺ຐານໂຕຯ ອວຓ຺ຓວນ຺ຕຕາຍ ເອວ ຜຣຸສຘາຕຸກໍ ຂາຍຕິຯ ຕາສູຕິ ຕາສຸ ຠູມີສຸ, ຍຕ຺ຖ ສາຂາ ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ ຐິຕາຯ ເຕຕິ ສຸວຓ຺ຓງ຺ກຸຣາຯ ປ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ຕາເປຕ຺ວາຯ ສມ຺ປຫຏ຺ຐນ຺ຕິ ສມຸຊ຺ຊລິກຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ໂຘຕຆຏ຺ຏິຕປມຊ຺ຊິຕ’’ນ຺ຕິ, ຕມ຺ພມຕ຺ຕິກເລປໍ ກຕ຺ວາ ໂຘຕຎ຺ເຈວ ປາສາຓາທິນາ ຆຏ຺ຏິຕຎ຺ຈ ເອຬກໂລມາທີນາ ປມຊ຺ຊິຕຎ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອຕເທວາຕິ ອາໂລກໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ເອຕ຺ຖ ອາໂລກຜຣຓເມວຯ ອຖ ວາ ຍໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຜຣຓໍ, ອາໂລກຜຣຓມ຺ປິ ເອຕເທວຯ ຍຕ຺ຕກຎ຺ຫິ ຐານໍ ໂຍຄີ ກສິຓາໂລເກນ ຜຣຕິ; ຕຕ຺ຕກໍ ຐານໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓໍ ຜຸສຕີຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຜຣເຓ ທສ຺ສິເຕ ອາໂລກຜຣຓໍ ທສ຺ສິຕເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ພສ຺ມິໍ ‘‘ຜຣິຕ຺ວາ’’ຕິ ອາຄຕຏ຺ຐາເນຯ ອວິນາເສນ຺ເຕນາຕິ ອສມ຺ຠິນ຺ເນນຯ

ກສິຓຜຣຓໍວິຍາຕິ ກສິໂຓຠາເສນ ຜຣຓໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ ອຸປຏ຺ຐາຕິ, ມຓິປ຺ປກາສຜຣຓສ຺ສ ວິຍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ຘາຕຸຜຣຓສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ສຣີຣປ຺ປຠາ ປນ ນິກ຺ຂປ຺ປກາສທິສາຕິ, ‘‘ນິກ຺ໂຂປມ຺ເມ ສຣີຣຜຣຓໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຏ຺ຐກຖາ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ປາຬິປທສ຺ສ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຍ ນາມ ນິຈ຺ຉິຕາຍ ຠວິຕພ຺ພໍ, ອວິນິຈ຺ຉິຕາຍ ປນ ນຕ຺ຖິ ວິຍາຕິ ອກຖນໍ ນາມ ອຏ຺ຐກຖາຍ ອນາຈິຓ຺ຓນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ວາທໍ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາຯ ຍຖາ ຫິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ອວຕ຺ວາ ‘‘ວິຍາ’’ຕິ ວຈນໍ ກິມຕ຺ຖິຍນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ພຸທ຺ຘານໍ ພ຺ຍາມປ຺ປຠາ ພ຺ຍາມປ຺ປເທເສ ສພ຺ພກາລໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ ວິຍ ຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສຣີຣຜຣຓໍ ສຣີຣາຠາຍ ປ຺ຕ຺ຖຣຓໍ ສພ຺ພກາລິກໍຯ ຈຕ຺ຕາຣິມານິ ອິຕຣານິ ຜຣຓານິ ອວິນາເສຕ຺ວາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎມຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ກເຣຕພ຺ພໍຯ ຜຣຓປທສ຺ເສວ ເວວຈນໍ ‘‘ອຘິມຸຈ຺ຈເນເນວ ຜຣຓ’’ນ຺ຕີຯ ປ຺ຕ຺ຖຣຕີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຜຣຓວເສນ ປ຺ຕ຺ຖຣຕິຯ ຊານາຕີຕິ ອຘິມຸຈ຺ຈນວເສນ ຊານາຕິຯ

໑໖໙ຯອາທໂິຍຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສຸເກ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ອາກາຕິ ທຸຕິຍຊ຺ຊານກູມິເກ ເທເວ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສາສາຣຕາໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໂຕ ສຸກາຕິ ຕຕິຍຊ຺ຊານກູມິເກຯ ເຕນາຫ – ''ປາຜິເຍກ຺ກາ ເທວາ ນຕ຺ຖິ''ຕິອາທິຯ ສາສາຣຕາໂຕ ກຕາຍປິ ປຕ຺ຖນາຍ ຊານງຄໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ກາວິຕລ຺ເຈ, ປຣິຕ຺ຕາເກສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ມຊ຺ຊິມລ຺ເຈ, ອປ຺ປມາຕາເກສຸ, ປຕີຕລ຺ເຈ, ອາກສ຺ສເຣສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ສຸກາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ໂຍຕິ ອາຫ – ''ເວຫປ຺ຜລາ ທິວາຣາ ປາກຍາເຍວາ''ຕິຯ

ກາມາວຈເຣສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕູຕິອາທິນາ ສຫ຺ສາທີນໍ ອຊ຺ຊານວິປ຺ສ຺ສນານໍ ກາຖໍ ຕທນິຍ຺ຖານໍ ໂຫຕິຕິ ອາສງກຕິຯ ອິຕໂຣ ສຫ຺ສາທີນໍ ອຊ຺ຊານສກາວຕ຺ເຕປິ ຊານວິປ຺ສ຺ສນານໍ ອຣິຍ຺ຖານໍ ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍາທິວເສນ ສປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ພຸຣຫ຺ມໂລກູປ຺ປຕ຺ຕີ ນິພ຺ພານລ຺ຈ ອາວຫນ຺ຕິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ອິເມ ປລ຺ຈ ສມ຺ມາ''ຕິອາທິມາຫ ຯ ຕຕ຺ຖ ສີລນ຺ຕິ ສມ຺ກາຣສີລໍຯ ອນາຄາມີ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ນໂອຣມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊໂນ ສມາໂນ ສເຈ ສພ຺ພໂສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ອຕິກ຺ກມິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ອຣິຍກູມີສຸ ເອວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຍຖູປ໌ຈິຕຊານກມ຺ມຸນາຕິ ອາຫ – ''ອນາຄາມີ…ເປ… ນິພ຺ພຕ຺ຕຕີ''ຕິຯ ອຸປ຺ຣິມຄ຺ຄນ຺ຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ກາເວຕ຺ວາຯ ອາສວກ຺ຂຍນ຺ຕິ ສພ຺ພໂສ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປຫານໍ ປາປຸຕາຕິຯ ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວຯ

ສຽຂາຣຸປ຺ປຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ນິຍ຺ຖິຕາ ຈ ອນຸປທວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໓. ສຸຍ຺ຍຕວຄ຺ໂຄ

໑. ຈູຬຬສຸຍ຺ຍຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໗໖. ກາລປຣິຈ຺ເຉທໍກຕ຺ວາຕິ ສມາປ຺ຊ຺ຊນ຺ເຕຫິ ນາມ ກາລປຣິຈ຺ເຉໂທ ກາຕພ຺ໂພ. ເຖໂຣ ປນ ຠຄວໂຕ ວຕ຺ຕກຣຓຕ຺ຖໍ ກາລປຣິຈ຺ເຉທໍ ກໂຣຕິ, ''ເອຕ຺ຕເກ ກາເລ ວີຕິວຕ຺ເຕ ອິທໍ ນາມ ຠຄວໂຕ ກາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖກໍເຍວ ສມາປຕ຺ຕິໍ ສມາປ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຐາຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ກາລປຣິຈ຺ເຉທໍ ກຕ຺ວາ''ຕິ. ສຸຍ຺ຍຕາຜລສມາປຕ຺ຕິໍ ອປ຺ເປຕ຺ວາຕິ ເອເຕນ ອິຕເຣ, ''ນ ໂສຕາປນ຺ນສກທາຄາມີ ຜລສມາປຕ຺ຕິໍ ສມາປ຺ຊນ຺ຕີ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ວາທໍ ປຕິເສເຘຕິ. ສຸຍ຺ຍໂຕຕິ ອຕ຺ຕສຸຍ຺ຍໂຕ ຈ ນິຈ຺ຈສຸຍ຺ຍໂຕ ຈ ສງ຺ຂາຣາ ອຸປຏ຺ຐຫີສຸ. ເສກ຺ຂານຍ຺ຫິ ສຸຍ຺ຍຕາປຕິເວໂຘ ປາເທສິໂກ ສຸກ຺ຂສຸຂສຸຍ຺ຍານໍ ອປ຺ປທິນຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ໂສ ເຖໂຣ ສຸຍ຺ຍຕາກາຖໍ ໂສຕຸກາໂມ ຊາໂຕ. ສຸເຣນ ສຸຣໍ ປທຣນ຺ເຕນ ວິຍາຕິ ຣຖສຸເຣນ ຣຖສຸຣໍ ປທຣນ຺ເຕນ ວິຍ ກຕ຺ວາ ອຸຊຸກເມວ ສຸຍ຺ຍຕາ…ເປ… ວຕ຺ຖຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ໂຍຊນາ. ເອກໍ ປທນ຺ຕິ ເອກໍ ສຸຍ຺ຍຕາປທໍ.

ປຸພ຺ເພປາຫນ຺ຕິອາທີນາ ກຄວາ ປຖມໂພຘິຍມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ສຸຍ຺ຍຕາວິຫາຣພາຫຸລ຺ລໍ ປກາເສຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ປຖມໂພຘິຍມ຺ປີ''ຕິ ອາຫ. ເອໂກຕິອາທີ ເຖຣສ຺ສ ສຸຍ຺ຍຕາກຖາຍ ກາຊນກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ. ໂສຕຸນ຺ຕິ ອຍຸຖຶ ກຕ຺ວາ ມນສິ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພເຈຕສາ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ໂສຕຸມ຺ປີ. ອຸຄ຺ຄເຫຕຸມ຺ປີຕິ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມໍ ສາຣຕາປຣິປຸຈ຺ຊາປຣິຈຍວເສນ ຫທເຍນ ອຸຄ຺ຄຫີຕໍ ສຸວຕ຺ຕກາຊເນ ປກ຺ຂິຕ຺ຕສີຫວສາ ວິຍ ອວິນຍ຺ເຖ ກາຕຸມ຺ປີ. ກເຖຕຸມ຺ປີຕິ ວິຕ຺ຖາເຣນ ປເຣສໍ ທສ຺ເສຕຸມ຺ປີ ສກ຺ກາ. ຕຕ຺ຖາຕິ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ກຍ຺ຖຮູປໂປຕ຺ຖກຮູປຈິຕ຺ຕຮູປວເສນ ກຕາຕິ ຖມ຺ກາທີສຸ ອຸຕ຺ຕິຣິຕ຺ວາ ກຕານໍ ກຍ຺ຖຮູປານໍ, ນິຍ຺ຍູຫາທີສຸ ປຕິມາວເສນ ຣຈິຕານໍ ໂປຕ຺ຖກຮູປານໍ, ສິຕ຺ຕິປສ຺ເສ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມວເສນ ວິຣຈິຕານໍ ຈິຕ຺ຕຮູປານຍ຺ຈ ກຕາ ນິຍ຺ຖປີຕາ. ເວສ຺ສວຓມນ຺ຘາຕາທີນນ຺ຕິ ປຕິມາຮູເປນ ກຕານໍ ເວສ຺ສວຓມນ຺ຘາຕຸສກ຺ກາທີນໍ. ຈິຕ຺ຕກມ຺ມວເສນາຕິ ອາຣາມາທິຈິຕ຺ຕກມ຺ມວເສນ. ສຕ຺ຖິຕມ຺ປີຕິ ອວຍວກາເວນ ສຕ຺ຖິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ຖິຕມ຺ປີ. ຊີຕ຺ຕາປຕິສງ຺ຂຣຕ຺ຖນ຺ຕິ ຊີຕ຺ຕານໍ ນິຍ຺ຍູຫກູຍາຄາຣປາສາທາວຍວານໍ ອກິສງ຺ຂຣຕ຺ຖາຍ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ຖາເນ ຣທສ຺ສສຍ຺ຍາເຕນ ຖປີຕໍ. ''ປຣິກຸຍ຺ຊິສ຺ສາມີ''ຕິ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ກິຈ຺ເຈ ວິນິຍຸຍ຺ຊນວເສນ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພສ຺ສ. ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ, ''ອຍໍ ມິຄາຣມາຕຸປາສາໂທ ສຸຍ຺ໂຍ''ຕິອາທີກໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ສພ຺ພກາລໍ ຣຕ຺ຕິຍ຺ຈ ທິວາ ຈ. ເອກກາວໍ ເອກໍ ອສຸຍ຺ຍຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ເອກຕ຺ຕໍ ເອໂກ ອສຸຍ຺ໂຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຄາໂມຕິ ປວຕ຺ຕນວເສນາຕິ ເຄຫສນ຺ນິເວສວີຖິຈຈ຺ຈຣສິງ຺ຆາຍກາທີເກ ອຸປາທາຍ ຄາໂມຕິ ໂລກປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ. ກິເລສວເສນາຕິ ຕຕ຺ຖ ອນຸນຍປຕິຆວເສນ. ເອເສວ ນໂຍຕິ ອິມິນາ ''ປວຕ຺ຕວເສນ ວາ ກິເລສວເສນ ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນຸສ຺ສສຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ ຄາມຄ຺ຄຫເຓນ ຆຣາທີສຍ຺ຍາ ສງ຺ຄຫິຕາ, ເອວໍ ມນຸສ຺ສຄ຺ຄຫເຓນ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສາທິສຍ຺ຍາ ສງ຺ຄຫິຕາ. ຍສ຺ມາ ຣຸກ຺ຂາທີເກ ປຕິຈ຺ຈ ອຣຍ຺ຍສຍ຺ຍາ ຕຕ຺ຖ ປພ຺ພຕວນສຕ຺ຆາທໂຍ ອນ຺ໂຕຄຘາ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊມານມ຺ປິ ຕໍ ວິກາຄໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເອກໍ ອຣຍ຺ຍໍເຍວ ປຕິຈ຺ຈ ອຣຍ຺ຍສຍ຺ຍໍ ມນສິ ກໂຣຕີ. ໂອຕຣຕີຕິ ອນຸປ຺ປວິສຕິ. ອຘິມຸຈ຺ຈຕີຕິ ນິຈ຺ຊິໂນຕິ. ປວຕ຺ຕທຣຖາຕິ ຕຖາຣູປາຍ ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ອກາວໂຕ ໂອລາຣິກສມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິສິທ຺ຘາ ທຣຖາ. ກິເລສທຣຖາຕິ ອນຸນຍປຕິຆສມ຺ກວາ ກິເລສທຣຖາ. ທຸຕິຍປເທຕິ ''ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ມນຸສ຺ສສຍ຺ຍໍ ປຕິຈ຺ຈາ''ຕິ ອິມສ຺ມິ ປເທ. ມນສິການສ຺ຕຕາຍ, – ''ນາຍໍ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ໂອລາຣິກາ, ສມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕີ''ຕິ ສງ຺ຂາຣທສ຺ສນທຣຖານໍ ສຸຂຸມຕາ ສລ຺ລຫຸກຕາ ຈ ຈຣິຕຕ຺ຖາຕິ ອາຫ ''ປວຕ຺ຕທຣຖມຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖີ''ຕິ.

ຍໍ ກິເລສທຣຖຊາຕໍ, ຕໍ ອິມິສ຺ສາ ທຣຖສຍ຺ຍາຍ ນ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ. ປວຕ຺ຕທຣຖມຕ຺ຕໍ ອວສິຍ຺ຖໍ ໂຫຕິ, ວິຊ຺ຊມານເມວ ອຕ຺ຖີ ອິທນ຺ຕິ ປຊານາຕີຕິ ໂຍຊນາ. ສຸຍ຺ຍຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕີຕິ ສຸຍ຺ຍຕນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິ. ສຸຍ຺ຍຕາ ສຫາຈຣິຕຍ຺ຫິ ສຸຍ຺ຍໍ, ອິຘ ສຸຍ຺ຍຕາຕິ ວຸຕ຺ຕາ.

໑໗໗. ອສ຺ສາຕິ ກຄວໂຕ ເອວໍ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານາກາເຣນ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ອໂຫສີ. ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຍ຺ຍຕນ຺ຕິ ''ປຣມານຸຕ຺ຕຣ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ເທເສສ຺ສາມີຕິ. ອຣຍ຺ຍສຍ຺ຍາຍ ວິເສສານຘິຄມນໂຕຕິ, ''ອຣຍ຺ຍໍ ອຣຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ມນສິກາເຣນ ຊານາທິວິເສສສ຺ສ ອນຘິຄມາກາວໂຕ, ''ປຖວີ''ຕິ ມນສິກາເຣນ ວິເສສາຘິຄມນໂຕ. ອິທານິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ວິກາເວຕຸໍ ''ຍຖາ ຫີ''ຕິ

ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອວໍ ສນ຺ເຕຕິ ເອວໍ ວປີເຕ ສາລິອາທໂຍ ສມ຺ປ຺ຊຊນ຺ຕິ។ ຊວເສວນນ຺ຕິ ນິຍຕເສວນໍ ປາຣິຫາຣິຍກມ຺ມຍ຺ຖານໍ។ ປຝິຈ຺ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ "ສມ຺ກູຕ"ນ຺ຕິ ວຈນເສໂສ ອິຈ຺ຈິໂຕຕິ ອາຫ "ປຝິຈ຺ຈ ສມ຺ກູຕ"ນ຺ຕິ។ ປຖວີ ປຝິຈ຺ຈ ສມ຺ກູຕາ ທີ ສຍ຺ລາຕິ។

ປຖວີກສິເຕໂສ ປຖວີສຍ຺ລີ ໂຫຕິ, ນ ປກຕິປຖວິຍໍ។ ຕສ຺ສາຕິ ປຖວີກສິຕາສ຺ສ។ ເຕຫິຕິ ຄຕ຺ຫາທິຫິ។ ສຸຍ຺ຖຸ ວິຫຕນ຺ຕິ ຍຖາ ວລີ ນໍ ເລໂສປີ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສມ຺ມເທວ ອາໂກຝິຕໍ។ ນທີຕລຸອາກາທີນໍ ຕີຣປ຺ປເທໂສ ອຸທກສ຺ສ ອາກຣຍ຺ເຖນ ກູລໍ, ອຸນ຺ນຕການໂຕ ອຸຄ຺ຄຕໍ ກູລໍ ວິຍາຕິ ອຸກ຺ກູລໍ, ກູມິຍາ ອຸຈ຺ຈຍ຺ຖານໍ។ ວິຄຕໍ ກູລນ຺ຕິ ວິກ຺ກູລໍ, ນິຈຍ຺ຖານໍ។ ເຕນາຫ "ອຸຈ຺ຈນິຈ"ນ຺ຕິ។ ເອກໍ ສຍ຺ລນ຺ຕິ ເອກໍ ປຖວີຕິສຍ຺ລໍເຍວ។

໑໗໔។ ສຕິປີ ສງ຺ຂາຣນິມິຕ຺ຕວິຣເຫ ຍາທີສານໍ ນິມິຕ຺ຕານໍ ອກາເວນ "ອນິມິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕານິ ທສ຺ເສຕຸໍ, "ນິຈ຺ຈນິມິຕ຺ຕາທີວິຣຫີໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຈຕຸມຫາກູຕິກໍ ຈຕຸມຫາກູຕນິສ຺ສິຕໍ។ ສລຸອາຍຕນປຝິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຈກ຺ຂາຍຕນາທິສລຸອາຍຕນສຫິຕໍ។

໑໗໖។ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປຝິວິປ຺ສ຺ສນນ຺ຕິ ຊມ຺ມານຍ຺ຈ ປຸນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ។ ອິຊາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈກ຺ຂກູຕຍຖາຊິຄຕມຄ຺ຄຜລໍ ວທຕິຕິ ອາຫ – "ອຣິຍມຄ຺ເຄ ເຈວ ອຣິຍຜເລ ຈາ"ຕິ។ ອຸປາທິເສສທຣຖທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ສພ຺ພໂສ ກິເລສ຺ປຊິຍາ ປຫີນາຍ ຂນ຺ໂຊປຊິ ອວີສິຍ຺ຖາ, ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ທຣຖາ ອຸປາທິເສສທຣຖາ, ຕໍ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ។ ຍສ຺ມາ ວິສຍໂຕ ຄາມສຍ຺ລາ ໂອລຸອາຣິກາ, ມນຸສ຺ສສຍ຺ລາ ສຸຂຸມາ, ຕສ຺ມາ ມນຸສ຺ສສຍ຺ລາຍ ຄາມສຍ຺ລໍ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ។ ຍສ຺ມາ ປນ ມນຸສ຺ສສຍ຺ລາປີ ສກາຄວຕ຺ຖຸ ປຣິຄ຺ຄຫໂຕ ໂອລຸອາຣິກາ, ສກາຄວຕ຺ຖຸໂຕ ອຣຍ຺ຍສຍ຺ລາ ສຸຂຸມາ, ຕສ຺ມາ ອຣຍ຺ຍສຍ຺ລາຍ ມນຸສ຺ສສຍ຺ລໍ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ។ ປຖວີສຍ຺ລາທີນິວຕ຺ຕເນ ກາຣຕໍ ເຫຍ຺ຖາ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເຣສຸ ຈ ວຸຕ຺ຕເມວ។ ອນຸປຸພ຺ເພນາຕິ ມຄ຺ຄປ຺ປຝິປາຝິຍາ។ ນິຈ຺ຈສາຣາທີນໍ ສພ຺ພໂສ ອວຕ຺ຖຸຕາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ສຸຍ຺ລຕ຺ຕາ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຍ຺ລຕາ។

໑໗໘។ສຸຍ຺ລຕຜລສມາປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ສຸຍ຺ລຕວິໂມກ຺ຂສ຺ສ ຜລກູຕຕ຺ຕາ, ສຸຍ຺ລຕານຸປ຺ສ຺ສນາຍ ວເສນ ສມາປ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຈ ສຸຍ຺ລຕຜລສມາປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ລທ຺ຊນາມໍ ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປຕ຺ຕິ។ ຍສ຺ມາ ອຕີເຕ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ຊາ ອເຫສຸໍ, ອນາຄເຕ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ, ອິທານິ ປນ ພຸທ຺ຊສາສນສ຺ສ ຊຣມານຕ຺ຕາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຊາ ນ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຊຄ຺ຄຫຕໍ ອກຕ຺ວາ, "ເອຕຣຫິປີ ພຸທ຺ຊພຸທ຺ຊສາວກສງ຺ຂາຕາ"ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ។ ນ ຫີ ພຸທ຺ຊສາສເນ ຊຣນ຺ເຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຊາ ກວນ຺ຕິ។ ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ។

ຈູລຸອສຸຍ຺ລຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ។

໔។ ມຫາສຸຍ຺ລຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໗໕។ຊວິວຕ຺ເຕນໂສ ກາລຸໂອ, ນ ນາເມນ។ ປລາລສນ຺ຖາໂຣຕິ ອາທີນິຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ໂກຈ຺ຊຈິມິລິກາກຍສາຣາທີນໍ ຄຫຕໍ។ ຄຕກິກ຺ຂູນນ຺ຕິ ຄຕພນ຺ຊນວເສນ ກິກ຺ຂູນໍ។

ຍທິ ສໍສໂຍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, "ສມ຺ພຫຸລາ ນຸ ໂຂ"ຕິ ອິທໍ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ "ວິຕກ຺ກປຸພ຺ພກາຄາ"ຕິອາທີ។ ຕຕ຺ຖ ວິຕກ຺ໂກ ປຸພ຺ພກາໂຄ ເອຕິສ຺ສາຕິ ວິຕກ຺ກປຸພ຺ພກາຄາ, ປຸຈ຺ຊາ។ ສາ "ສມ຺ພຫຸລາ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກິກ຺ຂູວິຫຣນ຺ຕີ"ຕິ ວຈນໍ, ວິຕກ຺ໂກ ປນ "ສມ຺ພຫຸລາ ນຸ ໂຂ ອິຊ ກິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕີ"ຕິ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ຕທາ ກຄວໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຈິຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ໂປ, ຕສ຺ສ ປຣິວິຕກ຺ກສ຺ສ ຕພ຺ກາວໂຊຕ ໂນຍໍ ນຸ-ກາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – "ວິຕກ຺ກປຸພ຺ພກາເຄ ຈາຍໍ ນຸ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ຺ໂຕ"ຕິ។ ກິຍ຺ຈາປີ ຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ທິສ຺ວາ, "ສມ຺ພຫຸລາ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕີ"ຕິ ປຸຈ຺ຊາວເສນ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຖ ໂຂ "ນ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ໂສກຕິ ສງ຺ຄຕິກາຣາໂມ"ຕິອາທີ (ມ។ ນິ។ ໓។໑໗໘) ອຸປຣິເທສນາວເສນ ມຕ຺ຖກໍ ຄຈ຺ຊນ຺ເຕ ອວິນິຈ຺ຊິໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ວິສໍ ວິນິຈ຺ຊິໂຕ ເອວ ໂຫຕິ, ທິສ຺ວາ ນິຈ຺ຊິນິຕ຺ວາວ ກຖາສມຸຍ຺ຖາປນຕ຺ຖໍ ຕຖາ ປຸຈ຺ຊຕິ។ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ – "ຊານນ຺ຕາປີ ຕຖາຄຕາ ປຸຈ຺ຊນ຺ຕີ"ຕິ (ປາຣາ។ ໑໖)។ ເຕນາຫ "ອິໂຕ ກິຣາ"ຕິອາທີ។

ຍຖາ ນທີໂອຕິຕ຺ຕໍ ອຸທກໍ ຍຖານິນ຺ນໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ, ເອວໍ ສຕ຺ຕາ ຊາຕຸໂສ ສໍສນ຺ທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ "ຄຕວາໂສ ນທີໂອຕິຕ຺ເຕາທກສທິໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ – "ນິຣຍຕິຣຈ຺ຊານໂຍນີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ກຸຣຸວິນ຺ທາທີນ຺

ທານີຍຈຸຕຸຕານີ ສຕຸທສຸຂຸມກາວໂຕ ນາລຸອີຍໍ ປກຸຂິຕຸຕານີ ນີຣນຸຕຣາເນວ ຕິຍຸຄຸນຸຕີຕິ ອາທ – ‘‘ຈຸຕຸຕາກຣິຕາ ນາລຸອີ ວິຍາ’’ຕິ. ສຕຸຕປຕຸຕາສ ກຸລສຕສຫສຸສານີຕິ ສຕຸຕສຕສຫສຸສານີການີ ປຄຸຄາສ ກຸລານໍເຍວ ສຕສຫສຸສານີ, ມນຸສຸສານໍ ປນ ວເສນ ສຕຸຕ ໂກຍິໂຍ ຕຫາ ຕຕຸຖ ວສີສຸ.

ຕໂຕ ຈິນຸເຕສີ, ກຖໍ? ກາມຄຸຈາຍໍ ໂລກປກາຕີ, ມຍຸທໍ ປນ ສາສເນ ອຍຸຕຸໂຕວ ໂສຕິ ອາທ – ‘‘ມຍາ’’ຕິອາທີ. ຂຸມນຸຕີ ສກາວສີທຸຂໍ. ສໍເວໂຄຕິ ສໂທຕຸຕປປລາຕໍ ວຸຈຸຈຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ ສກຸກາ ຄິລານຸປຍຸຄານໂອວາທານຸສາສນີອາທີເວເສນ ສມາຄມສຸສ ອີຈຸຂີຕພຸພຕຸຕາ. ຄຕເກາທນນຸຕີ ຄຕາສຸຄຄີກາຍ ວີເວຈນໍ.

໑໗໖. ກຕປຣິກຕຸທນຸຕີ ປຸພຸເພ ກຕສໍວິສານສຸສ ຈີວຣສຸສ ວຸຕຸຕາການເຣນ ປຍິສຸຂຣຕໍ. ໂນຕີ ອມຸທາກໍ. ອນຕຸຕມໂນຕີ ອນາຣາຂິຕຈິຕຸໂຕ.

ສກຄເທນ ສທກາວໂຕ ສຸຄຄີກາຕີ ອາທ ‘‘ສກປຣິສສໂມສານ’’ນຸຕິ. ຄໂຕຕີ ປນ ອີສ ຊຸນສມຸໂທຕີ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ນານາຊຸນສ ໂມສານ’’ນຸຕິ. ໂສກຕີ ຍຖານຸສິຍຸຖໍ ປຍິປຊຸຊມານໂຕ. ກາມໂຕ ນິກຸຂມຕີຕີ ນິກຸຂໂມ, ເອວໍ ນິກຸຂມວເສນ ອຸປຸປນຸນໍ ສຸຂໍ. ຄຕາສຸຄຄີກາກິເລສສຸຄຄີກາທີ ປວິວິຕຸຕີ ປວິເວໂກ. ປວິເວກວເສນ ອຸປຸປນຸນໍ ສຸຂໍ. ຣາຄາທີນໍ ອຸປສມາວທໍ ສຸຂໍ ອຸປສມສຸຂໍ. ມຄຸຄສມຸໂພຂາວທໍ ສຸຂໍ ສມຸໂພຂີສຸຂໍ. ນິກາເມຕພຸພສຸສ, ນິກາມໍ ວາ ລາກີ ນິກາມລາກີ. ນິທຸກຸຂໍ ສຸເຂເນວ ລກຕີຕີ ອທຸກຸຂລາກີ. ກສິຣໍ ວຸຈຸຈຕີ ອປຸປກນຸຕີ ອາທ – ‘‘ອກສິຣລາກີຕີ ວິປຸລລາກີ’’ຕິ.

ສາມາຍິກນຸຕີ ສມເຍ ກິເລສວິມຸຈຸຈນໍ ອຈຸຈນຸຕເມວາຕີ ສາມາຍິກໍ ມ-ກາເຣ ອ-ກາຣສຸສ ທີຍໍ ກຕຸວາ. ເຕນາທ – ‘‘ອປຸປີຕປຸປີຕສມເຍ ກິເລເສທີ ວິມຸຕຸຕ’’ນຸຕິ. ກນຸຕນຸຕີ ອຸຄສນຸຕຕາຍ ອາຣມຸມຕາສນຸຕຕາຍ ຈ ກມນີຍໍ ມໂນຣມຸມໍ. ອສາມາຍິກໍ ອຈຸຈນຸຕວິມຸຕຸຕໍ.

ເອຕຸຕາວຕາຕີອາທີນາ ສຸຄຄີກາຣາມສຸສ ວິເສສາຂີຄມສຸສ ອນຸຕຣາຍິກກາວໍ ອນຸວຍໂຕ ພຸຍຕີເຣກໂຕ ຈ ສທ ນີທສຸສເນນ ທສຸເສຕີ. ຕຕຸຖ ສາ ທຸວິສາ ອນຸຕຣາຍິກຕາ ໂວທານຂມຸມານໍ ອນຸປຸປຕຸຕີເທຕຸກາ, ສໍກິເລສຂມຸມານໍ ອຸປຸປຕຸຕີເທຕຸກາ ຈ.

ເຕ ປຄມໍ ‘‘ສຸຄຄີກາຣາໂມ’’ຕິອາທີນາ ວິກາເວຕຸວາ ອີຕຣໍ ວິກາເວຕຸໍ, ‘‘ອີທານີ ໂທສຸປຸປຕຸຕີ ທສຸເສນຸໂຕ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ‘‘ອຍຸກິຄຸຈ ປຍິຈຸຈ ນຸທາຣຸຄຸຈ ປຍິຈຸຈ ຈມຸມຄຸຈ ປຍິຈຸຈ ມໍສຄຸຈ ປຍິຈຸຈ ອາກາໂສ ປຣິວາຣິໂຕ ຣູປນຸຕເວວ ສຸຂໍ ຄຈຸຂຕີ’’ຕິ ອາທີສຸ (ມ. ນີ. ໑.໓໐໖) ວິຍ ອີສ ຣູປສທໂທ ກຣຊກາຍປຣິຍາໂຍຕີ ‘‘ຣູປນຸຕີ ສຣີຣ’’ນຸຕິ ອາທ. ‘‘ນາທໍ, ອານນຸທ…ເປ… ໂທມນສຸສຸປາຍາສາ’’ຕິ ກສຸມາ ວຸຕຸຕໍ? ນນຸ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ອນເປກຸຂຈິຕຸຕານໍ ອາຣທຸຂວິປສຸສການມຸປີ ອສປຸປາຍ ວຊຸຊນສປຸປາຍເສວນວເສນ ກາຍສຸສ ປຣິທຣຕໍ ໂທຕີຕີ? ສຈຸຈໍ, ຕໍ ປນ ໂຍ ກລຸລສຣີຣໍ ນິສຸສາຍ ຂມຸມສາຂນາຍ ອນຸຍຸຄຸຊິຕຸກາໂມ ໂທຕີ, ຕສຸເສວ ຂມຸມສາຂນຕາວເສນ. ຂມຸມສາຂນກາວຄຸທີ ອເປກຸຂິຕຸວາ ອສປຸປາຍໍ ວຊຸເຊຕຸວາ ສປຸປາຍວເສນ ໂປເສຕຸວາ ສຸຍຸຄຸຕຣໍ ທຸຕຸວາ ອນຸຍຸຄຸຊນໂຕ ກາຍສຸສ ປຣິທຣຕໍ, ນ ໂສ ກາເຍ ອກີຣໂຕ ນາມ ໂທຕີ ປຈຸຈເວກຸຂຄາຍຕຸຕຕຸຕາ ອເປກຸຂາຍ ວິໂນທິຕພຸໂພ ຕາທີໂສຕີ. ອຸປາລິຄທປຕີໂນຕີ ເອຕຸຖາປີ ‘‘ທສພລສາວກຕຸຕປຄມນສຸຂາເຕນາ’’ຕິ ອາເນຕຸວາ ໂຍເຊຕພຸພໍ.

໑໗໗. ມຫາກຣຸຕາວເສນ ປຣິວຸຕາຍ ປຣິສາຍ ມຊຸເຊ ນິສີນຸໂນປີ ເອກນຸຕວິເວກຊຸຊາສຍຕຸຕາ ເອກໂກວ. ເອເຕນ ສຕຸຖຸໂນ ປວິວິຕຸຕສຸສ ປວິເວກຕຸເຕນ ວິວິຕຸຕຕໍ ທສຸເສຕີ. ຣູປາຣູປປຍິກາຄນີມິຕຸເຕທີ ນິວຕຸຕນຕຸຖໍ ‘‘ຣູປາທີນໍ ສຸຂຕນີມິຕຸຕານ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ. ອຕີວິຍ ສນຸຕຕຣປຄີຕຕມກາເວນ ວິເສສໂຕ ສີໂນຕີ ພນຸຂຕີຕີ ວິສໂຍ, ໂສ ເອວ ສສນຸຕຕີປຣິຍາປນຸນຕາຍ ອຊຸຊຸຕຸຕໍ. ກີ ປນ ຕນຸຕີ ອາທ – ‘‘ສຸຄຸຄຕນຸຕີ ສຸຄຸຄຕຜລສມາປຕຸຕີ’’ນຸຕິ. ອຸປຂີວິເວກຕາຍ ອສຸຂຕາ ຂາຕຸ ອີສ ວິເວໂກຕີ ອຂີປຸເປໂຕຕີ ອາທ – ‘‘ວິເວກນີນຸເນນາ’’ຕິອາທີ. ກຸຄມຕຸຕມຸປີ ອເສເສຕຸວາ ອາສວຍຸຖານີຍານຄຸຈ ຂມຸມານໍ ຕຕຸຖ ວິຄຕຕຸຕາ ເຕສໍ ວເສນ ວິຄຕນຸເຕນ, ເອວໍກູຕໍ ເຕສໍ ພຸຍນຸຕີກາວໍ ປຕຸຕນຸຕີ ປາລຸອີຍໍ ‘‘ພຸຍນຸຕີກູເຕນາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ອຸຍຸໂຍຊນໍ ວິສສຊຸຊນໍ, ຕໍ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີ, ອຸຍຸໂຍເຊຕີ ວິສສຊຸເຊຕີຕີ ວາ ອຸຍຸໂຍຊນີກໍ. ຍສຸມາ ນ ສພຸພກຖາ ອຸຍຸໂຍຊນວເສເນວ ປວຕຸຕຕີ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ອຸຍຸໂຍຊນີກປຍິສໍຍຸຕຸຕ’’ນຸຕິ.

ເຕລປາກໍ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ວິຍາຕິ ຍຖາ ເຕລປາໂກ ນາມ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກາໂລ ນ ອຕິກ຺ກມິຕພ຺ໂພ, ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ສມາປ຺ຕ຺ຕິກາລໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຯ ຍຖາ ຫິ ກຸສໂລ ເວຊ຺ໂຊ ເຕລໍ ປຈນ຺ໂຕ ຕໍ ຕໍ ເຕລກິຈ຺ຈໍ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຍທິ ວາ ປຕ຺ຖິນ຺ນປາໂກ, ຍທິ ວາ ມຊ຺ຌິມປາໂກ, ຍທິ ວາ ຂຣປາໂກ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ, ຕສ຺ສ ກາລໍ ອຸປ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ປຈຕິ, ເອວໍ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ເວເນຍ຺ຍານໍ ຌາຓປຣິປາກໍ ອຸປ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ຕໍ ຕໍ ກາລໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ປຣິສໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊນ຺ໂຕ ຈ ວິເວກນິນ຺ເນເນວ ຈິຕ຺ເຕນ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕິຯ ທ຺ເວ ປຌ຺ຈວິຌ຺ຌາຓານິປິ ຕທຠິນິຫຕມໂນວິຌ຺ຌາຓວເສນ ນິພ຺ພານນິນ຺ນາເນວຯ ພຸທ຺ຘານຌ຺ຫິ ສງ຺ຂາຣານໍ ສຸຏ຺ຐຸ ປຣິຌ຺ຌາຕຕາຍ ປຓີຕານມ຺ປິ ຣູປາທີນໍ ອາປາຖຄມເນ ປເຄວ ອິຕເຣສໍ ປຏິກູລຕາວ ສຸປາກຏາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ຏ຺ຐາຕິ, ຕສ຺ມາ ຆມ຺ມາຠິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ສີຕຊລຏ຺ຐານນິນ຺ນຕາ ນິພ຺ພານນິນ຺ນເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ອຕິວິຍ ສນ຺ຕປຓີຕຠາວໂຕຯ

໑໗໘ຯອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວາຕິ ອິຘ ຌານາຣມ຺ມຓໍ ອຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ໂຄຈຣຊ຺ຌຕ຺ຕເມວາ’’ຕິຯ ອິຘ ນິຍກຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸຌ຺ຌຕໍຯ ອປ຺ປຕ຺ຕປາທກຊ຺ຌານຌ຺ຫິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ນິຍກຊ຺ຌຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາວິເສສສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ນິຍກຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ນິຊ຺ຊີວນິສ຺ສຕ຺ຕໍ, ອນຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອສມ຺ປຊ຺ຊນຠາວຊານເນນາຕິ ອິທານິ ເມ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວີຖິປ຺ຏິປ຺ນ຺ນໍ ນ ໂຫຕິ, ອຸປ຺ປຖເມວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ຊານເນນຯ

ຕສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ຠຄວຕາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ເອວ ປາທເກ ຌາເນ ອວຕ຺ວາ ປາທກຊ຺ຌານໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ອປ຺ປຕ຺ຕປາທກຊ຺ຌານໂຕ’’ຕິອາທິຯ ນ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ສມ຺ມາ ນ ສມາຫິຕຕ຺ຕາຯ ໂສ ປນ ‘‘ອຊ຺ຌຕ຺ຕຘມ຺ມາ ມຍ຺ຫໍ ນິຊ຺ຌຏາ ນິຄ຺ຄຸມ຺ພາ ຫຸຕ຺ວາ ນ ອຸປ຺ຏ຺ຐຫນ຺ຕິ, ຫນ຺ທາຫໍ ພຫິທ຺ຘາຘມ຺ເມ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ ເອກຈ຺ເຈສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ອຸປ຺ຏ຺ຐິເຕສຸ ອິຕເຣປິ ອຸປ຺ຏ຺ຐເຫຍ຺ຍຸເມ ວາ’’ຕິ ປຣສ຺ສ…ເປ… ມນສິ ກໂຣຕິຯ ປາທກຊ຺ຌານວເສນ ວິຍ ສມ຺ມສິຕຊ຺ຌານວເສນປິ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິເຍວາຕິ ອາຫ – ‘‘ອຣູປສມາປຕ຺ຕິຍໍ ນຸ ໂຂ ກຖນ຺ຕິ ອາເນຌ຺ຊໍ ມນສິ ກໂຣຕີ’’ຕິຯ ນ ເມ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິ ມຍ຺ຫໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຈິຕ຺ຕໍ ວີຖິປ຺ຏິປ຺ນ຺ນໍ ຫຸຕ຺ວາ ນ ວຫຕີຕິຯ ປາທກຊ຺ຌານເມວາຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປາທກຠູຕເມວ ຌານໍຯ ປຸນປ຺ປຸນໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສມາປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ຕິກ຺ຂວິສທຕາປາທນາຍຯ ອວຫນ຺ເຕ ນິປ຺ຕາຠາເວນ ເຉທນກິຣິຍາຍ ອປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ເຕຯ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ຕິກ຺ຂກມ຺ມກຣຓໍ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວິຫາເຣນາຕິ ອາຫ – ‘‘ກມ຺ມຏ຺ຐາເນ ມນສິກາໂຣ ວຫຕີ’’ຕິຯ

໑໗໙ຯສມ຺ປຊ຺ຊຕິ ເນຕິ ວີຖິປ຺ຏິປ຺ຕິຍາ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສາຠາວໂຕ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ ເມ ກມ຺ມຏ຺ຐານນ຺ຕິ ຊານເນນຯ ອິຣິຍາປຖໍ ອຫາເປຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ປຣິສ຺ສໂມ ນາຄຈ຺ຉຕິ, ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ພລານຸຣູປໍ ຕສ຺ສ ກາລໍ ເນຕ຺ວາ ປມາຓເມວ ປວຕ຺ຕເນນ ອິຣິຍາປຖໍ ອໂຫເປຕ຺ວາຯ ສພ຺ພວາເຣສູຕິ ຐານນິສຊ຺ຊາສຍນວາເຣສຸຯ ກຖາວາເຣສຸ ປນ ວິເສສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວທນ຺ຕິຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິທໍ, ‘‘ອິມິນາ ວິຫາເຣນາ’’ຕິອາທິວຈນໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໘໐ຯ ກາມວິຕກ຺ກາທໂຍ ໂອຬາຣິກກາມຣາຄພ຺ຍາປາທສຠາຄາຕິ ອາຫ – ‘‘ວິຕກ຺ກປ຺ຫາເນນ ທ຺ເວ ມຄ຺ເຄ ກເຖຕ຺ວາ’’ຕິຯ ກາມຄຸເຓສູຕິ ນິທ຺ຘາຣເຓ ຠຸມ຺ມໍຯ ກິສ຺ມິຌ຺ຈິເທວ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣເຓຕິ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຌ຺ຌຖາ ສພ຺ເພປິ ປຌ຺ຈ ກາມຄຸຓາ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓເມວຯ ສມຸທາຈຣຕີຕິ ສມຸທາຈາໂຣຕີ ອາຫ ‘‘ສມຸທາຈຣຓໂຕ’’ຕິຯ ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ, ນ ສຕ຺ຕສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ປາຬິຍໍ ‘‘ເຈຕໂສ’’ຕິຯ ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣ ເອ-ກາຣສ຺ສ ຈ ອກາໂຣ ກໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕ ເອຕນ຺ຕິຯ

໑໘໑ຯອນຸສໂຍຕິ ມານານຸສໂຍ ຠວຣາຄານຸສໂຍ ອວິຊ຺ຊານຸສໂຍຕິ ຕິວິໂຘປິ ອນຸສໂຍ ປຫີຍຕິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນຯ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ, ‘‘ຕໂຕ ມຄ຺ຄານນ຺ຕຣໍ ຜລໍ, ຜລໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ປຫີນຠາວໍ ຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຊານເນນ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ

ກຸສລໂຕ ອາຍາຕີຕິ ອາຍໂຕ, ໂສ ເອເຕສນ຺ຕິ ກຸສລາຍຕິກາຯ ເຕນາຫ ‘‘ກຸສລໂຕ ອາຄຕາ’’ຕິຯ ຕໍ ປນ ເນສໍ ກຸສລາຍຕິກຕ຺ຕໍ ອຸປນິສ຺ສຍວເສນ ໂຫຕິ ສຫຊາຕວເສນປີຕິ ຕທຸຠຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ເສຍ຺ຍຖິທ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຍສ຺ມາ ປນ ຍຖາວຸຕ຺ຕຘມ຺ເມສຸ ເກຈິ ໂລກິຍາ, ເກຈິ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ; ອຖ ກສ຺ມາ ວິເສເສນ ‘ໂລກຸຕ຺ຕຣາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ໂລເກ ອຸຕ຺ຕຣາ ວິສິຏ຺ຐາ’’ຕິຯ ເຕນ ໂລກິຍຘມ຺ເມສຸ ອຸຕ຺ຕມຠາເວນ ຌານາທໂຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ໂລກສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣຓໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ມຫຄ຺ຄຕຈິຕ຺ຕໍ ມາຣສ຺ສ ອວິສໂຍ ອກາມາວຈຣຕ຺ຕາ, ປເຄວ ຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປາທກຠູຕໍ ສຸວິກ຺ຂາ

ລິຕມລນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ຊານິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ’’ຕິຯ ເອໂກ ອານິສໍໂສ ອຕ຺ຖິ ກາວນານຸໂຍຄສ຺ສ ສປ຺ປາຍສມ຺ມກຖາປຜິລາໂກຯ

໑໙໔ຯ ເອຕທຕ຺ຖນ຺ຕິ ເກວລສ຺ສ ສຸຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍຯ ສປ຺ປາຍາສປ຺ປາຍວເສນາຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ? ນນຸ ສປ຺ປາຍວເສນ ທສກຖາວຕ຺ຖູນິ ອາຄຕານີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອສປ຺ປາຍກຖາວຊ຺ຊນປຸພ຺ພິກາຍ ສປ຺ປາຍ ກຖາຍ ວເສນ ອາຄຕຕ຺ຕາ ‘‘ສປ຺ປາຍາສປ຺ປາຍວເສນ ອາຄຕານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸຕປ຺ຣິຍຕ຺ຕິວເສນາຕິ ສຣູເປນ ຕຕ຺ຖ ອນາຄຕານິປິ ທສກຖາວຕ຺ຖູນິ ສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາ ທີອນ຺ໂຕຄທຕ຺ຕາ, ‘‘ສຸຕປ຺ຣິຍຕ຺ຕິວເສນ ອາຄຕານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຣິປູຣຕາວເສນ ສຣູປໂຕ ອາຄຕຕ຺ຕາ ອິມສ຺ມິ ຖາເນ ຖຕ຺ວາ ກເຖຕພ຺ພານີຯ ອຕ຺ໂຖຕິ ສາມຍ຺ລຕ຺ໂຖຯ

໑໙໕ຯ ອນຸອາວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອນຸອນຸ ອກິມຸຂາ ຫຸຕ຺ວາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ປຍິຣຸປາສນາທິວເສນ ອນຸກູລຍນ຺ຕິຯ ມຸຈ຺ຈນຕຕ຺ໜນ຺ຕິ ປຈ຺ຈເຍສຸ ມຸຈ຺ຈນາກາຣໍຯ ຕຕ຺ຫາຍ ປຕ຺ຖນາ ນາມ ເຕນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ປຕ຺ເຖຕິ ປວຕ຺ເຕຕີ’’ຕິຯ ກິເລສູປຫ຺ຫເວນາຕິ ກິເລສສງ຺ຂາເຕນ ອຸປຫ຺ຫເວນຯ ກິເລສາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ມຫານຕ຺ຖກຣຕໂຕ ‘‘ອຸປຫ຺ຫໂວ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ກິເລສູປຫ຺ຫເວນ ອນ຺ເຕວາສິໂນ, ອຸປຫ຺ຫໂວ ອນ຺ເຕວາສູປຫ຺ຫໂວ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ອຸປຫ຺ຫໂວ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣຸປຫ຺ຫໂວຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ‘‘ເສສຸປຫ຺ຫເວສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິ ອິມິນາ ອຕິທິສຕິຯ ຄຸຕມຣຕໍ ກຖິຕໍ, ນ ຊີວິຕມຣຕໍຯ

ອປ຺ປລາກາຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕກລາກີ ວິເສສານໍຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມຈາຣຸປຫ຺ຫໂວ ທຸກ຺ຂວິປາກຕ຺ໂຣ ເຈວ ກຜຸກວິປາກຕ຺ໂຣ ຈາຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອາຈຣິຍນ຺ເຕວາສິກູປຫ຺ຫໂວ ຫິ ພາຫິຣກສມຍວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣຸປຫ຺ຫໂວ ປນ ສາສນວເສນຯ ທຸຣກ຺ຂາເຕ ຫິ ສມ຺ມວິນເຍ ທຸປ຺ປຜິປຕ຺ຕິ ນ ມຫາສາວຊ຺ຊາ ມິຈ຺ຉາກິນິເວສສ຺ສ ສິຖິລວາຍາມກາວໂຕ; ສ຺ວາຂ຺ຍາເຕ ປນ ສມ຺ມວິນເຍ ທຸປ຺ປຜິປຕ຺ຕິ ມຫາສາວຊ຺ຊາ ມຫໂຕ ອຕ຺ຖສ຺ສ ພາຫິຣກາວກຣຕໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ສາສເນ ປນາ’’ຕິອາທິຯ

໑໙໖ຯ ຕສ຺ມາຕິ ອິທໍ ປຸພ຺ພປ຺ຣາເປກ຺ຂໍ ປຸຣິມສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຖສ຺ສ ກາຣຕກາເວນ ປຈ຺ຈາມສນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຍສ຺ມາ’’ຕິອາທິຯ ມິຕ຺ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ມິຕ຺ຕວາ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ມິຕ຺ຕວຕາ, ຕາຍຯ ມິຕ຺ຕວເສນ ປຜິປຊ຺ຊນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ມິຕ຺ຕປຜິປຕ຺ຕິຍາ’’ຕິຯ ສປຕ຺ຕວຕາຍາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ທຸກ຺ກຜທຸພ຺ກາສິຕມຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ອິມິນາ ປເຄວ ອິຕຣໍ ວິຕິກ຺ກມນ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ສາວເກສຸ ທິຕປ຺ຣກ຺ກມນໍ ໂອວາທານຸສາສນີທີ ປຜິປຊ຺ຊນນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ຕຖາ ນ ປຜິປຊ຺ຊິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ອາມກມຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຸລາລກາຊນໍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ນາຫໍ ຕຸມ຺ເຫສຸ ຕຖາ ປຜິປຊ຺ຊິສ຺ສາມີຕິ ກຸມ຺ກກາໂຣ ວິຍ ອາມກກາຊເນສຸ ອຫໍ ຕຸມ຺ເຫສຸ ເກວລໍ ຊານາເປນ຺ໂຕ ນ ປຜິປຊ຺ຊິສ຺ສາມິຯ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາຕິ ນິຫຣິຕ຺ວາຯ ໂລກິຍຄຸຕາປິ ອິຘ ສາໂຣຕ຺ເວວ ອຣິປ຺ເປຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຕານໍ ອຣິຍຖານກາວໂຕຯ ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ມຫາສຸຍ຺ລຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໕ຯ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ກຸຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໙໗ຯ ວິກຕ຺ຕິປຕິຣູປກາ ຈ ນິປາຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຍຖາຣຫໍ ຕໍຕໍວິກຕ຺ຕິອຕ຺ຖທີປກາ, ອິຘ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈໂນ ຍຕ຺ຣສທ຺ໂທ, ຫີສທ຺ໂທ ເຫຕ຺ວຕ຺ໂຖ, ນາມສທ຺ໂທ ອຈ຺ຉຣິຍຕ຺ໂຖ, ປທຕ຺ຕຍສ຺ສ ປນ ອຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຖນິທ຺ທິຜ຺ຖຕາຍ ‘‘ອຈ຺ຉຣິຍຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອກໍສໂຕ ປເນຕໍ ປທຕ຺ຕຍໍຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ, ‘‘ຍຕ຺ຣາຕິ ນິປາຕວເສນ ອນາຄຕວຈນ’’ນ຺ຕິຯ ປປ຺ລຸຈສທ຺ໂທ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ໂຕຯ ລີນ຺ນວຜ຺ເມຕິ ອິມິນາ ສພ຺ພກິເລສວຜ຺ຜສ຺ສ ອກຸສລກມ຺ມວຜ຺ຜສ຺ສ ຈ ລີນ຺ນຕ຺ຕາ ວິປາກວຜ຺ຜສ຺ສ ຈ ອຸປ຺ຣິ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ອາຫ – ‘‘ວຜ຺ຜມນ຺ຕິ ກຸສລາກຸສລກມ຺ມວຜ຺ຜໍ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິຯ ນິປາຕວເສນ ຍຕ຺ຣສທ຺ທໂຍເຄນຯ ອນາຄຕວຈນນ຺ຕິ ອິທໍ ອນາຄຕວຈນສທິສຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນາຄຕຕ຺ຖວາຈີ ຫິ ອນາຄຕວຈນໍ, ອຕ຺ໂຖ ເຈຕ຺ຖ ອຕີໂຕຕິຯ ອນຸສ຺ສຣີຕິ ອິທໍ ອນຸສ຺ສຣິຕກາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ນ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສທ຺ທປ຺ໂຍຄສ຺ສ ອຕີຕວິສຍຕ຺ຕາຯ ຍທາ ປນ ເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ຍາ ກຖາ ປວຕ຺ຕິຕາ, ຕໂຕ ປຈ຺ຉາປິ ກຄວໂຕ ເຕສໍ ພຸທ຺ຘານໍ ອນຸສ຺ສຣຕໍ ໂຫຕີເຍວຯ

ຂຕ຺ຕິຍຊຈ຺ຈາຕິອາທີກາລໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ອສມ຺ກິນ຺ນາຍ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິຍາ ອຸທິໂຕທິຕາຍຯ ພ຺ຣຫ຺ມຊຈ຺ຈາຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຊຈ຺ຈາຯ ເອ

ວໍໂຄຕ຺ເຕປີ ເອເສວ ນໂຍ. ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣສີເລນາຕິ ປາຣມິຕາສມ຺ພູເຕນ ພຸທ຺ຮາເວຕິກຕ຺ຕາ ອນຍ຺ຍສາຮາຣເຕນ ໂລກິເຍນ ໂລກຸຕ຺ຕເຣນ ຈ ສີເລນ. ເອວໍສີລາຕິ ອນວເສສສີລານໍ ວິສຸໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາກາຣເຕນ ເອວໍສີລາຕິ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສຕິ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸ. ຍຖາ ວິຊ຺ຊາກາຄິຍາ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຮມ຺ມາ, ເອວໍ ສມາຘິປກ຺ຂາ ສມາຘິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຮມ຺ມາປີ ສຕິວີຣິຍາທໂຍຕິ ອາຫ – ''ເຫຍ຺ຖາ ສມາຘິປກ຺ຂານໍ ຮມ຺ມານໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫາໂຣ ຄຫິໂຕວາ''ຕິ. ຕສ຺ມາ ສມາຘິປກ຺ຂຮມ຺ມວິນິມຸຕ຺ໂຕ ເອວ ອິຮ ວິຫາໂຣ ອຮິປ຺ເປໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອິທໍ ຫິ''ຕິອາທີ.

ຍຖາ ວາ ອຍ຺ຖສມາປຕ຺ຕິວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ຄຜລສງ຺ຄຫິຕາ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາ ສມາຘິປຍ຺ຍາ ''ເອວໍຮມ຺ມາ ເອວໍປຍ຺ຍາ''ຕິ ປເທຫິ ເຫຍ຺ຖາ ຄຫິຕາປີ ຍຖາສກໍ ປຜິປກ຺ຂໂຕ ມຸຈ຺ຈນສ຺ສ ປວຕ຺ຕິວິເສສໍ ອຸປາທາຍ ''ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸນ ຄຫິຕາ, ຕຖາ ''ເອວໍຮມ຺ມາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄຫິຕາປີ ສມາຘິປກ຺ຂຮມ຺ມາ ທິພ຺ພພ຺ຣຫ຺ມອາເນຍ຺ຊອຣິຍວິຫາຣສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິວິເສສໍ ອຸປາທາຍ, ''ເອວໍວິຫາຣີ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸນ ຄຫິຕາຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ນ ໂກຈິ ວິໂຣໂຮ. ຜລຮມ຺ມານໍ ປວຕ຺ຕິກາເລປີ ກິເລສານໍ ປຜິປ຺ປ຺ສ຺ສທ຺ຘິ ນ ຕໍອານຸກາວຊາຕາ, ອຖ ໂຂ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ກິເລສານໍ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອາຫ – ''ມຄ຺ຄານຸກາເວນ ກິເລສານໍ ປຜິປ຺ສ຺ສທ຺ຮນ຺ເຕ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ''ຕິ. ໂຍ ຍໍ ປຊຫາຕິ, ໂສ ປຫາຍໂກ ປຫາຕພ຺ພໂຕ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ວິສໍສຍ຺ຖກາວໂຕຕິ ປຫານວິກາເຄນ ວຸຈ຺ຈມາເນ ອປຫາຍກສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ກຖໍ ວິມຸຕ຺ຕຕາ? ວິສໍສຍ຺ຖກາວໂຕ ເອວ. ຕຍ຺ຫິ ປກຕິຍາວ ສພ຺ພໂສ ກິເລເສຫິ ວິສໍສຍ຺ຖໍ ວິນິສ຺ສຜໍ ສຸວິທູຣວິທູເຣ ຖິຕໍ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ຕໂຕ ນິສ຺ສຜຕ຺ຕາ ນິສ຺ສຣຕວິມຸຕ຺ຕິ ນິສ຺ສຣຕປຫານນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ອາຫ ''ນິພ຺ພານ''ນ຺ຕິອາທີ.

໑໙໙. ອິເມ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຈ຺ຊຣິຍອພ຺ກຸຕຮມ຺ມາ, ນ ສາວກວິສຍາ, ມມ ປນ ເທສນາ ຕຍາ ສຸຕາ ເອວາຕິ ເຕ ເຖຣສ຺ເສວ ກາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ, ''ຕໍ ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ປຜິກນ຺ຕູ''ຕິ ອາຫ. ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ກາລເກທວເສນ ລພ຺ກມານມ຺ປີ ສມ຺ປຊານກາວໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ຄຕິວິກາເຄນ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ທ຺ເວ ສມ຺ປຊຍ຺ຍານິ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ – ອຍ຺ຖ ວເຣ ຄຕ຺ໜນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ກຖໍ ວຣໍ ເທວຕາ ເທຕິ, ປຣສ຺ສ ທິຍມານຍ຺ຈ ຕໍ ກຖໍ ປຣສ຺ສ ສມິຊ຺ຊຕິຕິ? ກມ຺ມພເລເນວ. ຍທິ ຫິ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກໂຕກາສໍ ຍສ຺ສ ຕທປເທເສນ ຜລໍ ວິປ຺ຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ເທວຕາຍ ຕສ຺ສ ວຣໍ ທິນ຺ນໍ, ອິຕເຣນ ຈ ລທ຺ຮນ຺ຕິ ໂວຫາໂຣ ໂຫຕິຕິ. ອປິຈ ປຣສ຺ສ ປຕ຺ຖິຕວຣານິ ນາມ ວິປ຺ຈ຺ຈມານສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູໂຕ ປໂຍຄວິເສໂສຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຕານິ ວິປ຺ຈ຺ຈເນ ເອກນ຺ຕິການິປີ ອປ຺ເປສກ຺ຂາ ເທວຕາ – ''ອຍມສ຺ສ ປຕ຺ຖນາ ສມິຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ໂນ''ຕິ ນ ຊານນ຺ຕິ, ສກ຺ໂກ ປນ ປຍ຺ຍວາ ຕານິ ເອກຈ຺ຈໍ ຊານາຕິ ເຍວ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ສກ຺ເກນ ປສີທິຕ຺ວາ ທິນ຺ເນ ອຍ຺ຖ ວເຣ ຄຕ຺ໜນ຺ໂຕ''ຕິອາທີ.

ປຖມຊວນວາເຣຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສພ຺ພປຖມຊວນວາເຣ. ໂສ ຫິ ປຜິສນ຺ຮິຍາ ອາສນ຺ນກາວໂຕ ອວິສໂທ ໂຫຕິ, ເທວກາເວ ນິກນ຺ຕິວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ນ ຊານາຕິ. ອຍ຺ຍາຫິ ເທວຕາຫິ ອສາຮາຣຕຊານນໍ ໂຫຕິ ທຸຕິຍຊວນວາຣໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕ.

ອຍ຺ເລປີ ເທວາຕິອາທີນາ ໂພຮິສຕ຺ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊຍ຺ເຍເນວ ຖິຕກາວໍ ພ຺ຍຕິເຣກມຸເຂນ ວິກາເວຕິ. ອາຫາຣູປຈ຺ເຊເທນ ກາລງ຺ກໂຣນ຺ຕິຕິ ອິທໍ ຂິທ຺ພາປໂທສິກວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຕເຣສມ຺ປີ ທິພ຺ພໂກເຄຫິ ມຸຈ຺ຊິຕຕໍ ອຊ຺ຊາປນ຺ນານໍ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕານໍ ສມ຺ປຊຍ຺ຍາກາໂວ ໂຫຕິເຍວ. ກີ ຕຖາຣູປໍ ອາຣມ຺ມຕໍນຕ຺ຖິຕິ ຍຖາຣູປໍ ອຸລຸອາຣໍ ປຕີຕຍ຺ຈ ອາຣມ຺ມຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ເຕ ເທວາ ສໍມຸຈ຺ຊິຕາ ອາຫາຣູປຈ຺ເຊທມ຺ປີ ກໂຣນ຺ຕິ, ກີ ຕຖາຣູປໍ ອຸລຸອາຣໍ ປຕີຕຍ຺ຈ ອາຣມ຺ມຕໍ ໂພຮິສຕ຺ຕສ຺ສ ນຕ຺ຖິຕິ ໂພຮິສຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ປຊຍ຺ຍານຸກາວໍ ວິກາເວຕຸໍ ໂຈທນໍ ສມຸຍ຺ຖາເປຕິ? ໂພຮິສຕ຺ໂຕ ຫິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ເຍ ສຕ຺ເຕ ທສຫິ ວິເສເສຫິ ອຮິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ, ປເຄວ ຕຕ຺ຖ ເທວກູໂຕ, ຕຖາປີ ''ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ''ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຈ຺ຊຣິຍຮມ຺ໂມ ວຸຕ຺ໂຕ.

໔໐໐. ສມ຺ປຕ຺ຕິກາເວ ທີຆາຍຸກຕາ ນາມ ປຍ຺ຍາພເລນ ໂຫຕິ, ໂພຮິສຕ຺ໂຕ ຈ ມຫາປຍ຺ໂຍ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກເວ ເຕນ ທີຆາຍຸເກນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຮິປ຺ປາເຍນ, ''ເສສຕ຺ຕກາເວສຸ ກີ ຍາວຕາຍຸກໍ ນ ຕິຍ຺ຖຕິ''ຕິ ໂຈເທຕິ. ອິຕໂຣ ''ອາມ ນ ຕິຍ຺ຖຕິ''ຕິ ປຜິຊານິຕ຺ວາ, ''ອຍ຺ຍທາ ຫິ''ຕິອາທີນາ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ. ''ອິຮ ນ ກວິສ຺ສາມິ''ຕິ ອຮິມຸຈ຺ຈນວເສນ ກາລກິຣິຍາ ອຮິມຸຕ຺ຕິກາລກິຣິຍາ. ປາຣມີຮມ຺ມານຍ຺ຫິ ອຸກ຺ກໍສປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ອຕ຺ຕກາເວ ອກິຍ຺ຍາສມາປຕ຺ຕິຫິ ສນ຺ຕານສ຺ສ ວິເສສິຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕສິເນຫສ຺ສ ຕນຸກາເວນ ສຕ຺ເຕສຸ ຈ ມຫາກຣຸຕາຍ ອຸລຸອາຣກາເວນ ອຮິຍ຺ຖານສ຺ສ ຕິກ຺ຂວິສທກາວາປຕ຺ຕິຍາ ໂພຮິສຕ຺ຕານໍ ອຮິປ຺ປາຍາ ສມິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຈິຕ຺ເຕ ວິຍ ກມ຺ເມສຸ ຈ ເຕສໍ ວສີກາໂວ, ຕສ຺ມາ ຍຕ຺ຖຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາຣມີໂຍ ສມ຺ມເທວ ປຣິພ຺ຣູເຫນ຺ຕິ, ວຸຕ຺ຕນເຍນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຕຖາ ຫິ ອຍໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອິມສ຺ມີເຍວ ກປ຺ເປ ນານາຊາຕິ

ສ຺ ອປຣິຫີນຊ຺ຌາໂນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ອປ຺ປກເມວ ກາລໍ ຕຕ຺ຖ ຐຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ອິຘ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອຍໍ ກາລກິຣິຍາ ອຎ຺ເຎສໍ ນ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ສພ຺ພປາຣມີນໍ ປູຣິຕຕ຺ຕາຕິ ອິມິນາ ປໂຍຊນາຠາວໂຕ ຕຕ຺ຖ ຐຕ຺ວາ ອນິມຸຕ຺ຕິກາລກິຣິຍາ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອປິຈ ຈຣິມກາເລ ຈຕຸມຫານິຘີສມ຺ຏ຺ຐານປຸພ຺ພິກາຍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິສທິສາຍ ມຫາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ວິຍ ພຸທ຺ຘຠູຕສ຺ສ ອສທິສທານາທິວເສນ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓລາຠຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວິຍ ຈ ອິໂຕ ປຣໍ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິອນຸຠວນໍ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ຍາວຕາຍຸກຏ຺ຐານໍ ອຸສ຺ສາຫຊາຕສ຺ສ ປຸຎ຺ຎສມ຺ຠາຣສ຺ສ ວເສນາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ຘມ຺ມຕາຯ

ມນຸສ຺ສຄຓນາວເສນ, ນ ເທວຄຓນາວເສນຯ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານີຕິ ຈຸຕິຍາ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິຯ ອມິລາຍິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອມິລາຕຄ຺ຄຫເຓເນວ ຕາສໍ ມາລານໍ ວຓ຺ຓສມ຺ປທາປິ ຄນ຺ຘສມ຺ປທາປິ ໂສຠາສມ຺ປທາປິ ທສ຺ສິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ພາຫິຣພ຺ຠນ຺ຕຣານໍ ຣໂຊຊ຺ລ຺ລານໍ ເລສສ຺ສປິ ອຠາວໂຕ ເທວານໍ ສຣີຣຄຕານິ ວຕ຺ຖານິ ສພ຺ພກາລໍ ປຣິສຸທ຺ຘປຠສ຺ສຣາເນວ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ວຕ຺ເຖສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິຯ ເນວ ສີຕໍ ນ ອຸຓ຺ຫນ຺ຕິ ຍສ຺ສ ສີຕສ຺ສ ປຕິກາຣວເສນ ອຘິກໍ ເສວິຍມານໍ ອຸຓ຺ຫໍ, ສຍເມວ ວາ ຂຣຕຣໍ ຫຸຕ຺ວາ ອຘິກວນ຺ຕໍ ສຣີເຣ ເສທໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ຕາທິສໍ ເນວ ສີຕໍ ນ ອຸຓ຺ຫໍ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມິໍ ກາເລຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ມຣຓາສນ຺ນກາເລຯ ພິນ຺ທຸພິນ຺ທຸວເສນາຕິ ມຸຕ຺ຕຄຸລິກາ ວິຍ ພິນ຺ທຸ ພິນ຺ທຸ ຫຸຕ຺ວາ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ທນ຺ຕານໍ ຂຓ຺ຑິຕຠາໂວ ຂຓ຺ຑິຈ຺ຈໍຯ ເກສານໍ ປລິຕຠາໂວ ປາລິຈ຺ຈໍຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ວລິຕ຺ຕຈຕໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕີຯ ກິລນ຺ຕຣູໂປ ອຕ຺ຕຠາໂວ ໂຫຕິ, ນ ປນ ຂຓ຺ຑິຈ຺ຈປາລິຈ຺ຈາທີຫີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕາຕິ ອນຠິຣຕິ, ສາ ນຕ຺ຖິ ອຸປຣູປຣິ ອຸລ຺ອາຣຸລ຺ອາຣານເມວ ໂຠຄານໍ ວິເສສໂຕ ຣຸຈິຊນການໍ ອຸປຕິຏ຺ຐນໂຕຯ

ປຓ຺ຑິຕາ ເອວາຕິ ພຸທ຺ຘິສມ຺ປນ຺ນາ ເອວ ເທວຕາຯ ຍຖາ ເທວຕາ ‘‘ສມ຺ປຕິ ຊາຕາ ກີທິເສນ ປຸຎ຺ຎກມ຺ເມນ ອິຘ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ, ‘‘ອິມິນາ ນາມ ປຸຎ຺ຎກມ຺ເມນ ອິຘ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ’’ຕິ ຊານນ຺ຕິ, ເອວໍ ອຕີຕຠເວ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ເອກຈ຺ຈໍ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ປຸຎ຺ຎໍ ຊານນ຺ຕິເຍວ ມຫາປຸຎ຺ຎາຕິ ອາຫ – ‘‘ເຍ ມຫາປຸຎ຺ຎາ’’ຕິອາທິຯ

ນ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ ຈິຣຕຣກາລຕ຺ຕາ ປຣມາຍຸໂນຯ ອນິຍ຺ຍານິກນ຺ຕິ ນ ນິຍ຺ຍານາວຫໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຠາຊນຠາວໂຕຯ ສຕ຺ຕາ ນ ປຣມາຍຸໂນ ໂຫນ຺ຕິ ນາມ ປາປຸສ຺ສນ຺ນຕາຍາຕິ ອາຫ – ‘‘ຕທາ ຫິ ສຕ຺ຕາ ອຸສ຺ສນ຺ນກິເລສາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິຯ ເອຕ຺ຖາຫ – ‘‘ກສ຺ມາ ສມ຺ພຸທ຺ຘາ ມນຸສ຺ສໂລເກ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ເທວພ຺ຣຫ຺ມໂລເກສູ’’ຕິຯ ເທວໂລເກ ຕາວ ນຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສສ຺ສ ອໂນກາສຠາວໂຕ ຕຖາ ອນຈ຺ຉຣິຍຠາວໂຕຯ ອຈ຺ຉຣິຍຘມ຺ມາ ຫິ ພຸທ຺ຘາ ຠຄວນ຺ໂຕ, ເຕສໍ ສາ ອຈ຺ຉຣິຍຘມ຺ມຕາ ເທວຕ຺ຕຠາເວ ຐິຕານໍ ນ ປາກຏາ ໂຫຕິ ຍຖາ ມນຸສ຺ສຠູຕານໍຯ ເທວຠູເຕ ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ ທິສ຺ສມານໍ ພຸທ຺ຘານຸຠາວໍ ເທວານຸຠາໂວຕິ ໂລໂກ ທຫຕິ, ນ ພຸທ຺ຘານຸຠາໂວຕິ, ຕຖາ ສຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິ ນ ສມ຺ປສີທຕິ ອິສ຺ສຣກຸຕ຺ຕຄ຺ຄາຫໍ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ເທວຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ຈ ຈິຣກາລປວຕ຺ຕນໂຕ ເອກຈ຺ຈສ຺ສຕວາທໂຕ ນ ປຣິມຸຈ຺ຈຕິຯ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ສຕ຺ຕານໍ ຕາທິສຄາຫວິໂມຈນຕ຺ຖໍ ຫິ ພຸທ຺ຘາ ຠຄວນ຺ໂຕ ມນຸສ຺ສສຸຄຕິຍໍເຍວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ; ນ ເທວສຸຄຕິຍໍ, ມນຸສ຺ສສຸຄຕິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕາປິ ໂອປປາຕິກາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ສຕິ ຈ ໂອປປາຕິກູປປຕ຺ຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕໂທສານຕິວຕ຺ຕນໂຕຯ ຘມ຺ມເວເນຍ຺ຍານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຘມ຺ມຕນ຺ຕິຍາ ຐປນສ຺ສ ວິຍ ຘາຕຸເວເນຍ຺ຍານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຘາຕູນໍ ຐປນສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຈຯ ນ ຫິ ໂອປປາຕິການໍ ປຣິນິພ຺ພານໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ສຣີຣຘາຕຸໂຍ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ໂອປປາຕິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ຈຣິມຠເວ ຈ ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕາ, ມນຸສ຺ສຠາວສ຺ສ ປາກຏກຣຓາຍ ທາຣປຣິຄ຺ຄຫມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕາ ຍາວ ປຸຕ຺ຕມຸຂທສ຺ສນາ ອຄາຣມຊ຺ເຌ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິຯ ປຣິປາກຄຕສີລເນກ຺ຂມ຺ມປຎ຺ຎາທິປາຣມິກາປິ ນ ອຠິນິກ຺ຂມນ຺ຕິ, ກີ ວາ ເອຕາຍ ກາຣຓຈິນ຺ຕາຍ? ສພ຺ພພຸທ຺ເຘຫິ ອາຈິຓ຺ຓສມາຈິຓ຺ຓາ, ຍທິທໍ ມນຸສ຺ສຠູຕານໍເຍວ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌນາ, ນ ເທວຠູຕານນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ຘມ຺ມຕາຯ ຕຖາ ຫິ ຕທຕ຺ໂຖ ມຫາຠິນີຫາໂຣປິ ມນຸສ຺ສຠູຕານໍເຍວ ອິຊ຺ຌຕິ, ນ ອິຕເຣສໍຯ

ກສ຺ມາ ປນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ ຊມ຺ພຸທີເປເຍວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ເສສທີເປສູຕິ? ເກຈິ ຕາວ ອາຫຸ – ‘‘ຍສ຺ມາ ປຖວິຍາ ນາຠິຠູຕາ ພຸທ຺ຘານຸຠາວສຫິຕາ ອຈລຏ຺ຐານຠູຕາ ໂພຘິມຓ຺ຑຠູມິ ຊມ຺ພຸທີເປເຍວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຊມ຺ພຸທີເປເຍວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ; ‘‘ຕຖາ ອິຕເຣສມ຺ປິ ອວິຊຫິຕຏ຺ຐານານໍ ຕຕ຺ເຖວ ລພ຺ຠມານໂຕ’’ຕິຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອມ຺ຫາກໍ ຂນ຺ຕິ – ຍສ຺ມາ ປຸຣິມພຸທ຺ຘານໍ ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານຎ຺ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ສາວກໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ສາວກໂພຘິຍາ ອຠິນີຫາໂຣ ສາວກປາຣມີນໍ ສມ຺ຠຣຓໍ ປຣິປາຈນຎ຺ຈ ພຸທ຺ຘເຂຕ຺ຕຠູເຕ ອິມສ຺ມິໍ ຈກ຺ກວາລ຺ເອ ຊມ຺ພຸທີເປເຍວ ອິຊ຺ຌຕິ, ນ ອຎ຺ຎຕ຺ຖຯ ເວເນຍ຺ຍານໍ ວິນຍນຕ຺ໂຖ ຈ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາໂທຕິ ອຄ຺ຄສາວກາທິເວເນຍ຺ຍວິເສສາເປກ຺ຂາຍ ເອກສ຺ມິໍ ຊມ຺ພຸທີເປເຍວ ພຸທ຺ຘາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນ ເສສ

ທີເປສ຺ຸ ອຍຄ຺ຸຈ ນເຍ ສພ຺ພພຸທ຺ຮານໍ ອາຈິຕ຺ຕສມາຈິຕ຺ໂຕຕິ ເຕສໍ ອຸຕ຺ຕມປຸ໌ຣິສານໍ ຕຕ຺ເຖວ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ການໍ ວິຍ
ອຄ຺ຸຄມຄ຺ຸຄປ຺ປນິສສຸຍໂຕ ອປຣາປຣໍ ວຕ຺ຕຕີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺. ເຕນາຫ – ‘‘ຕີສຸ ທີເປສຸ ພຸທ຺ຮາ ນ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຊມ຺ພຸທີເປເຍວ
ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ທີປໍ ປສ຺ສຕີ’’ຕິ຺. ອິມິນາ ນເຍນ ເທສນິຍເມປິ ກາຣຕ຺ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ຺.

ອິທານິ ຈ ຂຕ຺ຕິຍກຸລໍ ໂລກສມ຺ມຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານມ຺ປີ ປູ໌ຊນີຍກາວໂຕ຺. ຣາຊາ ເມ ປີຕາ ກວິສ຺ສຕີຕິ ກຸລໍ ປສ຺ສິ ປີຕຸວເສນ
ກຸລສ຺ສ ນິທ຺ທິສິຕພ຺ພໂຕ ຯ ທສນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຸປຣິ ສຕ຺ຕ ທິວສານີຕິ ປສ຺ສິ ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ອນ຺ຕຣາຍາກາວໍ ອຄ຺ຸຄານາສິ, ຕສ຺
ສາ ຈ ຕຸສິຕກາເວ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ຈຈນຸກວນໍ຺.

ຕາ ເທວຕາຕິ ທສສຫສ຺ສິຈກ຺ກວາລຸອເທວຕາ຺. ກຖໍ ປນ ຕາ ໂພຂີສຕ຺ຕສ຺ສ ປູ໌ຣິຕປາຣມີກາວໍ ກາວິນຄ຺ຸຈ ສມ຺ພຸທ຺ຮກາວໍ
ຊານນ຺ຕີຕິ? ມເຫສກ຺ຂານໍ ເທວຕານໍ ວເສນ, ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຈ ຕາ ເທວຕາ ອກິສມຍກາຄີໂນ຺. ຕຖາ ທີ ກຄວໂຕ ຈ ຮມ຺ມທານສໍ
ວິກາເຄ ອເນກວາຣໍ ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸອວາສີເທວຕາສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ຺.

ຈວາມີຕິ ປຊານາຕິ ຈຸຕິອາສນ຺ນຊວເນທິ ຄາຕສທິເຕທີ ຈຸຕິຍາ ອຸປ຺ຄຸ໌ຕຕິກາວສ຺ສ ປຜິສໍວິທິຕຕ຺ຕາ຺. ຈຸຕິຈິຕ຺ຕໍ ນ ຊານາຕິ ຈຸ
ຕິຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕສ຺ສ ອິຕ຺ຕຣກາວໂຕ຺. ຕຖາ ທີ ຕໍ ຈຸຕູປປາຕຄາຕສ຺ສປີ ອວິສໂຍ ເອວ຺. ປຜິສນ຺ຮິຈິຕ຺ເຕປີ ເອເສວ ນໂຍ຺. ອາວ
ຊຊນປຣິຍາໂຍຕິ ອາວຊຊນກ຺ກໂມ຺. ຍສ຺ມາ ເອກວາຣໍ ອາວຊິຕມຕ຺ເຕນ ອາຣມ຺ມຕໍ ນິຈ຺ຊີນິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຕສ຺ມາ ຕເມ
ວາຣມ຺ມຕໍ ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍຄ຺ຸຈ ອາວຊິຕ຺ວາ ນິຈ຺ຊີຍຕິ, ອາວຊຊນສີເສນ ເຈຕ຺ຖ ຊວນວາໂຣ ຄທີໂຕ຺. ເຕນາຫ – ‘‘ທຸຕິຍຕ
ຕິຍຈິຕ຺ຕວາເຣເຍວ ຊານິສ຺ສຕີ’’ຕິ຺. ຈຸຕິຍາ ປຸ໌ເຣຕຣໍ ກຕິປຍຈິຕ຺ຕວາຣໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ມຣຕໍ ເມ ອາສນ຺ນນ຺ຕິ ຊານນໂຕ, ‘‘ຈຸຕິກ຺
ຂເຕປີ ຈວາມີຕິ ປຊານາຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ປຜິສນ຺ຮິຍາ ປນ ອປຸ໌ພ຺ພກາວໂຕ ປຜິສນ຺ຮິຈິຕ຺ຕໍ ນ ຊານາຕິ຺. ນິກນ຺ຕິຍາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ
ປຣໂຕ ອສຸກສ຺ມີ ຖາເນ ມຍາ ປຜິສນ຺ຮິ ຄທີຕາຕິ ປຊານາຕິ, ທຸຕິຍຊວນໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຊານາຕີຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖ຺. ຕສ຺ມີ
ກາເລຕິ ປຜິສນ຺ຮິຄ຺ຄຫຕກາເລ຺. ທສສຫສ຺ສີ ກມ຺ປຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ກມ຺ປນກາຣຕໍ ເຫຄ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕເມວ຺. ມຫາກາຣຸຕິກາ ພຸທ຺ຮາ ກ
ຄວນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ທິຕສຸຂວິຮານຕປ຺ປຣຕາຍ ພຫຸລໍ ໂສມນສ຺ສິກາວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເຕສໍ ປຖມມຫາວິປາກຈິຕ຺ເຕນ
ປຜິສນ຺ຮິຄ຺ຄຫຕໍ ອຄ຺ຸຖກຖາຍໍ (ທີ. ນິ. ອຄ຺ຸຖ. ໒.໑໗; ຮ. ສ. ໔໙໘; ມ. ນິ. ອຄ຺ຸຖ. ໓.໑໙໙) ວຸຕ຺ຕໍ຺. ມຫາສິວຕ຺ເຖໂຣ ປນ
ຍທິປິ ມຫາກາຣຸຕິກາ ພຸທ຺ຮາ ກຄວນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ທິຕສຸຂວິຮານຕປ຺ປຣາ, ວິເວກຊ຺ຊາສຍາ ປນ ວິສຽຂາຣນິນ຺ນາ ສພ຺ພສຽ
ຂາເຣສຸ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂຕພຫຸລາຕິ ປຄ຺ຸຈເມນ ມຫາວິປາກຈິຕ຺ເຕນ ປຜິສນ຺ຮິຄ຺ຄຫຕມາຫ຺.

ປຸ໌ເຣ ປຸຕ຺ຕມາຍ ສຕ຺ຕມທິວສໂຕ ປຜ຺ຖາຍາຕິ ປຸຕ຺ຕມາຍ ປຸ໌ເຣ ສຕ຺ຕມທິວສໂຕ ປຜ຺ຖາຍ, ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ນວມີໂຕ ປຜ຺ຖາຍາຕິ
ອຕ຺ໂຖ຺. ສຕ຺ຕເມ ທິວເສຕິ ອາສາລຸຫີປຸຕ຺ຕມາຍ຺. ອິທໍ ສຸປິນນ຺ຕິ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານາກາຣໍ ສຸປິນໍ຺. ເນສໍ ເທວີໂຍຕິ ມຫາຣາຊູນໍ
ເທວີໂຍ຺.

ໂສ ຈ ໂຂ ປຸ໌ຣິສຄພ຺ໂກ, ນ ອິຕ຺ຖີຄພ຺ໂກ, ປຸຕ຺ໂຕ ເຕ ກວິສ຺ສຕີຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອຕ຺ຕໂນ ສຸປິນສຕ຺ຖເມນ ກເຖ
ສຸໍ຺. ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສິສ຺ສຕີຕິອາທີ ປນ ເທວຕາວິຄ຺ຄເຫນ ກາວິນມຕ຺ຖໍ ຍາຖາວໂຕ ປເວເທສຸໍ຺.

ຄພ຺ກາວກ຺ກນ຺ຕີໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ຄພ຺ໂກ ວຸຈ຺ຈຕິ ມາຕຸກ຺ຸຈ຺ຊິ, ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອວກ຺ກນ຺ຕິ, ຕາວ ຄພ຺ກາວກ຺ກນ຺ຕິ, ຍາວ ນ ນິກ຺ຂມ
ຕິ຺. ຄິຕກາວ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ ຮມ຺ມາສນໂຕ ໂອຕຣນ຺ໂຕ ຮມ຺ມກຖິໂກ ວິຍ຺.

໔໐໑຺. ວຕ຺ຕມານສມີເປ ວຕ຺ຕມາເນ ວິຍ ໂວຫຣີຍຕີຕິ ໂອກ຺ກມຕີຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ຺. ເອວໍ
ໂຫຕີຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນສ຺ສ ສມ຺ປຊານນາ ໂຫຕິ຺. ນ ໂອກ຺ກມມາເນ ປຜິສນ຺ຮິກ຺ຂຕສ຺ສ ທຸວິຄ຺ຸເຄຍ຺ຍຕ຺ຕາ຺. ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺
ຕໍ – ‘‘ປຜິສນ຺ຮິຈິຕ຺ຕໍ ນ ຊານາຕີ’’ຕິ຺. ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸອປ຺ຕ຺ຖຣເຕນ ວາ ອປ຺ປມາໂຕ຺. ອຕິວິຍ ສມຸຊ຺ຊລກາເວນ ອຸລຸອາ
ໂຣ຺. ເທວານຸກາວນ຺ຕິ ເທວານໍ ປການຸກາວໍ຺. ເທວານຄ຺ຸທີ ປກໍໂສ ໂອກາໂສ ອພິກວຕິ, ນ ເຕສໍ ອານິປ຺ຈຈໍ຺. ເຕນາຫ ‘‘ເທ
ວານ’’ນ຺ຕິອາທີ຺.

ຮຸກ຺ຂຄຈ຺ຊາທິນາ ເກນຈິ ນ ຫຄ຺ຸຄຕີຕິ ອຮາ, ອພາຮາ຺. ເຕນາຫ ‘‘ນິຈ຺ຈວິວຜາ’’ຕິ຺. ອສໍວຸຕາຕິ ເຫຄ຺ຖາ ອຸປຣິ ຈ ເກນ ຈິ ນ ປີ
ຫິຕາ຺. ເຕນາຫ ‘‘ເຫຄ຺ຖາປີ ອປ຺ປຕິຄ຺ຖາ’’ຕິ຺. ຕຕ຺ຖ ປີ-ສທ຺ເທນ ຍຖາ ເຫຄ຺ຖາ ອຸທກສ຺ສ ປີຮາຍິກາ ປຖວີ ນຕ຺ຖີຕິ ອສໍວຸຕາ

ໂລກນ຺ຕຣິກາ, ເອວໍ ອຸປຣິປິ ຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ວິຍ ເທວວິມານານໍ ອກາວໂຕ ອສໍວຸຕາ ອປ຺ປິຍ຺ຖາຕິ ທສ຺ເສຕິ໚ ອນ຺ຘກາໂຣ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ອນ຺ຘກາຣາ໚ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ ນ ຊາຍຕິ ອາໂລກສ຺ສາກາວໂຕ, ນ ຈກ຺ຂຸໂນ໚ ຕຖາ ຫິ "ເຕນ ໂອກາເສນ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສລ຺ຊານນ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຊມ຺ພຸທີເປ ກິຕມຊ຺ຊນ຺ຫິກເວລາຍໍ ປຸພ຺ພວິເທຫວາສີນໍ ອຕ຺ຖງຄມນວເສນ ອຸປຫ຺ຌໍ ສູຣິຍມຕ຺ຫລໍ ປລ຺ລາຍຕິ, ອປຣໂຄຍານວາສີນໍ ອຸຄ຺ຄມນວເສນ, ເອວໍ ເສສທີເປສຸປີຕິ ອາຫ – "ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ຕີສຸ ທີເປສຸ ປລ຺ລາຍນ຺ຕີ"ຕິ໚ ອິໂຕ ອລ຺ລຖາ ປນ ທ຺ວີສຸ ເອວ ທີເປສຸ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ປລ຺ລາຍຕີຕິ໚ ເອເກກາຍ ທິສາຍ ນວ ນວ ໂຍຊນສຕສຫສ຺ສານີ ອນ຺ຘກາຣວິຘມນມ຺ປີ ອິມິນາ ນເຍນ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ໚ ປກາຍ ນປ຺ປໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປກາຍ ໂອກາສີຕຸໍ ນ ອກິສມ຺ກຸຕນ຺ຕີ໚ ຍຸຄນ຺ຘຣປພ຺ພຕມຕ຺ຖກປ຺ປມາເຕ ອາກາເສ ວິຈຣຕໂຕ, "ຈກ຺ກວາລອປພ຺ພຕສ຺ສ ເວມຊ຺ເຊນ ຈຣນ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚

ວາວຍາຕິ ຂາທນຕ຺ຖໍ ຄຕ຺ຫີຕຸໍ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕາ໚ ວິປ຺ຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ວິວຍ຺ຍິຕ຺ວາ໚ ຉິຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ມຸຈ຺ຉາປຕ຺ຕິຍາ ກິຕຍ຺ຖານໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ, ອງຄປ຺ຈ຺ຈງຄຈ຺ເຉທນວເສນ ວາ ຉິຊ຺ຊິຕ຺ວາ໚ ອຈ຺ຈນ຺ຕຂາເຣຕິ ອາຕປສນ຺ຕາປາກາເວນ ອຕິສີຕກາວໍ ສນ຺ຘາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕຂາຣຕາ ວຸຕ຺ຕາ ສິຍາ໚ ນ ຫິ ຕໍ ກປ຺ປສຕ຺ຖາເນົາທກໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິກຣມຫາເມຄວຸຍ຺ຖໍ ປຖວິສນ຺ຘາຣກໍ ກປ຺ປວິນາສເກົາທກໍ ວິຍ ຂາຣໍ ກວິຕຸມຣຫຕິ໚ ຕຖາ ຫິ ສຕິ ປຖວີປີ ວິລີເຍຍ຺ຍ໚ ເຕສໍ ວາ ປາປກມ຺ມພເລນ ເປຕານໍ ປກຕິອຸທກສ຺ສ ປຸພ຺ພເຂລຸອກາວາປຕ຺ຕິ ວິຍ ຕສ຺ສ ອຸທກສ຺ສ ຕທາ ຂາຣກາວາປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຈ຺ຈນ຺ຕຂາເຣ ອຸທເກ"ຕິ໚ ສມນ຺ຕໂຕຕິ ສພ຺ພກາຄໂຕ ຉປ຺ປກາຣມ຺ປີ໚

໘໐໘໚ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາຣາຊູນໍ ວເສນາຕິ ເວສ຺ສວຕາທິຈຕຸມຫາຣາຊກາວສາມລ຺ເລນ໚

໘໐໙໚ສກາເວເນວາຕິ ປຣສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຄຫເຕນ ວິນາ ອຕ຺ຕໂນ ສກາເວເນວ ສຍເມວ ອຘິຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ສີລສມ຺ປນ຺ນາ໚

ມນຸສ຺ເສສູຕິ ອິທໍ ປກຕິຈາຣິຕ຺ຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ ນາມ ມນຸສ຺ສປຸຣິເສສຸ ປຸຣິສາຘິປ຺ປາຍຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ"ຕິ, ໂພຘິສຕ຺ຕມາຕຸ ປນ ເທເວສູປີ ຕາທິສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນຸປ຺ປຊ຺ຊເຕວ໚ ຍຖາ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ອານຸກາເວນ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕຸ ປຸຣິສາຘິປ຺ປາຍຈິຕ຺ຕໍ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ຕສ຺ສ ອານຸກາເວເນວ ສາ ເກນຈິ ປຸຣິເສນ ອນຕິກ຺ກມນີຍາຕິ ອາຫ – "ປາທາ ນ ວຫນ຺ຕິ, ທິພ຺ພສງຂລິກາ ວິຍ ພຊ຺ຊນ຺ຕີ"ຕິ໚

ປຸພ຺ເພ "ກາມຄຸຕູປສໍຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຸນ "ປລ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຕຫິ ສມປ຺ປີຕາ ສມງ຺ຄີກູຕາ ປຣິຈາເຣຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກຖມິທໍ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ອາຫ "ປຸພ຺ເພ"ຕິອາທີ໚ ວຕ຺ຖຸປຍິກ຺ເຂໂປ້ຕິ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວຕ຺ຖຸປຍິເສໂຘ໚ ເຕນາຫ "ປຸຣິສາຘິປ຺ປາຍວເສນາ"ຕິ໚ ອາຣມ຺ມຕາປຍິລາໂກຕິ ຣູປາທິປລ຺ຈກາມຄຸຕາຣມ຺ມຕສ຺ເສວ ປຍິລາໂກ໚

໘໐໘໚ກິລມໂຖຕິ ເຂໂທ໚ ກາຍສ຺ສ ຫິ ຄຣຸກາວກຖິນກາວາທໂຍປີ ຕສ຺ສາ ຕທາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ເອວ໚ "ຕິໂຣກຸຈ຺ຉິຄຕໍ ປສ຺ສຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກທາ ປຍ຺ຖາຍ ປສ຺ສຕີຕິ ອາຫ – "ກລລາທິກາລໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ"ຕິອາທີ໚ ທສ຺ສເນ ປໂຍຊນໍ ສຍເມວ ວທຕິ, ຕສ຺ສ ອກາວໂຕ ກລລາທິກາເລ ນ ປສ຺ສຕີ໚ ປຸຕ຺ເຕນາຕິ ທທເຣນ ມນ຺ເທນ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍເກນ໚ ຍໍ ຕໍ ມາຕູຕິອາທີ ປກຕິຈາຣິຕ຺ຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຄພ຺ກໂຕປີ ຫິ ສວິເສສໍ ໂພຘິສຕ຺ຕຄພ຺ໂກ ປຣິຫາຣໍ ລກຕິ ປຸລ຺ລສມ຺ກາຣສ຺ສ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ໂພຘິສຕ຺ຕມາຕາ ອຕິວິຍ ສປ຺ປາຍາຫາຣາຈາຣາ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຣິຫຣຕີ໚ ປຸຣຕ຺ຖາກິມຸໂຂຕິ ມາຕຸ ປຸຣຕ຺ຖາກິມຸໂຂ໚ ອິທານີ ຕິໂຣກຸຈ຺ຉິຄຕສ຺ສ ທິສ຺ສມານຕາຍ ອພ຺ການ຺ຕຣໍ ພາຫິຣລ຺ຈ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, "ປຸພ຺ເພ ກຕກມ຺ມ"ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ອສ຺ສາຕິ ເທວີຍາ໚ ວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ກຸຈ຺ຉິ໚ ຜລິກອພ຺ກປຍລາທິໂນ ວິຍ ໂພຘິສຕ຺ຕມາຕຸກຸຈ຺ຉິຕຈສ຺ສ ປຍລກາເວນ ອາໂລກສ຺ສ ວິພນ຺ຘກາວໂຕ ຍຖາ ໂພຘິສຕ຺ຕມາຕາ ກຸຈ຺ຉິຄຕໍ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ປສ຺ສຕິ, ກິເມວໍ ໂພຘິສຕ຺ໂຕປີ ມາຕຣໍ ອລ຺ລລ຺ຈ ປຸຣໂຕ ຣູປຄຕໍ ປສ຺ສຕິ, ໂນຕິ ອາຫ, "ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ປນາ"ຕິອາທີ໚ ກສ຺ມາ ປນ ສຕິ ຈກ຺ຂຸມ຺ຫິ ອາໂລເກ ຈ ນ ປສ຺ສຕີຕິ ອາຫ – "ນ ຫິ ອນ຺ໂຕກຸຈ຺ຉິຍໍ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ໚ ອສ຺ສາສປສ຺ສາສາ ວິຍ ຫິ ຕຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕມ຺ປີ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຕຊ຺ຊາສມນ຺ນາຫາຣສ຺ສາກາວໂຕ໚

໘໐໘໚ ຍຖາ ອລ຺ລາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ວິຊາຕປ຺ຈ຺ຈຍາ ຕາທິເສນ ໂຣເຄນ ອກິກູຕາປີ ຫຸຕ຺ວາ ມຣນ຺ຕິ, ໂພຘິສຕ຺ຕມາຕຸ ປນ ໂພຘິສຕ຺ເຕ ກຸຈ຺ຉິຄເຕ ນ ໂກຈິ ໂຣໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ; ເກວລໍ ອາຍຸປຣິກ຺ຂເຍເນວ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ໚ ໂພຘິສຕ຺

ເຕນ ວສິຕຏ຺ຐານໍ ທີຕິອາທີນາ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫຯ ອປ຺ເປຕ຺ວາຕິ ອຄ຺ຄມເຫສີຏ຺ຐານໂຕ ນີຫຣິຕ຺ວາຯ ອນຸຣກ຺ຂິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ
ຕິ ສມ຺ມາ ຄພ຺ຠປຣິຫາຣໍ ນານຸຍຸຎ຺ຊຕິ, ເຕນ ຄພ຺ໂຠ ພຫ຺ວາພາໂຘ ໂຫຕິຯ ວຕ຺ຖຸວິສທໍ ໂຫຕີຕິ ຄພ຺ຠາສໂຍ ປຣິສຸທ຺ໂຘ ໂຫຕິຯ
ມາຕຸ ມຊ຺ຌິມວຍສ຺ສ ຕຕິຍໂກຏ຺ຐາເສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຄພ຺ໂຠກ຺ກມນມ຺ປີ ຕສ຺ສາ ອາຍຸປຣິມາຓວິໂລກເນເນວ ສງ຺ຄຫິຕໍ
ວໂຍວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກວິກາຣສ຺ສ ປຣິວຊ຺ຊນໂຕ, ອິຕ຺ຖິສຠາເວນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກວິກາໂຣ ປນ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ອານຸຠາເວເນວ
ວູປສມ຺ມຕິຯ

ສຕ຺ຕມາສຊາໂຕຕິ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓໂຕ ສຕ຺ຕເມ ມາເສ ຊາໂຕຯ ໂສ ສີຕຸຓ຺ຫກ຺ຂໂມ ນ ໂຫຕິ ອຕິວິຍ ສຸຂຸມາລຕາຍຯ ອຏ຺ຐ
ມາສຊາໂຕ ກາມໍ ສຕ຺ຕມາສຊາຕໂຕ ພຸທ຺ຘິອວຍໂວ, ເອກຈ຺ເຈ ປນ ຈມ຺ມປ຺ເທສາ ພຸທ຺ຘີ ປາປຸຓນ຺ຕາ ຆຏ຺ຏນໍ ນ ສຫນ຺ຕິ,
ເຕນ ໂສ ນ ຊີວຕິຯ ສຕ຺ຕມາສຊາຕສ຺ສ ປນ ນ ຕາວ ເຕ ຊາຕາຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ຐິຕາວ ຫຸຕ຺ວາຕິ ນິທ຺ທຸກ຺ຂຕາຍ ຐິຕາ ເອວ ຫຸຕ຺ວາຯ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຫີ ພລວຠາວໂຕ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອສຫມານາ ອຎ຺ຎາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ນິສິນ຺
ນາ ວາ ນິປນ຺ນາ ວາ ວິຊາຍນ຺ຕິຯ ອຸປວິຊຎ຺ຎາຕິ ອຸປຄຕວິຊາຍນກາລາຯ ສກລນຄຣວາສິໂນຕິ ກປີລວຕ຺ຖຸໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຐິ
ເຕສຸ ເທວທຫາທີສຸ ຉສຸ ນຄເຣສຸ ວສນ຺ຕາຯ

ເທວາ ນໍ ປຐມໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕີຕິ ໂລກນາຖໍ ມຫາປຸຣິສໍ ມຍເມວ ປຐມໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາມາຕິ ສຎ຺ຊາຕຄາຣວພຫຸມານາ ອຕ຺ຕໂນ
ປີຕິ ປເວເທນ຺ຕາ ຂີຓາສວາ ສຸທ຺ຘາວາສພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ອາທິໂຕ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິຯ ສູຕິເວສນ຺ຕິ ສູຕິຊຄ຺ຄນຊາຕິເວສໍຯ ເອເກຕິ
ອຸຕ຺ຕຣວິຫາຣວາສິໂນຯ ມຈ຺ຉກ຺ຂິສທິສໍ ຉວິວເສນຯ

໔໐໖ຯອຊິນປ຺ປເວຓີຍາຕິ ອຊິນຈມ຺ເມຫິ ສິພ຺ເພຕ຺ວາ ກຕປ຺ເວຓີຍາຯ ມຫາເຕໂຊຕິ ມຫານຸຠາໂວຯ ມຫາຍໂສຕິ ມຫາປຣິວາໂຣ
ວິປຸລກິຕ຺ຕິໂຆໂສ ຈຯ

ຠຄ຺ຄວິຠຄ຺ຄາຕິ ສມ຺ພາຘຏ຺ຐານໂຕ ນິກ຺ຂມເນນ ວິຠາວິຕຕ຺ຕາ ຠຄ຺ຄາ ວິຠຄ຺ຄາ ວິຍ ຈ ຫຸຕ຺ວາຯ ເຕນ ເນສໍ ອວິສທຠາວເມວ
ທສ຺ເສຕິຯ ອລຄ຺ໂຄ ຫຸຕ຺ວາຕິ ຄພ຺ຠາສເຍ ໂຍນິປ຺ເທເສ ຈ ກຕ຺ຖຈິ ອລຄ຺ໂຄ ອສຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາຯ ອຸທເກນາຕິ ຄພ຺ຠາສຍຄເຕນ
ອຸທເກນ ອມກ຺ຂິໂຕ ນິກ຺ຂມຕິ ສມ຺ມກ຺ຂິຕສ຺ສ ຕາທິສສ຺ສ ອຸທກເສມ຺ຫາທິກສ຺ເສວ ຕຕ຺ຖ ອຠາວໂຕຯ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຫີ
ປຸຎ຺ຎານຸຠາເວນ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕໍ ຐານໍ ວິສຸທ຺ຘໍ ປຣມສຸຄນ຺ຘຄນ຺ຘກຸຏິ ວິຍ ຈນ຺ທນຄນ຺ຘໍ ວາຍນ຺ຕໍ ຕິຏ຺ຐຕິຯ
ອຸທກວຏ຺ຏິໂຍຕິ ອຸທກກ຺ຂນ຺ຘາຯ

໔໐໗ຯມຸຫຸຕ຺ຕຊາໂຕຕິ ມຸຫຸຕ຺ເຕນ ຊາໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມຸຫຸຕ຺ຕມຕ຺ໂຕວຯ ອນຸສາຣິຍມາເນຕິ ອນຸກູລວເສນ ນິຍມາເນຯ ອາຄຕາເນ
ວາຕິ ຕໍ ຐານໍ ອຸປຄຕານິ ເອວຯ

ອເນກສາຂນ຺ຕິ ຣຕນມຍາເນກສຕປ຺ປຕິຏ຺ຐານທີຣກໍຯ ສຫສ຺ສມຓ຺ຑລນ຺ຕິ ເຕສໍ ອຸປຣິ ປຕິຏ຺ຐິຕໍ ອເນກສຫສ຺ສມຓ຺ຑລທີຣກໍຯ
ມຣູຕິ ເທວາຯ

ນໂຂ ປເນວໍ ທຏ຺ຐພ຺ພນ຺ຕິ ສຕ຺ຕປທວີຕິຫາຣໂຕ ປເຄວ ທິສາວິໂລກນສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ "ມຫາສຕ຺ໂຕ ຫີ"ຕິອາທີຯ ເອກ
ງ຺ຄຓານີຕິ ວິວຏຠາເວນ ວິຫາຣງ຺ຄຓປຣິເວຓງ຺ຄຓານິ ວິຍ ເອກງ຺ຄຓສທິສານິ ອເຫສຸໍຯ ສທິໂສປີ ນຕ຺ຖີຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອິທໍ ວິ
ໂລກນໍ ວິສິຏ຺ເຐ ປສ຺ສິຕຸໍ ອິຘ ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທິໂສປີ ນຕ຺ຖິ, ກຸໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣຕິ ອາຫໍສຸຯ ສພ຺ພປຐໂມຕິ ສພ຺ພປ຺ປຘາໂນຯ
ປຘານປຣິຍາໂຍ ຫີ ອິຘ ປຐມສທ຺ໂທຯ ເຕນາຫ "ອິຕຣານີ"ຕິອາທີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ມເຫສກ຺ຂາ ຕາວ ເທວາ ຕຖາ ວທນ຺ຕິ, ອິຕເຣ
ປນ ກຖນ຺ຕິ? ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອານຸຠາວທສ຺ສເນເນວຯ ມເຫສກ຺ຂານຎ຺ຫີ ເທວານໍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອານຸຠາໂວ ວິຍ ເຕນ ສທິ
ສານມ຺ປີ ອານຸຠາໂວ ປຈ຺ຈກ຺ໂຂ ອໂຫສິຯ ອິຕເຣ ປນ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ສທ຺ທຫນ຺ຕາ ອນຸມິນນ຺ຕາ ຕຖາ ອາຫໍສຸຯ

ຊາຕມຕ຺ຕສ຺ເສວ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຐານາທີນິ ເຍສໍ ວິເສສາຘິຄມານໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕຠູຕານີຕິ ເຕ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ,
"ເອຕ຺ຖ ຈາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປຕິຏ຺ຐານໍ ຈຕຸອິທ຺ຘິປາທປຏິລາຠສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ ອິທ຺ຘິປາທວເສນ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ເມສຸ
ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວສມິຊ຺ຌນໂຕຯ ອຸຕ຺ຕຣາຠິມຸຂຠາໂວ ໂລກສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣຓວເສນ ຄມນສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍຯ ສຕ຺ຕປທຄມນໍ

ສຕ຺ຕໂພຊ຺ຊ຺ງຄາທິຄມນສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ, ວິສຸທ຺ຘຉຕ຺ຕຘາຣຕໍ ສຸວິສຸທ຺ຘວິມຸຕ຺ຕິຉຕ຺ຕຘາຣຕາສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ,
ປຌ຺ຈຣາຊກກຸຘກຕ຺ຫານິ ປຌ຺ຈວິຘວິມຸຕ຺ຕິຄຸຕາປຣິວາຣຕາຍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ, ອນາວຌທິສານຸວິໂລກນໍ ອນາວຌຌາຕາຍ
ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ, ''ອຄ຺ໂຄຫມສ຺ມິ''ຕິອາທິວຈນໍ ອປ຺ປຝິວຕ຺ຕິຍຘມ຺ມຈກ຺ກປວຕ຺ຕນສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ; ອຍມນ຺ຕິມາ ຊາຕີຕິ ອາຍ
ຕີ ຊາຕິຍາ ອກາວກິຕ຺ຕນາ ອນຸປາທິ...ເປ... ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ; ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອນາຄເຕ ລທ຺ຘພ຺ພວິເສສສ຺ສ ຕໍ ຕໍ
ນິມິຕ຺ຕໍ ອພ຺ຍກິຈາຣິນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຌ຺ຄພ຺ພໍ. ນ ອາຄໂຕຕິ ອິມສ຺ມີ ສຸຕ຺ເຕ ອຌ຺ຌຕ຺ຖ ຈ ວກ຺ຂມານາຍ ອນຸປຸພ຺ພິຍາ ອນາຄຕຕ຺ຕໍ
ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອາຫຣິຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ສຸຕ຺ເຕ ອຌ຺ຄກາຖາສຸ ຈ ອາຄຕນເຍນ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທີເປຕພ຺ໂພ.

ທສສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸ ກມ຺ປີຕີ ປນ ອິທໍ ສຕິປີ ອິຘ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕຕ຺ເຕ ວກ຺ຂມານານມຈ຺ຉຣິຍານໍ ມູລຄູຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ,
ເອວໍ ອຌ຺ຌມ຺ປີທິສໍ ທຌ຺ຄພ຺ພໍ. ຕນ຺ຕິ ພຫ຺ຘາ ວິຕາ, ຈມ຺ມພຫ຺ຘາ ເກຣິໂຍຕິ ປຌ຺ຈງຄິກຕູຣິຍສ຺ສ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ, ຈ-ສທ຺ເທນ
ວາ ອິຕເຣສມ຺ປີ ສງຄໂຫ ທຌ຺ຄພ຺ໂພ. ກິຊ຺ຊີສູຕີ ປາເທສຸ ພຫ຺ຘຌ຺ຄາເນສຸເຍວ ກິຊ຺ຊີສຸ. ວິຄຈ຺ຉີສູຕີ ວູປ຺ສມີສຸ. ສກເຕໂຊກາສີ
ຕານີຕີ ອຕີວິຍ ສມຸຊ຺ຊລາຍ ອຕ຺ຕໂນ ປກາຍ ໂອກາສິຕານີ ອເຫສຸໍ. ນ ປວຕ຺ຕີຕີ ນ ສນ຺ທິ. ວາໂຕ ນ ວາຍີຕີ ຂໂຣ ວາໂຕ ນ
ວາຍີ, ມຸທຸສຸໂຂ ປນ ສຕ຺ຕານໍ ສຸຂາວໂຫ ວາຍີ. ປຖວີຄຕາ ອເຫສຸໍ ອຸຈ຺ຈຌ຺ຄາເນ ຄາຕຸໍ ອວິສຫນ຺ຕາ. ອຸຕຸສມ຺ປນ຺ໂນຕີ ອນຸຕ຺ຫາ
ສີຕຕາສງຂາເຕນ ອຸຕຸນາ ສມ຺ປນ຺ໂນ. ວາມຫຕ຺ຖໍ ອຸເຣ ຄເປຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຕນ ປຸຖຸປາຕີນາ ຫຕ຺ຖຕາລຸອເນນ ສທ຺ທກຣຕໍ
ອປ຺ໂພຍນ຺ໍ. ມຸເຂນ ອຸສ຺ເສລຸອນໍ ສທ຺ທມຸຌ຺ຈນໍ ເສລຸອນ຺ໍ. ເອກທ຺ຘຊມາລາ ອໂຫສີຕີ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ. ເຕນ
ວິຈິຕ຺ຕປຸປ຺ຜສຸຄນ຺ຘປຸປ຺ຜວສ຺ສເທວາ ວສ຺ສີສຸ, ສູຣິເຍ ທິພ຺ພມາເນ ເອວ ຕາຣກາ ໂອກາສີສຸ, ອຈ຺ຉໍ ວິປ຺ປສນ຺ນໍ ອຸທກໍ ປຖວິໂຕ
ອຸພ຺ກິຊ຺ຊິ, ພິລາສຍາ ທຣິສຍາ ຕິຣຈ຺ຉານາ ອາສຍໂຕ ນິກ຺ຂມີສຸ; ຣາຄໂທສໂມຫາປີ ຕນຸ ກວີສຸ, ປຖວິຍໍ ຣໂຊ ວູປ຺ສມິ,
ອນິຌ຺ຄຄນ຺ໂຘ ວິຄຈ຺ຉິ, ທິພ຺ພຄນ຺ໂຘ ວາຍີ, ຣູປີໂນ ເທວາ ສຣູເປເນວ ມນຸສ຺ສານໍ ອາປາຖມຄມ຺ສຸ , ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕາ ນາເຫ
ສຸນ຺ຕິ ອິເມສໍ ສງຄໂຫ ທຌ຺ຄພ຺ໂພ. ຍານີ ມຫາກິນິຫາຣສມເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນານີ ທ຺ວຕ຺ຕີສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານີ, ຕານີ ອນວເສສານີ
ຕທາ ອເຫສຸນ຺ຕີ.

ຕຕ຺ຣາປີຕີ ເຕສຸປີ ປຖວີກມ຺ປາທີສຸ ເອວໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ເກວລໍ ສມ຺ປຕິຊາຕສ຺ສ ຄານາທີສຸ ເອວາຕີ ອຘິປ຺
ປາໂຍ. ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕຌ຺ຌາຕປຝິລາກສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ ສພ຺ພສ຺ສ ເຌຍ຺ຍສ຺ສ ຕິຕ຺ຖກຣມຕສ຺ສ ຈ ຈາລນໂຕ. ເກນຈິ ອນຸສ຺ສາຫິ
ຕານໍເຍວ ອິມສ຺ມີເຍວ ເອກຈກ຺ກວາລຸເອ ສນ຺ນິປາໂຕ, ເກນຈິ ອນຸສ຺ສາຫິຕານໍເຍວ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ
ຘມ຺ມປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫນສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ, ປຄມໍ ເທວຕານໍ ປຝິຄ຺ຄຫຕໍ ທິພ຺ພວິຫາຣປຝິລາກສ຺ສ, ປຈ຺ຉາ ມນຸສ຺ສານໍ ປຝິຄ຺ຄຫຕໍ
ຕຕ຺ເຖວ ຄານສ຺ສ ນິຈ຺ຈລສກາວໂຕ ອາເນຌ຺ຊວິຫາຣປຝິລາກສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ. ວິຕານໍ ສຍໍ ວຊ຺ຊນໍ ປຣູປເທເສນ ວິນາ ສຍ
ເມວ ອນຸປຸພ຺ພວິຫາຣປຝິລາກສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ. ເກຣີນໍ ວຊ຺ຊນໍ ຈກ຺ກວາລຸອປຣິຍນ຺ຕາຍ ປຣິສາຍ ປເວທນສມຕ຺ຖສ຺ສ
ຘມ຺ມເກຣິຍາ ອນຸສາວນສ຺ສ ອມຕທຸນ຺ທຸກິໂພສນສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ. ອນ຺ທຸພນ຺ຘນາທີນໍ ເວໂທ ມານວິນິພນ຺ຘເວທນສ຺ສ
ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ; ສຸປ຺ຌຍນສມ຺ປາປຸຕານໍ ອຕ຺ຖາທີ ອນຸຣູປໍ ອຕ຺ຖາທີສຸ ຌາຕສ຺ສ ເກທານິຄມສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ.

ນິພ຺ພານຣເສນາຕິ ກິເລສານໍ ນິພ຺ພາຍນຣເສນ. ເອກຣສກາວສ຺ສາຕິ ສາສນສ຺ສ ສພ຺ພຕ຺ຖ ເອກຣສກາວສ຺ສ. ວາຕສ຺ສ ອວາຍ
ນໍ ກິສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ທ຺ວາສຌ຺ຄີທິຌ຺ຄິຄຕກິນ຺ທນສ຺ສາ''ຕີ. ອາກາສາທີອປ຺ປຕິຌ຺ຄວິສມຈ຺ຌຈລຌ຺ຄານໍ ປຫາຍ
ສກ຺ຕານໍ ປຖວີຄມນໍ ຕາທີສໍ ມີຈ຺ຉາຄາຫໍ ປຫາຍ ສຕ຺ຕານໍ ປາເຕທີ ຣຕນຕ຺ຕຍສຣຕາຄມນສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ. ເທວຕານໍ
ອປ຺ໂພຍນາທີທີ ກິລຸອນໍ ປໂມທນຸປ຺ປຕ຺ຕິອຸທານສ຺ສ ກວວນ຺ຕຄມເນນ ຘມ຺ມສກາວໂພຘເນນ ຈ ປໂມທວິກາວນສ຺ສ ປຸພ຺ພນິ
ມິຕ຺ຕໍ. ຘມ຺ມເວຄວສ຺ສນສ຺ສາຕິ ເທສນາຌາຕເວເຄນ ຘມ຺ມາມຕສ຺ສ ວສ຺ສນສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ. ກາຍຄຕາສຕິວເສນ
ລທ຺ຘຊ຺ຊານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປາທິຕມຄ຺ຄຜລສຸຂານຸກໂວ ກາຍຄຕາສຕິອມຕປຝິລາໂກ, ຕສ຺ສ ປນ ກາຍສ຺ສປີ ອຕປ຺ປກສຸ
ຂາວຫຕ຺ຕາ ຊຸທາປີປາສາປີລຸອນາກາໂວ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ໂຕ. ອຣິຍທ຺ຘຊມາລາມາລິຕາຍາຕີ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ
ອຣິຍມຄ຺ຄໂພຊ຺ຊງຄຘຊມາລາທີ ມາລິຕກາວສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອນຸທ຺ຘຝໍ, ຕໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວ.

ເອຕ຺ຖາຕິ ''ສມ຺ປຕິຊາໂຕ''ຕິອາທິນາ ອາຄເຕ ອິມສ຺ມີ ຄາເນ. ວິສ຺ສຊ຺ຊິໂຕວ, ຕສ຺ມາ ອມ຺ເຫຫິ ອິຘ ອປຸພ຺ພໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ນຕ຺ຖີຕິ
ອຘິປ຺ປາໂຍ. ຕທາ ປຖວີຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປີ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາກາເສນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວິຍ ມຫາຊນສ຺ສ ອຸປຌ຺ຄາສີຕີ ອຍເມຕ຺ຖ ນິຍຕິ
ຘມ຺ມນິຍາໂມ ໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ຘມ຺ມຕາຕິ ອິທໍ ນິຍຕິວາທວເສນ ກຖນ຺ໍ. ''ປຸພ຺ເພ ປຸຣິມຊາຕີສຸ ຕາທິສສ຺ສ
ປຸຌ຺ຌສມ຺ກາຣກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ອຸປຈິຕຕ຺ຕາ ມຫາຊນສ຺ສ ຕຖາ ອຸປຌ຺ຄາສີ''ຕິ ອິທໍ ປຸພ຺ເພກຕກມ຺ມວາທວເສນ ກຖນ຺ໍ. ອິ
ເມສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປຣິ ອິສນສີລຕາຍ ຍຖາສກໍ ກມ຺ມເມວ ອິສ຺ສໂຣ ນາມ, ຕສ຺ສ ນິມ຺ມານໍ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ, ມຫາ

ປຸຣິໂສປີ ສເທວກໍ ໂລກໍ ອກິກວິຕຸໍ ສມຕຸເຖນ ອຸລຸອາເຣນ ປຸຍຸລກມຸມຸນາ ນິພຸພຕຸຕິໂຕ ເຕນ ອິສຸສເຣນ ນິມຸມິໂຕ ນາມ, ຕສຸສ ຈາຍໍ ນິມຸມານວິເສໂສ, ຍທິທໍ ມຫານຸກາວຕາ។ ຍາຍ ມຫາຊນສຸສ ຕຖາ ອຸປຜຸຖາສິຕິ ອິທໍ ອິສຸສຣນິມຸມານວາທວເສນ ກຖນໍ។ ເອວໍ ຕໍ ຕໍ ພຫຸໍ ວຕຸວາ ກິ ອິມາຍ ປຣິຍາຍກຖາຍາຕິ ອວສາເນ ອຸຊຸກເມວ ເອວໍ ພຸຍາກາສີ។ ສມຸປຕິຊາໂຕ ປາຖວິຍໍ ກາຖໍ ປທສາ ຄຈຸສຕິ, ເອວໍມຫານຸກາໂວ ອາກາເສນ ມຄຸເຄ ຄຈຸສຕິຕິ ປຣິກປຸປນສຸສ ວເສນ ອາກາເສນ ຄຈຸສນຸໂຕ ວິຍ ອໂຫສີ។ ສີພຕຣໍ ປນ ສຕຸຕປທວິຕິຫາເຣນ ຄຕຕຸຕາ ທິສຸສມານຮູໂປປີ ມຫາຊນສຸສ ອທິສຸສມາໂນ ວິຍ ອໂຫສີ។ ອເຈລກກາໂວ ຊຸທຸທກສຣິຣຕາ ຈ ຕາທິສສຸສ ອິຣິຍາປຖສຸສ ອນນຸຈຸສວິກາຕິ ກມຸມານຸກາວສຄຸຊນິຕປາຜິຫາຣິຍວເສນ ອລງກາຣປຜິຍຕຸໂຕ ວິຍ; ໂສລຸອສວສຸ ສຸທຸເທສິໂກ ວິຍ ຈ ມຫາຊນສຸສ ອຸປຜຸຖາສິຕິ ເວທິຕພຸພໍ; ພຸທຸສກາວານຸຈຸສວິກສຸສ ໂພຣິສຕຸຕານຸກາວສຸສ ຍາຖາວໂຕ ປເວທິຕຕຸຕາ ພຸທຸເສນ ວິຍ…ເປ… ອຕຸຕມນາ ອໂຫສີ។

ປາກຜາ ຫຸຕຸວາຕິ ວິກູຕາ ຫຸຕຸວາ។ ພຸທຸສານໍ ເຍ ເຍ ສງຂາເຣ ວວຕຸຖເປຕຸກາມາ, ເຕ ເຕ ອຸປຸປາທກຸຂເຕາປີ ສພຸພໂສ ສຸປຸປຜິວິທິຕາ ສຸປາກຜາ ຫຕຸຖຕເລ ອາມລກໍ ວິຍ ສຸຜຸຖຸ ວິກູຕາ ເອວ ຫຸຕຸວາ ອຸປຜຸຖຫນຸຕິ។ ເຕນາຫ “ຍຖາ ຫີ”ຕິອາທີ។ ອໂນກາສຄເຕຕິ ປຣິຄຸຄຫສຸສ ອໂນກາສກາເລ ປວຕຸເຕ។ ນິປຸປເທເສຕິ ນິຣວເສເສ។ ໂອກາສປຸປຕຸເຕຕິ ຖານຄມນາທິກາເລ ອຸປຸປນຸເນ, ເຕ ຫິ ສມຸມສນສຸສ ໂຍຄຸຍກາເລ ອຸປຸປຕຸຕິຍາ ໂອກາສປຸປຕຸຕາຕິ ອຣິປຸປາໂຍ។ ສຕຸຕທິວສພຸການຸຕເຣຕິ ອິທໍ ພຸທຸສານໍ ປາກຕິກສມຸມສນວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ອາກງຂນຸຕາ ປນ ເຕ ຍທາ ກທາຈິ ອຸປຸປນຸນສງຂາເຣ ສມຸມສນຸຕິເຍວ។ ເສສໍ ສຸວິຄຸເຄຍຸຍ ເມວ។

ອຈຸສຣິຍພຸກຸຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ។

໔។ ພາກຸລສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໒໐໙។ ຍຖາ “ທຸວຕຸຕີສາ”ຕິ ວຕຸຕພຸເພ ທຸວິ-ສທຸທສຸສ ພາ-ອາເທສໍ ກຕຸວາ ພາຕຸຕີສາຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ເອວໍ ເອຕຸຖ ພາ-ກາຣາເທສໍ ກຕຸວາ ພາກຸໂລຕິ ສມຄຸຍາ ອໂຫສິ, ສາຍໍ ຕສຸສ ອນຸວຕຸຖສຄຸຍາຕິ ທສຸເສຕຸໍ, “ຕສຸສ ຫີ”ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ສີສໍ ນຸຫາເປຕຸວາຕິ ມງຄລຕຸຖໍ ມຫາຄງຄາຍ ສີສໍ ນຸຫາເປຕຸວາ។ ນິມຸຊຊນວເສນາຕິ ຊຕຸຕຸປມາເຕາ ອຸທເກ ໂຖກໍເຍວ ນິມຸຊຊນວເສນ។ ລຫຸເຫຕຸວາ ປລາຕາ ມຣຕາກຍຕຊຊີຕາ។ ປທຣິຍມານາ ມຣນຸຕິ, ນ ຊາເລນ ພນຸຣິຕມຕຸເຕນ។ ທາຣກສຸສ ເຕເຊນາຕິ ທາຣກສຸສ ປຸຍຸລເຕເຊນ។ ນິຫຍມຕຸໂຕວ ມໂຕ, ຕສຸສ ມຣຕຸຖໍ ອຸປກຸກໂມ ນ ກໂຕ, ເຍນ ອຸປກຸກເມນ ທາຣກສຸສ ພາໂຮ ສິຍາ។ ຕນຸຕິ ມຈຸສໍ។ ສກລເມວາຕິ ປຣິປຸຕຸຕາວຍວເມວ។

ນ ເກລາຍຕີຕິ ນ ມມາຍຕິ ກິສຸມິຄຸຈິ ນ ມຄຸລຕິ។ ທາຣກສຸສ ປຸຍຸລເຕເຊນ ປີຜຸກິໂຕ ຜາເລນຸຕິ។ ທາຣກໍ ລກຕີຕິ ອຸຄຸໂໝສນວເສນ ເກຣີ ຈຣາເປຕຸວາ។ ປວຕຸຕີ ອາຈິກຸຂິ, ອຕຸຕໂນ ປຸຕຸຕກາວໍ ກເຖສີ។ ກຸຈຸສິຍາ ສາຣິຕຕຸຕາ ອມາຕາ ກາຕຸໍ ນ ສກຸກາ ຊນນີກາວໂຕ។ ມຈຸສໍ ຄຕຸຫນຸຕາປີຕິ ມຈຸສໍ ກິຕິຕຸວາ ຄຕຸຫນຸຕາປີ។ ຕຖາ ຄຕຸຫນຸຕາ ຈ ຕປຸປຣິຍາປນຸນໍ ສພຸພໍ ຄຕຸ ຫາຕິ ນາມາຕິ ອາຫ – “ວກຸກຍກນາທີນີ ພທີ ກຕຸວາ ຄຕຸຫນຸຕາ ນາມ ນຕຸຖີ”ຕິ។ ອຍມຸປີ ອມາຕາ ກາຕຸໍ ນ ສກຸກາ ສາ ມິກກາວໂຕ។ ທາຣໂກ ອຸກິນຸນມຸປີ ກຸລານໍ ທາຍາໂທ ໂຫຕຸ ທຸວິນຸນໍ ປຸຕຸຕກາວໂຕ។

ອສີຕິເມຕິ ຊາຕິຍາ ອສີຕິເມ ວສຸເສ។ ປພຸພຊຊາມຕຸເຕນ ກິເລສານໍ ອສມຸຈຸສິຊຊນໂຕ ວິຕິກຸກມິຕຸໍ ກາມສຄຸຍາ ອຸປຸປນຸນປຸພຸ ພາຕິ ປຸຈຸສາ ປນ ປຸຈຸສິຕພຸພາ។ ເຕນາຫ – “ເອວຄຸຈ ໂຂ ມໍ, ອາວຸໂສ ກສຸສປ, ປຸຈຸສິຕພຸພ”ນຸຕິ។

໒໑໐។ນິຍເມຕຸວາຕິ ຕໍ ຕໍວາເຣ ເສສວາເຣນ ນິຍເມຕຸວາ។ ກມຸມປຖເກຫໂກຕິ ກມຸມປຖວິເສສກໂຣ។ ຕຕຸຖ ກາມວິຕກຸໂກ ຍຖາ ກາຍວຈີທຸວາເຣສຸ ໂຈປນປຸປຕຸໂຕ ກມຸມປຖປຸປຕຸໂຕ ນາມ ໂຫຕິ; ມໂນທຸວາເຣ ປຣກຕຸຫສຸສ ອຕຸຕໂນ ປຣິຕາມນວເສນ ປວຕຸຕອກິຊຊາສຫຄໂຕ; ເອວໍ ກາມສຄຸຍາຕິ, ຕຖາ ພຸຍາປາທວິຫີສາວິຕກຸກສຄຸຍາຕິ ເຖໂຣ, “ອຸກຍມຸເປຕໍ ກມຸມປຖເກຫກ ເມວາ”ຕິ ອາຫ។ ກມຸມປຖໍ ອປຸປຕຸຕໍ ສຄຸຍໍ ສນຸສາຍ, “ສຄຸຍາ ອຸປຸປນຸນມຕຸຕາວາ”ຕິ ວຸຈຸຈມາເນ ວິຕກຸກິຕມຸປີ ສມານໍ ກມຸມປຖໍ ອປຸປຕຸຕເມວ, ອຸກຍສຸສ ປນ ວເສນ ສຸຕຸຕປທໍ ປວຕຸຕນຸຕິ ເຖຣສຸສ ອຣິປຸປາໂຍ។

໒໑໑។ອາຍູຫນກມຸມນຸຕິ ອຕຸຕນາ ອາຍູຫິຕພຸພກມຸມໍ។ ໂລມກິລິຜຸຖານີຕິ ກິລິຜຸຖໂລມານີ, ກິລິຜຸຖໍສູນີຕິ ອຕຸໂຖ។ ກິເມວໍ ໂກເຄ

ສຸ ປຣນິມ຺ມິຕາເວ ວສວຕ຺ຕິເທວານໍ ວິຍ ສພ຺ພໂສ ອາຍູໜກາມ຺ເມນ ວິນາ ອລ຺ລສຸສປີ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍລາໂພ ທິຍ຺ຍປ຺ປຸ໌ໂພ ສຸຕປຸ໌ໂພຕິ ອາຫ ''ອນຈ຺ຈຣິຍລ຺ເຈຕ''ນ຺ຕິ຺ ກຸລູປກເຖຣານເມຕໍ ກມ຺ມໍ, ເຖໂຣ ປນ ກທາຈິປີ ກຸລູປໂກ ນາໂຫສິ຺

ຄຫ຺ທຸໜມຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂຄທຸໜມຕ຺ຕກາລໍ຺ ອິຊ ປນ ສກໂລ ໂຄທຸໜໂນ ອພິປ຺ເປໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ຄາວີ...ເປ... ກາລມຕ຺ຕມ຺ ປີ''ຕິ ອາຫ຺ ນິພນ຺ຊີຕີ ນິພທ຺ຊທາຕພ຺ພໍ ກຕ຺ວາ ຖເປສີ຺

ສກິເລສປ຺ຸຄລສ຺ສ ອເສຣິກາວກຣເດນ ຣເດນ ສທິສຕາຍ ຣໂຕ, ສໍກິເລໂສ຺ ອລ຺ລາ ອຸທປາທີຕີ ປນາຫ, ຕສ຺ມາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ນ ປຍິລ຺ລາຕນ຺ຕີ ທສ຺ເສຕີ຺ ນນ຺ ຕຖາ ວຈນໍ ປຍິຊານນໍ ວິຍ ໂຫຕີຕີ ອາຫ ''ອປີຈາ''ຕິອາທີ຺

໔໑໔຺ ອວາປຸຣຕີ ທຸວາຣໍ ເອເຕນາຕີ ອວາປຸຣຕໍ຺ ປຖມສຽຄຫໂຕ ປຈ຺ຈາ ເທສິຕຕ຺ຕາ ທຸຕິຍສຽຄເຫ ສຽຄີຕໍ຺ ເສສໍ ສຸ ວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວ຺

ພາກຸລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ຺

໔຺ ທນ຺ຕກູມິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໑໖຺ຍຸເສຍ຺ຍາຕີ ລາຕຍຸສນາ ນາມ ອພິປ຺ເປຕາ, ຕສ຺ມາ ລເກຍ຺ຍາຕີ ອພິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ຺ ເອວໍ ປຍິປນ຺ໂນຕີ, ''ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາ ປີ ປທິຕຕ຺ໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ປຍິປນ຺ໂນ຺ ອຊານນໂກຍ຺ຄາເສເຍວາຕີ ອວຊາຣເດນ ອຕ຺ຕນີ ກຕໍ ໂທສາໂຣປນໍ ນິວຕ຺ເຕ ຕີ຺

໔໑໔຺ອປ຺ປນາອຸປຈາຣນ຺ຕີ ອປ຺ປນລ຺ເຈວ ອຸປຈາຣລ຺ຈ ປາເປຕ຺ວາ ກເຖສີຕີ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕີ, ອປ຺ປນາສຫິໂຕ ປນ ອຸປຈາໂຣ ອປ຺ປນາອຸປຈາໂຣ, ຕໍ ປາເປຕ຺ວາ ກເຖສີຕີ ອຕ຺ໂຖ຺

ນິກ຺ຂມຕີຕີ ນິກ຺ຂໂມ, ອວຄ຺ຄາໜການ຺ໂຕ ນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂໂມ ເອວ ເນກ຺ຂມ຺ໂມ, ປຖມຊ຺ຊານາທີ຺ ສຕີ ກິເລສກາເມ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຫາຣໍ ອຸປຈາເຣຕ຺ວາ ອສ຺ສາເທຕ຺ວາ ປຣິກຸລ຺ຊຕີ ນາມາຕີ ອາຫ – ''ທຸວິເສປີ ກາເມ ປຣິກຸລ຺ຊມາໂນ''ຕິ຺ ທຸວິເສປີຕີ ທີນ ປຕີຕາທີວເສນ ທຸວິເສ຺

໔໑໕຺ກູຍາກາຣນ຺ຕີ ຄາລຸທສາເຖຍ຺ຍໍ ອປ຺ປຕິຣູເປ ຖາເນ ຂນ຺ຊຄຕປາຕນາທີ຺ ທນ຺ຕຄມນນ຺ຕີ ທນ຺ເຕທີ ນິພ຺ພິເສວເນທີ ຄນ຺ຊພ຺ພຄຕີ຺ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ກູມິນ຺ຕີ ສມ຺ມາກິຣິຍາຍ ລທ຺ຊພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີ຺

໔໑໖຺ ພຍຕີຫຣດາວເສນ ລຽພກໍ ວິລຽພກໍ, ອລ຺ລມລ຺ລຫຕ຺ຖຄຸຄຫຕໍ຺ ເຕນາຫ – ''ຫຕ຺ເຖນ ຫຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ''ຕິ຺

໔໑໗຺ຄເຫຕ຺ສໍ ສມຕ຺ໂຖຕີ ຄຕິກາຣຫຕ຺ຖິນີທີ ອຸປລາເປຕ຺ວາ ອຣລ຺ລຫຕ຺ຖີ ວຈນວເສນ ຄເຫຕ຺ສໍ ສມຕ຺ໂຖ຺ ອຕິປ຺ສຸສີຕ຺ວາ ອ ຕິຍ຺ຖານວເສນ ປ຺ສຸສີຕ຺ວາ຺ ເອຕ຺ຖເຄຊາຕີ ເອຕສ຺ມື ອຣລ຺ເລ ນາຄວເນ ປວຕ຺ຕເຄຊາ຺ ສຸຂາຍຕີຕີ ສຸຂໍ ອຍຕີ ປວຕ຺ເຕຕີ, ''ສຸ ຂໍ ຫຣຕີ''ຕິ ວາ ປາໂຖ຺ ທີຕ຺ທີໂມ ອານໂກ຺ ນິທີຕສພ຺ພວຽກໂທໂສຕີ ອປຄຕສພ຺ພສາເຖຍ຺ຍໂທໂສ຺ ອປ຺ນີຕກາສາໂວຕີ ອເປຕ ສາຣມ຺ກກາສາໂວ຺

໔໑໙຺ປລ຺ຈກາມຄຸຕນິສ຺ສິຕສີລານນ຺ຕີ ອກຸສລານໍ຺ ເຄຫສ຺ສິຕສີລານນ຺ຕີ ວາ ວຍ຺ຍສນ຺ນິສ຺ສິຕສີລານໍ຺

໔໒໔຺ເອສນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕີ, ''ມຊ຺ຊີໂມ, ທຫໂຣ''ຕິ ອາຄເຕສຸ ອຸປມາວາເຣສຸ, ''ເຖໂຣ''ຕິອາທີນາ ອາຄເຕສຸ ອຸປເມຍ຺ຍວາເຣສູ ຕີ ປລ຺ຈສຸ ສໍກິເລສປກ຺ຂິເຍສຸ ວາເຣສຸ ເອສ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕວ ນໂຍຕີ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວ຺

ທນ຺ຕກູມິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ຺

ຝ຺. ກູມິຊສຸຕ຺ຕວຕ຺ຓນາ

໔໘໓. ອາສຍ຺ເຈປີກຣິຕ຺ວາຕິ, ''ອິມິນາຫំ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ເທໂວ ວາ ກເວຍ຺ຍំ ເທວຍ຺ຍຕໂຣ ວາ, ທຸກ຺ຂໂຕ ວາ ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ປຕ຺ຖນំ ກຕ຺ວາ ເຈປີ ຈຣນ຺ຕິ, ອກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຣິຄມາຍ ຕຕ຺ຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ວິທູສິຕຕ຺ຕາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ອ ນາສຍ຺ເຈປີ ກຣິຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຕ຺ຖນំ ອກຕ຺ວາ. ອກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຣິຄມາຍ ອນິຍມິຕກາວໂຕ. ປຕິສານວເສນ ຫິ ປຸຍ຺ຍຜລំ ນິຍຕំ ນາມ ໂຫຕິ, ຕຫກາວໂຕ ກຕំ ປຸຍ຺ຍំ ນ ລກຕິຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ຕຕິຍປກ຺ເຂ ອຸກຍຍ຺ຖາເນຫິ ວຸຕ຺ຕំ, ຈຕ຺ຕ຺ຖປກ຺ໂຂ ສມ຺ມາວຕາໂຣ ອິຕິ ຈຕ຺ໂກຍິໂກ ປຍ຺ໂຫ ຊາລວເສນ ອາຫໂຍ, ຕຕ຺ຖ ອາສາ ນາມ ປຕ຺ຖນາ, ມິຈ຺ຊາຄາຫສ຺ມີ ສຕິ ນ ວິປ຺ຈ຺ຈ ຕິ, ສມ຺ມາຄາຫສ຺ມີ ສຕິ ວິປ຺ຈ຺ຈຕິ, ອຸກຍຖາປີ ອຸກຍາເປກ຺ຂານາມ, ໂຍ ມິຈ຺ຊຕ຺ຕສມ຺ເມ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍំ ຈຣຕິ, ຕສ຺ສ ຍຖາຣິປ຺ປາຍຜລំ ສມິຊ຺ຊຕິຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພំ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຓຕ຺ຕາ; ໂຍ ປນ ສມ຺ມຕ຺ຕំ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິ ຍំ ຈຣຕິ, ຕສ຺ສ ຍຖາຣິປ຺ປາຍំ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຜລំ ນ ສມິຊ຺ຊຕິຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພំ ໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຓຕ຺ຕາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕំ – ''ອາສຍ຺ເຈປີ ກຣິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍំ ຈຣນ຺ຕິ''ຕິອາທິ. ເສສំ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ.

ກູມິຊສຸຕ຺ຕວຕ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໗. ອນຸຣຸທ຺ຣສຸຕ຺ຕວຕ຺ຓນາ

໔໓໐. ອຸປສຽກມິຕ຺ວາເອວມາຫំສູຕິ ວຸຕ຺ຕំ ອຸປສຽກມນກາຣຕំ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ຕສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ອຜາສຸກກາໂລ ອໂຫສີ''ຕິ ອາຫ. ອວິຣາຣິຕນ຺ຕິ ອວິຣຊ຺ຊນກំ. ຍທິ ວາ ເຕ ສມ຺ມາ ນານຕ຺ຖາ, ຍທິ ວາ ເອກຕ຺ຖາ, ຍំ ຕຕ຺ຖ ອວິຣຊ຺ຊນກំ, ຕំ ຕំເຍວ ປຍິກາຕູຕິ ໂຍຊນາ. ຊານເມວາຕິ ອປ຺ປມາຕຊ຺ຊານເມວ, ''ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີ''ຕິ ປນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາເຍວ ເອວំ ວຸຈ຺ຈ ຕີຕິ ອຸປາສກສ຺ສ ອຣິປ຺ປາໂຍ.

໔໓໑. ຍາວຕາ ມຊ຺ຊນ຺ຫິເກ ກາເລ ຊາຍາ ຜຣຕິ, ນິວາເຕ ປຕ຺ຕານິ ປຕນ຺ຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ''ຣຸກ຺ຂມູລ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ເອວំ ວຸຕ຺ຕំ ເອກຣຸກ຺ຂມູລປ຺ປມາຕຍ຺ຖານំ. ກສິຕນິມິຕ຺ເຕນ ໂອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາຕິ ກສິຕາຣມ຺ມຕំ ຊານំ ສມາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຕສ຺ມີ ກສິຕ… ເປ… ວິຫຣຕິຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ອາໂກໂຄ ນຕ຺ຖິ ຊານກ຺ຂເຕ. ການំ ສມາປຕ຺ຕິກ຺ຂເຕ ອາໂກໂຄ ນຕ຺ຖິ ຕໂຕ ປນ ປຸພ຺ເພ ວາ ສິຍາ ໂສ ອາໂກໂຄ, ຕມ຺ປີ ສນ຺ຣາຍ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ເກຈິ. ອິທານິ ຕາສំ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີນំ ສຕິປີ ເກນຈິ ວິເສເສນ ອເກເທ ວິສຍາທິໂຕ ລພ຺ກມານເກທំ ທສ຺ເສຕຸំ, ''ເອຕ຺ຖາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕំ. ນິມິຕ຺ຕំ ນ ວຑ຺ຒຕິ ວຑ຺ເຒຕພ຺ພສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕສ຺ເສວ ອກາວໂຕ. ປຖ ວີກສິຕາທີນំ ວິຍ ອາກາສກາວນາຍ ອຸຄ຺ຄາຍນំ ນ ຊາຍຕີ. ຕານີ ຊານານີຕີ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣຊ຺ຊານານີ. ຈຸທ຺ທສວິເຣນ ປຣິທມນາກາວໂຕ ອກິຍ຺ຍານំ ປາທການິ ນ ໂຫນ຺ຕີ. ນິມິຕ຺ຕຸຄ຺ຄາຍສ຺ເສວ ອກາວໂຕ ອຣູປຊ຺ຊານານំ ອນຣິຍ຺ຖານຕາຍ ນິໂຣຣສ຺ສ ປາທການິ ນ ໂຫນ຺ຕີຕີ. ກມ຺ມວຍ຺ຍກາເວນ ກິເລສວຍ຺ຍວິປາກວຍ຺ຍານំ ຕິຕ຺ຕំ ວຍ຺ຍານំ ປຈ຺ຈຍກາໂວ ວຍ຺ຍ ປາທກຕາ. ອຸປປຊ຺ຊນວເສເນວ ຕំ ຕំ ກວំ ໂອກ຺ກມຕີ ເອເຕຫີຕິ ກໂວກ຺ກມນານີ. ທຸຕິຍນຍສ຺ສ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຸຄ຺ຄາຍນສ຺ສ ລພ຺ກນ຺ໂຕ ອຣູປຊ຺ຊາໂນປຣີ ສມຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິຕີ ອຍເມວ ວິເສໂສ. ເອວນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ນິມິຕ຺ ຕາວຑ຺ຒນນິມິຕ຺ຕວຑ຺ຒນາທິປ຺ປກາເຣນ. ນານຕ຺ຖາຕິ ນານາສກາວາ. ເອວນ຺ຕິ ອປ຺ປມາຕມຫຄ຺ຄຕສທ຺ທວຈນິຍຕາຍ ນາ ນາພ຺ຍຍ຺ຊນາ. ກາມຍ຺ເຈຕ຺ຖ ອປ຺ປມາຕສມາປຕ຺ຕິໂຕປີ ນິຫຣິຕ຺ວາ ວກ຺ຂມານກວູປປຕ຺ຕິກາຣຕំ ທສ຺ເສຕຸំ ສກ຺ກາ, ອຍ຺ຖກຖາຍំ ປນ ກສິຕຊານໂຕວ ນິຫຣິຕ຺ວາ ໂຍຊນາ ກຕາຕິ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕំ. ອຖ ວາ ມຫຄ຺ຄຕຄຫເຕເນຕ຺ຖ ອປ຺ປມາຕາຕິ ວຸຕ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣານມ຺ປີ ສຽຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ ຕສ຺ສາ ສມຍ຺ຍາຍ ອຸກເຍສມ຺ປີ ສາຣາຣຕາກາວໂຕ.

໔໓໔. ເອວំວຸຕ຺ໂຕຕິ ອສຕິປີ ຕຖາຣູເປ ອາໂກເຄ ''ປຣິຕ຺ຕາກາຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຣິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ອປ຺ປມາຕំ ກຕ຺ ວາ ກສິຕំ ວຑ຺ເຒນ຺ຕສ຺ສ ກສິຕວຑ຺ຒນວເສນ ພຫຸລີກາຣສມ຺ກວໂຕ ສິຍາ ຊານສ຺ສ ພລວຕຣຕາ, ຕຫກາເວ ຈ ທຸພ຺ພລຕາ, ອາຈິຕ຺ຕວສິຕາຍ ປນ ປຈ຺ຈນີກສມ຺ມານំ ສມ຺ມາ ອປຣິໂສຣເນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕີ ປຍ຺ຈຫາກາເຣຫີ ຊານສ຺ສ ອປ຺ປຄຸຕຕំ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ສຸປ຺ປມຕ຺ເຕ ວາ''ຕິອາທິມາຫ. ຊານສ຺ສ ອປ຺ປານຸກາວຕາຍ ເອວ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕາ ປກາປີ ອປ຺ປຕຣາ ອປຣິສຸທ຺ຣາວ ໂຫຕີຕີ ອາຫ – ''ວຕ຺ໂຕ…ເປ… ສំກິລິຍ຺ໂຖ ຈາ''ຕີ. ທຸຕິຍນໂຍ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖາປີ ກສິຕສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕກາເວນ ວຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕຕາ, ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາຍ ອນຸຣູປຕາຍ ວາ ນິມິຕ຺ຕំ ປການຕ຺ຫລກມ຺ປີ ປຣິຕ຺ຕເມວ ສິຍາຕິ

ອສີປຸ໌ປໍໂຍ។ ວິປຸລປ໌ຣິກມຸມນຸຕິ ວິປຸລກາເວນ ປ໌ຣິກມຸມ໌។ ເສສໍ ຕຕິຍຈຕຸຕຸຖຸນເຍສຸ ວຕຸຕພຸພໍ ປ໌ຖມທຸຕິຍນເຍສຸ ວຸຕຸຕສທິສເມວ។

ວຕຸຕນານຕຸຕນຸຕິ ຍທິ ປີຕໍ ຍທິ ໂລຫິຕໍ ຍທິ ວາ ໂອທາຕນຸຕິ ສຣີຣວຕຸຕນານຕຸຕໍ។ ອາການານຕຸຕນຸຕິ ປ໌ຣິຕຸຕວິປຸລຕາວເສນ ປ໌ກາຍ ນານຕຸຕໍ។ ອຈຸຈີນານຕຸຕນຸຕິ ເຕໂຊຮາຕຸສຸສ ທີຟາທີວເສນ ເວມຕຸຕຕາ។ ອກີນີວິສນຸຕີຕິ ອກີຣຕິວເສນນິວິສນຸຕິ ນີສີທນຸຕິ ຕິຍຸຖຸນຸຕິ។ ເຕນາຫ ''ວສນຸຕີ''ຕິ។

໔໖໔។ ອາກນຸຕີ ທິພຸພນຸຕີຕີ ອາກາຕິ ອາຫ ''ອາກາສມຸປນຸນາ''ຕິ។ ຕທງເຄນາຕີ ວາ ຕສຸສາ ປ໌ຣິຕຸຕຕາຍ ອປຸປ໌ມາຕຕາຍ ຈ ອາກາກາຣຕໍ, ຕໍ ປນ ອຕຸຖໂຕ ກວູປປຕຸຕິການຕເມວາຕີ ອາຫ – ''ຕສຸສາ ກວູປປຕຸຕິຍາ ອງເຄນາ''ຕິ។ ກາຍາລສີຍກາໂວ ຕນຸທີອາທີນໍ ເຫຕຸກູຕາ ກາຍສຸສ ວິຕຸຖາຍິຕຕາ។

໔໖໔។ປາຣມີໂຍຕິ ມທາສາວກສໍວຕຸຕນິກາ ສາວກປາຣມີໂຍ ປູເຣນຸໂຕ។ ພຸຣທຸມໂລເກຕິ ພຸຣທຸມຕຸຕກາເວ, ພຸຣທຸມໂລເກ ວາ ອຸປຸປ໌ຕຸຕີ ປ໌ຜິລກີ, ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ ເຖຣຄາຖາສຸ។ ອໂວກີຕຸຕນຸຕິ ອລຸເລທີ ອສມຸມິສຸສນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ປຸພຸເພ ສລຸຈຣິຕນຸຕິ ອຕີຕກາເວສຸ ຊາຕິວເສນ ສລຸຈຣຕໍ ມມ, ສລຸຈຣິຕນຸຕິ ຕໍ ມມສຸສາຕິ ອຕຸໂຖ។ ເສສໍ ສຸວິລຸເລຍຸຍເມວ។

ອນຸຣຸທຸຮສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປ໌ກາສນາ ສມຕຸຕາ។

໘។ ອຸປກຸກິເລສສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໔໖໖។ຕສຸມາຕີ ອຕຸຖການຕຸຕາ ເອວມາຫ, ນ ກຄວໂຕ ວຈນໍ ອນາທີຍນຸໂຕ។ ເຍ ປນ ຕທາ ສຕຸຖູວຈນໍ ນ ຄຕຸຫີສຸ, ເຕ ກິລຸຈິ ອວຕຸວາ ຕຸຕຸຫີກູຕາ ມງກຸກູຕາ ອຜຸຖໍສຸ, ຕສຸມາ ອຸກເຍສມຸປີ ສຕຸຖຸຣີ ອຄາຣວປຜິປຕຸຕິ ນາໂຫສິ។

ເຍນປີ ຊເນນ ນ ທີຍຸໂຖຕີ ເຍນ ອຸກຍຊເນນ ອລຸລວິທີຕຕາຍ ກຸຫຸຫກວາຍາທີອນຸຕຣິກຕາຍ ວາ ນ ທີຍຸໂຖ។ ທມນຕຸຖນຸຕິ ເຕທີ ອຸປາສເກທີ ນິມຸມທກາວໍ ອາປາທິຕານໍ ເຕສໍ ກິກຸຂູນໍ ທມນຕຸຖໍ។ ຖປ໌ຍີສູຕີ ໂຍ ອີເມສໍ ກິກຸຂູນໍ ເທຕີ, ຕສຸສ ສຕໍ ທຕຸໂຫຕີ, ສທາສຸສນຸຕີ ຈ ວທນຸຕີ។

໔໖໗។ ວຄຸຄກາເວເນວ (ສາຣຕຸຖ។ ຜີ។ ມທາວຄຸໂຄ ໒។໔໒໔) ນານາສທຸໂທ ອສຸສາຕີ ປຸຖຸສທຸໂທ។ ສມຊໂນຕິ ກຕຸຫເນ ສມຊຊາສໂຍ ຊໂນ។ ພາລລກຸຂເຕ ກິໂຕປີ ''ອຫໍ ພາໂລ''ຕິ ນ ມລຸລຕີ។ ກີຍຸໂຍ ຈາຕີ ອຕຸຕໂນ ພາລກາວສຸສ ອຊານນໂຕປີ ກີຍຸໂຍ ຈ ກຕຸຫນສຸສ ອຸປຣີ ໂພໂຜ ວິຍ ສງຟເກທສຸສ ອຕຸຕໂນ ການຕກາວມຸປີ ອຸປຸປ໌ຊຊມານໍ ນ ມລຸລີ ນລຸລາສີ។

ກລທາວເສນ ປວຕຸຕວາຈາເຍວ ໂຄຈໂຣ ເອເຕສນຸຕີ ວາຈາໂຄຈຣາ ຫຸຕຸວາ។ ມຸຂາຍາມນຸຕີ ວິວາທວເສນ ມຸຂໍ ອາຍເມຕຸວາ ກາຕີໂນ។ ນ ຕໍ ຊານນຸຕີຕີ ຕໍ ກລທໍ ນ ຊານນຸຕີ។ ກລທໍ ກໂຣນຸໂຕ ຈ ຕໍ ນ ຊານນຸໂຕ ນາມ ນຕຸຖີ។ ຍຖາ ປນ ນ ຊານນຸຕີ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ອາຫ – ''ເອວໍ ສາທີນໂວ ອຍ''ນຸຕີ។ ອຍໍ ກລໂຫ ນາມ ອຕຸຕໂນ ປເຣສລຸຈ ອຕຸຖຊາປນໂຕ ອນຕຸຖຸປຸປ໌າທນໂຕ ທີຍຸເຖວ ຮມຸເມ ສມຸປຣາເຍ ຈ ສາທີນໂວ, ສໂທໂສຕີ ອຕຸໂຖ។

ອຸປນຍຸຫນຸຕີຕີ ອຸປນາຫວເສນ ອນຸພນຸຮນຸຕີ។ ໂປຣາໂຕຕີ ປຸຣີເມທີ ພຸທຸຮາທີທີ ອາຈິຕຸຕສມາຈິຕຸຕຕາຍ ປຸຣາຕໂນ។

ນ ຊານນຸຕີຕີ ອນິຈຸຈສລຸລໍ ນ ປຈຸຈຸປຍຸຖາເປນຸຕີ។

ຕຖາ ປວຕຸຕເວຣານນຸຕີ ອຍຸຖິອິນຸນາທີກາວໍ ນິສຸສາຍ ອຸປນຍວເສນ ຈີຣກາລໍ ປວຕຸຕເວຣານໍ។

ພາລສຫາຍຕາຍ ອີເມ ກິກຸຂູ ກລຫປສຸຕາ, ປຕຸທີຕສຫາຍານໍ ປນ ອີທໍ ນ ສິຍາຕີ ປຕຸທີຕສຫາຍສຸສ ພາລສຫາຍສຸສ ຈ ວຕຸຕາວຕຸຕທີປນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕາ។ ສີທພຸຍຄຸຟາທີເກ ປາກຜປຣິສຸສເຍ ຣາຄໂທສາທີເກ ປຜິຈຸລນຸນປຣິສຸສເຍ ຈ ອກິກວິຕຸວາ។

ມາຕງ຺ໂຄ ອຣຎ຺ເຎ ມາຕງ຺ຄຣຎ຺ເຎຕິ ສຣໂລເປນ ສນ຺ຘິຯ ມາຕງ຺ຄສທ຺ເທເນວ ຫຕ຺ຖິຠາວສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນາຄວຈນໍ ຕສ຺ສ ມຫຕ຺ຕວິຠາວນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາຫ – ''ນາໂຄຕິ ມຫນ຺ຕາຘິວຈນເມຕ''ນ຺ຕິຯ ມຫນ຺ຕປຣິຍາໂຍປິ ຫິ ນາຄ-ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ ''ເອວໍ ນາຄສ຺ສ ນາເຄນ, ອີສາທນ຺ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖິໂນ''ຕິອາທີສຸ (ອຸທາຯ ໔໘; ມຫາວຯ ໔໗໓)ຯ

໔໗໙ຯກິຣສທ຺ໂທ ອນຸສ຺ສວສູຈນຕ຺ໂຖ ນິປາໂຕຯ ເຕນ ອຍເມຕ຺ຖ ສຸຕິປຣມ຺ປຣາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຠຄວຕາ ຫິ ໂສ ອາທີນໂວ ປເຄວ ປຣິຎ຺ຎາໂຕ, ນ ເຕນ ສຕ຺ຖາ ນິພ຺ພິຕ຺ໂກ ໂຫຕິ; ຕສ຺ມິ ປນ ອນ຺ໂຕວສ຺ເສ ເກຈິ ພຸທ຺ຘເວເນຍ຺ຍາ ນາເຫສຸໍ; ເຕນ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຄມນໍ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ທມນຸປາໂຍຕິ ປາລິເລຍ຺ຍກໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເອກວິຫາຣີ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຠຄຸໍ, ສມຄ຺ຄວາສໍ ວສນ຺ເຕ ຈ ອນຸຣຸທ຺ຘຕ຺ເຖຣາທິເກ ສມ຺ປຫໍເສຕຸໍ ອນຸຣຸທ຺ຘຕ຺ເຖຣສ຺ສ ຈຯ ອິມໍ ອຸປກ຺ກິເລໂສວາທໍ ທາຕຸໍ ຕຕ຺ຖ ຄໂຕ, ຕສ຺ມາ ກລຫກາຣເກ ກິຣສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ກິຣສທ຺ທຄ຺ຄຫເຓ ເອເສວ ນໂຍຯ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ ໂຄສິງ຺ຄສາລສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໗໔໘ ອາທໂຍ)ຯ

໔໘໑ຯ ''ຍຖາ ກຖໍ ປນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕປຸຈ຺ຉານໍ ປຈ຺ຉິມກາໂຕ ''ອຕ຺ຖິ ປນ ໂວຕິ ປຈ຺ຉິມປຸຈ຺ຉາຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ''ອຕ຺ຖິ ປນ ໂວ''ຕິ ປວຕ຺ຕນສ຺ສ ປຸຈ຺ຉນສ຺ສ ອຕ຺ຖິກາໂຕຯ ໂສ ປນ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ໂມຯ ເຖຣານນ຺ຕິ ອນຸຣຸທ຺ຘຕ຺ເຖຣາທີນໍ ນຕ຺ຖິຯ ປຣິກມ຺ໂມກາສໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາເຓ ກຕາຘິກາຣຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍ ປຣິກມ຺ໂມກາສໍ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ປຣິກມ຺ໂມກາສນ຺ຕິ ປຣິກມ຺ມສມາຘິນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ໂອກາສໍ, ອຸປຈາຣຌານສຎ຺ຎິຕໍ ໂອກາສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈຕຸຕ຺ຖຌານລາຠີ ຫິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸປຣິກມ຺ມຕ຺ຖໍ ໂອກາສກສິຓໍ ຠາເວຕ຺ວາ ອຸປຈາເຣ ຐປີເຕ ສມາຘິ ປຣິກມ຺ມສມາຘິ, ຕຕ຺ຖ ໂອກາໂສ ປຣິກມ຺ໂມກາໂສຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ – ''ໂອກາສຎ຺ເຈວ ສຎ຺ຊານາມາຕິ ປຣິກມ຺ໂມກາສໍ ສຎ຺ຊານາມາ''ຕິຯ ຍຕ຺ຕເກ ຫິ ຐາເນ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ຣູປຄຕໍ ທຏ຺ຐຸກາໂມ, ຕຕ຺ຕກໍ ຐານໍ ໂອກາສກສິຓໍ ຜຣິຕ຺ວາ ຐິໂຕຯ ຕໍ ໂອກາສໍ ຕຕ຺ຖ ຈ ຣູປຄຕໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາເຓນ ປສ຺ສຕິ, ເຖຣາ ຈ ຕຖາ ປຕິປຊ຺ຊິສຸຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ໂອກາສຎ຺ເຈວ ສຎ຺ຊານາມ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານ''ນ຺ຕິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ເຕສໍ ຣູປຄຕໍ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ປຣິກມ຺ມວາໂຣ ອຕິກ຺ກມິ, ຕໂຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍິ, ຕສ຺ມິ ອນ຺ຕຣຫິເຕ ຣູປຄຕມ຺ປິ ນ ປຎ຺ຎາຍຕິຯ ປຣິກມ຺ມນ຺ຕິ ຫິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກສິຓາຣມ຺ມຓໍ ອຸປຈາຣຌານໍ, ຣູປຄຕໍ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ກສິໂຓກາສວເສນ ຣູປຄຕທສ຺ສນໍ, ກສິໂຓກາໂສ ຈ ປຣິກມ຺ມວເສນາຕິ ຕທຸຠຍມ຺ປິ ປຣິກມ຺ມສ຺ສ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ນາໂຫສິ, ຕຍິທໍ ກາຣຓໍ ອາທິກມ຺ມິກກາໂຕ ເຖຣາ ນ ມຎ຺ຎິສຸ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ນປ຺ປຕິວິຊ຺ຌາມາ''ຕິຯ

ນິມິຕ຺ຕໍ ປຕິວິຊ຺ຌິຕພ຺ພນ຺ຕິ ກາຣຓໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສຸວິສຸທ຺ຘທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາເຓ ເຖເຣ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸກາໂມ ສຕ຺ຖາ ວທຕິຯ ກີ ນ ອາລຸຬຸເລສ຺ສນ຺ຕີຕິ ກີ ນ ພ຺ຍາໂມເຫສ຺ສນ຺ຕີ, ພ຺ຍາໂມເຫສ຺ສນ຺ຕີ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸທປາທີຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸໂນ ຍຖາອຸປຏ຺ຐິເຕສຸ ຣູປຄເຕສຸ ອປຸພ຺ພຕາຍ, ''ອິທໍ ນຸ ໂຂ ຣູປຄຕໍ ກີ, ອິທໍ ນຸ ໂຂ ກີ''ນ຺ຕິ ມຄ຺ເຄນ ອສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ສໍສໂຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ສມາຘິ ຈວີຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ປຣິກມ຺ມສມາຘິ ວິຄຈ຺ຉິຯ ຕໂຕ ເອວ ຫິ ປຣິກມ຺ໂມກາໂສປິ ອນ຺ຕຣຘາຍິ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາປິ ຣູປໍ ນ ປສ຺ສິຯ ນ ມນສິ ກຣິສ຺ສາມີຕິ ມນສິກາຣວເສນ ເມ ຣູປານິ ອຸປຏ຺ຐຫີສຸ, ຣູປານິ ປສ຺ສໂຕ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ອິທານິ ກິຎ຺ຈິ ນ ມນສິ ກຣິສ຺ສາມີຕິ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ ຕໍ ປນ ຕຸຓ຺ຫີຠາວປ຺ປຕ຺ຕີ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ອມນສິກາໂຣ ອຸທປາທີ''ຕິຯ

ຕຖາຠູຕສ຺ສ ອມນສິກາຣສ຺ສ ອຠາວໍ ອາຄມ຺ມ ອຸປ຺ປີລໍ ອຸທປາທິຯ ວິຣິຍໍ ຄາຬ຺ຫໍ ປຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ ຖີນມິທ຺ຘໂມກ຺ກິຕ຺ຕຕານໍ ວູປສມນຕ຺ຖໍ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວິຣິຍໍ ອໂຫສິ, ເຕນ ຈິຕ຺ເຕ ສມາຘິທູສິກາ ເຄຫສ຺ສິຕາ ພລວປີຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນາຯ ເຕນາຫ ''ອຸປ຺ປີລໍ ອຸປ຺ປນ຺ນ''ນ຺ຕິຯ ຕໂຕຕິ ສິຖິລວິຣິຍຕ຺ຕາຯ ປຕເມຍ຺ຍາຕິ ອຕິວິຍ ຊິນ຺ນໍ ຠເວຍ຺ຍຯ ຕໍ ມມາຕິ ປຕ຺ຖນາອຠິກວນິຍມນສິເສນ ຊຸປ຺ເປຕີຕິ ອຠິຊປ຺ປາ, ຕຓ຺ຫາຯ ນານຕ຺ຕາ ນານາສຠາວາ ສຎ຺ຎາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎາຯ ອຕິວິຍ ອຸປຣິ ກຕ຺ວາ ນິຊ຺ຌານໍ ເປກ຺ຂນໍ ອຕິນິຊ຺ຌາຍິຕຕ຺ຕໍຯ

໔໘໗ຯປຣິກມ຺ໂມກາສເມວາຕິ ປຣິກມ຺ມສມຸຏ຺ຐິຕໍ ໂອກາສເມວຯ ນ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມີຕິ ໂອກາສມນສິກາຣປສຸຕຕາຍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ຣູປານິ ນ ປສ຺ສາມິຯ ວິສຍຣູປເມວາຕິ ເຕນ ຜຣິຕ຺ວາ ຐິຕຏ຺ຐາເນ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸໂນ ວິສຍຠູຕໍ ຣູປຄຕເມວ ມນສິ ກໂຣມິຯ

ກສິຓຣູປານໍ ວເສເນຕ຺ຖ ໂອກາສສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕຕາຕິ ອາຫ ''ປຣິຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ໂອກາສ''ນ຺ຕິຯ ປຣິຕ຺ຕານິ ຣູປານີຕິ ກຕິປຍານິ, ສາ

ຈ ເນສໍ ປຣິຕຸຕຕາ ຄານວເສເນວາຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິຕຸຕກຍຸຄາເນ ຣູປານີ’’ຕິຯ ‘‘ອປຸປມາຕສຸເຈວາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕຸໂຕ ທຸຕິຍວາໂຣຯ ໂອກາສປຣິຕຸຕຕໍ ສນຸທາຍ ປຣິກມຸມສມາຘີ ‘‘ປຣິຕຸໂຕ’’ຕິ ວຸຕຸໂຕ ຕສຸເສວ ໂອກາສສຸສ ອປຸປມາຕຕາຍ ອປຸປມາຕສມາຘີຕິ ວຈນໂຕຯ ຕສຸມີ ສມເຍຕິ ຕສຸມີ ປຣິຕຸຕສມາຘິໂນ ອຸປຸປນຸນສມເຍຯ ທິພຸພຈກຸຂຸປີ ປຣິຕຸຕກໍ ໂຫຕິ ປຣິຕຸຕຣູປຄຕທສຸສນໂຕຯ

໘໔໕ຯທຸກຕິກຊຸຊານສມາຘິນຸຕິ ຈຕຸກຸກນເຍ ທຸກຊຸຊານສມາຘີ, ປຸຈກນເຍ ຕິກຊຸຊານສມາຘິນຸຕິ ໂຍຊນາຯ ທຸກຊຸຊານສມາຘິນຸຕິ ຈຕຸກຸກນເຍ ຕຕິຍຈຕຸຕຸຖວເສນ ທຸກຊຸຊານສມາຘີ, ປຸຈກນເຍ ຈຕຸຕຸຖປຸຈມວເສນ ທຸກຊຸຊານສມາຘີຯ ຕິກຈຕຸກຸກຊຸຊານສມາຘິນຸຕິ ຈຕຸກຸກນເຍ ຕິກຊຸຊານສມາຘີ, ປຸຈກນເຍ ຈຕຸກຸກຊຸຊານສມາຘິນຸຕິ ໂຍຊນາຯ

ຕິວິຘນຸຕິ ສປຸປີຕິກວເສນ ຕິປຸປກາຣໍ ສມາຘີຯ ຕທນຸໂຕຄຘາຕິ ສປຸປີຕິກາທິສກາວາຯ ກາມໍ ກຄວາ ປຸຣິມຍາເມ ປຸພຸເພນິວາສານຸສຸສຕິຌາຕໍ, ປຈຸຌິມຍາເມ ທິພຸພຈກຸຂຸຌາຕໍ ນິພຸພຕຸເຕນຸໂຕປີ ອິມານິ ຌາຕານິ ກາເວສີເຍວຯ ວິປສຸສນາປາທການິ ປນຌາຕານິ ສນຸທາຍ, ‘‘ປຈຸຌິມຍາເມ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ເຕນາຫ ‘‘ກຄວໂຕ ທີ’’ຕິອາທິຯ ປຸຈມຊຸຊານສຸສາຕິ ປຸຈມຊຸຊານິກສຸສວເສນ ປຖມຊຸຊານິໂກ ມຄຸໂຄ ນຕຸຖິຯ ໂສຕິ ປຸຈກນໂຍ ກຄວໂຕ ໂລກິໂຍ ອໂຫສີຯ ເອຕນຸຕິ ເອຕໍ, ‘‘ສວິຕກຸກມຸປີ ສວິຈາຣໍ ສມາຘີ ກາເວມີ’’ຕິອາທິວຈນໍຯ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣມິສຸສກໍ ສນຸທາຍ ວຸຕຸຕໍ, ນ ‘‘ໂລກິຍໍ ວາ ໂລກຸຕຸຕຣເມວ ວາ’’ຕິຯ ເສສໍ ສຸວິຌເຍຍຸຍເມວາຕິຯ

ອຸປກຸກິເລສສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາຯ

໙ຯ ພາລປຕຸທິຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໘໔໖ຯເອເຕຫີຕິ ທຸຈິນຸຕິຕາທີຫີຯ ເອເຕນ ລກຸຂຕາສທຸທສຸສ ກຣຕາຕຸຖຕມາຫຯ ຕາເນວາຕິ ລກຸຂຕານິ ເອວຯ ຕສຸສາຕິ ພາລສຸສຯ ‘‘ອຍໍ ພາໂລ’’ຕິ ນິມິຍຕິ ສລຸຈາມິຍຕິ ເອເຕຫີຕິ ພາລນິມິຕຸຕານິຯ ອປທານໍ ວຸຈຈຕິ ວິຂຍາຕໍ ກມຸມໍຯ ທຸຈິນຸຕິຕາທີນິຈ ພາເລ ວິຂຍາຕານິ, ອວຘາຣຕາກາເວ ວາ, ຕສຸມາ ພາລສຸສ ອປທານານີຕິ ພາລາປທານານິຯ ອກິຊຸຊາທີຫີ ທຸຍຸຖໍ ທູສີຕໍ ຈິນຸເຕຕີຕິ ທຸຈິນຸຕິຕຈິນຸຕີຯ ໂລກາທີຫີ ທຸຍຸຖໍ ກາສິຕໍ ມຸສາວາທາທີ ກາສຕີຕິ ທຸພຸກາສິຕກາສີຯ ເຕສໍ ເຕສໍເຍວ ວເສນ ກຕຸຕພຸພໂຕ ທຸກຸກຍກມຸມໍ ປາຕາຕິປາຕາທີ ກໂຣຕີຕິ ທຸກຸກຍກມຸມກາຣີຯ ເຕນາຫ ‘‘ຈິນຸຕຍນຸໂຕ’’ຕິອາທິຯ ຕານິ ອຸປນິສຸສາຍ ຊາຕນຸຕິ ຕຊຊໍຯ ຕໂຕ ເອວ ເຕສໍ ສາຣຸປຸປໍ ອນຸຣູປນຸຕິ ຕສຸສາຣຸປຸປໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕຊຊາຕິກ’’ນຸຕິອາທິຯ ກຈຸຌມານາຍາຕິ ກຖິຍມານາຍຯ

໘໔໗ຯ ຍສຸມາ ສຕຸຕານໍ ຍຖາປຈິຕານິ ກມຸມານິ ກໂຕກາສານິ ຕທຸປຍຸຖາປີຕານິ ກມຸມນິມິຕຸຕຄຕິນິມິຕຸຕານິ ມຣຕາສຸສອາສນຸນກາເລ ຈິຕຸຕສຸສ ອາປາຖໍ ອາຄຈຸຌນຸຕານິ, ຕທາ ໂອລມຸພນຸຕານິ ວິຍ ອກິກວນຸຕານິ ວິຍ ອຊຸໂຊຕຸຖຣນຸຕານິ ວິຍ ອຸປຍຸຖຫນຸຕິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ – ‘‘ໂອລມຸພນາທິອາກາເຣນ ທີ ຕານິ ອຸປຍຸຖຫນຸຕີ’’ຕິຯ ອຸປຍຸຖານາກາໂຣ ເອວ ຕທາ ຈິຕຸຕສຸສ ໂຄຈຣກາວໍ ຄຈຸຌຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ຕສຸມີ ອຸປຍຸຖານາກາເຣ ອາປາຖຄເຕ’’ຕິຯ

໘໔໘ຯນ ສກຸກາຕິ ນ ວຫຕີຕິ ເອເຕນ ທຸເວປີ ປຕິເສຘາ ປກຕິອຕຸຖາຕິ ອຍມຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ ໂຫຕິຯ ນ ສຸກຣາຕິ ປນ ອິມິນາ ທຸກຸກຣກາໂວ ທີປິໂຕ, ທຸກຸກຣລຸຈ ຕາວ ອຸປາເຍນ ສກຸກາ ກາຕຸນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ – ‘‘ນ ສຸກຣໍ ປນາ’’ຕິອາທິຯ ເຕນາຕິ ວິນິວິຊຸຊິຕຸວາ ຄມເນນ ອຌຸຌມຌຸຌໍ ສໍວິຊຸຊເນນຯ ອສຸສາຕິ ໂຈຣສຸສຯ ອິໂຕ ອຸຕຸຕຣິປີຕິ ມຊຸຊນຸທິກສມຍໍ ສາຍນຸຫສມຍລຸຈ ສຕຸຕີສເຕນຯ

໘໕໐ຯສງຂມຸປີ ນ ອຸເປຕີຕິ ອິມິນາ ສງຂາຕພຸພມຕຸຕໍ ນຕຸຖີຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ຄຕນາມຕຸຕມຸປີ ນ ຄຈຸຌຕີ’’ຕິຯ ອຸປນິກຸເຂປນມຕຸຕມຸປີຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ກລກາຄນຸຕິ ກລານໍ ສງຄຕນໂກຍຸຄາສໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ສຕິມໍ ກລ’’ນຸຕິອາທິຯ ໂອໂລກິຕມຕຸຕມຸປີຕິ ອຸປນິກຸເຂປນວເສນ ໂອໂລກນມຕຸຕກມຸປີຯ ຕໍ ກມຸມກາຣຕນຸຕິ ຕໍ ປຸຈວິຘພນຸຘນກມຸມກາຣຕໍຈຕຸນຸນມຸປີ ປສຸສານໍ ວເສນ ສມຸປຣິວຕຸເຕຕຸວາ ກໂຣນຸຕີເຍວ, ປາລຸອິຍໍ ປນ ເອກປສຸສວເສນ ອາຄຕາຯ ເຄຫສຸສາຕິ ມຫໂຕ ເຄຫສຸສຯ ສພຸພໂຕຕິ ສພຸພາວຍວໂຕຯ ສມຸປຊຸຊລິເຕ ເອກຊາລີກູເຕຯ ສຸປກຸກຸຖິຕາຍາຕິ ສຸຍຸຖຸ ນິປກຸກາຍຯ

ວິກຸຕ຺ໂຕຕິ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕກສຕ຺ຕານໍ ສາຮາຣຕາກມ຺ມຸນາ ວິກຕ຺ໂຕ ວິຍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ໚ ອໂຍປໍາກາເຣນ ປ໌ຣິໂຕ ອຕ຺ໂຕ ຄທິໂຕຕິ ອໂຍປໍາກາຣປ໌ຣິຍຕ຺ໂຕ ປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ໚

ຍມກໂຄລຸອກາຕິ ທາຣການໍ ກີລຸອນຍຸຄລຸອາ໚ ເອວມ຺ປີ ທຸກ຺ໂຂຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕົາສ຺ສທນິຣຍວເສນປີ ໂສຕ-ฆານ-ຊິວ຺ຫາ-ກາຍ-ມໂນ-ໂຄຈຣຕາວເສນປີ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ທຸກ຺ໂຂຕິ໚

໘໕໑໚ທນ຺ເຕທີ ອຸລຸເລທິຕ຺ວາຕິ ອຸຕ຺ຕຣທນ຺ເຕທິ ອລຸລິຕ຺ວາ໚ ຣສວເສນ ອຕິຕ຺ໂຕ ອສ຺ສາໂທ ຣສາໂທ໚ ເຕນາຫ "ຣສເຄເຣນ ປ໌ຣິກຸຕ຺ຕຣໂສ"ຕິ໚

໘໕໔໚ທຸຣູໂປ໌ຕິ ວິຣູໂປ໌໚ ທຸທ຺ທໂສຕິ ເຕເນວ ວິຣູປ໌ກາເວນ ອນິຍ຺ຖທສ຺ສໂນ໚ ລກ຺ຕຸກ໌ໂກຕິ ຣສ຺ໂສ໚ ປ໌ວິຍ຺ຖຄ຺ໂອຕິ ຂນ຺ຮນ຺ຕຣໍ ອນຸປ໌ວິຍ຺ຖຄ຺ໂອ໚ ມໂຫທໂຣຕິ ວິປ໌ລກ຺ຈ຺ຊິ໚ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ທິ ລກ຺ຕ຺ຍກາ ສຕ຺ຕາ ຣສ຺ສຄິວາ ປ໌ຖູລກ຺ຈ຺ຊິກາວ ໂທນ຺ຕິຕິ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ກາໂຕ ນາມ ຈກ຺ຂຸວິກໂລຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – "ເອກກ຺ຂິກາໂຕ ວາ ອຸກາຍກ຺ຂິກາໂຕ ວາ"ຕິ໚ ກຸຕິຕິ ຫຕ຺ຖວິກໂລ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ອາຫ – "ເອກຫຕ຺ຖກຸຕີ ວາ ອຸກາຍຫຕ຺ຖກຸຕີ ວາ"ຕິ໚ ວາຕາທິນາ ອຸປ໌ຫຕກາຍປ໌ກ຺ໂຂ ອິສ ປ໌ກ຺ຂທໂຕຕິ ອຮິປ຺ເປໂຕ, ນ ປ໌ກ຺ຂິທໂຕຕິ ອາຫ – "ປ໌ກ຺ຂທໂຕຕິ ປີຄສປ຺ປີ"ຕິ໚ ທຸກ຺ຂານຸປ໌ພນ຺ຮທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອປ໌ຣາປ໌ຣຊາຕິສຸ ວິປໍາກທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນຸປ໌ພນ຺ຮວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ໚

ກລິຍຕິ ຂລິຍຕິ ອປ຺ປ໌ທິຍຕິ ສາສນໍ ເອເຕນາຕິ ກລິ, ຊຕປ໌ຣາຊໂຍ໚ ໂສ ເອວ ຄຫສທິສຕາຍ "ກລິຄ຺ຄໂຫ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ໚ ອຮິພນ຺ຮນ຺ຕິ ກຸຍຸມ຺ພສ຺ສ ອຮິວຸຕ຺ຖສ຺ສ ມູລກູຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ພນ຺ຮິຕພ຺ພຕໍ໚ ເຕນາຫ "ອຕ຺ຕນາປີ ພນ຺ຮໍ ນິຄຈ຺ເຂຍ຺ຍາ"ຕິ໚ ພາລກູມິຍາ ພາລກາວສ຺ສ ມຕ຺ຖກປ຺ປ໌ຕິ ນິຣຍຄາມິກມ຺ມກາຣິຕາຕິ "ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ"ຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຕຄ຺ຄຫເຕເນວ ປ໌ນ ຕໂຕ ມຸທຸມຸທຸຕຣາທິກມ຺ມວເສນ ເສສາປໍາເຍສຸ ອປ໌ຣາປ໌ຣນິພ຺ພຕ຺ຕາທິພາລກູມິ ວິກາວິຕາ ໂຫຕິຕິ໚

໘໕໖໚ວຸຕ຺ຕານຸສາເຣນາຕິ "ພາໂລ ອຍ"ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖວຈນສ຺ສ "ປ໌ຕ຺ຑິໂຕ ອຍ"ນ຺ຕິ ເອເຕທີ ລກ຺ຂິຍຕິຕິອາທິນາ ອນຸສາເຣນ໚ ມໂນສຸຈຣິຕາທີນໍ ວເສນາຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອນກິຊ຺ຊາ-ອພ຺ຍາປໍາທ-ສມ຺ມາທສ຺ສນໍ ສຸຈິນ຺ຕິຕເມວ ຈິນ຺ເຕຕິຕິອາທິນາ ມໂນສຸຈຣິຕານໍ ຕິຕ຺ຕໍ ສຸຈຣິຕານໍ ວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພານິ໚

ຈກ຺ກຣຕນວຕ຺ຕນາ

໘໕໗໚ ອຸໂປ໌ສຖໍ (ທີ໚ ນິ໚ ຍິ໚ ໘໚໘໕໗) ວຸຈ຺ຈຕິ ອຍ຺ຖງຄສມນ຺ນາຄຕໍ ສພ຺ພທິວເສສຸ ຄຫຍ຺ເຖທິ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພສີລໍ, ສມາທານວເສນ ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຸໂປ໌ສຖິໂກ, ຕສ຺ສ໚ ເຕນາຫ "ສມາທິນ຺ເນົາໂປ໌ສຖງຄສ຺ສາ"ຕິ໚ ຕທາຕິ ຕສ຺ມີ ກາເລ, ຍສ຺ມີ ປ໌ນ ກາເລ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິກາວສໍວຕ຺ຕນິຍ-ທານ-ສີລາທິ-ປ຺ຸຍລສມ຺ກາຣສມຸທາຄມສມ຺ປນ຺ໂນ ປູຣິຕຈກ຺ກວຕ຺ຕິວຕ຺ໂຕ ກາທິປ໌ເທສວິເສສປ໌ຈ຺ຈາຊາຕິຍາ ເຈວ ກຸລຣູປ໌ໂກຄາຮິປ໌ເຕຍ຺ຍາທິຄຸຕວິເສສສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ຈ ຕທນຸຣູເປ໌ ອຕ຺ຕກາເວ ຖິໂຕ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມີ ກາເລ໚ ຕາທິເສ ທິ ກາເລ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິກາວີ ປຸ໌ຣິສຸຕ຺ຕໂມ ຍຖາວຸຕ຺ຕຄຸຕສມນ຺ນາຄໂຕ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ທຸຕ຺ວາ ມຸທ຺ຮາວສິຕ຺ໂຕ ວິສຸທ຺ຮສີໂລ ອນຸໂປ໌ສຖໍ ສຕສຫສ຺ສວິສ຺ສຊ຺ຊນາທິນາ ສມ຺ມາປ໌ຍິປ໌ຕ຺ຕິ ປ໌ຍິປ໌ຊ຺ຊຕິ, ນ ຍທາ ຈກ຺ກຣຕນໍ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິ, ຕທາ ເອວ໚ ເຕນາຫ – "ປໍາໂຕ...ເປ໌... ຮມ຺ມຕາ"ຕິ໚ (ຕຕ຺ຖ ທໂມ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ, ສໍຍໂມ ສີລສໍວໂຣ໚)

ວຸຕ຺ຕປ຺ປ໌ກາຣປ຺ຸຍກມ຺ມປ໌ຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິກາວາວຫທານທມສໍຍມາທິປ຺ຸຍກມ຺ມເຫຕຸກໍ໚ ນີລມຕີສງ຺ฆາຍສທິສນ຺ຕິ ອິນ຺ທນີລມຕີສລ຺ຈຍສມານໍ໚ ທິພ຺ພານຸກາວຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ສນີຍຕາ ມນຸລ຺ຍໂພສຕາ ອາກາສຄາມິຕາ ໂອກາສວິສ຺ສຊ຺ຊນາ ອປ຺ປ໌ຍິฆາຕຕາ ຣລ຺ໂຍ ອິຈ຺ຊິຕຕ຺ຖນິປ຺ຜຕ຺ຕິກາຣຕາຕາຕິ ເອວມາທີທິ ທິພ຺ພສທິເສທີ ອານຸກາເວທີ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ໚ ສພ຺ເພທີ ອາກາເຣທີຕິ ສພ຺ເພທີ ສຸນ຺ທເຣທີ ອາກາເຣທີ໚ ປ໌ຣິປູຣນ຺ຕິ ປ໌ຣິປຸຕ຺ຕໍ໚ ສາ ຈສ຺ສ ປໍາຣິປູຣີ ອິທາເນວ ວິຕ຺ຖາຣິຍຕິ໚

ປ໌ນາລຸອີຕິ ລິທ຺ທໍ໚ ສຸທ຺ຮສີນິທ຺ຮທນ຺ຕປ໌ນ຺ຕິຍາ ນິພ຺ພິວຣາຍາຕິ ອຮິປ຺ປໍາໂຍ໚ ນາກິປ໌ນາລຸອິ ປ໌ຣິກ຺ເຂປ໌ປ໌ຍ຺ເຍສູຕິ ນາກິປ໌ຣິກ຺ເຂປ໌ປ໌ຍ຺ເຍ ເຈວ ນາກິຍາ ປ໌ນາລຸອິປ໌ຣິກ຺ເຂປ໌ປ໌ຍ຺ເຍ ຈ໚ ສຸວິກຕ຺ຕາວາຕິ ອລຸລມລຸລໍ ອສໍກີຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສຸຍ຺ຖຸ ວິກຕ຺

໓໑ຯ ປຣິຈ຺ເຉທເລຂນ຺ຕເຣສຸ ມຕິກາ ສຸວິກຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປຍ຺ຍາຍນ຺ຕິຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ປຣິຈ຺ເຉທເລຂາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມາລາກມ຺ມາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ສຸຣຕ຺ຕາຕິອາທີສຸ ສຸຣຕ຺ຕຄ຺ຄຫເຓນ ມຫານາມວຕ຺ຕຕໍ ປຜິກ຺ຂິປຕິ, ສຸທ຺ຘຄ຺ຄຫເຓນ ສໍກິລິຜ຺ຖຕໍ, ສີນີທ຺ຘຄ຺ຄຫເຓນ ລູຂຕໍຯ ກາມໍ ຕສ຺ສ ຈກ຺ກຣຕນສ຺ສ ເນມິມຕ຺ຯລໍ ອສມ຺ຮິກໍວ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ, ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ປນ ເກວລໍ ປວາລຸອວຕ຺ໂຕວ ນ ໂສກຕິຕິ ປກຕິຈກ຺ກສ຺ສ ສມ຺ຮິຍຸຕ຺ເຕສຸ ຖາເນສຸ ຣຕ຺ຕຊມ຺ ພຸນທປຣິກ຺ຂຕໍ ອໂຫສີ, ຕໍ ສມ຺ຮາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ສມ຺ຮິສຸ ປນສ຺ສາ"ຕິອາທີຯ

ເນມິມຕ຺ຯລປີຜ຺ກິຍນ຺ຕິ ເນມິມຕ຺ຯລສ຺ສ ປີຜ຺ກິປເທເສຯ ທສມ຺ນໍ ທສມ຺ນໍ ອຣານມນ຺ຕເຣຕິ ທສມ຺ນໍ ທສມ຺ນໍ ອຣານໍ ອນ຺ຕຣສ ມິເປ ປເທເສຯ ຆິທ຺ທມຕ຺ຯລຈິຕ຺ໂຕຕິ ມຕ຺ຯລສຕ຺ຖານຆິທ຺ທວິຈິຕ຺ໂຕຯ ສຸກ຺ສລສມ຺ນາຫຕສ຺ສາຕິ ສຸຜ຺ຖ ກຸສເລນ ສິປ຺ປີນາ ປຫຕສ຺ສ, ວາທິຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຄ຺ຄູຕິ ມໂນຣໂມ ຣຊນີໂຍຕິ ສຸຓນ຺ຕານໍ ຣາຄຸປ຺ປາທໂກຯ ກມນີໂຍຕິ ກນ຺ໂຕຯ ສໂມສຣິຕກຸ ສຸມທາມາຕິ ໂອລມ຺ພິຕສຸຄນ຺ຘກຸສຸມທາມາຯ ເນມິປຣິກ຺ເຂປສ຺ສາຕິ ເນມິປຣິຍນ຺ຕປຣິກ຺ເຂປສ຺ສຯ ນາກິປນາລຸອິຍາ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປສ຺ ສານໍ ວເສນ "ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ນາກິປນາລຸອີນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອກາ ເອວ ຫີ ສາ ປນາລຸອີຯ ເຍຫີຕິ ເຍຫິ ທ຺ວີຫີ ສີຫມຸເຂຫີຯ ປຸນ ເຍຫີ ຕິ ມຸຕ຺ຕາກລາເປຫີຯ

ໂອຮາປຍມານນ຺ຕິ ໂສຕຸໍ ອວຫີຕານີ ກຸຣຸມານໍຯ ຈນ຺ໂທ ປຸ໌ຣໂຕ, ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຈ຺ຉາຕິ ເອວໍ ປຸພ຺ພາປຣິເຍນ ປຸພ຺ພາປຣກາເຄນຯ

ອນ຺ເຕ ປຸຣສ຺ສາຕິ ອນ຺ຣາຮປຸເຣ ຣຍ຺ໂຍ ອນ຺ເຕປຸຣສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣສີຫປຍ຺ຊຣອາສນ຺ເນ ຕທາ ຣຍ຺ໂຍ ປາສາເທ ຕາທິສສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣທິສາຍ ສີຫປຍ຺ຊຣສ຺ສ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸເຂນ ສກ຺ກາຕິ ກິຍ຺ຈິ ອນາຣຸຫິຕ຺ວາ ສຣິຣຍ຺ຈ ອນຸລຸລງພິຕ຺ວາ ຍຖາຖິເຕເນວ ຫຕ຺ເຖນ ປຸປ຺ຜມຸຜ຺ກິໂຍ ຊີປີຕ຺ວາ ສຸເຂນ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ປູເຊຕຸໍຯ

ນານາວິຣາຄຣຕນປ຺ປກາສມຸຊ຺ຊລນ຺ຕິ ນານາວິຮຈິຕ຺ຕວຕ຺ຕຣຕໂນກາສປກາສ຺ສຣໍຯ ອາກາສໍ ອພ຺ກຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປວຕ຺ເຕຕິຯ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ກິຕຜ຺ຖານໂຕ ອຸປຣິ ອາກາສໍ ອພ຺ກຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປວຕ຺ເຕຯ

ສມ຺ນິເວສກ຺ຂໂມຕິ ຂນ຺ຮວາຣສມ຺ນິເວສໂຍຄ຺ໂຍຯ ສຸລກາຫາຣູປກຣໂຕຕິ ສຸເຂເນວ ລທ຺ຮພ຺ພຮຍ຺ຍໂຄຣສທາຣຸຕິຕາທິໂກຊນ ສາຮໂນຯ ປຣຈກ຺ກນ຺ຕິ ປຣສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ເສນາ, ອາຕາ ວາຯ

ອາຄຕນນ຺ທໂນຕິ ອາຄໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນນ຺ທິຊນໂນຯ ອາຄຕໍ ວາ ອາຄມນໍ, ເຕນ ນນ຺ທຕິຕິ ອາຄຕນນ຺ທໂນຯ ຄມເນນ ໂສເຈຕິຕິ ຄມນໂສຈໂນຯ ອຸປກປ຺ເປຖາຕິ ອຸປຣູປຣິ ກປ຺ເປຖ ສໍວິທຫຖ, ອຸປເນຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາຕິ ເຫຕຸໂຕປີ ສກາວໂຕປີ ຜລ ໂຕປີ ທິຜ຺ຖຮມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກອາທີນວໂຕປີ ວີມໍສິຕ຺ວາຯ

ວິກາເວນ຺ຕິ ປຍ຺ຍາຍ ອຕ຺ຖໍ ວິກູຕໍ ກໂຣນ຺ຕິຕິ ວິກາວິໂນ, ປຍ຺ຍວນ຺ໂຕຯ ອນຸຍນ຺ຕາຕິ ອນຸວຕ຺ຕກາຯ ໂອຄຈ຺ຉມານນ຺ຕິ ໂອ ສີທນ຺ຕໍຯ ໂຍຊນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ປເທສໍຯ ຄມ຺ກີຣກາເວນ ປນ ຍຖາ ກູມິ ທິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ໂອຄຈ຺ຉຕິຯ ເຕ ນາຫ "ມຫາສມຸທ຺ທຕລ"ນ຺ຕິອາທີຯ ອນ຺ເຕ ຈກ຺ກຣຕນໍ ອຸທເກນ ເສນາຍ ອນຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣຕຕ຺ຖໍຯ

໘໕໗ຯ ປຸຣຕ຺ຖິໂມ ສມຸທ຺ໂທ ປຣິຍນ຺ໂຕ ອສ຺ສາຕິ ປຸຣຕ຺ຖິມສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ໂຕ, ປຸຣຕ຺ຖິມສມຸທ຺ທໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາຯ ຈາຕຸຣນ຺ຕາ ຍາຕິ ຈາຕຸສມຸທ຺ທນ຺ຕາຍ ປຸພ຺ພວິເທຫາທິຈຕຸໂກຜ຺ຖາສນ຺ຕາຍຯ

ຫຕ຺ຖິຣຕນວຕ຺ຕນາ

໘໕໘ຯຫຣິຈນ຺ທນາທີທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຈຕຸຊ຺ຊາຕິຍຄນ຺ຮາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ອາຄມນໍ ຈິນ຺ເຕຖາຕິ ວທນ຺ຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ ຕິວຕ຺ຕສ຺ສ ປູຣິຕຕາຍ ປຣິຈິຕຕ຺ຕາຯ ກູມິພຸສນເກຫິ ວາລຮີ, ວຣງຄໍ ຫຕ຺ໂຖຕິ ອິເມຫິ ຈ ຕິຫິ, ຈຕູຫີ ປາເທຫີ ຈາຕິ ສຕ຺ຕຫີ ອວຍເວຫີ ກິຕຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕປຕິຜ຺ໂຖຯ ອິຕເຣສໍ ອມຈ຺ຈາທີນໍ ຈິນ຺ຕຍນ຺ຕານໍ ນ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ອປເນຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸກາເວນ ອປເນຕ຺ວາຯ ຄນ຺ຮເມວ ຫີ ຕສ຺ສ ອິຕເຣ ຫຕ຺ຖິໂນ ນ ສຫນ຺ຕິຯ

ອສ຺ສຣຕນວຓ຺ຓນາ

ສິນ຺ຘວກຸລໂຕຕິ ສິນ຺ຘວສ຺ສາຊານີຍກຸລໂຕຯ

ມຓິຣຕນວຓ຺ຓນາ

ສກຏນາຠິສມປ຺ປມາຓນ຺ຕິ ປຣິຓາຫໂຕ ມຫາສກຏສ຺ສ ນາຠິຍາ ສມປ຺ປມາຓໍຯ ອຸໂຠສຸ ອນ຺ເຕສູຕິ ເຫຏ຺ຐາ ອຸປຣິ ຈາຕິ ທ຺ວີສຸ ອນ຺ເຕສຸຯ ກຓ຺ຓິກປຣິຍນ຺ຕໂຕຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກຎ຺ຈນປທຸມານໍ ກຓ຺ຓິກາຍ ປຣິຍນ຺ຕໂຕຯ ມຸຕ຺ຕາຊາລເກ ຐເປຕ຺ວາຕິ ສຸວິສຸທ຺ເຘ ມຸຕ຺ຕາມເຍ ຊາລເກ ປຕິຏ຺ຐເປຕ຺ວາຯ

ອິຕ຺ຖິຣຕນວຓ຺ຓນາ

‘‘ອິຕ຺ຖິຣຕນໍປາຕຸຠວຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອສ຺ສ ປາຕຸຠວນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ມທ຺ທຣາຊກຸລໂຕ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມທ຺ທຣຏ຺ຐໍ ກິຣ ອຠິຣູປານໍ ອິຕ຺ຖີນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານໍຯ ສຓ຺ຐານປາຣິປູຣິຍາຕິ ຫຕ຺ຖປາທາທີສຣີຣາວຍວານໍ ສຸສຓ຺ຐິຕຕາຍຯ ອວຍວປາຣິປູຣິຍາ ຫິ ສມຸທາຍປາຣິປູຣີສິທ຺ຘິຯ ຣູປນ຺ຕິ ສຣີຣໍຯ ທສ຺ສນີຍາຕິ ສຸຣູປຠາເວນ ປສ຺ສິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕາຯ ໂສມນສ຺ສວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕີ ໂຍນິໂສ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕານໍ ກມ຺ມຜລສທ຺ທາຍ ວເສນຯ ປສາທາວຫຕ຺ຕາຕິ ກາຣຓວຈເນນ ຍຖາ ປາສາທິກຕາຍ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາ ສິທ຺ຘິ ວຸຕ຺ຕາ, ເອວໍ ທສ຺ສນີຍຕາຍ ປາສາທິກຕາສິທ຺ຘິ, ອຠິຣູປຕາຍ ຈ ທສ຺ສນີຍຕາສິທ຺ຘິ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ນຍໍ ທສ຺ເສຕິຯ ປຏິໂລມໂຕ ວາ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາຍ ປາສາທິກຕາສິທ຺ຘິ, ປາສາທິກຕາຍ ທສ຺ສນີຍຕາສິທ຺ຘິ, ທສ຺ສນີຍຕາຍ ອຠິຣູປຕາສິທ຺ຘິ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ ເອວໍ ສຣີຣສມ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ອຠິຣູປຕາທີເກ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສຣີເຣ ໂທສາຠາວວເສນປິ ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ອຠິຣູປາ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ປມາຓຍຸຕ຺ຕາ, ເອວໍ ອາໂຣຫປຣິຓາຫໂຍຄໂຕ ຈ ປາສາທິກາ ນາຕິທີຆຕາທໂຍຯ ເອວໍ ມນຸສ຺ສານໍ ທິພ຺ພຣູປຕາສມ຺ປຕ຺ຕິປີຕິ ‘‘ອປ຺ປຕ຺ຕາ ທິພ຺ພວຓ຺ຓ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກາຍວິປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ສຣີຣໂທສສ຺ສຯ ອຠາໂວຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ທູຣີຠາໂວຯ

ສຕວິຫຕສ຺ສາຕິ ສຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວິຫຕສ຺ສຯ ສຕວິຫຕສ຺ສາຕິ ຈ ອິທໍ ກປ຺ປາສປິຈຸວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕູລປິຈຸໂນ ປນ ວິຫນນເມວ ນຕ຺ຖິຯ ກຸງ຺ກຸມຕຄຣຕຸຣຸກ຺ຂຍວນປຸປ຺ຜານິ ຈຕຸຊ຺ຊາຕິຯ ຕມາລຕຄຣຕຸຣຸກ຺ຂຍວນປຸປ຺ຜານີຕິ ອປເຣຯ

ອຄ຺ຄິທຑ຺ຒາ ວິຍາຕິ ອາສນ຺ນເຕນ ອຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ຒາ ວິຍຯ ປຖມເມວາຕິ ອຍ຺ຍກິຈ຺ຈໂຕ ປຖມເມວ, ທສ຺ສນສມກາລເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ຕໍ ອຕ຺ຕນາ ຣຎ຺ໂຎ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ກິໍ ກໂຣມີຕິ ປຸຈ຺ຊິຕພ຺ພຕາຍ ກິໍ ກຣຓນ຺ຕິ ປຏິສ຺ສາເວຕີຕິ ກິງ຺ກາຣປຏິສ຺ສາວິນີ
ຯ

ມາຕຸຄາໂມ ນາມ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ສຐຊາຕິໂກ, ອິຕ຺ຖິຣຕນສ຺ສ ປນ ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ສ຺ວາສ຺ສາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄຸຓາຕິ ຣູປຄຸຓາ ເຈວ ອາຈາຣຄຸຓາ ຈຯ ປຸຣິມກມ຺ມານຸຠາເວນາຕິ ຕສ຺ສາ ປຸຣິມກມ຺ມານຸຠາເວນຯ ອິຕ຺ຖິຣຕນສ຺ສ ຕພ຺ຠາວ ສໍວຕ຺ຕນິຍປຸຣິມກມ຺ມສ຺ສ ອານຸຠາເວນ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນປິ ປຣິວາຣສໍວຕ຺ຕນິຍໍ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມໍ ຕາທິສສ຺ສ ຜລວິເສສສ຺ສ ອຸປ຺ນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິເຍວຯ ເຕນາຫ ‘‘ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ ປຸຎ຺ຎໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍາ’’ຕິຯ ເອເຕນ ເສສຣຕເນສຸປິ ເຕສໍ ວິເສສານໍ ຕທຸປ຺ນິສ຺ສຍຕາ ວິຠາວິຕາ ເອວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ປຸພ຺ເພ ເອກເທສວເສນ ລພ຺ຠມານປາຣິປູຣີ ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຠາວູປຄມນໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສພ຺ພາກາຣປາຣິປູຣາ ຊາຕາຯ

ຄຫປຕິຣຕນວຓ຺ຓນາ

ປກຕິຍາວາຕິ ສຠາເວເນວ, ຈກ຺ກຣຕນປາຕຸຠາວໂຕ ປຸພ຺ເພປີຯ

ປຣິຓາຍກຣຕນວຓ຺ຓນາ

ນິສ຺ສາຍາຕິ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍຯ

໘໖໐ຯກາຍຄ຺ຄໂຫ ວຸຈ຺ຈຕິ ຊຍຄ຺ຄໂຫ ສກາຍໍ ປ຺ຕານໍ ກາຍກາເວນ ອຕ຺ຖສິທ຺ຌິວເສນ ສງ຺ຄຕ຺ຫນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ “ຊຍຄ຺ຄາເຫນາ”ຕິຯ ເອກປ຺ປ຺ຫາເຣເນວາຕິ ເອກປ຺ປໂຍເຄເນວ ສຕສຫສ຺ສານິ ອຌິຄ຺ຈເຌຍ຺ຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວຯ

ພາລປ຺ຕ຺ຑິຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໑໐ຯ ເທວທູຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໘໖໑ຯທ຺ເວອຄາຣາຕິອາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ “ສທ຺ວາຣາ…ເປ… ອນຸວິຈຣນ຺ເຕປີ”ຕິ ເອຕມຕ຺ຖໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ເອຕ຺ຕກເມວ ຫິ ອສ຺ສປຸຣສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໓໘; ມຯ ນິຯ ອຎ຺ຐຯ ໑ຯ໔໓໘) ວິຕ຺ຖາຣິຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ “ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ”ຕິອາທິ ປນ ວິສຸທ຺ຌິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຌິຯ ໒ຯ໓໙໗) ຕຖາ ວິຕ຺ຖາຣິຕມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕສໍວຕ຺ຕນາ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ, “ອສ຺ສປຸຣສຸຕ຺ເຕ ວິຕ຺ຖາຣິຕເມວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໘໖໘ຯນິຣຍໂຕ ປຎ຺ຄາຍ ເທສນໍ ເທວໂລເກນ ໂອສາເປຕີຕິ ສໍກິເລສຌມ຺ເມຫິ ສໍເວຊຕ຺ວາ ໂວທານຌມ຺ເມຫິ ນິຎ຺ຄາເປນ຺ໂຕຯ ທຸຕິຍໍ ປນ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຕທິທໍ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຌາສຍວິສິຎ຺ຄນ຺ຕິ ທຎ຺ຄພ຺ພໍຯ ອິທານິ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ, “ສເຈ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂສຕິ ກຄວາຯ

ເອກຈ຺ເຈເຖຣາຕິ (ກຖາຯ ອນຸຎີຯ ໗໖໖-໗໖໗; ອຯ ນິຯ ຎີຯ ໒ຯ໓ຯ໖໖) ອນ຺ຌກາທິເກ, ວິຌ຺ຌາຕວາທິໂນ ຈ ສນ຺ຌາຍ ວທຕິຯ ເນຣຍິເກ ນິຣເຍ ປາເລນ຺ຕິ ຕໂຕ ນິຄ຺ຄນ຺ຕຸມປ຺ປທານວເສນ ຣກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ນິຣຍປາລາຯ ເນຣຍິການໍ ນຣກທຸກ຺ເຂນ ປ຺ຣິໂຍນ຺ທ຺ຌາຍ ອລໍ ສມຕ຺ຖາຕິ ວາ ນິຣຍປາລາຯ ຕນ຺ຕິ “ນຕ຺ຖິ ນິຣຍປາລາ”ຕິວຈນໍຯ ປຎິເສຌິຕເມວາຕິ “ອຕ຺ຖິ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ, ອຕ຺ຖິ ຈ ການຕົກາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອກິຌມ຺ເມ (ກຖາຯ ໗໖໖) ປຎິເສຌິຕເມວຯ ຍທິ ນິຣຍປາລາ ນາມ ນ ສິຍຸໍ, ກມ຺ມການຕາປີ ນ ກເວຍ຺ຍຯ ສຕິ ຫິ ການຕົເກ ກມ຺ມການຕາຍ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ “ຍຖາ ຫີ”ຕິອາທິຯ ເອຕ຺ຖາຫ – “ກິ ປເນເຕ ນິຣຍປາລາ ເນຣຍິກາ, ອຸທາຫຸ ອເນຣຍິກາ”ຕິຯ ກິຌ຺ເຈຕ຺ຖ – ຍທິ ຕາວ ເນຣຍິກາ, ອິເມ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິເຍນ ກມ຺ມຸນາ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ສຍມ຺ປິ ນິຣຍທຸກ຺ຂໍ ອນຸກເວຍ຺ຍຸໍ, ຕຖາ ສຕິ ອຌ຺ເຌສໍ ເນຣຍິການໍ ຍາຕນາຍ ອສມຕ຺ຖາ ສິຍຸໍ, “ອິເມ ເນຣຍິກາ, ອິເມ ນິຣຍປາລາ”ຕິ ວວຕ຺ຖານຌ຺ຈ ນ ສິຍາ, ເຍ ຈ ເຍ ຍາເຕນ຺ຕິ, ເຕຫິ ສມານຣູປພລປ຺ປມາເຕຫິ ອິຕເຣສໍ ກຍສນ຺ຕາສາ ນ ສິຍຸໍຯ ອຖ ອເນຣຍິກາ, ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ກຖໍ ສມ຺ກໂວຕິ ວຸຈ຺ຈເຕ – ອເນຣຍິກາ ນິຣຍປາລາ ອນິຣຍຄຕິສໍວຕ຺ຕນິຍກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕຯ ນິຣຍູປປຕ຺ຕິສໍວຕ຺ຕນິຍກມ຺ມໂຕ ຫິ ອຌ຺ເຌເນວ ກມ຺ມຸນາ ເຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ ຣກ຺ຂສຊາຕິກຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຫິ ວທນ຺ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖິວາທິໂນ –

“ໂກຌນາ ກຸຣູຣກມ຺ມນ຺ຕາ, ປາປາກິຣຸຈີໂນ ສທາ;

ທຸກ຺ຂິເຕສຸ ຈ ນນ຺ທນ຺ຕິ, ຊາຍນ຺ຕິ ຍມຣກ຺ຂສາ”ຕິຯ (ກຖາຯ ອນຸຎີຯ ໗໖໖-໗໖໗; ອຯ ນິຯ ຎີຯ ໒ຯ໓ຯ໖໖);

ຕຕ຺ຖ ຍເທເກ ວທນ຺ຕິ “ຍາຕນາທຸກ຺ຂໍ ປຎິສໍເວເທຍ຺ຍຸໍ, ອຖ ວາ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ຍາເຕຍ຺ຍຸ”ນ຺ຕິອາທິ, ຕຍິທໍ ອສາຣໍ ນິຣຍປາລານໍ ເນຣຍິກກາວສ຺ເສວ ອກາວໂຕຯ ຍທິປີ ອເນຣຍິກາ ນິຣຍປາລາ, ອໂຍມຍາຍ ປນ ອາທິຕ຺ຕາຍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕາຍ ສໂຊຕິກູຕາຍ ນິຣຍກູມິຍາ ປ຺ຣິກ຺ກມມານາ ກຖໍ ທາຫທຸກ຺ຂໍ ນານຸກວນ຺ຕີຕິ? ກມ຺ມານຸກາວໂຕຯ ຍຖາ ຫິ ອິທ຺ຌິມນ຺ໂຕ ເຈໂຕວສິປ຺ປຕ຺ຕາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານາທໂຍ ເນຣຍິເກ ອນຸກມ຺ປນ຺ຕາ ອິທ຺ຌິພເລນ ນິຣຍກູມິ ອຸປຄຕາ ທາຫທຸກ຺ເຂນ ນ ພາຌີຍນ຺ຕິ, ເອວໍສມ຺ປທມິທໍ ທຎ຺ຄພ຺ພໍຯ

ອິທ຺ຌິວິສຍສ຺ສ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍກາວໂຕຕິ ເຈ? ອິທມ຺ປິ ຕໍສມານໍ ກມ຺ມວິປາກສ຺ສ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍກາວໂຕຯ ຕຖາຣູເປນ ຫິ ກມ຺ມຸນາ

ເຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ. ຍຖາ ນິຣຍທຸກ຺ເຂນ ອພາຣິຕາ ເອວ ຫຸຕ຺ວາ ເນຣຍິເກ ຍາເຕນ຺ຕິ, ນ ເຈຕ຺ຕເກນ ພາທິຣວິສຍາກາໂວ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອິຍ຺ຖານິຍ຺ຖຕາຍ ປຈ຺ເຈກໍ ທ຺ວາຣປຸຣິເສສຸ ວິກຕ຺ຕສກາວຕ຺ຕາ. ຕຖາ ຫິ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທ຺ວາຣສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຈ ອິຍ຺ຖໍ ເອກ ຈ຺ຈສ຺ສ ອນິຍ຺ຖໍ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ຈ ອນິຍ຺ຖໍ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ອິຍ຺ຖໍ ໂຫຕິ. ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ຍເທເກ ວທນ຺ຕິ – ''ນຕ຺ຖິ ກມ຺ມວເສນ ເຕຊສາ ປຣູປຕາປນ''ນ຺ຕິອາທິ, ຕທປາຫຕໍ ໂຫຕິ. ຍໍ ປນ ວທນ຺ຕິ – ''ອເນຣຍິການໍ ເນສໍ ກາຖໍ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ກໂວ''ຕິ ນິຣເຍ ເນຣຍິການໍ ຍາຕນາສພ຺ກາວໂຕ. ເນຣຍິກສຕ຺ຕຍາຕນາໂຍຄຍລ຺ຫິ ອຕ຺ຕກາວໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕໍ ກມ຺ມໍ ຕາທິສນິກນ຺ຕິວິນາມິຕໍ ນິຣຍຍ຺ຖາເນເຍວ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ. ເຕ ຈ ເນຣຍິເກຫິ ອສິກຕຣພລາໂຣຫປຣິຕາຫາ ອຕິວິຍ ກຍານກາທສ຺ສນາ ກຸຣູຣຕຣປໂຍຄາ ຈ ໂຫນ຺ຕີ. ເອເຕເນວ ຕຕ຺ຖ ເນຣຍິການໍ ວິພາຣກກາກສຸນຂາທີນມ຺ປິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ສໍວຕ຺ຕິຕາຕີ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ.

ກາຖໍ ອລ຺ລຄຕິເກຫິ ອລ຺ລຄຕິກພາຣນນ຺ຕິ ຈ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອລ຺ລຕ຺ຖາປິ ຕຖາ ທສ຺ສນໂຕ. ຍໍ ປເນເກ ວທນ຺ຕິ – ''ອສຕ຺ຕສກາວາ ເອວ ນິຣຍປາລາ ນິຣຍສຸນຂາທໂຍ ຈາ''ຕິ ຕມ຺ປິ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕໍ ອລ຺ລຕ຺ຖ ຕຖາ ອທສ຺ສນໂຕ. ນ ຫີ ກາຈິ ອຕ຺ຖິ ຕາທິສີ ສມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິ, ຍາ ອສຕ຺ຕສກາວາ, ສມ຺ປຕິສຕ຺ເຕຫິ ອປ຺ປໂຍຊິຕາ ຈ ສຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ສາເຣນ຺ຕີ ທິຍ຺ຖປ຺ພ຺ພາ. ເປ ຕານໍ ປານິຍນິວາຣການໍ ທຕ຺ຫາທິຫຕ຺ຖປຸຣິສານມ຺ປິ ສພ຺ກາເວ, ອສຕ຺ຕກາເວ ຈ ວິເສສກາຣຕໍ ນຕ຺ຖິ. ສຸປີໂນປພາໂຕປີ ອຕ຺ຖິ, ກິຈ຺ຈສມຕ຺ຖຕາ ປນ ອປ຺ປມາຕໍ ທສ຺ສນາທີມຕ຺ເຕນປີ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຂິໂຕ. ຕຖາ ຫິ ສຸປີເນ ອາຫາຣູປໂກຄາທີນາ ນ ອຕ຺ຖສິທ຺ຂິ, ອິທ຺ຂິນິມ຺ມານຣູປໍ ປເນຕ຺ຖ ລທ຺ຂປຣິຫາຣໍ ອິທ຺ຂິວິສຍສ຺ສ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍກາວໂຕ. ອິຂາປີ ກມ຺ມວິປາກສ຺ສ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍກາວໂຕຕິ ເຈ? ຕໍ ນ, ອສິທ຺ຂຕ຺ຕາ. ເນຣຍິການໍ ກມ຺ມວິປາກໂຕ ນິຣຍປາລາຕິ ອສິທ຺ຂເມຕໍ, ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປນ ປາລຸອິ ໂຕ ຈ ເຕສໍ ສຕ຺ຕກາໂວ ເອວ ສິທ຺ໂຂຕິ. ສກ຺ກາ ຫິ ວຕ຺ຕຸໍ, ''ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຕາ ນິຣຍປາລສລ຺ລິຕາ ສມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິ ສາກິສນ຺ຂິກປຣູປຂາຕີ ອຕ຺ຖິ ກິຈ຺ຈສພ຺ກາວໂຕ ໂອຊາຫາຣາທິຣກ຺ຂສສນ຺ຕຕິ ວິຍາ''ຕິ. ອກິສນ຺ຂິປ຺ພ຺ພກຕາ ເຈຕ຺ຖ ນ ສກ຺ກາ ປຜິກ຺ຂິປີຕຸໍ ຕຖາ ຕຖາ ອກິສນ຺ຂິຍາ ຍາເຕນໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ນ ສງ຺ຂາຕປ຺ພ຺ພຕາທີຫີ ອເນກນ຺ຕິກຕາ. ເຍ ປນ ວທນ຺ຕິ – ''ກູຕວິເສສາ ເອວ ເອເຕ ວຕ຺ຕາສຕ຺ຖານາທິວິເສສວນ຺ໂຕ ເກຣວາກາຣາ 'ນຣກປາລາ'ຕິ ສມລ຺ລໍ ລກນ຺ຕີ''ຕິ. ຕທສິທ຺ຂໍ ອຸ ຊ຺ຊກເມວ ປາລຸອິຍໍ, – ''ອຕ຺ຖິ ນິຣເຍສຸ ນິຣຍປາລາ''ຕິ (ກຖາ. ໘໖໖) ວາທສ຺ສ ປຕິຍ຺ຖາປິຕຕ຺ຕາ.

ອປິຈ ຍຖາ ອຣິຍວິນເຍ ນຣກປາລານໍ ກູຕມຕ຺ຕຕາ ອສິທ຺ຂາ, ຕຖາ ປລ຺ລຕ຺ຕິມຕ຺ຕວາທີໂນປີ ເຕສໍ ກູຕມຕ຺ຕຕາ ອສິທ຺ຂາວ ສພ຺ພໂສ ຣູປສມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖິ ກາວສ຺ເສວ ອປ຺ປຜິຊານນໂຕ. ນ ຫີ ຕສ຺ສ ກູຕານິ ນາມ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ສນ຺ຕິ. ຍທິ ປຣມຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂວຫຣຕິ, ອຖ ກສ຺ມາ ຈກ຺ຂຸຣູປາທີນິ ປຜິກ຺ຂິປຕິຕິ? ຕິຍ຺ຖເຕສາ ອນວຍ຺ຖິຕຕກ຺ການໍ ອປ຺ປຫີນສມ຺ໂມຫວິປລ຺ລາສາ ນໍ ວາທວິມໍສາ, ເອວໍ, ''ອຕ຺ເຖວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ''ຕິ ນິຍ຺ຖເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ. ສຕິ ຈ ເນສໍ ສພ຺ກາເວ, ອສຕິປີ ພາທິເຣ ວິສເຍ ນຣເກ ວິຍ ເທສາທີນິຍໂມ ໂຫຕີຕິ ວາໂທ ນ ສິຊ຺ຊຕິ, ສຕິ ເອວ ປນ ພາທິເຣ ວິສເຍ ເທສາທີນິຍໂມຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ.

ເທວທູຕສຣາປນວເສນ ສຕ຺ເຕ ຍຄູປຈິເຕ ປຸລ຺ລກມ຺ເມ ຍເມຕິ ນິຍເມຕີຕິ ຍໂມ, ຕສ຺ສ ຍມສ຺ສ ເວມານິກເປຕານໍ ຣາຊກາວໂຕ ຣລ຺ໂຍ. ເຕນາຫ – ''ຍມຣາຊາ ນາມ ເວມານິກເປຕຣາຊາ''ຕິ. ກມ຺ມວິປາກນ຺ຕິ ອກຸສລກມ຺ມວິປາກໍ. ເວມານິກເປຕາຕິ ກຕ຺ຫສຸກ຺ກວເສນ ມິສ຺ສກກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ວິນິປາຕິກເທວຕາ ວິຍ ສຸກ຺ເກນ ກມ຺ມຸນາ ປຜິສນ຺ຂີ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີ. ຕຖາ ຫີ ເຕ ມຄ຺ຄຜລການິໂນປີ ໂຫນ຺ຕີ, ປວຕ຺ຕິຍໍ ປນ ກມ຺ມານຣູປໍ ກທາຈິ ປຸລ຺ລຜລໍ, ກທາຈິ ອປຸລ຺ລຜລໍ ປຈ຺ຈນຸກວນ຺ຕີ. ເຍສໍ ປນ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຕສໍ ມຄ຺ຄາສິຄມໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປຸລ຺ລຜລເມວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ອປຸລ຺ລຜລໍ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ກຍ຺ກໍ ນ ໂຫຕີ. ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາເວ ຖິຕານໍ ມຸທຸກເມວ ໂຫຕີຕິ ອປເຣ. ສມ຺ມິໂກ ຣາຊາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ສມ຺ມິກກາໂວ ສມ຺ມ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິຍມິຕສມ຺ມວເສເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ທ຺ວາເຣສູຕິ ອວີຈິມຫານຣກສ຺ສ ຈຕູສຸ ທ຺ວາເຣສຸ.

ຊາຕິສມ຺ໂມຕິ ກມ຺ມກິເລສວເສນ ຊາຕິປກຕິໂກ. ເຕນາຫ ''ຊາຕິສກາໂວ''ຕິ. ສກາໂວ ຈ ນາມ ເຕໂຊຮາຕ຺ຍາ ອຸຕ຺ຫຕາ ວິຍ ນ ກທາຈິປີ ວິຄຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ''ອປຣິມຸຕ຺ໂຕ ຊາຕິຍາ''ຕິອາທິ.

໘໖໑. ອິທານິ ຊາຕິຍາ ເທວທູຕກາວໍ ນິທ຺ຂາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ທຫຣກຸມາໂຣ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຕ຺ຖໂຕ ເອວໍ ວທຕິ ນາມາ ຕິ ວາຈາຍ ອວທນ຺ໂຕປີ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິໂຕ ເອວໍ ວທນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີ ວິລ຺ລູນນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍ ຕຸມ຺ຫາກມ຺ປີ ຊາຕິ ອາຄມິສ຺ສຕີຕິ ເອວໍ ສໍກີລິຍ຺ຖເຊຄຸຈ຺ຈອອສມຕ຺ຖທຫຣາວຕ຺ຖາ ຊາຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອາຄມິສ຺ສຕິ. ການລ຺ຈາຍໍ ອາຄຕາ ເອວ, ສາ ປນ ອຕິຕານາຄ ຕາຍ ອຸປຣີປີ ອາຄມນາຍ ປໂຍໂຄ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ໂພ, ອນາຄຕາຍ ນ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ''ຊາຕິ ອາຄມິສ຺ສຕີ''ຕິ. ເຕເນວາຫ – ''ອິ ຕິ ຕສ຺ສາ...ເປ... ກໂຣຖາ''ຕິ. ເຕນາຕິ ເຕນ ກາຣເຕນ ວິລ຺ລູນໍ ເວທວຕ຺ຖຸກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອູຣຸພລນ຺ຕິ ອູຣຸພລີ. ເຕນ ຫູເຣປີ ຄມນາຄມນລງ຺ຆນາທິສມຕ຺ຖຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ພາຫຸພລນ຺ຕິ ປນ ອິມິນາ ຫຕ຺ເຖຫິ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສມຕ຺ຖຕໍ, ຊວຄ຺ຄຫເນນ ເວຄສ຺ສ ປວຕ຺ຕິສມຕ຺ຖຕໍ. ອນ຺ຕຣຫິຕາ ນຜ຺ຖາ. ເສສໍ ປຖມເທວທູເຕ ວຸຕ຺ຕນຍ ເມວ.

ວິວິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອາຫຫຕີຕິ ພ຺ຍາທິ, ວິເສເສນ ວາ ອາທີຍຕິ ເອເຕນາຕິ ພ຺ຍາທິ, ເຕນ ພ຺ຍາທິນາ. ອກິຫໂຕຕິ ພາທິໂຕ, ອຸປທ຺ທຸໂຕ ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໘໖໔. ການຕາ ນາມ "ຫຕ຺ຖຈ຺ເຉທາທິເກທາ ອທິກປ຺ລຸອາ ກຣີຍຕິ ເອຕາຍາ"ຕິ ກຕ຺ວາ ຍາຕນາ, ສາ ເອວ ການຕິເກຫິ ກາຕພ຺ພຜ຺ເຖນ ກມ຺ມນ຺ຕິ ກມ຺ມການຕາ ຍາຕນາກມ຺ມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໘໖໖.ພທ຺ທໍ ປາປໍ ກຕນ຺ຕິ ພທ຺ໂສ ປາປໍ ກຕໍ. ເຕນ ປາປສ຺ສ ພທ຺ລິກຣຕມາຫ. ພຫູຕິ ວາ ມຫນ຺ຕໍ. ມຫຕ຺ໂຖປິ ຫິ ພທ຺ສທ຺ໂທ ທິສ຺ສຕິ, "ພຫຸ ວຕ ກຕໍ ອສ຺ສາ"ຕິອາທີສຸ, ຄຣຸກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ໂສຕິ ຄຣຸກໍ ພທ຺ລໍ ວາ ປາປໍ ກຕ຺ວາ ຖິໂຕ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕ ຕິເຍວ, ນ ຍມປຸຣິເສຫິ ຍມສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ນີຍຕິ. ປຣິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປມາຕປຣິຕ຺ຕຕາຍ ກາລປຣິຕ຺ຕຕາຍ ຈ ປຣິຕ຺ຕໍ, ປຸຣິມສ຺ມິ ປກ຺ເຂ ອຄຣຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ທຸຕິຍສ຺ມິ ອພຫຸລນ຺ຕິ. ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ວິກາເວຕຸໍ, "ຍຖາ ຫີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ກຕ຺ຕພ຺ພເມວາຕິ ທຕ຺ຫເມວ. ອນຸວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວິມໍສິຕ຺ວາ. ວິນິຈ຺ຉຍຜ຺ຖານນ຺ຕິ ອຜ຺ຜກຣຕຜ຺ຖານໍ. ປຣິຕ຺ຕປາປກມ຺ມາຕິ ທຸພ຺ພລປາປກມ຺ມາ. ເຕ ຫິ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ທຸພ຺ພລກາວໂຕ ກຕູປຈິຕສ຺ສ ຈ ໂອກາສາຣຫກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ພລວກາວໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຉມ຺ມຕາຍປິ ສຣນ຺ ຕິ.

ອາກາສເຈຕິຍນ຺ຕິ ຄິຣິສິຂເຣ ວິວຜ຺ຄເຕ ກຕເຈຕິຍໍ. ອຄ຺ຄິຊາລສທ຺ທນ຺ຕິ "ປຜປຜາ"ຕິ ປວຕ຺ຕມານໍ ອຄ຺ຄິຊາລາຍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ, "ມຍາ ຕທາ ອາກາສເຈຕິເຍ ປູຊິຕຣຕ຺ຕປຜາ ວິຍາ"ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປູຊິຕປຜໍ ອນຸສ຺ສຣິ. ປຍ຺ຈຫີປີ ນ ສຣຕີຕິ ພລວຕາ ປາປກມ຺ເມນ ພ຺ຍາໂມຫິໂຕ ປຍ຺ຈ ສຍ຺ຍາຕານິ ນ ຄຕ຺ຫາຕິ. ຕຸຕ຺ຫີ ໂຫຕິ ກມ຺ມາຣໂຫ ອຍນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ປຕິການໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ.

໘໖໗. ອວີຈິມຫານິຣໂຍ ອຸພ຺ເພເຜນປິ ໂຍຊນສຕເມວາຕິ ວທນ຺ຕິ. ນວນວໂຍຊນິກາ ໂຫຕິ ປຸຖຸລໂຕ. ມຫານິຣຍສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕ຺ ຕາ ຕຖາປີ ກິຕ຺ຕິສຕໍ ໂຍຊນສຫສ຺ສໍ ໂຫຕີຕິ ອຸສ຺ສທສ຺ສ ສພ຺ພສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໂຕ "ທສໂຍຊນສຫສ຺ສໍ ໂຫຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໘໖໘.ຊາຍຕິຕິ ປຜິປາກຕິກໍ ໂຫຕິ. ຕາທິສເມວາຕິ ປຸຣິມສທິສຕ຺ຕາ "ອຸພ຺ກຕໍ ສທິສເມວ ໂຫຕີ"ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ພທ຺ສມ຺ປຕ຺ໂຕ ຕິ ວາ ພຫຸຜ຺ຖານໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິມທ຺ວາຣໍ ສມ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ.

ຉນ຺ນໍ ຊາລານນ຺ຕິ ຈຕູຫິ ທິສາຫິ ເຫຜ຺ຖາ ອຸປຣິ ຈ ອຸພ຺ກຕານໍ ຉນ຺ນໍ ຊາລານໍ. ສຕ຺ຕານໍ ນິຣນ຺ຕຣຕາ ນິຣຍ ສໍວຕ຺ຕນິຍກມ຺ມກຕານຍ຺ຈ ພທ຺ກາວໂຕ ຊາລານໍ ຕາວ ສຕ຺ຕານຍ຺ຈ ນິຣນ຺ຕຣຕ຺ຕາ ອວີຈິ ໂຫຕຸ; ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປນ ກຖໍ ນິຣນ຺ຕຣ ຕາຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, "ກາຍທ຺ວາເຣ...ເປ... ເອກໍ ທຸກ຺ຂສຫຄຕ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອາວຊ຺ຊນໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉນໍ ສນ຺ຕີຣຕໍ ໂວຜ຺ຖພ຺ພນໍ ທ຺ເວ ຕທາຣມ຺ມຕຈິຕ຺ຕານີຕິ ຉ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕານີ. ເອວໍ ສນ຺ເຕປີຕິ ຍທິປີ ຕຕ຺ຖ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕຈິຕ຺ຕານິປີ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸເປກ຺ຂາເວທນາປີ ລທ຺ຉາວສຣາ; ທຸກ຺ຂເວທນາ ປນ ພລວຕຣາ ນິສິຕນິສິເຕນ ຕິຂິເຕນ ສຕ຺ເຖນ ນິຣນ຺ຕຣໍ ສຣີຣໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕີ ວິຍ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປເນນ຺ຕີ ວິຍ ຕາ ເວທນາ ອກິກວນ຺ຕີ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣນ຺ຕີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ ນິຣນ຺ຕຣາ ວິຍ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ "ອນຸທຫນພລວຕາຍາ"ຕິອາທິ. ອຸເປກ຺ຂາເວທນາຕິ ວາ ຕຕ຺ຖ ອຕິວິຍ ອນິຜ຺ຖຜລຕາຍ ອນິຜ຺ຖາຣມ຺ມຕາ ອຸເປກ຺ຂາເວທນາ ທຸກ຺ຂາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຍຖາ ອິຜ຺ຖຜລພທ຺ຕາຍ ອິຜ຺ຖາຣມ຺ມຕາ ຊານາທິປຣິຍາປນ຺ເນ ຈ ສຸຄຕິກເວ ຈ ອຸເປກ຺ຂາເວທນາ ສຸຂາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ນິຣນ຺ຕຣຕາຍ ອວີຈີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

໘໖໙.ເອໂກປາໂທ ມຫານິຣເຍ ໂຫຕິ, ເອໂກ ຄູຖນິຣເຍ ນິປຕຕິ, ກມ຺ມເວຄຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາ ປທມາວຫຕິ ເສສາຣມ຺ກຕາຍ. ຫຕ຺ຖິຄີວປ຺ປມາຕາ ປຣິຕາເຫນ. ເອກໂທຕິການາວາປ຺ປມາຕາ ອາຍາເມນ.

ໂປກ຺ຂຣປຕ຺ຕານີຕິ ຂຸຣທາຣາສທິສານິ ຕິຂິຕຄ຺ຄານິ ອໂຍສູລມຍາເນວ ປທຸມປຕ຺ຕານິ. ເຫຜ຺ຖາ ຂຸຣທາຣາຕິ ເຫຜ຺ຖາກູມິຍໍ

ນິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ເວຕ຺ຕລຕາໂຍ ຈ ຕິຂິຓສາຣກຓ຺ຏກາ ອໂຍມຍາ ເອວຯ ເຕນາຫ – ‘‘ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ’’ຕິອາທິຯ ກຸສຕິຓານີຕິ ກຸສ ຕິຓຊາຕິຕາຍ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕານີຯ ຂຣວາລິກາຕິ ຂຣາ ຕິຂິຓໂກຏິກາ ສິງ຺ຆາຏກສຓ຺ຐານາ ວາລິກາຯ

໔໗໐ຯຫນ຺ເຕ ສມ຺ຜຸເສຕີຕິ ເຫຏ຺ຐິມຫນ຺ເຕ ຍຖາ ກິຎ຺ຈິ ມຸເຂ ປກ຺ຂິປິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ເອວໍ ສຸຜຸສິເຕ ກໂຣຕິຯ ຕມ຺ພໂລຫປານໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕກາຣຓໂຕ ປຏິໂລມໂຕປີ ເອວໍ ກມ຺ມກາຣຓານໍ ກາຣຓມາຫຯ ທຸຕິເຍນາຕິ ກຸຐາຣີຫີ ຕຈ຺ຉເຍນຯ ຕຕິເຍນາຕິ ວາສີຫີ ຕຈ຺ຉເຍນຯ ອວິຊຫິຕເມວ ສໍເວຄເຫຕຸຕາຍ ໂລກສ຺ສ ມຫໂຕ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສໍວຕ຺ຕນໂຕຯ

໔໗໑ຯຫີນກາຍໍ ຫີນໍ ວາ ອຕ຺ຕກາວໍ ອຸປຄຕາຯ ອຸປ່າທາເນຕີ ຈຕຸພ຺ພິເຘປີ ອຸປ່າທາເນຯ ຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາໂຫຕິ ອາຫ ‘‘ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິຄຫເຓ’’ຕິຯ ສມ຺ກາວຕີ ຊຣາມຣຓໍ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ກາໂວ, ອຸປ່າທານນ຺ຕີ ອາຫ – ‘‘ຊາຕິຍາ ມຣຓສ຺ສ ຈ ກາຣຓກູເຕ’’ຕິຯ ອນຸປ່າທາຕິ ອນຸປ່າທາຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອນຸປ່າທິຍິຕ຺ວາ’’ຕິຯ

ສພ຺ພທຸກ຺ຂາຕິກ຺ກນ຺ຕາ ນາມາຕິ ສກລມ຺ປີ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ ຈຣິມຈິຕ຺ຕນິໂຣເຘນ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂເລສສ຺ສປີ ອສມ຺ກາວໂຕຯ

ເທວທູຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ຈ ສຸຎ຺ຎຕວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາຯ

໔ຯ ວິຠງ຺ຄວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໗໒ຯ ເອກາ ຣຕ຺ຕິ ເອກຣຕ຺ໂຕ, ຠທ຺ໂທ ເອກຣຕ຺ໂຕ ເອຕສ຺ສາຕິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕໍ, ວິປ຺ສ຺ສນໍ ປຣິພ຺ຣູເຫນ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລຯ ເຕນາຫ – ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນານຸໂຍຄສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ ປນ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຫຈຣຓໂຕ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ – ‘‘ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ເທເສສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ເທເສຕພ຺ພມຕ຺ຖໍ ອຸທ຺ທິສຕິ ເອເຕນາຕິ ອຸທ຺ເທໂສ, ສງ຺ເຂປເທສນາ ເອວຯ ຍສ຺ມາ ປນ ນິທ຺ເທສປທານໍ ຊນນີຍຏ຺ຐາເນ ຐິຕ຺ຕາ ມາຕາ ວິຍາຕິ ມາຕິກາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາຫ ‘‘ອຸທ຺ເທສນ຺ຕິ ມາຕິກ’’ນ຺ຕິຯ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐມຕ຺ຖໍ ວິຠຊຕິ ເອເຕນາຕິ ວິຠງ຺ໂຄ ວິຕ຺ຖາຣເທສນາ, ເຕນາຫ – ‘‘ວິຕ຺ຖາຣຠາຊນີຍ’’ນ຺ຕິ ‘‘ຍຖາອຸທ຺ທິຏ຺ຐມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຠາເຊຕິ ວິຠຊຕິ ເອເຕນາ’’ຕິ ກຕ຺ວາຯ

ອຸປ຺ປາທາທິຂຓຕ຺ຕຍໍ ປຕ຺ວາ ອຕິກ຺ກມໍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ອຕີຕໍຯ ຕໍ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ວິຄຕໍ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຕີເຕ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈເກ’’ຕິຯ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐີຫີ ນານຸຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐາຠິນນ຺ທນາຫິ ນານຸຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ນາຠິນນ຺ເທຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາ ‘‘ນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ວິປຣີຕຄ຺ຄາຫວເສນ ອຕີເຕສຸ ຣູປາທີສຸ ມິຈ຺ຉາຠິນິວິສນໍ ປຣາມາໂສ ທິຏ຺ຐາຠິນນ຺ທນາ; ເອວໍ ‘‘ນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ວິປຣີຕຄ຺ຄາຫວເສນ ອນາຄເຕສຸ ຣູປາທີສຸ ມິຈ຺ຉາຠິນິວິສນໍ ປຣາມາໂສ ທິຏ຺ຐິ ກມ຺ມສມາທານໍ ທິຏ຺ຐິປຕ຺ຖນາຕິ ຕໍ ປຏິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐີຫີ ນ ປຕ຺ເຖຍ຺ຍາ’’ຕິຯ ຍທຕີຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ‘‘ອປ຺ປຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ປທໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ຕມ຺ປິ ຫິ ກາຣຓວຈນໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍສ຺ມາ ຈາ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖາຍມທິປ຺ປາໂຍ, ‘‘ອຕີຕໍ ຕຓ຺ຫາທິວເສນ ນາຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ສພ຺ພໂສ ອວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ ສສວິສາຓໍ ວິຍ, ຕຖາ ອນາຄຕມ຺ປິ ນ ປຕ຺ເຖຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສິຍາ – ອຕີຕໍ ນາຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ອຠິນນ຺ທນາຍ ນິປ຺ປໂຍຊນຕ຺ຕາ, ອນາຄຕປ຺ປຕ຺ຖນາ ປນ ສຜລາປິ ສິຍາຕິ ນ ສພ຺ພໂສ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພາຕິ? ນ, ຕສ຺ສາປິ ສວິຆາຕຠາເວນ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍສ຺ມາ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ປຫີນນ຺ຕິ ນິສ຺ສຏ຺ຐສຠາວໍຯ ນິຣຸທ຺ຘນ຺ຕິ ຠຄ຺ຄໍຯ ອຕ຺ຖງ຺ຄຕນ຺ຕິ ວິນາສໍຯ ອປ຺ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຠາວໍ ອຸປ຺ປາທາທິກໍ ອສມ຺ປຕ຺ຕໍຯ ອຊາຕນ຺ຕິ ນ ຊາຕໍຯ ອນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ

ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິໍ ຍສ຺ມິໍ ຂເຓ, ຍສ຺ມິໍ ຍສ຺ມິໍ ວາ ຘມ຺ມປຸຎ຺ເຊ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ອເສເສຕ຺ວາຯ ອຣຎ຺ຎາທີສຸ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ໂທ ອນິຍມຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ອຣຎ຺ເຎ ວາ ຣຸກ຺ຂມູເລ ວາ ປພ຺ພຕກນ຺ທຣາທີສຸ ວາຕິ ຐານນິຍມາຠາວາ ອນຸປ຺ສ຺ສນາຍ ສາຕຈ຺ຈກາຣິຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຍມກາທິວເສນ ປຣິພ຺ຣູຫີຍມານາ ວິປ຺ສ຺ສນາ ວິຍ ປຏິປກ຺ເຂຫິ ອໂກປ຺ນິຍາວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປນ຺ຕິ ອິທໍ ວິປ຺ສ຺ສນາປຏິວິປ຺ສ຺ສນາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ ຄາຖາຍມຍມຕ຺ໂຖ ວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນາ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ກິໍ ເອຕາຍ ປຣິຍາຍກຖາຍາຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕວ ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ອຖ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ປນ ນິຈ຺ຈສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອນຸພ຺ຣູຫນາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຸນປ຺ປຸນ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ເອເຕນ ຕທາຣມ຺ມຓສມ຺ມາ ພ຺ຣູຫນາຍ, ເຕສໍ ອາຣມ຺ມຓມ຺ປິ ອຕ຺ຖໂຕ ອນຸພ຺ຣູຫິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ ພຫຸລໍ ມນສິກາເຣນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ອາທິໂຕ ຕາປນໍ ອາຕາປນໍ, ເຕນ ອາຣມ຺ຠຘາຕຸມາຫຯ ປຣິໂຕ ຕາປນໍ ປຣິຕາປນໍ, ເຕນ ນິກ຺ກມຘາຕຸປຣກ຺ກມຘາຕໂຍ ຈາຕິຯ ຕສ຺ສ ເສນາຕິ ຕສ຺ສ ມຈ຺ຈຸໂນ ສຫກາຣຏ຺ເຐນ ເສນາ ວິຍາຕິ ເສນາຯ ສງ຺ຄໂຣຕິອາທີສຸ ມິຕ຺ຕາກາຣຄ຺ຄຫເຓນ ສາມປ຺ໂຍຄ ມາຫຯ ລຎ຺ຊຄ຺ຄຫເຓນ ລຎ຺ຊທານໍ, ເຕນ ທານປ຺ປໂຍຄໍຯ ພລຣາສີຕິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທິພລກາໂຍຯ ເຕນ ທຕ຺ຕກາທານິ ວທຕິຯ ເກໂຫປິ ຫິ ພລວໂຕ ເອວ ອິຊ຺ຊຕິ, ສຸວາຍໍ ຈຕຸພ຺ພິເຘປິ ອຸປາຍໂຍເຄນ ສມ຺ປວຕ຺ຕີຍຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຈ ສງ຺ຄໍ ອາສຕ຺ຕິໍ ອຣຕີ ເທຕີຕິ ສງ຺ຄໂຣ ປຸພ຺ພຠາເຄ ວາ ສງ຺ຄຣຓວເສນ ຕສ຺ສ ປຏິຊານນວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ

ອຸຏ຺ຐາຫກໍ ອຸຏ຺ຐານວິຣິຍສມ຺ປນ຺ນໍຯ ສປ຺ຣຫິຕສີວນລກ຺ຂເຓນ ອສາຘຸຠາວປຣມ຺ມຸຂຠາວຄມເນນ ວາ ສນ຺ໂຕຯ

໒໗໓ຯ ມນຸຎ຺ຎຣູປວເສເນວ ເອວໍຣູໂປ ອໂຫສິນ຺ຕິ ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິຍາສມນ຺ວານຍນ຺ໂຕຯ ເວທນາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ກຸສລສຸຂໂສມນສ຺ສເວທນາວເສນາຕິ ກຸສລເວທນາວເສນ ສຸຂເວທນາວເສນ ໂສມນສ຺ສເວທນາວເສນາຕິ ປຈ຺ເຈກໍ ເວທ

ນາສຫ຺ໂຫ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຫາກິນນ຺ທນາຍ ສຕິ ທິຍຄ຺ຄາກິນນ຺ທນາ ສີຫ຺ສາ ເອວາຕິ – ‘‘ຕຕ຺ທໍ ສມນ຺ວາເນຕິ’’ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ. ຫີນຣູປາທີ…ເປ… ນ ມຄ຺ຄຕິ ອມນຸຄ຺ໂຄປີ ສມາໂນ ສມນຸຄ຺ຄກາວສ຺ເສວ ວເສນ ມຄ຺ຄນາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕ. ນານຸປວຕ຺ຕຍຕິ ວິກ຺ຂມ຺ການວເສນ ນນ຺ທິຍາ ທູຣີກຕຕ຺ຕາ.

໘໗໔. ອຸລຸອາຣສຸນ຺ທຣກາວມ຺ເຂເນວ ອນາຄເຕສຸປີ ຣູປາທີສຸ ຕຕ຺ຫາທິຍຄ຺ກິປ຺ປນາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ເອວໍຣູໂປ…ເປ… ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິ.

໘໗໕.ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສີຍາຕິ ຍຖາ ນນ຺ທິຍາ ອສມນ຺ວານຍນໂຊຕນໍ ພ຺ຍຕິເຣກມ຺ເຂນ ປຕິຍຄ຺ເປຕຸໍ, ‘‘ອຕີຕໍ ນ ນ຺ວາຄເມຍ຺ຍາ’’ຕິ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ, ‘‘ກຖຄ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ’’ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໓.໘໗໓) ວິກງ໌ໂຄ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ‘‘ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຄ຺ຈ ໂຍ ຊມ຺ມ’’ນ຺ຕິອາທິກສ຺ສ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ພ຺ຍຕິເຣກມ຺ເຂນ ວິກງ໌ເຄ ວຸຈ຺ຈມາເນ ວິປສ຺ສນາປຜິກ຺ເຂປວເສນ, ‘‘ກຖຄ຺ຈ…ເປ… ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສີຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຍິທໍ ປຣມຄມ຺ກີຣໍ ສຕ຺ຖຸເທສນາຍໍ ອນຸປສ຺ສາເຣຕ຺ວາ ໂຈທິຕໍ, ຍສ຺ມາ ‘‘ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຄ຺ຈ ໂຍ ຊມ຺ມ’’ນ຺ຕິອາທິກສ຺ສ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ພ຺ຍຕິເຣກມ຺ເຂເນວ ວິປສ຺ສນາປຜິກ຺ເຂປວເສນ, ‘‘ກຖຄ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສູ’’ຕິ ວິກງ໌ຄເທສນາ ສມ຺ປວຕ຺ຕຕີ. ເຕນາຫ ‘‘ຍສ຺ມາ ປນາ’’ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສາ ເອວາຕິ ວິປສ຺ສນາຍ ເອວ. ອກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ສໍຫີຣຕີຕິ ມາຕິກໍ ອຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາຕິ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາຍ ມາຕິກາວເສນ ປທຸທ຺ສາຣໍ ກຕ຺ວາ, ‘‘ອິສ, ກິກ຺ຂເວ, ອສຸຕວາ ສຸຕວາ’’ຕິ ຈ ອາທິນາ ວິຕ຺ຖາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ. ວິປສ຺ສນາຍ ອກາວໂຕຕິ ວິປສ຺ສນາຍ ອກາວິຕຕາຍ ອວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕາຍ ຕຕ຺ຫາທິຍຄ຺ຖິຫີ ສປ຺ຕເຕຫີ ວິຍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄປ຺ນາຍ ອາກຫ຺ຌີຍຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິສເຍ ຕໂຕ ເອວ ອປາຍສມ຺ທ຺ທໍ ສໍສາຣສມ຺ທ຺ທໍ ອານີຍຕີ. ສຸກ຺ກປກ຺ໂຂ ວຸຕ຺ຕວິປຣີຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເສສໍ ສຸວິຄ຺ເຄຍ຺ຍເມວ.

ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໔. ອານນ຺ທກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນນາ

໘໗໖. ພຫີຫ຺ສາ ປຸຖຸຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາໂຕ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ເອກສ຺ມີເຍວ ອາຣມ຺ມເຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມເທວ ລຍນໍ ອປ຺ປນໍ ປຜິສລ຺ລານໍ, ໂຍ ໂກຈິ ສມາປຕ຺ຕິວິຫາໂຣ, ອິສ ປນ ອຣິຍວິຫາໂຣ ອຜິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ປຜິສລ຺ລານາ ວຸຄ຺ຖິໂຕ’’ຕິອາທີ. ຊານນ຺ໂຕວ ກ ຄວາ ກຖາສມຸຄ຺ຄາປນຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ອີ. ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ – ‘‘ຊານນ຺ຕາປີ ຕຖາຄຕາ ປຸຈ຺ອນ຺ຕິ, ຊານນ຺ຕາປີ ນ ປຸຈ຺ອນ຺ຕີ’’ຕິອາທີ (ປາຣາ. ໑໖).

໘໗໗.ສາຊຸກາຣມທາສີຕິ ສາຊຸສທ຺ທໍ ສາເວສີ. ຕໍ ປນ ປສໍສາ ໂຫຕີຕິ ປສໍສຕ຺ໂຖ ສາຊຸສທ຺ໂທ. ເຕນາຫ ‘‘ເທສນໍ ປສໍສນ຺ໂຕ’’ຕິ. ວິຊຊມາເນຫີ ວຕ຺ເຕຫີ ຄຸຕວນ຺ເຕ ອຸທຄ຺ຄຕາກຣຕໍ ສມ຺ປຫໍສນໍ, ເກວລໍ ຄຸຕສໍກິຕ຺ຕນວເສນ ໂຖມນາ ປສໍສາຕິ ອຍ ເມເຕສໍ ວິເສໂສ.

ອານນ຺ທກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໕. ມຫາກຈ຺ຈານກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນນາ

໘໗໘. ອຸຕ຺ຫກາເວນ ຕປນໂຕ ຕປີ ອຸທກໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕໂປທາ, ຣຫໂທ. ເຕນາຫ ‘‘ຕຕ຺ໂຕທກສ຺ສ ຣຫທສ຺ສາ’’ຕິ. ສງ໌ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ເວການປພ຺ພຕສ຺ສາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕໂຕ ອຸທກຣຫຫໂຕ, ຕໍ ຣຫທໍ ອຸປນິສ຺ສາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນາຄກວນາຄໂຕປີ ຫີ ໂສ ຣຫໂທ ຕໂຕ ອຸປຣິ ມນຸສ຺ສໂລເກ ຊລາສເຍນ ສມ຺ພທ຺ໂຊ ໂຫຕີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ຕໂປທາ ນາມ ນທີ ສນ຺ທຕີ’’ຕິ. ເອທີສາຕິ ກຸຖິຕາ ອຸຕ຺ຫາ, ອນ຺ວຕ຺ຖນາມວເສນ ຕໂປທາຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເປຕໂລໂກຕິ ເປຕານໍ ວສນຄ຺ຄານໍ ປຈ຺ເຈກນິຣຍໍ ສນ຺ສາຍາຫ. ອິມສ຺ສ ປນ ອາຣາມສ຺ສາຕິ ຕໂປທາຣາມສ຺ສ. ຕໂຕຕິ ຕໂປທາສງ໌ຂາຕນທີໂຕ. ມຫາອຸທກຣຫໂຫຕິ ມຫາອຸທກກາຣິຕໍ ປລ຺ລລໍ.

໘໘໐.ສມິທ຺ໂຊຕິ ອຸລຸອາໂຣ, ປຣິປຸຕ຺ໂຕເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອາທິມ຺ຫີ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍມສ຺ສາຕິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣີໂຍ, ໂສ ເອວ ອາ

ທິພຸຣຫຸມຈຣິຍໂກ຺. ເຕນາຫ ''ປຸພ຺ພກາຄປ຺ປ຺ຜິປ຺ຕິກູໂຕ''ຕິ. ''ອຕີຕໍ ອນາຄຕໍ ປ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນ''ນ຺ຕິ ອຫ຺ຸຈເກຫມຸເຂນ ສງ຺ຂຕຈມ຺ມໂພຈວຈນໍ.

໘໗໘. ການໍ ຂນ຺ຈາທິວເສນ ວິກຊ຺ນໍ ສາຈາຣຕໍ, ປ຺ຖມຫຸຕິຍຈຕຸຕ຺ຖສຸຕ຺ເຕສຸ ປນ ຂນ຺ຈວເສນ ວິກຊ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ອິຈ ຕຖາ ອກຕ຺ວາ ເອວໍ ເທສນາຍ ຄປ຺ນໍ ຕໂຕ ອລ຺ລຖາ ອາຍຕນວເສນ ວິກຊ຺ນຕ຺ຖໍ. ເອວໍ ວິກິນ຺ນາ ທີ ສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອນວເສສາ ສມ຺ມສນ຺ປ຺ຄາ ຈມ຺ມາ ວິກຊິຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕີ; ອຍໍ ກິເຣຕ຺ຖ ກຄວໂຕ ອຊ຺ຊາສໂຍ ເຖເຣນ ນຍໂຕ ຄຫິໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ອີມສ຺ມີ ກິຣາ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ທ຺ວາທສາຍຕນວເສເນວ ມາຕິກໍ ຄເປ຺ສີຕິ ໂລກິຍານີ ທ຺ວາທສາຍຕນານີ ເອວ ສນ຺ຈາຍ ມາຕິກໍ ຄເປ຺ສີ, ຍຖາ ຕີສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ຂນ຺ຈວເສນ ວິກຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ຍທີ ກຄວຕາ ອິຈາປີ ວິກຊ຺ນໍ ອິຈ຺ຈິຕໍ ສິຍາ, ຕຖາ ວິກເຊຍ຺ຍ, ຍສ຺ມາ ປນ ຕຖາ ອວິກຊິຕ຺ວາວ ຄນ຺ຈກຸຍີ ປ຺ວິຍ຺ໂຄ, ຕສ຺ມາ ທ຺ວາທສາຍຕນວເສເນເວຕ຺ຖ ວິກຊ຺ນໍ ກຄວຕາ ຈ ອຈິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ນຍຄ຺ຄາເຫ ຄຕ຺ວາ ເຖໂຣ ວິກຊິ. ເຕນາຫ – ''ນຍໍ ປ຺ຜິລກິຕ຺ວາ ເອວມາຫາ''ຕິ. ກາຣິຍໍ ກຕນ຺ຕີ ທຸກ຺ກຣໍ ກຕໍ. ອປ຺ເທ ປ຺ທໍ ທສ຺ສິຕໍ ອາກາເສ ປ຺ທໍ ກຕໍ ສາຈາຣຕາສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິສິຍ຺ຄວິສຍຕາຍ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ. ນິກນ຺ຕິວິລ຺ລາຕນ຺ຕີ ນິກນ຺ຕິຕຕ຺ຫາຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ວິລ຺ລາຕໍ, ''ລນ຺ທຣາຄປ຺ປ຺ຜິພທ຺ຈໍ ໂຫຕີ''ຕິ ວຈນໂຕ. ມໂນຕິ ກວງ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ມໂນທ຺ວາຣິກຊວນານໍ ທ຺ວາຣກູຕໍ.

໘໗໙.ປຕ຺ຖນາວເສນ ຄເປ຺ສີຕິ ປຕ຺ຖນາວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ປ຺ວຕ຺ເຕສິ.

ມຫາກຈ຺ຈານກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ

ສມຕ຺ຕາ.

໘. ໂລມສກກງ຺ຄິຍກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໘໗໙. ໝນນິຈິຕໂລໂມ ໂລມໂສ, ອຍໍ ປນ ອປ຺ປຕາຍ ໂລມສໂກຕິ ອາຫ – ''ອີສກໂລມສາກາຣຕາຍາ''ຕິ, ໂລມສໂກ ອງ຺ຄິໂກ ໂລມສກກງ຺ຄິໂຍ, ປ຺ຄໂມ ກ-ກາໂຣ ອປ຺ປຕ຺ໂຖ, ທຸຕິຍໍ ປນ ປ຺ທວທ຺ຒນເມວ. ຣຕ຺ຕກມ຺ພລສີລາຍນ຺ຕີ ຣຕ຺ຕກມ຺ພລວຕ຺ຕສີລາຍໍ. ໂອຣຸຍ຺ຫາຕິ ອາກາສໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ. ປາຜິຫາຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ທິນ຺ນລາກສກ຺ກາຣສ຺ສ ອສາທິຍນໂຕ ມນຸສ຺ສປເຖ ນ ວສນ຺ຕິ.

ທສທີ ຈກ຺ກວາລຸອສທສ຺ເສທີຕິ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອຈິປ຺ປາໂຍ. ສນ຺ນິປຕິຕາທີ ເທວຕາທີຕິ ກຣຕາວຈນໍ. ປລ຺ລາປໂຍຄມນ຺ທຕາຍ ປ຺ຜິວິຊ຺ຊິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕານໍ ເທວານໍ ລາຕາສ຺ສ ຕິກ຺ຂວິສທກາວາປາທເນນ ສມຸຕ຺ເຕຊຕຸໍ ສໍ ເວຄຊນນຕ຺ຖໍ...ເປ... ອກາສີ. ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມີ ເທວສນ຺ນິປາເຕ, ຕີສ຺ສໍ ວາ ເທສນາຍໍ. ເທວຕ຺ຕສ຺ສາຕີ ເທວກາວສ຺ສ, ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕາຕິ ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕິຍາ.

ສວນມຸເຂນ ພຸຍລ຺ຊນໂສ ອຕ຺ຖໂສ ຈ ອຸປ຺ຈາຣຕໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນນ຺ຕິ ອາຫ – ''ຕຸຕ຺ທີກູໂຕ ນິສີທິຕ຺ວາ ສຸຕນ຺ໂຕ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີ ນາມາ''ຕິ. ວາຈຸຄ຺ຄຕກຣຕໍ ປຣິຍາປຸຕນນ຺ຕີ ອາຫ – ''ວາຈາຍ ສຊ຺ຊາຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຣິຍາປຸຕາຕິ ນາມາ''ຕິ. ຄນ຺ຖສ຺ສ ປຣິຫຕໍ ຈາຣຕໍ, ຕໍ ປນ ປເຣສຸ ປຕິຍ຺ຄາປນໍ ປາກຍໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ''ອລ຺ເລສໍ ວາເຈນ຺ໂຕ ຈາເຣຕິ ນາມາ''ຕິ. ເສສໍ ເຫຍ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕນຍ ເມວ.

ໂລມສກກງ຺ຄິຍກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ

ສມຕ຺ຕາ.

໕. ຈູລຸອກມ຺ມວິກງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໘໗໑.ອງ຺ຄສຸກຕາຍາຕິ ອງ຺ຄານໍ ຫຕ຺ຖປາທາທີສຣີຣາວຍວານໍ ສຸນ຺ທຣກາເວນ. ຍໍ ອປ຺ຈຸຈໍ ກຸຈ຺ຈິຕໍ ມຸທ຺ຈໍ ວາ, ຕຕ຺ຖ ໂລເກ ມາຕາວໂວຫາໂຣ, ເຍກຸຍ຺ເຍນ ສຕ຺ຕາ ທຫຣກາເລ ສຸທ຺ຈຈາຕຸກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ''ຕຣຸຕກາເລ ໂວຫຣີສູ''ຕິ. ອຈິປ຺ປຕິຕ຺ຕາຕິ

ອິສ຺ສຣກາວໂຕ။

ສມາຫາຣນ຺ຕິ ສນ຺ນິຈຍໍ။ ປຕ຺ທີໂຕ ໝຣມາວເສຕິ ຍສ຺ມາ ອປ຺ປຕເຣປີ ພ຺ຍຍມາເນ ໂກຄາ ຂີຍນ຺ຕິ, ອປ຺ປຕເຣປີ ສຄ຺ຈຍມາເນ ວຫ຺ຒນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວິຄ຺ຄຸຊາຕິໂກ ກິຄ຺ຈິ ພ຺ຍຍໍ ອກຕ຺ວາ ອຍເມວ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ໝຣາວາສໍ ອນຸຕິຜ຺ເຍ຺ຍາຕິ ໂລກາເທ ສີຕມຕ຺ຖໍ ວທຕິ။

ຂນໂລເກນ…ເປ… ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ။ ໂລກາວສິກສ຺ສ ຫິ ຄຕິ ນິຣໂຍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ວາ။ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ – ‘‘ນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທຄຖິຕໍ ວາ, ກິກ຺ຂເວ, ວິຄ຺ຄາຕໍ ຕິຜ຺ຖມານໍ ຕິຜ຺ຖຕິ ອນຸພ຺ຍຄ຺ຊນສ຺ສາທຄຖິຕໍ ວາ။ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ກາລງ຺ກເຣຍ຺ຍ, ຫ຺ວິນ຺ນໍ ຄຕີນໍ ອຄ຺ຄຕຣໍ ຄຕິ ວທາມິ – ນິຣຍໍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນີ ວາ’’ຕິ (ສໍ။ ນິ။ ໔໗໘໓໕)။ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຕິ ກໂຕກາສສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປຜິພາຫິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍກາວໂຕ။

ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຂອໂຂມຸຂກາວໍ ສນ຺ຂາຍ ‘‘ໂອນາເມຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຈາຣິຕ຺ຕສ຺ສ ກາວິຕຕໍ ສນ຺ຂາຍາໜ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ’’ຕິ။ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕິ ສຸຕເມຕໍ ມຍາ, ‘‘ມຍ຺ຫໍ ປີຕາ ສຸນໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ’’ຕິ, ເອຕໍ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ວຸຕ຺ຕນ຺ ຕິ။ ກິມິທໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມໍ ປວຕ຺ຕີ ປ຺ຸຈ຺ຉິ။

ຕເຖວ ວຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ສຸນຂສ຺ສ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕເຖວ ວຕ຺ວາ။ ອວິສໍວາທນຕ຺ຖນ຺ຕິ, ‘‘ໂຕເທຍ຺ຍພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ສຸນໂຂ ຊາໂຕ’’ຕິ ອຕ຺ຕ ໂນ ວຈນສ຺ສ ອວິສໍວາທນຕ຺ຖໍ, ວິສໍວາທນາກາວທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ။ ຄາໂຕມ຺ຫີອິມິນາຕິ ອິມິນາ ມມ ປຸຕ຺ເຕນ ມຍ຺ຫໍ ປຸຣິມຊາຕິຍໍ ປີຕາຕິ ເອວໍ ຄາໂຕ ອມ຺ຫີຕິ ຊານິຕ຺ວາ။ ພຸທ຺ຂານຸກາເວນ ກິຣ ສຸນໂຂ ຕຖາ ທສ຺ເສຕິ, ນ ຊາຕິສ຺ສຣຕາຍ။ ກ ຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ກຸກ຺ກຣຕໍ ປນ ປຸຣິມຊາຕິສິທ຺ຂວາສນາຍ။ ກວປຜິຈ຺ຉນ຺ນນ຺ຕິ ກວນ຺ຕຣກາເວນ ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ။ ນາມ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ກາວເນ။ ປຜິສນ຺ຂິອນ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຄ຺ຄຊາຕິປຜິສນ຺ຂິຄ຺ຄຫເຕນ ເໜຜ຺ຖິມຊາຕໍ ຄຕີ။ ອງ຺ຄວິຊ຺ຊາປາຖໂກ ກິເຣສ, ເຕນ ອປ຺ ປາຍຸກທີໝາຍຸກຕາທິວເສນ ຈຸທ຺ທສ ປຄ຺ເຫ ອກິສງ຺ຂຣິ; ເອວໍ ກິຣສ຺ສ ອໂຫສິ, ‘‘ອິເມສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອປ຺ປາຍຸກຕາທໂຍ ວິເສສາ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄວເສນ ສລລກ຺ຂີຍນ຺ຕິ။ ນ ໂຂ ປເນຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ‘ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິ ຍາວ ເຕສໍ ເຕສໍ ກາຣຕ’ນ຺ຕິ; ຕສ຺ມາ ກວິຕພ຺ພ ເມຕ຺ຖ ອຄ຺ເຄເນວ ກາຣເຕນ။ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ຕໍ ກາຣຕໍ ວິກຊິຕ຺ວາ ກເຖສ຺ສຕິ, ເອວາຍໍ ສພ຺ພຄ຺ຄູຕິ ນິຈ຺ຉໂຍ ເມ ອປຕ຺ຕ ໂກ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ။ ອປເຣ ປນ ກຕນ຺ຕິ, ‘‘ຕິຣຈ຺ຉານຄຕໍ ມນຸສ຺ສໍ ວາ ອາວິສິຕ຺ວາ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຖກສາວນໍ ນາມ ມຫາມນ຺ຕວິຊ຺ ຊາວເສນ ໂຫຕິ; ຕສ຺ມາ ນ ເອຕ຺ຕາວຕາ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕາ ສຸນິຈ຺ຉິຕາ ໂຫຕິ။ ຍໍ ນູນາຫໍ ກມ຺ມຜລມສ຺ສ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປຄ຺ຫໍ ປ຺ຸເຉຍ຺ຍໍ, ຕຕ຺ຖ ຈ ເມ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຂນ຺ໂຕ ປຄ຺ຫໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ။ ເອວາຍໍ ສພ຺ພຄ຺ຄູຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເມ ກວິສ຺ສຕີຕິ ເຕ ປຄ຺ເຫ ປ຺ຸຈ຺ຉຕີ’’ຕິ။

ກຕ຺ໜກນ຺ຕິ ສາປເຕຍ຺ຍໍ, ສນ຺ຕກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ກມ຺ມຸນາ ທາຕພ຺ພໍ ອາທິຍນ຺ຕີຕິ ກມ຺ມທາຍາທາ, ອຕ຺ຕນາ ກ ຕູປຈິຕກມ຺ມຜລກາຄີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ຕໍ ປນ ກມ຺ມທາຍຊ຺ຊໍ ກາຣໂຕປຈາເຣນ ວທນ຺ໂຕ, ‘‘ກມ຺ມໍ ເອເຕສໍ ທາຍຊ຺ຊໍ ກຕ຺ໜກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ອາໜ – ຍຖາ ‘‘ກຸສລານໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຂມ຺ມານໍ ສມາທານເຫຕຸ ເອວມິທໍ ປຸຄ຺ຄໍ ປວຫ຺ຒຕີ’’ຕິ (ທີ။ ນິ။ ໓။໗໐)။ ຍວ ຕິ ຜລໍ ສກາວໂຕ ກິນ຺ນມ຺ປີ ອກິນ຺ນໍ ວິຍ ມິສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິ, ເອເຕນາຕີ ໂຍນີຕີ ອາໜ – ‘‘ກມ຺ມໍ ເອເຕສໍ ໂຍນີ ກາຣຕ’’ນ຺ຕິ။ ມມຕ຺ຕວເສນ ພຊ຺ຊຕີ ສໍພຊ຺ຊຕີຕິ ພນ຺ຂຸ, ຄາຕີ ສາໂລຫິໂຕ ຈ။ ກມ຺ມໍ ປນ ເອກນ຺ຕສມ຺ພນ຺ຂເມວາຕິ ອາໜ – ‘‘ກມ຺ມໍ ເອເຕສໍ ພນ຺ຂູ’’ຕິ။ ປຕິຜ຺ຖາຕິ ອວສ຺ສໂຍ။ ກມ຺ມສທິໂສ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ອວສ຺ສໂຍ ນຕ຺ຖິ, ອຄ຺ໂຄ ໂກຈິ ອິສ຺ສໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມາ ວາ ນ ກໂຣຕິ ຕາທິສໍ ກຕ຺ຕຸໍ ສຊ຺ຊິຕຸໍ ອສມຕ຺ຖກາວໂຕ။ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວິສຸທ຺ຂິມຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ກມ຺ມເມວາຕິ ກສ຺ມາ ອວຂາຣິຕໍ, ນນຸ ກິເລສາປີ ສຕ຺ຕານໍ ຫີນປຕີຕກາວກາຣຕໍ, ນ ເກວລນ຺ຕິ ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ກິເລສປໂຍເຄນ ວິປາກວຜ຺ຜໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ກມ຺ມປວຕ຺ຕິຕເມວາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ။ ‘‘ກຖິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ນ ສຄ຺ຊານາສີ’’ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຕ຺ວາ ນນຸ ກ ຄວາ ມຫາກາຣຸຕິໂກ ປເຣສໍ ຄາປນຕ຺ຖເມວ ຂມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ ອາໜ – ‘‘ມານນິສ຺ສິໂຕ ກິເຣສາ’’ຕິອາທິ။

໘໐໐။ສມຕ຺ເຕນາຕິ ປຣິຍຕ຺ເຕນ, ຍຖາ ຕໍ ຜລໍ ທາຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ກເຕນ, ອຸປຈິເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ຕາທິສໍ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ເຈ ອນູນໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາໜ ‘‘ປຣິປຸຕ຺ເຕນາ’’ຕິ။ ສມາທິນ຺ເນນາຕິ ເອຕ຺ຖ ສມາທານໍ ນາມ ຕຕ຺ໜາທິຜ຺ຖິທີ ຄໜຕໍ ປຣາມ ສນ຺ຕິ ອາໜ – ‘‘ຄທີເຕນ ປຣາມຜ຺ເຖນາ’’ຕິ။ ປຜິປຊ຺ຊຕິ ເອຕາຍ ສຸຄຕິທຸຄ຺ຄຕີຕິ ປຜິປທາ, ກມ຺ມໍ။ ຕຖາ ຫິ ຕໍ ‘‘ກມ຺ມປ ໂຖ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ။

ເອສາຕິ ປຏິປທາ។ ທຸພ຺ພລໍ ອຸປ຺ຆາຕກເມວ ສີຍາຕິ ອຸປປີລຸອກສ຺ສ ວິສຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ພລວການ຺ເມນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ພລວການ຺ເມນາຕິ ປຸຌ຺ຌການ຺ເມນ។ ວທຕິ ນາມາຕິ ວທນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ ។ ນິພ຺ພຕ຺ຕາເປຍ຺ຍນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ອຸປປີລຸອກສກາວໍ ການ຺ມໍ ຊນກສກາວໍ ນ ໂຫຕິຕິ? ສພ຺ພເມຕໍ ປຣິກປ຺ປນວຈນໍ, ຍຖາ ມນຸສ຺ສາ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກໍ ປຏິປກ຺ຂໍ ກິຌ຺ຈິ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາປີ ເກຈີ ອາລມ຺ພນວເສນ ສມຕ຺ຖາ ວິຍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ, ເອວໍສມ຺ປທມິທນ຺ຕິ ເກຈີ។ ອປເຣ ປນ ກຌນ຺ຕິ – ຍສ຺ສິທໍ ການ຺ມສ຺ສວິປາກໍ ປີລຸເອຕິ, ສເຈ ຕສ຺ມີ ອໂນກາເສ ເອວ ສຍໍ ວິປ຺ຈິຕຸໍ ໂອກາສໍ ລເພຍ຺ຍ, ອປາເຍສຸ ເອວ ຕໍສມງ຺ຄິປຸຄ຺ຄລໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາເປຍ຺ຍ, ຍສ຺ມາ ຕໍ ການ຺ມໍ ພລວໍ ຫຸຕ຺ວາ ອວເສສປ຺ຈ຺ຈຍສມວາເຍນ ວິປ຺ຈິຕຸໍ ອາຣທ຺ທໍ, ຕສ຺ມາ ອິຕຣໍ ຕສ຺ສ ວິປາກໍ ວິພາເຮນ຺ຕໍ ອຸປປີລຸອກໍ ນາມ ຊາຕໍ។ ເອຕທຕ຺ຖເມວ ເຈຕ຺ຖ ‘‘ພລວການ຺ເມນ ນິພ຺ພຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ພລວຄ຺ຄຫຌໍ ກຕໍ។ ກິຈ຺ຈວເສນ ຫິ ເນສໍ ການ຺ມານໍ ເອຕາ ສມຌ຺ຌາ, ຍທິທໍ ອຸປປີລຸອກໍ ອຸປ຺ຈ຺ເຉທກໍ ຊນກໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ພກນ຺ຕິ, ນ ກຸສລານິ ວິຍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ພການິ ໂຫນ຺ຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ។ ປີລຸເອຕ຺ວາຕິ ວິເຫເຖຕ຺ວາ ປຏິພາຜນາທິວເສນ ອຸຈ຺ຊຸເຕລຍນ຺ຕາທໂຍ ວິຍ ອຸຈ຺ຊຸຕິລາທິເກ ວິພາເຮຕ຺ວາ។ ນີໂຣຊນ຺ຕິ ນິຕ຺ເຕຊໍ។ ນີຍູສນ຺ຕິ ນິຣສໍ។ ກສຜນ຺ຕິ ນິສ຺ສາຣໍ។ ປຣິສ຺ສຍນ຺ຕິ ອຸປທ຺ທວໍ។

ອິທານິ ປຣິສ຺ສຍສ຺ສ ອຸປນຍນາກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ຕຕ຺ຖ, ‘‘ທາຣກສ຺ສາ’’ຕິອາທີ ວຕ຺ວາ ໂກຄານໍ ວິນາສນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ປຸນ ‘‘ທາຣກສ຺ສາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ກຸມ຺ກໂທຫນາຕິ ກຸມ຺ກປູຣຂີຣາ។ ໂຄມຕ຺ຑເລຕິ ໂຄຍູເຖ។

ອຜຸຖູສກຄມນ຺ກຕ຺ວາຕິ ອຜຸເຖົາສກປ຺ປມາຕໍ ປເທສໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຌນ຺ຄຄ຺ໂຄ ອນຸຍາຍີ ກຕ຺ວາ។ ຕນ຺ຕິ ສຣໍ។ ອຌ຺ໂຌຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ។ ຕຕ຺ເຖວ ປາເຕຍ຺ຍ ອຈ຺ຈາສນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ສຣສ຺ສ ຊີຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ວາລຸອມຈ຺ໂຉທການ຺ຕິ ມກຣາທິວາລຸອມຈ຺ຉວນ຺ຕໍ ອຸທກໍ។

ປຏິສນ຺ຘິນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ ການ຺ມໍ ຊນກການ຺ມໍ ນາມ ປຣິປຸຕ຺ຓວິປາກທາຍິກາວໂຕ, ນ ປວຕ຺ຕິວິປາກມຕ຺ຕນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ។ ໂກຄສມ຺ປທາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອາໂຣຄ຺ຍສມ຺ປທາທິ-ປຣິວາຣສມ຺ປທາທີນິ ຄຕ຺ຫາຕິ។ ນ ທີຆາຍຸກຕາທີນິ ຫິ ອປ຺ປາຍຸກຕາສໍວຕ຺ຕນິເກນ ການ຺ມຸນາ ນິພ຺ພຕ຺ຕານິ; ອຌ຺ຌໍ ທີຆາຍຸກຕາກຣເຕນ ອຸປຕ຺ຖມ຺ເກຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ; ນ ອຕິທຸພ຺ພຕ຺ຕໍ ອປ຺ເປສກ຺ຂໍ ນິຈກຸລີນໍ ທຸປ຺ປັຌ຺ຌໍ ວາ ວຕ຺ຓວນ຺ຕຕາທິວເສນ។ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ, ‘‘ອິມສ຺ມີ ປນ ປັຌ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊເນ’’ຕິອາທີ, ຕໍ ປນ ນິທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ។

ປຸຣິມານີຕິ ອຸປປີລຸອໂກປຈ຺ເຉທການິ។ ອຸປປີລຸອກຸປຆາຕາ ນາມ ກຸສລວິປາກປຏິພາຫກາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ‘‘ທ຺ເວ ອກຸສລາເນວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກກໍ ກຸສລເມວາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ຊນກໍ ອຸກຍສກາວໍ, ເອວໍ ອິຕເຣສມ຺ປີ ອຸກຍສກາວຕາຍ ວຸຈ຺ຈມານາຍ ນ ໂກຈິ ວິໂຣໂຘ។ ເທວທຕ຺ຕາທີນຌ຺ຫິ ນາຄາທີນໍ ອິໂຕ ອນຸປ຺ປວຈ຺ຉິຕານໍ ເປຕາທີນຌ຺ຈ ນຣກາທີສຸ ອກຸສລການ຺ມວິປາກສ຺ສ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກນຸປປີລຸອນຸປຆາຕນານີ ນ ນ ສມ຺ກວນ຺ຕີ។ ເອວຌ຺ຈ ກຕ຺ວາ ຍາ ເຫຜຸຖາ ພຫູສຸ ອານນ຺ຕຣິເຍສຸ ເອເກນ ຄ ຫີຕປຏິສນ຺ຘິກສ຺ສ ອິຕເຣສໍ ຕສ຺ສ ອນຸພລປ຺ປທາຍິຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ສາປີ ສມຕ຺ຖິຕາ ໂຫຕີ។ ຍສ຺ມິຌ຺ຫິ ການ຺ເມ ກເຕ ຊນກນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ກຸສລຜລໍ ວາ ອກຸສລຜລໍ ວາ ພ຺ຍາຘິຈາຕຸສມຕາທີນິມິຕ຺ຕໍ ວິພາຘີຍຕິ, ຕມຸປຕ຺ຖມ຺ກກໍ។ ຍສ຺ມີ ປນ ກເຕ ຊາຕິສມຕ຺ຖສ຺ສ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ປວຕ຺ຕິຍຌ຺ຈ ວິປາກກຜຕ຺ຕາຣູປານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ຕໍ ຊນກໍ។ ຍສ຺ມີ ປນ ກເຕ ອຌ຺ເຌນ ຊນິຕສ຺ສ ອິຜ຺ຖສ຺ສ ວາ ອນິຜ຺ຖສ຺ສ ວາ ຜລສ຺ສ ວິພາຘາວິຈ຺ເຉທປຈ຺ຈຍານຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປພ຺ຣູຫນປຈ຺ຈຍຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ຊນກສາມຕ຺ຖິຍານຸຣູປໍ ປຣິວຸຕ຺ຕິ ຈິຣຕຣປພນ຺ຘາ ໂຫຕິ, ເອຕໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກກໍ។ ຕຖາ ຍສ຺ມີ ກເຕ ຊນກນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ກຸສລຜລໍ ອກຸສລຜລໍ ວາ ພ຺ຍາຘິຈາຕຸສມຕາທີນິມິຕ຺ຕໍ ວິພາຘີຍຕິ, ຕໍ ອຸປປີລຸອກໍ។ ຍສ຺ມີ ປນ ກເຕ ຊນກສາມຕ຺ຖິຍວເສນ ຈິຣຕຣປພນ຺ຘາຣຫມ຺ປີ ສມານໍ ຜລໍ ວິຈ຺ເຉທກປຈ຺ຈຍຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ອຸປຆາຕກນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ສາໂຣ។

ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ການ຺ເມສຸ។ ອຸປ຺ຈ຺ເຉທກການ຺ເມນາຕິ ອາຍຸໂນ ອຸປຆາຕກການ຺ເມນ។ ສ຺ວາຍມຸປຆາຕກກາໂວ ທ຺ວິຘາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປາຕາຕິປາຕີນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ນ ສກ຺ໂກຕິ ປາຕາຕິປາຕການ຺ມຸນາ ສນ຺ຕານສ຺ສ ຕຖາກິສງ຺ຂຕຕ຺ຕາ។ ຍສ຺ມິຌ຺ຫິ ສນ຺ຕາເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ເຕນ ອກິສງ຺ຂຕຕາ ອວສ຺ສໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ ຕຕ຺ເຖວ ຕສ຺ສ ວິປາກສ຺ສ ວິນິພນ຺ຘນໂຕ។ ເອເຕນ ກຸສລສ຺ສ ການ຺ມສ຺ສ ອາຍູຫນກ຺ຂເຕເຍວ ປາຕາຕິປາໂຕ ຕາທິສໍ ສາມຕ຺ຖິຍຸປຆາຕໍ ກໂຣຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ, ຕໂຕ ການ຺ມໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕີ។ ‘‘ທີຆາຍຸກາ’’ຕິອາທີນາ ອຸປຆາຕສາມຕ຺ຖິເຍນ ເຂຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປັນ຺ນສສ຺ສໍ ວິຍ ອຸປປຕ຺ຕິນິຍາມກາ ຌມ຺ມາຕິ ທສ຺ເສຕີ។ ອຸປປຕ຺ຕິ ນິຍຕວິເສເສ ວິປ຺ຈິຕຸໍ ໂອກາເສ ກໂຣນ຺ເຕ ເອວ ກຸສລການ຺ເມ ອາກຫ຺ໝິຍມານປຏິສນ຺ຘິກໍ ປາຕາຕິປາຕການ຺ມໍ ອປ຺ປາ

ຍຸກຕຸຖາຍ ນິຍເມຕິຕິ ອາຫ – ''ປັຜິສນຸ໌ເມວ ວາ ນິຍາເມຕຸວາ ອປຸ໌ປາຍຸກ໌ ກໂຣຕິ''ຕິ໌ ປາຕາຕິປາຕເຈຕນາຍ ອຈຸຈນຸຕກຍຸກວິປາກຕຸຕາ ສນຸນິຍຸຖານເຈຕນາຍ ນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕຕິ ຕສຸສາ ອຕຸຖສຸສ ຊີຕາກາວໂຕ; ອິຕເຣ ປນ ນ ຕຖາ ກາຣິຍາຕິ ອາຫ – ''ປຸພຸພາ...ເປ... ໂຫຕີ''ຕິ໌ ອິຊ ປນ ຍໍ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕສທິສໍ, ຕໍ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸພໍ໌

ມນຸສຸສາມນຸສຸສປຣິສຸສຍາຕິ ມານຸສກາ ອມານຸສກາ ຈ ອຸປຫຸທວາ໌ ປຸຣໂຕຕິ ປຸພຸພທຸວາຣໂຕ໌ ປຈຸຊໂຕຕິ ປຈຸຊິມວຕຸຖຸໂຕ໌ ປວຍຸຜມານາຕິ ປຣິຊນສຸສ, ເທວຕານໍ ວາ ເທເສນ ປວຍຸຜມານາ໌ ປເຣທີຕິ ປຸຣາຕເນທີ ປເຣທີ໌ ສມຸມຸຊີກາວນຸຕິ ສາ ມີກາວວເສນ ປຈຸຈກຸຂຕຸຕໍ໌ ອາຫຣິຕຸວາ ເທນຸຕິ ອິຕາຍິກາ໌ ກມຸມນຸຕາຕິ ວຕິຊຊາທິກມຸມານີ໌ ອປາຕາຕິປາຕກມຸມນຸຕິ ປາຕາຕິປາຕສຸສ ປຜິປກຸຂກູຕໍ ກມຸມໍ; ປາຕາຕິປາຕາ ວິຣຕິວເສນ ປວຕຸຕິຕກມຸມນຸຕິ ອຕຸໂຖ໌ ທີຟາຍຸກສໍວຕຸຕນິກໍ ໂຫຕີ ວິ ປາກສຸສ ກມຸມສຣິກຸຂກາວໂຕ ໌ ອິມີນາ ນເຍນາຕິ ອິມີນາ ອປຸ໌ປາຍຸກທີຟາຍຸກສໍວຕຸຕນິເກສຸ ກມຸເມສຸ ຍຖາວຸຕຸເຕນ ຕໍ ສໍວຕຸຕນິກວິກາວນນເຍນ໌

ວິເຫຖນກມຸມາທີນິປີຕິ ປີ-ສທຸເທນ ໂກໄຂສຸສາມນກມຈຸເຊຣຖທຸຂອວິທຸທສຸກາວວເສນ ປວຕຸຕິຕກມຸມານິ ສງຄຕຸຫາຕິ໌ ຕເຖ ວາຕິ ຍຖາ ປາຕາຕິປາຕກມຸມໍ ອຕຸຖໂຕ ເອວໍ ວທຕິ ນາມາຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕເຖວ ວທມານານີ ວິຍ໌ ''ຍໍ ຍເທວາຕິປຕຸເຖນຸຕິ, ສພຸພເມເຕນ ລພຸກຕີ''ຕິ (ຊ໌ ປາ໌ ໑໑໐) ວຈນໂຕ ຍຖາ ສພຸພກຸສລໍ ສພຸພາສໍ ສມຸປຕຸຕີນໍ ອຸປນິສຸສໂຍ, ເອວໍ ສພຸພໍ ອກຸສລໍ ສພຸພາສໍ ວິປຕຸຕີນໍ ອຸປນິສຸສໂຍຕີ, ''ອຸປປີລອເນນ ນິພຸໂກຄຕໍ ອາປາເທຕຸວາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ ໌ ຕຖາ ທີ ປາຕາຕິ ປາຕກມຸມວເສນປີ ອຍໍ ນໂຍ ທສຸສີໂຕ໌ ອວິເຫຖນາທີນີຕິ ເອຕຸຖ ອາທິ-ສທຸເທນ ອກຸໂກຂນ-ອນິສຸສາມນ-ທານ-ອນຕິມານ-ວິທຸທສຸກາເວນ ປວຕຸຕກມຸມານີ ສງຄຕຸຫາຕິ໌

໘໘໓໌ ອິສຸສາ ມໂນ ເອຕສຸສາຕິ ອິສຸສາມນໂກຕິ ອາຫ ''ອິສຸສາສມຸປຍຸຕຸຕຈິຕຸໂຕ''ຕິ໌ ອຸປກຸໂກສນຸໂຕຕິ ອກຸໂກສວຕຸຖູທີ ອກຸໂກສນຸໂຕ໌ ອິສຸສໍ ພນຸຊຕີຕິ ອິສຸສໍ ອນຸພນຸຊຕິ ອິສຸສາສຫິຕເມວ ຈິຕຸຕໍ ອນຸປວຕຸເຕຕິ໌ ອປຸເປສກຸໂຂຕິ ອປຸປານຸກາໂວ ອປຸປລຸລາໂຕ໌ ເຕນາຫ ''ນ ປລຸລາຍຕີ''ຕິ໌ ສາ ປນສຸສ ອປຸປານຸກາວຕາ ປຣິວາຣາກາເວນ ປາກຍາ ໂຫຕີຕີ ອາຫ ''ອປຸປປຣິວາໂຣ''ຕິ໌

໘໘໔໌ມຈຸຊຣິຍວເສນ ນ ທາຕາ ໂຫຕີຕີ ສພຸພໂສ ເທຍຸຍຊມຸມສຸສ ອກາເວນ ນ ທາຕາ ນ ໂຫຕີ໌ ອມຈຸຊຣີ ທີ ປຸຄຸຄໂລ ສຕິ ເທຍຸຍຊມຸເມ ຍຖາຣທໍ ເທຕີເຍວ໌

໘໘໕໌ ອກີວາເທຕພຸພໍ ເຂຕຸຕວເສນ ມຕຸຖກປຸປຕຸຕໍ ທສຸເສຕຸໍ, ''ພຸທຸຊໍ ວາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ໌ ອລຸເລປີ ມາຕຸປີຕຸ ເຊຍຸຖກາຕຣາທໂຍ ອກີວາທນາທີອຣຫາ ສນຸຕີ, ເຕສຸ ຖທຸຊາທີວເສນ ກຣຕໍ ນີຈກຸລສໍວຕຸຕນິກເມວ໌ ນ ທີ ປວຕຸເຕ ສກກາ ກາຕຸນຸຕີ ສມຸພນຸເຊ໌ ເຕນ ປວຕຸຕິວິປາກທາຍິໂນ ກມຸມສຸສ ວິສໂຍ ເອໂສຕີ ທສຸເສຕິ໌ ເຕນາຫ ''ປຜິສນຸ໌ເມວ ປນາ''ຕິອາທີ໌

໘໘໖໌ອປຣິປຸຈຸຊເນນາຕິ ອປຣິປຸຈຸຊານຕຸເຕນ ນິຣເຍ ນ ນິພຸພຕຸຕຕີ; ອປຣິປຸຈຸຊາເຫຕຸ ປນ ກຕຸຕພຸພາກຣຕາທີທີ ສິຍາ ນິຣຍນິພຸພຕຸຕີຕີ ປາລຸອິຍໍ, ''ນ ປຣິປຸຈຸຊີຕາ ໂຫຕີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕນຸຕີ ທສຸເສນຸໂຕ, ''ອປຣິປຸຈຸຊໂກ ປນາ''ຕິອາທີມາຫ໌ ຍຖານຸ ສນຸຊີ ປາເປສີຕີ ເທສນໍ ຍຖານຸສນຸຊິນິຍຸຖານໍ ປາເປສີ໌ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍຕຸຕາ ສຸວິລຸເລຍຸຍເມວ໌

ຈູລອກມຸມວິກງຄສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ໌

໖໌ ມຫາກມຸມວິກງຄສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໘໘໗໌ ກມຸມສຸສ ໂມພກາໂວ ນາມ ຜເລນ ຕຸຈຸຊຕາ ຜລາກາໂວຕິ ອາຫ – ''ໂມພນຸຕິ ຕຸຈຸຊໍ ອຜລ''ນຸຕິ໌ ຕຖໍ ກູຕນຸຕິ ສຈຸຈສທຸທສຸສ ອຕຸຖມາຫ໌ ປຣິພຸພາຊໂກ ປນ ''ສຈຸຈ''ນຸຕິ ອິມີນາ ຕເມວ ສຜລນຸຕິ ວທຕິ໌ ສຜລຄຸທີ ກມຸມໍ ສຕຸຖ ອກິມຕມ ໂນກມຸມນຸຕິ ອຊິປຸປາໂຍ໌ ອິທລຸຈ ''ໂມພໍ ກາຍກມຸມ''ນຸຕິອາທີວຈນໍ໌ ຕໍ ຄເຫຕຸວາຕິ ປຣມຸປຣາຍ ຄເຫຕຸວາ໌ ເອສາຕິ ໂປຕລິ ປຸຕຸໂຕ ປຣິພຸພາຊໂກ໌ ອກິສລຸລານິໂຣຊກາຖໍ ສນຸຊາຍ ວທຕິ໌ ສາປີ ທີ ຕິຕຸຖິຍານໍ ອນຸຕເຣ ປາກຍາ ຊາຕາຕິ໌ ເຖໂຣຕີ ສ ມີທຸຊີຕຸເຖໂຣ໌ ຍຖາ ກຄວຕາ ວຸຕຸຕໍ, ຕໂຕ ຈ ອລຸລຖາວ ໂທສາໂຣປນເຍນ ຄເຫຕຸວາ ຕໂຕ ກຄວນຸຕໍ ເຖໂຣ ຣກຸຂຕີຕີ

ອນິປ຺ປາເຍນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ, "ປຣິຣກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ມຍ຺ສິສ຺ສຕີ"ຕິ ອໂວຈາຕິ ອາຫ – "ປຣິຣກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຄຣຫໂຕ ໂມຈເນນ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິຯ ສຍ຺ເຈຕນາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສຍ຺ເຈຕນິກໍຯ ກມ຺ມນ຺ຕິ ສຍ຺ເຈຕນິກສ຺ສປິ ກມ຺ມສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສນເຍ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ປຣິພ຺ພາຊເກນ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ສງ຺ຂຕສງ຺ຂາຣຕາຍ ຣູປເມວ "ຕິລມຕ຺ຕມ຺ປິ ສງ຺ຂາຣ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ – "ມໍສຈກ຺ຂຸນາວ ປສ຺ສຕີ"ຕິຯ ສມາຄມທສ຺ສນໍ ສນ຺ຘາຍາຕິ ກຕ຺ຖຈິປິ ຕສ຺ສ ທສ຺ສນໍ ສນ຺ຘາຍ, ນ ປຣິຍ຺ຍາທສ຺ສນໍຯ ເຕນາຫ ກຄວາ – "ກຸໂຕ ປເນວຣູປໍ ກຖາສລ຺ລາປ"ນ຺ຕິຯ

໘໙໙ຯວຏ຺ຏທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ສໍສາຣທຸກ຺ຂໍຯ ກິເລສທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ກິເລສສມ຺ກວຣາຄປຣິຬາຫທຸກ຺ຂໍຯ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍທນິຈ຺ຈໍ, ຕໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕທຸກ຺ຂໍຯ ສເຈ ກາສິຕໍ ກເວຍ຺ຍາຕິ ອິມໍ ອີທິສໍ ທຸກ຺ຂໍ ສນ຺ຘາຍ ອາຍສ຺ມຕາ ສມິທ຺ຘິນາ ກາສິຕໍ ສິຍາ ນຸ ກຄວາ, ອວິກຊິຕ຺ວາ ພ຺ຍາກຣຕໍ ຍຸຕ຺ຕເມວາຕິ ອນິປ຺ປາໂຍຯ

໑໐໐ຯອຸມ຺ມງ຺ຄນ຺ຕິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນໍ, ກຖາມຸລຸເຫນ ອນ຺ຕຣາ ອຍ຺ຍາຕວິສຍປຍ຺ຫາ ອຸມ຺ມງ຺ຄໍຯ ເຕນາຫ – "ປຍ຺ຫາອຸມ຺ມງ຺ຄ"ນ຺ຕິ ເນວ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ຫິ ຕໍ ອໂຍນິໂສ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸວິສຍນ຺ຕິ? ການຍ຺ເຈຕໍ ນ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸວິສຍໍ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸປຣິກຕ຺ຫລາວິສຍໍ ປນ ສິຍາຕິ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນິປ຺ປາເຍເນວາຕິ ອຸທາຍິຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອນິປ຺ປາເຍເນວ ຄຍ຺ຫມາເນນ ຕໍ ອໂຍນິໂຍ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນໍ ອຍ຺ຍາສິຯ ສນ຺ນິສີທິຕຸໍ ປຸພ຺ເພ ນິສີນ຺ນາກາເຣນ ສນ຺ນິສີທິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິຯ ສມິທ຺ຘິຕ຺ເຖເຣນ ອນກິສງ຺ຂຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ກຖິຕຕ຺ຕາ, "ຍໍ ອກູຕໍ, ຕເທວ ກເຖສ຺ສຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ "ອໂຍນິໂສ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊິສ຺ສຕີ"ຕິຯ ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ປຸຈ຺ຉິຕາ, "ກີ ໂສ ເວທິຍຕີ"ຕິ ອວິກາເຄນ ເວທິຍມານສ຺ສ ຊາຕິຕຕ຺ຕາຯ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຫິຕນ຺ຕິ ສຸຂເວທນິຍໍຯ ເຕນາຫ – "ສຸຂເວທນາຍ ປຈ຺ຈຍກູຕ"ນ຺ຕິຯ ເສເສສູຕິ, "ທຸກ຺ຂເວທນິຍ"ນ຺ຕິອາທີສຸຯ

ເຫຏ຺ຐາ ຕິກຊ຺ຊານເຈຕນາຕິ ເອຕ຺ຖ, "ກຸສລໂຕ"ຕິ ອນິກາຣໂຕ ຣູປາວຈຣກຸສລໂຕ ເຫຏ຺ຐາ ຕິກຊ຺ຊານເຈຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ກາມາວຈຣຣູປາວຈຣສຸຂເວທນິຍກມ຺ເມສຸຯ ອທຸກ຺ຂມສຸຂມ຺ປີຕີ ປີ-ສທ຺ເທນ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມເຕາ ສຸຂມ຺ປີຕີ ອິມມຕ຺ຖໍ ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕິຯ

ຍທິ ກາຍທ຺ວາເຣ ປວຕ຺ຕໂຕ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ຊເນຕິ, ອຖ ກສ຺ມາ, "ທຸກ຺ຂສ຺ເສວ ຊນໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – "ສາ ປນ ເວທນາ"ຕິອາທິຯ

ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານເຈຕນາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຣູປາວຈຣກຸສລເຈຕນາຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ຍຖາ ຫິ "ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ລາກຄ຺ຄຫຕາວເສນ ມນສາ ສຸຂເວທນິຍໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນິຍນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອຣູປາວຈຣກຸສເລປິ ລພ຺ກຕີຕິ ສຸຂມ຺ປີ ຊເນຕິ ອຸກ຺ກຏ຺ຐສ຺ສ ຍາຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກຸສລສ຺ສ ໂສຬສວິປາກຈິຕ຺ຕນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ, ອຍຍ຺ຈ ນໂຍ ເຫຏ຺ຐາ, "ອທຸກ຺ຂມສຸຂມ຺ປີ"ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ປຸພ຺ເພ ປຣິຍາຍໂຕ ທຸກ຺ຂເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ, ສຸຕ຺ຕນ຺ຕສໍວຕ຺ຕນາ ເຫສາຕິ ອິທານິ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ປຸນ ທສ຺ເສຕຸໍ, "ອປີຈາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ເອຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂເວທນິຍໍ ປວຕ຺ຕິວເສເນວ ວຏ຺ຏຕີຕິຯ ເອຕສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂເວທນິຍສ຺ສ ປວຕ຺ຕິວເສເນວ ຍຸຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ ເອຕສ຺ສ ວເສນ ສພ຺ພໍ ສຸຂເວທນິຍໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນິຍຍ຺ຈ ປວຕ຺ຕິວເສເນວ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິຯ

ອາລໂຍຕິ ອກິຣຸຈິຯ ມຫາກມ຺ມວິກງ຺ຄຍາຕນ຺ຕິ ມຫຕິ ກມ຺ມວິກຊເນ ຍາຕໍ, ມຫນ຺ຕໍ ວາ ກມ຺ມວິກຊນຍາຕໍຯ ກາຊນໍ ນາມ ນິທ຺ເທໂສ, ອຍໍ ປນ ອຸທ຺ເທໂສຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ – "ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ...ເປ... ມາຕິກາຏ຺ຐປນ"ນ຺ຕິຯ

໑໐໑ຯປາຏິເຍກ຺ໂກ ອນຸສນ຺ຘິ ຍຖາອຸທ຺ທິຏ຺ຐສ຺ສ ມຫາກມ຺ມວິກງ຺ຄຍາຕສ຺ສ ອກາຊນກາວໂຕ, ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘິອຊ຺ຊາສຍານຸສນ຺ຘີສຸ ຈ ອນນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ "ອິທໍ ຫີ"ຕິອາທິຯ ອິທໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອິຘ, "ປາຕາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ"ນ຺ຕິ ອາທິນາ ປຸຄ຺ຄລາທິຏ຺ຐາເນນ ວຸຕ຺ຕໍ ກມ຺ມວິກງ຺ຄໍ ອາຣພ຺ກຯ ອິມໍ ປຈ຺ຈຍໍ ລກິຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ ອິທໍ ທສ຺ສນໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຕິ ອິທໍ, "ອຕ຺ຖິ ກິຣ, ໂກ, ປາປການິ ກມ຺ມານິ, ນຕ຺ຖິ ກິຣ, ໂກ, ປາປການິ ກມ຺ມານີ"ຕິ ຈ ອາທີນິ ຫຕ຺ຖິທສ຺ສກອນ຺ຘາວິຍ ທິຏ຺ຐມຕ຺ເຕ ເອວ ຄຕ຺ວາ ອຈິຕ຺ຕກທສ຺ສນຍ຺ຈ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຕິຯ ວີຣິຍໍ ກິເລສານໍ ອາຕາປນວເສນ ອາຕປ຺ປໍ, ຕເທວ ປທຫວເສນ ປຘານໍ, ປຸນປ຺ປຸນໍ ຍຸຍ຺ຊນວເສນ ອນຸໂຍໂຄ, ຕຖາ ກາວນາຍ ນປ຺ປມຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາຕິ ອປ຺ປມາໂທ, ສມ຺ມາ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣ

ຕິ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ມາມນສິກາໂຣຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ, “ປຎ຺ຈປີ ວີຣິຍສ຺ເສວ ນາມານີ”ຕິ ອາຫຯ ອປ຺ປມາໂທ ວາ ສຕິຍາ ອວິປ຺ປວາໂສຯ ຍສ຺ມິໍ ມນສິກາເຣ ສຕິ ຕສ຺ສ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓໍ ອິຊ຺ຌຕິ, ອຍເມຕ຺ຖ ສມ຺ມາມນສິກາໂຣຕິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ເຈໂຕສມາຘິນ຺ຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓສາຘກໍ ຈິຕ຺ຕສມາຘິໍຯ ເຕນາຫ “ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸສມາຘິ”ນ຺ຕິຯ ອຎ຺ຎຖາຕິ ອກຸສລກມ຺ມກຣຓໂຕ ອຎ຺ຎຖາ, ຕໍ ປນ ກຸສລກມ຺ມກຣຓໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – “ເຍ ທສ຺ສນ຺ນໍ ກຸສລານໍ ກມ຺ມປຖານໍ ປູຣິຕຕ຺ຕາ”ຕິ ທິຏ຺ຐິຖາເຍນາຕິ ທິຏ຺ຐິວເສນ ທິຏ຺ຐິພເລນຯ ທິຏ຺ຐິປຣາມາເສນາຕິ ທິຏ຺ຐິວເສນ ຘມ຺ມສຠາວໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣາມາເສນຯ ອຘິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາຕິ, “ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ອຘິຏ຺ຐາຍ ອຠິນິວິສິຕ຺ວາຯ ອາທິຍິຕ຺ວາຕິ ທຬ຺ຫຄ຺ຄາຫໍ ຄເຫຕ຺ວາຯ ໂວຫຣຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຫິຕຄ຺ຄຫຓໍ ປເຣສໍ ທີເປນ຺ໂຕ ໂວຫຣຕິຯ

໓໐໒ຯຕຕ຺ຣານນ຺ທາຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖຯ ອິທມ຺ປີຕິ ອິທໍ ວຈນໍຯ “ຕຕ຺ຣານນ຺ທາ”ຕິ ເອວມາທິວຈນມ຺ປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ມຫາກມ຺ມວິຠງ຺ຄຎາຓສ຺ສ ຠາຊນໍ ຕສ຺ສ ອນິທ຺ເທສຠາວໂຕຯ ອສ຺ສາຕິ ມຫາກມ຺ມວິຠງ຺ຄຎາຓສ຺ສ ມາຕິກາຏ຺ຐປນເມວ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸການໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ວເສນ ອນຸຎ຺ຎາຕພ຺ພສ຺ສ ຈ ທສ຺ສນວເສນ ອຸທ຺ເທສຠາວໂຕຯ ເຕນາຫ “ເອຕ຺ຖ ປນາ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ເອຕ຺ຖ ປນາຕິ “ຕຕ຺ຣານນ຺ທາ”ຕິອາທິປາເຐຯ ເອເຕສໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸການນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ເຫຏ຺ຐາ ຈຕູສຸປີ ວາເຣສຸ ອາຄຕານໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸການໍຯ ເອຕ຺ຕກາຕິ ເອກຈ຺ຈິຍາ ສຈ຺ຈຄີຣາຯ ອນຸຎ຺ຎາຕາຕິ ອນຸຊານິຕາຯ ອນນຸຎ຺ຎາຕາຕິ ປຏິກ຺ເຂປິຕາຯ ອິຘ ອນນຸຎ຺ຎາຕມຸເຂນ ທີປິຕໍ ອນນຸຎ຺ຎາຕຠາວມຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຣານນ຺ທາຕິອາທິເກ ຕຕ຺ຣາຕິ ນິທ຺ຘາຣເຓ ຠຸມ຺ມນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ເຕສຸ ຈຕູສຸ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສູ”ຕິ ອາຫຯ ອິທໍ ວຈນໍ “ອຕ຺ຖິ ກິຣ, ໂຠ…ເປ… ວິປາໂກ”ຕິ ອິທໍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອສ຺ສາຕິ ຕຖາວາທິໂນ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສຯ ອຎ຺ເຎນາກາເຣນາຕິ “ໂຍ ກິຣ, ໂຠ”ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕກາຣຓໂຕ ອຎ຺ເຎນ ກາຣເຓນຯ ທ຺ວີສຸ ຐາເນສູຕິ “ອຕ຺ຖິ ກິຣ, ໂຠ…ເປ… ວິປາໂກ”ຕິ ຈ, “ອປາຍໍ…ເປ… ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນ”ນ຺ຕິ ຈ ອິເມສຸ ທ຺ວີສຸ ປາຐປ຺ເທເສສຸຯ ອນຸຎ຺ຎາຕາ ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຖິຠາວໂຕຯ ຕີສຸ ຐາເນສູຕິ “ໂຍ ກິຣ, ໂຠ…ເປ… ນິຣຍໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີ”, “ຍມ຺ປີ ໂສ…ເປ… ເຕ ສຎ຺ຊານນ຺ຕິ”, “ຍມ຺ປີ ໂສ ຍເທວ…ເປ… ໂມຆມຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ອິເມສຸ ຕີສຸ ປາຐປ຺ເທເສສຸຯ ອນນຸຎ຺ຎາຕາ ຕທຕ຺ຖສ຺ສາເນກນ຺ຕິກຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສໂຕ ຈຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ – “ອຎ຺ຎຖາ ຫິ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫາກມ຺ມວິຠງ຺ຄຎາຓ”ນ຺ຕິຯ ຍຖາ ເຕ ອປ຺ປຫີນວິປລ຺ລາສາ ປເທສຎາຓສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ກມ຺ມວິຠງ຺ຄໍ ສຎ຺ຊານນ຺ຕິ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎຖາວ ສພ຺ພໂສ ປຫີນວິປລ຺ລາສສ຺ສ ຕຖາ ອາຄມນາທິອຕ຺ເຖນ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ມຫາກມ຺ມວິຠງ຺ຄຎາຓໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໐໓ຯ ອິມິນາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸເກນ ຍໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ທິຏ຺ໂຐ, ຕໂຕ ປຸພ຺ເພຕິ ໂຍຊນາຯ ຕໂຕຕິ ຕໂຕ ກຣິຍມານກມ຺ມໂຕ ປຸພ຺ເພຯ ຂນ຺ໂທຕິ ກຸມາໂຣຯ ສີໂວຕິ ອິສ຺ສໂຣຯ ປີຕາມໂຫຕິ ພ຺ຣຫ຺ມາຯ ອິສ຺ສຣາທີຫີຕິ ອິສ຺ສຣພ຺ຣຫ຺ມປຊາປຕິອາທີຫີຯ ວິສຏ຺ໂຐຕິ ນິມ຺ມິໂຕຯ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສເນນາຕິ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນວເສນຯ ຍນ຺ຕິ ຍໍ ກມ຺ມໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ປາຓາຕິປາຕາທີວເສນ ປວຕ຺ຕກມ຺ເມສຸຯ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມຕິ ຕສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ອຸປປ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ທຸຕິຍຠາເວ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາຯ ອປຣສ຺ມິໍ ປຣິຍາເຍຕິ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຠເວຯ

ເອກໍ ກມ຺ມຣາສິນ຺ຕິ ປາຓາຕິປາຕາທີເຠເທນ ເອກໍ ກມ຺ມສມຸທາຍໍຯ ເອກໍ ວິປາກຣາສິນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ອງ຺ເຄນ ເອກໍ ວິປາກສມຸທາຍໍຯ ອິມິນາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸເກນ ສມເຓນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ ອທິຏ຺ໂຐຯ ຕໂຍຕິ “ປຸພ຺ເພ ວາສ຺ສ ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕີ”ຕິ ອາທິນາ ວຸຕ຺ຕາ ຕໂຍຯ ທ຺ເວ ວິປາກຣາສີຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມເວທນີໂຍ ອປຣາປຣິຍາຍເວທນີໂຍຕິ ທ຺ເວ ວິປາກຣາສີຯ ອຸປປ຺ຊ຺ຊເວທນີຍໍ ປນ ເຕນ ທິຏ຺ຐໍ, ຕສ຺ມາ “ທ຺ເວ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທິຏ຺ໂຐ ເອໂກ, ອທິຏ຺ຐາ ຕໂຍຕິ ທິຏ຺ເຐ ຈ ອທິຏ຺ເຐ ຈ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກມ຺ມຣາສີ, ຕຖາ ທິຏ຺ໂຐ ເອໂກ, ອທິຏ຺ຐາ ທ຺ເວຕິ ຕໂຍ ວິປາກຣາສີຯ ອິມານິ ສຕ຺ຕ ຐານານີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕານິ ສຕ຺ຕ ຎາຓສ຺ສ ປວຕ຺ຕນຏ຺ຐານານິຯ “ອິມສ຺ສ ນາມ ກມ຺ມສ຺ສ ອິທໍ ຜລໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ກມ຺ມສ຺ສ, ຜລສ຺ສ ວາ ອທິຏ຺ຐຕ຺ຕາ, “ທຸຕິຍວາເຣ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸເກນ ກິຎ຺ຈິ ນ ທິຏ຺ຐ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຐມໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຕໂຍ ກມ຺ມຣາສີ ເວທິຕພ຺ພາ, ອິຘ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸເກນ ທິຏ຺ຐສ຺ສ ອຠາວໂຕ, “ປຈ຺ຈຕ຺ຕຏ຺ຐານານີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຠວຕິ ວຑ຺ຒຕິ ເອເຕນາຕິ ຠພ຺ພໍ, ວຑ຺ຒິນິມິຕ຺ຕໍຯ ນ ຠພ຺ພໍ ອຠພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ “ຠູຕວິຣຫິຕ”ນ຺ຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ຜເລ ຠາສນໍ ທິພ຺ພນໍ ອາຠາສນນ຺ຕິ ອາຫ – “ອາຠາສຕິ ອຠິຠວຕິ ປຏິພາຫຕີ”ຕິຯ ພລວກມ຺ມນ຺ຕິ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ ກມ຺ມໍ ຄຣຸສມາເສວິຕາທີເຠທໍຯ ອາສນ຺ເນຕິ ມຣເຓ, ອຠິຓ຺ຫໍ ອຸປຏ຺ຐາເນນ ວາ ຕສ຺ສ ມຣຓຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາສນ຺ເນຯ ພລວກມ຺ມນ຺ຕິ ຄຣຸສມາເສວິຕາທີວເສນ ພລວໍ ກຸສລກມ຺ມໍຯ ທຸພ຺ພລກມ຺ມສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ທຸພ຺ພລສ຺ສຯ ອາສນ຺ເນ ກຸສລໍ ກຕນ຺ຕິ ອິຘາປິ ອາສນ຺ນຕາ ປຸພ຺ເພ

ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ໚

ອຸປ຺ຜ຺ຄານາກາເຣນາຕິ ມຣຕສ຺ສ ອາສນ຺ນກາເລ ກມ຺ມສ຺ສ ອຸປ຺ຜ຺ຄານາກາເຣນ໚ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ໚ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ກາຣຕາຄູຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ຜ຺ຄາຕິ ອກຸສລນ຺ຕິ ໂຢຊນາ໚ ຕິຕ຺ຖິຍາ ກມ຺ມນ຺ຕຣວິປາກນ຺ຕເຣສຸ ອກຸສລຕາຍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ວິປາກສ຺ສ ກາຣຕໍ ກຕ຺ວາ ຄຕ຺ໜນ຺ຕິ ໜຕ຺ຖິທສ຺ສກອນ຺ຮາທໂຍ ວິຍ ທິຜ຺ຄມຕ຺ຕາກິນິເວສີໂນຕິ, ‘‘ອຌ຺ຌຕິຕ຺ຖິຍາ… ເປ… ອຸປ຺ຜ຺ຄາຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ອິຕຣສ຺ມິນ຺ຕິ ກພ຺ພຌ຺ເຈວ ກພ຺ພາກາສຌ຺ຈ, ກພ຺ພໍ ອກພ຺ພາກາສນ຺ຕິ ອິມສ຺ມິ ທ຺ວເຍ ໚ ເອເສວ ນໂຍ ປຖມທຸຕິຍປຸຄ຺ຄລວເສນ ປຸຣິມານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກມ຺ມານໍ ໂຢຊນານໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ຜ຺ຄານາກາຣວເສນ໚ ອຍເມວ ຕ ຕິຍຈຕຸຕ຺ຖປຸຄ຺ຄລວເສນ ປຈ຺ຉິມານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກມ຺ມານໍ ໂຢຊນານໂຍ໚ ຕຕິຍສ຺ສ ຫິ ກມ຺ມສ຺ສ ກຸສລຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຈ ສຄ຺ເຄ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕາຄູຕໍ ກຸສລໍ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ຜ຺ຄາຕິ; ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖສ຺ສປິ ກມ຺ມສ຺ສ ກຸສລຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສ ປນ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕິກາຣຕາຄູຕໍ ອຌ຺ຌຕິຕ຺ຖິຍານໍ ອກຸສລໍ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ຜ຺ຄາຕີຕິ໚ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິພຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວ໚

ມຫາກມ຺ມວິພງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ໚

໗໚ ສລາຍຕນວິພງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໖໐໔໚ເວທິຕພ຺ພານີຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ວິທິຕານີ ໖ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ ວຌ຺ຌທຸກ຺ຂສມຕິກ຺ກມາຍ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ເວທນໍ ອທິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ສຫວິປ຺ສ຺ສເນນ ມຄ຺ເຄນ ຊານິຕພ຺ພານີ’’ຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອາຣມ຺ມຕາໂຕ ມຄ຺ເຄນ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ຊານນໍ ທຜ຺ຄພ຺ພໍ໚ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ໚ ມໂນ ສວິເສສໍ ອຸປວິຈຣຕິ ອາຣມ຺ມເຕ ປວຕ຺ຕຕິ ເອເຕຫີຕິ ມໂນປວິຈາຣາ, ວິຕກ຺ກວິຈາຣາ໚ ອາຣມ຺ມເຕ ຫິ ອກິນິໂຣປນານຸມຊ຺ຊເນຫິ ວິຕກ຺ກວິຈາເຣຫິ ສຫ ຈິຕ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕພ຺ພິຣຫິຕໍ໚ ເຕນາຫ ‘‘ວິຕກ຺ກວິຈາຣາ’’ຕິອາທິ໚ ສຕ຺ຕາ ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ເອເຕຫີ ຍຖາຣທໍ ວຌ຺ຌໍ ວິວຌ຺ຌຌ຺ຈາຕິ ສຕ຺ຕປທາ, ເຄຫນິສ຺ສິຕາ ວຌ຺ຌປທາ໚ ໂຢຄ຺ຄານໍ ທມນອາຈຣິຍາ ໂຢຄ຺ຄາຈຣິຍາ໚ ເຕນາຫ ‘‘ທເມຕພ຺ພທມການ’’ນ຺ຕິ໚ ເສສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາວເສສໍ ເອກສຕ຺ຕຕິ ວິຮວິຌ຺ຌາຕໍ ສຜສ຺ສຣູປກສ຺ເສວ ອທິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ໚

໖໐໔໚ອິຮາຕິ ອິມິສ຺ສໍ ລວິຌ຺ຌາຕກາຍເທສນາຍໍ໚ ມໂນຮາຕຸຕ຺ຕຍວິນິມຸຕ຺ຕເມວ ມໂນວິຌ຺ຌາຕຮາຕູຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚

ຈກ຺ຂຸມ຺ຫິ ສມ຺ຜສ຺ໂສຕິ ຈກ຺ຂຸໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ສມ຺ຜສ຺ໂສ໚ ເຕນາຫ – ‘‘ຈກ຺ຂຸວິລາຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ຜສ຺ສສ຺ເສຕໍ ອຮິວຈນ’’ນ຺ຕິ໚

ຍຖາ ເກວເລນ ວິຌ຺ຌາເຕນ ຣູປທສ຺ສນໍ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ເກວເລນ ຈກ຺ຂຸປສາເທນປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາເຕນາ’’ຕິ໚ ເຕນ ປາ ລຸອິຍໍ ຈກ຺ຂຸນາຕິ ນິສ຺ສຍມ຺ເຂນ ນິສ຺ສິຕກິຈ຺ຈໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ໚ ອາຣມ຺ມຕວເສນາຕິ ອາຣມ຺ມຕປຈ຺ຈຍກາເວນ໚ ‘‘ອຸປວິຈຣ ຕີ’’ຈ຺ເຈວ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ຕຕ຺ຖ ວິຕກ຺ກພ຺ຍາປາໂຣປີ ອຕ຺ຖີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖີ໚ ໂສ ປເນຕ຺ຖ ຕຄ຺ຄຕີໂກຕິ ອາຫ – ‘‘ວິຕກ຺ໂກ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ຈາ’’ຕິ໚ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຮມ຺ມານມ຺ປີ ອຸປວິຈຣຕໍ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍເຍເວຕ຺ຖ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ‘‘ວິຕກ຺ກວິຈາຣສງ຺ຂາຕາ ມ ໂນປວິຈາຣາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ໂສມນສ຺ສຍຸຕ຺ໂຕ ອຸປວິຈາໂຣ ໂສມນສ຺ສູປວິຈາໂຣ ຍຖາ ‘‘ອາຊຌ຺ຌຣໂຖ’’ຕິ ອາຫ ‘ໂສມນສ຺ເສນ ສຫ຺ຮີ’’ນ຺ຕິອາທີ໚

໖໐໕໚ ອຸປວິຈາຣານໍ ອຸປ຺ສ຺ສຍຜ຺ເຄນ ເຄຫໍ ວິຍາຕິ ເຄຫໍ, ຣູປາທໂຢຕິ ອາຫ – ‘‘ເຄຫສ຺ສິຕານີຕິ ກາມຄຸຕນິສ຺ສິຕານີ’’ຕິ໚ ນິຈ຺ຈສຌ຺ຌາທິນິກ຺ຂມນໂຕ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຕິ, ‘‘ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສິຕານີຕິວິປ຺ສ຺ສນານິສ຺ສິຕານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ອິຜ຺ຄານນ຺ຕິ ກ ສິວຕິຊ຺ຊາທິວເສນ ປຣິຍິຜ຺ຄານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິເຍສິຕານ’’ນ຺ຕິ໚ ປີຍກາໂວ ປນ ກນ຺ຕສທ຺ເທເນວ ກຖິໂຕຕິ ກາມິຕພ຺ພານໍ ມໂນ ຣເມຕີຕິ ມໂນຣມານໍ໚ ໂລເກນ ອາມສິຍຕີຕິ ໂລກາມິສໍ, ຕຕ຺ຫາ໚ ຕາຍ ຄເຫຕພ຺ພຕາຍ ອິຜ຺ຄກາວາປາທເນນ ປຜິສງ຺ຂຕຕາຍ ຈ ປຜິສໍຍຸຕ຺ຕານໍ໚ ອຕີເຕ ກຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອາຣມ຺ມຕິກອນຸກວນສ຺ສ ອສມ຺ກວໂຕຕີ ອທິປ຺ປາໂຍ໚ ເອທິສໍ ອນຸສ຺ສຣຕໍ ທິຜ຺ຄຄ຺ຄຫຕານຸສ຺ສເຣນ ຈ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ຍຖາຫ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚

ອນິຈ‌ຈາການຸຕິ ທຸຕ‌ວາ ອການາການຳ ວິປ‌ຣິຕາມວິຣາຄນິໂຣຣນຸຕິ ຊຣາຍ ມຣເຕນ ຈາຕິ ທຸເວສາ ວິປ‌ຣິຕາເມຕພ‌ພຸລຸເຈວ, ຕໂຕ ເອວ ປ‌ໂລກິຕ໌ ກາຄລຸຈ‌ຈ ອພ‌ຸກກຖາຍ໌ ປ‌ນ ຍສ‌ມາ ອຸປ‌ປ‌ນ‌ນ໌ ຣູປ໌ ເຕເນວາການຣນ ນ ຕິຍ‌ຸກຕິ , ອຖ ໂຂ ອຸປ‌ປ‌າ ທາວຕ‌ຖາສ‌ງຂາຕ໌ ປ‌າກຕີ ວິຊຫຕິ, ວິຊທິຕລຸຈ ຊຣາວຕ‌ຖາຍ ຕໂຕ ວິຄຈ‌ລຕິ, ວິຄຈ‌ລນຸຕລຸຈ ກາຄຸປ‌ປ‌ຕ‌ຕິຍາ ນິຣຸຊ‌ຊຕິຕິ ອິມ໌ ວິເສສ໌ ທສ‌ເສຕ‌ຸ, ‘‘ປ‌າກຕິວິຊຫເນນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ‌ຕ໌ ການລຸເຈຕ‌ຖ ‘‘ຍຖາກູຕ໌ ສມ‌ມປ‌ປ‌ລຸລາຍ ປ‌ສ‌ສໂຕ’’ຕິ ວຸຕ‌ຕ໌, ອນຸ ໂພຣລາຕ໌ ປ‌ນ ອນິປ‌ປ‌ເປ‌ຕ໌ ວິຖິປ‌ຜິປ‌ນ‌ນາຍ ວິປ‌ສ‌ສນາຍ ວເສນາຕິ ‘‘ວິປ‌ສ‌ສນາປ‌ລຸລາຍາ’’ຕິ ວຸຕ‌ຕ໌ ອຸປ‌ວິຈາຣນິທ‌ເທສກາວ ໂຕ ຕຖາ ຫິ ວກ‌ຂຕິ – ‘‘ລສ‌ຸທ‌ວາເຣສຸ ອິຍ‌ຸກາຣມ‌ມເຕ ອາປ‌າຖຄເຕ’’ຕິອາທິ ສ‌ງຂາຣານ໌ ເກທ໌ ປ‌ສ‌ສໂຕຕິ ສພ‌ເພສ໌ ສ‌ງຂາ ຣານ໌ ຂເຕ ຂເຕ ກິຊ‌ຊນສກາວ໌ ວິຖິປ‌ຜິປ‌ນ‌ເນນ ວິປ‌ສ‌ສນາລາເຕນ ປ‌ສ‌ສໂຕ ເຕນາຫ ‘‘ສ‌ງຂາຣຄຕມ‌ຫິ ຕິກ‌ເຂ’’ຕິອາທິ ຕຕ‌ຖ ສ‌ງຂາຄຕມ‌ຫິຕິ ສ‌ງຂາຣຄເຕ ວິສຍກູເຕ ຕິກ‌ເຂຕິ ກາວນາພເລນ ອິນ‌ທ‌ຣິຍານລຸຈ ສມຕາຍ ຕິພ‌ເພ ສູເຣຕິ ປ‌ຜິປ‌ກ‌ເຂ ຫິ ອນກິກູຕຕາຍ, ເຕສລຸຈ ອກິກວນສມຕ‌ຖຕາຍ ວິສເທ ປ‌ຍ‌ຸກູເຕ ປ‌ວຕ‌ຕນ‌ເຕ

ກິເລສານ໌ ວິກ‌ຂມ‌ກນວເສນ ວູປ‌ສນ‌ຕຕາຍ ສນ‌ຕຈິຕ‌ຕສ‌ສ, ສ໌ສາເຣ ກຍສ‌ສ ອິກ‌ຂນໂຕ ກິກ‌ຂໂນ, ອຸຕ‌ຕຣິມນຸສ‌ສສມ‌ມສນ‌ນິສ‌ສິຕຕ‌ຕາ ອມານຸສີ ຣຕິຕິ ວິເວກຣຕິ ເນກ‌ຂມ‌ມຣຕິ ຍໂຕ ຍໂຕຕິ ຍຖາ ຍຖາ ນຍວິປ‌ສ‌ສນາທິສຸ ເຍນ ເຍນ ສມ‌ມສນາການຣນາຕິ ອຕ‌ໂຖ ຂນ‌ຣານ໌ ອຸທຍພ‌ພຍນ‌ຕິ ປ‌ລຸຈ‌ປ‌າທານກ‌ຂນ‌ຣານ໌ ອຸປ‌ປ‌າທລຸຈ ກາຄລຸຈ ອມຕນ‌ຕ໌ ວິຊານຕນ‌ຕິ ວິຊານນ‌ຕານ໌ ວິລຸລູນ໌ ອາຣທ‌ຣວິປ‌ສ‌ສນານ໌ ຕ໌ ປີຕິປ‌າໂມຊ‌ຊ໌ ອມຕານິຄມເຫຕ‌ຕາຍ ອມຕນ‌ຕິ ເວທິຕພ‌ພ໌

ລສ‌ຸ ທ‌ວາເຣສຸ ອິຍ‌ຸກາຣມ‌ມເຕ ອາປ‌າຖຄເຕຕິ ຣູປ‌າທິວເສນ ລພ‌ພິເຣ ອິຍ‌ຸກາຣມ‌ມເຕ ຍຖາຣຫ໌ ລສ‌ຸ ທ‌ວາເຣສຸ ອາປ‌າຖຄເຕ ວິສເຍ ເຈຕ໌ ກຸມ‌ມວຈນ໌

໓໐໗ ປ‌ຈ‌ຈຸປ‌ປ‌ນ‌ນນ‌ຕິ ສນ‌ຕຕິປ‌ຈ‌ຈຸປ‌ປ‌ນ‌ນ໌ ອນ‌ຕ‌ຕຣວິໂມກ‌ຂ ນາມ ອຣຫຕ‌ຕ໌ ອິຕ ອນິປ‌ປ‌ເປ‌ຕ໌ ອຸກ‌ກຍ‌ຸຄນິທ‌ເທເສນ ກຖ໌ ປ‌ນ ຕຕ‌ຖ ປີຕ໌ ອຸປ‌ຍ‌ຸຄເປ‌ຕິ, ນ ຫິ ອນິຄຕ໌ ອຣຫຕ‌ຕ໌ ອາຣມ‌ມຕ໌ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຕ໌ ອາຣພ‌ກ ປີຫາ ປ‌ວຕ‌ຕຕິຕິ? ໂກ ວາ ເອວມາຫ – ‘‘ອຣຫຕ‌ຕ໌ ອາຣມ‌ມຕ໌ ກຕ‌ວາ ປີຫ໌ ອຸປ‌ຍ‌ຸຄເປ‌ຕີ’’ຕິ ອນຸສ‌ສຸຕິລທ‌ຣ໌ ປ‌ນ ປ‌ຣິກປ‌ປ‌ສິທ‌ຣ໌ ອຣຫຕ‌ຕ໌ ອຸທ‌ທິສ‌ສ ປ‌ຕ‌ຖນ໌ ຄເປ ຕິ, ຕຕ‌ຖ ຈິຕ‌ຕ໌ ປ‌ຕິທຫຕິ ເຕນາຫ ກຄວາ – ‘‘ກຸທາສ‌ສຸ ນາມາທ໌ ຕທາຍຕນ໌ ອຸປ‌ສມ‌ປ‌ຊ‌ຊ ວິຫຣິສ‌ສາມີ’’ຕິ ອາຍຕນນ‌ຕິ ອຣຫຕ‌ຕເມວ ລລຸອ‌ງຄສມນ‌ນາຄມາທິການຣຕາກາວໂຕ, ມນາຍຕນສມ‌ມາຍຕນກາວໂຕ ຈ ຕຖາ ວຸຕ‌ຕ໌, ຕ໌ ປ‌ເນຕ໌ ໂທມນສ‌ສ໌ ປ‌ຕ‌ຖນ໌ ປ‌ຍ‌ຸຄເປ‌ນ‌ຕສ‌ສ ອຸປ‌ປ‌ຊ‌ຊຕິ ປ‌ຕ‌ຖນາຍ ສທາວຕ‌ຕນໂຕ ນ ຫິ ໂລກໂທສານ໌ ສທ ວຸຕ‌ຕິ ອຕ‌ຖິ ປ‌ຕ‌ຖນາມູລກຕ‌ຕາຕິ ອິມິນາ ອຸປ‌ຍ‌ຸຄາປ‌ຍໂຕ ປ‌ທສ‌ສ ເຫຕ‌ອຕ‌ໂຖ ຊຕາກຕມາຫ ເອວນ‌ຕິ ‘‘ກຸທາສ‌ສຸນາມາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ‌ຕາການຣນ ອຸສ‌ສຸກ‌ກາເປ ຕ‌ວນ‌ຕິ ຍຖາ ມຄ‌ເຄນ ໝເຍຕິ, ເອວ໌ ອຸສ‌ສຸກ‌ກາເປ‌ຕ໌

໓໐໘ ອລຸລາຕ‌ເປ‌ກ‌ຂາຕິ ອລຸລາຕສທິຕາ ອຸເປ‌ກ‌ຂາ ອສມເປ‌ກ‌ຂນປ‌ວຕ‌ຕາ ເຕນ ເຕນ ມຄ‌ໂຄລິນາ ຕສ‌ສ ຕສ‌ສ ອປ‌າຍ ຄມນິຍກິເລໂສລິສ‌ສ ອນວເສສໂຕ ຊິຕຕ‌ຕາ ຊິຕາສໂວ ນິປ‌ປ‌ຣິຍາຍໂຕ ໂອລິຊິໂນ ນາມ; ຕທກາວໂຕ ປ‌ຖຊ‌ຊໂນ ນິປ‌ປ‌ຣິຍາຍ ໂຕວ ອໂນລິຊິໂນ ນາມ; ເສໂຂ ປ‌ນ ສິຍາ ປ‌ຣິຍາຍໂຕ ໂອລິຊິໂນຕິ ຕມ‌ປີ ນິວຕ‌ເຕນ‌ໂຕ, ‘‘ອຊິຕາສວສ‌ສາຕິ ອຕ‌ໂຖ’’ຕິ ອາຫ ອາຍຕີ ວິປ‌າກ໌ ຊິນິຕ‌ວາຕິ ອປ‌ປ‌ວຕ‌ຕິກຣຕາວເສນ ສພ‌ພໂສ ອາຍຕີ ວິປ‌າກ໌ ຊິນິຕ‌ວາ ກິຕຕ‌ຕາ ຊິຕາສໂວວ ນິປ‌ປ‌ຣິຍາຍໂຕ ວິ ປ‌າກຊິໂນ ນາມ; ຕທກາວໂຕ ປ‌ຖຊ‌ຊໂນ ນິປ‌ປ‌ຣິຍາຍໂຕ ອວິປ‌າກຊິໂນ ນາມ; ເສໂຂ ປ‌ນ ສິຍາ ປ‌ຣິຍາຍໂຕ ວິປ‌າກຊິໂນຕິ ຕມ‌ປີ ນິວຕ‌ເຕນ‌ໂຕ ‘‘ອຊິຕາສວສ‌ເສວາຕິ ອຕ‌ໂຖ’’ຕິ ອາຫ ອປ‌ສ‌ສນ‌ຕສ‌ສ ຣູປ‌ນ‌ຕິ ປ‌າລຸອິໂຕ ປ‌ທ໌ ອາເນຕ‌ວາ ສມ‌ພນ‌ຣິຕພ‌ພ໌ ປ‌າລຸອິຍ໌ ປ‌ພ‌ເພ ‘‘ປ‌ຖຊ‌ຊນສ‌ສາ’’ຕິ ວຕ‌ວາ ປ‌ນ ‘‘ອສ‌ສຸຕວໂຕ ປ‌ຖຊ‌ຊນສ‌ສາ’’ຕິ ວຈນ໌ ອນ‌ຣປ‌ຖຊ‌ຊນສ‌ສາຍ໌ ອຸເປ‌ກ‌ຂາ, ນ ກລ‌ຍາຕປ‌ຖຊ‌ຊນສ‌ສາຕິ ທສ‌ສນຕ‌ຖ໌ ເຄຫສ‌ສິຕາ ອຸເປ‌ກ‌ຂາ ຫິ ຍ໌ ກິລຸຈິ ອາຣມ‌ມຕາວຕ‌ຖ໌ ອເປ‌ກ‌ຂສ‌ເສວ, ນ ນິຣເປ‌ກ‌ຂສ‌ສາຕິ ອິຍ‌ຸເຄ, ອິຍ‌ຸຄມຊ‌ຊຕ‌ເຕ ວາ ອາຣມ‌ມເຕ ສິຍາຕິ ວຸຕ‌ຕ໌ ‘‘ອິຍ‌ຸກາຣມ‌ມເຕ ອາປ‌າຖຄເຕ’’ຕິ ອລຸລາເຕນ ປ‌ນ ຕຕ‌ຖ ອຊ‌ຊຸ ເປ‌ກ‌ຂນາການຣປ‌ປ‌ຕ‌ຕິ ໂທຕິ ເຕນາຫ ‘‘ຄຸລອປີຕ‌ຫເກາ’’ຕິອາທິ

ອິຍ‌ຸເຄ ອຣຊ‌ຊນ‌ຕສ‌ສ ອນິຍ‌ຸເຄ ອທ‌ສ‌ສນ‌ຕສ‌ສາຕິ ອິທ໌ ເຍກ‌ຍ‌ເຍນ ສຕ‌ຕານ໌ ອິຍ‌ຸເຄ ຣຊ‌ຊນ໌, ອນິຍ‌ຸເຄ ທ‌ສ‌ສນນ‌ຕິ ກຕ‌ວາ ວຸຕ‌ ຕ໌ ອໂຍນິໂຍມນສິກາໂຣ ຫິ ຕ໌ຕ໌ອາຣມ‌ມຕາວເສນ ນ ກຕ‌ຖຈິປີ ຊວນນິຍມ໌ ກໂຣຕິຕິ ວຸຕ‌ຕວິປ‌ຣິເຕປີ ອາຣມ‌ມເຕ ຣຊ‌ຊນທ‌ສ‌ສ ນ໌ ສມ‌ກວຕິ, ຕຖາປີສ‌ສ ຣຊ‌ຊນທ‌ສ‌ສນ໌ ອຕ‌ຖໂຕ ປ‌ຜິກ‌ຂິຕ‌ຕເມວາຕິ ທຍ‌ຸກພ‌ພ໌ ອສມເປ‌ກ‌ຂເນຕິ ອສມ໌ ອຍ‌ຸຕ‌ຕທສ‌ສເນ ອ ໂຍນິໂສ ສມ‌ໂມຫປ‌ພ‌ພກ໌ ອາຣມ‌ມຕສ‌ສ ຄຫເຕ

໓໐໙ຯປວຕ຺ຕນວເສນາຕິ ອຸປ຺ປາທນວເສນ ເຈວ ພຫຸລີກຣຓວເສນ ຈຯ ນິສ຺ສາຍ ເຈວ ອາຄມ຺ມຈາຕິ ອາຄມນຍ຺ຎານກູເຕ ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍກູເຕ ຈ ກຕ຺ວາຯ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ ວິກ຺ຂມ຺ກເນນ ອຸສ຺ສາເຣນ຺ຕາ ສມ຺ຸສ຺ສາເຣນ຺ຕາຯ

ໂສມນສ຺ສກາວສາມຸຍ຺ຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ''ສຣີກ຺ຂເກເນວ ສຣີກ຺ຂກໍ ຊຫາເປຕ຺ວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຊາປີ ປຫາຍກໍ ນາມ ປຫາຕພ຺ພໂຕ ພລວເມວ, ສໍກິເລສຊມ຺ມານໍ ພລວກາວໂຕ ສາຕິສຍໍ ປນ ພລວກາວໍ ສນ຺ຊາຍ ''ອິທານິ ພລວຕາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ພລວກາວ ໂຕ ໂວທານຊມ຺ມານໍ ອຊິຄມສ຺ສ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ເຫຕ຺ຖ ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສິຕໂທມນສ຺ສານມ຺ປີ ປຫານໍ ໂຊຕິຕໍຯ

ອຸເປກ຺ຂາຍ ປຫາຍກກາເວນ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ''ອຸເປກ຺ຂາກຖາ ເວທິຕພ຺ພາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຊານສ຺ສ ອລາກິໂນ ຈ ລາກິໂນ ຈ ປກິຕ຺ຕາກສງ຺ຂາຣສມ຺ມສນໍ ສນ຺ຊາຍ, ''ສຸທ຺ຊສງ຺ຂາເຣ ຈ ປາທເກ ກຕ຺ວາ''ຕິຯ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕາຕິ ກາວນາຍ ປຄຸຕກາວໍ ອາຄມ຺ມ ກທາຈິ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນວເສນປີ ທີ ສມ຺ມສນໍ ໂຫຕິຕິຯ ປາທກຊ຺ຊານວເສນ, ສມ຺ມສິຕຊມ຺ມວເສນ ວາ ອາຄມນວິປ຺ສ຺ສ ນາຍ ພຫຸລໍ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕກາວໂຕ ''ວຸຍ຺ຖານຄາມິນີ ປນ ວິປ຺ສ຺ສນາ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕາວາ''ຕິ ນິຍເມຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸເປກ຺ ຂາສຫຄຕາ ໂຫຕິຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານາທິນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຣູປ຺ຊ຺ຊານານິ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ປຸຣີມສທິ ສາວາຕິ ປຸຣີມສທິສາ ເອວ, ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕາ ວາ ໂຫຕິ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕາ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທໍ ສນ຺ຊາຍາຕິ ຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊາ ນາທິປາທກໂຕ ເອວ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕໍ ວຸຍ຺ຖານຄາມິນີວິປ຺ສ຺ສນໍ ນິສ຺ສາຍ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປຫານໍ, ອິທໍ ສນ຺ຊາຍຯ ປຫານນ຺ຕິ ເຈຕ຺ຖ ສມຕິກ຺ກມລກ຺ຂຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເອຕໍ ວິເສສໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອາວຊ຺ຊນຍ຺ຖານກູຕໍຯ ວຸຍ຺ຖານຄາມິນີຍາ ອາສນ຺ເນ ສມາປ຺ນ຺ນຊ຺ຊານວິປ຺ສ຺ສນາ ປາທກຊ຺ຊານວິປ຺ສ຺ສນາ, ສມ຺ມສິຕຊມ຺ໂມຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອາຣມ຺ມຓກູຕາ ຂນ຺ຊາຯ ປຸຄ຺ຄລຊ຺ຊາສໂຍຕິ ປາທກຊ຺ຊານສ຺ສ ສມ຺ມສິຕຊ຺ຊານສ຺ສ ຈ ເກເທ ສຕິ ປຜິປ຺ຊ຺ຊນກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ, ''ອໂຫ ວຕ ມຍ຺ຫໍ ປຍ຺ຈງ຺ຄິກໍ ຊານໍ ກເວຍ຺ຍ ຈຕຸຣງ຺ຄິກ''ນ຺ຕິ ອາທິນາ ປຸພ຺ເພ ປວຕ຺ຕອຊ຺ຊາສໂຍຯ ເຕສມ຺ປີ ວາເທຕິ ເອຕ຺ຖ ປຖມເຖຣວາເທຯ ອຍເມວ...ເປ... ນິຍເມຕິ ຕໂຕ ຕໂຕ ທຸຕິຍາ ທິປາທກຊ຺ຊານໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍາຕສ຺ສ ປາທກຊ຺ຊານາຕິກ຺ກນ຺ຕານໍ ອງ຺ຄານໍ ອສມາປ຺ຊິຕຸກາມຕາ ວິຣາຄກາວນາກາວໂຕ ອິຕຣສ຺ສ ຈ ອຕພ຺ກາວໂຕຯ ເອເຕເນວ ທີ ປຖມເຖຣວາເທ ອປາທກປຖມຊ຺ຊານປາທກມຄ຺ຄາ ປຖມຊ຺ຊານິກາວ ໂຫນ຺ຕິ, ອິຕເຣ ຈ ທຸຕິຍຊ຺ຊານິກາທິມຄ຺ຄາ ປາທກຊ຺ຊານວິປ຺ສ຺ສນານິຍເມທີ ຕໍຕໍຊານິກາວຯ ເອວໍ ເສສວາ ເທສຸປີ ວິປ຺ສ຺ສນານິຍໂມ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ – ''ເຕສມ຺ປີ ວາເທ ອຍເມວ ປຸພ຺ພກາເຄ ວຸຍ຺ຖານຄາມິນີວິປ຺ສ຺ສ ນາວ ນິຍເມຕີ''ຕິຯ ວຸຕ຺ຕາວ, ຕສ຺ມາ ນ ອິຊ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ

໓໑໐ຯນານຕ຺ຕາທິ ກາມາວຈຣາທິກຸສລາທິວິກາຄໂຕ ນານາວິຊາຯ ເຕນາຫ ''ອເນກປ຺ປ຺ກາຣາ''ຕິຯ ນານຕ຺ຕສິຕາຕິ ຣູປສທ຺ ທາທິນານາຣມ຺ມຓນິສ຺ສຍາຯ ເອກຕ຺ຕາ ເອກສກາວາ ຊາຕິກູມິອາທິວິກາຄາກາວໂຕຯ ເອກາຣມ຺ມຓນິສ຺ສິຕາຕິ ເອກປ຺ປ຺ກາເຣ ເນວ ອາຣມ຺ມເຕ ປວຕ຺ຕາຯ ເທຍ຺ຖາ ອຍ຺ຍາຕຸເປກ຺ຂາ ວຸຕ຺ຕາ ''ພາລສ຺ສ ມຸລ຺ຫສ຺ສາ''ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໐໗)ຯ ອຸປ໌ຣີ ໖ ລຸອງ຺ຄຸເປກ຺ຂາ ວກ຺ຂຕິ ''ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫຣຕິ''ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໑໑)ຯ ທ຺ເວ ອຸເປກ຺ຂາ ຄຫິຕາ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ເອກຕ຺ຕາ, ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕພ຺ພໂຕ, ນານຕ຺ຕສິຕາຍ ອຸເປກ຺ຂາຍ ປກາສິຕກາວໂຕ ຈຯ

ອຍ຺ຍາຕຸເປກ຺ຂາ ອຍ຺ຍາ ສທ຺ທາທີສຸ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາຯ ຣູເປສູຕິ ຈ ອິມິນາ ນ ເກວລໍ ຣູປາຍຕນວິເສສາ ເອວ ຄຫິຕາ, ອຖ ໂຂ ກສິຕຣູປານິປີຕິ ອາຫ – ''ຣູເປ ອຸເປກ຺ຂາກາວຍ຺ຈ ອຍ຺ຍາ''ຕິອາທິຯ ເອກຕ຺ຕສິຕກາໂວປີ ອິຊ ເອກ ຕ຺ຕວິສຍສມ຺ປໂຍຄວເສເນວ ອິຈ຺ຊິໂຕ, ນ ອາຣມ຺ມຓວເສນ ຈາຕິ ທສ຺ເສຕ຺ຸ, ''ຍສ຺ມາ ປນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕເນວາຫ ''ຕຕ຺ຖາ''ຕິອາທິຯ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕວເສນາຕິ ສມ຺ປໂຍຄວເສນຯ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນໍ ນິສ຺ສຍຕີຕິ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນນິສ຺ສິຕາ, ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນຂນ຺ຊນິສ຺ສິຕາຯ ເສສາສຸປີຕິ ວິຍ຺ຍາຕຍ຺ຈາຍຕນນິສ຺ສິຕາທີສຸປີຯ

ອຣູປາວຈຣວິປ຺ສ຺ສນຸເປກ຺ຂາຍາຕິ ອຣູປາວຈຣຊມ຺ມາຣມ຺ມຓາຍ ວິປ຺ສ຺ສນຸເປກ຺ຂາຍຯ ຣູປາວຈຣວິປ຺ສ຺ສນຸເປກ຺ຂນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕາຍ ກາມຣູປາຣູປເກທາຍ ຕຕ຺ຫາຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ຕມ຺ມຍາ, ເຕກູມກຊມ຺ມາ, ເຕສໍ ກາໂວ ຕມ຺ມຍຕາ, ຕຕ຺ ຫາ ຍສ຺ສ ຄຸຕສ຺ສ ວເສນ ອຕ຺ເຖ ສທ຺ທນິເວໂສ, ຕທກີຊານໂກຕິ ອາຫ – ''ຕມ຺ມຍຕາ ນາມ ຕຕ຺ຫາ''ຕິ ຯ ອຕມ຺ມຍຕາ ຕມ຺ມຍຕາຍ ປຜິປກ຺ໂຂຕິ ກຕ຺ວາຯ ວິປ຺ສ຺ສນຸເປກ຺ຂນ຺ຕິ, ''ຍທຕ຺ຖິ ຍໍ ກູຕໍ, ຕໍ ປຊຫຕິ ອຸເປກ຺ຂໍ ປຜິລາຕີ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໗໑; ອຯ ນິຯ ໗ຯ໕໕) ເອວມາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣວິຈິນເນ ມຊ຺ຊຕ຺ຕກູຕໍ ອຸເປກ຺ຂໍຯ

໓໑໑. ຍທຣິໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ທ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣ, ອຸປໂຍຄຕ຺ຖວຈເນ ຈ ຍ-ສທ຺ໂທຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ເຍ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ອຣິໂຍ”ຕິ ອາຫ. ກາມໍ “ອຣິໂຍ”ຕິ ປທໍ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ປຏິວິທ຺ຘສຈ຺ຈານໍ ສາຘາຣຓໍ, ວກ຺ຂມານສ຺ສ ປນ ວິເສສສ຺ສ ພຸທ຺ຘາເວຓິກຕ຺ຕາ, “ອຣິໂຍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ຫິ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາທີນໍ ອຍມານຸຠາໂວ ອຕ຺ຖິ. ຕີສຸ ຐາເນສູຕິ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕີຕິ ວາ, ເອກຈ຺ເຈ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ ເອກຈ຺ເຈ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕີຕິ ວາ, ສຸສ຺ສູສນ຺ຕີຕິ ວາ, ປຏິປນ຺ນາປຏິປນ຺ນານໍ ສາວການໍ ປຏິປຕ຺ຕິສງ຺ຂາເຕສຸ ຕີສຸ ສຕິປຏ຺ຐາເນສຸ. ສຕີ ປຏ຺ຐເປນ຺ໂຕຕິ ປຏິຆານຸນເຍຫິ ອນວສ຺ສຸຕຕ຺ຕາ ຕທຸຠຍນິວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພທາ ສຕີ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ໂຕ. ພຸທ຺ຘານເມວ ສາ ນິຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐິຕສຕິຕາ, ນ ອິຕເຣສໍ ອາເວຓິກຘມ຺ມກາວໂຕ. ອາຫເຣນ ໂສຕຸມິຈ຺ຉາ ອິຘ ສຸສ຺ສູສາຕິ ຕພ຺ຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ໂສຕຸໍ ນ ອິຈ຺ຉນ຺ຕີ”ຕິ ອາຫ. ນ ອຎ຺ຎາຕິ “ນ ອຎ຺ຎາຍາ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຍກາຣໂລເປນ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ “ນ ຊານນຕ຺ຖາຍາ”ຕິ. ສຕ຺ຖຸ ໂອວາທສ຺ສ ອນາທິຍນເມວ ໂວກ຺ກມນນ຺ຕິ ອາຫ – “ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ…ເປ…ມຎ຺ຎນ຺ຕີ”ຕິ.

ເຄຫສ຺ສິຕໂທມນສ຺ສວເສນາຕິ ອິທໍ ອິຘ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພມຕ຺ຕທສ຺ສນປທໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສິຕໂທມນສ຺ສສ຺ສປິ ສຕ຺ຖຸ ປສງ຺ຄວເສນ “ນ ເຈວ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕີ”ຕິ ອຕ຺ຕມນປຏິກ຺ເຂເປນ ອນຕ຺ຕມນຕາ ວຸຕ຺ຕາ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ປຏິເສເຘນ຺ໂຕ – “ອປ຺ປຕີໂຕ ໂຫຕີຕິ ນ ເອວມຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ”ຕິ. ຕສ຺ສ ເສຕ຺ຆາໂຕ ຫິ ເຕຖາຄຕານໍ. ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ອຕ຺ຕມນຕາປຏິກ຺ເຂໂປຕິ ອາຫ – “ອປ຺ປຏິປນ຺ນເກສຸ ປນ ອນຕ຺ຕມນຕາກາຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຠາເວເນຕໍ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ. ປຏິຆອວສ຺ສເວນາຕິ ຉຫິ ທ຺ວາເຣຫິ ປຏິຆວິສ຺ສນ຺ທເນນ, ປຏິຆປ຺ປວຕ຺ຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸປ຺ປິລາວິໂຕຕິ ນ ເອວມຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ ອຸປ຺ປິລາວິຕຕ຺ຕສ຺ສ ໂພຘິມູເລ ເອວ ປຫີນຕ຺ຕາ. ປຏິປນ຺ນເກສູຕິ ອິທໍ ອຘິກາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອປ຺ປຏິປນ຺ນເກສຸປິ ເຕຖາຄຕສ຺ສ ອນຕ຺ຕມນຕາກາຣໍ ນຕ຺ເຖວ. ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕໍ “ອຕ຺ຕມໂນ ເຈວ ໂຫຕີ”ຕິອາທິວຈນໍ ວຸຕ຺ຕໍ ສາວການໍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສຕ຺ຖຸ ອນວຊ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕາຣາຘນາຍ ສມ຺ຠວໂຕ.

໓໑໒. ທມິໂຕຕິ ນິພ຺ພິເສວນກາວາປາທເນນ ສິກ຺ຂາປິໂຕ. ອິຣິຍາປຖປ຺ປວຕ຺ຕນວເສນ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ເອກທິສາຍ ເອວ ສຕ຺ຕທິສາວິຘາວນສ຺ສ ອິຘາຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ສາຣິຕານໍ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາທີນໍ ເອກທິສາຘາວນມ຺ປິ ອນິວຕ຺ຕນວເສເນວ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – “ອນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຘາວນ຺ໂຕ ເອກໍເຍວ ທິສໍ ຘາວຕີ”ຕິ. ກາເຍນ ອນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາວາຕິ ກາເຍນ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ເອວ. ວິໂມກ຺ຂວເສນ ອຏ຺ຐ ທິສາ ວິຘາວຕິ, ນ ປຸຣຕ຺ຖິມາທີທິສາວເສນ. ເອກປ຺ປຫາເຣເນວາຕິ ເອກປຫາເຣເນວ, ເອກສ຺ມິເຍວ ວາ ທິວເສ ເອກກາເລນ. “ປຫາໂຣ”ຕິ ຫິ ທິວສສ຺ສ ຕຕິໂຍ ຠາໂຄ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວິຘາວນຍ຺ເຈຕ຺ຖ ຊານສມາປຊ຺ຊນວເສນ ອຠລງ຺ຆມປ຺ປຕິສາຕໍ ຊວນຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ອາຫ “ສມາປຊ຺ຊຕິເຍວາ”ຕິ. ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວ.

ສຬອາຍຕນວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໘. ອຸທ຺ເທສວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໑໓. ເທເສຕພ຺ພສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຸທ຺ທິສນໍ ອຸທ຺ເທໂສ, ວິຠຊນໍ ວິຠງ຺ໂຄຕິ ອາຫ – “ມາຕິກຎ຺ຈ ວິຠຊນຎ຺ຈາ”ຕິ. ຕຸເລຍ຺ຍາຕິ ອາທີນິ ຈຕ຺ຕາຣິປິ ປທານິ ປຎ຺ຎາເວວຈນານິ. ອຖ ວາ ຕຸເລຍ຺ຍາຕິ ຕຸລນຠູຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຄ຺ຄຫາທິວິຘິນາ ປຣິຕຸເລຍ຺ຍ. ຕີເຣຍ຺ຍາຕິ ຕີຣຓຠູຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ຕຕ຺ຖ ຎາຓກິຣິຍາສມາປນວເສນ ຕີເຣຍ຺ຍ. ປຣິຄ຺ຄເຫຍ຺ຍາຕິ ຕຖາສມາປນ຺ໂນ ອານິສໍເສ ອສ຺ສາທອາທີນເວ ຈ ວິຈິເນຍ຺ຍ. ປຣິຈ຺ຉິນ຺ເທຍ຺ຍາຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທຠູເຕນ ຎາເຓນ ອຕ຺ຖໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຊາເນຍ຺ຍ. ອາຣມ຺ມເຓສູຕິ ຣູປາທິປຸຖຸຕ຺ຕາຣມ຺ມເຓສຸ. ນິກນ຺ຕິວເສນາຕິ ນິກາມນວເສນ ອເປກ຺ຂາວເສນ. ຕິຏ຺ຐມານນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕມານໍ. ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ເຕຕິ ຊານາຣມ຺ມຓຠູເຕ. ຕຎ຺ຫິ ຠາວນາຈິຕ຺ເຕນາຠິກຸຍ຺ຍ ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫມານໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ “ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຠາວນໍ ອາຣທ຺ຘສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຍທິ ຠາວນາຣມ຺ມເຓ ນິກນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕາຍ ນິກນ຺ຕິຍາ ອຸປຣິ ຠາວນໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ໂສກາຈວເສນ ສຓ຺ຐິຕໍ ນາມ, ຕພ຺ຠາເວນ ອສຓ຺ຐິຕໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ, “ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຐິຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ເຕ ນິກນ຺ຕິວເສນ ອສຓ຺ຐິຕ”ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ – “ນິກນ຺ຕິວເສນ ຫິ ອຕິຏ຺ຐມານໍ ຫານຠາຄິຍໍ ນ ໂຫຕິ, ວິເສສຠາຄິຍເມວ ໂຫຕີ”ຕິ. ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ຣູປາທີສຸ ກິຎ຺ຈິ ຕຓ຺ຫາທິຄ຺ຄາຫວເສນ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ. ຕຖາ ອຄ຺ຄຫເຓເນວ ຫິ ຕຓ຺ຫາປຣິຕາສາທິວເສນ ນ ປຣິຕສ຺ເສຍ຺ຍ. ອວເສສສ຺ສ ຈ ທຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ໂສກາທິທຸກ຺ຂສ຺ສ. ອວເສສສ຺ສ ຈ ທຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ວາ ຊາຕິຊຣາມຣຓາທິເສນ ວິປາກທຸກ຺ຂສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ກິເລສທຸກ຺ຂສ຺ສ ເຈວ

ສໍສາຣຫຸກ຺ຂສ຺ສ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໓໑໖຺ ຣູປ໌ເມວ ກິເລສຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍາ ກາຣຕາການໂຕ ຣູປນິມິຕ຺ຕໍ຺ ຣາຄາທີວເສນ ຕໍ ອນຸສາວຕີຕີ ຣູປນິມິຕ຺ຕານຸສາຣີ຺

໓໑໗຺ນິກນ຺ຕິວເສນ ອສຕ຺ກິຕນ຺ຕິ ອເປກ຺ຂາວເສນ ສຕ຺ກິຕໍ ນິກນ຺ຕື ປຫາຍ ປວຕ຺ຕມານໍ ອຸປຣິ ວິເສສາວຫໂຕຕີ຺ ເຕນາຫ "ນິກນ຺ຕິວເສນ ທີ"ຕິອາທີ຺

໓໘໐຺ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອປຣິຕສ຺ສນາຕິ ປຍ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຂ, "ເອຕໍ ມມາ"ຕິອາທີນາ ຕຕ຺ຫາທີຄ຺ຄາຫວເສນ ອຸປາທີຍິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫາປຣິຕາສາທີວເສນ ປຣິຕສ຺ສນາ, ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອປຣິຕສ຺ສນາ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ກຖໍ ປເນສາ ອນຸປາທາ ປຣິຕສ຺ສນາ ໂຫຕີຕິ ມຫາເຖຣສ຺ສ ອສິປ຺ປາຍໍ ວິວຣິຕຸໍ ໂຈທນໍ ສມຸຍ຺ຖເປຕິ? ອຸປາທາຕພ຺ພສ຺ສ ອກາວໂຕຕີ ຕສ຺ສ ອນຸປາທາ ປຣິຕສ຺ສນາກາເວ ກາຣຕາວຈນໍ຺ ຍທິ ທີຕິອາທີ ຕສ຺ສ ສມຕ຺ຖນໍ຺ ອຸປາທາປຣິຕສ຺ສນາວ ອສ຺ສ ຕຖາ ອຸປາທາຕພ຺ພສ຺ສ ຕເຖວ ອຸປາທິນ຺ນຕ຺ຕາ຺ ເອວນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈາທີອາກາເຣນ຺ ອຸປາທິນ຺ນາປີຕິ ຄທິຕປຣາມຍ຺ຖາປີ຺ ອນຸປາທິນ຺ນາວ ໂຫນ຺ຕິ ອໂຍນິໂສ ຄ ທີຕຕ຺ຕາ, ວິຍ຺ຍູສຸ ນິສ຺ສາຍ ຊານິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຈ຺ ທິຍ຺ກິວເສນາຕິ ມິຈ຺ຊາທິຍ຺ກິຍາ ຄຫຕາກາຣວເສນ, ຕສ຺ສ ປນ ອຍຖາກູຕ ຄາທີຕາຍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ຈ ອກາວໂຕ຺ ອຕ຺ຖໂຕຕີ ປຣມຕ຺ຖໂຕ຺ ອນຸປາທາປຣິຕສ຺ສນາເຍວ ນາມ ໂຫຕິ ອຸປາທາຕພ຺ພາ ກາຣສ຺ສ ອກາເວນ ຕໍ ອນຸປາທີຍິຕ຺ວາ ເອວ ປຣິຕສ຺ສນາຕິ ກຕ຺ວາ຺

ປຣິວຕ຺ຕຕີຕິ ນ ຕເທວ ຣູປໍ ອຍ຺ຍຖາ ປວຕ຺ຕໍ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ອຖ ໂຂ ປກຕິຊຫເນນ ສກາວວິຄເມນ ນສ຺ສຕິ ກິຊ຺ຊຕິ຺ ວິປຣິຕາຕນ຺ຕິ ອຍ຺ຍຖຕ຺ຕໍ ຄຕໍ ວິນຍ຺ກໍ຺ ກມ຺ມວິຍ຺ຍາຕນ຺ຕິ ອກິສງ຺ຂາຣວິຍ຺ຍາຕໍ຺ "ຣູປໍ ອຕ຺ຕາ"ຕິອາທີ ມິຈ຺ຊາຄາຫວເສນ ວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ຣູປເກເທນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ເກທານຸປຣິວຕ຺ຕີ ໂຫຕີ຺ ວິປຣິຕາມໍ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ ວິປຣິວຕ຺ຕນຕໍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕໍ ວິປຣິຕາມານຸປຣິວຕ຺ຕໍ; ຕໂຕ ສມຸປ຺ປນ຺ນາ ປຣິຕສ຺ສນາ ວິປຣິຕາມານຸປຣິວຕ຺ຕຊາ ປຣິຕສ຺ສນາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – "ວິປຣິຕາມສ຺ສ…ເປ… ປຣິຕສ຺ສນາ"ຕິ຺ ອກຸສລສມ຺ມສມຸປ຺ປາທາ ຈາຕິ, "ຍໍ ອຫຸ ວຕ ເມ, ຕໍ ວຕ ເມ ນຕ຺ຖີ"ຕິອາທີນາ ປວຕ຺ຕາ ອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສມ຺ມາ຺ ເຂເປຕ຺ວາຕິ ປວຕ຺ຕີຕຸໍ ອປ຺ປທານວເສນ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕີນິມິຕ຺ຕຕາຍ ເຂເປຕ຺ວາ຺ ກຍຕາ ເສນາຕິ ກາຍນວເສນປີ ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາເສນ຺ ຕຕ຺ຫາຕາເສນາຕິ ຕສ຺ສເນນ຺ ສວິຆາໂຕຕີ ຈິຕ຺ຕວິຆາຕນວິຆາເຕນ ສວິຆາໂຕ຺ ຕໂຕ ເອວ ເຈໂຕທຸກ຺ເຂນ ສທຸກ຺ໂຂ຺ ມຕິກຣຕ຺ທກສຍ຺ຍາຍາຕິ ຣິຕ຺ຕກຣຕ຺ທໍເຍວ ມຕິປຣິປຸຕ຺ຕກຣຕ຺ໂຫຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນສຍ຺ຍາຍ຺ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຕສ຺ສນາຕິ ຄເຫຕພ຺ພສ຺ສ ອກາເວນ ຄຫຕມ຺ປີ ອວິຊ຺ຊມານປກ຺ຂິຍເມວາຕິ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຕສ຺ສນາ ນາມ ໂຫຕີ຺

໓໘໑຺ກມ຺ມວິຍ຺ຍາຕເມວ ນຕ຺ຖິ ສຕິ ກມ຺ມວິຍ຺ຍາເຕ ຣູປເກທານຸປຣິວຕ຺ຕີ ສິຍາຕິ ກມ຺ມວິຍ຺ຍາຕາກາວທສ຺ສນມຸເຂນ ຊິຕາສວສ຺ສ ສພ຺ພໂສ ກິເລສາກາວໍ ທສ຺ເສຕີ຺ ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ຺

ອຸທ຺ເທສວິກງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ຺

໔຺ ອຣຕວິກງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໘໓຺ເຄຫສ຺ສິຕວເສນາຕິ ກິເລສນິສ຺ສິຕວເສນ ອນຸໂຣຂວເສນ຺ ເນວ ອຸກ຺ຂິເປຍ຺ຍາຕິ ນ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ຺ ນ ອວກ຺ຂິເປຍ຺ຍາຕິ ເຄຫສ຺ສິຕວເສນ ວິໂຣຂວເສນ ນ ນິຄ຺ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ຺ ອນຸໂຣເຂນ ວິນາ ສມ຺ປຫໍສນວເສນ ຍຖາກູຕຄຸຕາກຖນໍ ເນວຸສ຺ສາທນາ ວຊ ຊາກາວໂຕ; ຕຖາ ວິໂຣເຂນ ວິນາ ວິເວຈນວເສນ ຍຖາກູຕໂທສກຖນໍ ນ ອປສາທນໍ຺ ສກາວເມວາຕິ ຍຖາກູຕສກາວເມວ ກສ຺ສຈິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອນາເທສກຣຕວເສນ ກເຖຍ຺ຍ, ເສຍ຺ຍຖາປີ ອາຍສ຺ມາ ສຸກູຕິຕ຺ເຖໂຣ຺ ວິນິຈ຺ຊິຕສຸຂນ຺ຕິ, "ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອນວຊ຺ຊ"ນ຺ຕິອາທີນາ ວິເສສໂຕ ວິນິຈ຺ຊິຕສຸຂາຍ ໂຫຕີ຺ ປຣມ຺ມຸຂາ ອວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສ຺ວາຍໍ ຣໂຫວາໂທ ເປສຸຍ຺ຍູປສໍຫາຣວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ອິສານິປ຺ເປໂຕຕີ ອາຫ "ປີສຸຕວາຈນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ຺ ຂີຕາຕີຕິ ຂີໂຕ, ໂຍ ກາສຕິ, ຍຍ຺ຈ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກາສຕິ, ທ຺ເວປີ ທີສຕິ ວິພາສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕໍ ຂີຕວາທໍ຺ ສ຺ວາຍໍ ຍສ຺ມາ ກິເລເສທິ ອາກິຕ຺ໂຕ ສໍກິລິຍ຺ໂຖ ເອວ ຈ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – "ອາກິ ຕ຺ຕໍສໍກິລິຍ຺ຖໍ ວາຈ"ນ຺ຕິ຺ ເຕນ ອວສິຍ຺ຖໍ ຕີວິສມ຺ປີ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕມາຫ຺ ອສິຍ຺ຖທີຕ຺ວາຕິ, "ອິທເມວ ສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຊສາຍ຺ ອາທາຍາຕິ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ຺ ໂວຫເຣຍ຺ຍາຕິ ສມຸທາຈເຣຍ຺ຍ຺ ໂລກສມ຺ຍຍ຺ຍນ຺ຕິ ໂລກສງ຺ເກຕໍ຺

໖໒໔໗ ອາຣມ຺ມຓາໂຕ ສມ຺ປໂຍຄໂຕ ກາເມຫິ ປຝິສໍຫິຕຕ຺ຕາ ກາມປຝິສນ຺ຘິ, ກາມສຸຂໍ໗ ເຕນາຫ ‘‘ກາມູປສໍຫິເຕນ ສຸເຂນາ’’ຕິ໗ ສທຸກ຺ໂຂຕິ ວິປາກທຸກ຺ເຂນ ສໍກິເລສທຸກ຺ເຂນ ສທຸກ຺ໂຂ໗ ຕຖາ ສປຣິລຸອາໂຫຕິ ວິປາກປຣິລຸອາເຫນ ເຈວ ກິເລສປຣິລຸອາເຫນ ຈ ສປຣິລຸອາໂຫ໗

໖໒໕໗ ວຍ຺ຍໂຕ ນິສ຺ສຣິຕຸໍ ອຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ສີທາປນ຺ໂຕ ມິຈ຺ຆາປຝິປທາກາເວນ ສຕ຺ເຕ ສໍໂຍເຊຕີຕິ ສໍໂຍຊນໍ, ວິເສສໂຕ ກວ ສໍໂຍຊນໍ ຕຓ຺ຫາຕິ ອາຫ ‘‘ຕຓ຺ຫາເຍຕໍ ນາມ’’ນ຺ຕິ໗ ນ ຕຓ຺ຫາເຍວ ມານາທໂຍປີ ສໍໂຍຊນຕ຺ຕໍ ສາເຘນ຺ຕິ ນາມ ສພ຺ພໂສ ສໍ ໂຍຊນໂຕ ສຸຍ຺ຎ ພນ຺ຘນໂຕ໗ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອວິຊ຺ຊານີວຣຓານໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕານໍ ຕຓ຺ຫາສໍໂຍຊນານ’’ນ຺ຕິ (ສໍ໗ ນິ໗ ໔໗໑໒໔-໑໒໕)໗

ອິມໍ ຈຕ຺ກ຺ກນ຺ຕິ, ‘‘ເຍ ກາມປຝິສນ຺ຘິສຸຂິໂນ ໂສມນສ຺ສານ຺ໂຍຄໍ ອນ຺ຍຸຕ຺ຕາ, ເຍ ອຕ຺ຕກິລມຖານ຺ໂຍຄໍ ອນ຺ຍຸຕ຺ຕາ’’ຕິ ເອວມາຄຕໍ ອິມໍ ຈຕ຺ກ຺ກໍ ນິສ຺ສາຍ໗ ‘‘ເອຕທຄ຺ເຄ ຖປິໂຕ’’ຕິ, ວຕ຺ວາ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຖປິຕກາວໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ກຄວໂຕ ຫິ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ອຸສ຺ສາທນາອປສາທນາປຝ຺ຍາຍນ຺ຕິ ຕຖາຄເຕນ ວິເນຕພ຺ພປຸຄ຺ຄລວເສນ ຘມ຺ມເທສນາຍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພໂຕ໗ ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ…ເປ… ອາຈາຣສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ວາ ນຕ຺ຖິ ປເຣສໍ ອນ຺ທຸເທສກວເສນ ຘມ຺ມເທສນາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕ໗

໖໒໘໗ປຣມ຺ມຸຂາ ອວຓ຺ຓນ຺ຕິ ນິນ຺ທິຍສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ນິນ຺ທນໍ໗ ນ ຫິ ກທາຈິ ນິນ຺ທິໂຍ ປສໍສິໂຍ ໂຫຕິ, ຕໍ ປນ ກາລໍ ຌຕ຺ວາວ ກ ເຖຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ, ‘‘ຍຸຕ຺ຕປຕ຺ຕກາລໍ ຌຕ຺ວາວາ’’ຕິ໗ ຊີຓາວາເທປີ ເອເສວ ນໂຍ ຕສ຺ສ ຣໂຫວາເທນ ສມານໂຍຄກ຺ຂມຕ຺ຕາ໗

໖໖໐໗ຌາຕິຍຕີຕິ ວຊ຺ຍຕິ໗ ສທ຺ໂທປີ ກິຊ຺ຊຕິ ນສ຺ສຕິ, ເກໂທ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ເຄລຍ຺ຍປຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ເຂທໍ ປຣິສ຺ສມໍ ປຕ຺ໂຕ໗ ອປ ລິພ຺ທຸຘນ຺ຕິ ໂທເສຫິ ອນນຸປຕິຕໍ໗

໖໖໑໗ອກິນິວິສ຺ສໂວຫາຣຕີຕິ ເອວເມຕໍ, ນ ອິໂຕ ອຝ຺ຝຖາຕິ ຕໍ ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິໍ ອກິນິວິສິຕ຺ວາ ສມຸທາຈຣຕິ໗ ອຕິຘາວນ຺ຕິ ສມຍ຺ຌໍ ນາເມຕໍ ໂລກສງ຺ເກຕສິທ຺ຘາ ປຝ຺ຝຕ຺ຕີຕິ ປຝ຺ຝຕ຺ຕິມຕ຺ເຕ ອຍ຺ຎຕ຺ວາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ຖາມສາ ປຣາມສ຺ສ ໂວຫຣຕໍ໗

໖໖໒໗ອປຣາມສນ຺ໂຕຕິ ອນກິນິວິສນ຺ໂຕ ສມຍ຺ຌາມຕ຺ຕໂຕວ ໂວຫຣຕິ໗

໖໖໖໗ມຣິຍາທກາຊນີຍນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມ຺ມາປຝິປທາຍ ມິຈ຺ຆາປຝິປທາຍ ຈ ອຝ຺ຝມຝ຺ຝໍ ສງ຺ກຣກາວວິກາຊນໍ໗ ຣຓນ຺ຕິ ສຕ຺ ຕາ ເອເຕຫິ ກນ຺ທນ຺ຕິ ອກນ຺ທນ຺ຕາປີ ກນ຺ທນກາຣຓກາວໂຕຕິ ຣຓາ; ຣາຄໂທສໂມຫາ, ທສປີ ວາ ກິເລສາ, ສພ຺ເພປີ ວາ ເອກ ນ຺ຕາກຸສລາ, ເຕຫິ ນານປ຺ປກາຣທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕເກຫິ ອກິກູຕາ ສຕ຺ຕາ ກນ຺ທນ຺ຕິ; ສຫ ຣເຓຫີຕິ ສຣໂຓ໗ ຣຓສທ຺ໂທ ວາ ຣາ ຄາທິເຣຓູສຸ ນິຣຸລ຺ໂຫ໗ ເຕນາຫ ‘‘ສຣໂຊ ສກິເລໂສ’’ຕິ໗ ປາລຸອິຍໍ ປນ ‘‘ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ’’ຕິອາທິນາ ອາຄຕຕ຺ຕາ ກາມສຸ ຂານຸໂຍຄາທໂຍປີ ‘‘ສຣໂຓ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຸກ຺ຂາທີນໍ ຣຓກາໂວ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕກສກາວານໍ ອກຸສລານໍ ສຣຓຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ໗ ອຣໂຓຕິອາທີນໍ ປທານໍ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ໗

ວຕ຺ຖຸໍ ໂສເຘຕີຕິ ນິໂຣຘສມາປຊ຺ຊເນນ ມຫປ຺ຜລກາວກຣເຓນ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍວຕ຺ຖຸກູຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ວິໂສເຘຕິ; ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິຍາ ວຕ຺ຖຸວິໂສຘນໍ ນິໂຣຘໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຍ຺ຖິຕານໍ ປຈ຺ເຈກພ຺ທຸຘານໍ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖຣາທີນໍ ທິນ຺ນທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ຘິຍາ ທີ ເປຕພ຺ພໍ໗ ເຕນາຫ ‘‘ຕຖາ ຫິ’’ຕິອາທິ໗ ຕເຖວາຕິ ອິມິນາ ‘‘ປິຕ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ໂຕ’’ຕິອາທີ ອຸປສໍຫຣຕິ໗ ເມຕ຺ຕາກາວນາຍ ມຸທຸກູຕຈິຕ຺ຕພຫຸມານປຸພ຺ພກໍ ເທນ຺ຕີຕິ , ‘‘ສຸກູຕິຕ຺ເຖໂຣ ທກ຺ຂິຓໍ ວິໂສເຘຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ເຕນ ທາຍກໂຕປີ ທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ຘີ ທສ຺ເສຕີ໗ ວຕ຺ຖຸໂສຘນໍ ປນ ປຝິກາຄໂຕ໗ ເອວໍ ປນ ກາຕຸໍ ສກ຺ກາຕີ ສາວການມ຺ປີ ກິເມວໍ ລຫຸວຍ຺ຎານາຘິຍ຺ຎານໍ ສາວເກສຸ ຈິຕ຺ຓາວສີກາໂວ ສມ຺ກວຕີຕິ ປຸຈ຺ຆຕີ໗ ອິຕໂຣ ອຄ຺ຄສາວກມຫາສາວເກສຸ ກີ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ປາກຕິສາວເກສຸປີ ວສີປ຺ປຕ຺ເຕສຸ ລພ຺ກ ຕີຕິ ເຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ອາມ ສກ຺ກາ’’ຕິອາທິມາຫ໗ ເສສໍ ສຸວິຝ຺ເຍຍ຺ຍເມວ໗

ອຣຓວິກງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ໗

໑໐ຯ ຘາຕຸວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໔໘ຯ ອປຣິກ຺ຂີຓາຍຸກໍ ປຸກ຺ກຸສາຕິກຸລປຸຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຄມນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕຸຣິຕຄມນຈາຣິກ''ນ຺ຕິຯ ມມ ວາສຸປຄມເນນ ຕວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຜາສຸກໍ ອນິຏ຺ຐໍ ສເຈ ນຕ຺ຖິຯ ໂສຕິ ປຸພ຺ພຸປຄໂຕຯ ທິນ຺ນໍ ທິນ຺ນເມວ ວຏ຺ຏຕີຕິ ເອກວາຣໍ ທິນ຺ນໍ ທິນ຺ນເມວ ຍຸຕ຺ຕໍ, ນ ປຸນ ທາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ກຕໍ ກຕເມວາຕິ ສງ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ກຕໍ ອນຸຈ຺ຉວິກມ຺ມໍ ກຕເມວ, ນ ຕໍ ປຸນ ວິປຣິວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ປຸກ຺ກຸສາຕິມ຺ຫິ ອຸຠຍຖາປີ ກຸລປຸຕ຺ຕຠາໂວ ປຣິປຸຓ຺ໂຓ ເອວາຕິ ອາຫ – ''ຊາຕິກຸລປຸຕ຺ໂຕປີ ອາຈາຣກຸລປຸຕ຺ໂຕປີ''ຕິຯ ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມິໍ ຕກ຺ກສິລໂຕ ອາຄມເນຯ ອງ຺ເກ ນິປ຺ປຸນ຺ນຫາຣກໍ ວິຍ ຊນໍ ໂຕເສຕິ ຕຸຏ຺ຐິໍ ປາເປຕີຯ ຣຕນານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ປພ຺ພຕສມຸທ຺ທາທິສນ຺ນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈນ຺ຕເທສສ຺ສຯ ທສ຺ສນີຍນ຺ຕິ ທສ຺ສເນເນວ ສຸຂາວຫໍຯ ເອວຣູປນ຺ຕິ ທສ຺ສນີຍໍ ສວນີຍຎ຺ຈຯ

ອນຄ຺ຆກມ຺ພເລ ມຫຄ຺ຆກມ຺ພເລຯ ສາຣກຣຓ຺ຑເກຕິ ຈນ຺ທນສາຣາທິສາຣມຍກຣຓ຺ຑເກຯ ລິຂາເປຕ຺ວາ ອຸກ຺ກິຣາເປຕ຺ວາຯ ລາຂາຍ ວຏ຺ຏາເປຕ຺ວາຕິ ມຸຂໍ ປິທຫິຕ຺ວາ ລາຂາປຣິກມ຺ມໍ ກາເຣຕ຺ວາຯ

ອນ຺ໂຕ ທຸສ຺ສກຓ຺ຑິກໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອລ຺ລາສີ ນາຕິຄຣຸຠາວໂຕຯ ອນຄ຺ຆາ ອເຫສຸນ຺ຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປຕ຺ຕິຜສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປມາຓມຫຕ຺ຕທຸນ຺ນິມ຺ມາປີຍຕາຫິ ມຫຄ຺ຆາ ອເຫສຸໍ, ມຫາປຸຎ຺ໂຎ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ເຖວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ຍທິ ເອວໍ, ''ກິນ຺ນຸ ໂຂ ເປເສມີ''ຕິ ກສ຺ມາ ວີມໍສໍ ອາປຊ຺ຊີຕິ ອາຫ – ''ອປີຈ ໂຂ ປນາ''ຕິອາທິຯ ໂສຕິ ພິມ຺ພິສາໂຣ ຣາຊາຯ ວິຈິນິຕຸໍ ອາຣທ຺ໂຘ ຣຕນສ຺ສ ອເນກວິຘຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣິຍຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣາທິຠາວໂຕຯ ສຸວຓ຺ຓຣຊຕາທີຕິ ສຸວຓ຺ຓຣຊຕປ຺ປວາຬມຸຕ຺ຕາເວຬຸຣິຍາທີຯ ອິນ຺ທຣິຍພທ຺ຘນ຺ຕິ ຈກ຺ຂາທິອິນ຺ທຣິຍປຏິພທ຺ຘໍຯ ປເທສນ຺ຕິ ຄຸຓວເສນ ເອກເທສໍ ນ ປາປຸຓາຕີຯ

ສາມໍ ສຈ຺ຈານໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘຕາສາມຎ຺ເຎນ, ''ພຸທ຺ຘຣຕນມ຺ປີ ທຸວິຘ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ພຸທ຺ຘຣຕນສມໍ ຣຕນໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຍສ຺ມາ ປນ ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກ ປຣສ຺ມິໍ ວາ ປນ ພຸທ຺ເຘນ ສທິໂສ ນ ວິຊ຺ຊຕີຕິຯ ປຖມໂພຘິຍໍເຍວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ໂຆໂສປີ''ຕິອາທີຯ

ຣາຊາ ຕຸຏ຺ໂຐ ຈິນ຺ເຕສິ, ''ຕຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊມານໍເຍວ ເປເສຕຸໍ ລທ຺ຘ''ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກທິວສມ຺ປິ ຕສ຺ມິໍ ປເທເສ ພຸທ຺ຘານໍ ອາວາສປຣິຄ຺ຄໂຫ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາຯ ປຸພ຺ພທິສາມຸຂນ຺ຕິ ປຸພ຺ພທິສາຠິມຸຂໍ ສີຫປຎ຺ຊຣໍຯ ເຕນສ຺ສ ສຸວິຠູຕາໂລກໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ເອວໍ ອນຎ຺ຎສາທາຣຓສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອີທິໂສ ສມຸທາຄໂມຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ເອວໍ ທສ ປາຣມີໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວໍ ສມ຺ປນ຺ນສມຸທາຄມສ຺ສ ຕທນຸຣູປາ ອຍໍ ຜລສມ຺ປທາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ຕຸສິຕຠວເນ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອຣິຍສມ຺ໂມ ນາມ ອຣິຍມຄ຺ຄປ຺ປຘາໂນ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຈ ສຕ຺ຕຕີສໂພຘິປກ຺ຂິຍສງ຺ຄໂຫ, ເຕ ຈ ອຸທ຺ເທສມຕ຺ເຕເນວ ຄຫິຕາຕິ ອາຫ – ''ສຕ຺ຕຕີສໂພຘິປກ຺ຂິເຍ ເອກເທເສນ ລິຂິຕ຺ວາ''ຕິຯ ຈູຬສີລາທີນີ ພຣຫ຺ມຊາເລ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໗-໘) ອາຄຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ຉທ຺ວາຣສໍວຣໍ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎນ຺ຕິ ມນຈ຺ຉຏ຺ຐານໍ ທ຺ວາຣານໍ ສໍວຣຓວເສນ ສຕ຺ຕຏ຺ຐານິກໍ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎໍຯ ທ຺ວາທສປ຺ປເພທໍ ຈີວຣາທິຈຕຸປ຺ປຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕສໍຯ ອຣຎ຺ຎຣຸກ຺ຂມູລາທີນຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄໍ ຠາວນານຸກູລໍ ເສນາສນໍຯ ''ອຠິຊ຺ຌໍ ໂລເກ ປຫາຍາ''ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕໍ ນີວຣຓປ຺ປຫານໍຯ ປຣິກມ຺ມນ຺ຕິ ກສິຓາທິປຣິກມ຺ມໍຯ ປາຬິຍໍ ອາຄຕນເຍນ ອຏ຺ຐຕິໍສ ກມ຺ມຏ຺ຐານານິຯ ວິສຸທ຺ຘິປຏິປາຏິຍາ ຍາວ ອາສວກ຺ຂຍາ ອິມໍ ປຏິປຕ຺ຕິໍ ເອກເທເສນ ລິຂິຯ ໂສຬສວິຘນ຺ຕິ ໂສຬສວິຘຠາວນາຍ ປໂຍຄໍຯ

ກິລຎ຺ຊມເຍຕິ ນານາວິຘຠິຕ຺ຕິວິກຕ຺ເຕ ສຓ຺ຫສຸຂຸມຣຕນປຣິສິພ຺ພິເຕ ກິລຎ຺ຊມຍສມຸຄ຺ເຄຯ ພຫິ ວຕ຺ເຖນ ເວເຐຕ຺ວາຕິ ປຖມໍ ສຸຂຸມກມ຺ພເລນ ເວເຐຕ຺ວາ ປຏິປາຏິຍາ ເຕຕ຺ຕີສາຍ ສມຸຄ຺ເຄສຸ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕໂຕ ພຫິ ສຸຂຸມວຕ຺ເຖນ ເວເຐຕ຺ວາ ຉາເທຕ຺ວາຯ

ຕິຕຄຈ຺ຉປ຺ຫານສມ຺ມຊ຺ຊນາທິນາ ໂສຕິຕມຕ຺ຕກເມວ ໂຫຕຸ, ກທລິປຸຕ຺ຕພຜຄຸປ຺ນຂຸປຜາກຸສ຺ສາປ຺ນາທິອລຽງກຣເຕນ ມາ ນິຍ຺ຄາເປ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣາຊານຸກາເວນ ປ໌ຜິຍາເທຖາຕິ ມມ ຣາຊານຸຣູປ໌ ສຊ຺ເຊຖ, ອລຽງກໂຣຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນ຺ຕຣໂກຄິການນ຺ຕິ ອນຸຍຸຕ຺ຕຣາຊມຫາມຕ຺ຕານໍຯ ຊວນຫູເຕຕິ ຂິປ຺ປ໌ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາກຫູຕປຸຣິເສຯ ຕາລຸເອທິ ສຫ ອວຈຣນ຺ຕິຕິ ຕາລຸອາວຈຣາຯ

ຣຍ຺ຍາ ປ໌ຕ຺ຕາກາຣໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກຕປູຊາສກ຺ການສ຺ສ ອມຈ຺ຈໂຕ ສຸຕຕ຺ຕາ ປ໌ຕ຺ຕາກາຣໍ ອຸຈ຺ຈຍ຺ຄາເນ ຄເປ໌ຕ຺ວາ ສຍໍ ນິຈາສເນ ນິສີນ຺ໂນຯ ນາຍໍ ອຍ຺ຍສ຺ສ ຣຕນສ຺ສ ກວິສ຺ສຕີຕິ ອຍໍ ປ໌ຣິຫາໂຣ ອຍ຺ຍສ຺ສ ມຕິມຸຕ຺ຕາທິເກທສ຺ສ ຣຕນສ຺ສ ນ ກວິສ຺ສຕິ ມຕິມຸຕ຺ຕາທີຫິ ອກິສຽຂຕຕ຺ຕາຯ ພລວໂສມນສ຺ສໍອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊິ ຈິຣຕນກາລໍ ພຸທ຺ຮສາສເນ ກາວິຕກາວນຕາຍ ວາສິຕວາສນຕາຍ ໝເຜ ທີໂປ໌ ວິຍ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ເອວ ສມຸຊ຺ຊລມານປ໌ຣິປ໌ກ຺ກຕິເຫຕຸກກາວໂຕຯ

ຮາເຣມີຕິ ອິຈ຺ຉາມິ, ຄຕ຺ຫາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທ຺ເວຊ຺ຊວຈນນ຺ຕິ ທ຺ເວລຸຫກກາໂວຯ ອນ຺ຕຣໍ ກໂຣຕີຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປ໌າທານໍ ອນ຺ຕຣໍ ຕໍ ເລຂໍ ກໂຣຕິ, ເອເກນ ປ໌າເທນ ອຕິກ຺ກມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕສ຺ສາ ຄຕມຄ຺ເຄນາຕິ ຕາຍ ເທວິຍາ ວິວຍ຺ຍມານາຍ ນາສິຕາຍ ຄຕມຄ຺ເຄນຯ ຕໍ ປ໌ນ ເລຂນ຺ຕິ ປຸກ຺ກຸສາຕິນາ ກຕເລຂໍຯ ປ໌ຕ຺ຕຈ຺ຉຕ຺ຕກນ຺ຕິ ຕາລປ໌ຕ຺ຕມຸຍ຺ຄີຯ

ສຕ຺ຖຸຄາຣເວນາຕິ ສຕ຺ຖຣິ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນປ໌ສາທເປ໌ມພຫຸມານສມ຺ກເວນຯ ຕທາ ສຕ຺ຖາຣໍເຍວ ມນສີ ກຕ຺ວາ ຕນ຺ນິນ຺ນກາເວນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ, ‘‘ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ’’ຕິປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ອຸປ຺ປ໌າເທສິ, ‘‘ເອຕ຺ຖ ນຸ ໂຂ ສຕ຺ຖາ ວສຕີ’’ຕິ ປ໌ຣິວິຕກ຺ກສ຺ເສວ ອກາວໂຕ; ຣາຊຄຫໍ ປ໌ນ ປ໌ຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ເປ໌ສິຕສາສນວເສນ ຕຕ຺ຖ ຈ ວິຫາຣສ຺ສ ພຫຸກາວໂຕ ສຕ຺ຖາ ກຫໍ ວສຕີຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ສຕ຺ຖຸ ເອກກສ຺ເສວ ນິກ຺ຂມນໍ ປ໌ຍ຺ຈຈຕ຺ຕາລີສ ໂຍຊນານິ ປ໌ທສາ ຄມນຍ຺ຈ ຮມ຺ມປູຊາວເສນ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍຯ ຮມ຺ມປູຊາຍ ຈ ພຸທ຺ຮານໍ ອາຈິຕ຺ຕກາໂວ ເຫຍ຺ຄາ ວິຕ຺ຖາຣິໂຕເຍວຯ ພຸທ຺ຮໂສກໍ ປ໌ນ ປ໌ຜິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຍ຺ຍາຕກເວເສນ ຕຕ຺ຖ ຄມນໍ ຕສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິສ຺ສຕ຺ຖວເສນ ມຄ຺ຄທຣຖປ໌ຜິປ໌ສ຺ສມ຺ການຕ຺ຖໍຯ ອປ຺ປ໌ຜິປ໌ສ຺ສທ຺ຮມຄ຺ຄທຣໂຖ ຫີ ຮມ຺ມເທສນາຍ ກາຊນໍ ນ ໂຫຕີຕິຯ ຕຖາຫີ ວກ຺ຂຕິ, ‘‘ນນຸ ຈ ກຄວາ’’ຕິອາທີຯ

ອຸຣຸທ຺ຮນ຺ຕິ ວິສາລນ຺ຕິ ເກຈີຯ ອຕິເຣກຕິໂຍຊນສຕນ຺ຕິອາທີນາ ອນ຺ວຍໂຕ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ມຈ຺ເຂຣວິນຍເນ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ໂອວາທທານໍຯ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂຸມາໂລຕິອາທີນາ ສຕ຺ຖຸ ຮມ຺ມຄາຣເວນ ສທ຺ຮິ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສປິ ຮມ຺ມຄາຣວໍ ສໍສນ຺ທຕິ ສເມຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕນ ກຄວໂຕ ກຕສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນສ຺ສ ຄານຄຕກາວໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ອຍ຺ເຍສມ຺ປິ ກພ຺ພຣູປ໌ານໍ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ ຍຖາຣ ຫໍ ສຽຄໂຫ ກາຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ພ຺ຣຫ຺ມໂລກປ຺ປ໌ມາຕນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈກາເວນຯ ອານຸກາເວນາຕິ ອິທ຺ຮານຸກາເວນ ຍຖາ ໂສ ໂສຕປ໌ຖໍ ນ ອຸປ໌ຄຈ຺ຉຕິ, ເອວໍ ວູປ໌ສເມຕ຺ວາ ສກ຺ໂກຕິຯ ອວິພ຺ການ຺ຕນ຺ຕິ ວິພ຺ກມຣຫິຕໍ ນິລ຺ໂລລຸປ຺ປ໌ຯ ‘‘ກາວນປ໌ສ຺ກໍ ປ໌ເນຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວິວຣຕຕ຺ຖໍ, ‘‘ປ໌າສາທິເກນ ອິຣິຍາປ໌ເຖນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຕ຺ຖມ຺ກູຕລກ຺ຂເຕ ເອຕໍ ກຣຕວຈນໍ ທຍ຺ຄພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍຖາ ອິຣິຍໂຕ’’ຕິອາທີຯ ອມນາໂປ໌ໂຫຕິ ປ໌ສ຺ສນ຺ຕານໍຯ ສີຫເສຍ຺ຍາຍ ນິປ໌ນ຺ນສ຺ສປິ ຫິ ເອກຈ຺ເຈ ສຣີຣາວຍວາ ອໂຮຂິຕ຺ຕວິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ວິຍ ທິສ຺ສນ຺ຕິຯ ກຜິຍໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອູຣຸສນ຺ຮີນໍ ທ຺ວິນ຺ນຍ຺ຈ ຊາຕຸສນ຺ຮີນໍ ວເສນ ຈຕຸສນ຺ຮິກປ໌ລ຺ລຽກໍຯ ນ ປ໌ຕິຍ຺ຄາຕີຕິ ນປ໌ປ໌ວຕ຺ຕຕິ, ‘‘ກໍສິ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ອປຸຈ຺ຉິເຕ ກຖາປ໌ວຕ຺ຕິ ເອວ ນ ໂຫຕິຯ ອປ໌ປ໌ຕິຍ຺ຄິຕາຍ ກຖາຍ ນ ສຍ຺ຊາຍຕີຕິ ຕຖາ ປ໌ນ ປຸຈ຺ຉາວເສນ ກຖາຍ ອປ໌ປ໌ວຕ຺ຕິ ຕາຍ ອຸປ໌ຣິ ຮມ຺ມກຖາ ນ ສຍ຺ຊາຍຕິ ນ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິຯ ອິຕິຕິ ຕສ຺ມາຯ ກຖາປ໌ຕິຍ຺ຄາປ໌ນຕ຺ຖໍ ກຖາປ໌ວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ກຖາສມຸຍ຺ຄາປ໌ນຕ຺ຖໍ ວາ ປຸຈ຺ຉິຯ

ສກາວເມວກເຖຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກຄວໂຕ ອທິຍ຺ຄປຸພ຺ພຕ຺ຕາ ‘‘ອທິຍ຺ຄປຸພ຺ພກໍ ກຖມຫໍ ຊາເນຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ສກາວເມວ ເກວລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສຍເມວ ກເຖຕິ; ນ ປ໌ນ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສຸປ໌າກຍໍ ສກາວສິທ຺ຮໍ ພຸທ຺ຮຣູປ໌ກາຍສກາວໍຯ ອຖ ວາ ສກາວເມວ ກເຖຕີຕິ ‘‘ອິທເມວ’’ນ຺ຕິ ຊານນ຺ໂຕປິ ຕທາ ກຄວໂຕ ຣຸຈິຍາ ຕຖາປ໌ວຕ຺ຕມານໍ ຣູປ໌ກາຍສກາວເມວ ກເຖຕິ ອປ຺ປ໌ວິກ຺ຂມ຺ການ຺ຕິ ອສີປ຺ປ໌າໂຍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ຕຖາ ຫີ ນ’’ນ຺ຕິອາທີ, ວິປ໌ສ຺ສນາລກ຺ຂຕເມວ ປ໌ຜິປ໌ທນ຺ຕິ ອສີປ຺ປ໌າໂຍຯ

໓໔໓ຯ‘‘ປຸພ຺ພກາຄປ໌ຜິປ໌ທໍ ອກເຖຕ຺ວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸພ຺ພກາຄປ໌ຜິປ໌ທາຍ ອກຖເນ ກາຣຕໍ ປຸພ຺ພກາຄປ໌ຜິປ໌ທຍ຺ຈ ສຣູປ໌ໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ຍສ຺ສ ຫີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອປ໌ຣິສຸທ຺ຮາຍປິ ປຸພ຺ພກາຄປ໌ຜິປ໌ທາຍ ວິປ໌ສ຺ສນາ ຕຖາ ນ ກິຈ຺ຈກາຣີ, ປ໌ເຄວ ອວິຊ຺ຊມານາຍາຕິ, ‘‘ຍສ຺ສ ຫີ...ເປ໌... ອປ໌ຣິສຸທ຺ຮາ ໂຫຕີ’’ຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸພ຺ພກາຄປ໌ຜິປ໌ທາ ຈ ນາມ ສຽເຂປ໌ໂຕ ປ໌ນ຺ນຣສ ຈຣຕຮມ຺

ມາຕິ ອາຫ – ‘‘ສີລສໍວຣໍ…ເປ… ອິມໍ ປຸພ຺ພກາຄປ຺ຜິປ຺ທໍ ອາຈິກ຺ຂຕີ’’ຕິ຺ ຍານກິຈ຺ຈໍ ສາເຜຕິ ມຄ຺ຄຄມເນນ ອກິລນ຺ຕກາວ ສາຂນຕ຺ຕາ຺ ຈິຣກາລໍ ປຣິກາວິຕາຍ ປຣິປກ຺ກຄຕາຍ ເທຕຸສມ຺ປທາຍ ອຸປຜ຺ຖາປີຕໍ ສາມເດຣສີລມ຺ປີ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ອຂຕ຺ຫາທິກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ຍໍ ປຸພ຺ພເທຕຸຕ຺ຕາ ‘‘ສີລ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ຺

ຊາຕຸໂຍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມານາ, ປຜ຺ຜຕ຺ຕິມຕ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ ອວິຊ຺ຊມາໂນ຺ ອຖ ກສ຺ມາ ກຄວາ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ປທຜ຺ຖານກູຕໍ ວິປສ຺ສນໍ ກເຖນ຺ໂຕ ‘‘ຉຊາຕຸໂຣ’’ຕິ ອວິຊ຺ຊມານປ຺ປຊານໍ ເທສນໍ ອາຣກິຕິ ອາຫ – ‘‘ກຄວາ ຫີ’’ຕິອາທິ຺ ກຕ຺ຖຈິ ‘‘ເຕວິຊ຺ໂຊ ຉ ລຸອກິຜ຺ໂຜ’’ຕິອາທີສຸ ວິຊ຺ຊມາເນນ ອວິຊ຺ຊມານໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ກຕ຺ຖຈິ – ‘‘ອິຕ຺ຖິຣູປໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຜ຺ຖຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ອ຺ ນິ຺ ໑຺໑) ອວິຊ຺ຊມາເນນ ວິຊ຺ຊມານໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ກຕ຺ຖຈິ ‘‘ຈກ຺ຂຸວິຜ຺ຜາຕໍ ໂສຕວິຜ຺ຜາຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ວິກ຺ ໑໔໑) ວິຊ຺ຊມາເນນ ວິຊ຺ຊມານໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ກຕ຺ຖຈິ – ‘‘ຂຕ຺ຕິຍກຸມາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກຜ຺ຜາຍ ສທ຺ຊີ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປຕີ’’ຕິ ອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໔໗໔) ອວິຊ຺ຊມາເນນ ອວິຊ຺ຊມານໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ອິຊ ປນ ວິຊ຺ຊມາເນນ ອວິຊ຺ຊມານໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ‘‘ຉຊາຕຸໂຣ’’ຕິ ຫີ ສມາສຕ຺ໂຖ ອວິຊ຺ຊມາໂນ ປຸຄ຺ຄລວິສຍຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສ ປທສ຺ສ ອວຍວຕ຺ໂຖ ປນ ອປ຺ປຊານຕ຺ໂຖ ວິຊ຺ຊມາໂນ, ໂສ ສທ຺ທກ຺ກເນນ ອປ຺ປຊາໂນປີ ອຕ຺ຖກ຺ກເນນ ປຊາໂນຕິ ອາຫ – ‘‘ວິຊ຺ຊມາເນນ ອວິຊ຺ຊມານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ’’ຕິ຺ ປຸຄ຺ຄ ລາຊິຜ຺ຖານາເຍຕ຺ຖ ເທສນາຍ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ສເຈ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຸປຜ຺ຖາເປຍ຺ຍາຕິ – ‘‘ຊາຕຸໂຍ’’ອິຈ຺ເຈວ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ນິເວເສຍ຺ຍ ຕຖາ ສຜ຺ຊາເນຍ຺ຍ, ເອວໍ ຊມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສນ຺ເທທໍ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອສຕິ ປຸຣິເສ ໂກ ກໂຣຕິ? ໂກ ປຜິສໍເວເທຕິ, ຊາຕຸໂຍ ເອວາຕິ ກີ ນຸ ໂຂ ອິທໍ, ກຖໍ ນຸ ໂຂ ອິທນ຺ຕິ ສໍສຍໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ? ສມ຺ໂມທໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ຈຕຸຣຽຄສມນ຺ນາຄເຕ ອນ຺ຊກາເຣ ວຕ຺ຕມານໍ ວິຍ ເທສິຍມາເນ ອຕ຺ເຖ ສມ຺ໂມທໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ຺ ຕຖາກູໂຕ ຈ ເທສນາຍ ອກາຊນກູຕຕ຺ຕາ ເທສນໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕຸໍ ນ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍ຺ ເອວມາຫາຕິ ເອວໍ ‘‘ຉຊາຕຸໂຣ’’ຕິ ອາຫ຺

ຍໍ ຕ຺ວໍ ປຸຣິໂສຕິ ສຜ຺ຊານາສີຕິ ຍໍ ຣູປາຣູປຊມ຺ມສມູຫໍ ປພນ຺ຊວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ອຊິຜ຺ຖານວິເສສວິສິຜ຺ກໍ – ‘‘ປຸຣິໂສ ສຕ຺ໂຕ ອິຕ຺ຖີ’’ຕິອາທິນາ ຕ຺ວໍ ສຜ຺ຊານາສິ, ໂສ ຉຊາຕຸໂຣ຺ ສນ຺ເຕສຸປີ ຉຊາຕຸວິນິມຸຕ຺ເຕສຸ ຊາຕ຺ວນ຺ຕເຣສຸ ສຸຂາວຄ຺ຄຫຕຕ຺ຖໍ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍ ຕຄ຺ຄຫເຕເນວ ຈ ເຕສໍ ຄເທຕພ຺ພໂຕ, ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ເທຜ຺ຖາ ທສ຺ສິໂຕ ເອວ຺ ເສສປເທສູຕິ ‘‘ຉຜສ຺ສາຍຕໂນ’’ຕິອາທິປ ເທສຸປີ຺ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຊິຜ຺ຖານານີ ຈຕສ຺ໂສ ປຕິຜ຺ຖາ ເອຕສ຺ສາຕິ ຈຕຸຣາຊິຜ຺ຖາໂນ, ອຊິຕິຜ຺ຖຕິ ປຕິຜ຺ຖຫຕິ ເອເຕນາຕິ ອຊິຜ຺ຖາ ນໍ, ເຍສຸ ປຕິຜ຺ຖາຍ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອຊິຄຈ຺ຉຕິ, ເຕສໍ ປຜ຺ຜາທີນໍ ເອຕໍ ອຊິວຈນໍ຺ ເຕນາຫ ‘‘ສ຺ວາຍໍ ກິກ຺ຂູ’’ຕິອາທິ຺ ເອຕ຺ໂຕຕິ ວຜ຺ຜໂຕ຺ ວິວຜ຺ຜິຕ຺ວາຕິ ວິນິວຜ຺ຜິຕ຺ວາ ອປສກ຺ກິຕ຺ວາ຺ ເອຕ຺ໂຕຕິ ວາ ເອເຕຫິ ຉຊາຕຸອາທີຫິ຺ ເອຕ຺ຖ ຫິ ນິວິຜ຺ຖສ຺ສ ອາຍຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຕ຺ຕມາຍ ສິທ຺ຊິຍາ ອສມ຺ກໂວຕິ຺ ປຕິຜ຺ຖິຕນ຺ຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄາຊິຄມວເສນ ສຸປ຺ປຕິຜ຺ຖິຕໍ຺ ເອວຜ຺ຫິ ສພ຺ພໂສ ປຜິປກ຺ຂສມຸຈ຺ຉິນ຺ທເນນ ຕຕ຺ຖ ປຕິຜ຺ຖິໂຕ ໂຫຕິ຺ ມຜ຺ຜສ຺ສວາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ຉທີປີ ທ຺ວາເຣທິ ປວຕ຺ຕມານ ໂສຕາຍ ມຄ຺ເຄນ ວິໂສສິຕາຍ ສພ຺ພໂສ ວິຄຕາຍ ສພ຺ພໂສ ວິຈ຺ເຉທປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນ ສນ຺ທນ຺ຕິ຺ ເຕນາຫ ‘‘ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ’’ຕິ຺ ຍສ຺ມາ ມາເນ ສພ຺ພໂສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ເນ ອສມຸຈ຺ຉິນ຺ໂນ ອນຸປສນ຺ໂຕ ກິເລໂສ ນາມ ນຕ຺ຖີ, ຕສ຺ມາ ອາຫ – ‘‘ມຸນິ ສນ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ຣາຄຄ຺ຄິອາທີນໍ ນິພ຺ພາເນນ ນິພ຺ພຸໂຕ຺

ປຜ຺ຜໍ ນປ຺ປມຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ, ‘‘ທິວສໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຕີເຍຫິ ຊມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຊຕີ’’ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕາຍ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໔໒໒; ໔຺໒໒; ໓຺໗໔; ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໑໒໐; ອ຺ ນິ຺ ໓຺໑໔; ວິກ຺ ໕໑໙; ມຫານິ຺ ໑໖໑) ອປ຺ປມາທປ຺ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ສ ມາຊິວິປສ຺ສນາປຜ຺ຜໍ ນປ຺ປມຊ຺ເຊຍ຺ຍ຺ ເອເຕນ ປຸພ຺ພກາຄິຍໍ ສມຖວິປສ຺ສນາກາວນມາຫ຺ ສຈ຺ຈມນຸຣກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ສຈ຺ຈານຸ ຣກ຺ຂນາປເທເສນ ສີລວິໂສຊນມາຫ; ສຈ຺ເຈ ຖິໂຕ ສມາທິນ຺ນສີລໍ ອວິໂກເປຕ຺ວາ ປຣິປູເຣນ຺ໂຕ ສມາຊິສໍວຕ຺ຕນິຍຕໍ ກໂຣຕີ຺ ເຕ ນາຫ ‘‘ວຈີສຈ຺ຈໍ ຣກ຺ເຂຍ຺ຍາ’’ຕິ຺ ກິເລສປຣິຈ຺ຈາຄໍ ພ຺ຣູເທຍ຺ຍາຕິ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ກິເລສານໍ ປຣິຈ຺ຈຊນວິຊີ ວຫ຺ເຜຍ຺ຍ຺ ກິເລ ສວູປສມນໍ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ຍຖາ ເຕ ກິເລສາ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ຍຖາສມຸທາຈາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ສນ຺ຕາເນ ປຣິລຸອາຫໍ ນ ຊເນນ຺ຕິ; ເອວໍ ກິເລສານໍ ວູປສມນວິຊີ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ ປຜ຺ຜາຊິຜ຺ຖານາທີນນ຺ຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣານໍ ປຜ຺ຜາຊິຜ຺ຖານາທີນໍ຺ ອຊິຄມຕ຺ຖາຍາຕິ ປຜິລາກຕ຺ຖາຍ຺

໓໔໗຺ປຸພ຺ເພວຸຕ຺ຕານນ຺ຕິ, ‘‘ຈຕຸຣາຊິຜ຺ຖາໂນ, ຍຕ຺ຖ ຖິຕໍ ມຜ຺ຜສ຺ສວາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ’’ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໓໔໓) ເອວໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ ຕານໍ຺

໓໔໘຺ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ກເວຍ຺ຍາຕິ ນິທ຺ເທສວເສນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ກເວຍ຺ຍ຺ ອາທີຫີຕິ ເອວມາທີຫີ຺ ກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ ກິຈ຺ຈາກາວໂຕ຺ ອຸປ຺ປຜິ

ປາຜິສາຕຸການ຺ຕິ ອຍຖານຸປຸພ຺ພິກໍ໌ ຍຖາສມ຺ມວເສເນວາຕິ ເທເສຕພ຺ພສມ຺ມານໍ ຍຖາສກາເວເນວ໌ ສປ຺ປາຍໍ ສຸຕ຺ງຄນ຺ຕິ ອຕ຺ຕ ໂນ ກິເລສນິຄ຺ຄຕ຺ໜນໂຍຄ຺ຄໍ ສຸຕ຺ງຄໍ໌ ຈິຕ຺ຕຣຸຈິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕປກຕິຍາ ອາຈຣິເຍຫິ ວິໂຣເຈຕພ຺ພໍ, ຈຣິຍານຸກູລນ຺ຕິ ອຕ຺ ໂຖ໌ ໜຕ຺ຖິປໂຫປມສຸຕ຺ຕາທິສູຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ວິສຸທ຺ຂິມຄ຺ຄສາຕຸວິກ຺ງຄາທີ ສ຺ງຄຕ຺ໜາຕິ໌

໑໘໔໌ອຍມ຺ເປຕ຺ຖາຕິ ປີ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ປິຕ຺ໜນຕ຺ໂຖ໌ ເຕນ “ອຖາປຣໍ ອຸເປກ຺ຂາເຍວ ອວສິສ຺ສຕີ”ຕິ ອຸປຣິເທສນໍ ສມ຺ປິຕ຺ເຫຕິ໌ ໂສປີ ຫີ ປາຜິເຍກ຺ໂກ ອນຸສນ຺ຂີຕິ໌ ນນຸ ຈາຍໍ ຍຖາອຸທ຺ທິຜ຺ກາຍ ວິຍ຺ຍາຓສາຕຸຍາ ນິທ຺ເທໂສປີ ກວິສ຺ສຕີຕິ ຍຖານຸສນ຺ຂິນໂຍ ວິຊ຺ຊຕີຕີ? ນ, ວິຍ຺ຍາຓສາຕຸນິທ຺ເທສນເຍນ ເທສນາຍ ອປ຺ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເຕນາໜ “ເໜຜ຺ກໂຕ”ຕິອາທີ໌ ຍໍ ວາ ປນາຕິອາທີນາ ປນ ເທສນາຍ ສານຸສນ຺ຂີຕໍ ວິກາເວຕິ໌ ນ ຫີ ພຸທ຺ສາ ກຄວນ຺ໂຕ ອນນຸສນ຺ຂີກໍ ເທສນໍ ເທເສນ຺ຕິ໌ ອາຄມນິຍວິປ຺ສສນາວເສນາ ຕີ ຍສ຺ສາ ປຸພ຺ເພ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາຄມນິຍຜ຺ກາເນ ກິຕາ ວິປ຺ສ຺ສນາ, ຕສ຺ສາ ວເສນ໌ ກມ຺ມການກວິຍ຺ຍາຓນ຺ຕິ “ເນຕໍ ມມ ເນ ໂສໜມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ”ຕິ ເອວໍ ວິປ຺ສ຺ສນາກິຈ຺ຈການກໍ ວິປ຺ສ຺ສນາສຫິຕໍ ວິຍ຺ຍາຓໍ໌ ວິຍ຺ຍາຓສາຕຸວເສນາຕີ ຍຖາອຸທ຺ທິຜ຺ກາຍ ວິຍ຺ຍາຓສາຕຸຍາ ກາຊນວເສນ໌ ສຕ຺ຖຸ ກຖນຕ຺ຖາຍາຕີ ສຕ຺ຖາຣາ ອຸທ຺ເທສເມວ ກຕ຺ວາ ຄປີຕຕ຺ຕາ ນິທ຺ ເທສວເສນ ກຖນຕ຺ຖາຍ໌ ອກຖິຕກາໂວ ເອວ ຫີສ຺ສ ອວສິຜ຺ຄຕາ ກຖນຕ຺ຖາຍ ປຜິວິຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍ ຈ໌ ປຜິປກ຺ຂວິຄເມນ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ສຕາຕີ ອາໜ “ນິຣຸປກ຺ກິເລສ”ນ຺ຕິ໌ ອຸປກ຺ກິເລສານໍ ປນ ປຫີນກາວໂຕ ປຣິໂຍທາຕໍ໌ ສມຸທຍວເສນ ອຸທຍທສ຺ສນຕ຺ຖຍ຺ເຈວ ປຈ຺ຈຍນິໂຣສວເສນ ອຕ຺ຖງຄມທສ຺ສນຕ຺ຖຍ຺ຈ໌ ກາຣຓາເວນ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຫີຕນ຺ຕີ ສຸຂເວທນີ ຍໍ໌ ເຕນາໜ “ສຸຂເວທນາຍ ປຈ຺ຈຍກູຕ”ນ຺ຕິ໌

໑໙໐໌ຣູປກມ຺ມຜ຺ຄານມ຺ປີ ຈຕຸສາຕຸວວຕ຺ຖານວເສນ, ອຣູປກມ຺ມຜ຺ຄານມ຺ປີ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນາມຸເຂນ ປຄ຺ຄໍ ຊາຕໍ໌

ສຕ຺ຖຸ ກຖນຕ຺ຖໍເຍວ ອວສິສ຺ສຕີຕິ, “ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຜິວິຊ຺ຊນຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ນິເສເສຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ສມຕ຺ ເຖຕຸໍ, “ອິມສ຺ມີ ຫີ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣູປາວຈຣຊ຺ຊາເນຕີ ກຸລປຸຕ຺ເຕນ ອສິຄຕຣູປາວຈຣຊ຺ຊາເນ໌ ເຕນາໜ – “ກິກ຺ຂຸ ປຄ຺ຄໍ ຕວ ອິທໍ ຣູປາວຈຣຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານ”ນ຺ຕິ໌ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ສຸວຕ຺ຕຕາປນໂຍຄ຺ຍໍ ອ຺ງຄາຣກາຊນໍ ອິສ “ອຸກ຺ກາ”ຕິ ອສິປ຺ ເປຕນ຺ຕີ ອາໜ “ອ຺ງຄາຣກປລ຺ລ”ນ຺ຕິ໌ ສຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕີ ຍຖາ ຕຕ຺ຖ ປກ຺ຂິຕ຺ຕສຸວຕ຺ຕຍ຺ຈ ຕປ຺ປຕີ, ເອວໍ ປຜິຍາທິເຍຍ຺ຍ໌ ນິໜຍ ໂທສນ຺ຕີ ວິຄຕີກູຕກາລຸອກໍ໌ ອປນີຕກສາວນ຺ຕີ ອປຄຕສຸຂຸມກາລຸອກໍ໌

ອຣິຍມຄ຺ເຄ ປຕິຜ຺ຄາເປຕຸກາເມນ ນາມ ສພ຺ພສ຺ມິມ຺ປີ ໂລກິຍສມ຺ເມ ວິຣຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍ ສມ຺ໂມ ກເຖຕພ຺ໂພຕີ ອສິປ຺ປາເຍນ, “ກສ຺ ມາ ປນາ”ຕິອາທີນາ ໂຈທນາ ກຕາ໌ ວິເນຍ຺ຍທມນກຸສເລນ ກຄວຕາ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍວເສນ ຕາວ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານຸເປກ຺ຂາຍ ວຕ຺ໂຕ ກຖິໂຕຕີ ຕສ຺ສ ປຣິໜາຣໍ ວທນ຺ໂຕ, “ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິອາທີມາໜ໌

໑໙໑໌ຕທນຸສມ຺ມນ຺ຕີ ຕສ຺ສ ອຣູປາວຈຣສ຺ສ ກຸສລສ຺ສ ອນຸຣູປສມ຺ມໍ, ຍາຍ ປຜິປທາຍ ຕສ຺ສ ອສິຄໂມ ໂຫຕີ, ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພກາຄປຜິປທນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ໌ ເຕນາໜ “ຣູປາວຈຣຊ຺ຊານ”ນ຺ຕິ໌ ຕຄ຺ຄໜຕາຕີ ຕສ຺ສ ຄໜເຕນ ຕສ຺ສາ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ປຜິປຊ຺ຊ ມາເນນ໌ ອິໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິນ຺ຕີ “ວິຍ຺ຍາຓຍ຺ຈາຍຕນ”ນ຺ຕິອາທີສຸ໌

໑໙໔໌ຕສ຺ເສວາຕີ ອຣູປາວຈຣຊ຺ຊານສ຺ສ໌ ເອຕໍ ປນ ສວິປາກໍ ອຣູປາວຈຣຊ຺ຊານໍ ສເມຈ຺ຈ ສມ຺ກຸຍ຺ຍ ປຈ຺ຈເຍຫີ ກຕຕ຺ຕາ ສ຺ງຂ ຕໍ໌ ປກປ຺ປີຕນ຺ຕີ ປຈ຺ຈຍວເສນ ສວິຫິຕໍ໌ ອາຍູຫິຕນ຺ຕີ ສມ຺ປິຕ຺ຫິຕໍ໌ ກໂຣນ຺ເຕນ ກຣີຍຕີຕີ ປຜິປຊ຺ຊນເກນ ປຜິປຊ຺ຊິຍຕີ ສ຺ງຂຣີຍຕີ໌ ນິພ຺ພານໍ ວິຍ ນ ນິຈ຺ຈໍ ນ ສສ຺ສຕໍ໌ ອຖ ໂຂ ຂເຓ ຂເຓ ກິຊ຺ຊນສກາວຕາຍ ຕາວກາລິກໍ໌ ຕໂຕ ເອວ ຈວນ າທິສກາວນ຺ຕີ ສພ຺ພເມຕໍ ຣູປາວຈຣສມ຺ເມສຸ ອາທີນວວິກາວນໍ໌ ທຸກ຺ເຂ ປຕິຜ຺ຖິຕນ຺ຕີ ສ຺ງຂາຣທຸກ຺ເຂ ປຕິຜ຺ຖິຕໍ໌ ອຕາຓນ຺ຕີ ຈວນສກາວາທີຕາຍ ຕາຓຣຫີຕໍ໌ ອເລຓນ຺ຕີ ຕໂຕ ອຣກ຺ຂຕ຺ຕາ ລີຍນຜ຺ຄານຣຫີຕໍ໌ ອສຣຓນ຺ຕີ ອປ຺ປຜິສຣຓໍ໌ ອສຣຕີກູຕນ຺ ຕີ ສພ຺ພກາລມ຺ປີ ອປ຺ປຜິສຣຓໍ໌

ສມຕ຺ຕປຕ຺ຕວິເສ ຂນ຺ສາທີສຸ ຄຫີເຕ ທຸຕ຺ຕີກິຈ຺ຉາ ສິຍາຕີ, “ຂນ຺ສໍ ວາ ສີສໍ ວາ ຄເໜຕຸໍ ອທຕ຺ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ເອວເມວາຕີ ເອຕ຺ຖາຍໍ ອຸປມາສໍສນ຺ທນາ – ເລໂກ ກິສກ຺ໂກ ວິຍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂສ໌ ວິສວິກາໂຣ ວິຍ ກິເລສທຸກ຺ຂານຸພນ຺ໂສ, ກິສກ຺ກສ຺ສ ວິສໍ ຄານໂຕ ຈາເວຕ຺ວາ ອຸປຣິ ອາໂຣປນໍ ວິຍ ກຄວໂຕ ເທສນານຸກາເວນ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ກາມກເວ ນິກນ຺ຕີ ປຣິຍາທາຍ ອຣູປຊ຺ຊາ ເນ ກວນໍ໌ ກິສກ຺ກສ຺ສ ວິສໍ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ປຖວິຍໍ ປາຕນໍ ວິຍ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂອຣມ຺ກາຄິຍກິເລສທຸກ຺ຂາປນຍນໍ໌

ອສມ຺ປຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຣູປາວຈຣຊ຺ຌານໍ ອນຘິຄຕສ຺ສຯ ອປ຺ປຕິລທ຺ຘສ຺ເສວາຕິ ຕສ຺ສ ເວວຈນໍຯ ສພ຺ພເມຕນ຺ຕິ "ອນິຈ຺ຈໍ ອຘຸວ"ນ຺ຕິອາທິນາ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພເມຕໍ ອາທີນວໍຯ ເອກປເທເນວ "ສງ຺ຂຕເມຕ"ນ຺ຕິ ກເຖສິ ສງ຺ຂຕປເທເນວ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອນວເສສໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຕ຺ຕາຯ

ນາຍູຫຕີຕິ ກວການຣຓເຈຕນາວເສນ ພ຺ຍາປາຣໍ ນ ສມູເຫຕິ ນ ສມ຺ປິຓ຺ເຫຕິຯ ເຕນາຫ – "ນ ຣາສິ ກໂຣຕີ"ຕິຯ ອຠິສງ຺ຂຣຓໍ ນາມ ເຈຕນາພ຺ຍາປາໂຣຕີ ອາຫ – "ນ ອຠິສຍ຺ເຈຕຍຕີ"ຕິຯ ຕໍ ປນ ຜລຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາຍ ຜເລນ ກປ຺ປນນ຺ຕິ ອາຫ "ນ ກປ຺ເປຕີ"ຕິຯ ສເຈ ອຠິສງ຺ຂາຣເຈຕນາ ອຸຬາຣາ, ຜລມຫຕ຺ຕສງ຺ຂາຕາຍ ວຸທ຺ຒິຍາ ໂຫຕິ, ອນຸຬາຣາ ຈ ອວຸທ຺ຒິຍາຕີ ອາຫ – "ວຸທ຺ຒິຍາ ວາ ປຣິຫານີຍາ ວາ"ຕິຯ ພຸທ຺ຘວິສເຍ ຐຕ຺ວາຕິ ຠຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ພຸທ຺ຘສຸພຸທ຺ຘຕາຍ ສີຫສມານວຸຕ຺ຕິຕາຍ ຈ ເທສນໍ ອຸກ຺ກໍສໂຕ ສາວເກຫິ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ວິເສສໍ ອນວເສເສນ຺ໂຕ ຕຖາ ວທຕິ, ນ ສາວກວິສຍໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ພຸທ຺ຘວິສຍເມວ ເທເສນ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ – "ອຣຫຕ຺ຕນິກູຏໍ ຄຓ຺ຫີ"ຕິຯ ຍທິ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ...ເປ... ປຏິວິຊ຺ຌີ, ອຖ ກສ຺ມາ ຠຄວາ ເທສນາຍ ອຣຫຕ຺ຕນິກູຏໍ ຄຓ຺ຫີຕີ ອາຫ "ຍຖາ ນາມາ"ຕິອາທິຯ

ອິໂຕ ປຸພ຺ເພຕິ ອິໂຕ ອນາຄາມິຜລາຘິຄມໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ອຸປຣິຯ ອສ຺ສາຕິ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສຯ ກເຖນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ເມ ເນວ ກງ຺ຂາ ນ ວິມຕິ ປຐມມຄ຺ເຄເນວ ກງ຺ຂາຍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາຯ ເອກຈ຺ເຈສຸ ຐາເນສູຕິ ຕຖາ ວິເນຍ຺ຍຐາເນສຸຯ ຕຖາ ຫິ ອຍມ຺ປິ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອນາຄາມິຜລໍ ປຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຍ຺ຊານິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍໂຕ ອເນນາ"ຕິອາທິຯ

໓໒໓ຯອນຊ຺ໂຊສິຕາຕິ ອນຊ຺ໂຊສນີຍາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ – "ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ຄເຫຕຸໍ ນ ຍຸຕ຺ຕາ"ຕິຯ

໓໒໔ຯ ຣາໂຄວ ອນຸສໂຍ ຣາຄານຸສໂຍ, ໂສ ຈ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣໂຫຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລຠຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – "ສຸຂເວທນໍ ອາຣພ຺ຠ ຣາຄານຸສໂຍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ"ຕິຯ ນ ປນ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນໍ ອຕ຺ຖິ ຂຓຕ຺ຕຍສມາໂຍຄາສມ຺ຠວໂຕຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸ ປິຯ ອິຕຣນ຺ຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນໍຯ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ເກນຈິ ສຍ຺ໂຍຊເນນ ອສໍຍຸຕ຺ຕຕາຍ ເອວ ນິຍຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕຯ ກາຍສ຺ສ ໂກຏິ ປຣໂມ ອນ຺ໂຕ ເອຕສ຺ສາຕິ ກາຍໂກຏິກໍຯ ທຸຕິຍປເທຕິ "ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕິກ"ນ຺ຕິ ອິມສ຺ມິ ປເທຯ ວິເສວນສ຺ສາຕິ ອຸປາທານສ຺ສຯ ສີຕິຠວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ປທສ຺ສ "ນິຣຸຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ກຖໍ ປນ ເວທຍິຕານໍ ທ຺ວາທສສຸ ອາຍຕເນສຸ ນິຣຸຊ຺ຊນໍ ສີຕິຠາວປ຺ປຕ຺ຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ – "ກິເລສາ ຫີ"ຕິອາທິຯ ສມຸທຍປ຺ປຫານາຕິ ມຫາສຕິປ຺ຏ຺ຐາເນ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໔໐໐; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໓໓) ສມຸທຍສຈ຺ຈນິໂຣຘປຍ຺ເຫນຯ ນນຸ ສພ຺ພໂສ ກິເລສປຣິຬາຫວິຄເມ ສີຕິຠາໂວ ນາມ ເວທນານິໂຣຘມຕ຺ເຕນ ອນິປ຺ເປໂຕ; ເຕນ ອິຘ ເວທຍິຕານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ນ ກິເລສາຕິ ເວທຍິຕານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິໂຣຘສງ຺ຂາໂຕ ສີຕິຠາໂວປິ ກິເລສສມຸຈ຺ເຉເທເນວາຕິ ອາຫ "ເວທຍິຕານິປີ"ຕິອາທິຯ

໓໒໕ຯອິທໍໂອປມ຺ມສໍສນ຺ທນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຍ຺ໂຍຊນາ ທີປສິຂາ ວິຍ, ອສິຍ຺ຐານກປລ຺ລິກາ ວິຍ ເວທນາຍ ນິສ຺ສຍຠູຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຘາ, ເຕລໍ ວິຍ ກິເລສາ, ວຕ຺ຕິ ວິຍ ກມ຺ມວຕ຺ຕໍ, ອຸປຫຣຓກປຸຣິໂສ ວິຍ ວຕ຺ຕຄາມີ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ, ຕສ຺ສ ສີສຈ຺ເຉທກປຸຣິໂສ ວິຍ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ໂຄ ສນ຺ຕານສ຺ສ ສມຸຈ຺ເຉທກຣຓໂຕ, ອນາຫາຣາຍ ທີປສິຂາຍ ນິພ຺ພາຍນໍ ວິຍ ກມ຺ມກິເລສານໍ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈຍໂຕ ອນາຫາຣາຍ ເວທນາຍ ອນຸປາທິເສສວເສນ ນິພ຺ພາຍນໍຯ

ອາທິມ຺ຫິ ສມາທິວິປ຺ສ຺ສນາປຍ຺ຍາຫີຕິ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາຠູຕາ ຕຍາ ປຄຸຕສມາທິໂຕ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ປທຏ຺ຐານຠູຕວິປ຺ສ຺ສນາປຍ຺ຍາໂຕ ຈຯ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣາຕິ ວິສິຏ຺ຐຕຣາຯ ເອວໍ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ອິທໍສທ຺ທຕ຺ຖວຈໂນຕິ ອາຫ – "ອິມິນາ ອຸຕ຺ຕເມນ ອຣຫຕ຺ຕຜລປຍ຺ຍາທິຏ຺ຐາເນນາ"ຕິຯ ສພ຺ພໍ ວຕ຺ຕທຸກ຺ຂໍ ເຂເປຕີຕິ ສພ຺ພທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ, ອຄ຺ຄມຄ຺ໂຄ, ຕໍປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ຕຕ຺ຖ ຍາຓນ຺ຕິ ອາຫ – "ສພ຺ພທຸກ຺ຂກ຺ຂເຍ ຍາຓໍ ນາມ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄ ຍາຓ"ນ຺ຕິຯ ອຣຫຕ຺ຕຜເລ ຍາຓໍ ອນິປ຺ເປຕໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສພ຺ພທຸກ຺ຂກ຺ຂເຍ ສນ຺ເຕ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕໍ ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນຍາຓນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ ຕສ຺ສາຕິ, "ເອວໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອິມິນາ ປຣເມນ ປຍ຺ຍາທິຏ຺ຐາເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຠິກ຺ຂຸໂນຯ

໓໒໒ຯຫີຕິ ຍສ຺ມາຯ ວິມຸຕ຺ຕີຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລວິມຸຕ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພທຸກ຺ຂກ຺ຂເຍ ຍາຓນ຺ຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລຍາຓໍ ອນິປ຺ເປຕໍຯ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈໍ ນິພ຺ພານໍ, ນ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍຯ ກາມໍ ອຣຫຕ຺ຕຜລວິມຸຕ຺ຕິ ປຏິປ຺ກ຺ເຂຫິ ອໂກປນີຍຕາຍ ອກຸປ຺ປາ, "ສຈ຺ເຈ

ກິຕາ’’ຕິ ປນ ວຈນໂຕ, ‘‘ອກຸປ຺ປາຣມ຺ມຕາກຣເຕນ ອກຸປ຺ປາຕິ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິ ອາຫ຺. ວິຕຖນ຺ຕິ ນຄ຺ຄໍ, ຊຣາຍ ມຣເຕນ ຈ ວິປຣີຕາ ເມຕພ຺ພຕາຍ ຍາທິສໍ ອຸປ຺ປາທາວຕ຺ຖາຍ ຊາຕໍ, ຕໂຕ ອຄ຺ຄາທິສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຖາ ຫິ ຕໍ ຊຣາມຣເຕຫິ ປຣິມຸສິຕພ຺ພຣູປຕາຍ ‘‘ມຸສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ – ‘ໂມສທມ຺ມນ຺ຕິ ນສ຺ສນສະພາວ’’ນ຺ຕິ. ຕໍ ອວິຕຖນ຺ຕິ ຕໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອວິຕຖໍ ນາມ, ຕໍ ສະພາໂວ ສພ຺ພກາລໍ ເຕເນວ ລພ຺ກນໂຕ. ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ວຈິສຈ຺ຈໂຕຕິ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ຍໍ ວິສຸທ຺ທິມຕ຺ຕໍ ວຈິສຈ຺ຈໍ, ຕໂຕ. ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈສມຸທຍສຈ຺ເຈຫິ ຕຈ຺ຈວິປ຺ລຸລາສກູຕສະພາເວຫີ. ອິຕິ ເນສໍ ຍຖາສກໍ ສະພາເວນ ອວິຕຖາເວ ອໂມສທມ຺ມຕາຍ ເຕຫິປີ ອວິຕຖາກາວາ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈໍ ນິພ຺ພານເມວ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣໍ. ຕສ຺ມາຕິ ນິພ຺ພານສ຺ເສວ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣກາວໂຕ.

໓໖໗. ອຸປ຺ຂິຍຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຸປ຺ຂີ, ຂນ຺ທາ ກາມຄຸຕາ ຈ. ອຸປ຺ທຫນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຸປ຺ຂີ, ກິເລສາກິສງ຺ຂາຣາ. ປຣິປ຺ູຣາ ຄ ຫິຕາ ປຣາມຄ຺ຄາຕິ ປຣິຍຕ຺ຕກາເວນ ຕຕ຺ຫາຍ ຄຫິຕາ ທິຄ຺ຄິຍາ ປຣາມຄ຺ຄາ. ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ກິເລສປຣິຈ຺ຈາຄໂຕຕິ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ຕທງ຺ຄປ຺ປຫານວເສນ ຈ ກິເລສານໍ ປຣິຈ຺ຈຊນໂຕ. ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວິສິຄ຺ຖຕຣສ຺ສ ປຫານປ຺ປກາຣສ຺ສ ອກາວໂຕ.

໓໖໘.ອາພາຕກຣຕາວເສນາຕິ ເຈຕສິກາພາຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ. ພ຺ຍາປຊ຺ຊນວເສນາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິປ຺ຕິກາວວເສນ. ສມ຺ປທຸສ຺ສນວເສນາຕິ ສພ຺ພໂສ ທຸສ຺ສນວເສນ. ຕີຫິ ປເທຫີ ຍທີ ອຣທຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ກິເລສານໍ ປຣິຈ຺ຈາໂຄ ຈາຄາສຍ຺ຄານໍ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄເນວ ເນສໍ ວູປສໂມ ອຸປສມາສຍ຺ຄານໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເອຕ຺ຖ ວິເສເສນ ປຣິຈ຺ຈາໂຄ ສມ຺ປຊຫນໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິທມ຺ມຕາປາທນໍ ຈາໂຄ, ຕຖາ ປນ ປຣິຈ຺ຈາເຄນ ໂຍ ໂສ ເນສໍ ຕທາ ວູປສນ຺ຕຕາຍ ອກາໂວ, ອຍໍ ອຸປສໂມຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ.

໓໖໙.ມຄ຺ຄິຕນ຺ຕິ ມຄ຺ຄນາ, ‘‘ເອຕໍ ມມາ’’ຕິອາທິນາ ກປ຺ປນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອວິຊ຺ຊາວິພນ຺ຮນຕຕ຺ຫາຄາຫາທີນໍ ສາຮາຣຕກາວໂຕ ອຍມຫນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຫນ຺ຕິ ທິຄ຺ຄິມຄ຺ຄນາທສ຺ສນໍ, ສາ ປນ ທິຄ຺ຄິ ມານມຄ຺ຄນາຍ ອຕ຺ຕນິຍຄາຫວເສນ ໂຫຕີຕິ ສ຺ເວວ ‘‘ອຍ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຄຫິໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ອຍມຫນ຺ຕິ ເອກໍ ຕຕ຺ຫາມຄ຺ຄິຕເມວ ວຄ຺ຄຕິ’’ຕິ. ອາພາຮຄ຺ເຄນາຕິ ປຍິປີລຸອນຄ຺ເຄນ. ມຄ຺ຄນາວເສນ ຫີ ສຕ຺ຕານໍ ຕຖາ ໂຫຕິ. ອນ຺ໂຕໂທສຄ຺ເຄນາຕິ ອພ຺ກນ຺ຕຣທຸຄ຺ຖກາເວນ. ມຄ຺ຄນາທູສິຕຕ຺ຕາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕກາໂວ ທຸກ຺ຂຕາມູລາຍຕ຺ໂຕ, ກິເລສາສຸຈິປ຺ຄ຺ພຣຕໂຕ ອຸປ຺ປາທນີໂຣຮກງ຺ເຄຫິ ອຸທຸຮມ຺ຫຸສໍ ປກ຺ກປ຺ກິນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ ຜລູປຈາເຣນ ‘‘ມຄ຺ຄິຕໍ ຄຕ຺ໂທ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ອນຸປ຺ວິຄ຺ຄຄ຺ເຄນາຕິ ອນຸປ຺ວິສິຕ຺ວາ ຫທຍມາຫຈ຺ຈ ອຊິຄ຺ຄາເນນ. ມຄ຺ຄິຕຄ຺ຫີ ປີລຸອາຊນໂຕ ອນ຺ໂຕຕ຺ທນໂຕ ທຸຣຸທ຺ຮຣຕໂຕ ສລ຺ລໍ. ຊິຕາສວມ຺ນີ ສພ຺ພໂສ ກິເລສານໍ ສນ຺ຕຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ເອວ ປຣິລຸອາຫານໍ ປຣິນິພ຺ພຸຕຕ຺ຕາ ວູປສນ຺ຕຕ຺ຕາ ສນ຺ໂຕ ອຸປສນ຺ໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຍຕ຺ຖ ກິຕນ຺ຕິ ຍສ຺ມິ ອເສກ຺ຂກູມິຍໍ ກິຕໍ. ຍທິ ກຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາລາຕານຸຣູປໍ ເທສນໍ ປວຕ຺ຕາເປຍ຺ຍ, ມຫາປຖວີ ປຕ຺ຖຣນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ, ອາກາສໍ ປສາເຣນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ, ອນນ຺ຕາປຣິເມຍ຺ຍໂລກຮາຕ຺ໂຍ ປຍິຈ຺ຈ ເຕສໍ ກິຕາກາຣໍ ອນຸປ຺ປູຣໍ ວິຈິນນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ເທສນາ ປຣິໂຍສານໍ ນ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ປນສ຺ສ ວິເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍານຸຣູປເມວ ເທສນາ ປວຕ຺ຕິ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ ອຕ຺ນຕ຺ຕມ຺ປີ ວຫ຺ຄຕິ. ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ສພ຺ພາປີ ສມ຺ມເທສນາ ສໍຂິຕ຺ຕາວ, ວິຕ຺ຖາຣເທສນາ ນາມ ນຕ຺ຖິ’’ຕີ. ນນຸ ສຕ຺ຕປ຺ກຣຕເທສນາ ວິຕ຺ຖາຣກຖາຕິ? ນ ສາປີ ວິຕ຺ຖາຣກຖາຕິ ອາຫ – ‘‘ສມນ຺ຕປຄ຺ຄານກຖາປີ ສໍຂິຕ຺ຕາເຍວາ’’ຕີ. ສນ຺ນິປ຺ຕິຕເທວປຣິສາຍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປເມວ ຫີ ຕສ຺ສາປີ ປວຕ຺ຕິ, ນ ສຕ຺ຖຸເທສນາລາຕານຸຣູປນ຺ຕິ. ຍຖານຸສນ຺ຮີປາເປສີ ຍຖາອຸທ຺ທິຄ຺ເຄ ອນຸປ຺ພ຺ເພນ ອນວເສສໂຕ ວິກຊນວເສນ ເທສນາຍ ນິຄ຺ຄາປີຕຕ຺ຕາ. ວິປ຺ລຸຈິຕລ຺ຸລູ…ເປ… ກເຖສິ ນາຕິສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣວເສນ ເທສິຕຕ຺ຕາ.

໓໗໐.ອຍ຺ຄຸນ຺ນໍ ປຣິກ຺ຂາຣານນ຺ຕິ ນຍິທມນວເສສປຣິຍາທານໍ, ລກ຺ຂຕວຈນໍ ປເນຕໍ, ອຄ຺ຄຕຣສ຺ສາຕິ ວຈນເສໂສ. ຕຖາ ຫິ, ‘‘ນຍຫໍ ອິທ຺ຮິມຍປຣິກ຺ຂາຣລາກາຍ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕູ’’ຕິ ປຕ຺ຖນໍ ປຄ຺ຄເປຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ, ປຕ຺ຕໍ, ຈີວຣເມວ ວາ ທີນ຺ເນ ຈຣິມກເວ ອິທ຺ຮິມຍປຣິກ຺ຂາໂຣ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕີຕິ ວທນ຺ຕິ. ອທີນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ເກຈິວາໂທ, ເຕນາຫ ‘‘ກຸລປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທີ. ໂອກາສາກາວໂຕຕິ ອຸປສມ຺ປທາລກ຺ຂຕສ຺ສ ອສມ຺ກວໂຕ. ເຕນາຫ – ‘‘ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຍຸປຣິກ຺ຂີຕ’’ນ຺ຕິ. ອຸທກາຕິຕ຺ຖ…ເປ… ອາຣທ຺ໂຮ ປຣມປ຺ປີຈ຺ຈກາວໂຕ.

ວິພ຺ກນ຺ຕາຕິ ກນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ. ສີງ຺ເຄນ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ພາເຕສິ ປຸຣິມຊາຕິພທ຺ຮາພາຕຕາຍາຕິ ວທນ຺ຕິ.

ມານຸສໍ ໂຍຄນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາວໍ. ອຕ຺ຕກາໂວ ຫິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ກມ຺ມກິເລເສຫີຕິ ‘ໂຍໂຄ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຸປ຺ຈ຺ຈຄຸນ຺ຕິ ອຸປ຺ຄຈ຺ຊີສຸ.

ອຸປໂກຕິອາທີ ເຕສໍ ນາມານີ.

ຄນ຺ສກຍ຺ເຖທີຕິ ຈນ຺ທນາຄຣຸສລຸອລເທວທາຣຸອາທີທີ ຄນ຺ສທາຣູທີ. ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວ.

ຊາຕ຺ວິກງຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໑໑. ສຈ຺ຈວິກງຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ຟິກ໑.ອາຈິກ຺ຂນາຕິ – "ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຂຄາມິນີ ປຝິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ອາທິໂຕ ກຖນໍ. ເທສນາຕິ ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຕິສຊ຺ຊນໍ ປໂພຂນໍ. ປລ຺ລາປນາຕິ ປກາເຣທີ ລາປນາ, ສາ ປນ ຍສ຺ມາ ອິຕ຺ຖມິທນ຺ຕິ ເວເນຍ຺ຍານໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ສນາ, ເຕສໍ ວາ ສນ຺ຕາເນ ປຕິຍ຺ຖາປນາ ໂທຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ – "ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈາທີນໍ ຖປນາ"ຕິ. ປຍ຺ຖປນາຕິ ປຕິຍ຺ຖາປນາ. ຍສ຺ມາ ປຍ຺ຖປີຍມານສກາວາ ເທສນາ ກາຊນໍ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ວິຍ ໂທຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – "ປລ຺ລາປນາ"ຕິ, ຊານາປນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິວຍກຣຕາຕິ ເທສີຍມານສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິວຍກາວກຣຕໍ. ວິກາຄກີຣິຍາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖວິກາຄສ຺ສ ວິຕ຺ຖາຣກຣຕໍ. ປາກຍກາວກຣຕນ຺ຕິ ອຄມ຺ກີຣກາວາປາທນໍ. ອປໂຣ ນໂຍ – ຈຕຸສຈ຺ຈສລ຺ລິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຈ຺ເຈກໍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ສນວເສນ ອິທນ຺ຕິ ອາທິໂຕ ສິກ຺ຂາປນໍ ກຖນໍ ອາຈິກ຺ຂນາ, ເອວໍ ປຣສນ຺ຕາເນ ປໂພຂນວເສນ ປວຕ຺ຕາປນາ ເທສນາ, ເອວໍ ວິເນຍ຺ຍານໍ ຈິຕ຺ຕປຣິໂຕສຊນເນນ ເຕສໍ ພຸທ຺ທິປຣິປາຈນໍ "ປລ຺ລາປນາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ປລ຺ລາເປນ຺ຕີ ຈ ສາ ເທສີຍມານໍ ອຕ຺ຖໍ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນ ປກາຣໂຕ ຖເປຕີ ປຕິຍ຺ຖເປຕີຕິ "ປຍ຺ຖປນາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປກາຣໂຕ ຖເປນ຺ຕີ ປນ ສໍຂິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປຝິວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຸນາກີຊານໂຕ "ວິວຣຕາ"ຕິ, ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ວິກາຄກຣຕໂຕ "ວິກຊນາ"ຕິ, ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນາກີຊານໂຕ ວິກຕ຺ຕສ຺ສ ເທຕ຺ທາຫຣຕາທສ຺ສນໂຕ, "ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເຕນາຫ – "ປາກ ຍກາວກຣຕ"ນ຺ຕິ, ເທຕູປມາວເສນຕ຺ຖສ຺ສ ປາກຍກາວກຣຕໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອນຸຄ຺ຄາຫກາຕິ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນກາມາ. ສຸວາຍມນ຺ຄ຺ຄໂທ ສງຄຫວຕ຺ຖຸວເສນ ປາກໂຍ ໂທຕີຕິ ອາຫ "ອາມິສສງຄເຫນາ"ຕິອາທີ. ຊເນຕາ ຊເນຕ຺ຕີຕິ ອາຫ "ຊນີກາ ມາຕາ"ຕິ. ວຸທ຺ຊີ ປຣີສໍ ອາປາເທຕີຕິ ອາປາເທຕາ. ເຕນາຫ "ໂປເສຕາ"ຕິ. ອິທານີ ທຸວິນ຺ນໍ ມຫາເຖຣານໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ເຕທີ ຊນີກໂປສິກມາຕຸຍ຺ຖານີເຍທີ ສງຄາຫກຕໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ, "ຊນີກມາຕາ ທີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຣໂຕໂພເສນ ວິນາປີ ອຸປຣິມຄ຺ຄາຊິຄໂມ ໂທຕີຕິ "ປຈ຺ຈຕ຺ຕປຸຣິສກາເຣນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຖມມຄ຺ໂຄ ເອວ ທີ ສາວການໍ ເອກນ຺ຕໂຕ ໂພສາເປກ຺ໂຂຕິ. ປຕ຺ເຕສຸປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ປເຄວ ອປ຺ປຕ຺ເຕສູຕິ ທສ຺ເສຕິ. ກວສ຺ສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກຕາ ນາມ ອິຕ຺ຕຣກາລຕາຍາຕິ ອາຫ "ອຈ຺ຉຣາສງຟາຕມຕ຺ຕມ຺ປີ"ຕິ. ຊເນຕາຕິ ຊນໂກ, ເຖໂຣ ປນ ອຣິຍາຍ ຊນຍິຕາ. ອາປາເທຕາຕິ ວທ຺ເຒຕາ ປຣິພ຺ຣູເທຕາ. ປຸຣິມສ຺ມີ ສຈ຺ຈທ຺ວເຍ ສມ຺ມສນຄ຺ຄຫຕໍ ໂລກິຍຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ, ອິຕຣສ຺ມີ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄຫຕໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຕ຺ຕາ.

ກາເມທີ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ສງກປ຺ໂປ ເນກ຺ຂມ຺ມສງກປ຺ໂປ. ສຸວາຍມສ຺ສ ຕໂຕ ນິກ຺ຂມນຕ຺ໂຖ ເຕສໍ ປຝິປກ຺ຂກາວໂຕ ເຕທີ ວິສໍສຄ຺ຄໂຕ ວິຣຊ຺ຊນໂຕ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນໂຕ ສພ຺ພໂສ ວິວິຕ຺ຕກາວໂຕ ຈ ໂທຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, "ກາມປຈ຺ຈນີກຍ຺ເຖນາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ກາມປທຟາຕນ຺ຕີ ຍຖາ ກາໂມ ປທໍ ປຕິຍ຺ຖໍ ນ ລກາຕິ, ເອວໍ ຫນນໍ, ກາມສມຸຈ຺ເຉທນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກາເມທີ ສພ຺ພໂສ ວິວິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກາມວິວິຕ຺ໂຕ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ສ ອນ຺ໂຕ, ອຣິຍຜລໍ, ຕສ຺ມີ ກາມວິວິຕ຺ຕນ຺ເຕ. ເອເສວ ນໂຍຕິ ອິມິນາ "ພ຺ຍາປາທປຈ຺ຈນີກຍ຺ເຖນາ"ຕິອາທີໂຍຊນໍ ອຕິທິສຕິ. ສພ຺ເພ ເຈເຕ ເນກ຺ຂມ຺ມສງກປ຺ປາທໂຍ ນານາຈິຕ຺ເຕສຸ ລພ຺ກນ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາ. ຍທີ ເອກຈິຕ຺ເຕ ລພ຺ກນ຺ຕິ, ກຖໍ ຕິວິຂມິຈ຺ຉາສງກປ຺ປານໍ ສມຸຄ຺ຟາໂຕຕິ ອາຫ "ຕຕຣ ທີ"ຕິອາທີ. ນ ນານາ ລພ຺ກຕີຕິ ອິມິນາ ຕິວິຂກິຈ຺ຈກາຣິຕໍ ສມ຺ມາສງກປ຺ປສ຺ສ ທສ຺ເສຕິ. ກິຈ຺ຈວເສນ ທີ ຕສ຺ສ ນາມສ຺ສ ລາໂກ. ສມ຺ມາວາຈາທີນມ຺ປີ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ເອກຈິຕ຺ເຕ ລພ຺ກມານານມ຺ປີ ຈຕຸກິຈ຺ຈກາຣິຕາຍ ຈຕຸພ຺ພິຂນາມາທິຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວ.

ສຈ຺ຈວິກງຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໑໔. ທກ຺ຂິຕາວິກງຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໗໖ຯມຫາປຊາປຕີໂຄຕມີຕີ ເອຕ຺ຖ ໂຄຕມີຕີ ຕສ຺ສ ໂຄຕມໂຄຕ຺ຕໂຕ ອາຄຕໍ ນາມໍ, ມຫາປຊາປຕີ ປນ ຄຸຓໂຕຯ ຕໍ ວິວຣິຕຸໍ, “ນາມກຣຓທິວເສ ປນສ຺ສາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມຫຕີ ອຸຬາຣໍ ປຊໍ ຊນໂປສເນຫີ ປຣິຣກ຺ຂຕີຕີ ມຫາປຊາປຕີຯ ປຣິໂຠຄວເສນ ນ ຫລ຺ລຕີຕີ ອຫາຕໍຯ ສິປ຺ປິການນ຺ຕີ ຕນ຺ຕວາຍານໍຯ ວາຍນຏ຺ຐານນ຺ຕີ ວິນຏ຺ຐານໍຯ ຕານິ ມໍ ນ ໂຕເສນ຺ຕີ ກາຍິກສ຺ສ ປຸລ຺ລສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ ເຕນາຫ – “ສຫຕ຺ຖາ ກຕເມວໍ ໂຕເສຕີ”ຕີຯ ປີສິຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ກຕ຺ວາຯ ໂປເຖຕ຺ວາຕີ ສຸຂຸມຠາວາປາທນຕ຺ຖໍ ຎນ຺ເກນ ເນຕ຺ວາຯ ກາລານຸກາລຎ຺ຈ ຎາຕິຄຓປຣິວຸຕາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເວມໂກຍື ອຄ຺ຄເຫສີ ເອກທິວສນ຺ຕີ ອນິປ຺ປາໂຍຯ ເອວລ຺ຫິ “ເອກທິວສໍ ປນ...ເປ... ອກາສີ”ຕີ ປຸຣິມວຈເນນ ຕໍ ນ ວິຣຸຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ

ຉ ເຈຕນາຕີ ຉພ຺ພິຘາ ເຈຕນາຯ ນ ຫິ ຕາ ຉເຍວ ເຈຕນາຕີຯ ສງ຺ເຆ ໂຄຕມີ ເທຫີ...ເປ... ສງ຺ໂຆ ຈາຕີ ອິທເມວ ສຸຕ຺ຕປທໍຯ ສງ຺ເຆ ໂຄຕມີ ເທຫີຕີ ສງ຺ຆສ຺ສ ທານາຍ ນິໂຍເຊສີ, ຕສ຺ມາ ສງ຺ໂຆວ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍຕໂຣຕີ ອຍເມເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຯ ຍທິ ເອວນ຺ຕີ ອາທີນາ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຍຠິຈາຣໍ ທສ຺ເສຕີຯ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕາທໂຍຕິອາທີນາ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ນິທສ຺ສນໍ ອາຫຯ ມຫນ຺ຕຕຣາ ຠເວຍ຺ຍນ຺ຕີ ອານຸຠາວາທີນາ ມຫນ຺ຕຕຣາ ຠເວຍ຺ຍໍ, ນ ຈ ຕໍ ອຕ຺ຖີຕີຯ ຕສ຺ມາຕີ ຍສ຺ມາ ຄຸຓວິສິຏ຺ຐເຫຕຸກໍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍຕໍ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທີຍມານສ຺ສ ທາປນໍ ລຠຕີ, ຕສ຺ມາຯ ມາ ເອວໍ ຄຓ຺ຫາຕີ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໂຕ ສງ຺ໂຆວ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ”ຕີ ມາ ຄຓ຺ຫຯ

ຕຕ຺ຖ ນິຈ຺ຈຍສາຘກໍ ສຸຕ຺ຕປທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ນຍິມສ຺ມີ ໂລເກ...ເປ... ວິປຸລຜເລສີນ”ນ຺ຕີ ອາຫຯ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ຣຕນສຸຕ຺ເຕ (ຂຸຯ ປາຯ ໖ຯ໕; ສຸຯ ນິຯ ໒໒໖), “ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວິຕ຺ຕ”ນ຺ຕີ ຄາຖາຍ, ອຄ຺ຄປ຺ປສາທສຸຕ຺ຕາທີຫີ (ອິຕິວຸຯ ໙໐) ຈ ວິຠາເວຕພ຺ໂພຕີຯ ເຕນາຫ – “ສຕ຺ຖາຣາ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ນາມ ນຕ຺ຖີ”ຕີຯ

ໂຄຕມີຍາ ອນ຺ຕິມຠວິກຕາຍ ທານສ຺ສ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ອນຸປ຺ປາທນໂຕ ນ ຕໍ ຄຣຸຕຣໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ປາທາປເນ ກາຣຓນ຺ຕີ ອາຫ – “ປຈ຺ຈິມາຍ ຊນຕາຍາ”ຕິອາທີຯ ວຈນໂຕປີຕີ ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸຍຸຄສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ເອວ ປຏິຄ຺ຄຫຓາຍ ວຈນໂຕປີຯ ເຕນາຫ “ນ ຫີ”ຕິອາທີຯ

ສຕ຺ຖາສງ຺ຆປຣິຍາປນ຺ໂນວ ອີທິເສ ຐາເນ ອຄ຺ຄຜລຏ຺ຐຕາຍ ອຏ຺ຐ-ອຣິຍປຸຄ຺ຄລຠາວໂຕ, ສເຈ ປນສ຺ສ ນ ສຍໍ ສງ຺ຆປຣິຍາປນ຺ນຕາ, ກຖໍ ສງ຺ເຆ ປູຊິເຕ ສຕ຺ຖາ ປູຊິໂຕ ນາມ ສິຍາຕີ ອນິປ຺ປາໂຍຯ ຕີຓີ ສຣຓຄມນານີ ຕໂຍ ເອວ ອຄ຺ຄປ຺ປສາທາຕີ ວກ຺ຂຕີຕີ ອນິປ຺ປາໂຍຯ ອຠິເທຍ຺ຍານຸຮູປານີ ຫິ ລິງ຺ຄວຈນານີຯ ນ ຣຸຫຕີ ອຍາຖາວປຏິປ຺ຕິຠາວໂຕ, ນ ຄິຫິເວສຄ຺ຄຫຓາທີນາ ຄິຫິຠາວສ຺ສ ປຏິກ຺ຂິປິຕຕ຺ຕາຯ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມຕໍ “ສຕ຺ຖາ ສງ຺ຆປຣິຍາປນ຺ໂນ”ຕີ ສຕ຺ຖຸຠາວໂຕຯ ສາວກສມູໂຫ ຫິ ສງ຺ໂຆ ຯ ສງ຺ຆຄເຕ ຫິ ສຕ຺ຖາ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ອນລ຺ລສາຘາຣຓຄຸເຓຫິ ສມນ຺ນາຄຕຠາວໂຕ ມູລຣຕນຠາວໂຕ ຈຯ

໑໗໗ຯ ສມ຺ປຕິຊາຕສ຺ສ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕປທວີຕິຫາຣຄມນໍ ສມ຺ມຕາວເສນ ຊາຕໍ, ປຣໍ ຕທລ຺ລທຫຣສທີສີ ປຏິປ຺ຕີຕີ ອາຫ – “ຫຕ຺ຖປາທກິຈ຺ຈໍ ອສາເຘນ຺ເຕສູ”ຕີຯ

໑໗໘ຯປຈ຺ຈູປກາຣໍ ນ ສຸກຣໍ ວທາມີ ອນຸຈ຺ຈວິກກິຣິຍາຍ ກາຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາຯ ອຠິວາເທນ຺ຕີ ເອເຕນາຕີ ອຠິວາທນໍຯ ວນ຺ທນາເນຫີ ອນ຺ເຕວາສິເກຫີ ອາຈຣິຍໍ “ສຸຂີ ໂຫຕູ”ຕິອາທີນາ ອຠິວາເທນ຺ຕີ ນາມຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ອຠິວາທນ”ນ຺ຕີຯ ຕທຠິມຸໂຂ...ເປ... ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊຕີ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕຯ ກາລານຸກາລໍ ອຸປ຺ຏ຺ຐານໍ ພີຊນປາທສມ຺ພາຫນາທີ ອນຸຈ຺ຈວິກກມ຺ມສ຺ສ ກຣຓໍ ນາມຯ ອນຸຈ຺ຈວິກໍ ກິຣິຍໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີເຍວ, ຍສ຺ມາ ອາຈຣິເຍນ ກຕສ຺ສ ສມ຺ມານຸຄ຺ຄຫສ຺ສ ອນ຺ເຕວາສີນາ ກຣິຍມາໂນ ອາມິສານຸຄ຺ຄໂຫ ສງ຺ຂມ຺ປີ ກລມ຺ປີ ກລຠາຄມ຺ປີ ນ ອຸເປຕີເຍວາຕີຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ນ ສຸປ຺ປຕິກາຣໍ ວທາມີ”ຕີຯ

໑໗໙ຯປາຏິປຸຄ຺ຄລິກໍ ທກ຺ຂິຓໍ ອາຣພ຺ຠ ສມຸຏ຺ຐິຕໍ, “ຕໍ ເມ ຠຄວາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕູ”ຕີ ມຫາປຊາປຕີໂຄຕມີຍາ ວຈນໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ເທສນາຍ ອຸຏ຺ຐິຕຕ຺ຕາຯ ນ ເກວລຎ຺ຈ ຕສ຺ສາ ເອວ ວຈນໍ, ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທຕ຺ເຖໂຣປີ...ເປ... ສມາທເປສີ, ຕສ຺ມາ ວິຠາຄໂຕ ຈຸທ຺ທສ...ເປ... ໂຫຕີຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ, ອິມໍ ເທສນໍ ອາຣຠີຯ ຕຕ຺ຖ ປຕິປ຺ເຈກໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ທີຍຕີຕີ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກໍຯ ປຐມສທ຺ໂທ ຍຖາ ອຄ຺ຄຕ຺ໂຖ, ເອວໍ ເສຏ຺ຐປຣິຍາໂຍປີຕີ ອາຫ “ເຊຏ຺ຐຠາວເສນປີ”ຕີຯ ອຄ຺ຄາ ອຸຕ຺ຕເມ ເຊຕ຺ເຕ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ທຸຕິຍຕຕິຍາປີ ປຣມທກ຺ຂິຓາເຍວ ສພ຺ພໂສ ສມ຺ມາວິກ຺ຂມ຺ຠິຕຣາຄາທີກິເລສຕ຺ຕາຯ ຣາຄາທໂຍ ຫິ ອທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍຠາວສ຺ສ

ກາຣຓໍຯ ເຕນາຫ – “ຕິຓໂທສານິ ເຂຕ຺ຕານິ, ຣາຄໂທສາ ອຍໍ ປຊາ”ຕິອາທິ (ຘ຺ ປຯ ໓໕໖)ຯ ຍສ຺ມາ ປນ ສວາສນໍ ສພ຺ພໂສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນກິເລເສຫິ ຕໂຕ ເອວ ສພ຺ພໂສ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓຈາເຣຫິ ອນນ຺ຕາປຣິເມຍ຺ຍຄຸຓຄຓາຘາເຣຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘຫິ ສທິໂສ ສເທວເກ ໂລເກ ໂກຈິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ນຕ຺ຖິຯ ຕສ຺ມາ “ປຣມທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍວາ”ຕິ ສາສງ຺ກໍ ວທຕິຯ ຍສ຺ມາ ປຎ຺ຈາຠິຎ຺ໂຎ ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິລາຠີ ເອວ ໂຫຕິ ໂລກິຍາຠິຎ຺ຎານໍ ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິອຘິຏ຺ຐານຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ “ໂລກິຍປຎ຺ຈາຠິຎ຺ເຎ”ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ “ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິລາຠິມ຺ຫີ”ຕິ ຕາຍ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ໂຄສີລຘາຕຸໂກຕິ ໂຄສີລສຠາໂວ, ສີລວຕາ ສທິສສີໂລຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ “ອສໂຐ”ຕິອາທິຯ ເຕນ ນ ອລຊ຺ຊີຘາຕຸໂກ ປກຕິສິທ຺ໂຘ ອິຘ ປຸຖຸຊ຺ຊນສີລວາຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຕໂກຕິ ປຈ຺ເຈກປ຺ປມາຓໂຕ ຕໂຕ ເອວ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອສງ຺ກຣໂຕ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ໂຕຯ ກຖໍ ປນ ອສງ຺ຂເຍ຺ຍຠາເວນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ວິປາໂກ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ໂສປິ ຕສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ເອວ ອິຕເຣຫິ ອສໍກິຓ຺ຓຠາວທີປນໂຕ, ເອຕທຕ຺ຖເມວ ປຸພ຺ເພ ອສງ຺ກຣຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍຯ ຄຸຓວເສນາຕິ ລກ຺ຂຓສມ຺ປນ຺ນາທິຄຸຓວເສນຯ ອຸປກາຣວເສນາຕິ ໂຠຄຣກ຺ຂາທິອຸປກາຣວເສນຯ ຍໍ ໂປສນຕ຺ຖໍ ທິນ຺ນໍ, ອິທໍ ນ ຄຫິຕໍ ທານລກ຺ຂຓາໂຍຄໂຕຯ ອນຸຄ຺ຄຫປູຊນິຈ຺ຉາວເສນ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ເທຍ຺ຍວຕ຺ຖຸປຣິຈ຺ຈາໂຄ ທານໍ ຠຍຣາຄລທ຺ຘສຸກາມກຸລາທິວເສນ ສາວຊ຺ຊາຠາວໂຕຯ ຕມ຺ປີ ນ ຄຫິຕໍ ອຍາວທຕ຺ຖຕາອປຣິປຸຓ຺ຓຠາເວນ ຍຖານິປ຺ເປຕຜລທານາສມຕ຺ຖຠາວໂຕຯ ສມ຺ປຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ສນ຺ຕິກາຄຕສ຺ສຯ ເຕນ ສມ຺ປຕ຺ຕິປໂຍຊເນ ອນເປກ຺ຂຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຜລໍ ປຏິກງ຺ຂິຕ຺ວາຕິ “ອິທໍ ເມ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎໍ ອາຍຕຶ ສຸຂຫິຕຠາວາຍ ໂຫຕູ”ຕິອາທິນາ ຜລໍ ປຈ຺ຈາສີສິຕ຺ວາຯ ເຕນສ຺ສ ຜລທາເນ ນມິຍຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ຍາວທຕ຺ຖນ຺ຕິ ອິມິນາ ປຣິປຸຓ຺ຓຜລຕໍຯ ສຕຄຸຓາຕິ ເອຕ຺ຖ ຄຸຓສທ຺ໂທ ນ “ຄຸເຓນ ນາມໍ ອຸທ຺ຘເຣຍ຺ຍ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໓໑໓; ອຸທາຯ ອຏ຺ຐຯ ໕໓; ປຏິຯ ມຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑ຯ໗໖; ເນຕ຺ຕິຯ ອຏ຺ຐຯ ໔ຯ໓໒) ວິຍ ສມ຺ປຕ຺ຕິອຕ຺ໂຖ, “ຕທ຺ທິຄຸຓ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ນ ວຑ຺ຒນຕ຺ໂຖ, “ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາ ໂລເກ, ມໂນຉຏ຺ຐາ ປເວທິຕາ”ຕິອາທີສຸ (ສຸຯ ນິຯ ໑໗໓) ວິຍ ນ ໂກຏ຺ຐາສຕ຺ໂຖ, “ອນ຺ຕໍ ອນ຺ຕຄຸຓ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໗; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໑໐; ຂຸຯ ປາຯ ໓) ວິຍ ນ ອນ຺ຕກາຄຕ຺ໂຖ, ອຖ ໂຂ ອານິສໍສຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ສຕານິສໍສາ”ຕິ ອາຫ, ເຕ ອານິສໍເສ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ, “ອາຍຸສຕ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຕຄຸຓາຕິ ວາ ສຕວຑ຺ຒິກາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ນິປ຺ປຣິຕສໍ ກໂຣຕີຕິ ອາຍຸອາທີນໍ ອານິສໍສານໍ ອປຣິຕ຺ຕາສໍ ກໂຣຕິຯ ອຖ ວາ ນິປ຺ປຣິຕສໍ ກໂຣຕີຕິ ອາຍຸອາທິນິມິຕ຺ຕໍ ອປຣິຕ຺ຕາສໍ ກໂຣຕິຯ ອຖ ວາ ນິປ຺ປຣິຕສໍ ກໂຣຕີຕິ ອາຍຸອາທີນິ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິມ຺ປີ ອາຫາຣາທິເຫຕຸ ອປຣິຕ຺ຕາສໍ ກໂຣຕິຯ ອຕ຺ຕຠາວວິນິມຸຕ຺ຕສຎ຺ຈຣຓສ຺ສ ອຠາວາ, “ຠາວສເຕປີ ວຸຕ຺ເຕ ອຍເມວຕ຺ໂຖ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ, “ປຸຖຸຊ຺ຊນທຸສ຺ສີເລ”ຕິອາທີສຸ ສພ຺ພວາເຣສຸຯ ນໂຍ ເນຕພ຺ໂພຕິ, “ອາຍຸສຫສ຺ສໍ ວຓ຺ຓສຫສ຺ສ”ນ຺ຕິອາທິໂກ ນໂຍຯ

ສາສນາວຕຣຓໍ ນາມ ຍາວເທວ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂນິຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖໍ, ຕຎ຺ຈ ມຄ຺ຄປຏິເວເຘນ, ຕສ຺ມາ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍສຣຓຄມນໍ ສິກ຺ຂາປທສມາທານໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ອຸປສມ຺ປທາ ສີລປຣິປູຣຓໍ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂານຸໂຍໂຄ ວິປສ຺ສນາຠາວນາຕິ ສພ຺ພາເປສາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຏິປຕ຺ຕິ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – “ຕິສຣຓໍ ຄໂຕ ອຸປາສໂກປີ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ນິພ຺ເພຘຠາຄິໂຍ ສມາທິ ຕາວ ນາມ ປຣມ຺ປຣາຍ ອຣິຍມຄ຺ຄາທິຄມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠາວໂຕ ອຸປນິສ຺ສໂຍ; ຕຖາ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍໍ ສີລປຣິປູຣຓໍ ອຸປສມ຺ປທາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ອຸປາສກສ຺ສ ທສສຸ ປຎ຺ຈສຸ ສີເລສຸ ປຕິຏ຺ຐານໍ ອນ຺ຕມໂສ ສຣຓາທິຄມນມ຺ປີ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍໍ ອຣິຍມຄ຺ຄາທິຄມສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕີເຍວາຕິ, “ສພ຺ພາເປສາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຏິປຕ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓ-ວິຊ຺ຊາຈຣຓາທິ-ອສງ຺ຂເຍ຺ຍອປຣິເມຍ຺ຍ-ຄຸຓ-ສມຸທຍປູຣິເຕ ຠຄວຕິ ສທ຺ຘມ຺ເມ ອຣິຍສງ຺ເຄ ອຸລຸອາຣຕຣພຫຸມານຄາຣວຕໍ ຄໂຕຯ “ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຘມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ສງ຺ໂຄ”ຕິ ຕປ຺ປຣາຍຓຕາທິອາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕໍ ຎາຓປຣິໂສຘິໂຕ ປສາໂທ ສຣຓຄມນນ຺ຕິ ເຕນ ວຕ຺ຖຸຄເຕນ ປສາເທນ ປຣິຠາວິເຕ ສນ຺ຕາເນ ກຕໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ມຫປ຺ຜລໍ ມຫານິສໍສເມວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – “ຕສ຺ມີ ທິນ຺ນທານມ຺ປີ ອສງ຺ຂເຍ຺ຍໍ ອປ຺ປເມຍ຺ຍ”ນ຺ຕິຯ ຕຍິທໍ ສຣຓໍ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕເຍ ປສາທຠາເວນ ອຊ຺ຌາສຍສມ຺ປຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ, ຕາທິສສ຺ສ ປນ ປຎ຺ຈສີລໍ ອຊ຺ຌາສຍສມ຺ປຕ຺ຕິອຸປຕ຺ຖມ຺ຠິໂຕ ກາຍວຈີສໍຍໂມຕິ ຕຕ຺ຖ ທິນ຺ນໍ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ, ທສສີລໍ ປນ ປຣິປຸຓ຺ຓຸໂປສຖສີລໍ, ຕຕ຺ຖ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ, “ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ມຫປ຺ຜລ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສາມເຓຣສີລາທີນໍ ປນ ອຸຕ຺ຕຣິ ວິສິຏ຺ຐຕຣາທິຠາວໂຕ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ທິນ຺ນສ຺ສ ວິເສສມຫປ຺ຜລຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ

ມຄ຺ຄສມງ຺ຄິຕາ ນາມ ມຄ຺ຄຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓປຣິຈ຺ຉິນ຺ນາ, ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ຂເຓ ກຖໍ ທາຕຸໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕຸຎ຺ຈ ສມ຺ຠວຕີຕິ ໂຈເທຕິ “ກີ ປນ ມຄ຺ຄສມງ຺ຄິສ຺ສ ສກ຺ກາ ທານໍ ທາຕຸ”ນ຺ຕິຯ ອິຕໂຣ ຕາທິເສ ສຕິ ສມເຍຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ອາມ ສກ຺ກາ”ຕິ ປຏິຊານິຕ຺ວາ, “ອາຣທ຺ຘວິປສ຺ສໂກ”ຕິອາທິນາ ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣຕິຯ ຕສ຺ມີ ຂເຓຕິ ຕສ຺ມີ ປກ຺ຂິປນກ຺ຂເຓຯ ຍທິ ອຏ຺ຐມກສ຺ສ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ

ຫິນ຺ນທານໍ ຜລໂຕ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍເມວ, ໂກ ເນສໍ ວິເສໂສຕິ ອາຫ ''ຕຕ຺ຖາ''ຕິອາທິ. ເຕນ ສຕິປີ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍກາວສາມຄ຺ເຍ ອຕ຺ຖິ ເນສໍ ອປ຺ປພຫຸກາໂວ ສໍວຜ຺ຜຜ຺ຖາຍີ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍມຫາກປ຺ປາສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານໍ ວິຍາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ມຄ຺ຄສມງ຺ຄີນໍ ເຕນ ເຕນ ໂອສິນາ ສໍກິເລສສມ຺ມານໍ ປຫີຍມານຕ຺ຕາ ໂວທານສມ຺ມານໍ ວທ຺ຒມານຕ຺ຕາ ອປຣິໂຍສິຕກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ອປຣິປຸຕ຺ຕາຄຸຕາຕາ, ປຣິໂຍສິຕກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ຜລສມງ຺ຄີນໍ ປຣິປຸຕ຺ຕາຄຸຕາຕາຕິ ຕໍຕໍມຄ຺ຄຜ຺ເຖທີ ຜລຜ຺ຖານໍ ເຂຕ຺ຕາຕິສຍຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ເທຜ຺ຖິມເທຜ຺ຖິເມທີ ປນ ມຄ຺ຄຜ຺ເຖທີ ອຸປຣິມານໍ ມຄ຺ຄຜ຺ຖານໍ ຜລຜ຺ເຖທີ ຜລຜ຺ຖານໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣຕາ ປາກຍາ ເອວ. ຕຖາ ທີ ອຸປຣິມານໍ ຫິນ຺ນທານສ຺ສ ມຫປ຺ຜລຕາ ວຸຕ຺ຕາ.

໓໗໐. ກາມຄ຺ເຈຕ຺ຖ ພຸທ຺ສປ຺ປມຸເຂ ອຸກໂຕສງ຺ເຆ ເກວເລ ຈ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ ທານໍ ອຕ຺ຖິ ເອວ, ນ ປນ ພຸທ຺ສປ຺ປມຸເຂ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ, ຕໍ ປນ ພຸທ຺ສປ຺ປມຸເຂາກໂຕສງ຺ເຆເນວ ສງ຺ຄທີຕນ຺ຕິ ອວິຣຸທ຺ສໍ. ນ ປາປຸຕນ຺ຕິ ມຫປ຺ຜລກາເວນ ສທິສຕມ຺ປີ, ກຸໂຕ ອທິກຕໍ.

''ຕຖາຄເຕ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ອຸກໂຕສງ຺ຆສ຺ສ'' ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ – ''ກື ປນາ''ຕິອາທິນາ ໂຈເທຕິ. ອິຕໂຣ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຕຖາຄ ເຕ ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຄນ຺ສປຸປ຺ຜາທິປຣິຈ຺ຈາໂຄ ວິຍ ຈີວຣາທິປຣິຈ຺ຈາໂຄປີ ມຫປ຺ຜໂລ ໂທຕິເຍວາຕິ ກຕ຺ວາ ປຜິປ຺ຊ຺ຊນວິທີ ທສ຺ເສຕຸ໌, ''ອຸກໂຕສງ຺ຆສ຺ສາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ''ເອຕ຺ຕກາເຍວ, ກິກ຺ຂູ ອຸທ຺ທິສຖາ''ຕິ ເອວໍ ປຣິຈ຺ເຈທສ຺ສ ອກຣເຕນ ອຸປ຺ຈາຣສີ ມາປຣິຍາປນ຺ນານໍ ເຂຕ຺ຕປຣິຍາປນ຺ນານໍ ວເສນ ອປຣິຈ຺ຈິນ຺ນກາມທາກິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ.

ໂຄຕ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສາຘາຣຕນາມໍ, ມຕ຺ຕສທ຺ໂທ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຜ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ສມຕາຕິ ໂຄຕ຺ຕມຕ຺ຕໍ ອນຸກວນ຺ຕິ ຘາເຣນ຺ຕີຕິ ໂຄຕ຺ຣກຸໂນ. ເຕນາຫ ''ນາມມຕ຺ຕສມຕາ''ຕິ. ທິຜ຺ຖິສີລສາມຄ຺ເຄນ ສໍຫໂຕ ສມຕາໂຕ ສງ຺ໂຆ, ຕສ຺ມາ ສງ຺ໂຆ ທຸສ຺ສີໂລ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ຄຸຕສງ຺ຂາຍາຕິ ອານິສໍສຄຕນາຍ, ມຫປ຺ຜລຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກາສາວ...ເປ... ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕາ ສງ຺ຆໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທິນ຺ນຕ຺ຕາ. ຍຖາ ປນ ສງ຺ຆໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທານໍ ໂທຕິ, ຕໍ ວິທີ ທສ຺ເສຕຸ໌, ''ສງ຺ຆຄຕາ ທກ຺ຂິຕາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕີກາຣນ຺ຕິ ຄາຣວໍ.

ສງ຺ໂຆ ໂຕ ນ ປຸຄ຺ຄລໂຕ. ອຄ຺ຄຖຕ຺ຕໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ''ອິມສ຺ສ ມຍາ ທິນ຺ນໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ທິນ຺ນໍ ໂທຕີ''ຕິ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ, ''ສງ຺ຆສ຺ສ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ເທຍ຺ຍສມ຺ມໍ ປຜິຍາເທຕ຺ວາ ສາມເຕຣສ຺ສ ນາມ ທາຕພ຺ພໍ ຊາຕນ຺ຕິ ອຄ຺ຄຖຕ຺ຕໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ; ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ທກ຺ຂິຕາ ສງ຺ຆຄຕາ ນ ໂທຕິເຍວ ປຸຄ຺ຄລວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຕາມິຕຕ຺ຕາ. ນິພ຺ເພມຕິໂກ ທຸຕ຺ວາຕິ ''ກີ ນຸ ໂຂ ມຍາ ອິມສ຺ສ ທິນ຺ນໍ ໂທຕິ ວາ ນ ວາ''ຕິ ວິມຕີ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ, ''ໂຍ ປນາ''ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕາກາເຣນ ກໂຣຕິ.

ຕຕ຺ຖາຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ປາກຍກຣຕຕ຺ຖໍ ວຕ຺ຖຸໍ ນິທສ຺ເສຕິ, ''ປຣສມຸທ຺ທວາສີໂນ''ຕິອາທິນາ. ໂອປຸຄ຺ຊາເປຕ຺ວາ ປຣິກຕ຺ທໍ ກາເຣຕ຺ວາ, ທຣິຕໂຄມເຍນ ອຸປລິມ຺ປີຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກາສາວກຕ຺ຄສງ຺ຆສ຺ສາຕິ ກາສາວກຕ຺ຄສມູທສ຺ສ. ໂກ ໂສເຂຕິຕິ ມຫປ຺ຜລກາວກຣເຕນ ໂກ ວິໂສເຂຕິ. ມຫປ຺ຜລກາວາປຕ຺ຕິຍາ ທີ ທກ຺ຂິຕາ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ນາມ. ຕຕ຺ຖ ເຍສໍ ທຕ຺ເຖ ທິນ຺ນໍ, ເຕສໍ ວເສນ ປຜິຄ຺ຄາຫກໂຕ ທກ຺ຂິຕາຍ ວິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ, – ''ຕທາປາທໍ, ອານນ຺ທ, ສງ຺ຆຄຕໍ ທກ຺ຂິຕໍ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍໍ ອປ຺ປເມຍ຺ຍໍ ວທາມີ''ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໓໗໐) ຈ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ກມ຺ມວເສເນວ ທກ຺ຂິຕາວິສຸທ຺ຘີ ປຸຈ຺ຊຕິ. ອິຕໂຣ ອຣິຍສງ຺ເຆ ທິນ຺ນທກ຺ຂິຕາຍ ນິພ຺ພິສິຜ຺ຖໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມຕ຺ຖກປ຺ປຕ຺ຕສ຺ເສວ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ວເສນ ທກ຺ຂິຕາວິສຸທ຺ຘີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ສາຣິປຸຕ຺ຕ...ເປ... ໂສເຂນ຺ຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ, ''ເຍ ເກຈິ ອຣທນ຺ໂຕ ໂສເຂນ຺ຕີ''ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ອປີຈາ''ຕິອາທິມາຫ. ເຖຣາ ຈິຣປຣິນິພ຺ພຸຕາຕິ ອິທໍ ອຊ຺ຊຕນາມມ຺ປີ ອຣິຍານໍ ສາວກຕໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ມຄ຺ຄໂສສນວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລກຣເຕ ສຕິ ອກຣຕປ຺ປຕ຺ຕິຍາ. ເອວຄ຺ທີ ''ອສີຕິມຫາເຖຣາ ໂສເຂນ຺ຕີ''ຕິ ອິທໍ ສຸວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິ, ນ ອຄ຺ຄຖາ.

''ສງ຺ຆຄຕາຍ ທກ຺ຂິຕາຍາ''ຕິ ກາມຄ຺ເຈຕໍ ສາຘາຣຕາວຈນໍ, ຕຖາປີ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄລວິເສໂສ ຄາຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ອຕ຺ຖິ ພຸທ຺ສປ຺ປມຸໂຂ ສງ຺ໂຆ''ຕິອາທິມາຫ. ນ ອຸປເນຕພ຺ໂພ ກຄວໂຕ ກາເລ ກິກ຺ຂູນໍ ອກິຄ຺ຄາປຜິສມ຺ກິທາຄຸຕາວເສນ ອຕິວິຍ ອຸລຸອາຣກາວໂຕ, ເອຕຣທີ ຕທກາວໂຕ. ເອຕຣທີ ສງ຺ໂຆ...ເປ... ນ ອຸປເນຕພ຺ໂພຕິ ເອຕ຺ຖ ນຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ. ເຕນ ເຕເນວ ສມເຍນາຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ກາລສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິວິປຕ຺ຕິມຸເຂນ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ອຸລຸອາຣຕໍ ອນຸລຸອາຣຕຄ຺ຈ ອຸລ຺ລິງ຺ເຄຕິ. ຍຕ຺ຖ ທີ ກິກ຺ຂູ ຄຸເຕທີ ສພ຺ພໂສ ປຣິປຸຕ຺ຕາ ໂທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມື ສມເຍ ສງ຺ຆຄຕາ ທກ຺ຂິຕາ ອິຕຣສ຺ມື ສມເຍ ທກ຺ຂິຕໂຕ ມຫປ຺ຜລຕຣາຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພາ. ສງ຺ເຆ ຈິຕ຺ຕີກາຣໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສາຕິ ສຸປ຺ປຜິປນ຺ນຕາທີ ສງ຺ເຆ ອາວຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສງ຺ຆຄເຕນ ປສາເທນ ສງ຺ຆສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ວິຍ ຕສ຺ມື ປຸຄ຺ຄເລ ຈ ຄາຣວວເສນ ເທນ຺ຕສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊນສມເຕ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ ສງ຺ໂຆ

ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ‘‘ສງ຺ຆສ຺ສ ເທມີ’’ຕິເຍວ ທິນ຺ນຕ຺ຕາ ຈຯ

ເອເສວ ນໂຍຕິ ອິມິນາ, ‘‘ໂສຕາປນ຺ເນ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລຕຣ’’ນ຺ຕິ ເອວມາທີ ອຕິທິສຕິຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຄຫິໂຕ ສກທາຄາມີ, ປາຏິປຸຄ຺ຄລິໂກ ອນາຄາມີຕິ ເອວມາທິ ສງ຺ຄຫິຕໍຯ ມຫປ຺ຜລຕຣເມວຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ – ‘‘ນ ຕ຺ເວວາຫໍ, ອານນ຺ທ, ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ສງ຺ຆຄຕາຍ ທກ຺ຂິຓາຍ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກໍ ທານໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ ວທາມີ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໘໐)ຯ ຍທິ ຂີຓາສເວ ທິນ຺ນທານໂຕ ສງ຺ຆໂຕ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຄຫິຕທຸສ຺ສີເລປີ ທິນ຺ນທານໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ – ‘‘ສີລວໂຕ, ມຫາຣາຊ, ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ໂນ ຕຖາ ທຸສ຺ສີເລ’’ຕິ ອິທໍ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ຕໍ ອິມໍ ນຍໍ ຄຫາຍາ’’ຕິອາທິຯ ສງ຺ຆໂຕ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຄຫຓວິຘິໍ ປຫາຍ ທຸສ຺ສີລສ຺ເສວ ຄຫຓວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິມສ຺ມິໍ ຈຕຸກ຺ເກ ທຏ຺ຐພ຺ພນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ປທສ຺ສ ວເສນ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ‘‘ປຏິຄ຺ຄາຫກາ ໂຫນ຺ຕິ ທຸສ຺ສີລາ ປາປຘມ຺ມາ’’ຕິ ອາຄຕໍຯ

໓໘໑ຯວິສຸຊ຺ຌຕີຕິ ນ ກິລິສ຺ສຕິ, ມຫາຊຸຕິກາຣີ ມຫາວິປ຺ຜາຣາ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຈິຘມ຺ໂມຕິ ຣາຄາທິອສຸຈິວິຘມເນນ ສຸຈິສຠາໂວຯ ນ ປາປຘມ຺ໂມຕິ ນ ນິຫີນສຠາໂວ ປາປກິຣິຍາຍຯ ອກຸສລຘມ຺ໂມ ຫິ ເອກນ຺ຕນິຫີໂນຯ ຊູຊໂກ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ ນ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ສ ມຫາໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕທານໍ ທານປາຣມີຍາ ມຕ຺ຖກໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕໍ ມຫາປຖວີກມ຺ປນສມຕ຺ຖໍ ຊາຕໍ, ສ຺ວາຍໍ ທານຄ຺ໂຄ ເວສ຺ສນ຺ຕຣມຫາຣຎ຺ຎາ ກເຖຕພ຺ໂພຕິຯ

ອຸທ຺ຘຣຕີຕິ ພຫຸລໍ ກຕປາປກມ຺ມວເສນ ລທ຺ຘວິນິປາຕໂຕ ອຸທ຺ຘຣຕິຯ ຕສ຺ມາ ນຕ຺ຖິ ມຍ຺ຫໍ ກິຎ຺ຈິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ເປຕທກ຺ຂິຓນ຺ຕິ ເປເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທາຕພ຺ພທກ຺ຂິຓໍຯ ປາປິຕກາເລເຍວາຕິ, ‘‘ອິທໍ ທານໍ ອສຸກສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ໂຫຕູ’’ຕິ ອຸທ຺ທິສນວເສນ ປຕ຺ເຕ ປາປິຕກາເລເຍວຯ ອສ຺ສາຕິ ເປຕສ຺ສຯ ປາປຸຓີຕິ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ວເສນ ປາປຸຓີຯ ອຍຎ຺ຫິ ເປເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທາເນ ຘມ຺ມຕາຯ

ຕທາ ໂກສລຣຎ຺ໂຎ ປຣິຈ຺ຈາຄວເສນ ອຕິວິຍ ອຸລາຣຊ຺ຌາສຍໍ, ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ອຸກ຺ກໍສຄຕຸຓວິສິຏ຺ຐໍ ສນ຺ຘາຍາຫ, ‘‘ອສທິສທານໍ ກເຖຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ

ອສາຣມ຺ປີ ເຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ສາຣຫີນໍ ທຸກ຺ເຂຕ຺ຕໍຯ ສມເຍຕິ ກສນາຣເຫ ກາເລຯ ປໍສຸໍ ອປເນຕ຺ວາຕິ ນິສ຺ສາຣໍ ປໍສຸໍ ນີຫຣິຕ຺ວາຯ ສາຣພີຊານີຕິ ສຠາວໂຕ ອຠິສງ຺ຂາຣໂຕ ຈ ສາຣຠູຕານິ ພີຊານິຯ ປຕິຏ຺ຐເປຕ຺ວາຕິ ວປິຕ຺ວາຯ ເອວນ຺ຕິ ຍຖາ ກສ຺ສໂກ ອຕ຺ຕໂນ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອສາເຣປີ ເຂຕ຺ເຕ ຜລໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິຯ ເອວໍ ສີລວາ ອຕ຺ຕໂນ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທຸສ຺ສີລສ຺ສປິ ທຕ຺ວາ ຜລໍ ມຫນ຺ຕໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິຯ ອິມິນາ ອຸປາເຍນາຕິ ອິມິນາ ປຐມປເທ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ ສພ຺ພປເທສູຕິ ສພ຺ພໂກຏ຺ຐາເສສຸ ວິສຸຊ຺ຌນໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕິຍປເທ ປນ ວິສຸຊ຺ຌນໍ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕເມວຯ

໓໘໔ຯ ອຣຫໂຕ ທິນ຺ນທານເມວ ອຄ຺ຄໍ ທານເຈຕນາຍ ເກນຈິ ອຸປກ຺ກິເລເສນ ອນຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐຕ຺ຕາ, ປຏິຄ຺ຄາຫກສ຺ສ ອຄ຺ຄທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ – ‘‘ຠວາລຍສ຺ສ ຠວປຕ຺ຖນາຍ ອຠາວໂຕ’’ຕິ, ‘‘ອຸຠິນ຺ນມ຺ປີ’’ຕິ ວຈນເສໂສຯ ຂີຓາສໂວ ທານຜລໍ ນ ສທ຺ທຫຕີຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ອປ຺ປຫີນກິເລສຊນສ຺ສ ວິຍ ກມ຺ມກມ຺ມຜລານໍ ສທ຺ທຫນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຍໂຕ ອຣຫາ ‘‘ອສທ຺ໂຘ ອກຕຎ຺ຎູ ຈ…ເປ… ໂປ຺ຣິໂສ’’ຕິ (ຘຯ ປຯ ໙໗) ໂຖມິຍຕິຯ ອສທ຺ທຫນໍ ອນຸມານປກ຺ຂິກໍ, ອນຸມານຎ຺ຈ ສໍສຍປຸພ຺ພກໍ, ນິສ຺ສນ຺ທິທ຺ໂຘ ຈ ກມ຺ມກມ຺ມຜເລສຸ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠາວໍ ຄໂຕຯ ຕເມວ ຫິ ນິຈ຺ຉິຕຠາວສິທ຺ຘໍ ນິສ຺ສນ຺ທິທ຺ຘໍ ສນ຺ຘາຍ – ‘‘ທານຜລໍ ສທ຺ທຫນ຺ຕາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍທິ ເອວໍ ເຕນ ກຕກມ຺ມໍ ກມ຺ມລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຂີຓາສເວນາ’’ຕິອາທິຯ ເຕເນວາຫ – ‘‘ນິຈ຺ຉນ຺ທຣາຄຕ຺ຕາ’’ຕິ, ເອຕຎ຺ຈ ລກ຺ຂຓວຈນໍ, ເກນຈິ ກິເລເສນ ອນຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອສ຺ສາຕິ ຂີຓາສວສ຺ສ ທານໍຯ

ກິໍ ປນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນາຕິອາທີນາ ທາຍກໂຕ ທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ຘິ ໂຈທິຕາ, ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖເຣນາຕິອາທີນາ ປນ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕຕິ ວທນ຺ຕິ; ຕທຍຸຕ຺ຕໍ, ສາວກສ຺ສ ມຫປ຺ຜລຠາເວ ສໍສຍາຠາວໂຕ, ເຫຏ຺ຐາ ນິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ຈ, ຕສ຺ມາ ອຸຠເຍນປີ ທາຍກໂຕ ທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ຘິ ເອວ ໂຈທິຕາຯ ສາ ຫິ ອິຘ ສາຘາຣຓວເສນ ນິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ສໍສຍວຕ຺ຖຸຯ ເຕນາຫ – ‘‘ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ…

ເປ… ວທນ຺ຕີ’’ຕິຯ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທໍ ທີຕິອາທິ ຍຖາວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖສ຺ສ ກາຣຓວຈນໍຯ ອຌ຺ໂຌ ທານສ຺ສ ວິປາກໍ ຊານິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ສຕ຺ຕານໍ ກມ຺ມວິປາກວິຠາຄຊານນຌາຓສ຺ສ ອນນຸຌ຺ຌາຕຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ – ‘‘ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ນ ຊານນ຺ຕິ, ທານສໍວິຠາຄສ຺ສ ວິປາກໍ ຍຖາຫໍ ຊານາມິ, ຕສ຺ມາ ອທຕ຺ວາ ຠຸຌ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິອາທິ (ອິຕິວຸຯ ໒໖)ຯ ເອເຕນ ເອຕ຺ຖ ຌາຓວິໂສຘນໍ ນາມ ກຖິຕໍ, ນ ທກ຺ຂິຓາຍ ວິສຸທ຺ຘິ ນາມ ທາຍກໂຕ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ຈ ວເສນ ໂຫຕີຕິ; ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ທິນ຺ນທານໍ ສພ຺ພໂສ ອຸປກ຺ກິເລສວິສຸທ຺ຘິຍາ ຌາຓສ຺ສ ຈ ອຕິວິຍ ອຸຬາຣຕ຺ຕາ ມຫານຸຠາວໍ ນາມ ສິຍາ ມຫາເຕຊວນ຺ຕຌ຺ຈ; ນ ມຫປ຺ຜລໍ ເຕສໍ ສນ຺ຕາເນ ປຣິປຸຓ຺ຓຜລສ຺ສ ອສມ຺ຠວໂຕຯ ຍທິ ທິນ຺ນທານໍ ປຣິປຸຓ຺ຓຜລໍ ນ ໂຫຕິ ອຸຠຍວິປາກທານາຠາວໂຕ, ປວຕ຺ຕິວິປາກທາຍີ ປນ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ທານໍ ທີ’’ຕິອາທິມາຫຯ

ຈຕູທີຕິ ສຫໂຍເຄ ກຣຓວຈນໍ, ຈຕູທີ ສມ຺ປທາທີ ສຫຄຕາ ສທິຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມາ ຈຕສ຺ໂສ ສມ຺ປທາ ສພ຺ພສາຘາຣຓວເສນ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ຍຖາຘິຄຕປຸຄ຺ຄລວເສນຯ ເຕນາຫ – ‘‘ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ຘມ຺ເມນາ’’ຕິອາທິຯ ຕສ຺ມີເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວຕິ ຍສ຺ມີ ອຕ຺ຕຠາເວ ຕໍ ທານມຍໍ ປຸຌ຺ຌໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕສ຺ມີເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວ ວິປາກໍ ເທຕິ, ເຈຕນາຍ ມຫນ຺ຕຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຖຘມ຺ມເວທນີຍໍ ຫຸຕ຺ວາ ວິປຈ຺ຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸພ຺ພເຈຕນາທິວເສນາຕິ ສນ຺ນິຏ຺ຖາປກຊວນວີຖິໂຕ ປຸພ຺ພາປຣວີຖິເຈຕນາວເສນ, ອຌ຺ຌຖາ ສນ຺ນິຏ຺ຖາປກວີຖິຍໍເຍວ ປຸພ຺ພເຈຕນາທິວເສນາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຯ ສາ ທີ ເຈຕນາ ທິຏ຺ຖຘມ຺ມເວທນີຍຠູຕາ ຕສ຺ມີເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວ ວິປາກໍ ເທຕິ, ນ ອິຕຣາຯ ມຫຕ຺ຕຕາຕິ ປຸພ຺ພາຠິສງ຺ຂາຣວເສນ ຌາຓສມ຺ປໂຍຄາທິວເສນ ເຈຕນາຍ ອຸຬາຣຕາຯ ຂີຓາສວຠາເວນາຕິ ຍສ຺ສ ເທຕິ, ຕສ຺ສ ຂີຓາສວຠາເວນຯ ວຕ຺ຖຸສມ຺ປນ຺ນຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ປຏິຆສຌ຺ຌາ ນານຕ຺ຕສຌ຺ຌານໍ ວິຄເມນ ທິພ຺ພວິຫາຣານໍ ວເສນ, ພ຺ຍາປາທສຌ຺ຌາທີນໍ ວິຄເມນ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣານໍ ວເສນ, ສພ຺ພໂສ ຣູປສຌ຺ຌານານຕ຺ຕສຌ຺ຌານໍ ວິຄເມນ ອາເນຌ຺ຊວິຫາຣານໍ ວເສນ ສພ຺ພໂສ ນິຈ຺ຈສຌ຺ຌາທີນໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣວິມຸຂຕາຍ ອຣິຍວິຫາຣານໍ ວເສນ ວຕ຺ຖຸສມ຺ປນ຺ນຕາ ອິຈ຺ຉິຕາຯ ຕໍຕໍສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊເນນ ສນ຺ຕານສ຺ສ ນິໂຣຘສາຘນຕາ ຕໍ ທິວສໍ ນິໂຣຘສ຺ສ ສາຘນຕາ ນາມຯ ວຕ຺ຖຸສມ຺ປນ຺ນຕາຕິ ສພ຺ພໂສ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊເນນ ວຕ຺ຖຸສມ຺ປນ຺ນຕາ ອິຈ຺ຉິຕາ; ນ ສພ຺ພໂສ ອນວເສສສຌ຺ຌານິໂຣຘຕາຍາຕິ ອາຫ – ‘‘ຕໍ ທິວສໍ ນິໂຣຘໂຕ ວຸຏ຺ຖິຕຠາເວນ ວຕ຺ຖຸສມ຺ປນ຺ນຕາ’’ຕິຯ ສຌ຺ຌານິໂຣຘສ຺ສ ເຈຕ຺ຖ ອຈ຺ຈາສນ຺ນຕໍ ສນ຺ຘາຍ, ‘‘ຕໍ ທິວສ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິຠຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວຯ

ທກ຺ຂິຓາວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ນິຏ຺ຖິຕາ ຈ ວິຠງ຺ຄວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາຯ

໔ຯ ສຬາຍຕນວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກວາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໘໓ຯອຘິມຕ຺ຕຄິລາໂນຕິ ອຘິກາຍ ມຕ຺ຕາຍ ມຣຓສ຺ສ ອາສນ຺ນາຍ ອຕິວິຍ ຄິລາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ມຣຓເສຍ຺ຍໍ ອຸປຄໂຕ’’ຕິຯ ອຂຓ຺ຑໍ ອກາສິ ຄຫປຕິໂນ ສຕ຺ຖຸຣິ ປຣມເປມຕ຺ຕາຯ ຍຕ຺ຕກໍ ຈສ຺ສາຕິ, ‘‘ສກີ ວາ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຕ຺ຕກໍ ອສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສຯ

໓໘໔ຯໂອສກ຺ກນ຺ຕີຕິ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຯ ໂອຕ຺ຖຣນ຺ຕີຕິ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕີຯ ອຸສ຺ມາ ນາມ ກມ຺ມຊເຕໂຊຘາຕຸ, ສາ ສຫ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍນິໂຣຘາ ປຣິຍາທີຍຕິ, ຍາວ ຕາ ອາຍຸອຸສ຺ມາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕາວ ມຣຓນ຺ຕິກາ ເວທນາ ວຕ຺ຕນ຺ເຕວ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍາວ ອຸສ຺ມາ’’ຕິອາທີຯ

໓໘໕ຯຕີຫີ ຄາເຫຫີຕິ ຕຓ຺ຫາມານທິຏ຺ຐິຄາເຫຫີຯ ປຏິພາຫິຕຸໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕຸໍຯ ຈກ຺ຂຸໍ ຕີຫີ ຄາເຫຫີ ນ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີຕິ ມານຄ຺ຄາຫປ຺ຏິກ຺ເຂປມຸເຂນ ຈກ຺ຂຸສ຺ມິໍ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາຍ ຫິ ສຕິ ອປ຺ປວິຏ຺ໂຐ ມານຄ຺ຄາໂຫ, ທຸກ຺ຂານຸປ຺ສ຺ສນາຍ ສຕິ ອປ຺ປວິຏ຺ໂຐ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄາໂຫ, ອນຕ຺ຕານຸປ຺ສ຺ສນາຍ ສຕິ ອປ຺ປວິຏ຺ໂຐ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາໂຫຕິ, ຄາໂຫ ຈ ນາມ ໂອຬາຣິໂກ, ຕສ຺ມິໍ ວິຄເຕປິ ນິກນ຺ຕິ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍາຕິ ຕໍ ວິຊຫາເປຕຸກາເມນ, – ‘‘ນ ຈ ເມ ຈກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາປິ ເມ ຈກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕໍ ນ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ສພ຺ພໍ ກາມຠວຣູປນ຺ຕິ ກາມຠູມິປຣິຍາປນ຺ນໍ ສພ຺ພໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘມາຫ – ‘‘ກາມຣູປຠວຣູປ’’ນ຺ຕິ ວາ ປາໂຐຯ ໂສ ຍຸຕ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ວາຣສ຺ສ ເອວ ອນວເສສປ຺ຎ຺ຈໂວກາຣຠວປຣິຍາປນ຺ນໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ອຸປຣິ ຈຕຸໂວກາຣຠໂວ ອນວເສສໂຕ ວຸຕ຺ໂຕຯ

໓໘໖ຯອິຘໂລກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສງ຺ຂາຣໂລກວິສໂຍຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ, ‘‘ວສນຏ຺ຐານໍ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ປຘມທຸຕິຍວາເຣຫິ ອິຘໂລໂກ ຄຫິໂຕຕິ ກຕ຺ວາຯ ປຘມທຸຕິຍວາເຣຫິ ປນ ອິຘໂລໂກ ປຣໂລໂກຕິ ວິຠາເຄນ ວິນາ ປຎ຺ຈໂວກາຣຠໂວ ຄຫິໂຕ; ຕຖາ ຕຕິຍວາເຣ ປຎ຺ຈໂວກາຣຠໂວ ຈຕຸໂວກາຣຠໂວ ຈ ຄຫິໂຕຕິ ປຸນ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສມ຺ປຣາຍວເສນ ຕໍ ວິຠຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ນ ອິຘ ໂລກ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ອິຘໂລກນ຺ຕິ ຈ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣວເສເນວ ຄຫິຕໍຯ ສພ຺ພມ຺ປິ ສງ຺ຂາຣວເສນ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ຍມ຺ປິ ເມ ທິຏ຺ຐ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເກຈິຯ ອປຣິຕສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຕຓ຺ຫາປຣິຕສ຺ສນາຍ ອນຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍຯ ຍສ຺ສ ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສ ປນ ອຠາວໂຕ, ‘‘ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຐເປຕ຺ວາ ເສສາ ປຣໂລກາ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຍສໍ ປນ ‘‘ອິຘໂລກ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສປິ ຄຫຓໍ ອິຈ຺ຉິຕໍຯ ເຕສໍ ມເຕນ, ‘‘ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຐເປຕ຺ວາ’’ຕິ ໂຍຊນາຯ

໓໘໗ຯອລ຺ລີຍສີຕິ ອຕ຺ຕຠາເວ ຠໂຄເສຸ ຈ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວຣູປີຕິ ຍາທິສີ ຕທາ ຘມ຺ມເສນາປຕິນາ ກຖິຕາ, ເອວຣູປີຯ ຘມ຺ມກຖາ ນ ສຸຕປຸພ຺ພາຕິ ຍຖາກຖິຕາກາເຣນ ສນ຺ຘາຍ ປຏິກ຺ເຂໂປ, ນ ສຸຂຸມຄມ຺ຠີຣສຸຎ຺ຎຕາປຏິສໍຍຸຕ຺ຕຕາສາມຎ຺ຎໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອວໍ ປນາ’’ຕິອາທີຯ

ມຍາ ຄຕມຄ຺ຄເມວ ອນຸຄ຺ຄຓ຺ຫສີຕິ ທານມຍປຸຎ຺ຎຠາວສາມຎ຺ຎໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວທຕິ, ນ ໂພຘິສຕ຺ຕທານຠູຕໍ ທານປາຣມິຕໍຯ ນ ປຏິຠາຕີຕິ ຣຸຈ຺ຈນວເສນ ຈິຕ຺ເຕ ນ ອຸປຕິຏ຺ຐຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ນ ຣຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິຯ ຕຖາ ເຫສ ວຏ຺ຏາຠິຣໂຕຕິຯ ອຸຊຸມຄ຺ຄາວຫາ ວິປ຺ສ຺ສນາ ຠຄວຕາ ປນສ຺ສ ກຖິຕປຸພ຺ພາຯ

໓໘໘ຯ ເອສິຕຄຸຓຕ຺ຕາ ເອສິຍມານຄຸຓຕ຺ຕາ ຈ ອິສີ, ອເສກ຺ຂາ ເສກ຺ຂາ ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊນາ ຈ, ອິສີນໍ ສງ຺ໂຆ, ເຕນ ນິເສວິຕນ຺ຕິ ອິສີສງ຺ຆນິເສວິຕໍຯ ກາມໍ ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ຄນ຺ຘກຸຏິປາສາທກູຍາຄາຣາທິວເສນ ນິສີທນນິປ຺ຊ຺ຊນາຍ ຣຸກ຺ຂລຕາທິວເສນ ຠູມິສຍາທິວເສນ ຈ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓາ ມຫຕີ ຣມຓີຍຕາ ອຕ຺ເຖວ, ສາ ປນ ເຕຫສ຺ສິຕຠາເວນ ອຣິຍານໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຕຖາ ນ ໂຕເສຕິ; ຍຖາ ອຣິຍານໍ ນິເສວິຕຠາເວນາຕິ ອາຫ – ‘‘ປຘມຄາຖາຍ ເຊຕວນສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກເຖຕ຺ວາ’’ຕິຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ – ‘‘ຍຕ຺ຖ ອຣຫນ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຕໍ ຠູມິຣາມເຓຍ຺ຍກ’’ນ຺ຕິ (ຘຯ ປຯ ໙໘; ເຖຣຄາຯ ໙໙໑; ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໖໑)ຯ ອປ຺ຈຍຄາມິນີ ເຈຕນາ ສຕ຺

ຕານໍ ສຸທຸຣິນາວຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ກມ຺ມນ຺ຕິ ມຄ຺ຄເຈຕນາ’’ຕິ຺ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ວິທິຕກຣຕາຍເຖນ ກິເລສານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນຍເຖນ ຈ ວິຊ຺ຊາ, ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຍ຺ຖິຕິ ອາຫ – ‘‘ວິຊ຺ຊາຕິ ມຄ຺ຄປັຍ຺ຍາ’’ຕິ຺ ສມາທິປກ຺ຂິໂກ ທມ຺ໂມ ນາມ ສມ຺ມາວາຍາມສຕິສມາທໂຍ຺ ຕຖາ ຫິ ວິຊ຺ຊາກາຄິໂຍ ສມາທິປີ ສມາທິປກ຺ຂິໂກ຺ ສີລໍ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ສີລນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ສີເລ ປ ຕິຍ຺ຖິຕສ຺ສ ຊີວິຕໍ ອຸຕ຺ຕມ’’ນ຺ຕິ຺ ທິຍ຺ຖິສງ຺ກປ຺ໂປຕິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ຺ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປສ຺ສ ອຸປ຺ກາຣກກາເວນ ວິຊ຺ ຊາກາໂຄ ຯ ຕຖາ ຫິ ໂສ ປັຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ທສງ຺ຄຫິໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຍຖາ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ປັຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ເທນ ສງ຺ຄຫິໂຕ, ເອວໍ ວາ ຍາມສຕິໂຍ ສມາທິກ຺ຂນ຺ທສງ຺ຄຫິຕາຕິ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ທມ຺ໂມຕິ ວາຍາມສຕິສມາທໂຍ’’ຕິ຺ ‘‘ທມ຺ໂມ’’ຕິ ຫິ ອິທ ສມ຺ມາສມາທິ ອທິປ຺ເປໂຕ, – ‘‘ເອວໍ ທມ຺ມາ ເຕ ກຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນີ຺ ໒໑໓; ມ຺ ນີ຺ ໓຺໑໙໗; ສໍ຺ ນີ຺ ໕຺໓໗໘) ວິຍ຺ ວາ ຈາກມ຺ມນ຺ຕາຊີວາຕິ ສມ຺ມາວາຈາກມ຺ມນ຺ຕາຊີວາ ມຄ຺ຄປຣິຍາປນ຺ນາ ເອວ, ເຕ ສພ຺ເພປີ ຄຫິຕາຕິ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ເອເຕນ ອຍ຺ຖງ຺ຄິເກນ ມຄ຺ເຄນາ’’ຕິ຺

ອຸປາເຍນາຕິ ເຍນ ວິທິນາ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ກາເວຕພ຺ໂພ, ເຕນ ສມາທິປກ຺ຂິຍໍ ວິປສ຺ສນາທມ຺ມລ຺ເຈວ ມຄ຺ຄທມ຺ມລ຺ຈ຺ ‘‘ອຣິຍໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສມາທິໍ ເທເສສ຺ສາມິ ເສົາປນິສໍ ສປຣິກ຺ຂາຣ’’ນ຺ຕິ (ມ຺ ນີ຺ ໓຺໑໓໖) ຫິ ວຈນໂຕ ສມ຺ມາສມາທິອາທໂຍ ມຄ຺ຄທມ຺ມາປີ ສມາທິປກ຺ຂິຍາ຺ ວິຈິເນຍ຺ຍາຕິ ວີມໍເສຍ຺ຍ, ກາເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕຕ຺ຖາຕິ ເຫຕຸມ຺ຫິ ກຸມ຺ມວຈນໍ຺ ອຣິຍມຄ຺ຄເຫຕຸກາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ທິ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ຕສ຺ມີ ອຣິຍມຄ຺ເຄ ວິສຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິ຺ ປັຍ຺ຈກ຺ຂນ຺ທທມ຺ມໍ ວິຈິເນຍ຺ຍ, ປັຍ຺ຈຸ ປາທານກ຺ຂນ຺ເທ ວິປສ຺ເສຍ຺ຍ຺ ເຕສຸ ຫິ ວິປສ຺ສິຍມາເນສຸ ວິປສ຺ສນາ ອຸກ຺ກໍສຄຕາ຺ ຍທຄ຺ເຄນ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ ປຣິຍ຺ຍາປຍິເວເທນ ປຍິວິຊ຺ຊິຍຕິ, ຕທຄ຺ເຄນ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ ປຫານປຍິເວເທນ ນິໂຣທສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຊິກິຣິຍາປຍິເວເທນ, ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ ກາວນາປຍິເວເທນ ປຍິວິຊ຺ຊິຍຕິ, ເອວໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິສຸທ຺ທິຍາ ສຸຊ຺ຊຕິ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ເອວໍ ເຕສຸ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ວິສຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິ຺ ອິທາປີ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນໍ຺ ສຈ຺ເຈສຸ ວາ ປຍິວິຊ຺ຊິຍມາເນສູຕິ ວຈນເສໂສ຺

ອວທາຣຕາວຈນນ຺ຕິ ວວຕ຺ຖາປນວຈນໍ, ອວທາຣຕານ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕວາຕິ ຈ ອວທາຣຕໍ ຕສ຺ສ ສາວກກາວໂຕ ສາວເກ ສຸ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕວ ເສຍ຺ໂຍຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທີເປຕິ຺ ກິເລເສົາປສເມນາຕິ ອິມິນາ ມຫາເຖຣສ຺ສ ຕາທີໂສ ກິເລສູປສໂມຕິ ທສ຺ເສຕິ, ຍສ຺ສ ສາວກສ຺ສ ວິສເຍ ປັຍ຺ຍາຍ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕິ ອໂຫສິ຺ ຍທິ ເອວໍ – ‘ໂຍປີ ປາຣງ຺ຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ, ເອຕາວປຣໂມ ສິຍາ’’ຕິ ອິທໍ ກຖນ຺ຕິ? ເຕສໍ ເຕສໍ ພຸທ຺ທານໍ ສາສເນ ປັຍ຺ຍາຍ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕສາວກວເສເນຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ອຖ ວາ – ‘‘ນຕ຺ຖິ ວິມຸຕ຺ ຕິຍາ ນານຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ (ທີ຺ ນີ຺ ຍີ຺ ໓຺໑໔໑; ວິກ຺ ມູລຍີ຺ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ) ວຈນໂຕ ສາວເກຫີ ວິມຸຕ຺ຕິປັຍ຺ຍາມຕ຺ ຕໍ ສນ຺ທາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ປາຣງ຺ຄໂຕຕິ ນິພ຺ພານໍ ຄໂຕ’’ຕິອາທິ຺ ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ຺

ອນາຖປິຕ຺ທິໂກວາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ຺

໔຺ ຉນ຺ໂນວາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໘໙຺ຉນ຺ໂນຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ນາມນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເອວໍນາມໂກ ເຖໂຣ’’ຕິ຺ ຍສ຺ສ ປນ ສຕ຺ຖາຣາ ປຣິນິພ຺ພານກາເລ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂທ ອາຕຕ຺ໂຕ, ອຍໍ ໂສ ນ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ນ ອກິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ’’ຕິ, ໂລກນາຖສ຺ສ ອກິນິກ຺ຂມນກາເລ ກປີລປ຺ໂຣ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຄິລານປ຺ຈ຺ຈຍກາຕີ ຄິລານສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກາ, ຄິລານກາວສ຺ສ ອວຕ຺ຖໍ ໂສຕ຺ການາຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ສສນ຺ໂຕ ທີສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຊີວິຕຫາຣກສຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ຺

໓໙໐຺ ອຸປ຺ວຊ຺ຊໍ ເອຕສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ ອນຸປ຺ວຊ຺ຊໍ, ກຣຊກາຍໍ ກຕ຺ວາ ອາຍຕີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຣຫິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເຕນາຫ ‘‘ອນຸປ຺ປຕ຺ ຕິກ’’ນ຺ຕິ຺

໓໙໑຺ຂຍວໍ ລຕ຺ວາຕິ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ຂຄກງ຺ຄໍ ເນຕ຺ວາ ລາເກນ ຍາຖາວໂຕ ລຕ຺ວາ຺ ເນຕໍ ມມາຕີ ທຸກ຺ຂໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ສງ຺ຂາເຣສຸ ທິຍ຺ເຖສຸ ມມໍກາຣາກາວໂຕ຺ ເນໂສຫມສ຺ມີຕີ ອນິຈ຺ຈໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ອນິຈ຺ຈໂຕ ເຕສຸ ທິຍ຺ເຖສຸ ອຫໍກາຣາກາວ ໂຕ຺ ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕີ ອນຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ອນຕ຺ຕໂຕ ເຕສຸ ທິຍ຺ເຖສຸ ອຕ຺ຕຄ຺ຄາຫາກາວໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ເນຕໍ ມມ… ເປ… ອຕ຺ຕາຕີ ສມນຸປ຺ສ຺ສາມີ’’ຕິ຺

໓໒໓។ຕສ຺ມາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນຕິ ຍສ຺ມາ ອຣິໂຍ ສພ຺ພໂສ ປຣິຍ຺ຍາຕວຕ຺ຖໂກ ທຸກ຺ຂເວທນໍ ອຣິວາເສຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ, ເກວລໍ ປນ ອຣິມາເນເນວ – ‘‘ນາກິກ຺ຂາມິ ຊີວິຕໍ, ປຣິຈິຕ຺ໂຕ ເມ ສຕ຺ຖາ, ນິໂຣຊໍ ທິສ຺ວາ’’ຕິ ວທຕີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ។ ອິທມ຺ປີຕິ ອິທມ຺ປິ, ‘‘ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ຈລິຕ’’ນ຺ຕິອາທີ។ ຕຕ຺ຖາ ນິສ຺ສິຕກາເວນ ທີ ອາຍສ຺ມາ ຉນ຺ໂນ ມາຣຕນ຺ຕິກໍ ເວທນໍ ອຣິວາເສຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອິໂຕ ຈິໂຕ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ຈລຕິ ວິປ຺ຜນ຺ທຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ຈລິຕ’’ນ຺ຕິອາທີ ມນສິກາຕພ຺ພໍ, ເຕນ ອິທໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ວິປ຺ຜນ຺ທິຕໍ ນ ກາວິສ຺ສຕີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ។ ກປ຺ປສທ຺ໂທ ກາລປຣິຍາໂຍປີ ໂຫຕິ, ນ ກາລວິເສສວາຈໂກ ເອວາຕິ ອາຫ – ‘‘ນິຈ຺ຈກປ຺ປນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈກາລ’’ນ຺ຕິ។ ຍຖາ ອປ຺ປຫີນຕຕ຺ຖາທິຍ຺ຄິໂກ ປຸຄ຺ຄໂລ ຕໍນິສ຺ສິໂຕ ອລ຺ລີໂນ, ເອວໍ ຕາທິປີ ນິສ຺ສິໂຕ ອນ຺ຕຕ຺ຕກາວໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ຕຕ຺ຖາທິຍ຺ຄິທີ ນິສ຺ສິຕສ຺ສາ’’ຕິ។ ຈລິຕນ຺ຕິ ຍຖາ ຍຖາ ອສມາຣທ຺ຊາຍ ສມ຺ມາປຝິປຕ຺ຕິຍາ ອາທີນວວເສນ ຈລນ຺ຕໍ ປນ ຍສ຺ມາ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ວິຣູປໍ ຈລິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ – ‘‘ວິປ຺ຜນ຺ທິຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິ។ ຕາທິເສ ປນ ປປ຺ຍ຺ຈວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈລິເຕ ອສຕິ ກາວນາຍ ວີຖິປຝິປນ຺ນຕາຍ ກິເລສປຝິປ຺ປສ຺ສທ຺ຊີ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຈລິເຕ ອສຕິ ປສ຺ສທ຺ຊີ’’ຕິ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ກິເລສປສ຺ສທ຺ຊີ ນາມ ໂຫຕີ’’ຕິ។

ກວນ຺ຕຣໍ ທິສ຺ວາ ນມນຍ຺ເຄນ ນຕິ។ ເຕນາຫ – ‘‘ນຕິຍາ ອສຕີຕິ ກວຕ຺ຖາຍ ອາລຍນິກນ຺ຕິປຣິຍຸຍ຺ຖາເນສຸ ອສຕີ’’ຕິ។ ປຝິສນ຺ຊິວເສນ ອາຄຕິ ນາມາຕິ ປຝິສນ຺ຊິຄ຺ຄທາວເສນ ກວນ຺ຕຣໂຕ ອິເຮວ ອາຄມນໍ ນາມ, ຈຸຕິວເສນ ຈວນວເສນ ອິໂຕ ກວນ຺ຕຣສ຺ສ ຄມນໍ ນາມ ນ ໂຫຕິ ອາຄຕິຄຕິຍາ ອສຕິ ກຕູປຈິຕສ຺ສປີ ກມ຺ມສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິປຣິກປ຺ປວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ອກາວໂຕ។ ຈວນວເສນາຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕກາວໂຕ ຈວນວເສນ ຈຸຕິ, ອາຍຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ ອຸປ຺ປາໂຕ ນ ໂຫຕີ។ ຍໂຕ ຄຕິ ອາຄຕິ ຈວນໍ ອຸປ຺ປາໂຕ ນ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ເອວ ເນວິຊ, ນ ຫຸຣໍ, ນ ອຸກຍມນ຺ຕເຣນ, ກາຍສ຺ສ ຄຕິຍາ ອາຄຕິຍາ ຈ ອກາວໂຕ ສພ຺ພໂສ ຈຸຕູປ຺ປາໂຕ ນຕ຺ຖິ; ເຕນ ນ ອິຊໂລເກ ຄິໂຕຕິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ។ ນ ປຣໂລເກ ຄິໂຕຕິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ນ ອຸກຍມນ຺ຕເຣນ ຄິໂຕຕິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ។ ເຕນາຫ ‘‘ນຍິຊ ໂລເກ’’ຕິອາທີ។ ຕຕ຺ຖ ອິຊໂລກປຣໂລກວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ສໍສຣຕປເທສສ຺ສ ອກາວໂຕ, ‘‘ນ ອຸກຍມນ຺ຕເຣນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຸກຍປຣິຍາປນ຺ໂນ ນ ໂຫຕີຕິ ປຝິກ຺ຊິປນ຺ໂຕ, ‘‘ນ ອຸກຍຕ຺ຖ ໂຫຕີ’’ຕິ ອາຫ។ ອຍເມວ ອນ຺ໂຕຕິ ໂຍ ອິຊໂລເກ ປຣໂລເກ ຈ ອກາໂວ ອວິຊ຺ຊມານຕາ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໍ, ອຍເມວ ສກລສ຺ສ ທຸກ຺ຂມູລສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ປຣິໂຍສານໍ។

໓໒໔។ກຕ຺ຄນາລຸຊີ ລິນ຺ທິຕີຕິ ນາລຸຊີ ລິນ຺ທິຕຸໍ ອາຣກີ។ ຕສ຺ມີ ລິນ຺ທິຕຸໍ ອາຣທ຺ຮກ຺ຂເຕ ເຉໂທ ຈ ວຕ຺ຕຕິ; ມຣຕກາຍຍ຺ຈ ໂອກ຺ກມິ ອວິຕຣາຄກາວໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ຄຕິນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປຍ຺ຖາຕິ។ ‘‘ໂສປີ ນາມ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອນຸປວຊ຺ຊໍ ພ຺ຍາກຣິຕ຺ວາ ສຣາຄມຣຕໍ ມຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສໍວິຄ຺ຄມານໂສ ສງ຺ຂາເຣ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ។ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາຕິ ປຸພ຺ເພ ພທ຺ໂສ ວິປສ຺ສນາຍ ອຸທຍພ຺ພຍຍາຕໍ ປາວິຕຕ຺ຕາ ຕາວເທວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕຜລປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕານນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ຄນາລຸອິຈ຺ເຉທປຈ຺ຈຍາ ຊີວິຕນິໂຣເຊນ ສມສີສີ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍີ។ ນ ທີ ອນ຺ຕິມກວິກສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ຊີວິຕນ຺ຕຣາໂຍ ໂຫຕີ។ ເຖຣສ຺ສາຕິ ອາຍສ຺ມໂຕ ຉນ຺ນຕ຺ເຖຣສ຺ສ។ ພ຺ຍາກຣເຕນາຕິ ເຫຕຸມ຺ຫີ ກຣຕາວຈນໍ ‘‘ພ຺ຍາກຣເຕນ ເຫຕຸນາ’’ຕິ។ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕຍ຺ຫີ ເຖໂຣ ວີຣິຍໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ວິປສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕີ។ ອິມິນາຕິ, ‘‘ອຕ຺ຖິ, ກນ຺ເຕ’’ຕິອາທິວຈເນນ។ ເຖໂຣຕິ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ។ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ, ກນ຺ເຕ, ຕຖາ ກຸລສໍສຄ຺ຄປສ຺ໂຕ ກຖໍ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕີຕິ ປຸຈ຺ຉຕີ។ ‘‘ປຸພ຺ເພ ກຸເລສຸ ສໍສຍ຺ຄວິຫາຣີ’’ຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປຍ຺ຍາຕສ຺ສປີ ອິມສ຺ມີ ‘‘ໂຫນ຺ຕິ ເຫເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິນາ ກຄວໂຕ ວຸຕ຺ຕ-ຍ຺ຖາເນ ອສໍສຍ຺ຄກາໂວ ປາກໂຝ ອໂຫສີ។ ປກ຺ກມ຺ປີ ນິປກ຺ກໍ ວິຍ ສມ຺ມາປຝິປຊ຺ຊມານາປີ ເກຈິ ອສລ຺ລຕາ ອຸປຍ຺ຄຫນ຺ຕີ។ ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວ។

ຉນ຺ໂນວາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ។

໓។ ປຸຕ຺ໂຕວາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໒໕។ ອນນ຺ຕຣສຸຕ຺ເຕ ‘‘ປຝິສລ຺ລານາຕິ ຜລສມາປຕ຺ຕິໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມເສນາປຕິໂນ ອຣິຍວິຫາຣສ຺ສ ອຣິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ອິຊ ປນ ອກຕກິຈ຺ຈສ຺ສ ປຝິສລ຺ລານໍ ນາມ ກາຍວິເວໂກຕິ ອາຫ – ‘‘ປຝິສລ຺ລານາຕິ ເອກີກາວາ’’ຕິ។ ‘‘ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ຣູປາ’’ຕິ ປເນຕ຺ຖ ວິລ຺ເລຍ຺ຍຣູປໍ ວິຊານນ຺ຕສ຺ສ ທວາຣກູຕໍ ຈກ຺ຂຸນ຺ຕິ ອຸກຍໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກໍ ພາຫີຣຍ຺ຈ ອາຍຕນໍ ອກິນ຺ທິຕາທິສາມລ຺ເລນ ຕລ຺ເຈຕິ ເອຕ຺ຖ ຕໍ-ສທ຺ເທນ ເອກຊ຺ຊໍ ປຈ຺ຈາມຍ຺ຄນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ຕລ຺ເຈຕິ ຕໍ ຈກ຺ຂຸລ຺ເຈວ ຣູປລ຺ຈາ’’ຕິ។ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວິລ຺ເລຍ຺ຍສທ຺ເທນ ໂຊຕິຕໍ ວິລ຺ຍາຕໍ ຕໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມາຕິ ຕທຸກຍໍ, ‘‘ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ຂມ຺ມາ’’ຕິ ປເທນ ກຖິຕເມວາຕິ ອິຊ ນ ຄທິຕໍ។ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ។ ສໂມຂາເນນາຕິ ສທາວຍ຺ຄາເນນ, ຈິຕ຺ເຕນ ນນ຺ທິຍາ ຕຕ຺ຖາຍ ສທ ປວຕ຺ຕິຍາ

ຈິຕຸຕສຫຸປ຺ປຕຸຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ເຕນາຫ – ''ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນນ຺ທິ''ຕິ. ປລິຈຸກຸຂນ຺ຜທຸກຸຂສ຺ສ ສໂມສານນ຺ຕີ ປລິຈຸກຸຂນ຺ຜສງ ຂາຕສ຺ສ ທຸກຸຂສຈຸຈສ຺ສ ປຈຸຈໂວກາເຣ ສຫປ຺ປວຕຸຕິ ໂຫຕິ. ຍສ຺ມາ ທຸກຸຂໍ ອຸປ຺ປຊຸຊມານໍ ລນ຺ນໍ ທຸວາຣານໍເຍວ ວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ສມຸທໂຍຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ – ''ອິຕິ ລສ຺ ທຸວາເຣສູ''ຕິອາທີ. ກິເລສວຜຸຜສ຺ສ ກມ຺ມວຜຸຜສ຺ສ ວິປາກວຜຸຜສ຺ສ ຈ ກຖິຕຕຸຕາ ອາຫ – ''ວຜຸຜໍ ມຕຸຖກໍ ປາເປຕຸວາ ທສ຺ເສຕີ''ຕິ. ທຸຕິຍນເຍຕິ ''ສນ຺ຕິ ຈ ໂຂ''ຕິອາທິນາ ວຸຕຸເຕ ທຸຕິເຍ ເທສ ນານເຍ. ປາຜິເຍກ຺ໂກ ອນຸສນ຺ຜິຕິ ນ ຍຖານຸສນ຺ຜີ ນາປີ ອຊ຺ຊາສຍານຸສນ຺ຜິຕິ ອຜິປ຺ປາໂຍ, ປຸຈ຺ລານຸສນ຺ຜິສ຺ສ ປນ ອິຜ ສມ຺ກໂວ ເອວ ນຕຸຖິຕິ. ສຕຸຕສ຺ ຄາເນສູຕິ ອກ຺ໂກສເນ ປຣິກາສເນ ປາຕິປຸປ຺ຫາເຣ ເລທ຺ທຸປ຺ປ຺ຫາເຣ ທຕຸທປ຺ປ຺ຫາເຣ ສຕຸຖປ຺ປ຺ຫາເຣ ຊີວິຕາໂວໂຣປເນຕິ ອິເມສ຺ ສຕຸຕສ຺. ''ກທຸທກາ ວຕິເມ''ຕິອາທິນາ ຂນ຺ຕິປຜິສໍຍຸຕຸຕໍ ສີຫນາທໍ ນທາເປຕິ.

ລຸລຜີ.ຈຕຸທາຕິ ໂກສນາ, ເຕນ ທູສິຕຈິຕຸຕຕາຍ ທຸຜຸຖາຕິ ວຸຕຸຕາ. ກິພຸພິສາຕິ ປາປາ. ຜຣຸສາຕິ ອິສກມ຺ປີ ປສາທສິເນຫາກາເວນ ລຸທຸທາ. ຜຣຸສວຈນຕາຍ ວາ ຜຣຸສາ, ຕຖາກູຕາ ປນ ລຸທຸທາ ນາມ ໂຫນ຺ຕີ, ຕສ຺ມາ ວຸຕຸຕໍ ''ກກຸຂລອາ''ຕິ. ອິທລິຈ ເຕຕິ, ''ທຕຸຖຈ຺ເລທໍ ນາສິກຈ຺ເລທ''ນ຺ຕິ ເອວມາທີ ອິທລິຈ ອນິຜຸຖໍ ກຣິສ຺ສາມາຕິ ກາຍທສ຺ສເນນ ຕຊ຺ເຊສ຺ສນ຺ຕີ.

ໝຜິກມ຺ຄຸຄເຣນາຕິ ທຕຸທານໍ ກີຣ ອຄຸຄປສ຺ເສ ໝຜາກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ຕີ, ເຕນ ໂສ ''ໝຜິກມ຺ຄຸຄໂຣ''ຕິ ວຸຈຸຈຕີ. ເອກໂຕຊາຣາທີນາ ສຕຸເຖນ ກຣວາລຂຄຸຄາທິນາ. ''ອິນ຺ທຸຣິຍສໍວຣາທີນໍ ເອຕໍ ນາມ''ນ຺ຕິ ວຕຸວາ ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ອິນ຺ທຸຣິຍສໍວຣາທໂຍ ''ທໂມ''ຕິ ວຸຕຸຕາ, ຕໍ ປາຄປເທສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສຈ຺ເຈນາ''ຕິອາທິມາຫ . ມນຈ຺ລຜຸຖານິ ອິນ຺ທຸຣິຍານິ ທເມຕິ ສໍວເຣຕີຕິ ອິນ຺ທຸຣິຍສໍວໂຣ, ທໂມ. ຣາຄາທິປາປຊມ຺ເມ ທເມຕິ ອຸປສເມຕີຕິ ທໂມ, ປລິຍາ. ປາຕາຕິປາຕາທິກມ຺ມກິເລເສ ທເມຕິ ອຸປສເມຕິ ວິກຸຂມ຺ເກຕີຕິ ທໂມ ອຸໂປສໂຖ. ພຸຍາປາທວິເຫສາທິເກ ທເມຕິ ວິເນຕີຕິ ທໂມຕິ ອາຫ – ''ອິມສ຺ມິ ປນ ສຸຕຸເຕ ຂນ຺ຕີ 'ທໂມ'ຕິ ເວທິຕພຸພາ''ຕິ. ອຸປສໂມຕິ ຕສ຺ເສວ ທມສ຺ສ ເວວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ທໂມ ຈ ໂສ ພຸຍາປາທາທີນໍ ວິນຍນຜຸເຖນ ເຕສໍເຍວ ອຸປສມນຜຸເຖນ ອຸປສໂມ ຈາຕິ ທມູປສໂມ, ອຜິວາສນຂນ຺ຕີ.

ລຸລກຸ. ຕຕຸຖ ຂນ຺ຕິຍໍ ກຕາຜິກາໂຣ ຕໍ ຊນປທໍ ຄນ຺ຕຸວາ ມຫາຊນສ຺ສ ອວສ຺ສໂຍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕທສ຺ສ ອປທານໍ ສມ຺ທາຄມ ໂຕ ປຜຸຖາຍ ວິກາເວຕຸ໌, ''ໂກ ປເນສ ປຸຕຸໂຕ''ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຜໍ. ເອຕຸຖາຕິ ເອຕສ຺ມີ ສຸນາປຣນ຺ຕຊນປເທ. ອສປ຺ປາຍວິຫາຣນ຺ຕິ ກາວນາກິໂຍຄສ຺ສ ນ ສປ຺ປາຍໍ ວິຫາຣໍ.

ທຸເວ ກາຕໂຣຕິ ອວິກຕຸຕສາປເຕຍຍາ ອວິກຕຸຕໂວຫາຣສໍໂຍຄາ. ເຕນາຫ ''ເຕສູ''ຕິອາທີ. ຊນປທຈາຣິກໍ ຈຣນ຺ໂຕ ກຕ຺ຫໍ ຄເຫຕຸວາ ຊນປເທສ຺ ວິກ຺ກາຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ.

''ພຸທຸຜປູຊໍ ຜມ຺ມປູຊໍ ສງໝປູຊໍ ກຣິສ຺ສາມາ''ຕິ ຕນ຺ນິນ຺ນາ. ອຜຸຖິມິລ຺ຊໍ ອາຫຈຸຈ ອຜຸຖາສີຕິ, ''ພຸທຸໂຜ''ຕິ ວຈນໍ ອສ຺ສຸຕປຸພຸພໍ ໂສຕປທໍ ອຸປຄຕໍ ອນປ຺ປກໍ ປີຕິໂສມນສ຺ສໍ ສມຸຜຸຖາເປນ຺ຕໍ ປີຕິສມຸຜຸຖານປກີຕຣູເປຫິ ລວິຈມ຺ມາທີນີ ລິນ຺ທິຕຸວາ ອຜຸຖິມິລ຺ຊໍ ອາຫຈຸຈ ອຜຸຖາສີ. ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕນ຺ຕິ ວິກ຺ກີຕນວເສນ ວິນິໂຍຊິຕໍ. ກມ຺ມຜຸຖານໍ ນ ອຸປຜຸຖາຕີຕິ ກາວນາວີຖີ ນ ໂອຕຣຕີ. ມຍ຺ຫໍ ອສປ຺ປາໂຍຕິ ມຍ຺ຫໍ ກມ຺ມຜຸຖານກາວນາຍ ສປ຺ປາໂຍ ອຸປກາໂຣ ນ ໂຫຕິ.

ໂກຈິຈງກມິຕຸ໌ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕຸຖິ ມຫຕາ ສມຸທຸທວີຈິສທ຺ເທນ ອຸປທຸທຸຕຕຸຕາ ກາວນາມນສິກາຣສ຺ສ ອນກິສມ຺ກຸຕນໂຕ. ເຕນາຫ ''ສມຸທຸທວີຈິໂຍ''ຕິອາທີ. ໂສຕິ ມກຸລອວິຫາໂຣ.

ອຸຕຸຕມຊເວນ ຄຈຸລມານາ ຍຖາຜິປ຺ເປຕໍ ມຄຸຄໍ ອຕິກ຺ກມິຕຸວາ ອລຸລຕຣໍ ທີປກໍ ປາປ຺ຖິ.

ອຸປ຺ປາທີກໍ ອຸຜຸຖາເປຕຸວາຕິ ມຫາວາຕມຕຸຫລສມຸຜຸຖາປເນນ ຕສ຺ມີ ປເທເສ ມຫາສມຸທຸທໍ ສໍໂຂເກນ຺ໂຕ ມຫນ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາທໍ ອຸຜຸຖເປຕຸວາ.

ເຖໂຣ, ''ອມ຺ເຫ ອາວຊ຺ເຊຍຍາຖາ''ຕິ ກນິຜຸຖສ຺ສ ວຈນໍ ສຣິຕຸວາ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ອາວຊ຺ເຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຕທາປີ ອາວຊ຺ເຊຕິ, ຕໍ ສນ຺ຜາຍ ວຸຕຸຕໍ – ''ຕສ຺ມີເຍວ ຂເຕ ອາວຊ຺ຊິຕຸວາ''ຕິ. ສມ຺ມຸເຂຕິ ສີສຜຸຖາເນ. ປຜິເວເທສ຺ນ຺ຕິ ປເວເທສ຺ໍ, ອຸປາສກາ ມຍນ຺ຕິ ປຜິຊານີສ຺. ອິມິນາຕິ ອິມິນາ ມຍ຺ຫໍ ປຣິຈຸຈຕຸໂກຜຸຖາເສນ. ມຕຸຫລມາລຸອນ຺ຕິ ມຸຕຸຫມຕຸຫລມາລຸອສທິສໍ ປຜິສ຺ສຍໍ. ປຣິ

ຈາຣກາຕິ ອວເສສຄາມິໂນ.

ສຈ຺ຈພນ຺ຘສ຺ສ ໂອກາສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ "ເອກູນປຌ຺ຈສຕານ"ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕໍ ທິວສໍ...ເປ... ອຄ຺ຄເຫສີ, ເຕນ ໂສ ເຖໂຣ ປຖມໍ ສລາກໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕານໍ ເອຕທຄ຺ເຄ ຐປິໂຕ.

ວາຕິ຋ຄາມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ວາຕິ຋ຄາມສມີປໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ. ພຸທ຺ຘໂກລາຫລນ຺ຕິ ພຸທ຺ຘານໍ ອຸປ຺ປຄມ຺ມ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປ຺ຊຊນກຸຕູຫລໍ.

ມຫາຄນ຺ຘກຸຜິຍໍເຍວາຕິ ເຊຕວນມຫາວິຫາເຣ ມຫາຄນ຺ຘກຸຜິຍໍເຍວ. ປຣິຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຸປຜ຺ຊາຕພ຺ພໍ.

ຄນ຺ຘກຜ຺ຊານີຕິ ຈນ຺ທນອຄຣຸສລລຸອາທີນິ ສຸຄນ຺ຘກຜ຺ຊານິ. ເສສໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວາຕິ.

ປ຺ຕ຺ໂຕວາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໔. ນນ຺ທໂກວາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໙໘.ສງ຺ຆສ຺ສການໍ ອກາສີ ອຸປາເຍນ ນນ຺ທກຕ຺ເຖຣສ຺ສ ໂອວາເທນ ວິເນຕພ຺ພານໍ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ວິນຍຕ຺ຖໍ. ເຕນາຫ "ອິມໍ ປນາ"ຕິອາທິ. ປຣິຍາຍຕີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປຣິຍາໂຍ, ປຜິປາຜີຕິ ອາຫ – "ປຣິຍາເຍນາຕິ ວາເຣນາ"ຕິ. ອສ຺ສາຕິ ນນ຺ທກຕ຺ເຖຣສ຺ສ. ວທາເປສີ ອຌ຺ເຌຫີ ອຕ຺ຕໂນ ອໂນກາສກາວໍ. ປຣິຍາເຍນ ໂອວທນ຺ຕີຕິ ໂອວທິຕຸໍ ສມຕ຺ຖາ ກິກ຺ຂຸນີໂຍ ວາເຣນ ໂອວທນ຺ຕິ. ອິທໍ ປຣິຍາເຍນ ໂອວທນໍ. ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄໍ ໂຫຕີ ປສີທຕີ ປ຺ຸພ຺ພຈຣິຍສິທ຺ເຘນ ຄາຣວພຫຸມາເນນ ເຄຫສ຺ສິຕເປມວເສນ.

ໂຄຕມີຕິ ມຫາປ຋າປຕີໂຄຕມີ. ເສຜ຺ຖິສ຺ສາຕິ ພາຣາຕາສີເສຜ຺ຖິໂນ.

ເຕຕີ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ. ກິ ນຸ ໂຂຕີ ປຸຈ຺ຉິ ຈິຣຕຣກາລໍ ປຸຌ຺ຌກິຣິຍາຍ ປຣິກາວິຕສນ຺ຕານຕາຍ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘສຸ ຈ ຄາຣວພຫຸມານຕາຍ. ທຸຄ຺ຄເຕຫິປີ ສກ຺ກາ ກາຕຸນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄເຕຫິປີ ຍຖາວິກວໍ ກຕາ ກຸຜີ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວສິຕຸໍ ສກ຺ກາຕິ ປຸຈ຺ຉິ.

ຫຕ຺ຖກມ຺ມໍ ເທຖາຕີ ຫຕ຺ຖກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ເທຖາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ອານິສໍສໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາຕີ "ຕາທິສານໍ ມເຫສີນໍ ກຕໍ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ອມ຺ຫາກມ຺ປີ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ໂຫຕີ. ອາວາສທານຌ຺ຈ ນາມ ມຫປ຺ຜລໍ ມຫານິສໍສໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຜ຺ຊາເນ ມຫາສມ຺ປຕ຺ຕິອາວຫໍ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິອາທີນາ ອານິສໍສໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ. ຄາລຸເທນ ໂອວາເທນ ຕ຋ເຊຕ຺ວາຕີ, "ອິເມສຸ ນາມ ກໂຣນ຺ເຕສຸ ຕ຺ວໍ ກສ຺ມາ ນ ກໂຣສີ, ມມ ເຊຜ຺ຖກທາສສ຺ສ ກຣິຍກາວໍ ນ ຊານາສີ. ສພ຺ເພຫີປີ ກຣິຍມານສ຺ສ ຫຕ຺ຖກມ຺ມສ຺ສ ອກຣເຄ ຕຸຍ຺ຫໍ ອິທຌ຺ຈິທຌ຺ຈ ທຸກ຺ຂໍ ອາຄມິສ຺ສຕີ"ຕີ ກເຍນ ຕ຋ເຊຕ຺ວາ. ສຕໍ ສຕໍ ຫຸຕ຺ວາຕີ ສຕໍ ສຕໍ ທາສປຸຕ຺ຕາ ເອກຊ຺ຊໍ ຫຸຕ຺ວາ ເອກຌ຺ຈ ເອກຌ຺ຈ ກຸຜີ ກຕ຺ວາ ອທາສີ. ຈງ຺ກມນາທິປຣິວາຣນ຺ຕີ ຈງ຺ກມນຣຕ຺ຕິຜ຺ຊານທິວາຜ຺ຊານໂກຊນາທິປຣິວາຣຜ຺ຊານສຫິຕໍ. ຊຄ຺ຄິຕ຺ວາ ອຸປຜ຺ຊາເປຕ຺ວາ. ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປສີຕີ ປຣິຈ຺ຈຊາເປສີ. ປຣິວຕ຺ຕາເປຕ຺ວາຕີ ເຈຕາເປຕ຺ວາ. ຕີຈີວຣານີຕີ ສຫສ຺ສຄ຺ຆນິການິ ຕີຈີວຣານິ ກຕ຺ວາ ອທາສີ. ກາເລນ ກາລນ຺ຕີ ກາເລ ກາເລ, ກິສ຺ມິຌ຺ຈິ ກາເລຕີ ອຕ຺ໂຖ. ຣຊເຊ ຖິຕສ຺ສາຕີ ສພ຺ພກູຕູປການຣຊ຺ເຊ ຖິຕສ຺ສ.

ນນ຺ທກຕ຺ເຖໂຣປີຕີ ຕທາ ເຊຜ຺ຖກທາໂສ ເອຕຣຫິ ນນ຺ທກຕ຺ເຖໂຣ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ. ເຊຜ຺ຖກທາສີນີຕາ ...ເປ... ອຄ຺ຄມເຫສີຜ຺ຊາເນ ຖິຕາຕີ ມຫາປ຋າປຕີໂຄຕມີ ສນ຺ຘາຍ ວທຕີ. ອຍມາຍສ຺ມາ ນນ຺ທໂກຕີ ອຍເມວ ສມ຺ທາຄມໂຕ ອາຍສ຺ມາ ນນ຺ທກຕ຺ເຖໂຣ. ເອຕາວ ຕາ ກິກ຺ຂຸນີໂຍຕີ ເອຕາວຕາ ສມ຺ທາຄມໂຕ ປຌ຺ຈສຕາ ກິກ຺ຂຸນີໂຍ.

໓໙໙.ເຫຕຸນາຕີ ຌາເຍນ ອວິປຣີຕປຜິປຕ຺ຕິຍາ. ປຸພ຺ພກາຄາ ຫີ ປຸຣິມາ ປຸຣິມາ ປຜິປທາ ປຈ຺ຉິມາຍ ການຣຕ຺ຖໍ. ຍາຖາວສຣສໂຕ ທິຜ຺ຖນ຺ຕີ ຍຖາກູຕສກາວໂຕ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ວິຍ.

໘໐໑ຯຕໍ ສກາວໍ ຕໍສກາວນ຺ຕິ ຕສ຺ສາ ເວທນາຍ ປຈ຺ຈຍກາເວນ ອນຸຣູປໍຯ

໘໐໒ຯປຖມຕຣໍເຍວ ອນິຈ຺ຈາຕິ ຕສ຺ສາປິ ຉາຍາຍ ອນິຈ຺ຈກາໂວ ປຖມຕຣໍເຍວ ສິທ຺ໂຘຯ ນ ຫິ ກທາຈິ ອນິຈ຺ຈໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕໍ ກິຌ຺ຈິ ນິຈ຺ຈໍ ນາມ ອຕ຺ຖິຕິຯ

໘໐໔ຯອນຸປຫນິຕ຺ວາຕິ ອວິນາເສຕ຺ວາຯ ກຖໍ ປນ ມໍສກາຍໍ ຈມ຺ມກາຍຌ຺ຈ ອວິນາເສຕ຺ວາ ອິຕເຣສໍ ກນ຺ຕນໍ ໂຫຕິຕິ ພຍຕິເຣກມຸ ເຂນ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈມ຺ມໍ ອລ຺ລິຍາເປນ຺ໂຕຕິ ຈມ຺ເມ ລຄ຺ຄາເປນ຺ໂຕ ຈມ຺ມປຜິພທ຺ຘໍ ກໂຣນ຺ໂຕຯ ຈມ຺ມໍ ພທ຺ຘໍ ກຕ຺ວາຕິ ວິວຣກາເລ ນ ຟາເລນ຺ໂຕ ຈມ຺ມພທ຺ເຘ ກຕ຺ວາຯ ເອວໍ ອກຕ຺ວາຕິ ເອວໍ ມໍສຈມ຺ມກາຍານໍ ວິນາສນໍ ອກຕ຺ວາ, ວິລິມໍສາທິວິກນ຺ຕເນນ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ວິເວເຈຕ຺ວາຯ ຕຕ຺ຖ ວິລິມໍສນ຺ຕິ ຈມ຺ມນິສ຺ສິຕມໍສໍ, ປຜິຈ຺ຉນ຺ນກິໂລມກນ຺ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ ນ຺ຫາຣູຕິ ສຸຂຸມນ຺ຫາຣຸຯ ພນ຺ຘນນ຺ຕິ ຈມ຺ມມໍສານໍ ສມ຺ພນ຺ຘໍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ສພ຺ພຈມ຺ເມ ລຄ຺ຄວິລິປນມໍສເມວາ’’ຕິຯ ອນ຺ຕຣກິເລສ ເມວາຕິ ອນ຺ຕເຣ ຈິຕ຺ເຕ ຊາຕຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານນ຺ໂຕຄຘຕາຍ ອພ຺ກນ຺ຕຣກູຕກິເລສເມວຯ

໘໐໕ຯຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ຕຖາ ຫິ ປ຺ຣິເສນ ກຸຖາຣິນາ ເຉຊ຺ຊໍ ຉິນ຺ທິເຕ ເຉຊ຺ຊຍ຺ຖານສ຺ສ ສລ຺ ລກ຺ຂຓໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ປຜິຈາຕກາໂວ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ, ກາຍປຣິລ຺ອາຫາກາໂວ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ, ຕສ຺ສ ອວຍ຺ຖານໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ກິຈ຺ຈນ຺ຕເຣ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂຓໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ປຌ຺ຌາຍ ກິເລເສ ຉິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສ ໂຍຄີໂນ ວິຣິຍພເລນ ສທ຺ຘິ ສຕິ-ປີຕິ-ປສ຺ສທ຺ຘິ-ສ ມາຘິ-ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ເອວໍ ນ ວິນາ ຉທີ…ເປ… ສກ຺ໂກຕີ’’ຕີຯ

໘໐໗ຯເຕນ ກາຣເຕນາຕິ ເຍນ ຕາສໍ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ສາ ຘມ຺ມເທສນາ ສປ຺ປາຍາ, ອາເສວນມນ຺ທຕາຍ ປນ ອຊ຺ຊາສເຍນ ປຣິປຸຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ປາ ນ ຊາຕາເຍວ; ປຸນ ຕຖາ ເທສນາຍ ສຕີ ອາເສວນພລວຕາຍ ປຣິປຸຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ປາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ; ເຕນ ກາຣເຕນ ຕຸວມ຺ປີ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ເຕເນວ ໂອວາເທນ ໂອວເທຍ຺ຍາສີຕິຯ

໘໑໕ຯສພ຺ພປຈ຺ຉິມິກາຕິ ສພ຺ພາສໍ ກນິຍ຺ຖາ ໂສຕາປນ຺ນາ, ອນຣິຍາ ຕຕ຺ຖ ກາຈິ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ – ‘‘ເສສາ ປນ… ເປ… ຂີຓາສວາ ຈາ’’ຕີຯ ຍທິ ເອວນ຺ຕິ ອຂີຓາສວາປີ ຕາທິສາ ກິກ຺ຂຸນີ ອຕ຺ຖີຯ ເອວໍ ສຕີ ສຸກ຺ຂວິປສ຺ສກາເວນປີ ສຕີ ຂີຓາສວາເວ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອປຣິປຸຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ປາວາຕີ ອຘິປ຺ປາເຍນ ໂຈເທຕີ, ‘‘ກຖໍ ປຣິປຸຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ປາ’’ຕີ? ອິຕໂຣ ອຊ຺ຊາສຍປາຣິປູຣິຍາຕີ ກາຣຓໍ ວຕ຺ວາ, ‘‘ຍສ຺ສ ຫິ’’ຕິອາທີນາ ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣຕີຯ ອຊ຺ຊາສຍປາຣິປູຣິຍາຕີ ຕຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາຍປາຣິ ປູຣິຍາ, ນ ສພ຺ພໂສ ຄຸຓປາຣິປູຣິຍາຕີ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ກທາ ນຸ ໂຂ’’ຕິອາທີຯ ເອເຕນ ປາທກຊ຺ຊານສມ຺ມສິຕຊ຺ຊານານໍ ວິສທິສຕາຍ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວິປສ຺ສນາກາເລ ປວຕ຺ຕອຊ຺ຊາສຍວເສນ ອຣິຍມຄ຺ເຄ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄມຄ຺ຄງ຺ຄຊານງ຺ຄານໍ ວິເສສຕາຕີ ອຍມຕ຺ໂຖ ທີປິໂຕຕີ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເສສໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວຯ

ນນ຺ທໂກວາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໕ຯ ຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໑໖ຯວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາເຈນ຺ຕີຕີ ກິເລສານໍ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິວິມຸຕ຺ຕິກູຕໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ສພ຺ພໂສ ປາເຈນ຺ຕີ ສາເຘນ຺ຕີ ນິພ຺ພາເປນ຺ຕີຕີ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນິຍາຯ ຘມ຺ມາຕີ ກາຣກຘມ຺ມາຯ ເຕນາຫ – ‘‘ວິສຸທ຺ຘິການຕາວເສນາ’’ຕີ, ອຣຫຕ຺ຕສງ຺ຂາຕາຍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ ສມ຺ ປາທນວເສນາຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍາທໂຍ ວິສຸຊ຺ຊມານາ ມຄ຺ຄປຜິປາຜິຍາວ ສພ຺ພໂສ ອສ຺ສທ຺ຘິຍາທີຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິໂມເຈນ຺ຕາ ອຄ຺ຄຟລວິມຸຕ຺ຕິ ສມ຺ປາເທນ຺ຕີຯ ເຕສໍ ປນ ວິສຸທ຺ຘິ ພາລປຣິວຊ຺ຊເນນ ປຕ຺ຫິຕປຍິຣຸປາສເນນ ປສາ ທາວຫຘມ຺ມປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍ ຈ ໂຫຕີຯ ຕໂຕ ອິຘ ປນ຺ນຣສ ຘມ຺ມາ ອຘິປ຺ເປຕາຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຫຕ’’ນ຺ຕິອາທີມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສທ຺ເຘ ປຸຄ຺ຄເລຕີ ສທ຺ຘາຣຫິເຕ ປຸຄ຺ຄເລຯ ເຕ ຫິ ນິສ຺ສາຍ ນ ກທາຈິ ສທ຺ຘາ ສມ຺ກວຕີ, ເຕສໍ ປນ ທິຍ຺ຖານຸຄຕີ ອາປຊ຺ຊເນນ ອຌ຺ຌທຕ຺ຖຸ ອສທ຺ຘິຍເມວ ວຑ຺ຒຕີ, ຕສ຺ມາ ເຕ ປຜິກຍມຄ຺ໂຄ ວິຍ ທູຣໂຕ ວຊ຺ເຊຕພ຺ພາຯ ອສ຺ສທ຺ຘິຍນ຺ຕີ ຈ ສທ຺ຘາຍ ປຜິປກ຺ຂກູຕາ ອສທ຺ເຘຍ຺ຍວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ອຘິມຸຈ຺ຈນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ສໍກິເລສຘມ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສທ຺ເຘ ປຸຄ຺ຄເລຕີ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ເນ ປຸຄ຺ຄເລຯ ເຕ ຫິ ນິສ຺ສາຍ ສທ຺ເຘຍ຺ຍວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ, ອຸປ຺ປນ຺ນາ ກິຍ຺ໂຍກາວໍ ເວປຸລ຺ລໍ

ອາປຊ຺ຊຕິ. ສທ຺ເຘຍ຺ຍວຕ຺ຖູຕິ ຈ ພຸທ຺ຘາທີນິ ຣຕນານິ ກມ຺ມກມ຺ມຜລານິ ຈ. ເສວໂຕຕິ ລພ຺ຠມານໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປທໍ ອຸປ຺ປາເທຕຸໍ ວຑ຺ເຒຕຸຎ຺ຈ ນິເສວໂຕ. ເສສປທານິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນານິ. ອຖ ວາ ເສວໂຕ ອຸປສງ຺ກມໂຕ. ຠຊໂຕ ເຕສໍ ປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ຠຕ຺ຕິໍ ກຸພ຺ພໂຕ. ປຍິຣຸປາສໂຕຕິ ເຕສໍ ໂອວາທານຸສາສນີກຣຓວເສນ ອຸປຏ຺ຐຫໂຕ. ປສາທນີຍສຸຕ຺ຕນ຺ຕາ ນາມ ພຸທ຺ຘາທິຄຸຓປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ປສາທາວຫາ ສມ຺ປສາທນີຍສຸຕ຺ຕາທໂຍ. ເຕ ຫິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕ ພຸທ຺ຘາທີສຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ປສນ຺ນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຠິຍ຺ໂຍຠາວໍ ເວປຸລ຺ລໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອິເມຫີ ຕີຫາກາເຣຫີຕິ ອິເມຫິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ຕີຫິ ກາຣເຓຫິ. ປຏິປກ຺ຂທູຣີຠາວໂຕ ປຈ຺ເຈກໍ ສູປຫາຣໂຕ ຈ ອາເສວນໍ ຠາວນໍ ລຠນ຺ຕີ. ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ວິສຸຊ຺ຌຕິ ມຫ຺ປ຺ຜລາວຫຠາເວນ ອຈ຺ຈຕິ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປາປຸຓາຕີ. ອິມິນາ ນເຍນ ເສສປເທສຸປິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ກຸສີເຕຕິ ອລເສ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸເຣ. ອາຣທ຺ຘວີຣິເຍຕິ ປຄ຺ຄຫິຕວີຣິເຍ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ເນ. ສມ຺ມປ຺ປຘາເນຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ອກຸສລານໍ ອນຸປ຺ປາທນາທິວເສນ ປວຕ຺ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຸປາຍປ຺ປຘາເນ. ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕ ປຏິປຕ຺ຕີ ອເວກ຺ຂໂຕ. ເຕ ຫິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕ ລີນໍ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ສມ຺ມເທວ ອາຣມ຺ຠຘາຕຸອາທີ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ວີຣິຍາ ສຕິສມ຺ປທາຍ ອຸປ຺ປາທາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອສມາຫິເຕ ຠນ຺ຕມິຄຠນ຺ຕໂຄຓສ຺ປ຺ປຏິຠາເຄ ວິພ຺ຠນ຺ຕຈິຕ຺ເຕ. ສມາຫິເຕ ອຸປຈາຣສມາຘິນາ ອປ຺ປນາສມາຘິນາ ຈ ສມ຺ມເທວ ສມາຫິຕຈິຕ຺ເຕ. ຌານວິໂມກ຺ເຂຕີ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣາທິຌານານິ ປຐມາທິວິໂມກ຺ເຂ ຈ. ເຕສຸ ຫິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ ອຸປຣູປຣີ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ສມາຘານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ທຸປ຺ປຎ຺ເຎຕີ ນິປ຺ປຎ຺ເຎ, ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຫປຣິປຸຈ຺ຉາສວນສມ຺ມສນາຠາເວນ ສພ຺ພໂສ ປຎ຺ຎາຣຫິເຕ ຈ. ປຎ຺ຎວນ຺ເຕຕີ ວິປສ຺ສນາປຎ຺ຎາຍ ເຈວ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ຈ ສມນ຺ນາຄເຕ. ຄມ຺ຠີຣຎາຓຈຣິຍນ຺ຕິ ຄມ຺ຠີຣໍ ຂນ຺ຘາຍຕນຘາຕຸສຈ຺ຈປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທາທິເຠທໍ ຎາຓສ຺ສ ຈຣິຕພ຺ພຏ຺ຐານໍ, ຍຕ຺ຖ ວາ ຄມ຺ຠີຣຎາຓສ຺ສ ຈຣິຍໍ ປວຕ຺ຕຕິ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ ສມ຺ໂມຫໍ ວິຘມຕິ, ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຸປ຺ປາທາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກ຺ຂນ຺ເຘຕິ ສຸຕ຺ຕສມູເຫ.

ປຸພ຺ເພ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍາທີນໍ ວິສຸທ຺ຘິກາຣຓານິ, “ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍາ ຘມ຺ມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ອິຘ ສທ຺ຘາທໂຍ ອຎ຺ເຎ ຈ ຘມ຺ເມ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ອປເຣປີ”ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສທ຺ຘາທີນໍ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍຕາ ທສ຺ສິຕາ ເອວ, ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎາທີນໍ ປນ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍຕາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ ວິປສ຺ສນາຠາວໂຕ. ເຕນາຫ – “ອິເມ ປຎ຺ຈ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍາ ສຎ຺ຎາ”ຕິ. ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາທໂຍຕິ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ ສີລສໍວໂຣ ອຠິສລ຺ເລຂກຖາ ວີຣິຍາຣມ຺ໂຠ ນິພ຺ເພຘິກາ ປຎ຺ຎາ ອິເມ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາທໂຍ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ. ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ “ເມຆິຍສຸຕ຺ຕສໍວຓ຺ຓນາຍໍ” (ອຸທາ. ອຏ຺ຐ. ໓໑) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ໂລກໍ ໂອໂລເກນ຺ຕສ຺ສາຕິ ພຸທ຺ຘເວເນຍ຺ຍສຕ຺ຕໂລກໍ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ວິເສສໂຕ ໂອໂລເກນ຺ຕສ຺ສ.

໔໑໕. ອາຍສ຺ມໂຕ ຣາຫຸລສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປຣິປກ຺ກຕ຺ຕາ ສທ຺ຘິໍ ປຏ຺ຐປິຕປຕ຺ຖນາ ເທວຕາ ອຸທິກ຺ຂມານາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, – “ກທາ ນຸ ໂຂ ອຸຕ຺ຕຣິ ອາສວານໍ ຂເຍ ວິເນສ຺ສຕີ”ຕິ. ຍທາ ປນ ສຕ຺ຖາ ເອວໍ ປຣິວິຕກ຺ເກສິ, ຕາວເທວ ສມານຊ຺ຌາສຍຕາຍ ສພ຺ພກາລໍ ຕງ຺ຂຓໍ ອາຄເມນ຺ຕິໂຍ ຕາ ເທວຕາໂຍ ຕໍ ສມວາຍໍ ທິສ຺ວາ ເອກສ຺ມິໍ ອນ຺ຘວນສ຺ມິເຍວ ສນ຺ນິປຕິຕາ. ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິໂນ ທີຆນຂປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ເມສຸ ທສ຺ສນກິຈ຺ເຈນ ປວຕ຺ໂຕ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄຕິ ເຕສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ (ປຏິ. ມ. ອຏ຺ຐ. ໔.໔.໓໐) ປຐມມຄ຺ໂຄ “ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖສ຺ສ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ, ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໂນ ປນ ຜລຎາຓານິ ເຫຏ຺ຐິມານິ ຕີຓິ ສາຕິສຍານີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສຸຕ຺ເຕ(ມ. ນິ. ໔.໓໘໓ ອາທໂຍ) ຕີຓິ ຜລານິ “ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ. ອິຘ ປເນຕ຺ຖ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣາຫຸລສ຺ສ ມຄ຺ຄຎາຓໍ ຜລຎາຓຎ຺ຈ ທສ຺ສນຕ຺ເຖ ສາຕິສໂຍ, ຕາຫິ ຈ ເທວຕາຫິ ຍໍ ຎາຓໍ ອຘິຄຕໍ, ຕໍ ສາຕິສຍເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຄ຺ຄາ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຈ ຜລານິ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພານີ”ຕິ. ກິໍ ປນ ສາວການໍ ສຈ຺ຈາຠິສມຍຎາເຓ ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ວິເສໂສຕິ? ອາມ ອຕ຺ຖິ. ໂສ ຈ ໂຂ ປຸພ຺ພຠາເຄ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປສ຺ສນາຍ ປວຕ຺ຕິອາກາຣວິເສເສນ ລເຠຍ຺ຍ ກາຈິ ວິເສສມຕ຺ຕາ. ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ອຠິຘມ຺ເມ ‘ໂນ ຈ ໂຂ ຍຖາ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ຕໂຕ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ກິເລສປ຺ປຫານໍ ປຕິ ວິເສສກິຕ຺ຕເນນ ທີເປຕພ຺ໂພ. ກິໍ ປນ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ວິຍ ຕາ ເທວຕາ ສພ຺ພາ ເອກຈິຕ຺ຕາ ປເຄວ ຈຕ຺ຕາຣິ ຜລານິ ອຘິຄຕ຺ທີສູຕິ? ໂນຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຕຕ຺ຖ ຫີ”ຕິອາທິມາຫ. ກິຕ຺ຕກາ ປນ ຕາ ເທວຕາຕິ ອາຫ “ຕາສຎ຺ຈ ປນາ”ຕິອາທິ.

ຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໖. ຉຉກ຺ກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໘໐ຯອາທິມ຺ຫີກລ຺ຍາຓນ຺ຕິ ອາທິໂກຏ຺ຐາເສ ກລ຺ຍາຓໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ວາ ອາທິກລ຺ຍາໂຓ, ຕໍ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ, ອາທິກລ຺ຍາຓກາໂວ ຈ ໂທສວິຄເມນ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພຯ ຍຎ຺ຫິ ສພ຺ພໂສ ວິຄຕໂທສໍ, ຕໍ ປຣິປຸຓ຺ຓຄຸຓເມວ ໂຫຕີຕິ ‘‘ນິທ຺ໂທສ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກຕ຺ວາຕິ ຈ ປທໍ, ‘‘ກລ຺ຍາຓໍ ກຕ຺ວາ ກທ຺ທກໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິ ປຸຣິມປທທ຺ວເຍນປິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ເທສນາກາໂຣ ທີ ອິຘ ກລ຺ຍາຓສທ຺ເທນ ຄຫິໂຕຯ ເຕເນວາຫ – ‘‘ເທເສຕພ຺ພຘມ຺ມສ຺ສ ກລ຺ຍາຓຕາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕີ’’ຕິ, ທຸຕິເຍ ປນ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ເທເສຕພ຺ພຘມ຺ມສ຺ສ ກລ຺ຍາຓຕາ ມຸຂເຍເນວ ກຖິຕາ ອິຕຣສ຺ສ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິໂຕຯ ມຊ຺ເຊກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຍຎ຺ຈ ເທສນາຍ ໂຖມນາ ພຸທ຺ຘານໍ ອາຈິຓ຺ຓສມາຈິຓ຺ຓາວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ, ‘‘ອິຕິ ກຄວາ ອຣິຍວໍສ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຘມ຺ມຄ຺ຄຫຓມ຺ປິ ເທສນາຍ ໂຖມນາ ເອວາຕິ ‘‘ນວຫິ ປເທຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ເວທນາ ຍາຖາວໂຕ ຊານນໍ, ຕຎ຺ຈ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈໍ, ຕສ຺ສ ອຸປາໂຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຕິອາຫ – ‘‘ສຫວິປ຺ສ຺ສເນນ ມຄ຺ເຄນ ຊານິຕພ຺ພານີ’’ຕິຯ ປຣິຎ຺ຎາກິສມຍາທິກິຈ຺ເຈນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ຈ ປຏິວິຊ຺ຊິຕພ຺ໂພຯ ເຕກູມກຈິຕ຺ຕເມວ ກຖິຕໍ ສມ຺ມສນຏ຺ຐານສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕາຯ ເອສ ນໂຍ ຘມ຺ມາຍຕນາທີສຸປີຯ ຘມ຺ມາຍຕນສ຺ສ ວາ ອາຍຕນກາວໂຕ ພຫິທ຺ຘາຄຫຓໍ, ນ ສພ຺ພໂສ ອນຊ຺ຊຕ຺ຕກາວໂຕຯ ວິປາກເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຊວນກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນຕຓ຺ຫາຕິ ຉຕ຺ຕີສວິປາກເວທນໍ ນິສ຺ສາຍ ເອວໍ ອສ຺ສາເທນ຺ຕິ ອນຸກເວຍ຺ຍນ຺ຕິ ອກຸສລຊວນກ຺ຂຓໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນຕຓ຺ຫາຯ

໔໘໘ຯປາຏິເຍກ຺ໂກ ອນຸສນ຺ຘີຕິ ຍຖານຸສນ຺ຘິອາທີນໍ ອສມ຺ກາວໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຫຏ຺ຐາຕິ ວິຎ຺ຎາຓຜສ຺ສເວທນາຕຓ຺ຫານໍ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາທສ຺ສເນນ ຈກ຺ຂາຍຕນາທີນໍ ຣູປາຍຕນາທີນຎ຺ຈ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາ ທີປີຕາ ອປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາກາວໂຕ, ຍຎ຺ຈ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິກໍ, ຕໍ ອນິຈ຺ຈໍ ອຸປ຺ປາທສມ຺ກາວໂຕ, ຍທນິຈ຺ຈໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ຕທນຕ຺ຕາຕິ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈເກ ຈ ຉນ຺ນໍ ຉກ຺ການໍ ວເສນ ຆນວິນິພ຺ໂພຄກຣເຓນ ອຕ຺ຖໂຕ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ວິກາວິຕໍຯ ນ ສຣູປໂຕຕິ ສຣູປໂຕປິ ຕໍ ວິກາເວຕຸກາໂມ ເຕເນວ ຉກ຺ການໍ ວເສນ ຆນວິນິພ຺ໂພຄນເຍນ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ອນ຺ວຍໂຕ ຈ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກຄວາ – ‘‘ຈກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍາ’’ຕິອາທິມາຫາຕິ ຍຖານຸສນ຺ຘິກາວ ເທສນາ ວິກາວິຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ເຫຏ຺ຐາ ກຖິຕານໍ ທີ’’ຕິອາທີຯ ເຫຏ຺ຐາ ປນ ຉນ຺ນໍ ຉກ຺ການໍ ວເສນ ວິນິພ຺ໂພຄທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ, ນ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ວິກາວິຕໍ , ອິຘ ປນ ສຣູປໂຕ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ວິກາວິຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ອນຸສນ຺ຘີນ຺ຕຣກາວໂຊຕນາຯ ຍທິປິ ອນຕ຺ຕກາໂວ ນາມ ຈຕູສຸປິ ສຈ຺ເຈສຸ ລພ຺ກເຕວ, ສພ຺ເພປິ ຫິ ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ, ອິເຘ ປເນຕ຺ຖ ທຸເວປີ ນຍາ ສມ຺ມສນວເສນ ປວຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ອນຕ຺ຕກາວທສ຺ສນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິຯ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕຍຸຕ຺ຕິຍາ ນ ສເມຕີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ນ ຍຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ ອຕ຺ຕວາທີນາ – ‘‘ນິຈ຺ໂຈ ຘຸໂວ ສສ຺ສໂຕ’’ຕິ ອກິມໂຕ, ຈກ຺ຂຸຎ຺ຈ ອຸປ຺ປາທວນ຺ຕຕາຍ ອນິຈ຺ຈໍ, ຍໍ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຖວຸຕ຺ຕິຕາ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຈກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ, ຕໍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິອາທີຯ ສກ຺ກາຍວຕ຺ຖຸ ຈກ຺ຂຸ ອນຕ຺ຕາ ອນິຈ຺ຈກາວໂຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຆໂຏ, ຈກ຺ຂຸໍ ອນິຈ຺ຈໍ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິກາວໂຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຆໂຏ, ຈກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິ ອຸປ຺ປາທາທິສມ຺ກາວໂຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຆໂຏຯ ວິຄຈ຺ຉຕີຕິ ກງ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສກາວາວິຄເມນ ວິຄຈ຺ຉຕີຯ ເຕນາຫ ‘‘ນິຣຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ

໔໘໔ຯ ຍສ຺ມາ ກິເລສວຏ຺ຏມູລກໍ ກມ຺ມວຏ຺ຏໍ, ກມ຺ມວຏ຺ຏມູລກຎ຺ຈ ວິປາກວຏ຺ຏໍຯ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຈ ຕຓ຺ຫາທິຄ຺ຄາຫປຸພ຺ພິກາ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຕິຓ຺ຓໍ ວາ ຄາຫານໍ ວເສນ ວຏ຺ຏໍ ທສ຺ເສຕຸ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຕຓ຺ຫາປກ຺ຂິກາ ຘມ຺ມາ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ຈກ຺ຂາທໂຍ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ວເສນ ວຏ຺ຏໍ ທສ຺ເສຕຸ’’ນ຺ຕິຯ ຕຓ຺ຫາມານທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາຫາວ ເວທິຕພ຺ພາ ສກ຺ກາຍຄາມິນິປຏິປທາຍ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕາຯ ‘‘ເອຕໍ ມມາ’’ຕິອາທີນາ ຄຫຓເມເວຕ຺ຖ ອນຸປສ຺ສນາຕິ ອາຫ – ‘‘ຄາຫຕ຺ຕຍວເສນ ປສ຺ສຕີ’’ຕິຯ

ຕິຓ຺ຓໍ ຄາຫານໍ ປຏິປກ຺ຂວເສນາຕິ ຕຓ຺ຫາທິຄ຺ຄາຫປຏິປກ຺ຂກູຕານໍ ທຸກ຺ຂານິຈ຺ຈານຕ຺ຕານຸປສ຺ສນານໍ ວເສນ, ຕາທີ ວາ ຕິຓ຺ຓໍ ຄາຫານໍ ປຏິປກ຺ຂວເສນ ວິນິເວຖນວເສນ ອນຸປ຺ປາທນວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຏິປກ຺ຂວເສນ ວິວຏ຺ຏໍ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ສກ຺ກາຍນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ເອຕ຺ຖ ນິໂຣຘຘມ຺ໂມ ສຣູເປເນວ ທສ຺ສິໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ນິໂຣໂຘ…ເປ… ທສ຺ເສຕຸ’’ນ຺ຕິຯ ປຏິເສຘວຈນານີຕິ ປຏິກ຺ເຂປວຈນານີຯ

໔໘໕ຯ ຕຓ຺ຫາທີນໍ ອນຸປາທີຍນວຈນານີ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິວເສເນວ ວຸຕ຺ຕານີ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐີນໍເຍວ ອກິນນ຺ທນາທີວເສນ ປວຕ຺ຕິສພ຺ກາວໂຕຯ ອປ຺ປຫີນຕ຺ໂຖ ອນຸສຍຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ – ‘‘ອນຸເສຕີຕິ ອປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕີ’’ຕິ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ຫິ ອປ຺ປຫີໂນ ຖາມຄໂຕ

ຣາຄາທີກິເລໂສ ອນຸສໂຍ ກາຣຕລາເກ ສຕິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນາຣຫກາວໂຕຯ ຍໍ ປ຺ເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຍ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ວຜ຺ຜທຸກ຺ຂກິເລສທຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ວຜ຺ຜທຸກ຺ຂສ຺ສ ເຈວ ກິເລສທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈຯ ເສົາປາທິເສສນິພ຺ພານຍ຺ຫິ ກິເລສທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕກຣຕໍ, ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານໍ ວຜ຺ຜທຸກ຺ຂສ຺ສຯ

໔໘໖ຯເຕສນ຺ຕິ ອນຸສຍານໍຯ ປ຺ຜິກ຺ເຂປ຺ວເສນາຕິ ປ຺ຊຫນວເສນ, ອປ຺ປ຺ວຕ຺ຕິກຣຕວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວິຊ຺ຊໍ ປ຺ຊຫິຕ຺ວາຕິ ອນວເສສໂຕ ອວິຊ຺ຊໍ ອປ຺ປ຺ວຕ຺ຕິຌມ຺ມຕໍ ອາປາເທຕ຺ວາຯ ການໍ ເຫຍ຺ຄິມມຄ຺ຄຍາຕມ຺ປີ ອວິຊ຺ຊາປ຺ຫາຍີນີ ວິຊ຺ຊາ ເອວ, ຕໍ ປ຺ນ ຍາຕໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ອນວເສສປ຺ປ຺ຫາຍກໍ ນ ໂຫຕິ, ອຄ຺ຄມຄ຺ຄຍາເຕ ປ຺ນ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ເນ ອວິຊ຺ຊາຍ ເລໂສປີ ນາວສິສ຺ສຕີຕິ ຕເທວ ອວິຊ຺ຊາຍ ປ຺ຫາຍກນ຺ຕິ ອາຫ – ''ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວິຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ''ຕິຯ

໔໘໗ຯ ສຍເມວ ຕຖາຄເຕ ອຕ຺ຕໂນ ພຸທ຺ຌານຸກາເວນ ເທເສນ຺ເຕ ສຍ຺ຄິ ກິກ຺ຂູ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປ຺ຕ຺ຕາຕິ ອນຈ຺ຈຣິຍເມຕໍ, ອຖ ກີ ອຈ຺ຈຣິຍນ຺ຕິ ອາຫ ''ອິມ''ນ຺ຕິອາທິຯ ກເຖນ຺ເຕປີຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິສທ຺ໂທ ປ຺ກາຣຕ຺ໂຖ, ອິມິນາວ ປ຺ກາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປ຺ຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ສຍ຺ຄິ ກິກ຺ຂູ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປ຺ຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ໂຍຊນາຯ ເອຕມ຺ປີ ອນຈ຺ຈຣິຍໍ, ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂາ ສາວກາ ສມ຺ທາຄມາ ມ ຫາກິຍ຺ຍາ ປ຺ກິນ຺ນປ຺ຜິສມ຺ກິທາ ຕຖາ ຕຖາ ສປ຺ປາຜິຫາຣິຍໍ ຌມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕີຕິຯ ເຕນາຫ – ''ມຫາກິຍ຺ຍປ຺ປ຺ຕ຺ຕາ ທີ ເຕ ສາວ ກາ''ຕິຯ

ມຫາມຕ຺ຫເປ຺ຕິ ໂລຫປາສາທສ຺ສ ປ຺ຣໂຕ ເອວ ມຫາກິກ຺ຂຸສນ຺ນິປາໂຕ ຊາໂຕຕິ ເຕສໍ ປ໊ໂຫນກວເສນ ກເຕ ມຫຕິ ສາຕົມຕ຺ຫ ເປ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ເຕສຸປີ ຄາເນສູຕິ ເຕສຸ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຫາມຕ຺ຫປາທິສຸ ຄາເນສຸຯ ມຫາເຖໂຣ ອຕ຺ຖີຕິ ປ຺ທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຌິຕພ຺ພໍຯ ເທວຕ຺ເຖຣສ຺ສ ຄຸເຕ ສຸຕ຺ວາ ປ຺ສນ຺ນມານໂສ ມຫາເຖໂຣ, ຕຖາປີ ວຕ຺ຖສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍາ ປ຺ສີທິຕ຺ວາ ''ຕ຺ວໍ ປ຺ນ ນ຺ ຫາເປ຺ທີ''ຕິ ອາຫຯ

ເຫຍ຺ຄາປາສາເທຕິ ຈ ກລ຺ຍາຕິຍມຫາວິຫາເຣ ອຸໂປ຺ສຖາຄາເຣ ເຫຍ຺ຄາປາສາເທ ເອກທາ ອຸປ຺ຣິປາສາເທ ເອກທາ, ກເຖສີຕິຯ ຈູ ລຸອນາຄສ຺ສ ຕຖາ ມຫຕິ ປ໊ຣິສາ ເທວຕານຸກາເວນ ອກິຍ຺ຍາປາຫນໍ ອໂຫສີຕິ ເກຈິ ຯ ເຖໂຣ ປ຺ນ ມຫິທ຺ຌິໂກ ອໂຫສິ, ຕສ຺ມາ ຕາວ ມຫຕີ ປ໊ຣິສໍ ອກິຍ຺ຍາເປ຺ສີຕິ ອປ຺ເຣຯ

ຕໂຕ ຕໂຕຕິ ຕສ຺ສໍ ຕສ຺ສໍ ທິສາຍໍຯ ເອໂກວາຕິ ເອກຈ຺ໂຈ ເອວ, ນ ພຫ຺ໂສ, ກຕິປ຺ຍາວ ປ຺ຖຸຊ຺ຊນາ ອເຫສ຺ນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສໍ ເຫຍ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ຉຉກ຺ກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປ຺ກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໗ຯ ມຫາສລຸອາຍຕນິກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໘໘ຯ ມຫນ຺ຕານິ ສລຸອາຍຕນານິ ອຌິກິຈ຺ຈ ປ຺ວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມຫາສລຸອາຍຕນິກໍ, ມຫນ຺ຕຕາ ຈ ເຕສໍ ມຫນ຺ຕໍ ໂລກສນ຺ນິວາສໍ ອກິພ຺ຍາເປ຺ຕ຺ວາ ຄິຕຕ຺ຕາ ອໂຍນິໂສ ຄຍ຺ຫມານານໍ ມຫໂຕ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕນໂຕ, ໂຍນິໂສ ຄຍ຺ຫມານານໍ ມຫໂຕ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນໂຕ ຈ ທຍ຺ຄພ຺ພາຯ ໄຊຕກນ຺ຕິ ໂພຌກໍຯ

໔໘໙ຯ ສີຂາປ຺ປ຺ຕ຺ຕາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ຊານນມ຺ປີ ຍຖາກູຕຊານນເມວ ມຄ຺ເຄນ ຊານນສ຺ສ ອາສນ຺ນກາຣຕກາວໂຕຕິ ອາຫ – ''ສຫວິປ຺ສ຺ສເນນ ມຄ຺ເຄນ ອຊານນ຺ໂຕ''ຕິຯ ວຸທ຺ໝີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ປ຺ຈ຺ຈຍສໂມຌາເນນ ກວໂຍນິຄຕິກິຕິສຕ຺ຕາວາສປາລຸອິຍາ ອປ຺ຣາປ຺ຣໍ ປ໊ຣິວຸທ຺ຌິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ເອວໍກູຕາ ປ຺ຄຸຕກາວມາປາທິຕາ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາຌມ຺ມາ ວິຍ ສຸຍ຺ຄຸຕຣໍ ວສີກາວໍ ປາປີຕາ ຊາ ນາກິຍ຺ຍາ ວິຍ ຈ ວສີກູຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ຣູປ຺ຣິ ພ຺ຣູເຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ – ''ວສີກາວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ''ຕິຯ ຕຖາ ທີ ເຕ ກທາຈິ ກວປ຺ຕ຺ຖ ນາຍ ອນຸປ຺ປາທິຕາຍປີ ອປ຺ປ໊ຫີນກາເວເນວສ຺ສາ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕິຯ ອກຸສລາ ຌມ຺ມາວ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ທສ຺ສນາຍຕເນນ ວິນາສທສ຺ສນໂຕ ປ຺ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ປ໊ຣິວຫ຺ຌນ຺ຕິ ຈຯ ປ຺ຍ຺ຈທ຺ວາຣິກາທຣຖາຕິ ປ຺ຍ຺ຈທ຺ວາຣິກຊວນສຫຄຕາ ອກຸສລທຣຖາຯ ເອວໍ ມໂນທ຺ວາຣິກາທຣຖາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສນ຺ຕາປາຕິ ທຣເຖທີ ພລວນ຺ໂຕ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕຌມ຺ມານໍ ນິສ຺ສຍສ຺ສ ຈ ສນ຺ຕາປນກຣາຯ ປ໊ຣິລຸອາຫາຕິ ຕໂຕປີ ພລວຕຣາ ເຕສໍເຍວ ປ໊ຣິທຫນກຣາຯ

໔໓໐ຯປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກສຸຂໍ, ນ ກາຍປ຺ປສາທສນ຺ນິສ຺ສິຕສຸຂເມວຯ ມໂນທ຺ວາຣິກສຸຂນ຺ຕິ ມໂນທ຺ວາຣິກຈິຕ຺ຕສນ຺ນິສ຺ສິຕສຸຂໍ, ນ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເຈຕສິກສຸຂໍ ຕສ຺ສ ກາຍິກສຸຂຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກຊວເນນ ສມາປຊ຺ຊນໍ ວາ ວຸຏ຺ຐານໍ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ ອິທໍ ມໂນທ຺ວາຣິກຊວເນນ ຕສ຺ສ ສມ຺ຠວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ຕປ຺ປສ຺ສທ຺ຘສຎ຺ຎານິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍຯ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິມຕ຺ຕມ຺ປິ ຊເນຕຸໍ ອສມຕ຺ຖໍ ສມາປຊ຺ຊນສ຺ສ ກຖໍ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ພຸທ຺ຘານໍ ປນ ຠຄວນ຺ຕານໍ ໂຫຕີຕິ ເຈ? ຕຖາປິ ຕສ຺ສ ອາສນ຺ນຓ຺ຐາເນ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອສມ຺ຠໂວ ເອວ ຕາທິສສ຺ສ ປຸພ຺ພາໂຠຄສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ອສມ຺ຠວໂຕຯ ເອເຕເນວ ຍາ ເກສຎ຺ຈິ ອຣິຍສມ຺ເມ ອໂກວິທານໍ ຆຏສກາວາທີສຸ ພຸທ຺ຘິຕຸລ຺ຍກາຣິຕາປຕ຺ຕິໂຈທນາ; ສາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາ ຕໍຕໍປຸຣິມາໂຠຄວເສນ ເຕນ ເຕນ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກາກິນິຍຕມໂນວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຣໂຕ ປວຕ຺ຕມານມໂນວິຎ຺ຎາເຓນ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ວຓ຺ຓສຓ຺ຐານາທິວິເສສສ຺ສ ວິນິຈ຺ຉິນິຕພ຺ພໂຕຯ ອຸປ຺ປນ຺ນມຕ຺ຕກເມວ ໂຫຕີຕິ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກຊວນໍ ຕາທິສໍ ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຖນິຈ຺ຉຍກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ເກວລໍ ອຸປ຺ປນ຺ນມຕ຺ຕເມວ ໂຫຕີຯ ອຍນ຺ຕິ ‘‘ອາທີນວານຸປສ຺ສີໂນ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕາຯ

໔໓໑ຯກຸສລຈິຕ຺ຕ...ເປ... ຠູຕສ຺ສາຕິ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປສ຺ສນາສຫຄຕກຸສລຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕເຈໂຕສຸຂສມງ຺ຄີຠູຕສ຺ສຯ ປຸພ຺ພສຸທ຺ຘິກາຕິ ມຄ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ, ວິປສ຺ສນາຣມ຺ຠໂຕປິ ວາ ປຸພ຺ເພວ ສຸທ຺ຘາຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອາທິໂຕ ປຎ຺ຐາຍ ປຣິສຸທ຺ຘາວ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖກກາຣາປກງ຺ຄານີຕິ ສີລວິໂສຘນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສມາຘານສ຺ສ ວິປສ຺ສນາກິໂຍຄສ຺ສ ມຄ຺ເຄນ ປຫາຕພ຺ພກິເລສປຫານສ຺ສາຕິ ສພ຺ພສ຺ສປິ ມຄ຺ຄສມ຺ຠາຣກິຈ຺ຈສ຺ສ ກາຣາປກງ຺ຄານີຯ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ວາຕິ ປຐມຊ຺ຌານິໂກ ວາ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ, ທຸຕິຍຊ຺ຌານິໂກ ວາ ສຕ຺ຕງ຺ຄິໂກ ໂຫຕິຯ

ອິມເມວ ສຸຕ຺ຕປເທສໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ, ‘‘ຍາ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐີ’’ຕິອາທິນາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍເຍວ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ໂຄ ປຎ຺ຈງ຺ຄິໂກຕິ ວທຕິຯ ໂສຕິ ຕຖາ ວທນ຺ໂຕ ວິຕຓ຺ຑວາທີຯ ອນນ຺ຕຣວຈເນເນວາຕິ, ‘‘ຍາ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐີ’’ຕິອາທິວຈນສ຺ສ, ‘‘ເອວມສ຺ສາຍ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອນນ຺ຕຣວຈເນນຯ ປຏິເສຘິຕພ຺ໂພຕິ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ໂພຯ ‘‘ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ຫິ ອິທໍ ວຈນໍ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ປຎ຺ຈງ຺ຄິກກາວໍ ຂຸຊ຺ຊເມວ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ‘‘ຍາ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐີ’’ຕິອາທິນາ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ເອວ ອງ຺ຄານໍ ຄຫຓໍ ກິມຕ຺ຖິຍນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຸຕ຺ຕຣິ ຈາ’’ຕິອາທິຯ ສມ຺ມາວາຈໍ ກາເວຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄສມງ຺ຄີຯ ເຕນາຫ ‘‘ມິຈ຺ຉາວາຈໍ ປຊຫຕີ’’ຕິຯ ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ຂເຓ ສມ຺ມາວາຈາ ກາວນາປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມິເຍວ ມິຈ຺ຉາວາຈາ ປຊຫີຍຕີຕິຯ ສເຫວ ວິຣຕິຍາ ປູເຣນ຺ຕິ ສມຸຈ຺ເຉທວິຣຕິຍາ ວິນາ ທຸກ຺ຂປຣິຎ຺ຎາທີນໍ ອສມ຺ຠວໂຕຯ ອາທິໂຕ ປຎ຺ຐາຍ ປຣິສຸທ຺ຘາເນວ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ ປຣິສຸທ຺ເຘ ສີເລ ປຕິຏ຺ຐິຕສ຺ເສວ ກາວນາຍ ອິຈ຺ຉນໂຕຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ຄນ຺ຖນ຺ຕເຣນປິ ສມຕ຺ເຖຕຸໍ, ‘‘ສຸຠທ຺ທສຸຕ຺ເຕປີ ຈາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອເນເກສຸ ສຸຕ຺ຕສເຕສຸ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກວ ມຄ຺ໂຄ ອາຄໂຕ, ນ ປຎ຺ຈງ຺ຄິໂກຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ

ສມ຺ມາສຕີ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ກາຍານຸປສ຺ສນາທິຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘິກາ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ’’ຕິ ອາຫຯ ນ ຈຕຸມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕາວເສນຯ ເອສ ນໂຍ ສມ຺ມປ຺ປຘານາທີສຸປິຯ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎານ ຕິວຕ຺ຕມານາ ຍຸຄນທ຺ຘາ ຍຸຕ຺ຕາ ວິຍ ອຣິຍມຄ຺ຄຍຸຄນທ຺ຘາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປຏິພທ຺ຘາຕິ ຍຸຄນທ຺ຘາຯ ເຕນາຫ – ‘‘ເອກກ຺ຂຓິກຍຸຄນນ຺ຘາ’’ຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ເອວ ຫິ ສມຖວິປສ຺ສນາ ເອກກ຺ຂຓິກາ ຫຸຕ຺ວາ ສມຘຸຣໍ ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ເອເຕ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ຂເຓ ສມາປຕ຺ຕິ, ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ວິປສ຺ສນາຕິ ອິທໍ ເຕສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກິຈ຺ຈໂຕ ອສີກາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອຎ຺ຎຖາຯ ນ ຫິ ປຎ຺ຎາຣຫິຕາ ສມາປຕ຺ຕິ, ສມາຘິຣຫິຕາ ຈ ວິປສ຺ສນາ ອຕ຺ຖິຯ ອຣິຍມຄ຺ເຄ ປນ ເອກກ຺ຂຓິກາ ສມຘຸຣ ຕາຍ ເອກຣສກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຜລວິມຸຕ຺ຕີຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລວິມຸຕ຺ຕິຯ ເສສໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ມຫາສຬາຍຕນິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໙ຯ ນຄຣວິນ຺ເທຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໓໔ຯສມວິສມໍຈຣນ຺ຕີຕິ ກາຍສມາທີ ສມຎ຺ເຎວ, ກາຍວິສມາທີ ວິສມຎ຺ເຎວ ຈຣນ຺ຕິ ກໂຣນ຺ຕິ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ຕໍ ປນ ສມວິສມໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ວິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ວິສທິສຕ຺ຕາ ນ ເອກສ຺ມິໍ ກາເລ ສມ຺ຠວຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ກາເລນ ສມໍ ກາເລນ ວິສມ’’ນ຺ຕິຯ

ສມຈຣິຍມ຺ປິ ທີ ເອຕມ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ສມຈຣິຍາຍ ໂຊຕິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໔໓໗ຯ ອາກໂຣມ຺ຕິ ອຊ຺ຈ຺ເປຕມຕ຺ຖໍ ລາເປນ຺ຕິ ປໂພເຊນ຺ຕີຕິ ອາກາຣາ, ລາປກາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ – “ເກ ອາກາຣາຕິ ການິ ກາຣຕານີ”ຕິຯ ອນຸພຸທ຺ທຊິໂຍຕິ ອນຸມານລາຕານີຯ ຕລ຺ທີ ຍຖາທິຍ຺ຄມຕ຺ຖໍ ທິຍ຺ຄກາເວນ ອນ຺ເວຕິ ອນຸຄຈ຺ຈຕິຕິ “ອນ຺ວຍາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ທຣິຕຕິຕາຈມ຺ປກວນາທິວເສນາຕິ ທຣິຕກມ຺ພລາທິສທິສຕິຕາທິວເສນ ວິຕ຺ຖາຣິຕກມກປຍາທິສທິວິກສີຕຈມ຺ປກວນ າທິວເສນຯ ອາທິສທ຺ເທນ ເຈຕ຺ຖ ກິຈກເວຕຸສທ຺ທມຊຣສຜລາຜລວເສນ ສທ຺ທຣສານໍ ອຕ຺ຖິກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິຯ ຈມ຺ປກວ ເສເນວ ປນ ຜສ຺ສຄນ຺ຊານມ຺ປິ ອຕ຺ຖິກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ ເຕນາຫ – “ຣູປ໌າຫໂຍ ປລ຺ຈ ກາມຄຸຕາ ອຕ຺ຖີ”ຕິຯ “ອິຕ຺ຖິຣູປ໌າທີນີ ສນ຺ຊາເຍຕ຺ ກຖິຕ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຊາ ວາ ໂທນ຺ຕຸ ຣູປ໌າຫໂຍ ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຊາ ວາ, ສພ຺ເພປິ ເຈເຕ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິນິ ມິຕ຺ຕຕາຍ ກາມຄຸຕາ ເອວາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຊາຍ ວິສກາຄິຕ຺ຖິຄຕາ ຣູປ໌າຫໂຍ ສວິເສສໍ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ຕານິ ທີ”ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ຕານີຕິ ຣູປ໌າທີນີຯ ທີ-ສທ຺ໂທ ເຫຕ຺ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ສມຕ຺ເຖຕິ, “ຍສ຺ມາ ປຸຣິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອິຕ຺ຖິຣູປ໌າທີນີ ສນ຺ຊາຍ ເອຕ຺ ກຖິຕ”ນ຺ຕິຯ ປຸຣິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຸຣິສສ຺ສ ຈຕຸພ຺ພມກໍ ກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຄເຫຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕມຸຍ຺ຖິຄຕ຺ ວິຍ ກຕ຺ວາຯ “ທຕ຺ຖິກາຍໍ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ”ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘໖) ທີ ຄຫຕໍ ປຣິຍາທານໍ ນາມ, “ອນິຈ຺ຈສຄ຺ຄາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ສພ຺ພໍ ກາມຣາຄໍ ປຣິຍາທິຍຕີ”ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑໐໘) ເຂປນໍ ປຣິຍາທານໍ, ອິຊ ອຸກຍມ຺ປິ ວຍ຺ຊຕິຯ ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ເຕເນວ ສາເຊຕຸໍ, “ຍຖາຫາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ “ນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ”ຕິອາ ທີສຸ ນ-ກາໂຣ ປຊິເສຊຕ຺ໂຖຯ ອທນ຺ຕິ ກຄວາ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທິສຕິຯ ກິກ຺ຂເວຕິ ກິກ຺ຂູ ອາລປຕິຯ ອລ຺ລນ຺ຕິ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອິຕ຺ຖິຣູປ໌ໂຕ ອລ຺ລໍຯ ເອກຣູປມ຺ປີຕິ ເອກມ຺ປິ ຣູປໍຯ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ ລາຕສ຺ສ ສມນຸປສ຺ສນາ ອຊ຺ຈ຺ເປຕາ, ເທຍ຺ຖາ ນ-ກາຣໍ ອາ ເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ ອຍລ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – “ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາເຕນ ສພ຺ພໂສ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອລ຺ລໍ ເອກ ຣູປມ຺ປິ ນ ສມນຸປສ຺ສາມີ”ຕິຯ ຍໍ ເອວໍ ປຸຣິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍ຺ຄຕີຕິ ຍໍ ຣູປໍ ຣູປຄຣຸກສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ສພ຺ພມ຺ປິ ກຸສລຈິຕ຺ ຕໍ ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ອປ຺ປທານວເສນ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ເຂເປຕ຺ວາ ຈ ຕິຍ຺ຄຕິຯ ຍຖຍິທໍ ອິຕ຺ຖິຣູປນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິຍາ ຣູປກາຍໍຯ ຣູປສທ຺ໂທ ຂນ຺ຊາທິອເນກຕ຺ຖວາຈໂກ, ອິຊ ປນ ອິຕ຺ຖິຍາ ຈຕຸສມຸຍ຺ຄາເນ ຣູປາຍຕເນ ວຕ຺ຕຊາຕຸຍໍ ທຍ຺ຄພ຺ໂພຯ “ອິຕ຺ຖິຣູປໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍ຺ຄຕີ”ຕິ ອິທໍ ປຸຣິມສ຺ເສວ ທລ຺ທີກຣຕຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸຣິມໍ “ຍຖຍິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອິຕ຺ຖິຣູປ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ໂອປມ຺ມວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທໍ ປຣິຍາທານກາເວ ນິທສ຺ສນນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍຯ ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍຍເມວຯ

ນຄຣວິນ຺ເທຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ລຯ ປີຕ຺ທປ໌າຕປ໌າຣິສຸທ຺ຊິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໓໘ຯ ສມ຺ມເສນາປຕິໂນ ປຊິສລ຺ລີຍນສ຺ສ ອຊ຺ຈ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ອຸປຣີ ຈ ປ໌າລຸອິຍໍ, “ສຸລ຺ລຕາວິທາເຣນ ໂຂ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ເອຕຣທີ ພຫຸລໍ ວິຫຣາມີ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໔໓໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ “ປຊິສລ຺ລານາຕິ ຜລສມາປຕ຺ຕິໂຕ”ຕິ ອາຫຯ

ວິປ຺ປສນ຺ນານີຕິ ວິເສສໂຕ ປສນ຺ນານີຯ ໂອກາສວເສນາຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປຕິຍ຺ຖິໂຕກາສວເສນຯ ນນຸ ຕານີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີ ສກາວ ໂຕ ວິປ຺ປສນ຺ນານີ ໂທນ຺ຕີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ໂທນ຺ຕິຯ ນ ທີທໍ ຕາທິສໍ ປສນ຺ນຕໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທໍ ປນ ສນ຺ຕປ໌ຕີຕສມາປຕ຺ ຕິສມຸຍ຺ຖິຕານໍ ປຈ຺ຈຸປ໌ຍ຺ຖິຕານໍ ຈິຕ຺ຕຊຣູປ໌ານໍ ວເສນ ເສສຕິສນ຺ຕຕິຣູປ໌ານໍ ເສຍ຺ຄຕຣໍ ປຕີຕກາວາປຕ຺ຕິໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຜລສມາປຕ຺ຕິໂຕຕິ ສຸລ຺ລຕານຸປສ຺ສນາວເສນ ສມາປນ຺ນຜລສມາປຕ຺ຕິໂຕຯ ມທນ຺ຕານໍ ພຸທ຺ຊາທີນໍ ປຸຣິສານໍ ວິທາໂຣ ມທາ ປຸຣິສວິທາໂຣຯ ເຕນາຫ – “ພຸທ຺ຊ...ເປ... ວິທາໂຣ”ຕິຯ ວິທາຣໂຕ ປຍ຺ຄາຍາຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ຈ ວິທາເຣ ປຣິກ຺ເຂປໂຕ ປຍ຺ຄາຍ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ຈ ປຣິກ຺ເຂປາຣທຍ຺ຄານໂຕ ປຍ຺ຄາຍຯ ເກຈິ ປນ “ວິທາຣພ຺ການ຺ຕຣໂຕ ປຍ຺ຄາຍາ”ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຍາວ ຄາມສ຺ສ ອິນ຺ທຂີລາຕິ ຄາມສ຺ສ ອພ຺ການ຺ຕຣິນ຺ທຂີໂລຯ ເຄທປ຺ປຊິປ໌າຊິຍາຈຣິຕ຺ວາຕິ ປີຕ຺ທາຍ ຈຣິຕ຺ວາຯ ຍາວ ນຄຣທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມນາຕິ ນຄຣທ຺ວາເຣນ ຍາວ ນິກ຺ຂມນປ໌ເທສາຯ ຍາວ ວິທາຣາຕິ ຍາວ ວິທາຣພ຺ການ຺ຕຣາຯ ປຊິກ຺ການ຺ຕມຄ຺ໂຄຕິ ນິວຕ຺ຕນມຄ຺ໂຄຯ ອາຣມ຺ມເຕ ປຊິທລ຺ລນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕມານມ຺ປິ ປຊິຟສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ເຕ ປຊິທນ຺ຕໍ ວິຍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ – “ຈິຕ຺ເຕ ປຊິທລ຺ລນກິເລສຊາຕ”ນ຺ຕິຯ ທິວສລ຺ຈ ຣຕ຺ຕິລ຺ຈ ອນຸສິກ຺ຂນ຺ເຕນາຕິ ເອຕ຺ເຍວ ຣາຄາທິປ຺ປຫານິປີ ສມ຺ມາປຊິປຕ຺ຕິໍ ທິວາ ຈ ຣຕ຺ຕິລ຺ຈ ອນຸ ອນຸ ສິກ຺ຂນ຺ເຕນ ອຸປ຺ຣູປ໌ຣິ ວຑ຺ເຍນ຺ເຕນຯ

໔໔໐။ປຫີນາ ນຸ ໃຂ ເມ ປລຸຈ ກາມຄຸຓາຕິ ເອຕຸຖ ກາມຄຸຓປ຺ປຫານໍ ນາມ ຕປ຺ປຜິພທຸຂລນຸທຣາຄປ຺ປຫານໍ။ ຕຖາ ຫິ ວຸຕຸຕໍ – ''ຕິຜຸຖນຸຕິ ຈິຕຸຣານິ ຕເຖວ ໂລເກ, ອເຖຕຸຖ ສີຣາ ວິນຍນຸຕິ ຉນຸທ''ນຸຕິ။ ເອກກິກຸຂຸສຸສ ປຈຸຈເວກຸຂຓາ ນານາຕິ ເອກສຸເສວ ກິກຸຂຸໂນ, ''ປຫີນາ ນຸ ໃຂ ເມ ປລຸຈ ກາມຄຸຓາ''ຕິອາທິນາ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕາ ນານາປຈຸຈເວກຸຂຓາ ໂຫນຸຕິ။ ນານາກິກຸຂູນນຸຕິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ອເນເກສໍ ກິກຸຂູນໍ။ ປຈຸຈເວກຸຂຓາ ນານາຕິ ວຸຕຸຕນານາປຈຸຈເວກຸຂຓາ။ ອິທານິ ຕເມວ ສງເຂປໂຕ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕຸໍ, ''ກຖ''ນຸຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ။ ຕຕຸຖ ''ປຈຸຈເວກຸຂຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ກຖໍ ປນ ປຈຸຈເວກຸຂຕີຕິ ອາຫ ''ປຫີນາ ນຸ ໃຂ''ຕິອາທິ။ ວີຣິຍໍ ປຄຸຄຍຸຫາຕິ ຈຕຸພຸພິຂສມຸມປ຺ປຂານວີຣິຍໍ ອາຣກິຕຸວາ ວິປສຸສນໍ ວຫຸຒິຕຸວາ။ ມຄຸຄານນຸຕຣໍ ອນາຄາມິຜ ລໍ ປຕຸວາຕິ ວຈນເສໂສ။ ຜລານນຸຕຣໍ ມຄຸຄນຸຕິ ຕສຸມີ ອນາຄາມິມຄຸເຄ ຄິໂຕ ຜລສມາປຕຸຕີໂຕ ວຸຍຸຖາຍ ອຄຸຄມຄຸຄຕຸຖາຍ ວິປສຸສນໍ ອາຣກິຕຸວາ ຕສຸມີເຍວ ອາສເນ ນ ຈິເຣເນວ ວິປສຸສນໍ ອຸສຸສຸກຸກາເປຕຸວາ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄໍ ຄຕຸຫນຸໂຕ ນີໂຣຂສມຸມານຸ ປຸປຕຸຕິຍາ ວິປສຸສນາປຣິວາສາກາວໂຕ ຜລານນຸຕຣໍ ມຄຸຄປຸປຕຸໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ກຕຸວາ။

ຕໂຕ ວຸຍຸຖາຍາຕິ ມຄຸຄານນຸຕຣຜລໂຕ ວຸຍຸຖາຍ။ ມຄຸຄານນຸຕຣໂຕ ຫິ ວຸຍຸຖິໂຕ ມຄຸຄໂຕ ວຸຍຸຖິໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ຕຖາ ວຸຕຸຕໍ။ ''ຜລານນຸຕຣໍ ມຄຸຄ''ນຸຕິ ເອຕຸຖ ຜລໍ ອນນຸຕຣໍ ເອຕສຸສາຕິ ຜລານນຸຕຣໍ။ ''ຜລານນຸຕຣໍ ມຄຸຄ''ນຸຕິ ປທທຸວເຍນປີ ອນາຄາ ມິມຄຸຄຜລານີ ເຈວ ວທຕີຕິ ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຸຜຸຖພຸໂພ။ ນິວຣຓາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຕິ ເອຕຸຖ, ''ປຫີນາ ນຸ ໃຂ ເມ ປລຸຈ ນິວຣຓາ''ຕິອາທິນາ ໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ။ ເອເຕສນຸຕິ ເອຕຸຖ ເອເຕສໍ ນິວຣຓປລຸຈປຳທານກຸຂນຸຂສຕິປຜຸຖານາທີນໍ။ ປທາ ນາທີນີຕິ ປທານປຣີລຸລາກາວນາສຈຸຈິກີຣິຍາ။ ນານາປຈຸຈເວກຸຂຓາ ໂຫຕີຕິ ຕາ ປຈຸຈເວກຸຂຓາ ນານາຕິ ອຂີປ຺ປາໂຍ။ ເອຕາສຸ ປນ ປຈຸຈເວກຸຂຓາສູຕິ ເອຕາສຸ ກາມຄຸຓປຈຸຈເວກຸຂຓາທີສຸ ທຸວາທສສຸ ປຈຸຈເວກຸຂຓາສຸ။ ເອກໍ ປຈຸຈເວກຸຂຓໍ ປຈຸຈເວກຸຂ ຕິ ທຸວາທສສຸ ນເຍສຸ ເອເກເນວ ກິຈຈສິທຸທີໂຕ။ ອລຸໂລ ກິກຸຂຸ။ ເອກນຸຕິ ອລຸລໍ ປຈຸຈເວກຸຂຕິ။ ອລຸລຕຸໂຖ ຫິ ອຍໍ ເອກສທຸໂທ ''ອິຕຸເຖເກ''ຕິອາທີສຸ (ມ။ ນີ။ ໓။໒໑, ໒໗) ວິຍາຕິ။ ນານາກິກຸຂູນໍ ປນ ເອກາ ປຈຸຈເວກຸຂຓາ, ນານາກິກຸຂູນໍ ນາ ນາປຈຸຈເວກຸຂຓາຕິ ເອວໍ ຈຕຸກຸກປຈຸຈເວກຸຂຓມຸປີ ເອຕຸຖ ສມຸກວຕິ။ ອິມສຸສ ປນ ທຸວຍສຸສ ວເສນ ອກິສມໂຍ ນຕຸຖີຕິ ຕທຸກ ຍໍ ອຜຸຖກຖາຍໍ ນ ອຸທຸຂຕໍ။ ເສສໍ ສຸວິລຸເລຍຸຍເມວ။

ປີຕຸຫປາຕປາຣິສຸທຸຂິສຸຕຸຕວຓຸຓນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ။

໑໐။ ອິນຸທຸຣິຍກາວນາສຸຕຸຕວຓຸຓນາ

໔໕໓။ເອວໍນາມເກຕິ ''ຄຊຸງຄລາ''ຕິ ເອວໍ ອິຕຸຖີລິງຄວເສນ ລທຸຂນາມເກ ມຊຸຊິມປເທສສຸສ ມຣິຍາທຜຸຖານກູເຕ ນິຄເມ။ ສຸ ເວລຸອຸ ນາມ ນີຈລຣຸກຸໃຂຕິ ວທນຸຕິ။ ຕໂຕ ອລຸລໍ ເອວາຕິ ປນ ອຂີປ຺ປາເຍນ ''ເອກາ ຣຸກຸຂຊາຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ။ ຈກຸຂຸໂສຕານໍ ຍຖາສກວິສຍໂຕ ນິວາຣຓໍ ທມນໍ ອິນຸທຸຣິຍກາວນາ, ຕລຸຈ ໃຂ ສພຸພໂສ ອທສຸສເນນ ອສວເນນາຕິ ອາຫ – ''ຈກຸຂຸນາ ຣູປໍ ນ ປສຸສຕິ, ໂສເຕນ ສທຸທໍ ນ ສຸຓາຕີ''ຕິ။ ສຕິ ຫິ ທສຸສເນ ສວເນ ຈ ຕານິ ອທນຸຕານິ ອກາວິຕານເວາຕິ ອຂີປ຺ປາໂຍ။ ຈກຸຂຸໂສ ຕານີ ຈ ອສມຸປຕຸຕຄຸຄາຫີຕາຍ ທຸຣກຸຂີຕານີຕິ ພຸຣາຫຸມໂຓ ເຕສໍເຍວ ວິສຍຄຸຄຫຓໍ ປຜິກຸຂີປີ။ ອສທີສາຍາຕິ ອລຸລ ຕິຕຸຖີຍສມເຍຫີ ອສາຂາຣຓາຍ။ ອາລຍນຸຕິ ກເຖຕຸກາມຕາກາຣນຸຕິ ອຕຸໂຖ။

໔໕໔။ວິປສຸສນຸເປກຸຂາຕິ ອາຣທຸຂວິປສຸສກສຸສ ວິປສຸສນາລາເຄນ ລກຸຂຓຕຸຕເຍ ທີຜຸເຖ ສງຂາຣານໍ ອນິຈຈກາວາທີວິຈິນເນ ມຊຸຊຕຸຕກູຕາ ວິປສຸສນາສງຂາຕາ ອຸເປກຸຂາ။ ສາ ປນ ຍສຸມາ ກາວນາວິເສສປຸປຕຸຕິຍາ ເທຫຸຖິເມຫີ ວິປສຸສນາວາເຣຫີ ສນຸ ຕາ ເຈວ ປຓີຕາ ຈ, ປເຄວ ຈກຸຂຸວິລຸລາຓາທີສຫຄຕາຫີ ອຸເປກຸຂາຫີ, ຕສຸມາ ອາຫ – ''ເອສາ ສນຸຕາ ເອສາ ປຓີຕາ''ຕິ။ ອຕປຸປີກາຕິ ສນຸຕປຓີຕກາວນາຣສວເສນ ຕິຕຸຕິ ນ ຊເນຕິ။ ເຕເນວາຫ –

''ສຸລຸລາຄາຣໍ ປວິຜຸຖສຸສ, ສນຸຕຈິຕຸຕສຸສ ກິກຸຂຸໂນ;

ອມານຸສີ ຣຕີ ໂຫຕີ, ສມຸມາ ຂມຸມໍ ວິປສຸສໂຕ''ຕິ။ (ຂ။ ປ။ ໓໗໓);

ອິຕີຕິ ເອວໍ ວກຸຂມານາກາເຣນາຕິ ອຕຸໂຖ။ ອຍໍ ກິກຸຂູຕິ ອຍໍ ອາຣທຸຂວິປສຸສໂກ ກິກຸຂູຕິ ໂຍຊນາ။ ຈກຸຂຸທຸວາເຣ ຣູ

ປາຣມ຺ມຕມ຺ຫີຕິ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ອາປາຖຄເຕ ຣູປາຣມ຺ມເຕ. ມນາປນ຺ຕິ ມນາປກາເຣນ ປວຕ຺ຕນກໍ. ມຊ຺ຊຕ຺ເຕ ມນາປາມ ນາປນ຺ຕິ ອິຍ຺ຖມຊ຺ຊຕ຺ເຕ ມນາປກາເຣນ ອມນາປກາເຣນ ຈ ປວຕ຺ຕນກໍ ມນາປາມນາປໍ ນາມາຕິ. ເຕນາຫ (''ເນວ ມນາປໍ ນ ອມນາປ''ນ຺ຕິ). ອິມິນາ ມນາປກາໂຣ ຄຫິໂຕ, ''ເນວ ມນາປ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ມນາປກາໂຣ ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ຈ ອຸກຍໍ ເອກເທສໂຕ ລພ຺ກຕິຕິ, ''ມນາປາມນາປ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ອາຣມ຺ມເຕ ລພ຺ກມານວິເສສວເສນ ຕທາຣມ຺ມຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປາກຕິກໍ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕປ຺ປ໌ຜິເສເຜນ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊິຕຸໍ ວາ''ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຣາຍໍ ໂຍຊນາ – ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອິຍ຺ເຖ ອາຣມ຺ມເຕ ຣຊ຺ຊິຕຸໍ ວາ ອນິຍ຺ເຖ ອາຣມ຺ມເຕ ທຸສ຺ສິຕຸໍ ວາ ມຊ຺ຊຕ຺ເຕ ອາຣມ຺ມເຕ ມຸຍ຺ຫິຕຸໍ ວາ. ອທຕ຺ວາຕິ ນິເສເຜຕ຺ວາ. ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ປຣິຊານນວເສນ ຄເຫຕ຺ວາ ຍາເຕນ ຄເຫຕ຺ວາ ຍາຕຕີຣຕາປຫານ ປຣິຍ຺ຍາຫີ ປຣິຊານິຕ຺ວາ. ວິປສ຺ສນໍ ມຊ຺ຊຕ຺ເຕ ຖເປຕີຕິ ອນຸກ຺ກເມນ ວິປສ຺ສນຸເປກ຺ຂໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂໍ ປາເປຕ຺ວາ ຖເປຕີ. ຈກ຺ຂຸມາຕີ ນ ປສາທຈກ຺ຂຸໂນ ອຕ຺ຖິຕາມຕ຺ຕໂຊຕນໍ; ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສ ອຕິສເຍນ ອຕ຺ຖິຕາໂຊຕນໍ, ''ສີລວາ''ຕິ ອາທິສຸ ວິຍາຕິ ອາຫ – ''ຈກ຺ຂຸມາຕິ ສມ຺ປນ຺ນຈກ຺ຂຸ ວິສຸທ຺ຜເນຕ຺ໂຕ''ຕິ.

໔໕໖.ອີສກໍ ໂປ໌ເຕີຕິ ມຊ຺ເຊ ອຸຈ຺ຈໍ ທຸຕ຺ວາ ອີສກໍ ໂປ໌ເຕ, ນ ອນ຺ຕນ຺ເຕນ ວງ຺ເກ. ເຕນາຫ – ''ຣຖີສາ ວິຍ ອຸຍ຺ຖຫີຕ຺ວາ ຖິເຕ''ຕິ.

໔໖໑.ປ໌ຜິກູເລຕິ ອມນຸຍ຺ເຍ ອາຣມ຺ມເຕ. ອປ຺ປ໌ຜິກູລສຍ຺ຍີຕິ ນ ປ໌ຜິກູລສຍ຺ຍີ. ຕໍ ປນ ອປ຺ປ໌ຜິກູລສຍ຺ຍີຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ''ເມຕ຺ຕາຜຣເຕນ ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ປ໌ຜິກູເລ ອນິຍ຺ເຖ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ສຕ຺ຕສຍ຺ຍິເຕ ເມຕ຺ຕາຜຣເຕນ ວາ ຊາຕຸໂສ ອຸປສໍຫາເຣນ ວາ ສງ຺ຂາຣສຍ຺ຍິເຕ ປນ ຊາຕຸໂສ ອຸປສໍຫາເຣນ ວາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ອປ຺ປ໌ຜິກູລສຍ຺ຍີ ວິຫຣຕີຕິ ຫິເຕສິຕາຍ ຊມ຺ມສກາວຈິນ຺ຕນາຍ ຈ ນປ຺ປ໌ຜິກູລສຍ຺ຍີ ຫຸຕ຺ວາ ອີຣິຍາປຖວິຫາເຣນ ວິຫຣຕີ. ອປ຺ປ໌ຜິກູເລ ອິຍ຺ເຖ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ສຕ຺ຕສຍ຺ຍິເຕ ເກສາທິອສຸຈິໂກຍ຺ຖາສມຕ຺ຕເມວາຕິ ອສຸກຜຣເຕນ ວາຕິ ອສຸກໂຕ ມນສິກາຣວເສນ. ອິທໍ ຣູປາຣູປມຕ຺ຕໍ ອນິຈ຺ຈໍ ສງ຺ຂຕນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປສໍຫາເຣນ ວາ. ຕໂຕ ເອວ, ''ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມ''ນ຺ຕິ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ປ໌ຜິກູລສຍ຺ຍີ ວິຫຣຕີ. ເສສປເທສູຕິ, ''ປ໌ຜິກູເລ ຈ ອປ຺ປ໌ຜິກູເລ ຈາ''ຕິອາທິນາ ອາຄເຕສຸ ເສເສສຸ ທ຺ວີສຸ ປເທສຸ. ຕຕ຺ຖ ຫີ ອິຍ຺ຖານິຍ຺ຖວຕ຺ຖູນິ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ ສຕ຺ຕານໍ ປຖມໍ ປ໌ຜິກູລໂຕ ອຸປຍ຺ຖິຕເມວ ປຈ຺ຉາ ຄຫຕາກາຣວເສນ ອວຕ຺ຖນ຺ຕເຣນ ວາ ອປ຺ປ໌ຜິກູລໂຕ ອຸປຍ຺ຖາຕິ. ຍຍ຺ຈ ອປ຺ປ໌ຜິກູລໂຕ ອຸປຍ຺ຖິຕເມວ ປຈ຺ຉາ ປ໌ຜິກູລໂຕ ອຸປຍ຺ຖາຕີ, ຕທຸກເຍປິ ອິຕາສໂວ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ, ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອປ຺ປ໌ຜິກູລສຍ຺ຍີ ວິຫເຣຍ຺ຍ ປ໌ຜິກູລສຍ຺ຍີ ວາຕິ.

ຕທຸກຍໍອກິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ສກາວໂຕ ກາວນານຸກາວໂຕ ຈ ອຸປຍ຺ຖິຕໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ປ໌ຜິກູລສກາວໍ ອປ຺ປ໌ຜິກູລສກາວໍ ວາຕິ ຕໍ ອຸກຍໍ ປຫາຍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ. ສພ຺ພສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ປນ, ''ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣິຕ຺ກາໂມ ກີ ກໂຣຕີ''ຕິ, ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປ໌ຜິປຊ຺ຊນວິຊີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ອິຍ຺ຖານິຍ຺ເຖສຸ...ເປ... ໂທມນສ຺ສີໂຕ ໂຫຕີ''ຕິ ອາຫ. ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປ໌ຜິສມ຺ກິທານ ຄ຺ຄປາລຸອິຍາ ວິກາເວຕຸໍ, ''ວຸຕ຺ຕໍ ເຫຕ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນໂຍ ເອວ. ສໂຕຕິ ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສ ຕິມາ. ສມ຺ປຊາໂນຕິ ປຍ຺ຍາເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ປຊານກາຣີ. ຈກ຺ຂຸນາຣູປໍ ທິສ຺ວາຕິ ກາຣຕາວເສນ ຈກ຺ຂູຕິ ລທ຺ຜໂວຫາ ເຣນ ຣູປທສ຺ສນສມຕ຺ເຖນ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາເຕນ, ຈກ຺ຂຸນາ ວາ ກຣຕາກູເຕນ ຣູປໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ. ເນວ ສຸມໂນ ໂຫຕີ ເຄຫສ຺ສິຕໂສມ ນສ຺ສປ໌ຜິກ຺ເຂເປນ ເນກ຺ຂມ຺ມປກ຺ຂິກາຍ ກີຣິຍາໂສມນສ຺ສເວທນາຍ.

ອິເມສຸ ຈາຕິ ''ອຍ຺ຍຖາ ຈ ປນານ຺ທ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາ ໂຫຕີ''ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໓.໔໕໓), – ''ກຖຍ຺ຈານ຺ທ, ເສໂຂ ໂຫຕີ ປ໌ຜິປໂທ''ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໓.໔໖໐); – ''ກຖຍ຺ຈານ຺ທ, ອຣິໂຍ ໂຫຕີ ກາວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ''ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໓.໔໖໑) ຈ ອາຄເຕສຸ ຕິວິເຊສຸ ນເຍສຸ. ມນາປໍ ອມນາປໍ ມນາປາມນາປນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ມນາປຄ຺ຄຫເຕນ ໂສມ ນສ຺ສຍຸຕ຺ຕກຸສລາກຸສລານໍ, ອມນາປຄ຺ຄຫເຕນ ໂທມນສ຺ສຍຸຕ຺ຕອກຸສລານໍ, ມນາປາມນາປຄ຺ຄຫເຕນ ຕພ຺ພິຊ຺ຊຸເປກ຺ຂາຍຸຕ຺ຕາ ນໍ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ປຖມນເຍ ''ສໍກິເລສໍ ວຍ຺ຍຕິ, ນິກ຺ກິເລສໍ ວຍ຺ຍຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຖມນເຍ ຫິ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ສໍກິ ເລສກິເລສວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕມ຺ປີ ຍຸຊ຺ຊຕີ. ທຸຕິຍນເຍ ປນ 'ໂສ...ເປ... ອຊ຺ຊິຍຕີ''ຕິອາທິວຈນໂຕ ''ປຖມໍ ສໍກິເລສໍ ວຍ຺ຍຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເສກ຺ຂສ຺ສ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ຈສ຺ສ ອປ຺ປຫີນກິເລສວເສນ, ''ສໍກິເລສມ຺ປີ ວຍ຺ຍຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕິຍນເຍ ອຣຫໂຕ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ ຕາ, ''ຕຕິຍໍ ນິກ຺ກິເລສເມວ ວຍ຺ຍຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເສກ຺ຂວາເຣ ປນ ''ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ''ຕິອາທິກາ ອຸປມາ ເອກເມວ ອຕ຺ຖໍ ຍາເປຕຸໍ ອາຫ. ຕສ຺ມາ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຣາຄາທິເກ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນຸເປກ຺ຂາຍ ປຕິຍ຺ຖານໍ ອຣິຍາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາ ຕີ. ປຖມນໂຍ ວິປສ຺ສກວເສນ ອາຄໂຕ, ທຸຕິໂຍ ເສກ຺ຂສ຺ສ ວເສນ, ປຖມທຸຕິໂຍ ຈ ເສກ຺ຂປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ ມູລກມ຺ມຍ຺ຖານວເສນ,

ຕຕິໂຍ ຂີຓາສວສ຺ສ ອຣິຍວິຫາຣວເສນ ອາຄໂຕຯ ປຐມນເຍ ຈ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ວເສນ, ທຸຕິຍນເຍ ເສກ຺ຂສ຺ສ ວເສນ ກຸສລໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕິຍນເຍ ອເສກ຺ຂສ຺ສ ວເສນ ກິຣິຍາພ຺ຍາກຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຍໍ ວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ປປຎ຺ຈສູທນິຍາ ມຊ຺ຌິມນິກາຍຏ຺ຐກຖາຍ

ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ຈ ສຬອາຍຕນວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາຯ

ອຸປຣິປຓ຺ຓາສຏີກາ ສມຕ຺ຕາຯ